UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Christiani Mayer E Societate Iesv, Diarivm Meditationvm, De Præcipvis Vitæ Christi mysteriis

Mayer, Christian

Coloniæ Agrippinæ, 1635

urn:nbn:de:hbz:466:1-60091

Visual Library

Th. 4476.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P.

CHRISTIANI MAYER

E Societate IESV,

DIARIVM

MEDITATIONVM,

DE PRÆCIPVIS VITÆ Christi mysteriis: Diuinis beneficiis, attributis: B. Virginis, & Sanctorum festis: & Virtutibus,

In singules Anni dies Ecclesiastico tempori congruenter digestarum,

OMNIBVS MENTALIS Orationis, & Christianæ perfectionis studiosis peraccommodum.

In sex diuisum partes, quarum indicem sequens pagella exhibet.

Soc. Jesu Paderborna.

M.DC. XXXV.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
In officina Birckmannica,
Sumptibus HERMANNI MYLII.
Cum Superiorum permissu, & priuil. Cæs.

INDEX PARTIVM MEDITA-tionum hoc libello contenta-rum.

I. Pars Ab Aduentu vsque ad Septuage-simam, De *præcipuis Verbi incarnati, nati, & priuatam vitam agentis mysteriis.*

II. A Septuagesima vsque ad Pascha, De *motiuis Contritionis, &* Mysteriis *Dominicæ Passionis.*

III. A Paschate vsque ad Dominicam se-cundam post Trinitatem, De *mysteriis Resurrectionis, Ascensionis, Missionis Spiritus sancti, V. Sacramenti, Diuinis beneficiis & Attributis.*

IV. A Dominica secunda post Trinitá-tem vsque ad Aduentum, De *eminentiori-bus Christi prædicantis* Mysteriis, *& Mira-culis.*

V. De festis B. V. & SS. quæ solemnius in Ecclesia celebrari consueuerunt.

VI. De plerisque virtutibus, Tum The-ologicis, Tum moralibus perfectè exer-cendis.

FACVLTAS

R. P. PROVINCIALIS Societatis IESV per Rheni inferioris Prouinciam.

CVM *ex mandato Sac. Cæsareæ Maiestatis omnibus & singulis Typographis, Bibliopolis, ac alijs quamcumque librariam negotiationem exercentibus, seriò firmiterqúe inhibeatur, ne quisquam libros vllos à Societatis nostræ Patribus hactenus editos, aut in posterum edendos intra S. Imperij, Regnorum, & Dominiorum Suæ Cæs. Maiest. hæreditariorum fines, simili alióue charactere aut forma, siue in toto, siue in parte recudere, vel aliò recudendos mittere, aut alibi etiam impressos adducere, vendere & distrahere, clam seu palam citra supradictorum Patrum consensum ac testimonium, audeat vel præsumat:* EGO GOSVVINVS NICKEL, Societatis IESV *per Rheni inferioris*

Pro-

Prouinciam Prouincialis, concedo HERMANNO MYLIO *facultatem excudendi* Christiani Mayer è Societate Iesu Diarium Meditationum de præcipuis vitæ Christi mysterijs: Diuinis beneficijs, attributis: B. Virginis, & SS. Festis: & Virtutibus. In singulos Anni dies Ecclesiastico tempori congruenter digestarum, *In quorum fidem hoc ei testimonium manu nostra subscriptum & sigillo munitum dare voluimus. Coloniæ* XI. Decembris, ANNO M. DC. XXXV.

GOSVVINVS NICKEL

PRÆFATIO
Adreligiosum, deuotum, Christianum Lectorem.

QVantum ad quotidianas rerum diuinarum meditationes solidè fructuoseque instituendas præsidium sit, pie Asceta, materias meditandi mysterijs temporis Ecclesiastici, & propriæ cuiusque spirituali necessitati ac deuotioni congruentes, in paucula puncta non nimis succincta & ieiuna, sed neruosa & succulenta, quę facilè tamen memoria retineri queant, ordinatè, dilucidè, atque ad motum accommodatè digestas, affectusque præcipuos ex ijs congruenter eliciendos in promptu habere, in seipso sæpenumerò experitur, quisquis non segniter optatum

ratum ex hac pia asceſi fructum referre nititur. Non rarò namque vſu venire ſolet, vt ſpiritualis militiæ Tiro parum in hoc armorum genere verſatus, hoc ſubſidio deſtitutus, tempus præparationi ad craſtinam meditationem deſignatum prius elapſum deprehendat, quàm ſe reſoluat quanam de re meditationem inſtituere poſtero die libeat; atque ita imparatus exiguo cum fructu ad hoc tam ſingulare omnimodæ perfectionis aſſequendæ medium proſilire conſueſcat. Cùm verò non cuiusque ſit ex tempore rerum meditandarum tempori & ſpirituali profectui magis accommodatarum capita ſeligere, in certa puncta aptè diſparturi, affectusque magis idoneos inde formandos præſignare: cum id & peritiam aliquam, & tempus non exiguum, & induſtriam non mediocrem requirat: hoc ego te labore ſubleuare decreui, per hoc anniuer-

fariarum meditationum Diariũ, partim ex pijſſimis iuxta doctiſſimisque R.P. Ludouici de Ponte tomis, partim aliundè, iuxta nutum ſanctæ Obedientiæ diuinæ voluntatis interpretis concinnatum. In quo materias præcipuas magisque fructuoſas, de quibus tum ad ſolidum in ſpiritu profectum promouendum, tum ad deuotionis tempori congruentem affectum excitandum quotidianæ poſſint inſtitui commentationes, in ſingulos anni dies digeſſi: eo conſilio, vt & tædium ex crebriore eiuſdem rei conſiderandæ repetitione ſubrepere ſolitum tolleretur, & affectus myſterijs, quæ tunc temporis recolit Eccleſia, conformiores facilius efficaciusque frequentarentur. Hunc verò in ijs aſſignandis ordinem ſeruandum cenſui, quem in diuino officio diſponendi ſeruat ſancta Mater Eccleſia, vt pari quaſi paſſu eadem myſteria, aut ſaltem ijs affinia,

finia, quantum fieri potest, quæ in dicto diuino officio recoluntur, in quotidianis quoq; meditationibus profundius expendantur, ad desideratos pietatis sensus, affectusq; hac ratione suauius concitandos, & vehemẽtius inflammãdos. Quamobrẽ eas in sex diuisi partes, quarum 1. Ab Aduentu vsque ad Septuagesimam, complectitur gaudiosa Verbi incarnati, nati, & priuatã vitam vsque ad trigesimũ ętatis annum agentis mysteria. 2. A Septuagesima vsque ad Pascha, motiua contritionis, & dolorosa mysteria Dominicę passionis. 3. A Paschate vsque ad octauam Corporis Christi, seu Dominicam secundam post Trinitatem, glorioſa Christi resurgentis, ascendentis, Spiritum sanctum mittentis mysteria, præcipua Dei beneficia, cœlestia gaudia, attributa diuina, SS. Eucharistiæ encomia. 4. Pars, à Dominica secunda post Trinitatem

vsque ad Aduentum, præcipua à Christo tempore prædicationis reuelata mysteria, communicata documenta, relicta exempla, facta miracula, collata beneficia. 5. De Festis ac Vitis SS. quorum memoria solẽnius per annũ in Ecclesia consueuit celebrari, accommodatas ad pręclaras eorum virtutes ac res gestas æmulandas continet meditationes. 6. & Postrema similes, & quidem quinquaginta perutiles de pręcipuis virtutibus perfectè exercendis, quæ subindè alijs interseri, & crebrius per annum pro cuiusque deuotione & spirituali necessitate ad maiorem nunc in hac, nulla in illa virtute profectum possunt vsurpari. Ex his patet non solum singulis Dominicis ac festiuis, sed & singulis feriatis per annum diebus proprias & rationi temporis conuenientes in hoc Diario exhiberi considerationes. Hoc tamen aduertendum in Dominicalibus,

bus de Euangelio occurrente meditationibus assignandis me secutum morem Gallicanæ Ecclesiæ, vtpotè in hisce partibus Germaniæ vsitatiorem: si quis malit sequi vsum Romanæ, in transpositione nonnullarum facilè assequetur. Neque solum hæ sic in singulos anni dies ordine digestæ commentationes suppeditant semper nouam vberemq; materiam pro ordinaria & quotidiana meditatione, sed plurimæ earum etiam seruient pro extraordinaria spiritus recollectione tam prolixiore, quam breuiore instituenda, quarum proinde peculiarem indicem generali singularum partium indici mox subnectam: vt si cui his vti libeat, in promptu eas ordine dispositas habeat. Porrò in plerisque punctis rerum meditandarum disponēdis hæc tria fermè, nisi per se nonnulla horum satis euidenter pateant, nunc strictius, nunc paulò prolixius incul-

cantur. 1. Proponuntur momẽta rationum, ac fundamenta ſolidorum diſcurſuum idoneorum ad præfixos affectus ciendos. 2. Inſinuantur cõcluſiones practicæ ex præmiſſis, ſeu veritatibus clarè apprehenſis eruẽdæ. 4. Indicantur affectus voluntatis congruenter inde eliciendi, & nonnunquam modus perfectus eas exercendi, & diutius continuandi. Ad hæc enim tria in omni meditatione præcipuè eſt attendendum, vt videlicet per ſolidos diſcurſus veritates quouis puncto contentæ profundè penetrentur: concluſiones cum propoſitis practicis ex ijs inferantur: & motus affectusq; imperati per iudicium practicũ intellectus, momẽtis rationũ conuicti ſeriò eliciantur, cõfirmentur, continuentur, cum in iis potiſſimus meditationis fructus cõſiſtat. Quẽ vt vberiorem ex materiis meditandi hoc libello comprehẽſis percipias, neceſſe erit induſtrias meditandi

ditãdi in prima parte Enchiridii induſtr.c.4.5.6.7.8.9. prolixè explicatas accuratè legiſſe, benè perpẽdiſſe, & præcipuas memoriæ infixiſſe: Similiter plurimum proderit meditationes de virtutibus in ſexta huius opuſculi parte ordinatè digeſtas attentè legere, & crebra relectione tibi familiares reddere. Ex his enim omnibus magnum habebis ſubſidium ad vberiores profundioresque diſcurſus formãdos, affectusque intenſiores, efficacioresque excitãdos: clareque deprehendes non temerè ſimilem in plurimis meditationum materiis diſponendis modũ ſeruari, ſed dedita opera, tum vt facilius tenaciusque puncta aſſignata memoriæ infigantur, tum vt profundius veritates illis comprehenſæ penetrentur, ad euidentiores concluſiones practicas, & ſolido profectui ſpirituali accommodatiores inde deducendas. Inſuper experi-

entia discès, nonnulla verba, quæ in his creberrimè repetuntur, rationemque discurrendi, vel affectus excitandi secundum quatuor dimensiones inculcant, e.c. *Immensurabilis, infinitus, interminabilis, incomprehensibilis, & latè, purè, intensè, constanter, insatiabiliter,* & similia non esse Synonyma, sed peculiares suppeditare modos, & quidem amplissimos discurrendi, affectusque & virtutum actus perfectissimè exercendi & continuandi. De his te, Christiane lector, præmonendum duxi, quibus obseruatis, spero te eximium ex quotidiano huius Diarij vsu fructum relaturum, magnamque præcipuorum fidei nostræ mysteriorum, eorumque omnium, quæ ad insignem in omni Sanctitate & Iustitia progressum faciendum plurimum valent, cognitionem, cum tenero erga Deum resque diuinas omnes affectu haustu-

rum, ardentemque in triplici via per-

perfectionis magnis passibus progrediendi zelum concepturũ. Quod vt seriò & constanter assequi conetis, (& quidem nouo feruore spiritus, hoc potissimum tempore, quo post tot sæuissimas persecutionum & seditionum Ecclesiæ orthodoxæ in Germania nostra iugulum petentium procellas iam sedari cœptas, mira Dei prouidentia, pristina dudumque expetita rursus affulgere videtur tranquillitas) ex animo voueo: meique peccatoris voti compos factus, in tuis apud Deum pijs suspirijs vt subinde meminisse digneris, humillimè rogo. Fruere ergo hoc qualiquali labore meo, imò potius munere diuino, ad maximam gloriam eius, à quo ceu inexhausto mari, vti omnia profluxerunt, sic in eundem refluant flumina gratiarum. Hunc proinde mecum, & pro me breui in puluerem redigendo, omni possibili affectu benedicere, laudare, & superex-

perexaltare ne obliuiſcere, quoties hoc manuale in manus ſumere cum pio ſerioque perfectè eidem placendi deſiderio dignabere. Hoc votum meum obſecro ratum habe, & Deo æternùm viue. Treuiris. 9. Ianuar. Anno 1633.

INDEX

INDEX MEDITATIONVM quæ hoc Diario continentur.

I. PARS MEDITATIONVM, Ab Aduentu vsque ad Septuagesimam:

De præcipuis Verbi incarnati, nati, & priuatam vitam agentis mysterijs.

Hebdomas I. Aduentus.

1. *De Euangelio Dominica. De ingressu Christi in Ierusalem* Matth. 21. Vel *De æterno Dei consilio circa hominis creationem, eiusdemque lapsi reparationem* — pag. 3.
2. *De decreto Incarnationis Filij* Dei 7
3. *De eodem decreto Incarnationis ex D. Bern. Ser. 1. de Annunciat.* 10
4. *De 1. motiuo Incarnationis Verbi, quod est maxima inde resultans Dei gloria* 15
5. *De 2. motiuo Incarnationis, quod est hominum redemptio, & à peccatis pœnisque peccatorum liberatio* 19
6. *De 3 motiuo Incarnationis, quod est hominum instructio, atque ad imitationem sui prouocatio* 21
7. *De 4. motiuo Incarnati Verbi, quod est impetratio omniũ bonorũ gratiæ & gloriæ* 24

Heb-

INDEX

Hebdomas II. Aduentus.

1. De Euangelio Dominica. De signis extremi iudicij Luc. 21. 27
2. De Electione Matris verbi incarnandi 29
3. De Prarogatiuis electæ Matris Verbi incarnandi 32
4. De Promissione incarnationis filij Dei Patribus facta 34
5. De Patrum feruentibus desiderijs Messiæ venturi 38
6. De SS. Angelorum desiderijs exspectantium per Saluatorem venturum ruinarum cœlestis Ierusalem instaurationem 41
7. De B. V. diuinissimis desiderijs acceleratione promissi Saluatoris 44

Hebdomas III. Aduentus.

1. De Euangelio Dominica, De missione duorum discipulorum Ioannis ad Christum. Matth. 11. 48
2. De tempore completi mysterij incarnati Verbi 50
3. De missione Gabrielis & salutatione B. Virginis 53
4. De expositione mysterij incarnationis 56
5. De consensu Beatæ Virginis 59
6. De executione incarnationis 63
7. De perfectionibus animæ Christi 65

Hebdomas IV. Aduentus.

1. De Euangelio Dominica: De Iudæorum legatione ad Ioannem. Ioan. 1. 68

2. De

2. De Affectibus Christi in momento conceptionis elicitis 69
3. De affectibus B. Virginis in conceptu filij Dei elicitis 72
4. De Visitatione Elisabetha 74
5. De reuelato S. Iosepho anxio incarnationis mysterio 78
6. De exspectatione partus 81
7. De profectione B. Virginis & Iosephi in Bethlehem 83

In festo Natiuitatis Domini.

De Natiuitate Saluatoris. Luc. 1. 87
In festo S. Stephani. De Euangel. Matth. 23. part. 4. hebd. 25 post Trinit. med. 5. pag. 936. Vel de vita eiusdem 91
In festo S. Ioan. Euãgelistæ: De Euangel. Ioan. 21 part. 3 hebd. 1. post Pascha med. 5. 466. vel de vita eiusdem. 93
In festo SS. Innocentium: De SS. Innocentibus martyrij gloria coronatis 95
5. De Exaltatione Angelorum in Natiuitate Domini, eiusdemque adoratione 97
6. De Annunciata Pastoribus per Angelos Christi Natiuitate 101
7. De adoratione Pastorum 105

In festo Circumcisionis Domini.

1. De Circumcisione pueruli 8. die facta. Luc. 2. 107
2. De Compassione B. Virginis Matris 108
3. De triplici effusione Sanguinis Christi 110

4. De impositione nominis Iesu 112
5. De illo Cant. 1. Oleũ effusũ nomen tuũ 114

Hebdomas infra 8. Epiphaniæ,
In Epiphania Domini.

1. De vocatione Magorũ per stellã. Matt 2. 117
2. De ingressu Magorum in vrbem Regiam disparente stella 120
3. De inuentione & adoratione nati Regis 124
4 De reditu Magorum 127
5. De quadruplici stella, seu lumine, quo electus quisq; ducitur per vias rectas ad regnum Dei 130
6. De Spirituali oblatione auri charitatis, thuris deuotionis, myrrhæ mortificationis 132
7. De alia Spirituali oblatione votorũ religionis per aurũ, thus, & myrrhã designatorũ 133
8. De alia simili oblatione feruoris proficiendi in triplici via perfectionis, quam myrrha, thus, aurum representant 135

Dominica infra 8. de Christo duodenni. Vide infra hebd. 4 post Epiph. medit. 6.

Hebdomas II. Post Epiphaniam.

1. De Euangelio Dom. De Nuptijs in Cana Galilææ. Ioa. 2. 137
2 Quomodo Christus infans exercuerit actus internos humilitatis 139
3. Quomodo B. V. eosdem humilitatis actus eodem tempore frequentarit 142
4. Quomodo Christus infans exercuerit actus internos gratitudinis 145
5. Quo-

5. Quomodo eosdem gratitudinis affectus tunc frequentarit B. V. M. 147
6. Quōmodo Christus infans exercuerit præcipuos actus internos Amoris Dei 149
7. Quomodo eosdem actus amoris B. Mater exercuerit 152

Hebdomas III. Post Epiphan.

1. De Euangelio Dom. De leproso mundato, & Centurionis seruo sanato. Matt. 8. 153
2. Quomodo Christus infans zelum gloriæ Patris per actus internos elicuerit 156
3. Quomodo B. V. Deipara eosdem zeli gloriæ Dei actus elicuerit 158
4. Quomodo Christus infans Charitatem erga homines, & zelum salutis eorum quoad actus internos exercuerit 160
5. Quomodo eosdem affectus Charitatis erga proximos, & zeli animarum Deipara frequentarit 163
6. Quomodo Christus infans exercuerit actus absolutissimæ resignationis 165
7. Quomodo B. V. puerpera eosdem resignationis actus internos elicuerit 168

Hebdomas IV. Post Epiphaniam.

1. De Euangelio Dominicæ: De sedata maris tempestate. Matth. 8. 170
2. De Purificatione B. V. Matris, & præsentatione filij. Luc. 2. 173
3. De Exultatione, prædictione, & cōfessione Simeonis & Annæ in Præs. Christi. Luc. 2. 176

4. De

4. De *fuga Christi in Ægyptum.* Matth. 2. 176
5. De *reditu eiusdem ex Ægypto in terrã Israel.* Matt. 2. 183
6. De *Christi duodennis ascensu in templum.* Luc. 2. 185
7. De *Vita Christi priuata vsque ad 30. annum.* Luc. 2. 189

Hebdomas V. Post Epiphaniam.

1. De *Euangelio Dominica. De bono semine & zizanijs.* Matth. 13 194

Pro hac quinta hebdomada loco meditationis, posset primus modus orãdi S. P Ignatii part. 1. Industriar. c. 11. § 1. pag. 233. prolixius exerceri circa sequentes materias tribus viis accommodatas

2. De *tribus animæ potentiis, & quinque sensibus corporis* 196
3. De *præcipuis virtutibus, quas Christus priuatam vitam agens cum beata Matre exercuit* ibid.
4. De *virtutibus in 8. beatitudinibus comprehensis* 197
5. De *præcipuis exercitiis pietatis ordinariis cuiusque statui accommodatis* ibid.
6 De *præcipuis beneficiis diuinis* 198
7. De *præcipuis actibus amoris Dei, gratitudinis, zeli gloriæ Dei* 199

Hebdomas VI. Post Epiphaniam.

1. De *Euangelio Dominica: De grano sinapis &* fer-

& fermento. Matth 13. 199
Pro hac . hebdomada post Epiphaniam, possent, loco meditationis ordinariæ, modus secundus part 1. induct. c. 11. §. 2. pag. 240. & tertius, part. 1. induct. c. 11. § 3 pag. 248. orandi, pro cuiusque deuotione vsurpari, vel aliqua meditationes succulentiores ex prioribus repeti.

II. PARS MEDITATIONUM,

A Dominica Septuagesimæ vsque ad Pascha.

De motiuis contritionis, & mysteriis Dominicæ passionis 205

Hebdomas Septuagesimæ.

1. *De Euangelio Dominica. De operariis conductis.* Matt. 20. 206
2. *De lapsu Luciferi & sequacium Angelorum* 210
3. *De lapsu protoplastorum* 216
4. *De grauitate pœnarum ex Adæ peccato in posteros redundantium* 220
5. *De grauitate damnorum quæ ob vnicum peccatum lethale incurruntur* 222
6. *De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ, & vilitatis propriæ* 224
7. *De grauitate peccati, ex parte benignitatis diuinæ, & ingratitudinis nostræ* 227

Heb-

INDEX.

Hebdomas Sexagesimæ.

1. De Euangelio Dominica. De parabola seminantis. Luc 8. 230
2. De malitia peccati infinita secundum 4. dimensiones inuestiganda 233
3. De frequenti exercitio vera compunctionis ex amore Dei 237
4. De Magnitudine diuinorum beneficiorum maximè particularium expendenda, ad contritionem excitandam 239
5. De 7. misericordijs Dei expendendis ad contritionem excitandam 241
6. De ijs, qua Christus fecit & passus est pro nostris peccatis expiandis 243
7. De infinita amabilitate Dei, qua quouis peccato offenditur 246

Hebdomas Quinquagesimæ.

1. De Euangelio Dominica: De Christi passione predicta, & cæco illuminato. Luc. 18. 249
2. De Persona Christi patientis 252
3. De ijs, pro quibus, & à quibus Christus patitur 259
4. De ijs, qua Christus passus est generatim 263
5. De causis cur Christus passus 268
6. De effectibus & fructibus Dominica passionis 272
7. Quomodo Christus sit passus 275

Heb-

Hebdomas Quadrageſimæ.

1. De Euangelio Dominica, De ſeceſſu, ieiunio & tentatione Chriſti, Matt 4. 278
2. De affectibus in Dominica paſſione meditanda maximè frequentandis 281
3. De virtutibus præcipuis in Chriſto patiente imitandis, & de modo perfectè eas exercendi 285
4. De perfectionibus diuinis ex paſſione Chriſti præcipuè relucentibus 288
5. De ardenti deſiderio Chriſti anhelantis ad paſſionem 292
6. De conſilio Iudæorum contra Chriſtum habito 294
7. De miſſione duorum diſcipulorum ad parandum Paſcha, Et valedictione Matri facta 298

Hebdomas II. Quadrageſimæ.

1. De Euangelio Dominica: De Chananæa filia, Matth. 15. 301
2. De eſu Agni paſchalis & cœna vltima 303
3. De lotione pedum 306
4. De inſtitutione SS. Euchariſtiæ 309
5. De egreſſu Chriſti cum diſcipulis ad montem Oliueti 313
6 De triſtitia & oratione Chriſti in horto 316
7. De Agonia & Sudore ſanguineo 319

Hebdomas III. Quadrageſimæ.

1. De Euangelio Dominica. De damonio muto. Luc. 11. 323

2. De proditione Christi 325
3. De Captiuitate Christi. Ioann. 18. 327
4. De Christi adductione ad Annam 330
5. De Christi adductione ad Caipham, Matt. 26. 334
6. De toleratis à Christo in domo Caiphæ 336
7. De dolore B. Virginis Matris ex audita filij captiuitate 340

Hebdomas IV. Quadrageſimæ

1. De Euangelio Dominica: de multiplicatione 5. panum Ioan 6. 342
2. De accuſatione Chriſti apud Pilatum. Matth. 20 Ioan. 23. 345
3. De illuſione Chriſti apud Herodem. Luc. 23. 348 (3. 9
4. De Chriſto Barrabba poſtpoſito. Matt. 27.
5. De flagellatione Chriſti 353
6. De Coronatione Chriſti 357
7. De productione Chriſti flagellati & ſpinis coronati coram populo 361

Hebdomas V. Quadrageſimæ.

1. De Euangelio Dominica: de immunitate Chriſti à peccato. Ioan. 8. 365
2. De Chriſti condemnatione. Ioan. 19. 367
3. De baiulatione Crucis 370
4. De Compaſſione piarum mulierum, maximè B. Virginis Matris 373
5. De Chriſto ſub onere crucis ſuccũbente 376
6. de Crucifixione in monte Caluariæ 379
7. De titulo crucis, & iniurijs à Chriſto in cruce toleratis. 382

Dominica Palmarum.

De Euangelio Dominicæ: De *ingressu Christi in Ierusalem*. Matth. 21. 387
2. De *Primo & Secundo verbo à Christo in cruce prolato*. Luc. 23 392
3. De *tertio verbo Christi*. Ioan. 19 396
4. De *Quarto, Quinto, & Sexto Verbo* 400
5. De *excessu amoru à Christo in vltima cœna*. Ioan. 13 405
6. De *Septimo verbo, & morte Christi*. Luc. 23. 407
7. De *Apertione lateris, depositione de cruce, & sepultura*. Ioan. 19. 413

III. PARS MEDITATIONVM,

A Paschate vsque ad octauam Corporis Christi, seu, Dominicam secundam, post Trinitatem:

De mysterijs Resurrectionis, Ascensionis, Missionis Spiritus sancti, Ven. Sacramenti, beneficijs, & nonnullis Attributis Dei.

Hebdomas Paschæ.

1. *In festo Resurrectionis Domini*. De Descensu Christi ad limbum 420
2. De *gloriosa Christi Resurrectione* 425

3. De *Apparitione B. V. Matri facta* 431
4. De *Apparitione Angelorum mulieribus facta.* Marc. 16. 436
5. De *Apparitione Christi Maria Magdalena facta* Ioan 20. 439
6. De *Apparitione Petro facta* 443
7. De *Apparitione facta duobus discipulis euntibus in Emaus.* Luc 4. 447

Hebdomas I. Post Pascha.

1. De *apparitione facta discipulis ipso die resurrectionis.* Ioan. 20. 450
2 De *eadem apparitione* 453
3. De *apparitione facta die octaua præsente Thoma* 457
4. De *apparitione facta septem discipulis piscantibus.* Ioan. 21. 460
5. De *Petro à Christo vicario constituto* 464
6. De *apparitione facta in monte Galilææ.* Matth. 28. 467
7. De *triplici gaudio B. Virginis, quod habuit de filij gloria, de feruore discipulorum, de spe similis gloriæ* 472

Hebdomas II. Post Pascha.

1. De *Euangelio Dominica: De bono Pastore.* Ioan. 10. 475
2. De *beneficio æternæ prædestinationis* 477
3. De *beneficio Creationis* 481
4. De *beneficio conseruationis* 484
5. De *beneficio redemptionis* 486
6. De *beneficio vocationis ad fidem* 489

7. De

7. De beneficio iustificationis 492

Hebdomas III. post Pascha.

1. De Euangelio Dom. De medico. Ioa. 16. 494
2. De beneficio vocationis ad religiosum aliumue pium statum 496
3. De dignitate religiosæ vocationis 499
4. De vtilitate religiosæ vocationis 501
5. De iucunditate religiosæ vocationis 504
6. De beneficio peculiaris assistentiæ & finalis perseuerantiæ 507
7. De beneficio glorificationis 510

Hebdomas IV. Post Pascha.

1. De Euangelio Dominicæ: De promissione Spiritus sancti, eius, q3 officijs. Ioan. 16. 512
2. De potentia Dei 515
3. De Sapientia Dei 519
4. De bonitate Dei 522
5. De infinita charitate Dei erga homines maximè electos, 525
6. De misericordia Dei 527
7. De longanimitate Dei 530

Hebdomas V. Post Pascha.

1. De Euangelio Dominicæ: De Oratione. Ioan. 6. 533
2. De iustitia Dei 535
3. De veritate & fidelitate Dei in promissis 538
4. De liberalitate Dei 540
5. De valedictione discipulis facta ante ascensionem 543
6. De Ascensu Christi in cœlum 545

7. De Ingressu Christi in cœlum 548

Dominica infra Octauam Ascensionis.

1. De Euangelio Dominicæ: Ioann. 15. & 15. *Cum venerit Paracletus, ipse testimonium, &c.* 552
2. De immensa magnitudine gloriæ animæ Christi 554
3 De immensa magnitudine beatitudinis gloriosi corporis Christi 556
4. De Gaudio Sanctissimæ humanitatis Christi ex participatione gloriæ aliorum Beatorum 560
5. De gloria animæ cuiusque beati 562
6 De gloria corporis cuiusque Beati 566
7. De gaudio quod percipiet quisque electus ex gloria aliorũ Beatorum B. Virginis, Christi Domini, ipsius Dei 570

Dominica Pentecostes.

1 De Missione Spiritus Sancti 574
2. De Euangelio Ioan. 3. Sic Deus dilexit mundum 577
3. De Euangelio Ioan. 10. Ego sum ostium 579
4 De gestis ab Apostolis post acceptum Spiritũ Sanctum ipso die Pentecostes 581
5. De præcipuis officijs Spiritus Sancti 584
6. De septem donis Spiritus Sancti 586
7. De Apparitione Spiritus Sancti sub triplici specie: columbæ, nubis, ignis 589

In

In festo SS. Trinitatis.

1. De amore SS. Trinitatis erga quemuis electum 591
2. Quod homo peculiariter sit simulacrum, templum, & speculum SS. Trinitatis 594
3. De dignatione Creatoris cooperantis cum creaturis 597
4. Quod Deus sit fons perennis omnis bonitatis in creaturis eluceſcentis 601

In festo Corporis Christi.

5. De causis instituta huius solemnitatis 604
6 De Euangelio festi: Caro mea verè est cibus. Ioan. 6. 607
7. De amore Christi quo hoc Sacramentum instituit 611

Dominica infra octauã corporis Christi.

1. De Euangelio Dominica, De diuite Epulone & Lazaro. Luc. 16. 613
2. De Præsentia Eucharistia ex comparatione eiusdem cum manna 615
3. Quod sit memoriale & compendium omnium mirabilium Dei 617
4. Quod sit memoriale passionis Christi 620
5. Quod sacra communio sit efficacissimũ medium proficiendi in tri i via perfectionis 622
6. De excellentia SS. Eucharistia quatenus est Sacramentum 624
7. De excellentia eiusdem quatenus est Sacrificium 626

IV. PARS MEDITATIONVM,

Ab Octaua Corporis Christi,

Seu

Dominica secunda post Trinitatem vsque ad Aduentum.

De eminentioribus Christi prædicantis mysterijs. 629.

Hebdomas II. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: *De cœna magna.* Luc 14. 631.
2. *De generali vocati ne ad imitationẽ Christi in studio perfectionis* 634.
3. *De peculiari vocatione ad imitationem Christi in studio eximia perfectionis* 636.
4. *De eximia animæ puritate, medijsque eam acquirendi* 638.
5. *De Christo causa exemplari huius puritatis* 641
6. *De Christo causa promerente huius puritatis* 644.
7. *De Christo causa efficiente huius eiusdem puritatis* 646.

Hebdomas III. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: *De oue & drachma perdita* Luc. 15. 647.
2. *De eximia virtutum soliditate, medijsque eam acquirendi* 650

3. De

3. De Christo causa exemplari perfectionis & soliditatis virtutum 653
4. De Christo causa promerente & efficiente huius soliditatis virtutum 655
5. De eximia cum Deo per charitatem vnione, & voluntatis nostra cum diuina conformitate 658
6. De Christo causa exemplari huius eximiæ cum Deo vnionis 662
7. De Christo causa promerente & efficiente huius cum Deo vnionis 663

Hebdomas IV. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica: De festuca in oculo. Luc. 6. 665
2. De prædicatione & baptismo Ioānis. Matt. 3. Luc. 3. 667
3. De Baptismo Christi Matth. 3. 669
4. De eodem Christi baptismo 671
5. De secessu Christi in desertum. Matt. 3 673
6. De perfecta fidei dignitate, proprietatibus, & fundamentis. 6 p. med. 1. 1063
7. De actibus fidei perfecte exercendis. 6. p. med. 2. 1068

Hebdomas V. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica, De Christo docente ex naui Petri Luc. 5. 675
2. De testimonio Ioannis de Christo, & vocatione prima Andreæ Ioan. 1. 677
3. De Petro per Andream. & Nathanaele per Philippū ad Christū adducto Ioan. 1. 679

4. De *fugatu è templo negotiatoribus.* Ioan. 2. 680
5. De *Nicodemo.* Ioan. 3. 682
6. De *perfecta spei præstantia, conditionibus, & fundamentis* 6. p. med. 3. 1073
7. De *actibus spei perfectè eliciendis, & incitamentis.* 6. p. med. 4. 1077

Hebdomas VI. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio Dominica: De iustitia Pharisæorum.* Matt. 5. 684
2. De *Ioannis testimonio Christo baptizanti dato, & martyrio* Ioan. 3. Matth. 14. 687
3. De *conuersione Samaritana,* Ioan. 4. 688
4. De *Eadem* 691
5. De *initio prædicationu Christi in Galilæa.* Matth 3. 693
6. De *timoris Dei natura, conditionibus, & fundamentis* 6. p. med. 5. 1081
7. De *actibus Timoris Dei, & incitamentis.* 6. p. med. 6. 1086

Hebdomas VIII. Post Trinitatem

1. De *Euangelio Dominica: De 7. Panibus:* Mar. 8. 695
2. De *vocatione Apostolorũ generatim* 697
3. De *vocatione Petri & Andreæ, Iacobi, & Ioannis ad perpetuam Christi sequelam.* Matt. 4. 699
4. De *curato Dæmoniaco.* Mar. 1. 701
5. De *socru Simonis sanata.* Mar. 1. Matt. 8. 702.

6. De charitatis erga Deum praeeminentia, & proprietatibus. 6. p. med. 7. 1089
7. De gradib. charitatis, & mediis eam assequendi 6. p. med 8. 1092

Hebdomas VIII. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica: De falsis Prophetis. Matt 7. 706
2. De secessu Christi adorandum. Mar. 1. 709
3. De tribus volentibus sequi Christum reiectis Matt. 8. Luc. 9. 710
4. De duobus demoniacis curatis. Matt. 8. Mar. 5. 711
5. De vocatione Matthaei. Matt 9. Luc. 5. 713
6. De fundamentis perfecti amoris Dei. 6. p. med. 9. 1094
7. De internis amoris actibus perfectè eliciendis. 6. p. med. 10. 1098

Hebdomas IX. Post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica, De villico iniquitatis. Luc. 16. 714
2. De filia Iairi Archisynagogi resuscitata. Matt. 9. Mar. 5. Luc. 8. 717
3. De duobus caecis curatis Matt. 9, 719
4. De sanato Paralytico iuxta piscinam probaticam Ioan. 5. 720
5. De eodem 723
6. De externis actibus amoris Dei perfectè exercendis. 6 p. med 11. 1100
7. De incitamentis amoris Dei. 6. p. med. 12. 1103

Hebdomas X. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dom. De *fletu Christi super Ierusalem*. Luc. 19. 725
2. De *electione* 12. *Apostolorum*, Luc. 6. 727
3 De *sermone Christi in monte generatim*. Matt. 5. Luc 6. 726
4. De *prima beatitudine*. *Beati pauperes* 732.
5. De 2. *Beatitudine*. *Beati mites* 734
6 De *natura, proprietatibus, & incitamentis gaudij spiritualis*. 6. p. med. 13. 1106.
7. De *actibus, & medijs gaudij spiritualis*. 6. p. med. 14. 1109.

Hebdomas XI. Post Trinitatem.

1 De *Euangelio* Dominica. De *Pharisæo & Publicano*. Luc 18. 737
2. De 3. *Beatitudine*. *Beati qui lugent* 739.
3. De 4. *Beatitudine*. *Beati qui esuriunt* 741
4. De 5. *Beatitudine*. *Beati misericordes* 744.
5. De 6. *Beatitudine*. *Beati mundo corde* 747
6 De *natura, conditionibus, & gradibus perfectæ resignationis*. 6. p. med. 15. 1113
7. De *fundamentis perfectæ resignationis*. 6. p. med. 16. 1117.

Hebdomas XII. Post Trinitatem.

1. De *Euangelio Dominica*. De *surdo & muto*. Mar. 7. 750
2. De 7. *Beatitudine*. *Beati pacifici* 753
3. De 8. *Beatitudine*. *Beati qui persecutionem patiuntur*. 755

4. De primo Apostolica vocationis munere pargandi. 757
5. De secundo vocationis Apostolica munere, illuminandi 759
6. De actibus internis resignationis perfectè exercendis. 6. p. med. 17. 1120
7. De actibus externis, & incitamentis resignationis. 6. p. med. 18. 1124

Hebdomas XIII. post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica. de Samaritano. Luc. 10. 761
2. De miserabili lapsu & misericordi reparatione hominis hac parabola mystice representata. 764
3. De tertio Apostolica vocationis munere, perficiendi 768
4. De excellentia legis Euangelica, Matth. 5. 770
5. De recta intentione in exercendis operibus bonis habenda. Matt. 6. 773
6. De prastantia, & proprietatibus sinceri zeli honoris Dei & salutis animarum. 6. p. med. 19. 1128
7. De fundamentis huius perfecti zeli. 6. part. med. 20 1131

Hebdomas XIV. post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica: de decem leprosis. Luc. 17 775
2. De prafatione Orationis dominica. Matt. 6. 779

3. De 1. Petitione: Sanctificetur nomen tuum 781 784
4. De 2. Petitione: Adueniat regnum tuum
5. De 3. Petitione: Fiat voluntas tua 786
6. De zeli honoris Dei, & salutis animarum actibus internis perfectè eliciendis. 6. part. med. 21 1134
6. De eiusdē zeli actibus externis piè exercendis. & incitamentis 6. p. med 22. 1137

Hebdomas XV. post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica: de duobus dominis. Matth. 6. 789
2. De 4. Petitione: Panem nostrum quotidianum 793
3. De 5. Petitione: Dimitte nobis debita nostra 797
4. De 6. Petitione: Et ne nos inducas in tentationem 800
5. De 7. Petitione: Sed libera nos à malo, Amen 803
6. De charitatis erga proximum natura, proprietatibus, gradibus 6. p. med 23. 1140
7. De fundamentis huius fraternæ charitatis. 6. p. med 24. 1142

Hebdomas XVI. post Trinitatem.

1. De Euangelio Dominica. de filio viduæ resuscitato Luc 7. 807
2. De inuitatione Christi ad instanter & fiducialiter orandum. Luc 11. Matt 7 810
3. De angusta porta & arcta via. Matth 7. Luc. 13, 812 4. De

4. De *conuersione* Magdalena Luc. 7. 814
5. De *eadem conuersione* Magd ibid. 816
6. De *actibus internis fraterna charitatis perfectè exercēdis, oppositisq; defectibus fugiendis* 6 p. med. 25 1145
7. De *externis eiusdem actibus piè exercendis, oppositis defectibus cauendis, & incitamentis* 6 p. med. 26. 1150

Hebdomas XVII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *hydropico curato* Luc. 4. 820
2. De *diuini verbi obseruatoribus*, Matri & *sanguine iunctis à Christo prælatis* Matt. 12. Luc 8. Marc 3. 822
3. De *Nazarenis Christum precipitare volentibus*. Matt. 13 Marc. 6. Luc. 4 825
4. De *missione duodecim Apostolorum* Matt. 9. & 10. 828
5. De *prædictione persecutionū Apostolis imminentium*. Matt. 10. 831
6. De *misericordia eiusq; actibus internis, externisq; piè frequentandis, & incitamentis*. 6. p. med. 27. 1153
7. De *prudentia eiusq; actibus, & incitamentis*. 6 p. med. 28. 1156

Hebdomas XVIII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *mandato magno in lege*. Matt. 22. 834
2. De *Christo ambulante super aquas*. Matt. 14. Marc. 6. 837

3. De-

3. De *Petro ambulante super aquas. ibid.* 839
4. De *confessione Petri* Matt 16. 842
5. *De Martyrio & cruce ferenda* Matt. 16. vers 21. 845
6. De *Iustitia, eiusq; actibus & incitamentis.* 6. p. med. 29. 1159
7. *De Religione, eiusq; actibus & incitamentis.* 6. part. med. 30. 1162

Hebdomas XIX. post Trinitatem.

1. *De Euangelio Dominica. de Paralytico.* Matth. 9. 847
2. *De Transfiguratione Domini* Matth. 17. Luc. 9. 850
3. *De eadem transfiguratione* ibid. 853
4. *De Lunatico à Christo curato.* Matt. 17. Marc. 9. 855
5. *De contentione discipulorum de primatu.* Matt 18. Mar. 9. 857
6. *De perfecta obedientia proprietatibus, gradibus, & fundamentis.* 6 p. med. 31. 1166
7. *De obedientia actibus internis, externisq;, & incitamentis* 6. p. med 32. 1199

Hebdomas XX. post Trinitatem.

1. De *Euangelio Dominica. de veste nuptiali.* Matt. 22. 859
2. De *scandalo vitando* Matt 18. 863
3. De *Christo à Samaritanis non recepto.* Luc. 9. 865
4. De *missis ad prædicandum 72. discipulis.* Luc. 10. 868

5. De

5. De *Exultatione Christi in spiritu, & dulci eius iugo.* Luc. 10 Matt. 11. 871
6. *De proprietatibus, gradibus, & fundamentis gratitudinis* 6. p. med 33. 1173
7. De *actibus gratitudinis internis, externisq; piè exercendis.* 6. p. med. 34. 1175

Hebdomas XXI. post Trinitatem.

1. *De Euangelio Dominica. de Reguli filio.* Ioan 4. 874
2. *De adultera.* Ioan 8. 876
3. *De cæco nato à Christo illuminato* Ioan 9. 879.
4. *De eodem.* ibidem. 882
5. De *Christo in domum Marthæ recepto.* Lucæ 10. 887
6. De *simplicitate & veracitate.* 6. p. med. 35. 1181
7. De *liberalitate.* 6. p. med. 36. 1184.

Hebdomas XXII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica. *de Rege rationem ponente cum seruo.* Matth. 18. 889
2. De *parabola ficulneæ infructuosæ.* Luc. 13. 892
3. *De muliere 18. annis incurua à Christo erecta sabbatho* Luc. 13. 895
4. De *filio prodigo resipiscente.* Luc. 15. 897
5. De *filio prodigo in gratiam recepto.* ibi. 900
6 *De fortitudine.* 6. p. med. 37. 1186
7. De *Magnanimitate.* 6 p. med. 38. 1188

Heb-

Hebdomas XXIII. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *Numismate census.* Matt. 22. 903
2. De *perfecta abnegatione sui* Luc. 14. 906
3. De *Adolescente diuite.* Matt. 19. Mar. 10. Luc. 8. 908
4. De *pramijs sequentium Christum.* Matt. 19. 909
5. De *petitione Matris filiorum Zebedai.* Matt. 20. 911
6. De *patientia & longanimitatis conditionibus, gradibus, fundamentis* 6. p. med 39. 1190
7. De *actibus internis externisque patientia, & incitamentis* 6. p. med 40. 1193

Hebdomas XXIV. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *Hæmorrhoissa sanata* Matt 9. Mar. 5. Luc. 8. 914
2. De *Zachæo conuerso.* Luc. 19. 917
3. De *Lazaro languente mortuo.* Ioan. 11. 919
4. De *eodem Lazaro resuscitato.* ibidem. 921
5. De *consilio, occasione suscitati Lazari contra Christum habito.* Ioan 11 924
6. De *Natura, conditionibus, & gradibus humilitatis* 6. p med 43. 1106
7. De *fundamentis eiusdem perfectæ humilitatis.* 6. p. med. 46. 1209

Heb-

Hebdomas XXV. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *abominatione desolationis.* Matt. 24. 927
2. De *cœna in Bethania.* Ioan 12. 929
3. De *gestis post solemnem Christi Ierosolyma ingressum.* Matth. 21. Marc. 11. Luc. 19. 931
4. De *superbia & hypocrisi Scribarum & Pharisæorum.* Matt. 23. 934
5. De *ingratitudine & crudelitate Iudæorum in missos ad se Prophetas.* Matt. 23. 936
6. *De humilitatis actibus internis, externisq; perfectè exercendis.* 6. p. med. 47. 1213
7. *De mediis humilitatis obtinendæ, & incitamentis* 6 p med. 48. 1216

Hebdomas XXVI. post Trinitatem.

1. De *Euangelio* Dominica: De *extremo die iudicij.* Matt. 25. 938

Pro hac hebdomada, si occurrat, poterunt vsurpari modi orandi 1. parte meditat. Dominica 3. & 6. post Epiphaniam positi, illo anno omissi. 196 & seqq.

Vel hæ residuæ de Virtutibus meditationes ex 6. parte meditationum sub finem.

2. De *Mansuetudine & clementia* 1203
3. De *Temperantia, Abstinentia, Sobrietate* 1199
4. De *Castitate* 1201

5. De Con-

5. De *Constantia* 1197
6. De *Studiositate* 1219
7. *Taciturnitate & Modestia* 1221

V. PARS MEDITATIONUM,

De Festis B. Virginis, & Sanctorum per annum.

Meditatio generalis de electione, cooperatione, glorificatione cuiusque Sancti 943
In Festo S. Andreæ Apostoli. De *Euangelio.* 677. 679 *& vita eiusdem* 947
In festo S. Francisci Xauerij. De *vita eiusdem* 951
In festo S. Nicolai. De *Euangelio.* 955 *& vita eiusdem.* 957
In festo immaculatæ Conceptionis B. V. Mariæ. *De immaculata Conceptione eiusdem* 960
In festo S. Thomæ Apostoli. De *Euangelio* 457 *& vita eiusdem* 963
In festo Natiuitatis Domini. De *Natiuitate Saluatoris.* Luc. 2. 87
In festo S. Stephani. De *Euangelio* 536 *& de vita eiusdem* 91
In festo S. Ioannis Euangelistæ De *Euangelio* 466 *& de vita eiusdem* 93
In festo SS. Innocentium. 95
In festo Circumcisionis Domini. De *circumcisione pueruli octaua die factæ* Luc. 2. 107

In

In festo Epiphaniæ Domini. 117
In festo Purificationis. B V. Mariæ. De *præsentatione filij* Luc.2. 173. *de exultatione, prædictione & confessione Simeonis & Anne.* 176
In festo S. Matthiæ Apostoli. De *Euangelio.* 457 *& vita eiusdem.* 966
In festo Annuntiationis B. V. Mariæ. De *decreto incarnationis.* 7. *&* 10. *de missione Gabrielis & salutatione B. Virginis.* Luc. 1. 53. 56. 59. *&* 63
In festo SS. Apostolorum, Philippi & Iacobi minoris. De *vita eorum.* 969
In festo Inuentionis S. Crucis De *Euangelio* Ioan. 3. 682
In festo B. Aloysij Gonzagæ Societatis Iesu De *vita eiusdem* 971
In Festo Natiuitatis S. Ioannis Baptistæ. *De vita eiusdem* 975
In festo SS. Petri & Pauli Apostolorum. De *Euangelio* 942 *& de vita vtriusq;* 978
In festo Visitationis B. Mariæ Virginis. De *Visitatione Elisabetha.* Luc. 1. 74
In festo S. Mariæ Magdalenæ. De *Euangelio.* 814. *&* 816. *& vita eiusdem* 988
In festo S. Iacobi Apostoli. De *Euangelio.* 911 *& vita eiusdem.* 983
In festo S. Ignatij Fundatoris Soc. Iesu. De *vocatione, cooperatione & glorificatione eiusdem* 990

In

In festo S. Laurentij. De *Euangelio.* 995 & *vita eiusdem* 996
In solennitate Assumptæ B. Virginis, & per Octauam.
1. De *triplici obsequio à B. Virgine Christo exhibito* 998
2. De *præparatione B. V. ad mortem* 1000
3. De Dormitione *B. Virginis, & Assumptione quoad animam* 1002
4. De *Magnitudine gloriæ essentialis B. V. & mediis quibus eam est consecuta* 1004
5. De *Assumptione eiusdē quoad corpus* 1006
6. De *Magnitudine gloriæ corporis eius glorificati* 1008
7. De *variis coronis & Laureolis Reginæ cælorum à SS. Trinitate impositis* 1010
8. De *Corona duodecim stellarum eidem impertita* 1013
In festo S. Bartholomæi Apostoli. *de Euangelio. 727 & de vita eiusdem* 1015
In festo Natiuitatis B. Virginis Mariæ, & per Octauam.
1. De *Natiuitate B. Virginis* 1017
2. *De actibus internis externisq; virtutum à B. Virgine in ætate tenera frequentatis* 1021
3. *De quatuor Priuilegiis B. Virgini ab æterno Patre collatis* 1023
4. *De quatuor Priuilegiis eidem à Filio concessis* 1024

5. De

5. De *quatuor Prærogatiuis eidem à Spiritu sancto communicatis* 1026
6. De *quatuor Virtutibus præcipuis B. Virginis erga Deum* 1027
7. De *quatuor Virtutibus eiusdem præcipuis erga seipsam* 1028
8. De *quatuor Virtutibus eiusdem erga proximos* ibid.
In festo Exaltationis S. Crucis. De *Euangelio* 713 *& vita eiusdem* 1030
In festo S. Matthæi Apostoli & Euangelistæ. De *Euangelio* 713 *& vita eiusdem* 1030
1. In festo S. Michaelis. De *Euangelio* 863
2. De *Electione, vocatione, & glorificatione beatorum Angelorum* 210. & 1033
3. De *Studio triplicis perfectionis Angelorum in via* 1035
4. De *tribus Angelorum præcipuis erga homines officijs* 1036
5. De *tribus Angelorum exercitijs erga Deum* 1037
6. De *præcipuis virtutibus Angelorum* 1038
7. De *beneficijs Angelorum Tutelarium in suos clientes* ibid.
In festo B. Francisci Borgiæ. De *vita eiusdem* 1040
In festo SS Apostolorum Simonis & Iudæ. De *Euangelio, & vita illorum* 1043

In

In festo omnium Sanctorum, & per Octauam. *De Euangelio* Matth. 5. 726. 732. 734. 739. 741. 744. 747 753. & 755 *Et de electione, vocatione, iustificatione, & glorificatione Sanctorum* 1046

In festo S. Martini Episcopi. *De Euangelio, & vita eiusdem* 1047

In festo Præsentationis B. V. Mariæ.

1. *De solemni eius oblatione in templo* 1050
2. *De vita eiusdē in templo sanctissima* 1053

In festo S Cathatinæ Virginis & Martyris. *De Euangelio* 1056. *& vita eiusdem* 1057

In festo Dedicationis Ecclesiæ. *De Euangelio.* Luc. 19. *p.* 4. *hebd.* 24 *post Trin. medit.* 2. 917. *Et de homine peculiari templo* SS *Trinitatis.* 3. *p. Dominica Trinit. med.* 2. 594

VI. PARS MEDITAtionum.

De Virtutibus. 1061

1. *De perfecta fidei dignitate, proprietatibus, & fundamentis* 1063
2. *De actibus fidei perfectè exercendis* 1068
3. *De perfecta spei præstantia, conditionibus, & fundamentis* 1073
4. *De actibus spei perfectè eliciendis, & incitamentis* 1077

5. De *Timoris Dei natura, conditionibus, & fundamentis* 1082
6 De *actibus amoris* Dei *& incitamẽtis* 1086
7. De *Charitatis erga Deum praeminentia, & proprietatibus* 1089
8. De *gradibus charitatis & medijs eam assequendi* 1092
9. De *fundamentis perfecti amoris Dei* 1094
10. De *internis amoris Dei actibus perfectè eliciendis* 1098
11. De *externis actibus amoris* Dei *perfectè exercendis* 1100
12. De *incitamentis amoris* Dei. 1103
13. De *Natura, proprietatibus, & incitamentis gaudij spiritualis* 1106
14. De *actibus, & mediis gaudii spiritualis* 1109
15. De *Natura, conditionibus, & gradibus perfectæ resignationis* 1113
16. De *fundamentis perfectæ resignationis* 1117
17. De *actibus internis resignationis perfectè exercendis* 1120
18. De *actibus externis & incitamentis resignationis* 1124
19. De *præstantia, & proprietatibus sinceri zeli honoris Dei, & salutis animarũ* 1128
20. De *fundamento huius perfecti zeli* 131
21. De *zeli honoris Dei & salutis animarum actibus internis perfectè eliciendis* 1134
22. De *eiusdem zeli actibus externis piè exer-*

***

cen-

cendis incitamentis 1137
23. De Charitatis erga proximum natura, proprietatibus, & gradibus 1140
24. De Fundamentis huius fraternæ charitatis 1142
25. De actibus internis fraternæ Charitatis perfectè exercendis, oppositisq; defectibus fugiendis 1145
26. De externis eiusdem actibus piè exercendis, oppositis defectibus cauendis & incitamentis 1150
27. De Misericordia, eiusq; actibus internis externisq; piè frequentandis, & incitamentis 1153
28. De Prudentia, eiusq; actibus & incitamentis 1156
29 De Iustitia, eiusq; actibus & incitamentis 1159
30. De Religione, eiusq; actibus & incitamentis 1162
31. De perfecta Obedientia proprietatibus, gradibus, & fundamentis 1166
32. De obedientia actibus internis externisq; & incitamentis 1169
33 De proprietatibus, gradibus, & fundamentis gratitudinis 1173
34. De actibus Gratitudinis internis externisq; piè exercendis 1175
35. De simplicitate & Veracitate 1181
36. De Liberalitate 1184
37. De

37. De *Fortitudine* 1186
38. De *Magnanimitate* 1188
39. De *Patientia & Longanimitatis conditionibus, gradibus, & fundamentis* 1190
40. De *actibus internis externisq; Patientiæ, & incitamentis* 1193
41. De *Constantia* 1197
42. De *Temperantia, Abstinentia, & Sobrietate* 1199
43. De *Castitate* 1201
44. De *Mansuetudine & Clementia* 1203
45. De *naturâ, conditionibus, & gradibus Humilitatis* 1206
46. De *Fundamentis perfectæ Humilitatis* 1209
47. De *Actibus Humilitatis internis, externisq; perfectè exercendis* 1213
48. De *mediis Humilitatis obtinendæ, & incitamentis* 1216
49. De *Studiositate* 1219
50. De *Taciturnitate, & Modestia* 1221

INDEX
EARVM MEDITATIONVM, QVÆ HOC Diario contentæ inseruire possent Recollectioni, aut renouationi spiritus prolixiori, aut breuiori subinde instituendæ.

Pro Via Purgatiua.

Meditationes duodecim. De *Motiuis Contritionis.* 2. *part. meditat. hebd.* Sexages. & Septuages. 210. *vsque ad* 230 & 233 *vsque ad* 249 *excl.*

De *eximia animæ puritate, eiusque causa exemplari, promerente, efficiente Christo.* 4. *p. medit. hebd.* 2. *post Trinit.* 638 *vsque ad* 647 *incl.*

De *Conuersione Magdalenæ, binæ.* 4. *part. hebd.* 16. *post Trin.* 814. & 816

De *Fletu Christi super Ierusalem.* 4. *p. hebd.* 10. *post Trin.* 725

De *miserabili lapsu & reparatione hominis, repræsentata in parabola hominis incidentis in latrones & Samaritani.* 4 *p. heb.* 13. *post Trinitatem* 764

De *Filio Prodigo resipiscente, & in gratiam recepto, binæ* 4. *part. hebd.* 22. *post Trin.* 897 & 900

De Timore Dei, bina. 6. part. medit. 5. & 6. 1082. & 1086

Pro Via illuminatiua.

Meditationes binæ de generali & speciali vocatione ad imitationem Christi. 4. part. hebd. 2. post Trinit. 634 & 636

De soliditate virtutum ternæ. 4. par. med. 3. post Trin. 650. 653 & 655. *Præcipua de incarnati, natiq; Verbi mysterijs, ex 1. parte medit. vti, de Decreto & executione Incarnationis,* 7. *De Natiuitate,* 87. *Oblatione,* 173. *& Inuentione Christi duodennis in templo,* 185. *Vocatione,* 117. *& Adoratione Magorum,* 124. *maximè de præcipuis virtutibus à Christo & B. Virgine tunc perfectissimè quoad actus internos præsertim elicitis, ibid. hebdom. 2. & 3. post Epiphan.* 139. *vsque ad* 153 & 156 *vsque ad* 170 *excl.*

De Sermone Christi in monte facilè 14. *med. 4. p. med hebd.* 10. 11. 12. *& 13. post Trin.* 726 *vsque ad* 737

Item præcipua de Virtutibus cuiq; magis necessarijs ex 6. parte seligenda.

Demum pleraq; de præcipuis Dominicæ Passionis mysterijs, maximè proœmiales. nouẽ de circumstantijs eiusdem. 2. part. hebd. Quinquag. p. 252 *vsque ad* 278 *excl. & hebd. 1. Quadr.* 281 *vsque ad* 292 *excl.*

Vti & de præcipuis Virtutibus à Christo pa-

ziente elicitis, Humilitate, 1209 *& seqq. Patientia,* 1190. *Obedientia,* 1166 *& eq. Charitate,* 1085 *& seq. &* 1140 *& seq. Mansuetudine,* 1203 *Zelo animarum* 1134 *& seq. ex* 6. *part. meditat. desumenda.*

Pro Via vnitiua.

De eximia cum Deo vnione, meditationes terna, 4 *p. medit. hebd.* 3. *post Trinitatem,* 658 *vsque ad* 665 *excl.*

De Mysterys Resurrect. & Ascensionis praecipue 425. 543 *&* 545

De beneficijs Dei duodecim meditationes, 3. *p. med. hebd.* 2. *&* 3. *post Pascha,* 477 *vsque* 494 *excl. &* 496 *vsque* 512

De attributis diuinis, nouem, 3. *part. medit. hebd.* 4. *&* 5. *post Pascha* 515 *vsque* 533 *&* 535 *vsq;* 543 *excl.*

De gloria animæ & corporis Christi, & cuiusque Beati, ibid. *hebd. infra Octauam Ascensionis,* 554 *vsque* 574 *excl.*

De amore SS. Trinitatis erga electos quaterna meditationes, 3 *part hebdom. SS. Trinitatis* 591 *vsque* 594 *excl. Et nonnulla ex* 6. *parte medit. de Amore* Dei, 1089 *vsq;* 1103. *Gaudio spirituali,* 1106 *& seqq. Resignatione,* 1113 *vsq;* 1124 *Zelo gloriæ* Dei, 1128 *& seqq Gratitudine,* 1173 *&* 1175

Ex his e. c. possent meditationes tribus vijs accommodatæ (pauculis ex 2. parte Enchiridij Industriarum ascitis) pro ple-

pleniore 4. hebdomadarum recollectione spiritus sicordinatè disponi: singulis diebus assignando quaternas aut plures (licet binę cum duplici earundem repetitione sufficiant) vt cuique ex ijs suæ deuotioni conuenientiores seligendi sit potestas.

I. Hebdomas.

Pro Via purgatiua.

Dies I.
- 1. *De fine creati hominis,* 685
- 2. *De Medijs finem assequendi,* ex 2 p. induſt. 687
- 3. *De indifferentia erga media,* ſumēda. 691
- 4. *De tempore gratiæ malè impenſo* 766

II.
- 1. *De lapſu Luciferi, & ſequaciū Angelorum, 1. p. med. hebd. Seuptuag.* 210
- 2. *De lapſu protoplaſtorum* 216
- 3 *De damnis peccati Adæ* 220
- 4. *De damnis cuiuſq; peccati mortalis* 222

III.
- 1. *De Morte,* 2. *p. Ench. Induſt.* 693
- 2. *De Iudicio particulari,* ibi. 696
- 3. *De Purgatorio,* ibid. 698
- 4. *De Inferno,* 798. *vel, de Æternitate,* ibid. 797

IV.
1. De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ, & vilitatis propriæ 224
2. De eadē ex parte benignitatis Dei, & ingratitudinis nostræ 227
3. De malitia peccati infinita 233
4. De frequenti exercitio veræ contritionis. 237

V.
1. De eximia animæ puritate, & medijs eam consequendi 638
2. De Christo causa exemplari huius puritatis 641
3. De eodem, ceu causa promerente illius puritatis 644
4. De eodem, ceu causa efficiente eiusdem. 646

VI.
1. De Magnitudine diuinorum beneficiorum ad contritionem excitandam considerandæ 2. par. heb. 60.
2. De septem Misericordiis in eundem finem expendendis 241
3. De ijs quæ Christus fecit & passus est pro peccatis nostris expiandis 243
4. De infinita amabilitate Dei in eundem finem ponderanda 246

Vel affectus Confessionis: per 2. aut 3. modum orandi, ex 2. p. Enchiridij industriarum, c. 2 §. 4. 525

VII.

VII. 1. De fletu Christi super Ierusalē 725
2. De miserabili lapsu & reparatione hominis 764
3. De filio prodigo resipiscente 897
4. De eodem in gratiā recepto 900
Vel affectus communionis per Tertium modum orandi, ex 2. p. Enchir. Industr. c. 5. §. 5. 589

II. Hebdomas

Pro via illuminatiua,

Præcipuè ex vitæ Christi Mysterijs.

dies I. 1. De vocatione generali ad imitationē Christi in studio perfectionis 634
2. De vocatione speciali ad studium eximiæ perfectionis 636
3. De eximia soliditate virtutum, medijsq; eam consequendi 650
4. De Christo ceu causa exemplari solidatis virtutum 653
5. De eodem ceu causa promerente & efficiente eiusdem 655
II. 1. De decreto incarnationis 7. & 10
2. De consensu B. V. vel de executione incarnationis. 1. par. hebd. 3. Adu. meditat. 5. 6. 59. & 63
3. De Affectibus Christi in momento conceptionis elicitis 69
4. De Affectibus B. Virginis eodem tempore elicitis 72

III.
1. De profectione B.V. cum B. Ioseph in Bethlehem 83
2. De Natiuitate Saluatoris 87
3. De adoratione & Exultatione Angelorum 97
4. De annunciata per Angelos Pastoribus Christi Natiuitate 101

IV.
1. De vocatione Magorum 1. p. in Epiph. Domini 117
2. De Purificatione B.V. & oblatione filij 173
3 De exultatione Simeonis & Annæ 176
4. De Fuga in Ægyptum 179

Vel quomodo Christus & B V. elicuerint affectus perfectissimos humilitatis, 139. & 142. Gratitudinis, 145. & 147. zeli honoris Dei. 156. & 158. & dilectionis proximi. 160. & 163

V.
1. De Christi duodennis Ascensu in templum 185
2. De vita eius priuata vsque ad 30. annum 189
3. Quomodo Christus & B. V. elicuerint affectus amoris Dei 149. & 152.
4. Quomodo exercuerint affectus perfectissima resignationis 165 & 168.

1. De

VI.
1. De Baptismo Christi 669
2. De Secessu, ieiunio & tentatione Christi 278
3. De Vocatione Apostolorum 697
4. De Electione Apostolorum 727

VII.
1. De sermone Christi in monte 726
2. De 1. munere vocationis Apostolicæ, purgandi 757
3. De secundo illuminandi 759
4. De tertio perficiendi 768
5. De Transfiguratione Domini, duplex 850. & 855

III. Hebdomas.

Pro via itidem illuminatiua.

Ex Passionis Dominicæ mysterijs.

dies.
1. De desiderio Christi anhelantis ad passionem 292
2. De persona Christi patientis 252

I.
3. De ijs pro quibus & à quibus passus est 259
4. De ijs quæ passus est generatim 263

II.
1. De causis cur passus sit 268
2. De modo quo passus sit 275
3. De Affectibus in meditanda passione frequentandis 281
4. De virtutibus in Christo patiente imitandis 285

III.
1. De lotione pedum 306
2. De institutione V. Sacramenti 309
3. De tristitia & oratione Christi in horto 316
4 De agonia & sudore sanguineo 319

IV.
1. De Captiuitate Christi 327
2. De deductione ad Annam 330
3. De toleratis in domo Caiphæ 336
4 De fundamentis perfectæ humilitatis 1209
5. De humilitatis actibus internis externisque perfectè exercendis 1213

V.
1. De flagellatione Christi 353
2. De coronatione eiusdem 357
3. De Patientiæ gradibus, conditionibus, &c. 1190
4. De actibus internis externisq; eiusdem 1193

VI.
1. De Christi condemnatione. 367
2. De baiulatione crucis 370
3. De perfectæ obedientiæ gradibus, proprietatibus & fundamentis 1166
4. De actibus eiusdem internis externisque perfectè exercendis 1169

VII. 1. De crucifixione in monte Caluaria 379
2. De septimo verbo & morte Christi, 407
3. De fundamentis perfecti amoris Dei 1094
4. & 5. De actibus eius perfectè exercendis 1098. & 1100

IV. Hebdomas.

Pro via vnitiua.

Dies I. 1. De Descensu Christi ad limbum Patrum 420
2. De gloriosa eius Resurrectione 425
3. De apparitione B. V. Matri facta 431
4. De apparitione Magdalenæ facta 439

II. 1. De apparitione facta duobus discipulis euntibus in Emaus 447
2. De apparitione facta discipulis ipso die resurrectionis 450
3. De apparitione facta 7. discipulis piscantibus 460

4. De

4. De apparitione facta in Monte Galilæa 467

III. 1. De ascensione Christi 545
2 De gloria animæ cuiusque beati 562
3. De gloria corporis cuiusque beati 566
4 De gaudio eiusdem ex participatione gloriæ aliorum beatorum 570

IV. 1 De beneficio æternæ prædestinationis 477
2 De beneficio creationis 481
3. De beneficio redemptionis 486
4 De beneficio vocationis ad fidem 489

V. 1 De beneficio iustificationis 492
2. De boneficio vocationis ad Religionem 496
3. De beneficio peculiaris assistentiæ & finalis perseverantiæ 507
4. De beneficio glorificationis 510

VI. 1. De bonitate Dei infinita 521
2. De charitate Dei erga homines 525
3. De Misericordia Dei 527
4. De liberalitate eiusdem 540

1. De amore SS Trinitatis erga hominem 591
2. Quod homo sit imago, templum, & speculum SS. Trinitatis 594

VII { 3. De Dignatione creatoris cooperantis cum creaturis 597
4 Quod Deus sit fons p rennis omnis bonitatis in creaturis elucẽtis 601

Ex his compluribus pro longiore 4. hebdomadarum recollectione assignatis, facilè erit cuius seligere aliquas pro octiduana, aut triduana spiritus renouatione, tribus vijs respondentes sibi congruentiores, si pro maiori varietate, præter triplices in 2.p. *Enchir. industr.* assignatas, harum nonnullis vti placuerit, e.c. has aliasue similes.

Pro 8. aut 10. dierum recollectione.

Dies { 1. De *lapsu protoplasterum*, 216. *Aut de fine creationis aut vocationis, p. 2. induſt.* 685
2. De Damnis peccati Ada 210. *aut cuiusuis peccati grauioris* 222
I. { 3 De *malitia peccati infinita* : 33. *Aut. de grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ & vilitatis propriæ* 224
4. De *grauitate peccati ex parte benignitatis* Dei, *& ingratitudinis nostræ* 227
1. De *exercitio veræ contritionis* 237
2 De *Magnitudine beneficiorum expendenda ad contritionem excitandam.* 339
3. De

II. 3 De 7. *Misericordijs in eundem finem expendendis* 241
4. De *Infinita amabilitate* Dei in *eundem finem ponderanda* 246
1. De *eximia animæ puritate* 638
2 De *Christo, vt causa exemplari, vel promerente, Vel efficiente eiusdem.* 641. 644. & 646
III 3. De *filio Prodigo resipiscente, & in gratiam recepto* 897. & 900
4. *Affectus confessionis, & communionuper tertium ferè modum orandi part. 2, industr.* 525
1. De *Vocatione ad imitationem Christi in eximia perfectione,* 634. & 636
2. De *Soliditate virtutum, & mediis,* 650
IV. 3. De *Christo vt causa exemplari huius soliditatis,* 653
4. De *eodem vt causa promerente & efficiente eiusdem* 655
1. De *decreto incarnationis* 7. & 10
2. De *executione eiusdem, aut de consensu B. Virginis* 59. & 63
3. De *affectibus à Christo in momento* concep-

V. conceptionis elicitis, 69
4. De Natiuitate Saluatoris, 87. aut vocatione Pastorum. 101. aut Magorũ 117. Aut de affectibus humilitatis 139. gratitudinis, 145. amoris, 160. resignationis, à Christo infante elicitis, 165. Aut de vocatione Apostolorum, 697. & triplici munere vocationis Apostolicæ, 757. 759. & 768

VI. 1. De ijs quæ Christus passus generatim, 263
2. De Causis cur passus 268
3. De affectibus in meditanda passione eliciendis 281
4. De Christi patientis virtutibus imitandis, part 2. med. 285. Aut de actibus internis, externisque humilitatis, 1213. patientiæ, 1153. Obedientiæ, 1169. charitatis 1145. & 1150. perfectè eliciendis, ad imitationem Christi maximè patientis

VII. 1. De Institutione SS. Eucharistiæ 309
2. De Oratione Christi in horto 315
3. De flagellatione, 353
4 De Coronatione, 357. Aut de eiusdem

dem condemnatione, 350. baiulatione crucu, 370. crucifixione, 379.
Morte 407
1. Vel de Christi resurrectione 425. Apparitione Matri facta, 431. Ascensione 545. gloria anima, 554. vel corporis Christi 55 . aut cuiusque beati 562 & 566
2 Vel de beneficio predestinationis 477. Creationis, 481. redemptionis, 485. vocationis, 496. glorificationis 510
VIII. 3. Vel de Infinita Dei bonitate 522. charitate 525. misericordia, 527. liberalitate 540
4. Vel de SS. Trinitatis amore, 591 liberalitate 94. dignatione erga hominem 597. & infinita perfectione 601

Pro Triduana recollectione.

I. 1. De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuina, & vilitatis propria; part. 2. med. 224. aut benignitatis diuina, & ingratitudinis nostra 227
2. De diuinis beneficijs 239. aut 7. misericordijs expendendis ad contritionem excitandam 241
3. De crebro exercitio vera compunctionis 237
4. De

4. De eximia animæ puritate, mediisque eam consequendi 683
1. De filio Prodigo 897. & 900
2. De infinita amabilitate Dei considerandæ ad excitandam contritionem, 246. Affectus confessionis per 3. modum orandi p. 2. indujr. 525
II. 3. De eximia solidit ate virtutū, mediisque eam consequendi 650
4. De virtutibus certis e.c. Humilitatis, 1213 patientiæ 1193. fraternæ charitatis, 1145. & 1150. Obediētiæ. 1169. cuique magis necessarijs perfectè exercendis, quæ sumenda ex 6. parte meditationum
1. Vel de actibus amoris, 1098. & 1100. Religionis, 1162. zeli gloriæ Dei. 1131. & 1137. Resignationis 1120. & 1124. perfectè exercendis
2. Vel de beneficio vocationis, aliove ex prædictis 496 &c.
III. 3. Vel de Bonitate, Charitate Dei, aliove attributo 522. 525
4. Vel de amore SS. Trinitatis erga hominem, vt supra 591. &c.

Pro

INDEX.

Pro menstrua aut hebdomadaria vnius diei recollectiuncula, (præter multiplices illas in Enchiridio industriarum sparsim traditas) seruient pleræque prædictarum, & omnes ferè Dominicis & Festis diebus assignatæ.

(·.·)

PRIMA

PRIMA PARS MEDITATIONVM

AB ADVENTV VSQVE ad Septuagesimam.

De præcipuis Verbi incarnati, nati, & priuatam vitam agentis, mysterijs.

SIcut omnium mirabilium Dei operum mirabilissimum, omnium diuinorum beneficiorum diuinissimum, omnium sublimium mysteriorum sublimissimum est incarnati, & nati ex Virgine, æterni Verbi mysterium; sic conueniens est, vt anima eiusdem, tenerrimo pietatis sensu, intimo gratitudinis affectu, supremo amoris excessu, ab omnibus veris, germanisque Ecclesiæ filijs recolatur memoria: neq; id solùm per ardentem piorum affectuum admirationis, reuerentiæ, gratitudinis,

amoris, aliorumque frequentationem, verùm etiam per ſtrenuam virtutum eiuſdem Verbi incarnati imitationem.

Ad quod vtrumque facilius aſſequendum, plurimum conferent ſequentes de præcipuis Filij Dei Incarnati, nati, vitamque priuatam agentis myſterijs, eximijsque virtutibus aſſignatæ in ſingulos dies à prima Dominica Aduẽtus vſque ad Septuageſimam meditationes, ſi attentè ſingulę expendantur, affectus in ijs inſinuati deuotè eliciantur, piaque inde concepta deſideria, interdiu ſępiùs renouentur, & in praxin redigantur. Omnes enim, etiamſi aliæ alijs prolixiores, aliæ ſuccinctiores ſint, & ſolidorum diſcurſuum, ſimul ac piorum affectuum valdè feraces, & ad heroica, eximias Saluatoris noſtri virtutes imitandi deſideria concipienda efficaces eſſe deprehendentur.

Do-

Dominica I. Aduentus.

2. Hebdomadæ Aduentus.

De ingressu Christi in Ierusalem. Mat. 21.

Quam vide Domin. Palmarum. 2. part. Meditat.

Vel sequens:

De æterno Dei consilio circa hominis creationem, eiusdemque lapsi reparationem.

I. Meditatio.

PRæmissa oratione præparatoria, iuxtà industrias meditandi, breuiter formanda in quauis meditatione præsupponuntur tria præludia, in materia historica; quorum Primum est historiæ breuis rememoratio. Secundum, imaginatio aliqua materiæ accommodata, qualis in hac & sequentibus de incarnationis mysterio meditationibus esse posset visio imaginaria Dei trini & vnius in throno splendidissimo residentis, iride, symbolo misericordiæ, tribus coloribus, potentiæ, sapientiæ, bonitatis distincta circumdati, sortem miserabilium hominũ, humi iacentiũ, vulne-

Apoc. 4.

ratorum, semiuiuorum miserè in peccatis pereuntium, paternè miserantis. Tertium, est petitio gratiæ eliciendi affectus congruos in singulis insinuatos pro cuiusque deuotione, & spirituali necessitate.

I. PVNCTVM. Deus trinus & vnus decreuit ab æternitate duas creaturas diuinæ suæ gratiæ & gloriæ capaces, Angelicam & humanam condere in tempore. Circà quod expendendum, quòd Deus sibi sufficientissimus, nullius indigens, vniuersa propter semetipsum operans, à nullo dependens, non ex necessitate vlla vel indigentia, sed ex fœcunditate & abundantia infinitæ bonitatis suæ & liberrimo voluntatis beneplacito has duas naturas ab æterno constituerit ad imaginem & similitudinem suam creare, & quidem adeò nobiles memoriâ, intellectu, liberâ voluntate, tot tantisque naturæ dotibus præditas & consequenter omnes & singulos Angelos & homines talibus peculiaribus donis ornatos, tali loco, tali tempore, prout iam constat esse factum, ac deinceps fiet quoad homines nascituros vsq; ad mundi consummationem: ad finem supernaturalem adeò sublimem, scilicet ad Creatorem suum cognoscendum, amandum,

Prou. 16.

possi-

possidendum per fidē, spem, charitatem in viâ; per visionem, amorem & fruitionem beatificam in patriâ. Quàm gratuita & infinita illa diuina bonitas! quàm mira & inæstimabilis illa charitas! quàm meritò ab omnibus Angelis & hominibus, imprimisque à te, tot specialibus gratijs gratis præuento, talis amator esset redamandus? Hic excitandus affectus admirationis, amoris, zeli gloriæ Dei, iuxta induct. medit. c. 5. 6. 7.

II. Ad finem illum vltimum consequendum præordinauit ab æterno vtriusque tam Angelicæ quàm humanæ naturæ suauia, & efficacia media cuique proportionata. Vbi considera quot, quàm varijs, quàm eximijs supernaturalibus gratiæ donis omnes & singulos Angelos in cœlo empyreo ab initio cōditionis suæ statuerit decorare, habitus fidei, spei, charitatis, religionis, aliarumque virtutum in impari quidem, sed excellenti gradu singulis pro inscrutabili consilio voluntatis suæ infundendo, scientiam eximiam diuinorum mysteriorum, & plurimarum rerum supernaturalium ijsdem impertiendo: quot quantisque item donis supernaturalibus protoplastos parentes in ter-

restri paradiso decreuerit ornare, fidem spem, charitatem, virtutes omnes supernaturales, omniumq; charismatum Spiritus Sancti plenitudinem, cum insignium rerum diuinarum humanarumque scientia largiter infundendo, stolam innocentiæ originalis superaddendo; insuper tot ijs ad finem vltimum pertingendi assignando vias, quot conditurus esset creaturas. Quam immensa illa Dei liberalitas! quanta illi proindè gratiarum actio debetur! Hic excitandus affectus gratitudinis, & contritionis, de nostra, omniumque ingratitudine, pro tot tantisque gratijs.

III. Præuidens Deus vtriusque prædictæ creaturæ donis acceptis ex propria liberi arbitrij electione abusurę lapsum, ab æterno constituit in angelos præuaricantes exferere rigorem iustitiæ; ergà hominem lapsum ostendere superabundantiam misericordiæ. Hic primum expendenda infinita Dei iustitia, qui vti in tempore *Angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos*: sic ab æterno decreuit eos absque vlla spe veniæ vnquam obtinendæ post primum peccatum reprobare, æternumque à facie sua proijcere. O quàm verè

2. *Petr.* 2.

iusti-

iustitia tua, sicut montes Dei, & iudicia tua abyssus multa ! Hic concipiendus castus timor Domini, & horror cuiusuis peccati. Psalm. 35.

Deindè ponderanda immensa Dei misericordia erga homines iam infixos in limo profundi, & reos gehennæ ignis, quos ab æterno interitu vindicare tam misericorditer decreuit, & quidem gratis ex abundantia gratuitæ benignitatis suæ. O quam verè dixit Apostol. *apparuit benignitas & humanitas Saluatoris nostri Dei, non ex operibus iustitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit* ! His expensis excitanda compunctio de nostra ingratitudine pro tanta misericordia exhibita, cum spe veniæ & gratiæ obtinendæ. Tit. 3.

De decreto Incarnationis Filij Dei. II.

I DEus trinus & vnus non solùm statuit ab æterno hominis lapsi misereri, sed ex lapsu eius malo omnium maximo elicere maximum bonum ad maximam suam, hominisque gloriam; & diaboli, per quem homo seductus erat, confusionem: idque duas potissimum ob causas, quarum prima erat, quod culpam, pœnamque præuaricationis Adæ præuideret in posteros eius transfundendam, ideoque

que ob vnius culpam omnes æternæ mortis reos nascituros, miserèque perituros, adeoque spectabilem hunc mundum vniuersum hominis caussâ conditum finé suo frustrandum, nisi misericordia tantæ humani generis miseriæ subleuandæ exhiberetur: altera, quod præuideret, hominem non ex propria malitiâ & proterniâ peccaturum, sed astutiâ diaboli eius felicitati inuidentis, & in Deum ipsum rabiem suam exercentis ad peccatum inducendum. Reuerenter hic suspiciendum inscrutabile consilium infinitæ sapientiæ Dei, qui

D. Aug. Ench. ca. 25. 26. 27 Rom. 11.

melius iudicauit de malis benefacere, quam mala nulla permittere. O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius! Affectus admirationis, gratitudinis subiungendi.

II. Idem Deus in arcano æternoq; inscrutabilis sapientiæ suæ consilio prę uidens plurima reparationis humanę mèdia, cuiusmodi erant, ex merâ misericordiâ culpam condonare: aut creare nouum hominem, qui pro cæteris satisfaceret: aut Angelo alicui hanc curam demandare, elegit conuenientissimum & excellentissimum, videlicet incarnationem vnigeniti Filij, qui ho-

mo

mo factus pro homine lapso, ex rigore iustitiæ superabundantissimè satisfaceret, vt *vbi abundauit delictum, superabundaret & gratia.* Rom. 5.

O infinita Dei bonitas & misericordia, quantum abundantiâ pietatis tuæ nostras excedis spes & vota! O felix culpa, quæ talem ac tantum meruit habere redemptorem! O quantus tanto amori reciprocus debetur amor! Affectus amoris Dei, zeli perfectè ei per omnia placendi exercendi.

III. Filius Dei in eodem arcano Sanctissimæ Trinitatis consilio vltrò se offert æterno Patri ad tam arduum redemptionis humanæ opus suscipiendum eo tempore & modo, quo iam fide constat esse peractum, iuxtà illud: *Sacrificium & oblationem noluisti, aures autem perfecisti mihi:* vel *corpus autem aptasti mihi, tunc dixi, ecce venio: in capite libri scriptum est de me, vt faciam Deus voluntatem tuam.* Psal. 29. Hebr. 10.

Et D. Bernard. *Quid agat Filius videns pro se zelare Patrem, & nulli penitus parcere creaturæ? Ecce, inquit, occasione mei creaturas suas Pater amittit, altitudinem meam primus Angelus affectauit, & populum qui sibi crederet habuit: sed continuo Patris zelus grauiter vindicauit in illum, percutiens eum pariter cum omnibus suis plagâ incurabili, castigatione crudeli. Scientiam* Serm. 1. de Aduentu.

quoque, quæ nihilominus mea est, surripere homo voluit: & ne illi quidem misertus est, nec pepercit oculus eius. Nunquid de bobus cura est Deo? Duas tantum fecerat nobiles creaturas rationis participes, capaces beatitudinis, Angelum videlicet atque hominem: sed ecce propter me Angelos perdidit multos, homines vniuersos. Ergò vt sciant, quia & ego diligo Patrem: per me recipiat, quos quodammodò propter me amisisse videtur. Si propter me tempestas hæc orta est (ait Ionas) tollite me, & mittite in mare. omnes inuident mihi. Ecce venio: & talem eis exhibeo memetipsum, vt quisquis inuidere voluerit, quisquis gestierit imitari, fiat ei æmulatio ista in bonum. His expensis, affectus gratitudinis, amoris, resignationis subdendi.

Ion 1.

III. *De eodem decreto Incarnationis*, ex D. Ber. ser. 1. De Annunc.

VT hoc maximum pietatis Sacramentum luculentiùs apprehendatur, affectuosiusque expendatur, expedit ex D. Bern. l. c. in illud: *Misericordia & veritas obuiauerunt sibi, iustitia & pax osculatæ sunt*: hoc decretum in arcano Sanctissimæ Triados consilio sic factum humano more nostro considerare.

Psal 38.

I. Præ-

I. Pręuiso lapsu Adæ astutiâ diaboli decepti, hinc diuina misericordia & pax Patrem misericordiarum his pijs susurris ad misericordiam misero exhibendam instigabant: *Nunquid in aternum proijciet Deus, aut non apponet, vt complacitior sit adhuc? Nunquid obliuiscetur misereri Deus, aut continebit in irâ misericordias suas?* En miseratione eget creatura rationalis, quoniam misera facta est & miserabilis nimis. *Vbi misericordia tua antiqua Domine?* Vt quid ergò me genuisti Pater, cuius miserationes super omnia opera tua, citius perituram? scit enim veritas ipsa, quoniam misericordia tua perijt, & nulla est, si non aliquando miserearis. Isthinc verò iustitia & veritas accinctæ gladio ancipiti ad faciendam vindictam contrà instabant, & clamore valido vociferabantur: vsquequo peccatores Domine, vsquequo peccatores gloriabuntur, effabuntur, & loquentur iniquitatem? oportet impleri sermonem, quem locutus es, *qui fidelis es absq; vlla iniquitate, iustus & rectus.* Totus moriatur Adam necesse est cum omnibus, qui in eo erant, qua die vetitum pomum in præuaricatione comedit. Quis enim nesciat, quod si prædictam

Psal. 76.

Psal. 88.

sibi prævaricator sententiam mortis evaserit, perijt, nec permanebit in æternum veritas tua. *Conuertantur peccatores in infernum, omnes gentes qui obliuiscuntur Deum. Iustus es Domine & rectum iudicium tuum. Iustitiam ergo diliges, & oculi tui videant æquitatem.* Quid hic faceret Pater infinitè misericors & iustus: in partes misericordiæ & pacis concedere innata quidem suadet benignitas: at in præiudicium iustitiæ id attentare congenita vetat veritas. Et tactus dolore cordis intrinsecus, ingemiscens ait: *pœnitet me fecisse hominem.* O inæstimabilem peccati grauitatem, quæ infinitam sic contristat bonitatem, lacessit iustitiæ gladium, claudit misericordiæ sinum! Affectus intimæ contritionis hic exercendus.

Psal. 9.
Psal. 118.
Psal. 10.

II. Audiens hanc grandem controuersiam Vnigenitus Patris, præuidensque peremptorium æternæ mortis decretum in hominem prævaricatorem moxferendum, nisi illi misericordia exhiberetur, simulq; sentiens paterna viscera commoueri, atque in mitiorem partem propendere, suoque insuper totius litis decisionem relinqui arbitrio, pro infinitâ suâ sapientiâ in hanc formam decretoriam concepit sententiam:

am: Hæc dicit: Perij, si Adam non moriatur: & illa dicit: perij, nisi misericordiam consequatur. Fiat mors bona, & habet vtraque quod petit: quod fiet, si ex caritate innocens moriatur quis, qui nihil debeat morti. Obstupuêre omnes in verbo sapientiæ, & forma iudicij, cùm manifestum esset, nullam eis querimoniæ ansam relinqui, si fieri posset, quod vtraque petebat, per eum scilicet, qui innocens ex caritate, non necessitate moreretur. Sed eheu! cùm iam vicisse misericordia, & prævaricator respirasse videretur, en noua oritur controuersia tantò desperatior, quantò intricatior. Quæritur, & nusquam inuenitur ille innocens, qui mori velit non ex debito, sed ex voluntate, non ex malo merito, sed beneplacito suo. Circumit veritas orbem terræ, & nemo reperitur mundus à sorde, nec infans, cuius est vnius diei vita super terram. *Omnes declinauerunt, non est qui faciat bonum, non est vsque ad vnum.* Psal. 13. Sed & misericordia cœlum omne perlustrat, & in Angelis quoque, ne dixerim prauitatem, minorem tamen inuenit charitatem. Quid in re adeò desperata faceret misericordia? pergit nihilominus vrgere Patrem misericordiarum,

suggerens posse talem innocentem hominem ex nihilo, non ex vitiatâ stirpe Adæ, diuinâ potentiâ facilè creari, eâque innocentiâ & charitate donari, aut Angelum aliquem similibus donis ornari, qui velit ac possit innocens ex charitate pro nocente homine mori. Contrà excipit Iustitia; Iustitiæ Dei infinitæ lesæ ex iustitiâ satisfaciendum: id verò fieri nullo modo posse à quouis homine, aut Angelo quantumuis innocente, iusto & sancto, cùm infinitæ sit sanctitatis: oportere itaque illum, qui pro illatâ infinitæ maiestati Dei iniuriâ velit ex iustitiâ satisfacere, esse quoque infinitæ dignitatis. O incomprehensibilem peccati enormitatem, quod à nulla pura creatura condignè potest expiari! Hic horror peccati cuiusuis concipiendus, cum spe veniæ, & zelo satisfaciendi diuinæ iustitiæ.

III. Iam conclamatum videbatur de ancipiti causa humani generis, (vbi enim talis innocens infinitæ dignitatis reperiretur?) iam in secreto regalis cubiculi Deitatis in præuaricatorem hominem æternæ damnationis sententia parabatur; cùm ecce Pax suggerit: non est inter creaturas etiam possibiles vllus talis innocens, qui facere pos-

possit ac velit bonum hoc, vt moriatur pro nocente, & infinitæ Dei iustitiæ satisfaciat, non est vsque ad vnum. Qui consilium dedit, ferat auxilium. Sensit hoc verbum, quod scrutatur omnia, etiam profunda Dei, audijt vnigenitus Patris. Quid faceret? misericordia motus ait: me me pœna illa mortis subeunda manet, mihi incumbit pœnitentiam agere pro homine, quem creaui, non est qui possit reparare eum, nisi qui creauit: moxque se offert æterno Patri ad naturam humanam assumendam, in eaque assumpta pro homine lapso ex iustitia satisfaciendum. Annuit gratulabundus Pater cum Spiritu Sancto: sicque communi consensu concluſum est, vt Verbum caro fiat, hominemque ex rigore iustitiæ redimat. O inæstimabilem bonitatem, liberalitatem, charitatem! Quanta illi debetur dilectio, gratiarum actio, resignationis promptitudo? Hi affectus ad longum possunt hic exerceri.

De primo motiuo Incarnationis Verbi, quod est maxima indè resultans Dei gloria. IV.

I. PRimarium motiuum Incarnationis Verbi à Sanctissima Trinitate

re ab æterno decretæ, fuit maximè resultans diuinæ maiestatis gloria. Quia hoc Incarnati Verbi mysterium est supremum inter omnia admiranda opera diuinitatis, ideoque ab Apostolo appellatur *magnum pietatis Sacramentum*, quo maius aliquid à tota Dei potentia nec fieri potest, nec æquale vnquam factum est, aut fiet. In eo enim natura humana in Christo ineffabili modo ad thronum Dei, ad naturalem filiationem, ad dignitatem & virtutem operandi, merendi, sanctificandi animas diuinam euehitur, cùm per vnionem hypostaticam assumatur à Verbo in vnitatem personæ, sicq; fiat homo Deus. Quo quid admirabilius, quid diuinius concipi potest? O quanta indè elucet diuinæ potentiæ supereminentia! quãta Dei ergà hominem dignatio, quanta dilectio, in cuius gratiam sic exserere brachium omnipotentiæ suæ ab æterno decreuit ad manifestandam gloriam suam, diuinumque suum esse, non solùm per gratiam accidentaliter, sed per vnionem hypostaticam substantialiter communicandum! Affectus hic excitandi gaudij de diuina gloria, amoris, gratitudinis, zeli gloriæ Dei propagandæ.

II. Quia Deus infinitè laudabilis, hono-

ra-

norabilis, amabilis, per hoc incarnationis mysterium infinitè laudatur, honoratur, amatur. Cùm enim Deus sit infinito cultu, adoratione, honore, amore, obsequio, gloriâ dignus, nec hæc illi ab vllâ purâ creaturâ etiam possibili, vt potè finitæ dignitatis, vnquam possint exhiberi, æterno suo consilio voluit Filius Dei fieri homo, vt sic ipse Deus & homo in naturâ humanâ assumptâ infinitæ dignitatis diuinæ maiestati condignum infinitumque cultum, adorationem, honorem, amorem, obsequium, gloriamque deferre posset. O quàm ardens fuit, quàm igneus Filij Dei zelus gloriæ æterni Patris infinitè promouendæ! Zelus gloriæ Dei, gratitudo.

III. Quia ex hoc eodem mysterio elucent clarissimè præcipuę perfectiones diuinæ, in quarum manifestatione Dei glorificatio potissimum consistit. Nam Deus in hoc mysterio 1. luculentissimè nobis ob oculos posuit omnipotentiam suam, quod hominis honorandi & ditandi caussâ, summum quod potuit fecit, vt Deus fieret homo, & homo Deus.

2. Sapientiam inuestigabilem, in adinuentione tam admirabilis medij humanum genus liberandi & exaltandi, in con-

concilianda infinita misericordia & infinita iustitia: in rebus adeò dissitis, Deo & homine, passibili & impassibili, æterno & temporali tam arctè copulandis.

3. Bonitatem infinitam, summè se humanæ naturæ per vnionem hypostaticam communicando, simulque cum toto hominum genere cognationem contrahendo.

4. Charitatem, Filium suum dando, arctissimeque naturam nostram sibi vniendo.

5. Misericordiam, ad miserias nostras reparandas sic nobis condescendendo, vt earum capax fieri dignatus sit, & particeps, sicque *disceret compati infirmitatibus nostris tentatus per omnia absq; peccato.* Hebr. 5.

6. Iustitiam summam, in se debita peccatorum nostrorum transferendo, ac pro ijs ex rigore iustitiæ superabundantissimè satisfaciendo.

7. Sanctitatem infinitam, omnis sanctitatis, innocentiæ, perfectionisque omnium virtutum viuum exemplar in Verbo incarnato nobis ad imitandum proponendo. Repetendi prædicti affectus gaudij, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei.

De

V.

De secundo motiuo Incarnationis, quod est hominum redemptio, & à peccatis pœnisque peccatorum liberatio.

1. FIlius Dei, cum Patre, & sancto Spiritu, præuidens ab æterno Adę peccatum, illiusq; in omnes posteros trãsfusionem, simulque omnium & singulorum hominum, ex corruptâ stirpe vsque ad finem sæculi progignendorum peccata liberè committenda tot, tam multiplicia, tam enormia, tam horrenda; decreuit ab æterno ex voluntate eiusdem Patris, & Spiritus sancti, in natura humana passibili & mortali assumpta, ex rigore iustitiæ pro ijs omnibus satisfacere, tam ærumnosum triginta trium & amplius annorum exilium subeundo, tam mira faciendo, tam dira patiendo, tam atrocem mortem sustinendo, prout in tempore factum credimus. O quanta peccatorum nostrorum grauitas & malitia! quanta nostra stupiditas & proteruia! Rectè D. Bernard. *Ex consideratione remedij, periculi mei æstimo quantitatem. Nesciebam, sanus mihi videbar, & ecce mittitur Virginis Filius, Filius Dei altissimi, & iubetur occi-*

Ser. 3. de nat. Domini.

occidi, vt vulneribus meis pretioso sanguine balsamo medeatur. Agnosce ô homo quam grauia sint vulnera, pro quibus necesse est Dominum Christum vulnerari. Si non essent hæc ad mortem, & mortem sempiternam, nunquam pro eorum remedio Filius Dei moreretur. Quam ardens proindè zelus tibi concipiendus peccata expiandi præterita, cauendi futura, compensandi commissa per bona opera?

II. Præuidens item grauissima vulnera per Adæ præuaricationem posteris inflicta, ignorantiam in intellectu, malitiam in voluntate, concupiscentiam in appetitu concupiscibili, & propensionem ad malum, infirmitatem in irascibili, & auersionem à bono: item pœnas ærumnasque ex culpâ originali, & actualibus singulorum peccatis promanare solitas, vti sunt pronior lapsus in plura, & grauiora peccata, peccandi consuetudo, in peccatis obduratio, impœnitentia, desperatio, perpetuus conscientiæ remorsus, aliasque corporales miserias penè innumeras, vti sunt morbi, bella, fames, mors, misericordiâ motus ab his quoque nos liberare ab æterno decreuit, idonea remedia prouidendo, nostrasque miserias absque peccato in se

se expiandas suscipiendo. Gratitudo, Amor.

III. Præuidens similiter omnes pœnas damni & sensus singulis singulorum peccatis debitas, quas æternùm essent subituri, commiseratione tactus statuit eas quoque voluntarijs in passibili carne assumptâ pœnis expiare, idoneaque media eas euadendi promereri. Quam ingens misericordia Dei & Saluatoris nostri, quâ ab æterno decreuit ab æternis cruciatibus nos tam misericorditer liberare. Quam verè dixit regius vates: *Misericordia Domini ab æterno in æternum super timentes eum!* Affectus gratitudinis, amoris, zeli satisfaciendi in hac vitâ diuinæ iustitiæ per opera supererogationis. Ps. 102.

De tertio motiuo incarnati Verbi, quod est hominum instructio, atque ad imitationem sui prouocatio. VI.

Filius Dei, cum præsciret homines originali labe corruptos, pronos fore *ad omne malum ab adolescentia sua*, tardos verò ad omne bonum, atque ità excæcandos quoad intellectum, depraua-dosque quoad voluntatem, vt nec quæ agenda

agenda omittendaque sint, satis videre possint, multò minus quæ recta viderint exequi velint, decreuit ex consensu Patris & Spiritus Sancti assumere humanam naturam, eo modo, ijs cum circumstantijs, vti nunc factum scimus, vt doceret omnes homines, cuiusque ætatis, conditionis, status, sexus, ordinis, omnem perfectionem cuique congruentem: idque ex incensissimo zelo maioris gloriæ Patris, maioris omnium nostrum perfectionis, & consequenter maioris gratiæ in hac vita, gloriæque in altera.

I. Ac primum quidem in via purgatiua decreuit vita sua innocentissima clarissimum nobis exhibere speculum omnis innocentiæ & puritatis conscientiæ: sic cauendo omnem minimæ etiam imperfectionis suspicionem, vt dicere auderet etiam inimicis suis curiosissimè omnem eius agendi rationem ex inuidia & calumniandi rabie obseruantibus: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* sic deflendo & in se expiando aliena delicta: sic præcauendo omnes peccandi occasiones, licet esset impeccabilis; tanto zelo peccatores ad pœnitentiam adducendo. Quam merito ergò is imitandus in studio maioris puri-

Ioan. 8.

tatis

tatis indies acquirendæ! Hic zelus, præmisso affectu gratitudinis & amoris, hic vrgendus.

II. Deindè in via illuminatiua statuit similiter absolutissimum nobis dare exemplar omnium solidarum virtutum, nosque ad sui imitationem prouocare, exemplo suo nos docendo modum exercendi eos quoad actus internos & externos in omni genere obiectorum, etiam maximè arduorum, omni oblata & quæsita occasione, ergà Deum, nosipsos, & proximos, idque purissima cum intentione, perfectissima attentione, flagrantissima deuotione, omnium virium mentis & corporis maximè strenua applicatione. Zelus proficiendi generatim in exercitio virtutum secundum exemplar Christi hic exercendus.

III. Denique in via vnitiua similiter statuit nobis proponere perfectissimam ideam arctissimæ cum Deo principio, fine, ac centro nostro vnionis, intimæ familiaritatis, nostræque voluntatis cum illius diuina omnimodæ conformitatis, proponendo nobis modum exercendi, purissimè, intensissimè, constantissimè, insatiabilissimè actus internos & externos charitatis

Dei,

Dei & proximi, resignationis, zeli diuinæ gloriæ, & salutis animarum, gratitudinis, familiaritatis cum Deo in deuotionis exercitijs: idque ex eodem supradicto zelo maioris amoris, honoris, & beneplaciti Patris, maioris nostri meriti, gratiæ & gloriæ. Quam meritò ergò & hic zelus à te exercendus nunc, imò tota vita frequentandus?

VII. *De quarto motiuo Incarnati Verbi quod est impetratio omnium bonorum gratiæ & gloriæ.*

FIlius Dei similiter præuidens maximam hominum fragilitatem ex peccato Originali oriundam, vt quæ recta viderint, velintque, absque peculiaribus gratiæ præsidijs præstare minimè valeant, decreuit in eodem illo æterno arcanoque sanctissimæ Trinitatis consilio in humana natura passibili assumenda, prout iam factum constat, copiosam omnibus impetrare gratiam ad maiorem perfectionem, gratiam, gloriamque adipiscendam necessariam.

I. Proindè primo ab æterno statuit omnibus promereri sufficientem, plurimis insuper superabundantem gratiam requisitam ad veniam peccatorum, vitæque

tæque emendationem impetrandam; ad solidum in virtutibus progressum faciendum, ad continuum charitatis & gratiæ sanctificantis seu habitualis augmentum acquirendum, tot Sacramenta in hos fines instituendo, tot auxilia actualis gratiæ suppeditando, tot impedimenta peculiari sua prouidentia remouēdo: & quidem has omnes gratias, & media tot, tam suauia & efficacia omnimodæ perfectionis assequendæ statuit promereri nobis tot tantisque heroicis desidetijs, & actibus internis, tot externis operibus & laboribus, tot doloribus, iniurijs, cruciatibus toleratis, quorum omnium obsequiorum singula erant infiniti valoris, idque ex gratuita dilectione, zelo gloriæ Patris, ad finem adeò sublimem, gratis absque vllis nostris meritis. O ingens amor! ô inexhausta liberalitas! Affectus excitandi, amor, gratitudo, feruor proficiendi in via perfectionis.

II. Deindè prospiciens hominum summam in bonis cœptis inconstantiam, statuit itidem ab æterno ijsdem præfatis modis promereri electis donum finalis perseuerantiæ, cum omnibus medijs requisitis ad constanter continuandum studium progrediendi in triplici

via perfectionis, conatumque contendendi vsque ad mortem, ad apprehendendum brauium æternæ retributionis. Affectus hic eliciendi gratitudo, spes perseuerantiæ, constans feruor semper in spiritu proficiendi.

III. Denique consequenter ex eodem gratuitæ dilectionis affectu decreuit ab æterno ijsdem modis promereri omnibus & singulis sufficientem, electis insuper superabundantē gratiam ad gloriam cuiusque meritis proportionatam pertingendi; imò peculiaria gratiæ subsidia necessaria ad singulos gloriæ gradus, quos vllus electorum vnquam assecuturus esset, promerendos. O ineffabilis charitas, & prouidentia tua Deus, quâ ab æterno vnumquemque electorum sic curas, tanquam solum cures: & sic omnes tanquam singulos, ab æterno cuique impetrare statuendo, & præordinando omnia & singula media tam suauia & efficacia ad veniam, gratiam, perseuerantiam, gloriamque indipiscēdam requisita! Affectus amoris, spei, gratitudinis, zeli Deo per omnia placendi hic renouandi.

Domi-

2. Hebdomadæ Aduentus.

Dominica II. Aduentus.

De signis extremi iudicij. Luc. 21.

I. Meditatio.

I. QVantò gratiosior fuit primus Filij Dei Incarnati aduentus ad mundum saluandum, tantò terribilior erit secundus ad eundem iudicandum. Nam quantò humilior, mansuetior, benignior apparuit in primo, tantò sublimior, iustior, rigidior apparebit in secundo: quod indicant complura signa illum præcessura, quæ si tam horrenda futura sint in cœlo, aere, terra, mari, quanto magis horrendum erit ipsum extremum his præsignatum iudicium? de quibus rectè D. Greg. *Multa debent mala præcurrere, vt malum valeant sine fine nunciare. Et quia omnia cõsummanda sunt, antè consummationem omnia perturbantur, & qui in cunctis deliquimus, in cunctis ferimur: vt impleatur, quod dicitur: Et pugnabit pro eo orbis terrarũ contra insensatos.* Quam meritò ergò quisquis hæc credit, deberet cũ timore & tremore salutẽ suã operari, & iugi memoria iudicij cũ D. Hieronymo se ad vitanda quæuis peccata,

Hom. 35. in Euãg.

Sap. 5.

ad seriam pœnitentiam, & assiduum proficiendi studium exstimulare, quasi auribus suis semper hæc vox insonaret: *Surgite mortui, venite ad iudicium.*

II. Quantò formidabilius erit illud extremum iudicium impijs & reprobis ob infinitam maiestatem, potentiam, iustitiam æquissimi Iudicis omnia scientis & videntis; ob confusionem scelerum suorum toti mundo manifestandorum; ob terribilem, immutabilemque æternæ maledictionis sententiam; ob horrorem æternorum suppliciorum: tantò optabilius erit bonis & electis ob infinitam potentiam, sapientiam, bonitatem, æquitatem & benignitatem liberalissimi remuneratoris; ob gloriam qua afficientur coram toto mundo; ob spem tam optabilis & immutabilis sententiæ: *Venite benedicti Patris mei, percipite regnum*: ob desiderium æternorum corporis & animæ gaudiorum sibi præparatorum. Affectus ijdem renouandi.

III. Quantò maiorem impijs hæc signa præcessura metum inijcient, tantò maiorem lætandi occasionem bonis afferent, ob spem instantis plenæ retributionis omniũ bonorum desideriorum, & operum; perfectæ liberationis ab omni malo culpæ & pœnæ; securæ pos-

sess-

sessionis omnium bonorum gloriæ animæ & corporis: quod indicat Christus, *His fieri incipientibus respicite & leuate capita vestra, quia appropinquat redemptio vestra.* Quid non facere & pati per hyemem huius mortalis vitæ nos oporteret, vt appropinquante æstate beatæ æternitatis, æternum cum electis exultare liceret?

De electione Matris Verbi incarnandi. II.

I. IN æterno illo sapientissimoq; Sanctissimæ Trinitatis consilio decretum est, vt Filius Dei non modo fieret homo, & quidem mortalis & passibilis, sed etiam Filius hominis, seu vt carnem ex muliere assumeret, non perfectum corpus ex nihilo creatum sibi hypostaticè vniret; atque adeò mulierem haberet matrem in terris, qui Deum habebat Patrem in cœlis: idque ex gratuito infinitæ dilectionis erga humanum genus affectu. 1. Vt flagrantissimum suum ergà nos, quibus per omnia voluit assimilari absque peccato, amorem luculentius ostenderet. 2. Vt vtrumque sexum insigni honore afficeret; virum, humanam naturam sibi per vnionē hy-

postaticam vniendo, atque ad diuinam dignitatem euehendo; fœminam, ex ea carnem assumendo, eamque in matrem Dei eleuando. 3. Vt infans factus & subditus matri, euidentius nobis præberet subiectionis in tenera & virili ætate exemplum. 4. Vt quia vnus vir, & vna mulier vehementer nobis nocuére, per vnum nihilominus virum, & mulierem vnam omnia restaurarentur iuxta D. Bernard. 5. Vt eadem Dei mater nobis esset loco matris, & pia apud filium Aduocata, cùm non solùm homo, sed simul Deus sit, & Iudex, ideoq; metuendus. O mira dignatio diuinę pietatis, ô inæstimabilis dilectio charitatis! Quanta illi meritò rependenda gratitudo, dilectio?

Serm. de verbis Apoc. 12. signum magnũ.

II. In eodem illo consilio Sanctissimæ Trinitatis inter innumeras fœminas, quas in æternitate sua præuidit, oculos misericordiæ suæ in Beatam Virginem MARIAM gratiosè coniecit, eamque longè suprà omnes puras creaturas eleuare statuit ad sublimissima munia olim obeunda, vt fieret Verbi Incarnandi mater; eiusdemque in mundi redemptione cooperatrix; Mater & Aduocata hominũ; cui Deus ipse homo factus se subijceret: idq; ex gratuita electione,

ctione, absque præuisis meritis, ad finem adeò sublimẽ, ad tam superexcellentem gratiam & gloriã suprà omnes puras creaturas consequendam. Quàm congratulandũ tam Beatę Matri de tam peculiari Dei electione ad tantam sublimitatem? Quàm affectuosè ideò Deo gratię agendę? Quanta fiducia ad sinum tam piæ & potentis Matris recurrendum? Affectus, congratulatio, gratiarum actio, deuotio ergà B. Virginem.

III. In eodem præfato consilio sicut Christus nasciturus ex B. Virgine ab æterno prædestinatus est, vt esset Filius Dei in tempore (quatenus præordinauit Deus ab æterno, vt per gratiam vnionis hypostaticæ homo esset Deus) & in numero prædestinatorum primus, in capite libri vitæ æternæ scriptus, in initio viarum Domini; summus mediator Dei & hominum, exemplar item & caussa omnium prædestinandorum, cuius imagini conformes fieri, & per cuius merita in filios Dei adoptari debent, quotquot saluantur: Sic B. Virgo ab æterno prædestinata est, vt eius esset mater; secunda in numero electorum, secundariũ post filium nostræ prædestinationis exẽplar, & caussa salutis, & mediatrix, per quam accessum habe-

remus ad ipsum. Renouandi hic affectus congratulationis de tam extraordinaria Christi & B. Virginis prædestinatione ad tantas gratiæ & gloriæ prerogatiuas: Gratitudinis item pro tanta ijs indultorum charismatum præeminentia, pro tam pijs & potentibus mediatoribus nobis à diuina bonitate concessis: amotis item & spei ergà tam profusam diuinæ prouidentiæ liberalitatem.

III. *De prærogatiuis electæ matris Verbi incarnandi.*

1 BEata Virgo ab æterno peculiaribus cum prærogatiuis inter omnes & suprà omnes puras creaturas electa est. Vndè rectè dicitur electa vt sol, quasi vnica inter creaturas, sicut vnicus est sol in mundo. Nam iuxtà illud Apostoli de electis vniuersè dictum: *Elegit nos in ipso, vt essemus sancti & immaculati in conspectu eius in charitate*: ipsa electa est 1. peculiariter in Christo Filio, cuius merita illi præ reliquis longè eminentius & copiosius applicata. 2. vt esset Sancta Sanctorum, quæ editura erat Sanctum Sanctorum. 3. vt esset immaculata, suprà omnes pura, vtpote futura illius mater, qui Patrem haberet fontem omnis.

Ephes. 1.

omnis puritatis 4. vt esset talis in conspectu Dei, cuius oculis esset placitura, & in conspectu Verbi Incarnati, cui erat materna obsequia exhibitura. 5. Electa est in charitate ardentissima, qua nimirum à Sanctissima Trinitate suprà omnes fuit creaturas peculiarissimè dilecta, à Patre ceu filia primogenita carissima, à Filio ceu mater amantissima, à Spiritu Sancto ceu sponsa electissima. His expensis affectus congratulationis, gratitudinis, spei, deuotionis ergà B. Virginem, cum desiderio eam in puritate mentis & corporis, in studio eximiæ sanctitatis imitandi, possunt subiungi.

II. In eadem illa B. Virginis electione à Sanctissima Trinitate decretum fuit 1. vt in conceptione præseruaretur ab omni labe Originali, eò quòd Filio Dei ex ea nascituro id deberetur. 2. vt omnis mali fomitis & concupiscentiæ expers esset, quales primi parentes conditi essent, eò quòd posterior Eua non deberet esse inferior priore cùm creata est, vti nec secundus Adam inferior primo. 3. vt confirmaretur in gratia, nevnquam ab ea per peccatum lethale posset excidere, nec per veniale de feruore charitatis remittere. 4. vt in ipso conceptu tanta gratiæ sanctificantis, cœlestiumque

charismatum copia ei infunderetur, quanta nulli vnquam Sanctorum esset impertienda, imò quam accessione insignium meritorum nemo vnquam esset adæquaturus. Affectus ijdem hic quoque poterunt renouari.

III. Eodem illo electionis B. Virginis decreto statutum fuit ab æterno, vt B. Virgo tam eximijs præuenta charismatis, strenua assiduaque cooperatione in dies & horas charitatis & gratiæ habitualis thesauros in immensum penè accumularet in terris, & consequenter inæstimabile gloriæ pondus sortiretur in cœlis, tantò excelsius suprà omnes Sanctos homines & Angelos sublimitate gratiæ & gloriæ eleuanda, quantò differentius præ illis nomen matris Dei esset hæreditatura. Affectus ijdem repetendi.

IV. *De promissione Incarnationis Filij Dei, Patribus facta.*

I. DEus ex infinita misericordia sua & paterna compassione ergà Protoplastos parentes nostros à callido serpente supplantatos, statim post lapsum promisit ijs hoc diuinissimũ salutis humanæ reparandæ remedium; inquiens ad serpentem: *Inimicitias ponam inter te*

Gen. 3.

&

& mulierem, & semen tuum & semen illius: ipsa (vel ipse) conteret caput tuum: non obscurè innuens per Saluatorem ex muliere nasciturum caput stygij colubri olim conterendum: idq; in hunc finem, ne ipsi mox ejiciendi in exilium cum posteris tam diuturna annorum imò seculorum asperrimâ pœnitentiâ fracti; tot tantisque ærumnis confecti, desperata omni spe remedij, animum omninò desponderent, frena prauis suis cupiditatibus laxarent, atque in omnium scelerum barathrum præcipites se rapi sinerent: verùm vt hac spe lactati, non solum per fidem in Messiam venturum saluarentur, sed etiam memoria tanti beneficij promissi ad constanter seruiendum Deo in eximia iustitia, & sanctitate animarentur. O quam immensa tua misericordia Deus! verè es Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis: *Verè es miserator & misericors Dominus, longanimis & multum misericors. Quomodo Pater miseretur filiorum, misertus es Domine timentibus te, quoniam cognoscis figmentum tuum.* Psal. 102.

Quoties & tibi toties lapso & relapso misericordissimus Pater similem misericordiam exhibuit, ad resipiscendum te excitando, spe veniæ erigendo, gra-

tiam offerendo, ad brauium inuitando. Humiliter id agnosce, gratus esse stude redama sic amantem, noli amplius abuti eius misericordia, ne tibi ipsi præcludas fluenta gratiæ.

II. Idem profundissimum mysterium alijs postmodum Patriarchis post diluuium, tempore legis naturæ, per varias figuras, & reuelationes, quamuis obscurè, reserauit ex eadem infinita misericordia, & in similes fines; luculentius porrò id præ reliquis fideli amico suo Abrahæ, vtpote futuro patri multarum gentium, imò omnium fidelium reuelauit, apertè promittens ex eius stirpe verum Messiam oriundum: *Benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, quia obedisti voci meæ.* Quam reuelationem clarè cum magno gaudio agnouisse Abraham, testatur Christus ipse: *Abraham pater vester exultauit, vt videret diem meum, & vidit, & gauisus est.* Quam peculiaris illa erga fideles suos amicos Dei miseratio! quantum illi inde hauserunt gaudium, solatium, spem, feruorem Deo tam bono & fideli perfectè, fideliterque seruiendi? Quid ergò tibi faciendum, cui tam clara tanti mysterij iam dudum peracti notitia gratis, præ tot alijs fidelitatis & ignorantiæ tenebris.

Gen. 22.

Ioan. 8.

bris immersis, est communicata? Gratus esto, & strenuè cooperare tantæ gratiæ serio studio omnimodæ perfectionis.

III. Idem insuper tempore Legis scriptæ subsequentibus sæculis Prophetis compluribus eodem miserationis affectu, eosdemque ob fines in spiritu reuelauit, vt Moysi iuxtà illud: *Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audies.* Deut. 18. Dauidi, cui apertè Deus promisit ex eius semine Messiam oriturum. *Iurauit Dominus Dauid veritatem, & non frustrabitur eum: de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.* Psal. 131. Isaiæ: *Ipse veniet & saluabit vos. Qui loquebar, ecce ipse adsum,* & alibi passim. Isaia 52. Baruch: *Post hæc in terris visus est, & cum hominibus conuersatus est.* Bar. 3. Danieli, qui agnouit Christum venturum in lapide abscisso de monte sine manibus, contrituro omnia regna terrena: Dan. 2. & clarè prædixit eius aduentum & passionem. Dan. 9. Micheæ, cui locus nascituri Messiæ reuelatus. Mich. 5. Abacuc item, qui ait: *Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESV meo,* alijsque plurimis. Abac. 3. Quanta tua sors felicior, qui quod illi à longè in spiritu, & quidem obscurè post multa sæcula complendum aspexerunt, iam completum oculis fidei

clarè cernis, *magnũ* inquam illud *pietatis Sacramentum*, quod manifestatum est in carne, iustificatum est in spiritu; apparuit Angelis, prædicatum est gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in gloria. His consideratis insinuatos supra affectus gratitudinis, amoris, zeli perfectè Deo per omnia placendi renoua.

1. Tim. 3.

V. *De Patrum feruentibus desiderijs Messiæ venturi.*

I. EXpende quàm ardenter & frequenter tota vita sua, singuli prædictorum Patriarcharum, Prophetarum & iustorum desiderarint celerem aduentum venturi Saluatoris, quam primum ijs eius aduentus promissus, & reuelatus fuit, & quidem eò ardentius, quò clarius diuturni exilij sui molestias, originalis corruptelæ miserias, periculosas mundi carnisque illecebras, callidas diaboli insidias, & mille salutis discrimina agnouerunt, certiusque à promisso Messia horum omnium malorum præsentissimum remedium expectarunt. Quomodo insuper in spiritu exultârint, ad omnes huius exilij ærumnas tolerandas promptissimos se obtulerint,

lerint, diuinam misericordiam magnificârint, in occursum Saluatoris venturi cum gaudio se accinxerint, quasi iam præsentem viderent? Hæc ponderans, an non meritò ingemiscas cum D. Bern. *Ardorem desiderij Patrum suspirantium Christi in carne præsentiam frequentissimè cogitans, compungor & confundor in memetipso, & nunc vix contineo lachrymas: ita pudet teporis, torporisque miserabilium temporum horum. Cui namque nostrum tantum ingerat gaudium gratia huius exhibitio, quantum veteribus Sanctis accenderat desiderium promissio? Quanta tua felicitas, qui cernis hoc tantum diuinæ pietatis mysterium impletum, quod illi à longè aspiciebant promissum?* Agnosce humiliter, gratias age ardenter, teporem tuum incusa, & superare statue viriliter.

II. Quàm constanter hoc suum desiderium continuarint SS. PP. non solùm in vita & morte, sed etiam post hanc vitam in lymbo tot centenis, imò non pauci tot millenis annis, & eò quidem intensius, quò diutius se detineri in tenebris & vmbra mortis cernebant ob dilatum aduentum Saluatoris, à quo se liberandos, & in lucidas beatorum spirituum sedes transferẽdos certò credebant;

bant; & quoties, vt in viuis solebant, ad illum fiducialissimè suspirarint, quoties vota precesque olim frequentatas iterarint: *Vtinam dirumperes cœlos & descenderes. Rorate cœli desuper, & nubes pluant iustum: aperiatur terra, & germinet Saluatorem. Obsecro Domine, mitte quem missurus es*, & cæt. Quanta illi longanimitate anhelarint ad fontes illos Saluatoris, ad fontes illos *aquæ viuæ, salientis in vitam æternam*, quod præuidens Isaias exclamauit: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris, & dicetis in illa die: Confitemini Domino, & inuocate nomen eius*, quibus nos affatim nunc fruimur. O quanta Saluatori nostro pro tanta gratia debetur gratitudo, quantus amor, quantus feruor illi perfectè placendi?

Isai. 64. & 45.

Exo. 4.

Ioa. 11.

III. Expende demum quanto ardentiore desiderio, & maiore mentis tripudio, appropinquante iam tempore tanti mysterij complendi, suspirarint ad Saluatorem tot iam sæculis desideratum, quò viciniorem eius aduentum diuina reuelatione didicerant? quantò affectuosius more consueto ingeminarint: *Excita potentiam tuam & veni, vt saluos facias nos. Ostende faciem tuam & salui erimus. Ostende nobis Domine misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.* O

Psal. 79. Psal. 84.

expe-

expectatio Israel, ô desiderate cunctis gentibus, ô desiderium collium æternorum, ô radix Iesse, quæ stas in signũ populorum, quando venies? quando stillabunt montes dulcedinem, & colles fluent lac & mel? Quando finis erit illius modici, de quo dixisti: *Adhuc vnum modicum, & ego commouebo cœlum & terram, & mare, & aridam, & mouebo omnes gentes, & veniet desideratus cunctis gentibus*? Quando veniet, qui mittendus est, de quo autè tot sæcula prædictum: *Non auferetur sceptrum de Iuda, & dux de fœmore eius, donec veniat, qui mittendus est? En ablatum est sceptrum, veni qui venturus es*, &c. Quo tu meritò gratitudinis, amoris, congratulationis affectu te accingere deberes ad illum iam dudum pro te incarnatum & passum suscipiendum, per nouam gratiam in te quasi renasci paratum, quem illi à longè aspicientes tanto deuotionis, amoris, congratulationis excessu desiderabant promissum!

Aggai 2.

Gen. 49.

De Sanctorum Angelorum desiderijs exspectantium per Saluatorem venturum ruinarum cœlestis Ierusalem instaurationem. VI.

I. EXpende sanctorum Angelorum adhuc

adhuc viatorum ardentissima desideria aduentus Filij Dei in mundum per Incarnationis mysterium, initio conditionis suæ, cùm diuinâ reuelatione didicissent Verbum Patris æternum humanam naturam hypostaticè assumpturum, caput & regem futurum regni æterni ex hominibus & Angelis constituendi, & quidem eò feruentius, quò impudentius cernebant socios suos apostaticos spiritus auctore Lucifero diuino illi decreto reluctari: eò affectuosius, quò perfectius Deum, hominesq; quos Deus in tanto pretio haberet, diligebãt; & quò acrius illi Deo rebellabãt, hominibusq; tantam dignitatẽ inuidebant; eò insuper constantius hæc sua sancta desideria, quæ Deo sciebant gratissima, continuabant, quò pertinacius illi in pessimis suis desiderijs, quæ Deo maximè videbãt displicere, perseuerabant, vsq; dum boni gloriâ æternâ remunerarentur, mali æternis supplicijs addicerentur. Aemulare feruorẽ bonorum Angelorũ in magnificando, redamando, glorificãdo Deo tuo ob tam ineffabile beneficiũ incarnationis Verbi.

II. Considera quomodo deinceps cõtinuarint sancti Angeli sua sancta prædicta desideria, & quoties ardentissimo affe-

affectu iterarint, cum clarissimè cognoscerent dignitatẽ tot animarũ ob dilationẽ tantæ promissæ gratiæ indies æternùm pereuntiũ; tãtam multitudinem & enormitatem tot peccatorũ, quibus infinita Dei maiestas in tẽpore offenderetur; & tot blasphemiarũ & maledictionum, quibus in æternitate à dãnatis lacesseretur: & consequenter sic nunquã ruinas cælestis Ierusalem instaurandas, nec regnum Dei, sed diaboli potius indies dilatandum, nisi per Saluatoris aduentum efficax adhiberetur remedium. Quoties angeli pacis amarè flẽtes, cum tot sæculis miserabilem animarũ stragem peruiderent, acerbam humani generis Deo tam dilecti sortem deplorarint, diuinæ misericordiæ auriculas vellicarint, Sanctorum Patrum suspiria & vota antè thronum Dei præsentarint. O si cum Sanctis Angelis clarè agnoscerés tanti mysterij præeminentiam & animarum dignitatem, quam gratum te pro tanta gratia exhiberes? quo zelo impensè tuæ proximorumque perfectioni, ac saluti promouendę vacares? Gratitudo, zelus propriæ alienæque perfectionis.

III. Considera quomodo sancti Angeli, quando venit plenitudo temporis, quo Deus

Deus filium erat missurus in mundum, iuxtà tot Prophetarum vaticinia, multiplicarint, intenderintque pristina sua desideria, præsertim cum clarè prospicerent 1. miserabiles tot sæculis iam continuatas animarum ruinas. 2. tot fusas iustorũ lachrymas, vota, desideria. 3. tantam Dei ad misericordiam humano generi exhibendam, propensionem. 4 impletas prophetias de tempore aduenturi Saluatoris. 5. insuper iam accinctum filium Dei ad inchoandum opus redemptionis humanæ. Quomodo sua cum SS. PP. suspirijs vota coniunxerint, Deoque obtulerint, quanto gaudio ob tantum pietatis sacramentum iamiam complendum exultarint, quas gratias tantæ Dei benignitati retulerint? Gratitudo, zelus gloriæ Dei & salutis animarum.

VII. *De Beatæ Virginis diuinissimis desiderijs accelerationis promissi Saluatoris.*

I. COnsidera quo pacto B. Virgo ab initio vsus rationis in ea peculiari priuilegio accelerati, quamprimum diuina reuelatione, & peculiari illustratione

tione didicit diuiniſſimum promiſſi Patribus Meſſiæ myſterium, eiuſq; iam complendi inſtare tempus ab æterno decretum, & à Prophetis prænunciatum, continuò cœperit trahere catenam illam auream ſanctorum deſideriorum, quibus Filius Dei volebat de cœlo in terram trahi, induciq́ue ad accelerandum ſuum aduentum: & quidem eò fortius, quò erat innocentia præeminentior, ſanctitate excelſior, gratia plenior, Deo gratior ſuprà omnes puras creaturas, quæ indè cœpit, vbi alij Sancti conſummârunt, cuius fundamenta in montibus ſanctis, cui in primo inſtãti conceptionis copia omnium gratiarum tantò collata eſt ſublimior præ omnibus creaturis, quantò eminentius præ illis & nomen, & munus matris Dei eſſet hæreditatura. Quantò iam tum in tantilla ætatula humilitatis, amoris, deuotionis affectu optabat eſſe vel minima pediſſequa magnæ matris Dei futuræ? quàm beatam ſe cenſebat, ſi digna haberetur oculis cernere promiſſum Saluatorem, illiusq́ue ſeruitio ſe totam conſecrare? quàm & tu beatum te cenſeres, ſi illuminatos mentis oculos haberes, cui talis obtigit gratia agnoſcendi, redamandi, omniq́ue genere obſe-

obsequiorum demerendi Verbum incarnatum?

II. Considera, quomodo hæc sancta desideria, hos pios sensus affectusque humilitatis, gratitudinis, amoris, oblationis sui ipsius ad omnem eius nutum, & obsequium frequentârit tota vita vsque ad instans tempus incarnationis, maximè tot annis in templo, in quotidianis suis rerum diuinarum contemplationibus, in sacrarum scripturarum lectionibus, manè, vesperi, aliasque interdiu & noctu frequentissimè. Quoties pia sanctorum Patriarcharum, & Prophetarum suspiria iterârit? quoties pristina sua vota, vt liceret sibi vel infimam mediastinam esse benedictæ matris futuræ Saluatoris, deuotissimè renouârit, præsertim post votum perpetuæ virginitatis editum, quo expeditior esse posset ad omne eius obsequium? quoties admirabunda & spiritu exultabunda diuinam misericordiam magnificârit, & gratias demississimo corde egerit pro tam inæstimabili beneficio humano generi à tot sæculis promisso, tot vaticinijs prædicto, iam tandem reipsa exhibendo? Eosdem & tu affectus renoua, vnitosque B. Virginis affectibus Deo repræsenta.

III.

III. Cõsidera qua ratione B. Virgo, sub instans ipsum tẽpus incarnãdi Verbi ab æterno prę finitũ, ex peculiari illustratione instinctuque Spiritûs Sancti clarè cognoscens iàm iàm adesse tẽpus illud à tot sæculis exspectatũ, quo tantum impleretur mysteriũ, nouo rursùs feruore solita sua desideria frequẽtârit, consuetosq; humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei affectus eò perfectius exercuerit, quò maiores interim de die in diem in sanctitate & gratia habituali fecerat progressus, & quo vberiora superabundãtis gratiæ actualis auxilia promeruerat: ac proindè aureã illã diuinorum desideriorum catenã illa vna fortius traxerit, quam omnes iusti & sancti à cõdito mundo, simul huc vsq; sumpti traxerant; tandẽque ad se è cœlo attraxerit Filium Dei vltimis illis suis inflãmatissimis desiderijs, quibus (dum forsan aut illud Isaiæ vaticinium: *Ecce virgo concipiet & pariet*, vel simile aliud attentâ mente ruminaret, aut peculiari alio vberioris illabentis gratiæ impetu se moueri sentiret) solitò vehementius exardescens, humillimè, deuotissimè, resignatissimeq; æternum Patrem exorauit, vt ob infinitam misericordiam suam recordatus pacti cum Patri- Isa. 7.

Patribus initi, dignaretur misereri generis humani miserè pessum euntis, & mittere promissum Messiam, seque in minimam, si placeret, benedictæ matris illius eligendæ assumere ancillulam. O quam grata Sanctissimæ Trinitati tanta mentis demissio, gratitudo, amor, resignatio, zelus diuinæ gloriæ & salutis animarum, quorum actibus, seu affectibus frequentatis voluit Verbum æternum è sinu Patris trahi in vterum Virginis? Et tu hos frequenta, quibus tanta potest breui acquiri gratia.

---

3. Hebdomadæ Aduentus.

Dominica III. Aduentus.

De missione duorum discipulorum Ioannis ad Christum. Matth 11.

I. Meditatio.

I. IOannes per duos discipulos ad Christum missos quærit: Tu es qui venturus es, an alium expectamus? non quod dubitet an is verus sit Messias, sed vt discipulos suos, quos breui deserturus erat, ad fidem in Christum per conspecta miracula ab eo facta pertraheret, ex zelo gloriæ Christi, & salutis illo-

illorum promouendæ, plenius ab ipso in omnibus instituendos. O quàm feruens erat in sancto Ioanne zelus omnes, si posset, ad amorem Christi perducendi, optans minui, vt ille crescere: quam gratus is Christo fuit, qualem illi doctorum aureolam peperit! ô qũã verè ait D. Gregor. *Nullum omnipotenti Deo tale est sacrificium, quale est zelus animarum* Hunc prolixè hic exerce. *in Ezech. Hom. 12.*

II. IESVS mentem Ioannis perspiciens, respondet non tam verbis asserens, quàm factis probans se esse Messiam: renunciate Ioanni, quæ audistis & vidistis: cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes euangelizantur: & *beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.* Idque ex insigni modestia & zelo maioris nostræ perfectionis, vt doceret nos fugere omnem speciem propriæ iactantiæ, moneretque prius opere præstandum, quod verbo alios docemus, & iubemus. Fuga iactantiæ. Zelus propriæ perfectionis.

III. Illis abeuntibus Iesus apud turbas commendat Ioannem, non solùm à dignitate officij illi commissi, quod sit Propheta, imò Angelus, de quo Malachias: *Ecce ego mittam Angelum meum*

antè faciem tuam, qui præparabit viam tuam antè te: sed etiam ab insigni constantia, asperitate vitæ, zelo prophetico, angelicâ innocentiâ, eo fine, vt has virtutes æmulemur, quæ tantam peperêre Ioanni apud Christum scrutantem corda & renes, in terris existimationem; & tantam gloriam, tamque eximias Martyrum, Doctorum, Virginum aureolas in cœlis. Feruor proficiendi, & Ioannem æmulandi in prædictis excitandus.

II. *De tempore completi mysterij Incarnati Verbi.*

I. DEus hoc maximum mysterium ab origine mundi promissum, tot figuris præmonstratum, tot prophetijs prænunciatum, vti ab æterno decreuit, ità in tempore executioni mandare distulit, vsque ad annum ab orbe condito quinquies millesimum, centesimum, nonagesimum nonum (iuxtà martyrologium Romanum) idque ex inscrutabili abysso sapientiæ suæ, ad maiorem suam, electorumque gloriam, ob has congruentes rationes: 1. Vt ingrauescente tot sæculis morbo corruptionis humanæ, magis appareret necessitas tàm rari & inexspectati remedij, & ma-

ior

ior virtus medici. 2. Vt tantæ gratiæ exhibitio eò pluris æstimaretur, quò diutius differretur. 3. Vt dilata electorum Patrum desideria in terris elicita crescerent, & maiorem in cœlis gloriæ coronam impetrarent. Quàm admirabilis & terribilis, sed & quàm suauis, & amabilis est Deus noster in omnibus consilijs suis super filios hominum? Differt sæpè electis, quæ petunt, citò tribuere, vt commodiore tempore abundantius eadem mereantur accipere. O quàm meritò ergò cum heroicâ confidentiâ & longanimitate diuinæ prouidentiæ acquiescendum, audiendumque illud: *Si moram fecerit, expecta eum, quia veniens veniet, & non tardabit?* Admiratio diuinæ prouidentiæ, gratitudo, Amor.

II. Deus eo tempore voluit filium suum incarnari, quo mundus totus in maligno positus tàm inæstimabili gratiâ erat indignissimus; quo Idololatria toto orbe latissimè dominabatur, quo maxima erat verè fidelium Israelitarum raritas, quo ipsi illi Deo tam peculiariter dilecti in tot diuisi sectas & dissensiones pessum ibant, quorũ tantam prę videbat malignitatem, vt non solùm non essent recepturi missum Saluatorem, sed

necem illi crudelissimam illaturi: idque idcircò, vt liquidò constaret, hoc tam inæstimabile beneficium mundo ingrato indignoque collatum, non ex hominum merito, sed ex gratuito diuinæ pietatis beneplacito. O verè inæstimabilis dilectio charitatis! *Sic Deus dilexit mundum* tam immundum, tàm indignum, tàm malignum, *vt filium suum vnigenitum daret*, tali tempore pro eo saluando incarnandum! Quoties etiàm te eo tempore, quo gratia eius eras indignissimus, maximis beneficijs cumulauit, non ex vllo merito tuo, sed ex mero beneplacito suo? Affectus exercendi, Humilitas, gratitudo, amor.

III. Demùm eo tempore voluit exhibere mundo hoc beneficium, quo cernebat impletam mensuram meritorum, quibus decreuerat acceleratio-nem eius saltem de congruo à sanctis veteribus Testamenti Patrib. impetrari, per inflammatissima Beatæ Virginis desideria, seraphicosque affectus humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli, aliarumque virtutum. O quàm liberalis est Deus in bonis seruorum suorum desiderijs, longè supra spes eorum omnes, remunerandis. Quis enim ausus fuisset talem, ac tantum petere vel expectare

Re-

Redemptorem, coæqualem scilicet æterno Patri filium pro nobis redimendis incarnandum? Spes, gratitudo, amor.

III.

De missione Gabrielis, & salutatione B. Virginis Luc. I.

I. CVm iàm adesset optatum illud momentum ab æterno præsignatum, quo tantum perficeretur mysterium, Pater æternus misericordiæ viscera pandens, Filius ad currendam viam suam, vt Gigas exultans, Spiritus Sanctus ad cooperandum tanto pietatis sacramento exardescens vnanimi consensu mittunt legatum Archangelum Gabrielem, Dei virtutem nomine & re referentem, ad Virginem non mũdo, sed cœlo celebrem, regiâ quidem stirpe prognatam, sed fabro desponsatam, non in ciuitate, nec palatio regio, sed in oppidulo & cubili exiguo residentem. Summa legationis erat æternum illi reuelare Sanctissimæ Trinitatis decretum, vt videlicet velit esse Mater Verbi incarnandi. O quanta diuinæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis dignatio, creaturæ suæ liberum consensum in re etiam tantâ, ex quâ pendebat salus vniuer-

uersorum, tàm benignè requirentis, atque ad tàm sublimē dignitatem ex gratuitâ misericordiâ illam inuitantis! O quāta & illa eiusdem dignatio te toties tam indignum ad gratiam eius acceptādam, intimamq; familiaritatem secum ineundam, tot internis inspirationibus vocantis, allicientis, pertrahētis? Quanta tantæ Dei dignationi & gratuitæ dilectioni deberetur merito gratiarum actio, & reciproca dilectio? Quanta Beatæ Virgini, quam sic præ omnibus creaturis respexit Deus, congratulatio? His expensis hi affectus gratitudinis, amoris, congratulationis eliciendi.

II. Salutat Gabriel Virginem sic: Aue, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. Expende hic expressas Beatæ Virginis prærogatiuas, 1. Quod sit gratiâ plena, plena, inquam, longè suprà omnes Sanctos eminentiâ omnium gratiarum, Matri Dei debitarum, plena in primis gratia sanctificante, fide, spe, charitate, humilitate, ceterisque virtutibus: plena deinde sapientia, scientia, pietate, ceterisque Spiritus sancti donis: plena præterea, quoad memoriam sanctissimis cogitationibus, quoad intellectum diuinissimis illu-

illustrationibus, quoad voluntatẽ, feruentissimis amoris, zeli, aliarumq; virtutum actibus, vehementibusq; desiderijs aduentûs Messiæ & redemptionis humanæ. 2. Quod Dominus cum illa, non tantum omnibus modis, quibus est cum iustis omnibus, & quidem multò eminentius per gratiam iustificantem, peculiarem assistentiam, stupendam familiaritatem, sed etiam, quod corporaliter sit in eius vtero futurus per incarnationem. 3. Quod sit benedicta omni genere benedictionum illi conuenientium. quod sit præseruata ab omni labe, originali, & actuali, à fomite peccati, ab illa maledictione Euæ: *In dolore paries filios tuos*: ab opprobrio sterilitatis per partum virgineum: insuper quod sit futura Mater omnium benedictionum, vtpote paritura promissum Messiam, in quo benedicentur omnes gentes: His expensis congratulare B. Virgini, & gratias age diuinæ Maiestati pro concessis his ipsi prærogatiuis. Gen. 3.

III. Humilis ac prudens Virgo respõdet nõ verbo, sed prudẽti silentio, acverecũda vultus mutatione, ad laudes suas erubescens, seque indignam reputans, quam Angelus suauiter consolans his erigit: *Ne timeas Maria, inuenisti enim*

gratiam apud Deum, innuens fontem omnium prædictarum benedictionum esse meram Dei gratiam & dilectionem. O quàm eximios interim illuminatissima Virgo elicuerit affectus intimæ humilitatis, gratitudinis, amoris, profundissimam suæ vilitatis, & diuinæ Maiestatis, suæ indignitatis & diuinæ benignitatis abyssum intuens, sibi nihil, præter putũ suum nihilũ, Deo omne suum bonum in solidum ascribens: gratis sic se dilectam, gratis ad tantam gratiam se electam, gratis se sic euectam humillimè agnoscens Congratulare illi de tanta gratia, quam inuenit, & de tanta humilitate, qua maiorem promeruit, & æmulare eam in affectibus humilitatis, gratitudinis, amoris.

IV. *De expositione mysterij Incarnationis.*

I. EXponit Angelus Beatæ Virgini, quod sit paritura filium, & qualem, & quãtum. *Ecce concipies & paries filium*, talem scilicet, qui 1 sit futurus nomine & re Saluator. 2. Magnus absolutè, naturâ, quia Deus; officio, quia summus mediator Dei & hominum, rex, pontifex, legislator, iudex; donis natu-

ræ,

ræ, gratiæ, gloriæ, quibus longè omnes excellet. 3. Filius altissimi non adoptiuus, vt alij iusti, sed naturalis. 4. Qui imperium regno Dauidico significatum longè excellentius obtenturus sit, & regnaturus in domo Iacob spirituali, id est in Ecclesiâ in æternum Hîc considera quàm clarè B. Virgo illuminatissima cognouerit hunc ipsum fore verum Messiam toties promissum, vnigenitum nempè Filium Dei incarnandum, quomodo obstupuerit tantam eius demissionem, quâ is, qui naturâ est Deus, dignaretur non tantum fieri homo, sed puer paruulus, vti admirabundus in spiritu præuidit Isaias: *Paruulus natus est nobis, & filius datus est nobis: & factus est principatus super humerum eius, & vocabitur nomen eius admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis.* Isai. 9. Quàm diuinos iterârit humilitatis, gratitudinis, amoris affectus? Et hos tu cum illa elice, simulque illi de tanto filio, & filio de tantis præeminentijs congratulare.

II. Respondet B. Virgo virginalis integritatis votique sui obseruantissima: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* non Angelo mysterium reuelanti incredula, sed de modo eius complendi,

ob castitatis votum, sollicita, proindeque licet Matrem Messiæ virginem futuram ex Isaiæ prophetiâ non ignoraret, prudenter tamen hoc verecundo responso deprehendere voluit, num Angeli reuelatio cum prophetæ reuelatione consentiret. O rarum virginalis integritatis zelum! ô prudentiã singularem! ô constantiam admirabilem, quæ nec tanti filij promissione se à proposito fineret dimoueri! Has eius virtutes æmulare, illi congaude, quæ meruit & talem filium parere, & virgo permanere.

Isa. 7.

III. Angelus Virgini anxiæ, reuerenter benigneq; modum exponit: *Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoque & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei* Insuper dictis fidem astruit exemplo Elisabethę sterilis parituræ filium: attamen præcipuum credendi fundamentum subijcit: *Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum*. Quales interim beata Virgo hæc admiranda Dei opera viuæ fidei oculis intuens elicuerit affectus admirationis, humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei, & salutis humanæ, quibus tandem è cœlo in terras traxit filium altissimi, eius consensum præstolantem! O si & tu hos affectus

fectus affectuosè frequentares, quam copiosos cæleſtis gratiæ riuulos in aridum animæ tuæ ſolum deriuares? imò fontem omnium gratiarum, ſponſum cœleſtem, ad te inuiſendum alliceres!

De conſenſu Beatæ Virginis. V.

I. ASſenſum B. Virginis auidè expectat Angelus in eius Oratoriolo, ſanctiſſima Trinitas in cœlo, homines in mundo, Animæ patrum in lymbo, vti D Bernardus patheticè deſcribit: *Audiſti Virgo factum, audiſti & modum, vtrumque mirum, vtrumq; iucundũ, expectat Angelus reſponſum. Expectamus & nos, Domina, verbum miſerationis, quos miſerabiliter premit ſententia damnationis. Et ecce offertur tibi pretium noſtræ ſalutis, ſtatim liberabimur, ſi conſentis. Hoc ſupplicat à te, ô pia virgo flebilis Adam, cum miſerâ ſobole ſuâ exul de paradiſo, hoc Abraham, hoc Dauid, hoc cateri Patres, Patres ſcilicet tui, qui & ipſi habitant in regione vmbræ mortis. Hoc totus mundus tuis genibus proſtratus expectat. nec immeritò, quando ex ore tuo pendet conſolatio miſerorum, redemptio captiuorum, liberatio damnatorum, ſalus denique vniuerſorum filiorum Adam, totius generis tui. Da virgo reſponſum feſtinanſ.* Hom. 4. ſuper Miſſus.

nanter. O Domina responde verbum, quod terra, quod inferi, quod expectant & superi. Ipse quoque omnium rex ac dominus quantum concupiuit decorem tuum, tantum desiderat & responsionis assensum, in qua nimirum proposuit saluare mundum: Et cui placuisti in silentio, iam magis placebis ex verbo: cum ipse tibi clamet è cœlo: O pulchra inter mulieres fac me audire vocem tuam. Si ergo tantum eum facis audire vocem tuam: ipse te faciet videre salutem nostram. Responde itaque citius Angelo, immò per Angelum domino. Responde verbum & suscipe Verbum profer verbum tuum, & concipe diuinum. Emitte transitorium & amplectere sempiternum. Quid tardas? quid trepidas? crede, confitere, & suscipe. Aperi Virgo Beata cor fidei, labia confessioni, viscera Creatori. Ecce desideratus cunctis gentibus foris pulsat ad ostium.

O ingens dignatio Sanctissimæ Trinitatis! O ingens ardor amoris Verbi æterni Patris, sic anhelantis ad tantum assumendum onus nostræ redemptionis! Quod onus amore tui mihi deinceps erit recusandum? imò non vltrò appetendum, non alacriter cum gaudio amplectendum? Gratitudo, amor, resignatio.

II. Beata Virgo, deliberatione debitâ præ-

præmissâ, cum viuâ fide. profundissima demissione, ardentissima charitate, absolutissima resignatione, ardentissimo zelo parendi diuino beneplacito consentit, inquiens: *Ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Vbi 1. expende eximiam eius humilitatem, quam exercuit, dum ex intimo corde sentit & dicit: *Ecce Ancilla Domini*: agnoscens se totam esse Domini iure creationis, ideoque eius, non suam se debere semper & in omnibus spectare voluntatem: illi, non sibi laborare; illi, non sibi lucrari; illius, non suam quærere gloriam aut commodum: insuper omnibus domesticis & seruis Domini seruire cum Abigail dicente Dauidi: *Ecce famula tua sit in Ancillam, vt lauet pedes seruorum Domini mei*: idq; non ob spem mercedis, quæ sibi non deberetur, sed ex debito seruitutis, quo ad hæc omnia teneretur. 2. Expende perfectissimam eius resignationem ad omnia, quæ diuinæ placerent Maiestati, non solùm ad acceptandam dignitatem Matris Dei, sed ad omnia etiam onera laborum, persecutionum, opprobriorum illi coniuncta, quæ præsciebat ex prophetis sibi olim cum filio toleranda: absolutissimam obediẽtiam, alacritatemque exe-

quendi omne diuinum beneplacitum. Eximiam fidem demũ cum ſumma modeſtia & diffidentia ſui coniunctam, dum inquit: *Fiat mihi*: agnoſcẽs id opus fore omnipotentiæ Dei, qui creauit omnia dicens: *Fiat*: quaſi dicat: licet me plus nimio ſentiam tanto munere indignam, & Deus pro libitu ſuo de me habeat diſponere, ſi tamen conſenſum meum requirit, permitto me eius voluntati. *Secundum verbum tuum*: vel alloquens Angelum: *Fiat mihi ſecundum verbum tuum*, quod dixiſti: vel ad Deum conuerſa: *Secundum verbum tuum*, prout diſpoſuiſti: vel, *Secundum verbum tuum æternum* mòx incarnandum: fiat in me, fiat quod ille vult. Gratulare Beatæ Virgini de tanta dignitate Matris, & tàm heroicis virtutibus illi diuinitùs conceſſis fide, humilitate, reſignatione, obedientia, eaſdemque exerce, & imitari propone.

III. Perfecta tàm ſublimi ex ſententia legatione Angelus exultans cœlum repetit, rationeque eius Deo reddita ad plura ſe obſequia promptum exhibet, totamque cœleſtem curiam tam expectato exhilarat nuncio. Congratulatio & gaudium de bonis proximorum, & alacritas parendi hìc æmulanda.

De executione Incarnationis. VI.

I. IN momento, quo Beata Virgo consensit, *Verbum caro factum est*. Quod ineffabile mysterium tota Sanctissima Trinitas operata est, corpus perfectum ex purissimo B. V. Mariæ sanguine formando, animamque rationalem creando, corporique formatæ infundendo, vtrumque autem personæ Verbi sic vniendo, vt eadem fieret persona Dei & hominis: atque ita vnus & idem esset Deus & homo. idque ex infinito æternæ dilectionis affectu, eo fine, vt homines ex natura filios iræ efficeret filios gratiæ, & reos merito suo gehennæ, diuinæ gratis redderet consortes naturæ. O ineffabile pietatis sacramẽtum! quousque diuinam Maiestatem se demittere coegit immensus, infinitus, interminabilis, incomprehensibilis erga ingratos Adami nepotes amor! Quam meritò amor ille omni possibili mutui amoris excessu esset compensandus?

II. Porrò in hoc magis adhuc cõmendauit nobis filius Dei charitatem suam, quod, licet sibi deberetur corpus immortale & impatibile ob immunitatẽ à labe originali: & glorioſum, ob claram

Dei

Dei visionem, qua secundum animam fruebatur: insuper, licet aliunde potuisset accipere corpus perfectum, nihilominus patibile, mortale & infantile in vtero Virginis assumere dignatus sit ex nimia charitate, qua dilexit nos. 1. Vtà vitæ exordio vsque ad finem eiusdem tot ærumnas, tędia, opprobria, tormenta, mortem tolerando abundantius pro peccatis nostris satisfaceret. 2. Vt ab ingressu in mundum vsque ad egressum, continuum nobis humilitatis, patientiæ, mortificationis, omniumque virtutum exemplum præberet. 3. Vt per omnia fratribus assimilatus efficacius nos ad sui amorem pelliceret. Necdum me te, ô cor durum & obduratum, tam tenera Dei tui dilectio emollit? necdum ad redamandum & imitandum tam ingens ardor amoris accendit?

III. In hoc omnium diuinorum operum diuinissimo completo, tanquàm se in primis digno, ineffabili cum exultatione sibi summè complacuit Sanctissima Trinitas, ob adimpletam promissionem suam, & luculentissimè manifestatam omnipotentiam, bonitatem & charitatem suam infinitam. Patri peculiaris erat ratio exultandi, quod in hunc hominem Deum summo, prę omnibus

nibus creaturis simul sumptis, amore ferretur: Filio, quod ob arctissimum naturæ humanæ complexum, contractamque cum toto hominum genere cognationem cœperit hominem amare tanquam seipsum: Spiritui Sancto, quod id eximij amoris esset opus, ideoque ipsi peculiariter attributum, quodque super hunc eundem hominem Deum, absque mensurâ requiesceret. Tota insuper beatorum ciuium curia ob spem proximam instaurandarum cœlestis senatûs ruinarum mirificè exultauit, infinitam SS. Trinitatis potentiam, sapientiam, bonitatem, charitatem admirabunda magnificauit: tantam Filij Dei dignationem suspexit: pro tanta misericordia humano generi exhibita gratias egit; Verbum incarnatum submissè è cœlo in Virginis vtero, tanquam caput & regem suum, adorauit. Quanto & te zelo benedicere & glorificare oporteret tantam Dei benignitatem? quàm medullitùs de tanta ex hoc mysterio in Deum redundante gloriâ exultare, quàm ardenter redamare, quàm deuotè gratias agere?

De perfectionibus animæ Christi. VII.

I. EOdem primo Incarnationis momento

momento ea sanctissimæ animæ Christi infusa fuêre supereminẽtissima dona & charismata, quæ Filiũ Dei decebant. 1. Immunitas ab omni prorsus macula, imò impeccabilitas. 2. Sanctitas in longè eminentiore gradu supra omnes puras creaturas. 3 Clara Dei visio cum amore & gaudio beatifico similiter in sublimissimo gradu. 4. Scientia infusa excellentissima, qua clare cognouit omnia præterita, præsentia & futura in omnem æternitatem. 5. Potestas excellentiæ in ipsa interiora cordium, remittendi peccata, flectendi corda. 6. Potestas largiẽdi diuina charismata, instituendi sacramẽta. 7. Gratia capitis Ecclesię militãtis & triumphantis tam hominũ, quã Angelorũ. His expensis cõgratulare Christo de tantâ tot gratiarum, & prærogatiuarum ei communicatarum excellentia, Sanctissimæque Trinitati gratias age: concipe magnam spem & amorem erga mediatorem & caput adeò sublimibus charismatis largissimè ditatum, à quo proinde sperandus influxus omnium gratiarum in spiritualia eius mẽbra, cum desiderio eximiæ perfectionis assequendæ, vt fias dignum sub tali capite, talis corporis mystici membrum.

II. Ex-

II. Expende singularum prædictarum prærogatiuarum magnitudinem, inspiciendo 1. earum latitudinem, quàm latè se nimirum extendant. 2. Sublimitatem, quoad intrinsecam earum perfectionem. 3. Longitudinem, seu durationem deinceps æternam. 4. Profunditatem seu incomprehensibilitatem earundem, quod tam immani interuallo excedant omnes omnium Sanctorum hominum & Angelorum gratias & perfectiones. Renouandi hic prædicti affectus congratulationis, gratitudinis, spei, amoris, zeli eximiæ perfectionis.

III. Expende, quanta redundet ex tanta Christo communicatorũ charismatum affluentia & præeminentia in Sanctissimam Trinitatem gloria: dubio procul longè maior, quàm ex omnibus gratijs vnquàm concessis & concedendis vniuersis Angelis & hominibus simul sumptis. Quanta in totum genus humanum, quod in Christo sic exaltatur, dignitas: quanta in singulos viatorum copia gratiarum, quanta in singulos comprehensorũ abũdantia gaudiorum. Quàm merito ergo nobis Christo cõgaudendũ, & de tanta diuinæ Maiestatis glorificatione, de tãta humani generis exaltatione, de tãta vbertate gratiæ

tiæ & gloriæ nobis à Christo proueniente cum gratiarum actione lætandum? quàm ardenter Christus caput nostrum, fons omnium charismatum à nobis mẽbris suis, quæ tàm teneræ diligit, redamandus? Affectus gaudij, gratitudinis, amoris hîc subdendi.

---

4. Hebdomadæ Aduentus.

Dominica IV. Aduentus.

De Iudæorum legatione ad Ioannem. Ioan. 1.

I. I. COnsidera quanti æstimanda sit eximia perfectio, quæ etiam improbos & hæreticos rapiat in admirationem, qualis erat Ioannis, qui ob eam Messias reputabatur à Iudæis, ideoque talis ad eum instituebatur legatio, quâ uis ille minimè suam, sed purè diuinam gloriam in sancta illa viuendi ratione quæreret. Concipiendus hîc zelus proficiendi eximiè in omni perfectione, sed purè ad Dei gloriam.

II. Expende profundissimam S. Ioannis humilitatem, qui, cum posset, si voluisset, verus Messias falsò reputari, aut saltem verè Elias in spiritu aut propheta,

pheta, imò pluſquàm propheta, vix eò adigi ſe paſſus eſt, vt fateretur, ſe eſſe illum, de quo Iſaias: *Vox clamantis in deſerto, parate viam Domini.* Quid enim fragilius voce, quæ prolata mòx euaneſcit? quamuis verè Ioannes totus vox fuerit, quantus quantus fuit, vtpote, qui toto corporis habitu, toto animæ conatu, tota externâ conuerſatione clamabat, ad pœnitentiam inuitabat, Chriſto viam præparabat. Quàm pretioſa gemma Humilitas cum vita exemplari? *Iſa. 40.*

III. Expende conſtantem eius modeſtiam, cum vrgeretur vlterius reſpondere, cur baptizaret, rursùs Chriſtum exaltat, ſe deprimit, memor illius: *Quãto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam.* O quàm ardens in corde Ioannis feruebat zelus gloriæ Chriſti, quam altas fibras egerat deſpicientia ſui? *Eccl. 13.*

De affectibus à Chriſto in momento Conceptionis elicitis. II.

I. CHriſtus, quoad animam in inſtanti conceptionis beatiſſimus erga Deum, cuius eſſentiam diuinam clariſſimè videbat, à quo innumera beneficia

neficia gratis in se profecta suspiciebat, elicuit quatuor actus eminentissimos virtutũ, instar quatuor fluminũ magno impetu è paradiso erumpentium: videlicet, profundissimæ humilitatis, suum, quà homo, nihilũ intuendo, & gratis se tot charismatis præuentũ agnoscendo, gratias agẽdo, recõpensare desiderãdo: inflãmatissimi amoris, tantã Dei bonitatẽ & amabilitatẽ suspiciendo, reuerẽdo, brachijs dilectionis arctissimè constringẽdo: promptissimæ obedientiæ & oblationis suijpsius, ad omne Patris beneplacitũ se offerendo, occasionẽ quouis modo illi gratificãdi auidè exoptando. O si toto corde posses hos quatuor actus exemplo eius quotidie frequentare, quos ipse tota vita cõtinuauit, imò continuat æternùm, quam gratus Deo foret anima tua paradisus quatuor ex se emittens flumina inflammatorum desideriorum, cor Dei penetrantium, & cælestem Ierusalem lætificantium! Hos nunc elice, & frequentare propone.

II. Eodem instanti Christus clarè vidẽs tot tantaq; omniũ & singulorũ hominum scelera, quibus offenderetur Deus; insuper & Patris beneplacitum volentis per se illa expiari & humano generi sibi tam dilecto in exitium ruenti reme-

medium afferri, elicuit similiter suos intensissimos affectus erga homines: scilicet intimi doloris, tanta eorum malitia, & diuinæ Maiestatis offensa summè dolendo, licet ex clara Dei visione summo perfunderetur gaudio: & flagrantissimi amoris erga eosdem homines, quos in tantum amari à Patre cernebat, immensum amoris excessum, quo in Patrem ferebatur, in illos extendendo, ardensque desiderium eos redimendi, diuinæque iustitiæ pro ijs satisfaciendi concipiendo. Et hos eo perfectius elicuit, quo clarius diuinæ offensæ grauitatem, & diuinæ bonitatis amabilitatem vidit, ardentiusque Patrem dilexit. Quid retribues, ô homo, tam amabili redemptori & amatori? An non meritò compunctionis profluuium, & amoris incendium?

III. Eodem instanti clarè vidit sibi ab æterno Patre proposita omnia & singula, quæ per omnem vitam pro salute hominum sibi forent facienda & perferenda, nec generatim solùm, sed singulatim in numero, pondere & mensurâ: ad quæ omnia & singula sese promptissimè tunc obtulit, eaq; tanquam præceptum amantissimi Patris sanctissimum obsequentissimè acceptauit pro hominibus

bus ſaluandis, nec generatim tantum pro omnibus, ſed nominatim pro ſingulis, quos tunc præ oculis habuit: iſſque ſpeciatim lacrymarum, laborum, dolorum, omniumque meritorum ſuorum fructum applicauit, vti & in reliquo decurſu vitæ aſſiduè poſtea fecit, quod innuit Apoſtolus: *Qui dilexit me, & tradidit ſemetipſum pro me.* En qualis amor Saluatoris tui erga te à primo Incarnationis momento, te præ oculis habentis, pro te ſe offerentis, tibi tàm peculiariter pretium Redemptionis applicantis? An non æquum foret te ſemper de eo pijſſimè cogitare & ſentire, eumque ardentiſſimè iugiter amare? aut ſaltem crebro actualiter hos affectus renouare, virtualiter verò ſemper continuare?

Gal. 2.

III. *De affectibus B. V. in Conceptu Filij Dei elicitis.*

I. BEATA Virgo eodem ſpiritu, qui ſuper filium eius eminentiſſimè requieuit, afflata, dum incomprehenſibile Incarnationis verbi myſterium in ſe diuina virtute perfici, intellectum ſuum mirificè illuſtrari, voluntatem inflammari, ſeque totam ſupra ſe, & humana

mana omnia eleuari sentiret, eosdem quatuor affectus humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, quos tota vita familiarissimos sibi habuerat, eminentiore modo exercere cœpit, & reliquo vitæ decursu continuauit. Et eò quidem purius, intensius, constantius, insatiabilius, quò clarius post filium præ omnibus Sanctis Angelis & hominibus proprij nihili vilitatem, & diuinæ excellentiæ sublimitatem, tot diuinorum beneficiorum, & charismatum sibi præ omnibus puris creaturis gratis collatorum eminentiam: infinitam Dei amabilitatem, omnimodamque nostram subiectionem illi debitam illuminatissimis fidei oculis cognouit, firmiusque apprehendit: & quò ardentius tam excellenti gratia & charitate prædita Deum amauit, illique ex amore omni possibili modo gratificari auidius desiderauit. Quàm æquum foret si talis Matris filius esse cupis, in his eam affectibus frequentandis æmulari? Quanto id cum merito posses, si seriò velles? Quin ergò nunc id incipis?

II. Eosdem etiàm tunc affectus erga proximos solito maiori conatu exercuit, scilicet compassionis, de tot hominum peccatis diuinæque Maiestatis of-

sensis intimè dolendo: & amoris, omnes homines, ceu fratres, & membra Christi filij sui amantissimè complectendo, eorumque perfectionem & salutem zelosissimè desiderando, idq; secundùm mensuram eximiæ cognitionis (quam habuit de Deo eiusq; amabilitate & in homines charitate, de grauitate peccatorum & enormitate supplicionum ijs debitorum) & charitatis diuinitus sibi infusæ, tot tam heroicis actibus in immensum penè auctæ, qua in Deum & quicquid Deus amaret, ferebatur. Eosdem affectus æmulari stude.

III. Similiter exemplo instinctuque filij B. Mater nouo feruore renouauit affectus absolutissimæ resignationis, & oblationis suijpsius liberalissimæ ad omnia amplectenda, facienda, & perferenda, quæcunq; ab æterno Deus decreuisset, & in tempore vellet, se cum filio quantumuis ardua, laboriosa, probrosa, acerba amplecti, facere, & pati. O quam accepta Deo, quam meritoria suijpsius perfecta immolatio! quanto acceptior quotidiana eius frequentatio! Vtrumque, si vis, cum diuina gratia, præstare potes.

De Visitatione Elisabethæ. Luc. 1.

I. CHristus mox à conceptu munus Sal-

Saluatoris auſpicaturus, properauit ad Ioannem præcurſorem ſuum ſanctificandum, vt præberet exemplum humilitatis & charitatis, ſimulque matrem impulit ad Eliſabetham viſitandum, vt eſſet cooperatrix & inſtrumentum huius primæ ſanctificationis, quæ futura erat peccatorum mediatrix: idemque ſecum præberet exemplum humilitatis & charitatis, quæ poſt filium futura erat præcipuum ſpeculum omnis perfectionis. Hic expende, quo ardore B. Virgo montana tranſcendens, comitantibus Angelis, regemq; ſuũ ſtipantibus, miris cœleſtium illuſtrationum & conſolationum delicijs affluens, frequentarit familiares ſibi affectus prędictos, zeli gloriæ Dei & ſalutis animarum. quãto eminentius eoſdem continuarit benedictus eius filius, licet vtero adhuc concluſus, nihilominus iam tũ paratus trãſilire colles laborum, tranſuadare torrẽtes perſecutionum, tranſcendere mõtes dolorum, opprobriorum, tormentorum, crucis, mortis. Quàm te meritò oporteret, qui ad montem perfectionis conſcendendum vocatus es, hos ſaltus tam ſublimes, pro modulo tuo, à longè ſaltem imitari?

II. Salutat Beata Virgo prior Eliſa-

betham, qua salutatione mediante Verbum incarnatum sanctificat, vsu rationis donat, & lætificat suum præcursorem: Elisabetha sentiens exultantem infantem in vtero, & repleta Spiritu sancto, magna voce, magnoque affectu prædicat benedictam Matrem, & benedictum eius Filium, intimeque se humiliat, indignam se reputans obsequio visitationis Matris Dei. Quanto & tu ardore te humiliare, diuinamque deberes bonitatem erga te & dignationem suspicere, reuereri, & prædicare, quod toties ad te sanctificandum in sancta communione venire dignetur?

III. Beata ac prudens Virgo sic laudata, non reddit vicem more mundano, sed ad Deum conuersa, in illum omnem laudem transfert, illique omnia charismata accepta transcribens, prorumpit in canticum laudis decem versiculis, quasi totidem chordis constans, quo exultabunda in spiritu Deum magnificat voce, & toto corde, cum eximiæ humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei incensissimo affectu, ob decem causas, quarum tres priores ipsi soli propriæ, reliquæ septem cum alijs communes. 1. Quod Deus se tam vilem, & indignam, tam benignè respexerit. 2. Quod tantis bene-

benedictionibus præuenerit, vt sit benedicenda ab omnibus generationibus, ad maiorem eiusdem Dei gloriam, & maius ipsorum, à quibus benedicenda foret, emolumentum. 3. Quod sibi fecerit magna, euehendo se in Matrem Dei, alijsque ideò tot tantisque gratijs ditando. 4. Ob misericordiam eius in omnes diffusam 5. Ob potentiam, qua mira plurima patrauit in mundi creatione, conseruatione, gubernatione, & mirabilium tandem mirabilissimum, Incarnationem Verbi. 6 Ob iustitiam in superbis omnibus, Lucifero, Pharaone, Nabuchodonosore alijsque passim humiliandis. 7. & 8. Ob iustitiam simul & misericordiam eiusdem potentes de sede deponentis & humiles exaltantis, esurientes replentis, abundantes egestate punientis. 9. Ob prouidentiam singularem erga suos, quorum, licet videatur ex interuallo obliuisci, in tempore tamen semper ijs benignè subuenit. 10. Ob fidelitatem in promissis certò seruandis, vt patet in missione totiam retroactis sæculis promissi Messiæ, dilata quidem, attamen tempore oportuno executioni mandata, impletisque promissionibus olim Patribus factis. Nec contenta fuit deuotissima Virgo, hos

affectus semel elicuisse, se tota reliqua vita eosdem deuotissimè frequentauit: & quidem his tribus mensibus, quibus Elisabethę suum obsequium humillimè deferebat, eosdem frequentare cœpit eò ardentius, quò recentius se tot gratijs extraordinarijs ornatam, insuper & dignitate Matris Dei insignitam animaduertit: & hoc quanto cordis iubilo, quanto interno solatio, quanto gratię & gloriæ incremento? Et tu quàm lætus viueres, quàm securus morereris, si hos affectus Beatę Virginis in *Magnificat* expressos deuotè frequentare conareris?

V. *De reuelato Sancto Iosepho anxio Incarnationis mysterio.* Matth. 1.

I. EXpende miram Dei in his duabus sanctissimis personis probandis prouidentiam, quod permittat & Beatum Iosephum virum rectissimum, superantem fide Abraham, tolerantia Iacob, castitate alterum Iosephum, consuetudine cum Deo Moysen, charitate proximi Samuelem, humilitate & mansuetudine Dauidem, tam graui de intemeratissimæ Sponsæ lapsu angi, idque tanto

tanto tempore: & similiter electissimam Matrem filij sui, supra omnes puras creaturas sibi longè carissimam, propter tam acerbam dilecti sponsi mysterij ignari afflictionem contristari: cùm tàm facilè posset vtrumq; expedire, vel statim Ioseph mysterium Incarnationis reuelando, vel Beatæ Virgini, vt id reuelaret, indicando Quàm verè Dominus, quos amat, castigat, idq; ex immẽso paternæ charitatis affectu ad maius eorum meritum gratiæ in via, & augmentum gloriæ in patria! O quãto ergò reuerentiæ, fiduciæ & amoris affectu omnia aduersa à paterna Dei prouidentia electis immissa, vel permissa sunt acceptanda?

II. Expende quàm insignem beatus Ioseph patientiam exercuerit, dissimulando factum, non exprobrando, nõ deferẽdo: & prudentiã, deliberãdo maturè, quid sibi agendũ, non præcipitãdo sententiam: deindè, quam profundam B. Virgo humilitatem, heroicamque in diuina prouidentia confidentiam nobis æmulandam proposuerit, nullam sui defensionem adferendo, nullo verbulo mysterium tantum in se peractum innuendo, rem totam diuinę prouidentię committẽdo. Quam eximium, has vir-

tutes in re tam ardua tam heroicè exercendo, meruêre earundem incrementum? quam ingens gratiæ & gloriæ augmentum? Cur, quod admirari libet, imitari pigeat?

III. Expende inopinatum vtriusque gaudium ex reuelatione mysterij Iosepho facta per Angelum in somno eum monentem. *Ne timeas accipere Mariam coniugem tuam, quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est. pariet autem filium, & vocabis nomen eius Iesum. ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorũ.* Quàm copiosè Deus electos suos aduersa de paternâ manu sua tanta cum longanimitate, patientia, fiducia acceptantes consolatur? Verè secundùm multitudinem dolorum consolationes diuinæ lætificare solent animas eorum. Quàm humiliter Iosephus à castissima Virgine veniam errati sui supplex petierit, quomodo se indignum eius immaculatissimo consortio reputarit, & nutritium Christi se constitutum admiratus sit? Quàm B. Virgo suauem diuinæ prouidentiæ dispositionem suspexerit, Deum laudarit, in spiritu exultârit? O quàm suauiter & securè, quantumuis vndique irruentibus & nauiculam mentis concutientibus aduersitatum, tentationum,

& pe-

& periculorum procellis in tutissimo diuinæ prouidentiæ sinu quiescitur! Ad hunc per crebrum resignationis exercitium confuge, & quod miraris, experiere.

De expectatione partûs. VI.

I. COnsidera quàm ardens fuerit sanctorum Angelorum in cœlo, Patrum in lymbo, iustorum in mundo mysterij tanti conscíorum, desiderium videndi Christum in lucem editum, vnanimi consensu ingeminantium: *Veni Domine & noli tardare, manifestare coram Ephraem, Beniamin, & Manasse: Veni Speciose forma præ filijs hominum. Ostende nobis faciem tuam, sonet vox tua in auribus nostris, vox enim tua dulcis, & facies tua decora!* Quanta interim alacritate ad debita illi obsequia deferenda se accinxerint? An non idem tibi multo magis faciendum, ad eundem Christum per nouam gratiam in te quasi renasciturum dignè suscipiendum? *Psal. 79.*

II. Quantò ardentius fuerit Beatæ Virginis desiderium videndi, adorandi, amplexandi, lactandi, omnique materno affectu & obsequio fouendi dilectum viscerum suorum, electum ex

millibus, diuiniſſimum ſuum & æterni Patris filium, & identidem ad illum ſuſpirantis: *Quis mihi det te filium meum, fratrem meum, Deum meum, & inueniam te foris, & deoſculer?* Quanto interim feruore ad vicinum partum tanti filij, maternaque illi dignè perfecteq; exhibenda miniſteria ſe diſpoſuerit per continuum illi magis magisque in omni puritate, ſanctitate ac pietate placendi deſiderium, per aſſiduum humilitatis, gratitudinis, amoris, reſignationis exercitium? tanto dubio procul ſtudioſius, quò clarius eius excellentiam, præ reliquis omnibus, cognouit, quò tenerius eum, à quo ſe tenerrimè diligi ſciebat, viciſſim dilexit. Et quidem abſque vllo angore de futura partus difficultate, nec enim dubitabat ſe virginem ſine dolore parituram illum, quem virgo non humano modo, ſed diuino prorſus cum liquidiſſimo mentis gaudio concepiſſet. En modum præparandi te ad Chriſtum, in te per nouam gratiam renaſci paratum dignè excipiendum.

Cant. 8.

III. Quantò demùm eminentius fuerit deſiderium, ipſius diuini infantis in lucem prodeundi ad perficiendum opus noſtræ redemptionis, vt iam tunc ſuſpirabundus ingeminaret: *Baptiſmo ha-*

beo

beo baptizari, & quomodo coarctor, donec perficiatur. Quantò interim ardore patiendi, & pro peccatis nostris satisfaciendi se in angusto virginalis vteri carcere per nouem menses continuerit, & in illo veluti secessu se armis humilitatis, patientiæ, obedientiæ, resignationis, zeli gloriæ Patris & salutis humanæ, ad confligendum in carne nostra mortali cum superbissimo humani generis hoste, muniuerit, prædictarum virtutum actus intensissimos frequentando, vti olim in secessu in Eremum 40. dierum contemplatione, oratione, ieiunio ad idem certamen consummandum, & prædicationis officium inchoandum se erat dispositurus? En ideam secessus spiritualis ad feruorem spiritus instaurandum subinde instituendi, auidè amplectendi, sanctéque impendendi. Luc. 12.

In Vigilia Natiuitatis.

De profectione B. Virginis, & Ioseph in Bethlehem. Luc. 2. VII.

I. APpropinquante Virginei partus tempore, Octauianus Augustus,

cùm edicto Cæsareo orbem describi curasset vniuersum, iussissetque per Cyrinum præsidem in Iudæâ quemq; in sua ciuitate nomen profiteri, tributumque soluere: ea occasione ascendit Ioseph è Nazareth in Bethlehem, vnde erat oriundus, cum B. Virgine prægnante. O admirandam diuini Numinis prouidentiam! nihil enim minus Cæsar Augustus, ambitione ad ostentandam imperij sui magnificentiam, & cupiditate auri coaceruandi ad hanc descriptionem inductus, cogitabat, quàm subseruire diuinæ prouidentiæ in executione diuinissimi mysterij hac occasione, prout prænuntiatum erat, in Bethlehem complendi!

Quis non obstupescat hoc tam miro & improuiso modo impletum illud Micheæ vaticinium: *Et tu Bethlehem terra Iuda, nequaquam minima es in principibus Iuda; ex te enim exiet dux qui regat populum meum Israel.* quod aliàs vix videbatur humanitùs posse impleri, cùm tempus partûs instaret, nec ratio vlla tam alieno anni tempore è Nazareth in oppidum benè remotum Bethlehem peregrinatum eundi appareret. Quàm exultabunda B. Virgo cum sancto Ioseph hoc quantumuis asperum, prolixum, horridumque

Mich. 5.

dumque præsertim brumali tempore iter confecerit, non grauata, sed subleuata sacra, quam ferebat, sarcina, suspensa in admiranda & magnificanda tàm suaui, & mirabili, quàm clarè agnoscebat, diuina prouidentia? quàm ardenter mente in Deum, quem in vtero gestabat, defixa, familiares sibi humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis affectus continuò exercuerit? quam diuina nunc cum illo, nunc cum Iosepho miscuerit colloquia?

O si & tu simili pietatis sensu iter peregrinationis ad cœlestem patriam instituere merereris, diuinam prouidentiam semper, & in omnibus admirando, eosdem affectus, eadem colloquia frequentando, quanto gaudio omnes exilij tui molestias sufferres? quanto meritorum augmento difficultatibus omnibus superatis metam laborum omnium attingeres, & tandem, quò tendis, feliciter peruenires? Admiratio diuinæ prouidentiæ, & frequentatio affectuum prædictorum, amor studiumque piorum colloquiorum.

II. Beata Virgo cum Iosepho ærumnoso fatigata & fracta itinere cum Bethlehem attigisset, nullum inuenit tam hospitalem ciuem in tota cognatione

sua, qui peregrinam grauidam domo exciperet, ob ingentem hominum multitudinem cæsareo edicto istuc euocatorum, qui omnia hospitia præoccupârant. O quot sceleratissimis etiam peccatoribus satis commoda tunc suppetebant diuersoria; sanctissimis autem his tribus personis, Filio Dei, Beatæ Matri, & Iosepho nutritio eius excipiendis ne angulus quidem vllus reperiebatur! *Non erat eis locus in diuersorio.* O quoties etiam hodie cæci peccatores cordis sui ianuam mundo, carni, dæmoni reserant, Christo præcludunt! En quomodo contemptum mundi, amorem paupertatis & contemptum sui nobis inculcat Iesus necdum natus, qui *in propria venit, & sui eum non receperunt.* iam tunc implens illud: *vulpes foueas habent, & volucres cœli nidos, Filius autem hominis non habet, vbi caput reclinet:* Quàm sereno hilariqúe id B. Virgo cum S. Iosepho tulerit animo, non ignara filium venisse de cœlo, vt genus humanum per amorem mundi, & sui perditum, per contemptum mundi & sui repararet. Compassio, contemptus mundi, amor paupertatis, contemptus sui.

Ioan. 1.

Luc. 19.

III. Beata Virgo cum sponso suo omni hospitio exclusa, oppidulo digressa subijt

bijt annexum mœnijs ſtabulum, ſeu ſpecum, quæ erat ad pedem collis, in quo Bethlehem erat ſita, verſus orientem, ad quam peregrini paſtoresque, ingruente tempeſtate ſe recipere ſolitabant. Quàm exultabunda in ſpiritu cœlorum regina, diuinorum conſcia ſecretorum, hoc olidum, humile, anguſtum, ſqualidum, cœliqueiniurijs peruium brutarum pecudum tuguriolum ſubierit, illuminatiſſimis oculis mentis certo cognoſcens hoc decempedale gurguſtium ſuis delegiſſe cunabulis illum, qui tribus digitis molem terræ appendit, quẽ ſoli poliquę vaſtitas non comprehendit! Quàm inſolito pietatis ſenſu, quam largo lachrymarum profluuio in conſuetos ſuos affectus laudis diuinæ prouidentiæ & bonitatis, gratitudinis, humilitatis, amoris, reſignationis eruperit, ſui omniumq; creaturarum oblita, tota in Deum creatorem ſuum abſorpta! Imitatio B. Virginis in præfatis affectibus frequentandis & reipſa exprimendis.

In feſto Natiuitatis Domini.

De Natiuitate Saluatoris. Luc 2. I.

I. BEata Virgo cùm mediam penè noctem.

noctem profundissimis Incarnati Verbi mysterijs contemplandis, prædictisque affectibus ciendis intenta, liquidissimisque gaudijs perfusa exegisset, iamque instare tempus parendi præsentiret iuxta illud: *Cùm quietum silentium tenerent omnia, & nox in suo cursu medium iter haberet, omnipotens sermo tuus de cælo à regalibus sedibus* prosiliuit, nouo feruore pios præfatos affectus vehementius intẽdere, in abdita diuini consilij mysteria penetranda profundius mentem defigere, ardentiori diuini amoris æstu inflammari, maiori diuini sui fœtus videndi desiderio succendi, vberioribus diuinarum consolationum delicijs liquefieri cœpit: cumque iam tota quasi rapta, ignita & absorpta infimis precibus æterno Patri supplicaret, vt filium, cuius se Matrem esse voluisset, mundo tandem exhiberet: Ecce tibi repente absque omni dolore, summo cum gaudio, illibata prorsus virginei pudoris integritate, dilectum viscerum suorum, vnigenitum suum, infantulum tenellulum, frigore tremulum, iamque lachrymis & vagitibus opus redemptionis humanæ auspicantem, coram se iacentem vidit, quàm ineffabili pietatis sensu, mentis excessu, intimorum præcordio-

Sap. 18.

diorum tripudio! quo stupore attonita Deum Creatorem & Saluatorem suum sic exinanitum primùm aspexerit, qua reuerentia, submissione, deuotione eũdem nomine totius humani generis, adorarit, gratias eidem egerit, obsequia debita obtulerit? Congratulare Beatæ Virgini, eosdemque cum illa affectus excita.

II. Cùm reuerentialis timor illuminatissimam Virginem Matrem vehementer retraheret à diuino infantulo, quem filium Dei & verum Deum agnoscebat, ipsis angelicis potestatibus tremendum, contingendo; nihilominus maternus amor ad eundem eleuandum, fouendum, amplexandum, dissuauiandumque acrius exstimularet; attẽperato vtroque tandem affectu, deuotissima simul & amantissima Mater, nõ reuerenter minus, quàm amanter illum virgineis vlnis excipit, tanquam verum Deum suspicit, veneratur, adorat; & tanquam verum suum secundùm carnem filium amplexatur, exosculatur, pectori apprimit, puris linteolis mundisque lacernulis inuoluit, virgineo lacte pascit, omniaque materna officia, quàm amantissimè illi exhibet. idque quàm ineffabili cum spiritus gaudio,

quàm

quàm insinuato diuinæ dulcedinis sensu quã inæstimabilis humilitatis, gratitudinis, amoris, deuotionis excessu! O si simili affectu vlnis cordis tui eundem illum, quẽ B. Mater brachijs excipiebat & constringebat, in sacra communione reuerenter excipere, & amanter constringere merereris, quam largifluo quoque gaudiorum imbre perfunderis? quam insolito diuini amoris æstu accenderis?

III. Simili reuerentiæ, deuotionis & amoris affectu cum perfrigida longæ noctis bruma sæuiret, diuinum pusionem panniculis lacernulisque inuolutum in præsepio, quod aliæ cunæ culcitræque deessent, reclinat, fœno tegit, iumentorum propè astantium halitu confouendum. O si Isaias hæc corã vidisset inter cætera, quæ in spiritu viderat, cùm exclamauit: *Isai. 9.* *Paruulus natus est nobis, & filius datus est nobis, cuius imperium super humerum eius*, quam attonitus obstupuisset, eum ab hominibus non aliter excipi, sed penitus negligi, à iumentis verò agnosci & foueri, cernens sic impleri illud à se prædictum: *Isai. 1.* *Cognouit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israel autem me non cognouit, & populus meus non intellexit.* Quàm clarè & piè

hæc

hæc intuens B. Virgo cum sancto Ioſepho, quales affectus compaſſionis, admirationis, gratitudinis, adorationis, amoris nocte illa lachrymis & cœleſtibus ſolatijs irrigata frequentarit? Fac & tu ſimiliter.

In feſto Sancti Stephani.

Vel de Euangelio *Matth. 23.*

Quam vide infrà. Vel,

De vita eiuſdem, iuxta communem modum meditandi de vitis Sanctorum. III.

I. STephanus ab æterno à Deo electus eſt ad tantam gloriam Protomartyri Chriſti debitam, & in tempore omnibus naturæ & gratiæ præſidijs ad eam adipiſcēdam neceſſarijs largiter inſtructus, idque ex gratuita miſericordia & liberalitate: ideò tali loco, tali tempore natus, tali indole, ingenio, doctrina, ſapientia, eloquentia dotatus, ſic ad fidem conuerſus, tam eminenter chariſmatis Spiritus S. repletus, tanto zelo diuinæ gloriæ, inuictaque animi fortitudine ornatus fuit. O quàm incomprehenſi-

hensibilis est bonitas, misericordia, charitas Dei, S. Stephanum, & quemuis Electorum ad talem gradum gloriæ ab æterno prædestinantis, tamque suauia & efficacia media, omnia & singula ad eum consequendum cuique præordinantis, & in tempore per hæc eadem media tàm suauiter, efficaciter & mirabiliter vnumquemque ad præstitutum finem per cooperationem liberi arbitrij tandem deducentis? Agnosce eandem Dei ergà te dignationem, admirare, gratias age, amantem redama.

II. Stephanus tam extraordinariæ diuinæ liberalitati ergà se, gratum se exhibuit, acceptæque tantę gratię strenuè cooperatus fuit. studendo purè, intensè, constanter, insatiabiliter 1. Eximiæ innocentiæ, angelicæ modestiæ, & vitæ exemplari. 2. Ardenti zelo fidei & gloriæ Christi propagandæ, & salutis animarum promouendæ. 3. Perfectæ charitati ergà Christum, pro eo mortem tam promptè oppetendo, & similiter ergà proximos, etiam inimicos, pro persecutoribus orando. Zelus in his eum imitandi excitandus.

III. Christus eumdem mirificè gloria & honore coronauit in hac, & in altera vita, ex gratuito ineffabilis misericordiæ,

cordiæ, charitatis, liberalitatis exceſſu; in hac quidem ei pro ſe certanti ſpectabilem ſe exhibendo, auxilium & brauium offerendo, ad conſtantiam martyrij eundem animando, & nunc vniuerſæ Eccleſiæ, tanquam primicerium Martyrum ſolenniter colendum æmulandumque proponendo: in altera inæſtimabili cum eſſentiali & accidentali gloria, eximiaque Martyrum aureola æternùm remunerando Affectus congratulationis de tanta eius gloria, laudis & amoris tam munifici Saluatoris & glorificatoris, cum firma ſpe ſimilis gloriæ in aliquo ſaltem gradu conſequendæ ſubiungendi.

Hic modus diſcurrendi, affectuſque ſimiles excitandi, accommodari facilè poteſt meditationi cuiuis de vitâ alicuius Sancti.

In feſto Sancti Ioannis Euangeliſtæ.

Vel de Euangelio Ioan. 21. *Quam vide infra 3. part. hebd. 2. poſt Paſcha, med. 5.*

Vel

De vita eiuſdem B. Ioannis. III.

I. IOannem ab æterno gratis elegit Deus ad inſignes prærogatiuas gratiæ

gratiæ & gloriæ tanto Apostolo, Euangelistæ, Prophetæ, Martyri, Doctori, Virgini, peculiari B. Virginis filio congruentes; ad quas promerendas eundem in tempore tàm mirè deduxit, per tàm suauia media, ab æterno illi præordinata. Ideò in primo flore ætatis innocens à Christo vocatus, præ omnibus peculiariter dilectus, supra alios diuinorum mysteriorum scientia illustratus, ad intimam Christi & B. Virginis familiaritatem admissus, longiore vita supra omnes Apostolos ad merita sua augenda donatus, &c. vt suprà. Admiratio, congratulatio, gratitudo, amor.

II. Ioannes tam peculiari dilectioni se gratum exhibere, tamq; eminenti gratia cooperari conatus fuit, 1. Innocentiam cum ingenuo candore, simplicitate & humilitate coniunctam, illibatam conseruando. 2. Christum tam peculiariter se amantem, tenerrimè redamando, & B. Matrem eius filiali amore, honore, obsequio prosequendo. 3 Ardentissimum fraternæ dilectionis zelum ergà omnes tota vita exercendo, omnibusq; eundem, exemplo, verbo, scripto inculcãdo Feruor in his cum æmulãdi.

III Mirificè à Christo fuit in hoc sæculo exaltatus, vt habeatur, colatur, celebretur

bretur inter principes Apostolorum, Aquila Euangelistarum, vertex Theologorum, primicerius Virginum, dilectissimus Christi discipulorũ: In altero excellenti sublimatus gloria, & triplici, Virginum, Martyrum, Doctorum aureolâ. Congratulatio, gratiarum actio, amor, spes similis gloriæ.

In festo Sanctorum Innocentum. IV.

I. INfantes quos filius Dei ab æterno in Martyrum primitias, Virginumque primæuos flores ex gratuito infinitæ dilectionis affectu elegerat, nunc factus infans, & in cunis vagiens, è cunis innocentes miro quidem & occulto, sed pio & misericordi consilio ad se traxit, permittendo eos sæuitia Herodis in odium sui, vita in vitæ primordio priuari, vt sic moriendo ipsum confitentes, martyrij aureolâ mererentur coronari, qui si diutius vixissent, fortasse linguis suis cum reliquis Iudæis eũdem crucifixissent. Quàm mirabilis Deus in omnibus operibus suis, maximè in operibus tantæ miserationis, tam gratuitæ & gratiosæ electionis! Quàm reuerenter suspicienda, quàm gratanter

acce-

acceptanda, quàm ardenter redamanda tam incomprehensa sapientia, misericordia, bonitas? Congratulatio, gratiarum actio, amor.

II. Ex tam immani ambitiosi Herodis à dœmonibus instigati mota contra Christum persecutione, & crudeli infantium trucidatione, quot & quanta Diuina bonitas elicuit bona? Videlicet sanctificationem & glorificationem tot innocentum Martyrum, quorum salus aliàs periclitatura fuisset; diuulgationem famę, de gloriosa Christi veri Messiæ & regis Iudæorum tot oraculis promissi natiuitate, quæ ex tam inaudito & tyrannico Herodis facinore, per totum Romanum imperium, orbemque vniuersum clarius innotuit: & tàm largam benedictionem à Christo impertitam Ægypto, vt quæ omnium superstitionum fuerat receptaculum, fieret postmodum veræ religionis & pietatis seminarium, ex qua tanta prodiret multitudo religiosorum, tantus numerus sanctorum martyrum & confessorum.

Rom. 8. O quàm verè *diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti*! Quàm pio ergò, grato, promptoque animo omnes persecutiones, calumniæ, iniurię à quocun-

cunque illatæ de manu Dei electis omnia mala in bonum conuertentis sunt acceptandæ? Admiratio, resignatio.

III. Quantus fuerit dolor, clamor, eiulatus, quàm irremediabiles lacrymæ matrum, quarum corda eodem, quo filiorum corpuscula, crudeli ferro transfigebantur? quantò sanctiores B. Virg. compassionis lacrymæ, ex audito tam lamentabili spectaculo obortæ? quantò demum diuiniores lacrymulæ Christi infantis, horum omnium lacrymulas internosque dolores, omnes singulorum istorum infantium, imò omnium futurorum Martyrum persecutiones, cruciatus, mortes clarè intuentis, ex intimo compassionis affectu profusæ? Quàm heroica simul resignatio in sanctissimum beneplacitum æterni Patris hæc omnia ad maiorem suam Electorumque gloriam, ex inscrutabili diuinæ sapientiæ suæ abysso permittentis? Compassio, admiratio diuinorum iudiciorum, resignatio.

De exaltatione Angelorum in Natiuitate Domini, eiusdemque adoratione.

I. EXpende, quanta exultatione &

admiratione omnes Angelorum hierarchiæ Verbum æternum nuper incarnatum, nunc in lucem editum, & in præsepio collocatum, è cœlo empyreo suspexerint; quanto tremore & reuerentia filium Altissimi sic se humiliantem adorarint; quanta demissione eidem, ceu Domino & Regi suo se submiserint, eius supremum in omnes dominium humiliter agnoscentes, diuinam Maiestatem submisè venerantes, & debita obsequia sua reuerenter eidem offerentes, atque ita implentes æterni Patris decretum, de quo Apostolus:

Hebr. 1. *Cum iterum introducit primogenitum in orbem terrarum, dicit: Et adorent eum omnes Angeli eius.* In affectibus his exercendis Angelos æmulare.

II. Quàm promptè omnes Angelici spiritus, cùm Regem ac Dominum suum humanos artus indutum, ab hominibus non agnosci, nec debitè excipi, sed omninò negligi cernerent, obtulerint se æterno Patri ad manifestandam mundo eius infinitam dignationem, maiestatem, gloriam. quanta alacritate & gaudio omnes in terras reipsâ id præstituri descendissent, nisi hoc officium cęlestis Pater certis quibusdam demandasset, reliquos è cœlo eundem adorare iussisset.

Simi-

Similem zelum Christi gloriam propagandi, eiusque cognitionem, amorem, cultum hominibus inculcandi excita, offerendo te ei cum Propheta Isaiâ: *Ecce ego, mitte me*, desiderans instar Seraphinorum totum mundum peruolare, & voce grandi intonare: *Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus exercituum*, regnans in cœlis, & vagiens in cunis: plena est omnis terra gloria eius, quæ quò magis occultata fuit in vili stabulo, eò magis nunc dilatatur in toto mundo.

III. Quanta deuotione, quanta submissione omnes Angelorum ordines, cùm simul in terras descendendi, & hominibus gloriam tanti regis prædicandi facultas negaretur, certatim omnes cœperint suspicere, laudare, & glorificare infinitam Verbi incarnati, in vlnis Matris vagientis, in præsepi præ frigore trementis maiestatem, potentiam, sapientiam, sub velo tantæ humilitatis, tantæ imbecillitatis, tantæ ignorantiæ latentem, infinitam eius in homines tam ingratos charitatem, bonitatem, liberalitatem: item sublimissimas sanctissimæ humanitati eius cõcessas prærogatiuas, de quibus suprà medit. 7. hebdom. 3. Aduent. Quanto stupore attoniti inflãmati Seraphini se frigidos, Cherubini sci-

entia eminentissimi se ignorantes, alij alijs donis excellentissimi se in his imperfectos in comparatione huius diuini infantuli iudicarint: imò quàm profunda cum humilitate nihilum suum agnorint, omnia sibi communicata gratis charismata illi accepta retulerint: quanto demum ardore in laudes huius diuinissimi mysterij proruperint, & hominibus de tanta præstita ijs gratia congratulati sint, simul concinentes: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bona voluntatis*, totis viribus desiderando & fouendo, Deo ob hoc maximum Incarnationis & Redemptionis humanæ mysterium ab omnibus, omni possibili modo deferri, omnem possibilem gloriam, laudem, benedictionem, gratiarum actionem in æternum & vltrà: & hominibus optando perfectissimam cum Deo, proximis, secum ipsis pacem, per hanc tantam filij Dei incarnati dignationem ipsis è cœlo in terras allatam. Affectus admirationis, laudis, gratiarum actionis, congratulationis, & zeli gloriæ Dei, & salutis animarum subiungendi, & cum similibus affectibus Angelorum perfectissimis offerendi.

De

De annunciata pastoribus per Angelos Christi natiuitate. VI.

I. AEternus Pater ineffabili cum gaudio intuens tantam filij sui infantiles artus induti humilitatem, ad manifestandam mundo eius sublimitatem, & gloriam, destinat in terras certam Angelorum multitudinem, quorum vnus splendens sibi ex aere assumens corpus, Natiuitatem eius annunciauit, non diuitibus, non sapientibus, non nobilibus, non delicatis mundi amatoribus, sed pauperibus, simplicibus, humilibus, laboribus assuetis pastoribus, qui propè turrim Heder, vbi Patriarcha Iacob gregem pauerat, vno non amplius milliari versus orientem à Bethlehem, pro suo grege excubabant.

Quàm felices illi pastores, quibus exhibita est Angelica visitatio, & tanti mysterij facta reuelatio, præ tam multis alijs, de quibus D. Bernardus: *Quàm multi nobiles secundum carnem, quàm multi potentes, quàm multi sapientes huius saculi hora illa in stratis mollibus quiescebant, & nemo eorum dignus habitus est nouam videre lucem, scire magnum illud gaudium, Angelos audire cantantes: Gloria in excelsis Deo.* *Serm. 3. de nat.*

Quàm placet sapientiæ Dei incarnatæ contemptus opum, honorum, deliciarum! quem & exemplo suo probauit, & in pastoribus Angelica visitatione commendauit. Hunc in Christo & pastoribus studeat æmulari, quisquis cupit diuinas consolationes experiri.

II. *Et eccè Angelus Domini stetit iuxtà illos, & claritas Dei circumfulsit illos, & timuerunt timore magno: & dixit illis Angelus: Nolite timere, ecce enim euangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis hodiè Saluator, qui est Christus Dominus in ciuitate* Dauid. *Et hoc vobis signum, inuenietis infantem pannis inuolutum, & positum in præsepio.* Quanta illa benignitas Dei ergà hos pauperculos pastores, quorum intellectum sic illuminauit, vt crederent & agnoscerent esse illum verum Saluatorem mundi, Altissimi filium, Angelorum gaudium, quem tunc audiebant, & paulò post videbant, ceu pauperis matris filium in præsepio iacere pannis inuolutum, tanquàm hominum opprobrium; affectum sic inflammauit, vt illum solum super omnia amandum, illum desiderandum, quærendumque præ omnibus rebus certo sibi persuaderent, nec quærere desisterent, donec inuenissent. Quantò

tò maior benignitas eiusdem Dei & Saluatoris nostri ergà omnes, quos ex peculiari gratia è mundi illecebris ad statum perfectionis vocat, tàm mirabiliter illuminando, tàm efficaciter mouendo, tàm suauiter trahendo, vt clarè agnoscant omnibus mundi lenocinijs amore Christi crucifixi esse sibi renuntiandum, idque quamprimùm reipsâ præstare ardentissimè velint ac desiderent, nec quiescant, donec votorum suorum compotes facti, ad vexillum crucis euolent? Quò maior hæc gratia Dei & benignitas, eò maior pro eadem rependenda gratitudo, & in diuino seruitio alacritas.

III. *Et subitò facta est cum Angelo multitudo militiæ cœlestis laudantium Deum, & dicentium: Gloria in altissimis Deo, & in terra pax &c.* Expende, quomodo sancti Angeli intuentes, & obstupescentes filium Dei sic amore hominum humiliatum, Diuinam maiestatem ob diuinissimum hoc Incarnationis mysterium, quod præ omnibus alijs admirandis operibus infinitam eius gloriam & magnificentiam luculentissimè manifestat, cœlesti hac symphonia collaudent & glorificent; hominibus de tam inæstimabili beneficio bonisq; inde in eos deriuãdis con-

gaudeant; pastores ad quærendum recens natum Messiam animent; simulque nos instruant, quid nobis, pro quibus Christus natus, agendum sit, videlicet, Deum pro tanto infinitæ suæ in nos charitatis monumento glorificandum, pro tanta gratia gratias illi referendas, pacem, quam è cœlo in terras attulit, esse nobis omni studio quærendam & conseruandam, pacem, inquam, triplicem cum Deo, per studium conscientiæ puritatis; nobiscum ipsis, per praxin mortificationis; cum proximis, per exercitium fraternæ dilectionis. Deinde quanta reuerentia, quanta deuotione & exultatione in recessu, vt credibile est, præsepe inuiserint, diuinumque illum hymnum suauissimo concentu repetierint, quàm incredibili B. Virginis, & S. Iosephi gaudio & mentis excessu? O si intellectu & affectu, lingua & vita hunc Angelicum hymnum iugiter concinere satageres, quàm suauiter aures militantis simul & triumphantis curiæ, imò ipsius diuinæ Maiestatis demulceres? Gratitudo, zelus gloriæ Dei, & charitas proximi.

De adoratione Pastorum. VII.

I. EXpende, quo pacto Pastores animati alloquio & concentu Angelico se inuicem excitarint, ad Messiam natum quærendum & adorandum, sicut Seraphim concutientes inter se alas suas ad sacrum Deo trisagion concinendum; simulque nutum pro imperio accipientes, relicto grege, in Bethlehem properarint, quanto cordis tripudio, quanto tanti prodigij videndi desiderio! Quanta gratia à Deo ad perfectioris statûs fastigium, aut maioris in spiritu feruoris studium vocari suauiter, & trahi efficaciter! & quanto maior vocantem Deum festinanter cum alacritate sequi, & tantæ gratiæ cooperari? Gratitudo, feruor diuinis inspirationibus statim parendi, gratiæque vocationis cooperandi.

II. Quo stupore repertum diuinum infantem in stabulo, positumque in præsepio, suspexerint, qua reuerentia, partim insolito iubare ex eius vultu præmicante excitati, partim interno diuinæ lucis radio collustrati, eum tanquam verum Messiam adorarint; qua demissione B. Matrem eius, diuinum

quid spirantem, salutarint; qua synceritate illi de tali prole cõgratulati fuerint: qua exultatione ab Angelo sibi reuelata, auditam cœlestem symphoniam retulerint, & vicissim ab ea admiranda quædam de eodem diuino infantulo audiuerint: qua deinde modestia, affabilitate, benignitate eos B. Mater exceperit, in fide, spe, charitate confirmarit, ad gratias Deo agendas excitarit: quàm demùm infantulus ipse eorum obsequium sibi gratum esse blandulo vultu comprobarit, & quàm liberaliter mirè illis communicato solatio remunerarit!

Prou. 3. O quàm verè cum *simplicibus sermocinatio eius*! Quanta teneritudo amoris eius ergà humiles, simplices, candidos, simplici synceroque corde in diuino seruitio procedentes, non aliud, quàm diuinam gloriam spectantes, omni humano respectu posthabito, eximiè Deo, non hominibus placere desiderantes! Studium candoris, veræ simplicitatis & innocentiæ, & puræ intentionis.

III. Quanta exultatione reuersi pastores Deum laudarint, visa & audita tam mirabilia ruminarint, & inter se contulerint, obuijsque omnibus narrârint: quanta deuotione sæpius deinceps præsepe reuiserint, cum insatiabili diuinissimi

simi pusionis videndi, adorandi, omnique obsequio demerendi desiderio! Perpetua gratitudo pro vocationis beneficio, cum incenso id compensandi, aliosq; ad Christum trahendi desiderio.

In festo Circumcisionis Domini.

De Circumcisione pueruli 8. die factâ. Luc. 2.

I.

I. BEata Virgo, quantumuis tenerrimo infantulo circumcidendo cum incredibili tenerrimi amoris & acerrimi doloris sensu condoleret, voluit nihilominus ex zelo diuini beneplaciti complendi eundem, iuxtà legem, tanquàm verum filium Abrahæ circumcidi ex obedientia, quem ad expiandã Adæ inobedientiam in terras veniisse sciebat. Zelus perfectè obediendi in re ardua.

II. Permittit se verus filius Dei impeccabilis, innocẽs, impollutus, segregatus à peccatoribus tanquàm verum hominem genitalis culpæ macula inquinatum, octauo die circumcidi, cum intensissimi doloris sensu, tùm ob tenerrimã infantilis corpusculi complexionem,

tùm ob acerrimam eiusdem cum plenissimo rationis iudicio apprehensionem; idque ex insatiabili erga æternum Patrem, hominesque vniuersos gratuiti amoris affectu, ob has rationes: 1. Vt sic in primo statim vitæ vestibulo illatam æterno Patri nostra inobedientia, superbia, carnisque indulgentia contumeliam, tàm arduo asperoque satisfactionis remedio expiaret. 2. Vt nobis earundem virtutum exemplum daret, studiumque spiritualis circumcisionis, seu solidæ mortificationis inculcaret, gratiam copiosam nobis ad imitationē sui impetraret Gratitudo, feruor pœnitentiæ & mortificationis.

III. Idem ex nimio pro nobis patiendi desiderio, non solum tunc æterno Patri hoc quasi matutinum sacrificium sanguinis sui deuotissimè pro omnibus & singulis, & præsertim Electis repræsentauit, sed insuper ad sacrificium vespertinum in arâ Crucis immolandum, vniuersumque sanguinem suum pro nobis effundendum se paratissimum obtulit. Gratitudo, amor, zelus in amore Crucis Christum imitandi.

II. *De compassione B. Virginis.*

I. B. Virgo filiolo ob dirum circumci-

sionis

sionis dolorem flenti, copiosisque lacrymulis peccatorum nostrorum maculas eluenti intimè compatitur, & collacrymatur: Quàm incredibili materni amoris affectu, & doloris sensu, intuens simul summam eius innocentiam, & vulnerum nostrorum, pro quibus curandis ipse vulnerabatur, grauitatem? Compassio, Compunctio.

II. Reuerenter eius sanguinem excipit, ardenter æterno Patri offert, plagam diligenter curat, deuotè primitias pretiosi sanguinis cum præputio asseruat, atque hoc præstat eò intensiore reuerentiæ, amoris, ac deuotionis excessu, quò clarius eum verum mundi Seruatorem esse cognoscit, & tenerius tanquam suum vnicum & æterni Patris filium diligit. Compassio, Gratitudo, amor.

III. Totam sese deinde ad eundem dilectissimum viscerum suorum saucium fouendum, consolandum, omnique materni obsequij genere demerendum conuertit, simulque ad ardua quæque vnà cum illo vsque ad profusionem sanguinis perpetienda promptissimam offert. Amor, resignatio.

De triplici effusione sanguinis Christi.

III.

I. FIlius Dei, vti ab æterno decreuit, ita in tempore voluit effundi pretiosum suum sanguinem, primùm, per manus ministrorum Dei, à quibus, iuxtà legem, ex sancta intentione infantulus est circumcisus; ex amore salutis, & eximiæ perfectionis nostræ, vt suo nos exemplo modum omnis generis mortificationes ab ijs, qui nobis præsunt, offerendas, cum insigni humilitate, promptitudine, resignatione, tanquam de manu Dei, à quo est omnis potestas, acceptandi doceret: contractas hucusq; imperfectæ obedientiæ maculas tam acri remedio dilueret: gratiamque perfectæ resignationis circa omnia obiecta obedientiæ, quãtumuis arduæ, fortiter exercendæ impetraret. His expensis, præmisso affectu gratitudinis, amoris, contritionis breuiter, exercendus actus resignationis prolixius circà omnia obiecta obedientiæ.

II. Deinde, vti ab æterno voluit, ita in tempore sanguinem suum largiter profundere dignatus est per semetipsum, sanguineũ sudorem sponte in horto viua instantium sibi cruciatuum apprehensione exprimendo, manusque carnificum-

ficum præueniendo; ex eodem incenso salutis & perfectionis nostræ zelo, vt nobis exemplum voluntarias mortificationes internas externasq; vltrò assumendi, sancteque frequentandi præberet: auxiliaque gratiæ necessaria impetraret. Feruor in spontaneis mortificationibus frequentandis.

III. Demum vniuersum suum pretiosum sanguinem, vti ab æternitate statuit, ita in tẽpore voluit effundi, per manus lictorum & satanæ ministrorum, maximo cum doloris sensu simul & intensissimo erga Patrem, tortores, nosq; omnes amoris affectu, vt nobis exẽplũ exhiberet absolutæ patiẽtiæ & perfectę resignationis ad ardua, dolorosa, & probrosa quæq;, quæ animæ nostræ, & corpori, famæ, bonisque externis ab hostibus, inuidis & calumniatoribus, ab ipsis etiã dæmonibus inferri contigerit, patienter, libenter, hilariter, tanquàm de manu Dei acceptãda: vt cõtrarias impatientiæ culpas in se tam dirè castigaret: nobisq; promptã imitãdi volũtatem, & facultatẽ obtineret. Actus resignationis circa omnia obiecta patientiæ prolixius hic subiungendus, præmisso breuiter, vt ante, affectu amoris & gratitudinis.

IV. De impositione nominis Iesu.

I. AEternus Pater, qui solus nouerat filij sui incarnandi sublimitatem, finem, officium, ab æterno præfiniuit, & imposuit illi nomen conuenientissimum & diuinissimum Iesus, quod complecteretur 1. omnes diuinas perfectiones illi secum communes, potentiam, sapientiam, bonitatem, sanctitatem, misericordiam, sine quibus non esset potēs ad saluandum. 2. Omnes omnium charismatum & virtutum prærogatiuas, cum de plenitudine eius omnes saluandi debeant participare. 3. Omnia officia ipsi, ceu Saluatori mundi, obeunda, vt Magistri, medici, patris, iudicis, aduocati, pastoris, protectoris. 4. Omnia beneficia, per ipsum singulis saluandis conferenda, vt sunt remissio peccatorum, curatio languorum, victoria tentationum, communicatio omnium donorum gratiæ, donum perseuerantiæ, collatio inæstimabilium bonorum gloriæ: & quidem ex immenso salutis & perfectionis nostræ desiderio, vt crebra huius diuinissimi nominis recordatione, & inuocatione ad vnicum & verum mediatorem & Saluatorem nostrum, in

in quo est salus, vita & resurrectio nostra, adorandum, amandum, & glorificandum, imitandumque identidem accenderemur. Gratitudo, amor, deuota vsurpatio nominis Iesu ad pios prædictos affectus adorationis, gratitudinis, amoris, imitationis frequentandos.

II. Voluit idem æternus Pater hoc excellentissimum nomen Iesus à se ab æterno impositum, ab Archangelo Gabriele B. Virgini & Ioseph prænuntiatum, filio suo in circumcisione ab immaculatissima Virgine Matre inditum mundo promulgari, 1. Vt eximiam humilitatem eius, qui non solum *in similitudinem hominum factus, & habitu inuentus, vt homo*, sed etiam *in similitudinem peccati fieri, & peccator circumcisione indigens apparere hominibus dignatus* est, eximia huius sublimissimi nominis gloria remuneraret. 2. Vt eum redemptionis nostræ opus modo difficillimo, & perfectissimo per acerbissimam passionem, sanguinis effusionem, mortemq; ipsam, propter *nimiam charitatem, qua dilexit nos*, consummaturum præmonstraret. 3. Vt nos ad eius imitationem in amore mortificationis & crucis prouocaret. 4. Vt Deiparam Virginem, cuius ore nomen Saluatoris voluit mundo intimari, media-

Phil. 2.

Rom. 8.

mediatricem nobis ad filium assignaret. Zelus imitandi in Christo humilitatem, Crucis amorem, mortificationis studium.

III. Voluit demùm idem æternus Pater hoc sacrosanctum nomen filij sui incarnati super omne nomen sic glorificari, & honorari, vt in illo *omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium & infernorum,* ad illum, velut primogenitum omnis creaturæ, qui se exinaniuerat & humiliauerat infrà omnia, exaltandum super omnia, vtpote ex quo, per quem, & in quo sunt omnia; simulq; nos instrueret, electum quemque eò sublimius fore exaltandum in cœlis, quò profundius se humiliarit in terris. Gaudium de gloria Christi, cum desiderio eius humilitatem imitandi.

Phil. 2.

V. *De illo Cant.* 1. Oleum effusum nomen tuum.

MEritò nomen Iesu comparatur oleo effuso, de cœlo in Iudæam, indeq; in totum mundum diffuso, iuxta D. Bern. ob insignes eius spirituales effectus, corporalibus olei effectibus correspondentes: nam sicut oleum lucet, pascit, vngit; fouet ignem, nutrit carnem, lenit

Ser. 15 *in Cant.*

lenit dolorem; lux, cibus, medicina: sic nomen IESVS lucet prædicatum, pascit recogitatum, lenit & vngit inuocatum.

I. Igitur expende, quàm miram vim habeat hoc sanctum nomen intellectũ illuminandi, cùm suprà omnia nomina Verbi incarnati, quæ in Sacris scripturis illi indita, aut pietatis gratiam sonant, aut potentiam maiestatis, hoc vnicum in se omnia eius diuina attributa, charismata, officia, beneficia complectatur: quæ omnia quàm sublimes intellectui subministrant veritates profundius rimandas, quibus mirabiliter illuminetur, & suauiter pascatur? Quàm sancta ergò & salutaris huius sancti nominis recordatio, ruminatio, inuocatio, qua piè recolimus, reuerenter suspicimus, & deuotè veneramur sublimissimas Saluatoris nostri perfectiones, prærogatiuas, virtutes, beneficia, miserationes? His expensis congratulare Christo de tanta nominis excellentia, & piè illud crebrius ruminare, & inuocare statue iuxta illud D. Bernardi monitum: *Semper tibi in sinu sit, semper in manu, quo tui omnes in Iesum sensus dirigantur & actus.* *Ibidem.*

II. Considera quantam vim habeat, idem

idem nomen mouendi voluntatem ad pios omnis generis affectus, quibus vehementer accendatur, suauiter pascatur, efficaciter impellatur ad suspiciendam, reuerendam, & glorificandam diuinarum eius perfectionum infinitam, & tot prærogatiuarum & gratiarum sublimitatem; ad imitandas eius heroicas virtutes; ad gratias pro tot in nos collatis beneficijs agendas; ad cauenda omnia, quæ illi displicent, & amplectenda, quæ placent amore eius, qui quantus est, totus est amabilis, totus desiderabilis, cuius vel solum nomen dulce est super mel & fauum. Desiderium hic excitandum hos affectus crebra huius dulcissimi nominis memoria piè frequentandi.

III. Considera quantam idem nomen piè inuocatum vim habeat ad propulsandas omnis generis tentationes: ad difficultates omnes in triplici via perfectionis obuiare solitas generosè superandas; ad indefessum in spiritu proficiendi studium continuandum: cùm & mirè intellectum illuminet ad clarè cognoscendum in omnibus diuinum beneplacitum, & valdè affectum impellat, ad idem promptè amplectendum, & simul gratiam impertiat ad constanter exse-

exsequendum. Desiderium exstimulandi se memoria huius nominis ad continuum conatum proficiendi in triplici via perfectionis hîc subiungendum.

In Epiphania Domini & per octauam.

Hebd. infra oct. Epiph.

De vocatione Magorum per stellam. I.

I. AEternus Pater tam stupendam filij sui in vili stabulo delitescentis humilitatem, sicut nuper clarificauit per apparitionem & concentum Angelorum in terra: sic nunc clarificat per noui sideris exortum in cœlo : & sicut nuper ardentissimam eius erga homines veluti fratres suos charitatem manifestauit Iudæis per vocationem Pastorum, ita nunc manifestat Gentibus per vocationem Magorum : idque ex incomprehensibili erga filium, omnesque homines, ipsi arctissima affinitate coniunctos, dilectionis excessu: vt ostendat, quantoperè desideret 1. Ipsum ceu verum & vnicum mundi Saluatorem ab omnibus, non Iudæis tantum, sed & gentibus agnosci, amari, glorificari. 2.

Omnes

Omnes per ipsum saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. 3. Omnes eius humilitatem, & charitatem, aliasque virtutes imitari.

Quam æquum esset, vt hoc diuinissimum æterni Patris desiderium, & sanctissimum votũ filij, iàm tunc è præsepi
Ioa.17. clamantis: *Pater clarifica filium tuum, vt filius clarificet te*, implere omni contentione satageremus? Amor, zelus Christum glorificandi & imitandi.

II. Vocat Pater regnans in cœlo, vocat & Verbum infans, iacens in præsepio, ex tot myriadibus hominum hos tres Magos ab Oriente, nouam insolitæ magnitudinis & fulgoris stellam eorum obtutibus obijciendo, simul mentes illuminando, vt illam ipsam esse agnoscerent, de qua Balaam vaticinatus fue-
Num.24. rat: *Orietur stella ex Iacob, & consurget virga de Israel,* & voluntates impellendo, vt Regem regum, stella ista designatum, in Iudæa recens natum, sibi, præ omnibus inquirendum, adorandum, mysticisque muneribus honorandum decernerent: iuxta illud D. Leonis: *Dedit aspicientibus intellectum, qui præstitit signum: & quod fecit intelligi, fecit inquiri, & se*
Ser.1.de Epiph. *inueniendum obtulit requisitus.*

O quanta illa gratia his tribus Magis syde-

syderum motuumque cœlestium contẽplationi deditis, tam mira & congruẽti ratione è gentilitijs tenebris ad cognitionem veritatis traductis præstita, ex gratuita Dei misericordia, præ tam multis alijs, qui eandem stellam viderunt, & quem portenderet, ex prophetia Balaam coniecerunt, nec tamen efficaciter ad illum quærendum permoti fuerunt? O quantò maior gratia ex eadem gratuita Dei misericordia præstatur illis, qui ad statum perfectionis diuinitus vocantur cum fideli Abraham, cui dictum: *Egredere de terra tua*, simulq; sic illuminãtur, & peculiari Sancti Spiritus instinctu impelluntur, vt omninò sibi, & quidem quàm primùm, diuinæ vocationi parendum statuant, præ tàm multis alijs, qui amore proprio excœcati, & mundi carnisq; lenocinijs irretiti, vocantem Deum se audire dissimulant, vel sequi se posse diffidunt, vel contumaciter sequi renuunt, de quibus Christus: *Multi sunt vocati, pauci verò electi.* Amor vocationis, gratitudo, & zelus cooperandi gratiæ oblatæ. *Gen.* 20. *Matt.* 20.

III. Magi sic intus illuminati, sic accẽsi, magna alacritate, relictis regnis, diuitijs, delitijsq; patrijs, ignotum & difficile iter ingrediuntur, & mòx stellam, velut

velut viæ ducem præeuntem, conſpicantur, cuius ductum ſequuntur, non declinando ad dextram vel ſiniſtram, cum illa quieſcente quieſcendo, & cum eadem progrediente progrediendo, quanto intimorum præcordiorum tripudio ? certè non minore quàm olim Hebræi per deſertum in terram promiſſionis tendentes, cum viderent antecedentem viamque demonſtrantem columnam nubis per diem, & ignis per noctem.

O quàm ſuauiter & efficaciter per vias rectas ad culmen eximiæ perfectionis à diuina ſapientia & bonitate ducitur, quiſquis diuinæ eius inſpirationi ad perfectiora ſemper vrgenti non ſegniter cooperari nititur! Affectus ijdem renouandi.

II. *De ingreſſu Magorum in vrbem regiam, diſparente ſtella*, Matt. 2.

I. CVm Magi iàm longum iter ſtella præuia emenſi Hieroſolymę vrbi regiæ appropinquarent, lætitiaque gestirent, ob ſpem breui conſpiciendi recens natum regem, quem iſtic ſe reperturos certò ſperabant: ecce mòx eorum obtutibus ſubducitur ſtella, cuius aſpectu

ctu hucusque mirificè fuerant recreati: quo inopinato casu tristantur quidem, & nonnihil turbantur, non tamen ideò animos deijciunt, nec à cœpto desistũt, sed vrbem regiam ingredi, & quem stellæ indicio didicerunt esse natum, ab hominibus porrò percontari, vbi natus sit, constituunt.

Quàm mirabilis, & suauis prouidentia Dei, electos suos nunc consolantis, nunc probantis! sicut enim Magis subduxit ad tempus conspectum tàm gratiosi syderis ad eorum fidem confirmandam, constantiam probandam, magnanimitatem intendendam, meritumque augendum: sic non rarò seruis suis subtrahit gratiam diuinæ consolationis, & tenerioris deuotionis, ob eosdem & similes fines. Quàm constanter ergò perseuerandum seruo Dei in continuo proficiendi conatu, non minus tempore desolationis, quàm consolationis? Constantia in studio perfectionis, resignatio ad ariditates & desolationes de manu Dei acceptandas.

II. Ingressi vrbem Magi audacter interrogant: *Vbi est, qui natus est Rex Iudæorum? vidimus enim stellam eius in oriente, & venimus adorare eum.* Quàm eximia fuit eorum fides, quam inuicta magnanimi-

tas, quàm ardens constansque desiderium videndi & adorandi natum Regem, cum de eo nato non dubitent, sed, vbi natus sit, inquirant: nec vereantur alium Regem Iudæorum istic quærere vbi ambitiosum Herodem, non ferentem regni consortem, cernunt imperare? nec à quærendo desistunt, licet cum Herode totam aulam, & vrbem regiam turbari animaduertant?

O quam admirabilis virtus Verbi infantis in præsepio iacentis, iam tunc trahentis omnia ad seipsum, trahentis, in-
Ose. 11. quã, in funiculis Adam, in vinculis charitatis! quàm efficaciter, quàm suauiter attraxit ad sui cognitionem amoremq; hosce tres viros syderum spectandorum arte pollentes, sed longè à via veritatis aberrantes; & mille alios etiamnùm trahit prius *sicut oues errantes, sedentes in tenebris & vmbra mortis, computrescentes velut iumenta in stercore suo*, ad clariorem sui cognitionem, feruentiorem amorem, generosiorem imitationem, intimam familiaritatem?

Quisquis sic traheris, agnosce humili gratoque animo manum affectumque trahẽtis, nec sequi desine, donec assequi mereare. Gratitudo, constans amor vocationis, & feruor gratiæ excitanti cooperandi.

III. He-

III. Herodes, audito tam insolito Messiæ Iudæis promissi iàm nati indicio, turbatus, & de regno suo amittendo sollicitus, dissimulato suo infando consilio, ex principibus Sacerdotum, & scribis populi conuocatis inquirit, discitque locum, vbi promissus Messias nasceretur, atque hac ratione simul Magis humano indicio innotescit, vbi, quem loquente cœlo natum didicerant, quærendus sit.

Quàm mirum diuinæ prouidentiæ & pietatis in hoc elucet consilium? quo factum est, vt Herodes, licet impius, diuinæ dispositioni cooperaretur, & per malos ministros & sacerdotes (de quibus Malachias ait: *Labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirent ex ore eius*:) veritas pijs demonstraretur, & sensus scripturarum aperiretur. O quàm verè *diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum!* Quàm inscrutabile quoque hic suspiciendum iudicium Dei, gentiles è longinquo adducentis, & mira luce gratiæ suæ illuminantis; Iudæos sibi tam propinquos deserentis, & excœcari permittentis! O quàm verè *iudicia Dei abyssus multa*! Quàm verè dixit Veritas: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus traxerit eum*! O

Malac. 1.

Rom. 8.

Ioa. 6.

quàm detestanda ambitio, superbia, ingratitudo, amor temporalium, quæ excæcarunt mentes Herodis & Iudæorum, vt ne pedem quidem mouerent ad quærendum illum thesaurum absconditum, quem alijs ostenderunt! quàm amplectenda humilitas, obedientia, constans feruor quærendi Deum neglecta cura temporalium, quæ Magorum animos sic illuminarunt, sic inflammarunt, vt demonstratum thesaurum sollicitè quærerent, & feliciter inuenirent! Admiratio diuinæ prouidentiæ, gratitudo, constans feruor Christum quærendi, amandi, imitandi.

III. *De inuentione & aderatione nati Regis*

I. ACcepto de loco nati Regis indicio, Magi statim relicto aulæ strepitu rectà Bethlehem versus alacres contendunt, & *eccè stella, quam viderant in Oriente, antecedebat eos, vsq; dum veniens staret supra, vbi erat puer. Et videntes stellam gauisi sunt gaudio magno valdè.* Quantis lætitijs ad primum conspectum stellæ, quæ disparuerat, incesserint? Quàm exultabundi tam miram circa se diuinam prouidentiam obstupuerint & laudarint? quanto gaudio reliquum itine-

ris confecerint ? quanto desiderio ad conspectum tantis prodigijs præmonstrati Regis anhelarint?

O quam liberalis Deus erga suos electos constanti inuictoque animo desolationum, tentationum, aduersitatumque procellas amore sui generosè superantes? Gratitudo, gaudium in tribulatione, Resignatio ad ardua.

II. Cum Bethlehem attigissent, stupent cernentes prodigiosam stellam stare super vilem casam ; non super regium palatium, sed iumentorum stabulum: at continuò diuinæ lucis radio illustrati cognoscunt , regis huius regnum non esse humanum, sed diuinum, non terrenum, sed cœleste, non transitorium, sed æternum.

Ingressi porrò casam , inuenerunt puerum cum Maria matre eius , cuius vultum cùm diuino quodam fulgore radiantem cernerent, repente sic illuminati sunt, vt infantulum, quantumuis vilibus inuolutum pannis, & pauperculæ Matris filium oculis corporeis aspicerent, nihilominus oculis mentis eundem esse verum Deum, Regem, & Saluatorem agnoscerent. Quanto cum solatio quanto gratitudinis affectu admirati fuerint , se tam abundè votorum

ſuorum factos eſſe compotes? O quantum infinita liberalitate ſua Deus excedit vota ſeruorum ſuorum liberali animo ſe illius obſequio impendentium? Gratitudo, amor, zelus perfectè conſtanterque Deo ſeruiendi.

III. Continuò abſque vlla mora, quem agnoſcunt, proni demiſſiſſimè adorant, myſticisque muneribus deuotiſſimè honorant, auro, thure, myrrha: auro, eum verum regem, thure verum Deum, myrrha verum hominem eſſe proteſtantes, iuxta illud: *Coram illo procident Aethiopes, & inimici eius terram lingent. Reges Arabum & Saba dona adducent.* quanta humilitatis, deuotionis, gratitudinis, amoris affectu hoc obſequium diuino infantulo præſtiterint? quam largas lacrymas tenerrimi amoris & liquidiſſimi interni gaudij indices profuderint? quam heroica deſideria gloriæ eius longè lateque diſſeminandæ conceperint, medullitusque optarint, eum ab omnibus agnoſci, coli, adorari! quàm perfectè ex parte ſua implerint, implerique in toto mundo ab omnibus deſiderarint illud: *Et adorabunt eum omnes Reges terræ, omnes gentes ſeruient ei?*

Pſal. 71.

Ibidem.

Quàm grata fuerit Chriſto illa Magorum deuotio, illa gratitudo, ille zelus,

lus, illa nõ tantũ auri, thuris, & myrrhæ, sed & sui ipsorum liberalissima oblatio? quàm larga cœlestium charismatum, diuinarum illustrationum, & ineffabilium consolationum copia, hanc eorum liberalitatem remunerarit? Aurum sapientiæ, qua incarnati Verbi mysterium perciperent, thus deuotionis, qua constanter in cœpto persisterent, myrrham incorruptionis à peccatis, ne in illa reciderent, vicissim ijs impertiendo? Zelus in his pios reges æmulandi.

De reditu Magorum. IV.

I. MYstica peracta oblatione, mirificè gratioso diuinissimi infantuli conspectu illuminati, & exhilarati, vix sanctissimis illius manibus pedibusque, flexis poplitibus, decurrente vbere per genas lacryma, summa cum reuerentia suauiandis satiari posse videbantur; tandemque in pedes erecti, vix præ internæ dulcedinis affluentia sese capientes, circumspiciebant casam, præsepe, pannos, ipsamque maximè matrem diuinum quid spirantem: omnia attoniti suspiciebant & venerabantur. Quanta submissione Beatę Matri de tanto filio gratulati fuerint, eidemque

prodigiosam stellæ apparitionem cum gestis in via, Hierosolymisque retulerint, & vicissim quanto stupore & gaudio diuinam Matrem mira quædam & arcana de filij Dei prærogatiuis mysteria reuelantem, eosq; in fide confirmantem audierint? quanta demum deuotione ac reuerentia eidem se ac benedicto filio commendarint, & valedixerint corporibus quidem inde recedentes, at non animis?

O quanta multitudo dulcedinis Domini, quam feruentibus seruis suis communicare solet in exercitijs deuotionis, si seriò, purè, constanter, perfectèque ea obire satagant? Amor, feruor in exercitijs deuotionis.

II. Cùm pernoctassent ibi, admoniti sunt in somnis, ne redirēt ad Herodem, qui id perierat, ne & infans, & ipsi in vitæ discrimen adducerentur: quod illi grato animo cognoscentes, per aliam viam reuersi sunt in regionem suam. Quam luculentum illud paternæ Dei prouidentiæ erga suos electos argumentum! Quid in mundo metuat, quisquis omnem sollicitudinem suam projicit in eum, cui est cura de nobis? nusquàm securius, quàm in sinu tam amabilis Patris conquiescitur. Quàm exultabundi

tabundi hi tres beati reges tàm peculiarem Dei erga se prouidentiam suspexerint? quas laudes, quas gratias retulerint? quàm sancta desideria, tantam eius erga se liberalitatem compensandi, eximio zeli omnimodæ perfectionis acquirendæ, & diuinæ eius gloriæ promouendæ, conceperint?

III. Beatus Ioseph rediens (quem credibile est, tum, ita Deo disponente, abfuisse, vt suauius Magis innotesceret diuinum illum admirabilemque puerulum, quà homo erat, non habere patrem in terris) quantis incesserit lætitijs? quo deuotionis affectu diuinam bonitatem collaudarit? diuinos infantulo delatos honores, & Magis adoratoribus cælestes fauores congratulatus sit? quanto feruore animam, corpus, omnia eorum exemplo eiusdem diuini pusionis obsequio de nouo supplex obtulerit? Quantò hæc omnia eminentius præstiterit B. Mater, tantò illis fide illuminatior, tantò charitate flagrantior? Congratulatio de gloria Christi, gratitudo, oblatio sui.

V. *De quadruplici stellâ seu lumine, quo electus quisque deducitur per vias rectas ad regnum Dei.*

I. SIcut Deus per stellam tres Magos præ omnibus alijs singulari gratia præueniente illuminauit, excitauitque ad agnoscendum & quærendum recens natum regem, & mundi Saluatorem: sic quẽuis electũ illuminat, excitatq; simili peculiari gratia præueniente ad agnoscendũ, amãdum, quærendumq; se verũ Deum, &, quẽ misit, filium suum Iesum Christum per quadruplex lumẽ, nempe rectæ rationis, fidei supernaturalis, peculiaris inspirationis, & Superiorum directionis, & quidem ex gratuita misericordia ad insignem sanctitatis, gratiæ & gloriæ gradum acquirendum.

Quanta illa gratia, sic præ tot alijs illuminari, sic excitari, sic trahi! quantam illa in vicem gratitudinem, quantam cooperandi sollicitudinem exigit?

II. Sicut illos Deus tàm suauiter, & efficaciter per prospera & aduersa, per cõsolationes & desolationes deduxit in Bethlehem, vbi illis facta potestas optatum regem videndi, adorandi, mũneribus honorandi: sic quemuis electũ peculiari comitante gratia deducit in Ecclesiam,

cleſiam, atque ad certum aliquem ſtatũ, in quo poſſit Deo perfectè, iuxta gratiam ſuæ vocationis ſeruire, ſuæque ſimul & proximorum ſaluti promouendę impensè vacare. Diſpice quàm peculiariter te Deus, præ tot alijs in denſiſſimis infidelitatis, hęreſeos & mundanę vanitatis tenebris derelictis, oculis miſericordiæ ſuæ reſpexerit, hucusque ſic deduxerit, nunc conſolando, nunc deſerendo, nunc arguendo, nunc confirmãdo, nunc ad perfectiora exſtimulando. Agnoſce, gratias age, feruore ſpiritûs compenſa.

III. Sicut eoſdem mirè ab Herodis inſidijs protexit, per aliam viam reduxit, in fide & gratia confirmauit, dono perſeuerantiæ beauit, tandemque brauio gloriæ coronauit, ex eadem gratuita miſericordia, & bonitate ſua: ſic quemuis electum ſimili paterna prouidentia ſua protegit, dirigit, conſeruat, coronat. Hæc vbi tibi applicaris, admirare tantam eius bonitatem, ſpera paternam eius vſque in finem aſſiſtentiam, redamare, & compenſare ſtatue tantam liberalitatem.

VI. *De spirituali oblatione auri* charitatis, *thuris* deuotionis, *myrrhæ* mortificationis.

I. EXpende, quàm peculiaris gratia Dei censenda sit, per internam illustrationem mentis, impulsumque voluntatis moueri ad feruens, efficax, constansque desiderium diuinæ Maiestati piè perfectèque offerendi aurum charitatis, thus deuotionis, myrrham mortificationis, seu ad feruentem solidumque zelum proficiendi in charitate, deuotione, mortificatione.

Quanta gratitudo pro tanta gratia meritò foret rependenda? quoties similem gratiam excitantem intus sentis & negligis? quàm parum illam agnoscis? quam frigidè gratias agis? Gratitudo, compunctio, zelus cooperandi gratiæ.

II. Quanto maior sit reputanda gratia simili modo efficaciter propelli ad continuum in exercendis internis externisque charitatis, deuotionis, & mortificationis actibus profectum vrgendum, simulque abundantis gratiæ auxilijs muniri ad perseuerandum in ijs etiam tempore desolationis, & aduersitatis constanter frequentandis, omnibus

bus difficultatibus occurrentibus peruincendis cum ingenti meritorum incremento?

Quàm rara & singularis illa gratia? quàm paucis ex quam gratuita Dei liberalitate concedi solita? quàm rara proinde animi demissione, quàm deuota gratiarum actione, quàm strenua cooperatione foret acceptanda & compensanda? Gratitudo, feruor proficiendi.

III. Quantò demum sublimior gratia æstimanda sit ex eadem gratuita Dei liberalitate sic perenni superabundantis gratiæ influxu inundari, vt cum alacritate & gaudio in assiduo exercitio charitatis, deuotionis & mortificationis constans vsque ad mortem quis perseueret, & desideratum æternæ retributionis brauium obtineat? Quisquis hanc gratiam à diuina bonitate speras, strenuè tibi humiliterq; cooperandum esse scias. Gratitudo, spes doni perseuerantiæ, feruor cooperandi constanter gratiæ.

De alia spirituali oblatione votorum religionis per aurum, thus & myrrham designatorum. VII.

I. EXpende, quàm extraordinaria

gratia sit à Deo suauiter & efficaciter moueri ad concipiendum efficax desiderium offerendi se eius diuinæ maiestati, quoad corpus, animam, & omnia mundi bona, quæ habet aut habere potest per trina vota paupertatis, castitatis, obedientiæ, aut voluntariam abdicationem opum, voluptatũ, honorũ, quæ per aurum, myrrham, thus designantur, per aurũ quidem paupertas, qua omnia temporalia abdicantur, per myrrham castitas, qua caro à corruptione præseruatur, per thus obedientia, qua totus homo in odorem suauitatis Deo immolatur.

Quàm paucis hæc gratia præ tot in procelloso mundi pelago pereuntibus diuinitùs concessa, ex gratuita misericordia ad fines tàm sublimes in hac vita & in futura? Gratitudo, zelus respondendi gratiæ vocationis.

II. Quàm peculiarior gratia continuis diuinę assistẽtiæ præsidijs in sancto proposito confirmari, exstimulari ad exactam dictorum votorum obseruationẽ, impelliq; ad minimos contra eos defectus sollicitè cauẽdos, commissosq; expiandos, ad frequentanda heroica supra vires desideria, mille mundos, mille corpora, mille voluntates, si haberet,

Deo

Deo perfectè consecrandi, idque purè propter Deum, constanter inter prospera & aduersa?

Quoties similes in te sentis stimulos & impulsus: Vtinam ea, qua par est, alacritate parere satagas? Gratitudo, compunctio, zelus exactæ obseruationis votorum.

III. Quantò demùm incomparabilior gratia in assiduo illo studio fideliter vota oblata reddendi, conatuque indefesso perfectissimè se totum diuinæ gloriæ impendendi perseuerare, vsque dum euocetur ad capiendum promissum à Christo gloriæ brauium? Quod, vt tandem assequaris, ecquod detrectes certamen laboris? Nisi legitimè certaueris, non coronaberis. Constans feruor in exacta votorum obseruatione & cura minimorum.

De alia simili oblatione feruoris proficiendi in triplici viâ perfectionis, quam myrrha, thus, aurum repræsentat. VII.

I. EXpende simili prorsus modo, quãtum sit Dei donũ cum tribus Magis sic intus illuminari, sic accendi ad feruens constansq; desiderium propositumque conandi in dies maioribus

passibus progredi in triplici via perfectionis, seu in studio maioris animæ puritatis, virtutum soliditatis, voluntatis nostræ cum diuina conformitatis acquirendæ.

II. Quanto rarius donum præsidio peculiaris gratiæ velle ac posse constanter hoc sanctum propositum conatumque vrgere, quantumuis varijs validisque ingruentibus tentationum, desolationum, difficultatum, aduersitatum procellis!

III. Quanto demum inæstimabilius donum in tali indefesso continuoque proficiendi desiderio nunquam deficere, sed conari proficere, vsque dum vita deficiat? Hæc singula, vt suprà, pondera, tibi applica, & affectus gratitudinis, compunctionis, zeli constanter proficiendi excita.

Pro Dominica infra Octauam, meditationem de Christo duodenni: vide infrà Hebd. 4. post Epiph. med. 3.

Do-

2. Hebdóm. post Epiphan. I.

Dominica II. post Epiphaniam.

De nuptijs in Canâ Galileæ. Ioan. 2.

I. INuitatus Christus cum discipulis venit ad nuptias. Quanta dignatio Domini maiestatis, regis Angelorum, Sponsi Virginum, non dedignantis cohonestare tenuiorum homuncionum nuptiale conuiuium, ob has causas, 1. Vt matrimonium à Deo institutum, mysticeq; eo, veluti symbolo, suam cum Ecclesia coniunctionem designari ostenderet. 2. Vt eorum inopiæ subueniret. 3. Vt fidem discipulorum, aliorumq; præsentium confirmaret, nobisque omnibus humilitatem & charitatem, quauis oblata occasione exercendam commendaret: idque quanto zelo gloriæ Patris, & salutis animarum promouendæ?

Quantò maior eiusdem dignatio se vltrò toties ad conuiuium cum anima nostra celebrandum inuitantis, propinando nobis vinum compunctionis cum pane lacrymarum: vinum cor lætificans, cum melle cœlestium desideriorum;

rum: vinum amoris cum manna diuinarum cõsolationum: seu exstimulando nos ad assiduum profectum in triplici via perfectionis, vberemque gratiam offerendo! Gratitudo, amor, zelus imitandi Christum in humilitate & charitate, & proficiendi in spiritu.

II. B. Virgo vinum deficere monuit, & dixit ministris: *Quodcunque vobis dixerit, facite.* Quanta illa pijssimæ Matris charitas! si tam sollicita fuit pro corporali inopia horum coniugum, à quibus non rogabatur: quãto solicitior erit pro spirituali suorum filiorum, à quibus sincerè inuocatur, necessitate subleuanda, quæ *quò cæteris Sanctis est melior*, iuxta D. Augustin. *eò est de nostris commodis sollicitior.* Quanta eius fiducia, quæ duriore in speciem accepto responso, nihil turbata, quasi impetrasset, quod verbo insinuârat, ministros, quorum opera filium vsurum in hoc patrando miraculo præuidit, dictis eius parere iussit! Quanta intercessionis eius efficacia, & impetrandi gratia, qua interueniente, vti accelerata est Incarnatio Verbi, sic nunc acceleratum tempus miracula inchoandi! Deuotio erga B. V. & imitatio charitatis, fiduciæ, patientiæ eiusdem.

Serm. 4. de nat.

III. Iussit Christus impleri hydrias aqua,

qua, quam in vinũ optimum conuertit. quanta non ſolum potentia, ſed & quãta benignitas, quãta liberalitas Saluatoris ſex hydrias vini optimi miraculosè producti in his nuptijs carnalibus, pro accepto hauſtulo reddentis, & conuiuis omnibus liberaliter offerentis? at quantò maior eiuſdem potentia, benignitas, liberalitas in nuptijs ſpiritualibus animæ in cellam vinariam introductæ propinantis totidem hydrias præcipuarum virtutũ, charitatis in Deum, miſericordiæ in proximos, zeli gloriæ Dei & ſalutis animarũ, deuotionis, gratitudinis, obedientiæ ſeu perfectæ reſignationis!

O quoties ſponſus cœleſtis ſtans ad oſtium cordis tui & pulſans, tibi has eaſdem propinare deſiderat! quin ergo confeſtim eum intromittis, conuiuiumque ſanctorũ deſideriorum proficiendi in prædictis virtutibus illi inſtruis? Amor Chriſti, zelus in his virtutibus proficiendi.

Quomodo Chriſtus infans exercuerit actus internos Humilitatis. II.

I. EXpende, quomodo Verbum infans in præſepio vagiens, in matris gremio lactens, iam tunc inculcans nobis exemplo, quod docturus erat verbo:

Matt. 11. verbo: *discite à me, quia mitis sum, & humilis corde*: exercere perrexerit, sicut in primo instāti cōceptionis cęperat, profundissimæ humilitatis actus internos, videlicet 1. quoad conditionem humanæ naturæ præcisè spectatæ vilem se agnoscendo & reputando. 2. talem se ab omnibus haberi volendo & optando. 3. vilissimum se secundum id, quod ex humana natura haberet, reputando, & talem se reputari gaudendo: omnia dona naturæ, gratiæ & gloriæ humanitati suæ collata diuinæ liberalitati in solidum ascribendo, atque ita infra omnes se humiliando: idque quàm perfectè secundum omnem dimensionem, scilicet quàm latè quoad extensionem ad omnia eius obiecta; quam sublimiter, quoad intentionis puritatem, & actuū intensionem: quam longè quoad desiderium eos continuandi æternum: quā incomprehensibiliter seu insatiabiliter, quoad heroica supra vires desideria? Et quidem absque dubio tantò perfectius, quantò clarius præuidebat 1. Humanæ naturæ secundum se solam spectatæ abyssalem vilitatem, & nihileitatem quoad esse, posse, operari in naturalibus, & supernaturalibus. 2. Summam eius fragilitatem, & ad omne malum

proni-

pronitatem, ita vt verè secundum D. August. non sit peccatum, quod fecit homo, quod non faceret alter homo, nisi præseruaretur ad eo, à quo factus est homo. 3 Omnimodam eius à Creatore & conseruatore Deo dependentiam à quo habet, quicquid habet boni, & per quem non habet, quicquid non habet mali. In quem denique finem? nempe, vt hic gloriam æterno Patri ab hominibus ablatam restitueret, superbiam nostram expiaret, ad sui imitationem prouocaret, gratiamque ad id necessariam impetraret. His expensis, gratulare Christo, & gratias age pro tot tamque heroicis actibus humilitatis amore tui elicitis, eosdemque eius exemplo elice in præsenti per plura, vel pauciora suspiriorum genera, iuxta Industrias meditandi c. 7. §. 1. 3. *Solil. 15.*

II. Quomodo indoluerit eosdem internos humilitatis actus tam parùm, tam rarò, tam imperfectè ab hominibus vsurpari; è contra tot tamque grauibus peccatis superbiæ diuinam Maiestatem offendi: dubio procul tanto intentius, quanto euidentius perspiciebat infinitam diuinæ Maiestatis excellentiam, cui summa submissio deberetur: extremam hominum vilitatem, ignorantiã, fragi-

fragilitatem, malitiam, quæ omnem cõfusionem contumelia mque promererentur. His consideratis, subiunge actum similem compunctionis, seu elice actum humilitatis, quoad tempus præteritum. Vide ibid.

III. Quàm ardenter proposuerit eosdem actus internos tota reliqua vita continuare: actus externos suo tempore simul cum internis coniunctos frequentare in obiectis maximè arduis, idque purissimè, intensissimè, constantissimè, insatiabilissimè: simulque omnibus affectu, verbo, & facto ipso intimæ huius humilitatis imitationem inculcare? His similiter expensis elice eosdem actus humilitatis in futurum, cum propositis practicis hos vel illos actus humilitatis internos & externos, hac vel illa oblata occasione perfectè exercendi. Vide ibid.

Idem modus discurrendi & affectus prolixius excitandi seruandus est in sequentibus.

III. *Quomodo B. V. eosdem humilitatis actus eodem tempore frequentârit.*

I. EXpende, quàm perfectè B. Mater & Virgo, intuens filiolum suum in præse-

præsepio iacentem, sua vbera sugentem, quem credebat verum esse Deum, in cœlo regnantem, in mundo homines & iumenta pascentem, frequentârit eosdem intimæ humilitatis affectus, quos à primo momento vsus rationis cœperat, & hucusque continuarat: tanto nunc dubio procul perfectius, 1. quantò in dies clarius fundamenta veræ humilitatis suprà insinuata peruidebat. 2. quantò intensiorem habitum humilitatis, quem in excellenti gradu infusum acceperat, continuo exercitio iam auctum habebat. 3 quò longius ab omni superbiæ fomite, omnique alio humilitatis impedimento aberat. 4. quò plura, & maiora extraordinaria charismata & priuilegia sibi gratis collata agnoscebat. 5. quò sagacius hæc omnia a suo puro puto nihilo, quod ex se haberet, secernebat, solique Deo tribuebat.

Quis perfectionem actuum humilitatis eius secundum dimensiones supra dictas intellectu apprehendat, quis affectu exprimat? Ipsi Cherubini & Seraphini eandem mirantur: & tu eandem suspice, & à longè saltem imitare, eliciendo eosdem humilitatis actus in præsenti.

II. Quàm

II. Quàm intensè doluerit hos veræ humilitatis actus à tàm paucis agnosci: à paucioribus exerceri : à tam multis è contra tot excessibus superbiæ diuinæ Maiestati insultari: & quidem eò intensius, quò clarius agnoscebat, quantopere & quàm merito Deo placeret Humilitas, displiceret arrogantia : & quò ardentius infinitam Dei excellentiam ab omnibus demississimè agnosci, suspici, glorificari cupiebat. Contritio de ociositantia in humilitate exercenda , & superbia extirpanda.

III. Quàm ardentia identidem iterarit desideria , perfectius indies eosdem affectus multiplicandi , opere ipso demonstrandi, omnes ad idem intimæ humilitatis studium verbo, exemplo, affectuque inflammandi: Et quidem in particulari in tali opere humilitatis pijssimè obeundo cum heroicis internis desiderijs, ipso corporis habitu, gestu, incessu , vultu , loquela angelicam præ se ferendo modestiam , cum intimo veræ sui ipsius despicientiæ sensu. Zelus proficiendi in humilitate per crebram humiliationem sui internam, & externam: sponte assumptam, & vltrò oblatam.

Qua-

Quomodo Christus infans exercuerit actus internos gratitudinis. IV.

I. EXpende simili modo, quàm perfectè secundum omnem dimensionem Christus in infantia sua, licet nihil foris appareret, continuarit actus internos gratitudinis erga Patrem inchoatos ipso momento Incarnationis. 1. demissè agnoscendo, magni æstimando, grata mente acceptando omnia humanitati suæ collata charismata, ceu gratuita beneficia. 2. Datorem omnium reuerenter agnoscendo, magnificando, laudando, amoris & gratitudinis brachijs complectendo. 3. Accepta beneficia omni possibili modo compensare desiderando & statuendo. Et quidem eò perfectius, quò euidentius intuebatur 1. Infinitam diuinæ bonitatis, liberalitatis & benignitatis erga se abyssum. 2. Inæstimabilem excellentiam gratiarum & prærogatiuarum sibi concessarum, insuper omnium, per se suaque merita præuisa, donorum naturæ, gratiæ, gloriæ electis omnibus collatorum & conferendorum. 3. Incomprehensibilem gratuiti amoris excessum,

ex quo hæc omnia conferrentur, & quidem ad fines tam sublimes. Suspice sublimitatem illius affectuum gratitudinis, & similes in præsenti excita, vt suprà insinuatum, per consueta suspiria iuxta formulam offerendi sacrificium Eucharisticum, quam vide in Enchiridio Induſt. c. 15. §. 2.

II. Quàm intensè deplorarit extremam hominum erga diuinam liberalitatis abyssum ingratitudinem, dolendo tam paucos, eosque tam parcè, rarò, & imperfectè hos actus gratitudinis vsurpare: idque eo intensius, quo firmius apprehendebat tantam ingratitudinis omnium ingratorum hominum, quotquot sunt, fuerunt, erunt, multiplicitatem, & enormitatem; tantam eorum cæcitatem, socordiam, stupiditatem, cùm tam facilè se gratos possent, si vellent, exhibere; & horrendas ingratis imminentes pœnas euitare; tantam diuinæ offensæ, quæ hac ingratitudine incurritur, grauitatem. His consideratis elice affectus gratitudinis, quoad præteritum, seu affectus compunctionis de tua omniumque ingratitudine, cum proposito emendationis.

III. Quàm feruenter proposuerit hos affectus gratitudinis tota vita, & quidem

dem intensissimos continuare etiam in maximis desolationibus, contumelijs, & tormentis: sicque abundè compensare hominum ingratitudinem, omnesque prouocare ad sui in hac re imitationem: & quidem eò feruentius, quò id gratius æterno Patri, nobisque vtilius esse sciebat. Et his expensis subijce desiderium similes gratitudinis actus internos sæpius renouandi, externosque hos vel illos superaddendi, e. c. conando benè orare, & alias ordinarias functiones perfectè obire ex motiuo gratitudinis.

Quomodo eosdem gratitudinis affectus tunc frequentârit Beata Mater. V.

I. EXpende quàm purè, intensè, constanter, insatiabiliter B. Virgo Deipara eosdem prędictos gratitudinis affectus, vt ab initio vsus rationis cęperat, nunc Mater effecta Creatoris continuarit, cum quotidie coram cerneret, foueret, tractaret, lactaret, & portaret illum, à quo sic se dilectam, sic electam, sic euectam supra omnes submissè recolebat: Et quidem eò eminen-

tius, quò præ omnibus clarius in hac vita cognoscebat incomprehensibilem diuinæ benignitatis & liberalitatis erga se supra omnes puras creaturas abyssum, charismatumque sibi ex gratuita bonitate collatorum & conferendorum supereminentiam: & quò intensiorem per tot actus gratitudinis ab ineunte ætate frequentatos acquisierat habitū.

O si illuminatiores mentis oculos cum hac illuminatissima aquila in abyssum diuinæ erga te benignitatis & liberalitatis, & tuæ indignitatis & ingratitudinis defigeres, quàm te ad perpetuos gratitudinis affectus eliciendos obligatum cerneres? Hos ergò exemplo B.V. elice vt suprà.

II. Quàm purè item, intensè, constanter, insatiabiliter eadem illuminatissima Virgo & Mater cum filio defleuerit tātam hominum ingratitudinem: tantam in diuinis beneficijs, maximè Redemptionis, agnoscendis cęcitatem: tantam in ijs, saltem grato animo, compensandis socordiam: tantam in declinandis diuinæ contra ingratos vltionis sagittis stupiditatem: idque tantò vehementius, quò hæc omnia perspicacius apprehendebat? Dolor de ingratitudine subiungendus.

III.

III. Quam denique affectuosè desiderârit, firmiterque statuerit deinceps eosdem gratitudinis actus conari elicere in dies plures & intensiores, superaddere externos cum insatiabili desiderio longè supra vires se gratum exhibendi ei, à quo se gratis tot extraordinarijs benedictionibus diuinæ dulcedinis & gratiæ præuentam norat. Zelus illam imitandi, seu eliciendi actus gratitudinis in futurum.

Quomodo Christus infans exercuerit præcipuos actus internos amoris Dei. V. I.

I. EXpende, quàm diuinè diuinus infans præcipuos actus internos amoris Dei, quos inchoârat conceptus in Matris vtero, nunc in eiusdem gremio & præsepio continuet, 1. Diuinam bonitatem infinitè propter se amabilem, & quicquid illa amat, amando: omne bonum eius intrinsecum, vti infinitam perfectionem, beatitudinem; & extrinsecum, vti gloriam, & obsequia à creaturis exhibita, & exhibenda, ei fauendo, de illis gaudendo: extrinseca bona maiora illi optando, & procurare

desiderando. 2. Diuinam voluntatem beneplaciti in omnibus eius iudicijs, decretis, operibus & permissionibus quoad se, omnes, & omnia venerando, probando, & amplectendo. 3. Voluntatem signi in omnibus, quæ præcipit, vel se velle innuit, per se, omnesque alios impleri cupiendo.

Quos omnes actus eò sublimiore modo elicuit, quò perfectius infinitam diuinæ bonitatis amabilitatem, quà Deus infinita sua scientia comprehendit; quà homo, visione beatifica & scientia infusa eminentissima præuidit, simulque perspexit, quàm æquum esset, creatorem omnium creaturarum perfectiones, ob quas illæ amandæ forent, eminentissimè continẽtem, longè super omnia creata esse omni possibili meliori modo diligendum, præsertim ab ijs creaturis ratione præditis, quæ maioribus ab ea beneficijs essent ornatę: deinde etiàm, quò remotior fuit ab omni minus ordinato amore sui, qui est maximus hostis amoris Dei, ob infinitam eius sanctitatem, & omnimodam impeccabilitatem: & quò diuinior habitus charitatis illius sanctissimæ animæ fuit infusus in instanti cõceptionis. Suspice hos diuinissimos eius affectus, col-

eosdemque, pro modulo tuo, elice, & porrò frequentare, & reipsa demonstrare, omnemque inordinatum amorem proprium euellere statue.

II. Quàm vehementer doluerit hos prædictos amoris affectus ab hominibus tàm paucis, tàm rarò, tàm frigidè vsurpari: sed contra potius apparentem vilissimæ creaturę bonitatem plus æstimari & amari, quàm immensam, infinitam, æternam, incomprehensibilem Dei Creatoris bonitatem: iustissima eius iudicia, decreta, opera toties improbari; sanctissimas leges violari: cùm & tot offensarum iniuriarumque Creatori à creaturis hac ratione illatarum enormitatem, & tantam, tot hominum amorem sui amori Dei anteponentium cæcitatem clarissimè intueretur, & vehementissimè detestaretur. Eosdem affectus doloris de tua omniumque in Deo redamando tepiditate elicere conare.

III. Quàm ardenter desiderarit, statueritque hos amoris affectus perfectissimos reliqua vita continuare, req; ipsa declarare in obiectis, maximè arduis, in summis desolationibus & cruciatibus: sicq; defectum amoris Creatori ab ingratis creaturis debiti cõpensare, omnesque ad sui æmulationem prouocare

ob cauſſas 1. puncto allatas. Zelus imitandi Chriſtum in his amoris affectibus frequentandis, & facto ipſo declarandis per actus externos hos vel illos, e. c. ex amore ardua quæque occurſura, reſignato hilarique animo tanquam de paterna Dei manu acceptando: conando ex eodem motiuo perfectè hoc vel illud munus ſibi incumbens obire, hanc vel illam imperfectionem ſollicitè euitare, &c.

VII. *Quomodo eoſdem actus amoris Beata Mater exercuerit.*

I. EXpende, quo pacto B. Mater & Virgo fide illuminatiſſima, & charitate flagrantiſſima præfatos tres præcipuos amoris actus, ſibi iàm à primordio vſus rationis familiariſſimos, nunc frequentarit tantò purius, intenſius, conſtantius, inſatiabilius, 1. quò ſenſim in ſingula penè momenta clarius infinitam Dei amabilitatem cognoſcebat. 2. quò ſe eminentius ſupra omnes puras creaturas ab eodem amari ſentiebat. 3. quò ab omni impedimento amoris Dei, fomite peccati, & amore ſui remotior erat. 4. quò & corpore, & ſpiritu fornaci ardentiſſimæ charitatis filio Dei & ſuo

ſuo vicinior erat. 5. quò inæſtimabilioribus primitùs ſibi infuſam habitualem charitatem ſupereminentiſſimam auxerat incrementis, per tot eximios actus amoris ex tota latitudine habitus, & ſuprà non rarò, hucusque toties frequentatos. Et hos expenſos ſuſpice, & à longè ſaltem æmulare.

II. Quàm vehementer optarit multò adhuc affectuoſius omnibus præteritæ vitæ momentis hos actus frequentaſſe: quàm intensè doluerit à tàm paucis, tàm imperfectè Deum infinito amore digniſſimum redamari, ob cauſſas iam dictas. Compunctio de tepiditate in Deo redamando.

III. Quàm firmiter propoſuerit eoſdem actus internos crebrius affectuoſiusque elicere, externos addere hos, vel illos, & quidem omni poſſibili perfectiſſimæ dilectionis exceſſu. Zelus eam æmulandi.

---

3. Hebdom. Poſt Epiphan. I.

Dominica III. Poſt Epiphaniam.

De leproſo mundato, & Centurionis ſeruo ſanato. Matt. 8.

I. IEſus leproſum ſe adorantem & di-

contem (*Domine si vis, potes me mundare*) extendens manum tetigit dicens: *Volo, mundare*: mundatoque præcepit: *Vide nemini dixeris, sed vade, ostende te sacerdoti, & offer munus, quod præcepit Moyses in testimonium illis*. Quanta vis orationis cum viua fide, humilitate & resignatione ad Deum fusæ? Si vis à lepra peccatorum, & imperfectionum liberari, ne pigeat leprosum hunc imitari. Quanta benignitas & humilitas Saluatoris, illum, cum verbo solo posset, tactu manûs sanantis, miraculũ propalari vetantis, eundem ad sacerdotem remittẽtis! Quantò maior benignitas, humanitas, & humilitas eiusdem Domini Maiestatis toties in sacrosancta synaxi hominẽ lepra tot peccatorum horridum non modo contingere, sed intimè se eidem coniungere dignantis!! Deuota communio gratitudo, amor, zelus imitandi Christi humilitatem, & charitatem.

II. Centurioni cum magna fide, fiducia, & humilitate pro seruo paralytico deprecanti ait: *Ego veniã, & curabo eum*. Magna fuit centurionis erga seruum charitas, magna erga Christum fides, magna humilitas. At quantò maior Domini charitas, liberalitas, humilitas, tam promptè annuentis: *Ego veniam & cura-*

curabo eum! O quantum excedit humilium preces, & vota, infinita Dei bonitas & misericordia!

Quoties hoc & in te experiris, nec tamen, vt par est, gratias agis, nec ideam tantæ charitatis & humilitatis imitaris? Gratitudo, amor, zelus imitandi.

III. Centurione respondente: *Domine non sum dignus, vt intres sub tectum meum*, miratus Iesus sequentibus se dixit: *Amen dico vobis, non inueni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab oriente, & occidente venient, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Iacob in regno cœlorum, filij autem regni eijcientur in tenebras exteriores.* Deinde dixit centurioni: *Vade, & sicut credidisti, fiat tibi.* Quàm placet Christo viua fides, profunda humilitas, feruens charitas, quam sic in centurione suspicit! quàm displicet incredulitas, cordis duritia, contumacia, ingratitudo, quam in Iudæis sic puniendam prædicit!

Quanta abyssus iustissimorum iudiciorum Dei, tot gentiles, hæreticos, atheos non rarò ad seriam pœnitentiam & feruentem vitæ morumque emendationem conuertentis, & tot nonnunquã in gremio Ecclesię educatos, aut in statu perfectioris vitæ diu versatos, ob

ingratitudinem, tepiditatem, occultam superbiam è cœlo in cœnum turpissimè prolabi permittentis! Horror ingratitudinis & tepiditatis, feruor in spiritu proficiendi.

II. *Quomodo Christus infans zelum gloriæ Patris per actus internos elicuerit.*

I. EXpende, quomodo Christus infans iàm tunc implens illud: *Zelus domus tuæ comedit me,* affectus zeli gloriæ æterni Patris, prout à vitæ mortalis primordio cœperat, continuârit inflammatissimos, non minus nunc in præsepio vagiens, quàm olim in crucis patibulo moriens, 1. maiorem diuinæ Maiestatis agnitionem, amorem, cultum, obsequium, gloriamque longius latiusque per se aliosque propagari, atque ab omnibus vbique frequentatione actuum fidei, spei, charitatis, religionis, aliarumque præcipuarum virtutum manifestari desiderando. 2. Omnem illi contrariorum vitiorum excessibus irrogari solitam contumeliam propulsare optando. 3. Ad ardua quæque, atque adeò ad mortem ipsam subeundam sese pro eiusdem

Psal. 68.

dem diuinę Maiestatis gloria vindicanda ac dilatanda sponte offerendo: idque tantò zelosius, 1. quantò clarius eiusdem diuinæ Maiestatis excellentiam omni honore, amore, obsequio dignissimam triplici sententia, diuina, beata, infusa intuebatur. 2. quantò ardentius eandem sic cognitam triplici amore, diuino, beatifico, infuso prosequebatur. 3. quanto vehementius iniuriarum eidem illatarum, & inferendarum, quas omnes quasi coram intuebatur, multiplicitatem & grauitatem apprehendebat, & detestabatur. His expensis, zeli illius affectus diuinissimos suspice, & similes, pro modulo tuo, exerce.

II. Quàm intensè doluerit, præuidens hos zeli gloriæ diuinæ Maiestatis actus à tàm paucis, tam rarò, tàm imperfectè eliciendos, etiam ab ijs ipsis, quos peculiariter in hunc finem tot extraordinarijs gratiæ præsidijs esset instructurus: insuper intuens honorem summo omnium conditori Deo à tot idololatris, dæmoni; à tot gulæ libidinisque mancipijs, ventri; à tot superbis & refractarijs, idolo proprij iudicij; ab alijs cæcis mundi amatoribus, fumo fauoris & honoris humani hefariè deferri, ac porrò delatum iri. Dolor de

oſcitantia in hoc zelo exercendo.

III. Quàm zelosè deſiderarit hos prædictos affectus tota vita continuare, atque opere ipſo declarare, aliosque exemplo ſuo ad idem incitare, offerendo ſe ad quoſuis labores, perſecutiones, cruciatus, ipſamq; mortem ſubeundã, pro diuina gloria dilatanda, ac propugnanda, atque ad promerendam copioſam gratiam ijs, quotquot ſuum zelum vellent æmulari. Feruor proficiendi in zelo diuinæ gloriæ.

III. *Quomodo B. Virgo Deipara eoſdem zeli gloriæ Dei actus elicuerit.*

I. EXpende ſimili ratione quàm puros, intenſos, conſtantes, & inſatiabiles prędictos huius zeli affectus frequentarit zeloſiſſima Virgo puerpera, non tantum corporis, ſed viuæ etiam fidei oculis iugiter coràm intuens abſolutiſſimum huius zeli ſpeculum, Filiũ Dei ad gloriam æterni Patris mundo manifeſtandam ex ſe incarnatum, idq; 1. Ob clariorem infinitarum perfectionum Dei, ob quas infinito honore eſſet digniſſimus, cognitionem. 2. Ob intenſiorem habitum amoris, & zeli honoris Dei, per tot heroicos actus tota

vita

vita frequentatos, acquisitum. 3. Ob abundantiorem auxiliorum peculiaris gratiæ meritis eius debitorum affluxum Hos perfectissimos eius zeli actus sic ponderatos suspice, & imitare.

II. Quanto intimi doloris sensu defleuerit tantam ingratorum hominum in Deo creatore suo agnoscendo, colendo, amando, glorificando, omni obsequiorum genere demerendo cæcitatem & socordiam, cum hic vltimus eorũ finis sit, ad quem creati, & tot naturę gratięque donis sunt cumulati! quoties & quãto affectuosius in se senserit id cõpleri, quod de se fatetur regius Propheta. *Vidi prauaricantes & tabescebam.* Et: *Tabescere me fecit zelus meus, quia obliti sunt verba tua inimici mei.* Et: *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam?* Compunctio de defectu zeli gloriæ Dei cum proposito emendandi. Psal. 118.

III. Quàm seriò proposuerit hos affectus indies perfectius & crebrius renouare; opere ipso eosdem exhibere, alios ad idem verbo, & exemplo exstimulare, eundem zelum omnibus obnixè à Deo flagitare, idque ob easdem causas 1. puncto insinuatas. Feruor in hoc zelo proficiendi.

Qua-

IV. *Quomodo Christus infans charitatem erga homines, & zelum salutis eorum, quoad actus internos, exercuerit.*

I. EXpende quàm sublimes incomprehensibilis erga homines amoris affectus, quàm inflammata zeli perfectionis & salutis singulorum promouendæ desideria, prout incarnatus elicere cœperat, nunc in medio duorum animalium in præsepi reclinatus, nonminore cum perfectione, quàm olim in medio duorum latronum crucifixus creberrimè renouarit. 1. Omnes homines tanquàm imagines SS. Triados gratiæ & gloriæ capaces, adoptatos æterni Patris filios, suos fratres & cohæredes, Spiritûs sancti sacraria & sponsas arctissimè in visceribus charitatis complectendo; omnia vera bona naturæ, gratiæ, gloriæ secundum diuinæ sapientiæ beneplacitum ijs optando, fauendo, procurare volendo; singulorum maximè electorum eximiam perfectionem, perseuerantiam, gloriam ardentissimè sitiendo. 2. Omnia vera mala huius & futuræ vitæ ab ijs auerti optando; omnia

nia impedimenta maioris singulorum in sanctitate, gratia, gloria profectus remoueri desiderando: miserabilem tot animarum culpa sua pereuntium sortem intimè miserando, & lugendo. 3. Omnium & singulorum tàm corporales, quàm spirituales infirmitates miseriasque, quas veluti præsentes omnes intuebatur, pio commiserationis affectu releuare & propulsare; omnium onera & peccata in se suscipere, pro ijs satisfacere; omnibus gratiam necessariam promereri; pro omnibus & singulis se totum vsque ad extremam sanguinis guttam impendere desiderando.

Quos omnes similesque alios affectus tanto frequentauit ardentius, 1. quantò clarius videbat immensam Patris erga homines charitatem, animæ rationalis dignitatem, præmiorum glorię cœlestis electis paratorum excellentiam, æternorum suppliciorum, quæ reprobos manent, acerbitatem. 2. quanto intensius diligebat æternum Patrẽ, quem tanto dilectionis affectu in humanum genus ferri videbat. 3. quantò zelosius maiorem eiusdem gloriam desiderabat, quam ex maiore hominum perfectione & salute in eum redundaturam præuidebat. His ponderatis perfectissi-

ctissimos illius zeli affectus suspice, pro ijs gratias age, similesque elice.

II. Quanto dolore affectus fuerit prę-uidens tam raros huius sui erga omnes homines amoris, & zeli salutis animarum futuros æmulatores; atque ab illis ipsis tàm peculiari gratia Apostolicæ vocationis præuentis, tàm imperfectè hos prædictos affectus eliciendos, & re-ipsa demonstrandos: è contra tam multos, qui tot animas verbo & exemplo, consilio & imperio, blanditijs & minis secum essent in æternæ dãnationis barathrum abrepturi: insuper præuidens tot implacabiles iras, diras, odia, æmulationes, detractiones, aliasq; tot tamque enormes fraternæ charitatis læsiones, tot innocentum corruptiones, tot piorum seductiones, tot in vniuerso mundo scandala, quibus & diuina Maiestas grauissimè offenderetur, & tot millenis animarum millibus æternæ maledictionis fulmen pararetur. Dolor de tepiditate zeli animarum, læsione fraternæ charitatis.

III. Quam ardenter proposuerit hos commemoratos affectus reliqua vita quàm intensissimos frequentare, opere ipso demonstrare, omnibus eosdem verbo exemplo instillare, se totum sa-

luti

luti & perfectioni omnium promouendæ impendere, ac demum ita vitam omnem instituere, vt, quicquid cogitaret, diceret, ageret, pateretur, clamare videretur: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi vt accendatur?* Feruor proficiendi in charitate fraterna, & zelo animarum.

Quomodo eosdem affectus charitatis erga proximos & zeli animarum Deipara frequentârit. V.

I. EXpende simili modo, quod Mater pulcræ dilectionis eosdē charitatis erga proximos, & zeli animarum affectus sibi ab ineunte ætate familiarissimos, nunc viuum coràm intuēs huius charitatis & zeli exemplar Filiū Dei, hominibus, fratribus suis adoptiuis, per omnia assimilatū absque peccato, tanto affectuosius frequentarit, 1. quantò manifestius ex tanto Incarnati verbi mysterio deprehendit infinitam SS. Trinitatis erga omnes homines dilectionem, inæstimabile cuiusuis animæ rationalis pretium, incomparabilem cœlestis gloriæ sublimitatem, & gehennæ ignis atrocitatem. 2. quantò intensiorem tot heroicis actibus tota vita penè continuatis acquisierat habitum charita-

ritatis. 3. quantò remotior erat ab omnibus vitijs oppositis & impedimentis charitatis, vtpote à fomite peccati præseruata, & tot peculiaribus extraordinariæ gratiæ præsidijs munita. His expensis ad seriam eius imitationem suspira, eosdemque affectus eiusdem exemplo renoua.

II. Quot suspirijs & lacrymis interitum deplorârit tot animarum, quas ad tam sublimem finem à SS. Trinitate conditas tanti æstimari, tantopere amari, tam arduo modo reparari clarissimè intelligebat; idque cum tanta iniuria creatoris, quem cum æternùm benedicere & glorificare debuissent, æternùm forent maledicturæ, & blasphematuræ. Et quidem intensissimè ob easdem causas. Compassio & dolor de interitu tot animarum.

III. Quàm ardentia conceperit desideria eosdem zeli affectus deinceps feruentius frequentandi, quotquot posset, verbo, exemplo, oratione in viam salutis dirigendi, ardua quæque pro conuersione animarum faciendi & patiendi? Zelus eam æmulandi.

Qua-

Quomodo Christus infans exercuerit actus absolutissimæ resignationis. VI.

1. EXpende, quo pacto Christus præcipuos actus resignationis, quos inchoârat conceptus in vtero, crebrius iterârit & continuârit natus in stabulo. 1. Ad omnia, quæ sibi ab æterno Patre iniuncta essent, aut iniungi possent, promptissimum se offerendo. 2. Ad omnia, quantumuis indigna, acerba, atrocia, quæ sibi quoad animam, corpus, & famam toleranda forent, vndecunque, & à quocunque inferrentur, de paterna eius manu acceptanda se liberalissimè resignando. 3. Omne eiusdem Patris beneplacitum atque inscrutabile decretum circa applicationem suorum infinitorum meritorum, quot, quibus, & quomodo placeret, vti & circa diuisionem donorum naturæ, gratiæ, gloriæ quoad se, omnesque, maximè electos, ab æterno decretam, & in tempore complendam intellectu reuerenter suspiciendo, probando, laudando; voluntate hilariter acceptando, amplectendo, exosculando. Quos omnes affectus quàm pura

pura intentione solius amoris, honoris, & beneplaciti Patris : quàm profunda submissione & abnegatione proprij iudicij: quã ardenti zelo deuotissimæ voluntatis: quàm inuicta cõstantia in quibusuis aduersis : quàm insatiabili desiderio omnibus possibilibus modis se ad nutum diuinæ voluntatis accõmodandi frequẽtârit: idque eò perfectius, quò profundius penetrabat scientia diuina, beata, infusa abyssum infinitæ sanctitatis diuinæ voluntatis , quæ regula est omnis rectitudinis ; infinitæ potentiæ, sine cuius influxu nihil fit in mundo, excepto solo peccato; infinitæ sapiẽtiæ, quæ attingit à fine vsque in finem fortiter, & disponit omnia suauiter; infinitæ bonitatis, quæ mirabiliter efficit, vt diligentibus Deum omnia , prospera & aduersa, cooperentur in bonum. 2. quo euidentius hæc omnia , quæ diuinæ sapientię facere, permittere, ordinare placuisset, cessura ad maiorẽ Patris, suam, electorumque gloriam præuidebat. 3. quò ardentiore zelo diuini honoris per se electosque omnes promouendi, & beneplaciti complendi flagrabat. Hos tàm sublimes resignationis actus in Christo suspice, venerare, imitare.

II. Quomodo indoluerit hos resigna-

tionis

tionis actus à tàm paucis, tàm rarò, tàm imperfectè desiderijs elici; multò rarius, & imperfectius reipsa exerceri: è contra à tot stultis filijs hominum, tàm temerè, tam impudenter, tam sacrilegè iustissima & sanctissima infinitæ sapientiæ, iustitiæ, bonitatis decreta, permissiones, opera argui, improbari, blasphemari, intellectu, affectu, verbo, opere: idque tantò intensius, quantò cernebat id esse in se indignius, diuinæ Maiestati contumeliosius, hominum saluti pernicioſius. Dolor de imperfecta resignatione, oppositisque defectibus.

111. Quàm insatiabiliter desiderarit hos eosdem affectus tota vita continuare, & reipsa demonstrare in obiectis maximè arduis, nec solum in ijs, quæ sibi facienda & perferenda esse iuxta æternum Patris decretum præuidebat, sed in omnibus etiàm alijs multò pluribus & difficilioribus, si diuinę voluntati placuisset: insuper exemplo suo omnes ad æmulationem prouocare, ijsque gratiam necessariam promereri, qua in omnibus possent, modo vellent, diuinę voluntati se conformare, idque ob causſas primo puncto insinuatas. Zelus proficiēdi in perfectæ resignationis exer-

exercitio circa obiecta obedientiæ, patientiæ, submissionis, seu reuerentiæ occultorum iudiciorum Dei.

VII. *Quomodo B.V. puerpera eosdem resignationis actus internos elicuerit.*

I. EXpende simili ratione, quomodo B.V. Mater Deo, vt carne, sic & spiritu coniunctissima, eosdem tres præcipuos resignationis actus, quos à primo rationis diluculo familiares sibi habuerat, in conceptu Filij, ac deinceps sublimius intenderat, nunc felicissima puerpera multò adhuc eminentius frequentarit coram intuens, totiesque pectori apprimens tàm viuum absolutissimæ resignationis exemplar: idque tantò purius, intensius, constantius, insatiabilius, 1. quantò profundius causas, cur diuinæ in omnibus acquiescendum sit voluntati, præ omnibus puris creaturis, in hac vita, penetrabat. 2. quò intensius non solùm Deum, sed quicquid insuper ipsi placeret, super omnia propter ipsum diligebat. 3. quò minus ab inordinato amore proprij iudicij, propriæ voluntatis, ac sensualitatis, à quo lon-

longissimè aberat, in hoc resignationis exercitio præpediebatur, & quò magis præsidio obedientiæ, humilitatis, patientiæ, fiduciæ, charitatis, aliarumque virtutum, quarum habitus tot eximijs actibus eminentissimè intenderat, in eodem exercitio adiuuabatur Hos absolutissimos B V. actus expensos, suspice, & similes elice.

II. Quam ardenter optârit, se hos affectus omnibus elapsæ vitæ momentis, crebrius, purius, intensius, solidius insatiabilius exercuisse: quàm doluerit de tanta ingratorum & proteruorum hominum cæcitate, socordia, temeritate, qua iudicium proprium, & voluntatem suam diuinæ sapientiæ & voluntati proponere, inscrutabilia Dei iudicia, decreta opera iudicare, carpere, conculcare, non verentur: & quidem tantò intensius, quantò perspicacius tam graues hac proteruia diuinæ Maiestati illatas iniurias agnoscebat, & firmius apprehendebat, quantoque zelosius eiusdem infinitam sanctitatem, iustitiam, potentiam, sapientiam, bonitatem in omnibus iudicijs & operibus suis ab omnibus agnosci, suspici, amari & glorificari cupiebat. Ethos expensos affectus admirare, & imitare.

III. Quàm efficacia conceperit proposita hos resignationis affectus omni meliori possibili modo reliqua vita frequẽtare, & opere ipso declarare in quibusuis obiectis obedientiæ, patientiæ, submissionis, quantumuis arduis, purissimè propter Dei amorem & beneplacitum; intensissimè, quoad conatũ intellectûs, voluntatis & exterioris cooperationis; constantissimè, tempore prosperitatis & aduersitatis; insatiabilissimè, quoad heroica desideria omni possibili perfectione ad nutum diuinæ voluntatis se conformandi in tempore & æternitate: idque ob causas 1. puncto allatas. Zelus æmulandi hanc absolutissimam voluntatis nostræ cum diuina conformitatem.

---

4. Hebdom. Post Epiphan. I.

Dominica IV. Post Epiphaniam.

De sedatâ maris tempestate. Matt 8.

I. DOrmiente Christo obortа est in mari vehemens tempestas. Vt ab origine mundi tàm nauis vniuersalis Ecclesiæ electorum filiorum Dei, quàm nauicula particularis cuiusque electi, tantis

tantis hucusque tentationum, persecutionum, tribulationum, desolationum, omnisq; generis aduersitatum procellis iactata fuit, vt videri posset Deus illius omninò oblitus: ita etiamnum ijsdem iactari sinitur occulto quidem, sed misericordi diuinæ prouidentiæ consilio. 1. Vt electi suam infirmitatem humiliter agnoscant 2. Vt sibi diffidentes diuinum auxilium implorent. 3. Vt strenuè cooperari diuinæ gratiæ absq; stipendio cœlestis solatij discant. 4. Vt viriliter certando meritum augeant. 5. Vt gloriosè vincendo solidarum virtutum altiores radices agant. 6. Vt alios debiliores tepidioresue ad æmulandum prouocent. 7. Vt tot victorijs glorioſiorem æternę vitæ coronã sibi conquirãt.

Quam bonus & misericors erga electos suos est Deus, non solum, dum illos prosperis successibus & solatijs fouet ac recreat, sed etiàm varijs ærumnis & desolationibus exercet & castigat! Amor crucis, resignatio.

11. Excitarunt eum territi discipuli, quos sic arguit: *Quid timidi estis modicæ fidei!* deinde surgens, imperat ventis & mari, & facta est tranquillitas magna.

Quãta felicitas hominis verè pij, aut religiosi in gratia iugiter viuentis, crebrò

brò dignè communicantis, intimam cum Deo familiaritatem in exercitijs deuotionis fouentis, cui insurgente quauis tentationum vel aduersitatum procella præstò est adiutor infinitæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis, qui possit, sciat, velit succurrere; modò cum viua fide, filiali fiducia, & resignatione debita inuocetur! Gratitudo, spes, feruor ad Christum confugiendi in aduersis.

III. Porrò homines mirati sunt, dicentes: *Quis est hic, quia ventus & mare obediunt ei?* Quam merito suspicienda, collaudanda, amanda & glorificanda est infinita potentia, sapientia, bonitas Saluatoris nostri Dei, qui vti tunc solo imperio ventorum fluctuumque rabiem compescuit: sic etiam nunc exsurgentes contra fluctuantem Ecclesiæ suæ, & cuiusque electi nauiculam tentationum, persecutionum, tribulationum, ærumnarumque procellas toties, si expediat, sedare dignatur, quoties seriò inuocatur?

Si porrò in hoc exilio tantam parit electis admirationem simul & exultationem obscura agnitio diuinæ benignitatis, è turbulentis periculorum, & tribulationum fluctibus eos eruentis; qualem pariet in patria beatis clara intuitio

tuitio eiusdem eos è periculoso huius vitæ pelago ad felicissimum æternæ tranquillitatis portum tam mirabiliter deducentis? Fiducia filialis, patientia in aduersis, desiderium patriæ cœlestis.

De Purificatione B. V. Matris, & Præsentatione Filij. Luc. 2. II.

I. CVm B. Virgo Deipara quadraginta iam dies in spelæo Bethlehemitico sanctissimè exegisset, porrò legi examussim satisfactura cum Beato Iosepho accingit se itineri Ierusalem versus, vt in templo Domini solemni sacrificio purificata Filium æterno Patri offerat, & quinque siclis redimat.

Quô humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis ac deuotionis sensu, priusquàm viam hanc ingrederetur, prostrata coram filio & Deo suo gratias ac laudes retulerit æterno Patri pro tot admirandis fauoribus, beneficijsque sibi filioque in hoc antro exhibitis! Quàm ardenter eosdem affectus continuarit in via identidem blandè intuens, dulciterque pectori suo apprimens dilectissimum viscerum suorum! Quantò ardentius eosdem intenderit à longè conspicata templum, in quo se

tot annis cœleſtibus delicijs enutritam grato animo recoluit! ac tandē multò etiam ardentius conſcendens templi gradus, quos ſe trimulam, cum à parentibus illuc deduceretur, exultabundam conſcendiſſe meminit, præſertim cum ſe iàm veri Meſſiæ, cuius magnæ matris minima ancillula tunc eſſe optârat, ex gratuita gratia effectam matrē cerneret!

O anima mea, ſi & tu coſdem affectus ſimili pietate elicere ſtuderes toto tempore peregrinationis tuæ ad cœleſtem Ieruſalem, maximè tunc, cum eundem in ſacra communione exceptum corpore tuo geſtas, quem ipſa brachijs circumferebat, quantis diuinorum ſolatiorum delicijs diffluéres? quanta alacritate continuos in via perfectionis progreſſus faceres? Zelus imitandi Beatam Virginem in prædictis affectibus frequentandis.

II. Templum ingreſſa iuxta legem ſiſtens ſe filiumq; Domino, obtulit conſuetum pauperibus ſacrificium, par turturum, aut duos pullos columbarum: idque quàm eximio humilitatis, reuerentiæ, zeli gloriæ Dei, deuotionis affectu! quàm ardenti deſiderio filium, qui voluit velut peccator circumcidi, imi-

imitandi, omnesque ad sui filijq; imitationem in his virtutibus prouocandi? Zelus eandem in his æmulandi.

III. Deinde primogenitum suum æterno Patri præsentauit, eundemque quinq; siclis redemit in memoriam liberationis Israel ex Ægypto, & præseruationis ab internecione primogenitorum; simulq; seipsam totam, quoad corpus & animam, diuino eius obsequio liberalissimè obtulit: & hoc quidē tantò inflammatiore humilitatis, gratitudinis, zeli gloriæ Dei & deuotionis affectu, quò hoc sublimius fuit, æternoque Patri præ tot millenis primogenitorū oblationibus acceptius sacrificiū.

At quantò tandem sublimiore humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli, resignationis excessu diuinus infans seipsum in manus eiusdem Patris, pro nobis omnibus à diabolicæ seruitutis iugo liberandis obtulit, cum incensissimis flammei cordis desiderijs faciendi & patiendi, quicquid ipsi placuisset!

Quanta charitas Filij Dei erga no indignos seipsum pro nobis tàm liberaliter ad ardua quæque offerentis! Quāta liberalitas patris tàm vili pretio redimi talem filium patientis, vt totus noster sit, nostrisque commodis se

totum impendat! Amor, gratitudo, oblatio sui ipsius, seu perfecta resignatio.

III. De exultatione, prædictione, & confessione Simeonis & Annæ in Præsentatione Christi. Luc. 2.

I. SImeon iustus & timoratus expectans redemptionem Israel, veniens in spiritu in templum, agnouit infantem Christum, prout sibi fuerat diuinitùs promissum, supplex & exultabundus adorauit, in vlnas reuerenter accepit.

Quanta illa gratia, huic sancto seni præ tot millenis millibus concessa, vt se assiduo studio eximiæ perfectionis, & zelo gloriæ Dei & salutis animarum disponere sciret, posset, vellet ad illam diuini fauoris prærogatiuam singularem, qua peculiari assistentia Spiritus Sancti dirigi, de instanti aduentu promissi Messiæ certior reddi mereretur, tãdemque dignus haberetur illum ipsum, quem tot retrò sæculis tot iusti, tot Prophetæ, tot reges videre desiderarant, non solum coram intueri, sed & amplecti & osculari!

Quàm

Quàm beati eius oculi, quàm beatæ manus, quàm beatus sinus, in quo Deus infans requiescere est dignatus? Quam humili, grato, incensoque animo tantam diuinæ benignitatis erga se dignationem agnouit, suspexit, magnificauit? quale intus gaudium, quale amoris incendium in corde sensit, quando tamdiu expectatum Saluatorem mundi pectori appressit?

O quoties tibi similis offertur gratia in sacrosanctæ Eucharistiæ adoratione, oblatione, sumptione! qua si lubeat plenius potiri, conare hunc deuotum senem in zelo propriæ alienæque perfectionis, arctæque cum Deo coniunctionis æmulari.

II. Lætitia gestiens & dissolui cupiens prorupit in Canticum: *Nunc dimittis*, quanto affectu gratitudinis, fiduciæ, amoris, zeli gloriæ Dei! quàm fastidit terrena, incipiens gustare cœlestia! quàm vilescit illi desiderabile lumen cœli, cui datum est solem iustitiæ iam mundo exortum intueri? O quàm felix anima, quæ in assiduo studio perfectionis, intimæque cum Deo communionis in venerabili Sacramento, alijsque deuotionis exercitijs meretur diuinas prægustare delicias! quàm facilè illa

terrenas fastidit consolatiunculas, anhelat ad cæleſtes! quàm hilariter ambulat, currit, volat ad omnia exercitia pietatis & mortificationis, ad quę vix ante vel gehennali timore se compelli sinebat! At quantò felicior anima, quæ in continuo feruore spiritûs perseuerans, sub egressum è corpore præsentire meretur illam pacem exuperantem omnẽ sensum, illam mentis serenitatem, illam dulcedinem, quâ se fruituram sperat in cœlo, simulque ineffabili cum exultatione inchoare suauissimos illos affectus gratiarum actionis, amoris, ac laudationis diuinæ Maiestas in viâ, quos cõtinuabit ęternùm in patria! Zelus cõtinuus & cõstans eximiæ perfectionis, spes & desiderium patriæ cœlestis.

III. Prædixit Simeon acerbam diuini infantis passionem: *Positus est hic in ruinam, & in resurrectionem multorũ in Israel, & in signum tui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius.* Anna quoque casta, pia vidua, orationi, ieiunio & perfectæ legis obseruationi dedita, diuino afflata spiritu, eundem esse verum Messiam agnoscit, & palàm profitetur.

Quantum gaudium Beata Virgo cum Sancto Iosepho hausit ex eo, quod cer-

nerer

neret filium à Sanctis illis à Sancto spiritu illuminatis agnosci, adorari, & prędicari verum Saluatorem mundi: tantum percepit dolorē ex eo, quod audiret eundem multis, qui, culpa sua, tanta eius dignatione essent abusuri, fore lapidem offensionis, & petram scandali, & scopum, in quem essent sagittas calumniarum, maledictionum, opprobriorum, persecutionum iaculaturi.

Quàm heroico animo se B. Mater ad acerbissima & indignissima quæq; cum filio toleranda resignarit? quàm acri ex tunc compassionis gladio cor eius trãsfigi cœperit ex filij passione tam longè ante præuisâ? Gaudium de gloria Christi, amor Crucis cum Christo, & pro Christo.

De fugâ Christi in Aegyptum. Matt. 2. IV.

1. CVm peracta oblatione diuini infantis, in templo, Ioseph cum B. Matre in Nazareth reuerti pararet, vel reuersus, istic aliquandiu substitisset, vel, vt alij volunt, statim à discessu Magorum, per Angelũ in somnis monitus est, fugere in Ægyptum, ob insidias Herodis: *Surge & accipe puerum, & Matrem eius, & fuge in Ægyptum, & esto ibi,*

vsque dum dicam tibi. En quàm maturè, æternus Pater persecutionem pati sinit dilectissimum Filium! quàm promptè, Patris beneplacitum amplectitur filius, iàm tunc demonstrans nobis exemplo, regiam Crucis ad cœlum viam! Quàm mira Dei erga dilectissimos quosque filios suos dilectio, quos eò pluribus, & grauioribus tentationibus, persecutionibus ærumnisque obrui permittit, quò tenerius eos diligit, sublimiusque in cœlo exaltari cupit! Amor Dei, resignatio in manus diuini beneplaciti, tam in aduersis, quàm prosperis.

II. *Qui consurgens accepit puerum, & Matrem eius nocte, & fugit in Aegyptum.* En luculentum absolutissimæ obedientiæ exemplum in B. Iosepho & B. Virgine Matre! quàm cœcè, quàm promptè, celeriter, hilariter, quàm integrè absque vlla replicatione aut tergiuersatione, cum perfectissima proprij iudicij, & voluntatis abnegatione tam inexpectatum, durum & arduum exequuntur mandatum, cum heroicis desiderijs in pluribus, etiàm magis arduis, diuino nutui parendi? at quantò excellentiore modo diuinus infans similes tunc affectus elicuerit, vt nobis copiosam impetraret gratiam intellectu, affectu, &

ctu, & effectu perfectissimè diuinæ voluntati per Superiores nobis insinuatæ, obtemperandi?

Quanta alacritate & constantia tam longæ difficilisque per deserta, inculta, & aspera loca peregrinationis molestias tolerarint, suauissimam diuinæ prouidentiæ dispositionem suspicientes, atque in æterni Patris beneplacitū mentis oculos iugiter non absque singulari gaudio defigentes? Perfecta obedientia, & patientia.

III. Ad primum pueri Iesu in Aegyptum ingressum omnia simulacra, quibus illa scatebat, commoueri cœperunt, iuxta Isaiæ vaticinium: *Ecce Dominus ascendet super nubem leuem, & ingredietur Aegyptum, & commouebuntur simulacra Aegypti à facie eius.* Nam teste Nicephoro, cum Christus Hermopolin vrbem Thebaidos cum Sanctissima Matre & Iosepho attigisset, annosa arbor, Persis nomine, in qua Cacodæmon à cœca illa gente impiè colebatur, incuruata ramos ad terram vsque demisit, & quasi prona præsentem Dominum Maiestatis adorauit. In eadem vrbe, teste Palladio, omnia cuiusdam templi idola in aduentu Christi confracta conciderunt: quod & alibi similiter *Isa. 19.* *Lib. 10. c. 31.* *In vita Appollonij Abb. c. 32.*

contigisse piè credendum iuxta Epiphanium, qui in vitâ S. Hieremiæ refert, eundem Ægyptijs prædixisse, omnia eorum idola ad primum Virginis cum filio suo ingressum in eas oras comminutum iri. Quanto gaudio exultarint B. Virgo & Ioseph, cum cernerent tàm mirris prodigijs filij diuinitatem gloriamq; manifestari! Dæmones hucusque ab Ægyptijs cultos fugari, sicque spem affulgere, profligatâ idololatriâ regnum illud adeò sterile, spinosum, tamque abominandis superstitionibus plenum conuertendum breui in paradisum, ex quo suauissimi flores tot Martyrum, Monachorum, & Anachoretarum essent prodituri! Quanto è contra dolore affecti fuerint, cum viderent dæmonibus in tot idolis, brutis animantibus, atque adeo ipsis etiã serpentibus diuinos honores sacrilegè deferri, sicq; dementatos miserabiles illos populos maximo numero ad inferos ferri! cum insuper audirent immanem illam Herodis tyrannidem in innocentes exercitam iàm fama vulgatam? Quã teneros intimæ compassionis, quàm ardentes zeli diuini honoris affectus creberrimè elicuerint? quot lacrymas fuderint, quãto hęc omnia diuinius præ-

stiterit diuinus infans ? Gaudium de gloria Christi, zelus diuini honoris, & animarum pereuntium salutis.

De reditu Christi ex Aegypto. Matt. 2. IV.

I. ERat ibi vsq; ad obitum Herodis, integrum videlicet septennium. Quàm varias, grauesque tam diuturni apud ignotos, barbaros, idololatras, exilij ærumnas sustinere dignatus est Filius Dei, sponte exulans a cœlesti regno tanquam aduena & peregrinus in Ægypto, propter homines, culpa sua extorres paradiso, veros aduenas & peregrinos in terra, cui maledixit Dominus! 1. Vt eos ab æterno, quod meruerant, exilio, liberaret. 2. Vt exilij huius ærumnas æquanimiter ferre, atque in his ad cœlestem patriam suspirare doceret. 3. Vt easdem nobis & exemplo suo tolerabiles, & gratia, quam promeruit, meritorias redderet, ac per illas æquo, forti, hilariq; animo toleratas, aditum nobis ad cœlestis paradisi quietem referaret.

Quàm profundè id B. Virgo cum Sancto Iosepho expenderit, ac proinde quanta æquanimitate & lætitia omnes occurrentes molestias deuorârit! quam meritò idem nobis æmulandum, quibus

bus constat, quia per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei? Gratitudo, amor, patientia in ærumnis.

II. Defuncto Herode monetur in somnis Ioseph per Angelum reuerti in terram Israel. Quanto hoc cœleste oraculum B. V. & Ioseph cordis tripudio, quanto fiducię erga diuinam prouidentiam incremento exceperint? quàm deuotè in diuinæ bonitatis laudes cum filiolo septenni eruperint? quàm ardenter sese diuinæ voluntati resignarint? quàm hilariter sese itineri, quantumuis longo ac difficili, accinxerint? quantò maiore mœrore ante eum regio Propheta toto cordis affectu cecinerat: *Psal.* 136. *Super flumina Babylonis illic sedimus, & fleuimus, cum recordaremur tui Sion*: tantò nunc maiore iubilatione concinũt: *Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi in domum Domini ibimus.*

O quàm felices illi, qui exilij huius molestijs patienter toleratis merentur sub horam mortis cum filiali fiducia euocari in cœlestem patriam, vbi æternùm videbitur, amabitur, & laudabitur Deus Deorum in Sion! Fiducia, feruor constans ardua quæque faciendi, & patiendi pro gloria Dei.

III. Re-

III. Redeuntes in terram Israel diuino monitu ob timorem Archelai regnantis pro Herode, secesserunt in Nazareth Galileæ, vnde Iesus Nazareus, id est, Sanctus, Deo sacer, floridus, non absque singulari Dei prouidentia dictus.

Quàm molestum illis fuerit hoc tam horridum & longinquum iter, præsertim septenni Iesulo? quanta nihilominus alacritate, & gaudio illud confecerint, nunc, more suo, diuinæ prouidentiæ & bonitatis abyssum contemplando, nunc affectus consuetos humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei identidem innouando, nunc piè colloquendo, nunc in diuinas laudes psalmosque medullitus erumpendo. En modum pijssimum laboriosam huius ærumnosæ vitæ nostræ peregrinationem ad cœlestem patriam piè instituendi. Hanc admirare & imitare.

De *Christi duodennis ascensu in templum.* Luc. 2. VI.

I. PVer Iesus factus annorum duodecim ascendit Ierosolymam cum Beata Matre & Iosepho, secundum consuetudinem diei festi, 1. Vt nobis exactæ

exactæ obedientiæ, eximiæ deuotionis, & zeli gloriæ Patris exemplum daret. 2. Vt gratiam imitandi impetraret. 3. Vt culpas, & negligentias nostras, in his committi solitas, expiaret.

Quâ modestia, reuerentia, pietate hanc sacram peregrinationem peregerint, nunc diuina mysteria & beneficia attentè contemplando, nunc inflammatas piorum desideriorum sagittas eiaculando, nunc pariter psalmos piè recitando, nunc sanctos de rebus diuinis sermones miscendo, sicque itineris molestias releuando? quantò porrò maiore modestia, reuerentia & pietate solemnibus in templo sacrificijs, diuinisque laudibus interfuerint? Quàm sublimes religionis, zeli gloriæ diuinæ, humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, aliosque sibi familiares affectus multò tunc affectuosius frequentarint?

Quam æquum foret, vt simili reuerentia, intentione, attentione, deuotione solitis deuotionis exercitijs secundum exemplar hic tibi propositum vacare nitereris? Gratitudo, zelus exercitia deuotionis perfectè obeundi.

II. Remansit illic consummatis diebus puer Iesus inscijs parentibus, qui existimantes

mãtes illum esse in comitatu, cum post iter diei quęsitum non reperissent inter cognatos & notos, regressi sunt in Ierusalem requirentes eum. Voluit Iesus triduo illo Ieroſolymis remanere non cõsultis parẽtibus, quos sciebat maximoperè cõtristandos, 1. Vt nobis in tantilla ætate heroicum præberet exemplum exuendi omnẽ carnis & sanguinis affectũ erga parentes, & carnaliter propinquos, si conentur nos, quoquo modo, in diuino obsequio impedire. 2. Vt copiosam sic promereretur nobis gratiã, naturalem illũ inordinatumque filiorũ erga parentes, & parentum erga filios amorem generosè vincendi, atque in spiritualem ordinatumq; conuertendi. 3. Vt parentibus suis ampliorem præberet occasionem merendi, posterisque exemplum relinquendi, vt filiorum à se diuulsionem, si à Deo vocentur, resignato animo ferant.

Quàm sanctè Iesus hoc triduum in templo, velut alter Samuel transegerit, absque cibo, vel tenui emendicato victitans, humi cubans, in oratione pernoctans, auxilia gratiæ omnibus exemplũ suũ secuturis enixè efflagitãs, atque in spiritu exultãs, prævidẽs tot insignes victorias, quas de carne & sanguine tot

vtriuſ-

vtriusque sexûs essent relaturi? Quanto è contra in mœrore Beata Virgo cum Ioseph hoc triduo fuerit, ob dulcissimi filij sui absentiam, quem sollicitè quærebat, ad quem velut vnicum animæ suæ solatium lacrymabunda sui omniumque oblita suspirabat, non tamen immoderata cum tristitia, sed eximia cum humilitate, & resignatione in beneplacitum diuinæ prouidentiæ. Mortificatio affectus erga sanguine iunctos, resignatio & humiliatio sui in desolatione

III. Post triduum repertus in templo in medio Doctorum audiens, & interrogans illos, matri amorosè dolorem suum & Ioseph exponenti, *Fili, quid feciſti nobis ſic?* respondit subduriuscule in speciem, sed non absque magni ponderis ratione, omniumque nostrum perfectionis: *Nesciebatis, quia in his, quæ patris mei sunt, oportet me esse?* 1. Vt se non purum hominem esse ostenderet, sicque magnum Incarnationis mysterium, vt aliàs sæpè, sic etiam nunc, quando cœpit aliquos diuinæ sapientiæ radios mundo communicare, vehementius inculcaret. 2. Vt zelum diuini seruitij omnibus rebus præponendum esse, nec in parendo diuinæ vocationi ad

statum

ſtatum perfectionis parentum diuinæ voluntati repugnantium conſilia requirenda manifeſtè doceret. 3. Vt Beatę Matri anſam maioris meriti per exercitium humilitatis, patientiæ & reſignationis, quod ad noſtram inſtructionem opus erat, hac ratione præberet. Quod reſponſum myſterijs plenum B. Virgo abſque vlla perturbatione aut triſtitiâ, humili gratáq; mente acceptauit, *conſeruans omnia verba hæc in corde ſuo*, profundeque expendit, eximiosque pariter humilitatis & reſignationis affectus exercuit. Zelus parendi diuinæ vocationi, vindicandi affectum carnis & ſanguinis, humilitas, patientia & reſignatio in admonitionibus, increpationibus, deſolationibus ferendis.

De vitâ Chriſti priuatâ vſque ad trigeſimum ætatis annum Luc. 2. VII.

I. IEſus deſcendit cum eis, & venit Nazareth, & erat ſubditus illis. Quanta illa Filij Dei dignatio! *quis* enim & *qualis*, quibus & qualibus ſubditus eſſe, atque in omnibus perfectè obtemperare dignatur? Dominus ſeruis, rex ſubditis, creator creaturis, Deus infinitæ maieſtatis, vilibus rerum vermiculis. Quomodo?

do? perfectissimè, quoad intellectum, voluntatem, & executionem, in omnibus, quæ sciret placere Matri, & Iosepho, non exspectando imperium, sed pręueniendo nutum; purissima cum intentione gloriæ Patris, & nostræ salutis, ac perfectionis; ardentissima cum deuotione, humilitate, reuerentia, alacritate, insatiabili cũ desiderio in pluribus, magisque arduis ac longè diutius ad nutũ æterni Patris omnibus, quibus placeret, & in omnibus vsq; ad cõsummationem sæculi parendi. Has ob causas, 1. Vt inobedientiã Adæ, omniũque nostrũ expiaret, iniuriamq; æterno Patri illatam resarciret. 2. Vt perfectę obedientiæ ideam, quam imitaremur, viuis quasi coloribus expressam nobis relinqueret. 3. Vt vberem gratiam æmulandi, tot heroicis obedientiæ actibus, impetraret.

En Deus amore tui creaturis obedire, & quidẽ perfectissimè, gestit; tu puluis & cinis amore Creatoris Sũperioribus tuis parêre renuas, aut imperfectè parere præsumas? Gratitudo, amor, zelus proficiendi in perfecta obedientia.

II. *Proficiebat sapientia, & ætate, & gratia apud Deum & homines*. En increatum, æternum verbum Patris, infinitæ sapientiæ

entiæ & sanctitatis, quod in se proficere non potuit: idemq; caro factũ ab initio conceptionis plenũ gratiæ & veritatis, scientiæ & sanctitatis, quod in his charismatis crescere non decuit: nihilominus ita sese exterius gessit, tamq; seriò, ordinaria media, insignem animæ puritatem, virtutum soliditatẽ, propriæque voluntatis cum diuina conformitatem acquirendi, cõseruandi, augendiq; adhibuit, ac si horũ adminiculis, ad gratię & sanctitatis augmentũ cõparandum, ac tot multiplicatis, tamq; eximijs omnium virtutũ actibus ad infusos ab initio habitus intendẽdos egeret: cùm tamẽ illis reuera non sibi virtutum, quas perfectissimas acceperat, incrementum acquireret, sed nobis vberiorẽ gratiam, quâ plurimùm egebamus, impetraret. Et quidẽ in hunc finẽ, vt sic nobis exẽplo suo studiũ continuũ progrediẽdi in via perfectionis inculcaret, tepiditatẽ nostrã expiaret, feruens desideriũ proficiendi cum cęteris charismatis necessarijs promereret. quãta & illa amantissimi Saluatoris nostri dignatio! quãtus amor! Gratitudo, amor, zelus proficiẽdi.

III. Iesus fabrilem artem vsq; ad trigesimum ætatis annũ exercuisse colligitur ex illo Marci 6. *Nonne est hic faber?* Marc. 6.

ber? Voluit Filius Dei, mundi Saluator, ſummus legislator, ſummus rex, & Pontifex, triginta annis priuatam vitam agere, incognitus latêre ſicque per exercitia vitæ actiuæ, & contemplatiuæ ſe ad prædicationis officium auſpicandum præparare: cuius *typum* geſſit *Ioſeph* triginta annis incognitus latitans, priuſquam à Pharaone toti Aegypto præficeretur: *Moyſes* ſimiliter, qui multis annis occultus in terra Madian vixit: *Dauid*, qui triginta annis partim occultus, partim profugus latuit, antequam ille ad liberandum populum Iſrael, hic ad regendum aſſumeretur. idque ob has potiſſimum cauſſas. 1. Vt doceret exemplo ſuo omnes ad ſalutem aliorum, quouis modo, vel docendo, vel regendo procurandam vocatos, oportere prius, diu multumque in propriæ perfectionis ſtudium incumbere, profundumque intimæ humilitatis, ſubiectionis, reſignationis, deuotionis, aliarumque virtutum fundamentum ponere, priuſquam ad alios dirigendos perficiendosque audeant proſilire. 2. Vt retunderet nonnullorum intempeſtiuum zelum alios docendi & regendi, priuſquàm ipſi ſufficienter doctrina & virtute ſint inſtructi, immemores magiſtri

gistri sui, de quo scriptum: *Cœpit facere & docere.* Et illius D. Gregorij moniti: *Non debet hominum ducatum suscipere, qui nescit hominibus benè viuendo praire.* 3. Vt omnibus priuatam vitam, religiosisque actiuam, aut mixtam sectantibus, ordinarias statui cuiusque proprias functiones, quantumuis viles & abiectas, piè perfecteque obeundi absolutissimum exemplar ob oculos poneret. 4. Vt copiosa auxilia gratiæ ad imitandum necessaria omnibus impetraret, suoque exemplo efficacius omnes ad æmulandum prouocaret. 5. Vt defectus in his committi solitos, amorisque propriæ excellentiæ & existimationis excessus superabundè expiaret.

Quàm diuinos inter hos manuum labores affectus omnium virtutum frequentârit, quàm heroica desideria plures, abiectiores, duriores, diuturnioresque amore nostri, labores, ærumnasque interposuerit, quàm feruenter suos conatus æterno Patri pro singulis electis obtulerit? quàm admiranda illa Filij Altissimi demissio, non dedignantis in sudore vultûs sui opere manuum victum quotidianum lucrari? quàm obstupuerint angelici spiritus

potentissimum fabricatorem orbis, qui tribus digitis appendit molem terræ, fabrilem artem exercere, nec nouum fabricare mundum, sed humilitatis gladium, quo caput infernalis Goliathi amputet, superbiæque humanæ iugulum transfigat? Quam meritò & nos deceret tantam eius dilectionem admirari, & dignationem imitari! Zelus opera humilitatis, omniaque ordinaria munia piè perfecteque obeundi.

---

5. Hebdomas Post Epiph.

Dominica V. Post Epiphaniam.

De bono semine & zizanijs. Matt. 13.

1. I. COnsidera quàm sedulò Deus seminator bonorum hominum in agro Ecclesiæ suæ, & animæ cuiusque Electi seminet bonum semen cœlestium veritatum, piarum cogitationum, sanctorum desideriorum, diuinorum impulsuum, aliorumque gratiæ excitantis auxiliorum, ex paterno affectu, eo consilio, vt semen illud magnos omnimodæ perfectionis, gratiæ & gloriæ fructus proferat: è contra, quàm sollicitè Sathan quærat omnes occasiones super-

superseminandi zizania errorum variorum, malarum cogitationum, praauorum desideriorum, peruersorum instinctuum, eo fine, vt sementem bonam suffocet, loliaque scelerum æternis ignibus comburenda multiplicet. Quanta nihilominus nostra in fraudibus dæmonis cauendis incuria? quanta in diuinæ gratiæ cooperando socordia? Gratitudo, feruor & iugis vigilantia in diuinis inspirationibus amplectendis, diabolicis respuendis.

II. Cur permittat Deus malos inter bonos viuere, electosque varijs modis tentari & probari, 1. Vt ostendat diuitias potentiæ & sapientiæ suæ, quod possit ac sciat ex malis elicere bona. 2. Vt bonitatis & longanimitatis suæ abyssum ob oculos nobis ponat, quod sic electos suos probatos ad sublimiorem gloriam prouehat, malisque tempus respiscendi prolonget. Admiratio reuerentialis diuinorum iudiciorum, resignatio, spes & magnanimitas in tempore tentationum.

III. Expende pœnam reproborum diuinâ longanimitate abutentiũ, quorum mala opera à dæmonibus colliguntur, ob quæ æternùm comburãtur: sicut bonorum bona à sanctis Angelis

obseruantur, ob quæ æternùm remunerentur. Horror peccati & tepiditatis, feruor profectûs spiritualis.

Pro hac hebdomada loco meditationis posset primus modus orandi Sancti Patris Ignatij prolixiusexerceri, circa sequentes materias tribus vijs accommodatas, de quo vide 1. p. Industriarum c. 11. §. 1.

II. 1. De tribus animæ potentiis & quinque sensibus corporis, in quorum singulis paulò accuratius expendenda 1. dignitas, præstantia, vtilitas. 2. finis à creatore intentus. 3. Vsus seu modus optimus singulis vtendi secundum exemplar Christi, & B. V. cum dolore de malo singulorum vsu, & proposito emendationis, & petitione gratiæ per subiunctam orationem Dominicam, aut salutationem Angelicam, prout fusius explicatur loc. cit.

III. 2. De præcipuis virtutibus, quas Christus priuatam vitam agens cum B. V. exercuit, vt sunt humilitas, paupertas, modestia, obedientia, patientia, deuotio, gratitudo, amor Dei, zelus gloriæ Dei & salutis animarum, & similes; in quarum singulis expendendum 1. Quid, quales, quàm præstantes in se sint quàm Deo gratæ, nobis proximisque vtiles & necessariæ. 2. quàm eximiè

eximiè earum actus Christus exercuerit, nobisque exemplo inculcârit. 3. quàm copiosam gratiam imitandi tot heroicis singularum actibus promeruerit. 4. quomodo nos tantæ gratiæ cooperati simus in ijsdem virtutibus acquirendis, & exercendis, cum dolore de nostrâ socordiâ, proposito emendationis, & imploratione veniæ & gratiæ, subnectendo *Pater noster*, & *Aue Maria*, vel: *Veni Creator Spiritus*.

3. De virtutibus in Octo beatitudinibus comprehensis, quas prius expressit exemplo, & quidem perfectissimè, quàm doceret verbo. In quarum singulis expendenda ferè eadem, quæ in supradictis virtutibus. IV.

4. De præcipuis exercitijs pietatis ordinarijs cuiusque statui accommodatis, vt sunt modus piè surgendi manè, seque Deo commendandi; meditatio; recitatio Horarum, aut alia vocalis oratio; studium literarum, vel opus manuum; frugalis corporis refectio; religiosa recreatio; crebra recollectio; pia lectio; conscientiæ discussio; piè se Deo vesperi commendandi ratio. In quarum singulis expendendum, 1. quàm singula hæc exercitia sint Deo V.

grata, nobisque meritoria, si benè fiant. 2. quàm facilè cum diuina gratia accuratius à nobis possent obiri secundum exemplar Christi aut B. Virginis. 3. quantam ad id Christus nobis gratiã olim impetrarit, & nunc liberaliter offerat. 4. quomodo nos ea obire hucusque studuerimus, & quàm perfectè deinceps velimus, cum dolore, proposito emendationis, & petitione gratiæ, vt suprà.

VI. 5. De præcipuis beneficijs diuinis, vt sunt æterna dilectio, & prædestinatio, redemptio, vocatio ad fidem, iustificatio, vocatio ad religiosum, aut pium alium statum, peculiaris assistentia, finalis perseuerantia, glorificatio. In singulis expendendum 1. quàm magna & eximia sint. 2. quanto gratitudinis, amoris, deuotionis affectu sæpius forent recolenda & compensanda 3. quot modis id præstare potueris, quot stimulos ad id impellentes senseris, quot præsidia gratiæ necessaria acceperis. 4. quam imperfectè gratum te exhibueris, quàm perfectè deinceps exhibere velis, cum deprecatione culpæ, & imploratione veniæ, subdendo *Laudate Dominum omnes gentes*, vel, *Te Deum laudamus*.

6. De

6. De præcipuis actibus amoris Dei, vt sunt: velle Deo omne bonum, amplecti omne eius beneplacitum, exequi omnem eius nutum: Gratitudinis, vt sunt: agnoscere beneficium, laudare benefactorem, beneficium compensare: Zeli gloriæ Dei, vt sunt: optare Deum ab omnibus agnosci, amari, glorificari; dolere eum vlla ratione ab vllo offendi; pro eius gloria velle quiduis facere & pati: & similium virtutum actibus. In quorum singulis expendendum 1. quàm Deo grati, & meritorij sint, si perfectè, i. purè, intensè, constanter, insatiabiliter exerceantur. 2. quàm perfectè eos Christus, aut B. V. frequentarit, quàm copiosam gratiam imitandi tibi promeruerit. 3. quàm oscitanter eos hucusq; elicueris, quàm ardenter deinceps velis elicere, cum detestatione teporis & proposito emendationis, subiecto affectuosè hymno: *Iesu nostra redemptio*: vel: *Gloria in excelsis Deo*. VII.

Dominica VI. Post Epiphaniam. 6. Hebdom. post Epiph.

De grano sinapis & fermento. Matth. 13. I.

1. EXpende prædicationem euangelicã, seu prædicatum verbũ Dei,

quod regnum cœlorum dicitur, qui reges cœlorum facit sui obseruatores, rectè comparari grano sinapis: nam sicut illud minimum est exterius, nec specie, nec decore æstimabile; interius verò efficax & calefactiuum est: attritum vim suam exserit: seminatum in terra in arborem excrescit, in cuius ramis aues cœli habitent: sic prædicatio euangelica mundo minima & despecta videbatur, quia docet terrena despicere, futura, quæ non videntur, sperare, seipsum abnegare, crucem amare: attrita persecutionibus virtutem suam intus latentem prodidit, atque ita sensim excreuit, & per totum orbem se expandit, vt tot sapientes mundi huius, tot reges, tot populi ad eam complectendam conuolârint. Quanta hinc elucet diuina bonitas & sapientia? quantopere nobis hac ratione commendatur humilitas, interna sanctitas, & patientia? Admiratio & laudatio diuinæ potentiæ & sapientiæ, zelus proficiendi in humilitate, sinceritate cordis, & patientia.

II. Quomodo Christus ipse, & quiuis electus assimiletur sinapi. nam Filius Dei factus homo, licet rex supremus esset, humilis, mansuetus, pauper, con-

contemptus apparuit : attritus varijs persecutionibus, calumnijs, opprobrijs, cruciatibus vim suam diuinam exseruit, igne amoris omnes accendit; tandemque excreuit vsque ad dexteram Patris, vt omnes Sancti in eo nidificent, vt præfiguratum fuit in lapillo illo exciso de monte sine manibus, qui creuit in montem magnum. Dan 2.. Similiter quiuis iustus eius exemplo debet esse minimus, id est, humilis, sibi mortuus, mundo crucifixus: atterendus & probandus varijs tribulationibus, opprobrijs, & persecutionibus, vti videre est in Iob, Dauide, Martyribus, alijsque Sanctis : & sic tandem virtus eius intus latens mundo innotescet, ipseque indies in gratiâ & sanctitate proficiens altius exsurget, multosque ad imitationem suarum virtutum alliciet. Gratitudo, gaudium de exaltatione Christi, zelus illum omnesque iustos imitandi in humilitate, amore crucis, zelo animarum.

III. Quomodo rectè etiam fermento, quod massam fermentat & condit, assimiletur verbum Dei, Christus in SS. Eucharistiâ, quiuis etiam iustus. Nam verbum Dei fermentat animas, eas immutando, sursum erigendo, sa-

pidas & gratas Deo reddendo: Christus sumptus in Eucharistiâ miram vim in anima exercet, eam purgando, illuminando, accendendo, in se transformando: Iustus tenetur proximos fermentare, verbo & exemplo eos conando Deo lucrari. Gratitudo, deuotio erga ven. Sacramentum, zelus animarum.

Hac sextâ hebdomadâ post Epiphaniam, possent loco meditationis ordinariæ, modus secundus & tertius orandi (prout 1. p. inducit. c. 11. §. 2. & 3. fusius explicantur) pro cuiusque deuotione vsurpari, vel aliquæ meditationes succulentiores ex prioribus repeti.

Finis Meditationum Primæ partis.

S.E.

SECVNDA PARS

MEDITATIONVM.

A DOMINICA SEPTVAgesima, vsque ad Pascha.

De motiuis Contritionis, & mysterijs Dominicæ passionis.

VM Sancta Mater Ecclesia, à Septuagesima vsque ad Pascha, cantica lætitiæ suspendens, filios suos ad luctum, & pœnitentiam de cõmissis toto anno, vel vita, quæ vltra septuaginta annos vix durat, agendam, atque ad Dominicam passionem piè recolendam inuitet, consultum erit hoc lugubri tempore eas assumere meditationes, quibus ad vtrumque impigrè præstandum

exstimulemur. Cuiusmodi sunt sequētes de varijs motiuis contritionis, à Septuagesima vsque ad Quinquagesimam, indeque vsque ad Pascha, de mysterijs Dominicæ passionis in hac Secunda parte assignatæ, quarum, vti & præcedentium, multæ prolixiores, nonnullæ breuiores, omnes piorum discursuum & affectuum feraces.

Dominica Septuagesima.

Hebdom 70. 1. Meditatio.

De operarijs conductis. Matth. 20.

I. SVpremus Paterfamiliâs, conditor omnium Deus, qui regit omnes, quos condidit in toto mundo, sicut subiectos Dominus in domo, ad omnes & singulos, maximè Electos, peculiari prouidentiâ attendendo, instar patrisfamiliâs diuersis diei horis conducentis operarios ad excolendam vineam, vti ab initio mundi conditi diuersis eiusdem ætatibus vocauit operarios ad vineam Ecclesię suę plantandam & propagandam, ad suam proximorumque salutem promouendam, quosdam mane, i iuxta D. Greg primâ mundi ætate, ab Adam, vsque ad Noe: alios horâ tertia i. secunda mundi ætate, à Noe vsque ad Abraham: alios horâ

Hom. 19. *in Euang.*

râ sexta. i. tertiâ mundi ætate, ab Abraham vsque ad Moysen: alios horâ nonâ. i. quartâ mundi ætate, á Moyse, vsq; ad aduentum Christi: demum vndecima horâ. i. quinta mundi ætate, ab aduentu Domini vsque ad finem mundi: ita etiam diuersis humanæ vitæ ætatibus fideles Electosq; suos hucusq; vocauit, ac etiamnum vocat, ad veram fidem amplectendam, ad statum religiosum aliumuè pium eligendum, ad studium eximiæ perfectionis in se alijsq; promouendæ arripiendum, quosdam quidem à primo vsu rationis, seu in pueritiâ, alios verò in adolescentiâ, alios in virili, alios in adultiore ætate, nonnullos demum in decrepitâ senectute: & quidem varijs modis, per internas inspirationes, per pios libros, per voces concionatorum, per exempla piorum, nunc promissis inuitãdo; nunc minis inducendo; nunc increpãdo; nunc consolationibus lactando; nunc absolutè voluntatis suæ beneplacitum insinuando: idq; ex gratuito paternoq; æternæ dilectionis affectu, ad maius singulorũ meritum, amplioriq; gratiæ brauiũ acquirendũ. Insuper tam peculiari circa quemuis Electũ vocandum, dirigendum, fouendũ, conseruãdum-

dumque versatur prouidentiâ, quasi totius mundi esset oblitus, iuxta D. Edmundum. Hęc expensa tibi tuæque vocationi accommoda, profundeque rimare diuinæ misericordiæ viscera in te, tali, tali ætate, tempore loco, occasione, modo in charitate perpetuâ ad se trahendo, hucusque fouendo & conseruando: affectusque admirationis, gratitudinis, amoris, zeli cooperandi gratiæ vocationis subiunge.

In spec. Eccl. c. 5.

II. Vti Paterfamilias per suum procuratorem in fine diei dedit singulis mercedem non secundum tempus, quod in laborando impenderant, sed secundum feruorem, quo laborârant, sic Deus Pater per Christum (*cui dedit potestatem iudicium facere, quia filius hominis est*) in fine vitæ cuiusque Electi (quæ instar vnius diei est; iuxta illud psalmistæ: *Mille anni ante oculos tuos tanquam dies hesterna, quæ præteriit*) singulis reddet mercedem æternæ gloriæ, non secundum diuturnitatem temporis, quod in diuino obsequio consumpserunt, sed secundum feruorem, quo sese diuino seruitio impenderunt. Non enim tam intuetur, qui pro infinita iustitia sua reddet vnicuique secundum opera sua, quantum & quamdiu, quàm

Ioan. 5.

Rom. 2.

ex

ex quanto affectu ipsi præstetur obsequium, videlicet, quàm purâ intentione, quàm ardenti deuotione, quàm constanti conatu, quàm seriâ applicatione virium mentis & corporis, quanta cum attentione, humilitate, reuerentiâ, alijsque heroicis adiunctis desiderijs. Hîc suspicienda diuina liberalitas, in exiguis etiam obsequijs, sibi magno cum feruore præstitis remunerandis: & feruor perfectè agendi, quod agis, excitandus.

III. Porrò cum sæpènumerò seriùs vocati ad diuinum seruitium soleant insolito feruore perditos vitæ præteritæ annos compensare, seque ex magnâ humilitate, mercede indignos reputare; contra nonnulli maturè conuersi, numero annorum, quibus Deo seruierunt, freti, plus æquo de suis meritis præsumere, ampliorem que remunerationem sibi, præreliquis, arrogare, quod indicat murmur priorum, qui cum multo diutius laborâssent, acceperunt sicut & postremi singulos denarios: ideò subiungitur: *sic erunt nouissimi primi, & primi nouissimi, multi enim sunt vocati, pauci vero electi.* Vbi expendendum tantam esse Dei liberalitatem in remunerandis obsequijs feruenter

uenter perfectéque, quantumuis exiguo tempore, sibi exhibitis, vt alij beati, qui diuturniores grauioresq; in diuino seruitio labores, minore cum feruore exantlarunt, si status eorum pateretur, nonnulla inuidia tangerentur: Deinde multos, qui iudicio hominum habentur in vitæ innocentia, & sanctitate primi, iudicio Dei scrutantis corda & renes, sæpè nouissimos reputari: Demùm, vti pauci inter vocatos ad fidem sunt Electi, sic paucos inter vocatos ad statum perfectionis plerumq; reperiri eximiè perfectos, iuxta illud D. Bernardi: *Contenti sumus angustijs nostris, pauci sunt qui studeant emulari*: Ideoque omni studio tibi connitendum, vt feruenter & syncerè coram Deo, solidè, constanter & insatiabiliter in dies proficere satagas in triplici via perfectionis. Vrgendus hic iterũ zelus proficiẽdi solidè in spiritu, hoc vel illo modo, his vel illis medijs.

Ser. 3. in Pentecost.

II. *De lapsu Luciferi, & sequacium Angelorum.*

I. DEus, sub initium mundi corporei, Angelos ad imaginem & similitudinẽ suam condidit, eximijsq; naturæ, & gratiæ donis, ex gratuita boni-

bonitate sua, absque vllis præcedentibus meritis, liberalissimè ornauit, vt, quod vni eorum attribuitur ab Ezechiele, omnibus & singulis possit accommodari. *Tu signaculum similitudinis, plenus sapientiâ & perfectus decore in deliciis paradisi fuisti, omnis lapis pretiosus operimentum tuum.* Ezech. 28 Nam creati sunt puri spiritus: immortales, intellectu perspicacissimi, voluntate liberrimi, sapientia ac scientia excellentissimi, potentia supra reliquas creaturas admirabili præditi, donis grâtiæ Fidei, spei, charitatis, aliarumque virtutum infusarum eminentissimi, incolæ cœli empyrei, capaces beatificę visionis, ac fruitionis Dei, cum certa spe eam, si vellent, assequendi. Ponderanda hîc mira Dei in illos liberalitas, & felix eorum sors, si tantis diuinæ munificentiæ charismatis benè vti voluissent. Quanta cæcitas illorũ, & tua hucusq; in diuinis fauoribus agnoscendis, quanta socordia in ijsdem grato saltẽ mentis affectu recõpensandis! Dolor de ingratitudine tua, & omnium ingratorũ hic excitandus.

II. Porrò vt Angeli glorioſius amplioribus æternæ gloriæ coronis decorarentur, voluit Deus, eos acceptis talentis naturę & gratię pro libertate arbitrij

sui

sui strenuè vti, ad propositum brauium promerendum: ideoque inter cætera mysteria ijs reuelauit, secundum complures Theologos, placere sibi constituere regnum, cuius supremum caput & rex futurum esset Verbum incarnatum, seu vnigenitus Dei filius, humanam naturam hypostaticè assumpturus: hunc proinde ijs fore pro rege suo habendum, adorandum, omnique obsequiorum genere colendum; insuper amore huius regis humanam naturam ad tantam dignitatem eleuaturi, oportere eos hominibus, tanquàm minoribus fratribus suis, ad consortium eiusdem regni vocatis, omni ope opitulari in æternæ salutis portu assequendo. Si huic diuinæ Sapientiæ decreto assentirentur, æternùm saluandos; sin refragarentur, æternùm reprobandos. Michael & boni Angeli expendentes articulos reuelatos, humiliter agnoscentes, se gratis tot charismatis præuentos, meritò debere diuino beneplácito in omnibus acquiescere, illum absolutum esse Dominum, cui fas sit pro libitu sua bona distribuere; se inutiles seruos, quibus incumbat tanto Domino in omnibus obtemperare, absque morâ vnanimi

cõsensu se resoluerunt, omninò in eius potestate se fore, omnesque eius beneplacitum venerari, amplecti, exoscularí, exsequi velle. At Lucifer tam eximijs acceptis dotibus elatus, indignũ ratus humanæ naturæ mortali, fragili, abiectæ, diuinam illam hypostaticæ vnionis dignitatem deferri, angelicæ naturæ spirituali, immortali, longè nobiliori, & quidem sibi, vt pulcherrimæ & nobilissimæ creaturæ, illam deberi, manifestè se diuinæ submittere voluntati detrectauit, magnamque Angelorum partem in suam secum sententiam traxit. Perseuerat Michael cum suis, in primâ illa heroicâ resolutione, indignatur Lucifero cum socijs, diuinæ Maiestatis sanctissimo decreto palam reluctanti, atque in suam illum pertrahere conatur sententiam: continuat, & intendit actus fidei, spei, charitatis, humilitatis, reuerentiæ, obedientiæ, resignationis prius elicitos, cum heroicis desiderijs Deo in omnibus quàm perfectissimè gratificandi. Perseuerat & Lucifer obstinatus in suâ superbiâ & rebellione, alios bonos Angelos ad defectionem concitat, malos in pertinaciâ confirmat, D. Michaeli & socijs eius se acriter opponit,

nit, diuinos honores homini deferendos manifestè sibi arrogat, inquiens: *In cœlum conscendam, supra astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo.* Isa. 14. O quanta Luciferi, & cuiusuis malitiosi peccatoris excæcatio, obstinatio, proteruia, amentia! quàm verum illud: *Impius, cùm in profundum peccatorum venerit, contemnit!* Prou. 18. O quanta & tua in Deo tuo toties offendendo, iniuria, cæcitas, proteruia, pertinacia! Quantus è contra bonorum Angelorum zelus diuini honoris propagandi & beneplaciti amplectendi, quanta submissio, resignatio, quanta in his omnibus constantia! His ponderatis horrorem superbiæ omnisque peccati concipe, & SS. Angelorum virtutes imitari propone.

III. Post hoc inter bonos & malos Angelos spirituale commissum prælium, statim iusto Dei iudicio boni confirmati sunt in gratia, & pro cuiusque meritis, æterna coronati gloria; mali priuati gratia, confirmati in malitia, & proiecti in tartara, iuxta illud Apoc. *Factum est prælium magnum in cœlo, Michael & Angeli eius præliabantur cum* Apoc. 12. *Dra-*

Dracone, & Draco pugnabat & Angeli eius: & non valuerunt, neq; locus inuentus est amplius in cœlo. Et illud Christi: *Videbam Sathanam tanquàm fulgur de cœlo cadentem.* Et illud Ezechielis: *Eieci te de monte Dei, & perdidi te ô Cherub protegens, de medio lapidum ignitorum. Et elevatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti sapientiam tuam in decore tuo, in terram proieci te.* Et illud Isaiæ. *Detracta est ad inferos superbia tua. Quomodo cecidisti Lucifer, qui manè oriebaris? corruisti in terrã, qui vulnerabas gentes.* O quanta abyssus diuinorum iudiciorum? quàm inscrutabilis diuina iustitia! Si Deus infinitè misericors, primogenitis nobilissimisque creaturis, quæ nullum viderant diuinæ iustitiæ exemplar, semel, breuissimo temporis interuallo, vnico præcipuè superbiæ peccato, interno consensu perpetrato, suam Maiestatem læserant, non pepercit: sed absque vllâ spe misericordiæ a facie sua eas æternũ cruciandas proiecit; quid tu toties, tàm multiplicibus, post tot diuinæ vindictæ statuta in præuaricatores exempla, meruisses? misericordia Domini est, quod non sis consumptus. Quò ergò in te Deus hucusque fuit misericordior, eò satage esse gratior, & deinceps

Luc 10.

Ezech. 28

Isai. 14.

nit, diuinos honores homini deferendos manifestè sibi arrogat, inquiens: *In cœlum conscendam, supra astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo.* Isa. 14. O quanta Luciferi, & cuiusuis malitiosi peccatoris excæcatio, obstinatio, proteruia, amentia! quàm verum illud: *Impius, cùm in profundum peccatorum venerit, contemnit!* Prou. 18. O quanta & tua in Deo tuo toties offendendo, iniuria, cæcitas, proteruia, pertinacia! Quantus è contra bonorum Angelorum zelus diuini honoris propagandi & beneplaciti amplectendi, quanta submissio, resignatio, quanta in his omnibus constantia! His ponderatis horrorem superbiæ omnisque peccati concipe, & SS. Angelorum virtutes imitari propone.

III. Post hoc inter bonos & malos Angelos spirituale commissum prælium, statim iusto Dei iudicio boni confirmati sunt in gratia, & pro cuiusque meritis, æterna coronati gloria; mali priuati gratia, confirmati in malitia, & proiecti in tartara, iuxta illud Apoc. *Factum est prælium magnum in cœlo, Michael & Angeli eius præliabantur cum* Apoc. 12. *Dra-*

Dracone, & Draco pugnabat & Angeli eius: & non valuerunt, neq; locus inuentus est amplius in cœlo. Et illud Christi: *Videbam Sathanam tanquàm fulgur de cœlo cadentem.* Et illud Ezechielis: *Eieci te de monte Dei, & perdidi te ô Cherub protegens, de medio lapidum ignitorum. Et elevatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti sapientiam tuam in decore tuo, in terram proieci te.* Et illud Isaiæ. *Detracta est ad inferos superbia tua. Quomodo cecidisti Lucifer qui manè oriebaris? corruisti in terrã, qui vulnerabas gentes.* O quanta abyssus diuinorum iudiciorum? quàm inscrutabilis diuina iustitia! Si Deus infinitè misericors, primogenitis nobilissimisque creaturis, quæ nullum viderant diuinæ iustitiæ exemplar, semel, breuissimo temporis interuallo, vnico præcipuè superbiæ peccato, interno consensu perpetrato, suam Maiestatem læserant, non pepercit: sed absque vllâ spe misericordiæ a facie sua eas æternũ cruciandas proiecit; quid tu toties, tàm multiplicibus, post tot diuinæ vindictæ statuta in præuaricatores exempla, meruisses? misericordia Domini est, quod non sis consumptus. Quò ergò in te Deus hucusque fuit misericordior, eò satage esse gratior, & deinceps

Luc 10.

Ezech. 28

Isai. 14.

ceps cautior, Et subiunge actus timoris filialis, gratitudinis, & contritionis

III. *De lapsu Protoplastorum.*

I. DEus infinitè bonus & beneficus, creauit initio mundi Protoplastos parentes nostros ad imaginem suam, nobilissimas post Angelos creaturas, medias inter puros spiritus, & brutas pecudes, rarisque naturæ & gratiæ donis largissimè ditauit. Nam largitus est ijs animam immortalem, memoriam firmam, intellectum perspicacem, voluntatem liberam cum insigni rerum naturalium & supernaturalium cognitione, corpus tali animæ proportionatum cum potentijs sensitiuis, organisque congruis: collocauit eos in paradiso terrestri transferendos cum glorificato corpore aliquando in cœlestem: constituit eos dominos omnium inferiorum creaturarum: prouidit ijs abundanter omnia necessaria, non solùm ad necessitatem, sed etiam ad voluptatem, cum ligno vitæ, quo vitam instaurarent, & in pristino vigore conseruarent, insuper per infusam gratiam sanctificantem eos in filios adoptauit, fide, spe, charitate, alijsque in

infusis virtutibus, in excellenti gradu dotauit: iustitia originali decorauit, quâ sensualitas rationi, caro spiritui, spiritus Deo plenè subijciebatur, à mortalitate, alijsque ærumnis, quibus, quoad naturæ conditionem obnoxij fuissent, exemit, vitamq; tranquillam ac verè beatam illis impertiuit: idque ex mera bonitate sua, eo fine, vt ipsi cum omnibus posteris olim ad felicissimum diuinæ beatitudinis & gloriæ suæ consortium eueherentur. O quàm immensa illa diuinæ benignitatis largitas! quanta illa parentum nostrorum felicitas! Quàm largus fuit & in te hucusque Deus, talem te, tali tempore, condendo, talibus naturæ gratiæque præsidijs muniendo, stola innocentiæ in baptismo vestiendo, totiesque eam peccatis inquinatam & perditam tibi in sanguine suo lotam redonando. Sed eheu! *cognouit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israel autem me non cognouit, & populus meus non intellexit.* Quanta & tua felicitas, si tot gratijs grato animo sanctè vsus fuisses? Quanta proinde Deo tuo deinceps pro ijs debetur gratiarum actio, quantus feruor ijs quam perfectissimè, sicut ipsi placet, vtendi?

II. Porrò vt protoparentes nostri suam erga Deum subiectionem declarandi, æternamque beatitudinem, ad quam creati erant, promerendi occasionem haberent, facilè ijs tradidit mandatum sub interminatione æternæ mortis cum omni posteritate incurrendæ obseruandum, ne videlicet ex arbore scientiæ boni & mali comederẽt: quod Eua à Cacodæmone, serpentem mentito, seducta, transgressa in eandem secum Adamum pręuaricationem induxit. Heu quam facilè infelices illi progenitores nostri immemores diuinorum beneficiorum, promissionum, minarũ, primo Sathanæ insultui cesserẽ! quàm indignũ Euam plus credere fraudulento serpenti, quàm infallibili Dei veritati, & Adamũ metuere potius, ne displiceat vxori, quàm creatori! Quàm indignum & te toties sequi potius Dæmonem decipientem, quam Christum viam veritatis docentem, potius mundum deficientem, quàm Christum reficientem? toties parere potius blandienti sensualitati, quàm sanctissimæ Dei voluntati. Heu! quoties & in te completur illud: *Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est*

Psal. 48.

est illis! Contritio cum proposito seriæ emendationis hic prolixè excitanda.

III. Præuaricationem hanc statim subsecuta est seuera diuinæ iustitiæ vindicta. nam subitò gratiâ sanctificante sunt priuati, iustitiâ originali exspoliati, dono immortalitatis exuti, è paradiso eiecti, morti ærumnisque corruptibilis corporis omnibus, à quibus fuerant exempti, rursus subiecti, & quidem cum omnibus posteris, qui ex ijs natura filij iræ erant nascituri. O quàm acriter sensere harum pœnarum acerbitatem, quàm amarè defleuere suam insipientiam & cæcitatem extorres è paradiso, fessi tam longæuo exilio! quoties suspirarint cum Iobo: *Quis mihi tribuat vt sim iuxta menses pristinos, secundum dies, quibus Deus custodiebat me? quando splendebat lucerna eius super caput meum, & ad lumen eius ambulabam in tenebris? sicut fui in diebus adolescentiæ meæ, quando secreto Deus erat in tabernaculo meo? quando erat omnipotens mecum, & in circuitu meo pueri mei?* Iob 29. Suspira & tu similiter, cum intimâ compunctione cordis, ad recuperandam innocentiæ vestem in baptismo acceptam, seria pœnitentiâ & feruore spiritus.

IV. *De grauitate pœnarum ex Adæ peccato in posteros redundantium?*

Grauitas harum pœnarum secundum quatuor dimensiones sic potest expendi.

I. LAtitudo harum est multiplicitas & extensio earundem ad omnes ex vitiata hac stirpe oriundos: videlicet, priuatio gratiæ & amicitiæ Dei, amissio iuris adoptionis filiorum, & regni cœlorum: reatus culpæ originalis & pœnæ gehennalis: ademptio iustitiæ originalis, ex qua sequitur tanta in intellectu cœcitas, in voluntate peruersitas, in memoria & phantasia lubricitas, in appetitu sensitiuo ad malum pronitas, ad bonum tarditas; tanta in passionibus coercendis, carnisque concupiscentijs frangendis fragilitas; atque ex his, velut impurissimis fontibus, tanta, tot, tamque abominandorum peccatorum multitudo, varietas, enormitas; insuper tanta omnium damnatorum, & damnandorum, tot pœnarum & tormentorum varietas. Heu, quod ex vna infecta scaturigine sordidissima flumina tot peccatorum, ærumnarum, suppliciorum profluxê-

re!

re! si tanta grauitas vnius inobedientiæ, in vetito pomo comedendo, qualis erit grauitas tot horrendorum flagitiorum? His expensis concipiendus horror omnis peccati cum intima contritione, & proposito emendationis, quod & in sequentibus punctis est factitandum.

II. Altitudo earum pœnarum seu sublimitas, est singulorum grauitas, quod videlicet priuent totam Adæ sobolem fruitione summi boni, vti est amicitia Dei, gratia & gloria; & summum ijs accersant malum, vti est offensa Dei, reatus culpæ, & pœnæ, in tempore, & æternitate.

III. Longitudo est continuata duratio propagationis primogenię labis, & miseriarum inde manantium, à primo vsque ad nouissimum Adæ filium in fine mundi nascituram, excepta semper immaculata Virgine, cum filio immaculatissimo, fonte omnis puritatis.

IV. Profunditas est incomprehensibilitas rigoris diuinæ iustitiæ, tàm seuerè vnicum peccatum, non solùm in primis parentibus, sed tot millenis millibus posterorum castigantis, & quidem infra condignum: ô incom-

prehensibilem abyssum malitiæ vel vnius peccati, quod à Deo infinitè iusto & misericorde sic punitur!

V. *De grauitate pœnarum, quæ ob vnicum peccatum lethale incurruntur.*

Harum pœnarum grauitas simili discursu secundum quatuor dimensiones potest æstimari.

I. LAtitudo pœnarum vni lethali culpæ debitarum, est earum multiplicitas, quarum aliquæ in hac vitâ, aliæ in futurâ persoluendæ. In hac quidem vitâ iusto Dei iudicio per quoduis mortale peccatum vel semel tantũ commissum incurruntur hæ: priuatio gratiæ iustificantis, amissio iuris filij, hæredis Dei, cohæredis Christi, fœdissima animæ conspurcatio, perpetuus conscientiæ remorsus, continuus mœror, irrequietus mortis, iudicij, inferni horror, subtractio, præterea auxiliorũ vberioris gratiæ, facilior in grauiora peccata prolapsio, in malo obduratio, desperatio, præter innumeras penè corporales miserias. In alterâ vitâ hæ: priuatio gloriæ essentialis animæ, seu bea-

beatificæ visionis, dilectionis, fruitionis, omnisque accidentalis gloriæ, priuatio gloriæ corporis, omniumque gaudiorum singulis, glorioſi corporis ſenſibus debitorum: variæ demum pœnæ ſenſûs, & cruciatus, quibus anima, omnesque eius potentiæ, & poſt reſurrectionem corpus etiam, omnesque eius ſenſus diriſsimè torquebuntur O quanta proteruia, quanta ſtoliditas eſt adeò temerè & facilè per momentaneam delectationem ſe in immenſum tot miſeriarum & pœnarum tàm horrendarum pelagus pręcipitare! Quanta porro gratiâ reputanda, vel ab vnico lethali delicto peculiari Dei prouidentiâ præſeruari, vel ab eodem ſemel commiſſo miſericorditer liberari! quanto tandem maior gratia, non ſemel, ſed toties à tot horrendis flagitijs ſingulari Dei miſericordia vel præſeruari vel liberari! Quoties tibi tam proteruè, & temerè peccanti ſic hanè gratiam præſtitit diuina bonitas, cui te etiamnùm exhibes tam ingratũ? Agnoſce, reſipiſce, gratias age, lacrymis dilue, prolixius eliciendo affectus gratitudinis, contritionis, amoris: Similes diſcurſus & affectus etiam in ſequentibus punctis vſurpandi.

II. *Altitudo* seu sublimitas, & singularum pœnarum dictarum enormitas, quæ ex eo colligenda, quod singulæ peccanti vel adimant inæstimabile bonum, vel accersant inæstimabile malum in tempore & æternitate, vt patet per singulas discurrendo.

III. *Longitudo* est earundem, vel diuturna in hac vita, vel æterna in altera duratio.

IV. *Profunditas* est incomprehensibilitas infinitæ iustitiæ Dei, qui infinitè est misericors & iustus, tam seuerè vnicum peccatum tot pœnis æternùm castigantis, & quidem infra condignum. O inæstimabilem peccati grauitatem, & peccatoris tam facilè id committentis fatuitatem! O immensam Dei tam longanimiter te hucusq; tolerantis, ad pœnitentiam inuitantis, à tot præseruantis vel liberantis benignitatem! &c. Vt supra.

VI. *De grauitate peccati ex parte Maiestatis diuinæ, & vilitatis propriæ.*

I. PEccator in quouis peccato mortali præponit creaturam Creatori. Hic expende, quàm indignum sit homuncionem vilissimum, qui ex limo quoad

quoad corpus formatus, ex nihilo quoad animam creatus, ex se nihil est, nihil boni naturæ vel gratiæ habet, nihil potest, nihil scit, nihil vult facere, nihil facit ex se, absque peculiari diuino concursu ac præsidio, excepta sola peccati malitia, cuius ipse auctor est, præponere, aut momentaneam aliquã voluptatulam, aut temporale lucellum, aut inanem gloriolæ vmbram, aut meram propriæ voluntatis libidinem, Deo suo summo, infinito, inæstimabili bono, dum eligit potius eum offendere, eiusque gratiam & amicitiã perdere, quàm carere fucata illa futilique, quàm in creaturis aucupatur, voluptatula, idque tam temerè, reluctante conscientia, cum tam manifesto æternæ salutis periculo. Quanta illa est dementia? quoties hanc incurristi, tot peccata grauia committendo, tot insuper venialia deliberatè superaddendo, quibus si non postponitur Creator creaturæ, saltem minus diligitur amore creaturæ! O quàm meritò perenni lacrymarum profluuio hæc iniuria Deo tuo illata foret eluenda! quanta cura etiàm in minimis peccatis euitandis adhibenda? Affectus excitandi, contritio, horror peccati, zelus com-

missa expiandi, committenda præcauendi, feruore spiritus omnia compensandi.

II. Peccans grauiter deliberatè, Deum contemnit, & legem eius æternam pessundat. Vbi expende, quanta sit proteruia, hominem vnum infinitæ penè vilitatis, fragilitatis, insciciæ, malitiæ, abominabilitatis, tàm impudenter, & quidem deliberatè, audere se erigere contrà Deum conditorem suum infinitæ Maiestatis, potentiæ, sapientiæ, bonitatis, amabilitatis, eum flocci pendere, impieque spernere amore vilissimæ creaturæ: sanctissimam eius æternamque legem, normam omnis rectitudinis & sanctitatis pessundare malle, quàm nefariæ suæ voluntati & cupiditati refragari. Quanta illa proteruia creaturæ vilissimæ, quæ cæteris collata creaturis, minima penè earum est portio, audere tantam iniuriam inferre creatori, omnes omnium creaturarum perfectiones eminentissimè in se continenti, cui collatæ omnes creaturæ, etiam possibiles simul sumptæ, nihil sunt, cum finitum ad infinitum nullam habeat proportionem? Vnde

Isa. 40. rectè Isaias: *Omnes gentes, quasi non sint, & quasi nihilum & inane reputata sunt ei.*

Et

Et Sapiens: *Tanquàm momentum stateræ, sic est ante te orbis terrarum, & tanquàm gutta roris antelucani, qui descendit in terram.* Affectus ijdem repetendi. Sap. 11.

III. Peccans mortaliter petit iugulum ipsius diuinæ Maiestatis, nam quantum in se est, vellet Deum peccata sua non scire, nec posse, nec velle punire, ac proinde non esse infinitè sapientem, potentem, bonum, iustum ac sanctum; & consequenter Deum non esse Deum, cum is per essentiam sit infinitè sapiens, potens, bonus, iustus & sanctus. Quousque progreditur inæstimabilis peccati malitia? Quàm meritò detestanda, deploranda, ac deinceps summa contentione præcauenda tanta insania? Affectus ijdem.

De grauitate peccati ex parte benignitatis diuinæ, & ingratitudinis nostræ. VII.

I. QVouis peccato, maximè grauiori, ingratum se exhibet homo æternæ Sanctissimæ Trinitatis erga se dilectioni, quâ decreuit, ab æterno, eum tot tantisque naturæ, gratiæ, gloriæ donis ornare, quot quantisque

tisque eundem hucusque ornauit, ornat, æternumque, si resipiscens in gratia perseuerauerit, ornabit. O quanta ergò ingratitudo tot tantisque peccatis offendere Patrem misericordissimum ab æterno decernentem te, talē, tali tempore creare, sic conseruare, sic per filium redimere, sic glorificare: Filium ab æterno paratum pro te incarnari, tam mira facere, tam dira pati; Spiritum sanctum ab æterno te eligentem in sponsam, templum, sacrarium, paratumque tibi fructus redemptionis peculiariter applicare toties iustificando, sic vocando, sic in via perfectionis dirigendo, promouendo, conseruando, peculiari sua gratia ad donum perseuerantiæ deducendo, ad brauium gloriæ inuitando! O quàm meritò exprobraret tibi Deus tuus æternus tui amator: *In charitate perpetua dilexi te, ideò attraxi te miserans tui* Ab æterno cogitaui de te, amaui te, statui tàm benignè te attrahere ad me cognoscendū, amandumque in via, & beatè possidendum in patria. Et tu tam rarò cogitasti de me, tam parū redamasti, insuper toties, tam grauiter offendisti me. *Tu fornicatus es cum amatoribus multis, tamen reuertere ad me, & ego suscipiam te.*

Ier. 31.

Ier. 3.

His

His expensis excitandus dolor de peccatis ex amore Dei, gratitudo, amor.

II. Ingratum deinde se exhibet peccator Deo, pro omnibus beneficiis hucusque acceptis; æterno Patri pro beneficio creationis & conseruationis, instar filij prodigi donis eius abutendo: Filio, pro beneficio redemptionis, & peculiaris meritorum suorum applicationis, gratiam ab ipso tanto pretio sibi impetratam respuendo: Spiritui sancto, pro beneficio iustificationis vocationisque ad fidem ac religionem, sanctas eius inspirationes impulsusque toties contemnendo. Quàm iustè igitur Deus, Creator, Saluator, Sanctificator tuus tam misericors, suauis & amabilis tecum expostularet, vti olim cum Israelitis. *Haccine reddis Domino populе stulte & insipiens? nunquid non ipse est pater tuus, qui possedit, & fecit, & creauit te?* redemit, iustificauit & vocauit te? *Deum, qui te genuit* (imò sic redemit, sic sanctificauit) *dereliquisti, & oblitus es Domini creatoris tui*, reparatoris tui, sanctificatoris tui. Dole de ingratitudine tua, gratias age, quod te hucusque tolerarit, & feruentius redama sic amantem te. Deut. 32.

III. Demum ingratum se præbet peccator

cator quouis peccato eidem liberalissimo Deo suo pro bonis gloriæ inæstimabilibus, quæ resipiscenti daturum se promisit, abutendo anima cum potentijs eius, cui ipse impertiri visionem, amorem & gaudium beatificum parat, & corpore cum sensibus eius, quod ipse miris gloriæ dotibus sublimare, miris delicijs æternum demulcere desiderat. Quam indignum ergo per peccatum se auertere ab inexhausto fonte liquidissimarum, perennium æternarumque deliciarum, & conuertere se ad perforatas cisternas impurarum, perituraram, & momentanearum voluptatularum? *Obstupescite cœli, & porta eius desolamini vehementer, duo enim mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & foderunt sibi cisternas; cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas.* Prædicti affectus & hîc repetendi.

Ier. 2.

Dominica Sexagesimæ.

Hebdom 6o. I.

De parabola seminantis. Matth 13.

I. COnsidera, quàm assiduè sollicitéque Deus instar seduli & solliciti

liciti agricolæ animarum nostrarum, optimo semine diuini verbi conserat, simulq; excitet ac disponat ad solidos fructus omnis perfectionis permanentes in vitam æternam producendos, memoriæ pias cogitationes & sanctarum rerum imagines ingerendo: intellectui supernaturales illustrationes ad diuina capienda sancta consilia, ac rationes agendorum & omittendorum infundendo: voluntati varias motiones impulsusq; ad omnimodam perfectionem auidè sectandam imprimendo: idq; partim per internas inspirationes, & instinctus, partim per externas instructiones & voces concionatorũ, confessariorum, aliorumq; per lectiones piorum librorum, per exempla feruentum & perfectorum, & quidem ex incenso salutis nostræ desiderio, eo fine, vt vberiores fructus proferentes, insigniorem gloriæ coronam in cœlo olim consequamur. Quàm prompto proinde gratoq; animo diuinæ huiusmodi inspirationes essent recipiendæ? Quàm oscitanter porrò tu eas hucusque exceperis, & quam parum ijs sis cooperatus. Gratias age Deo, pro tantâ in te benignitate, & dole de tua ingratitudine cum proposito emẽdationis.

II. Co-

II. Cogita, quanta sit multitudo eorum, qui ex semine diuini verbi interni vel externi, in terram cordis sui sparsi, optatos minimè referant fructus: Nonnulli enim terræ duræ & cõculcatæ secus viam similes, non recipiunt intra se semen diuini verbi, sed in superficie tantum, eò, quod habeant cor durum, indeuotum, vomere mortificationis non subactum, peruium terrenis cogitationibus ac desiderijs, nunquam collectum. Alij instar petrosæ terræ, recipiunt illud quidem, & affante aura consolationis, & prosperitatis, germinare incipiunt, sed ingruente æstu desolationis, & aduersitatis deficiunt & exarescunt. Alij demum similes terræ spinis obsitæ, licet diuinas inspirationes ac sancta desideria à Deo ingesta excipiant, præpediuntur ab eorum executione obruti spinis diuitiarum, honorum, voluptatum, & curarum sæcularium. O quanta horum miserorum cæcitas & stoliditas! quàm amarè olim eam deflebunt, cum experientur illud Apostoli impleri: *Quæ seminauerit homo, hæc & metet, quoniam qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem, qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam.* Gal. 6.

III. Quo-

III. Quanta sit paucitas eorum, qui ex semente verbi diuini instar bonæ terræ speratos proferant fructus, quorum triplex gradus: nonnulli enim vigesimum, seu exiguum, vti boni coniuges, & incipientes in viâ perfectionis; alij sexagesimum, seu mediocrem, vt cælibes, & proficientes; alij denique centesimum seu eximium, vti religiosi, & perfecti, proferunt. O quanta illorum raritas, qui in statu quantumuis eminente, eminenter ferueant zelo eximiæ perfectionis, ad quam tot diuinis inspirationibus inuitantur, tot illustrationibus instigantur, tot impulsibus exstimulantur! Sed & quanta horum rarorum felicitas? Concipe zelum hos æmulandi.

De magnitudine malitiæ peccati infinitæ secundum quatuor dimensiones inuestigandâ. N.

I. LAtitudinem malitiæ cuiusuis peccati lethiferi, dispice, examinando quàm latè se per cœlos, terras, inferos diffundat. Nàm in cœlo in SS. Trinitatem insurgit, infinitæ eius potentiæ, sapientiæ, iustitiæ, sanctitati, cete-

ceterisque diuinis attributis insultat, sanctissima diuinæ sapientiæ iudicia reprobat, decreta conculcat, leges pessundat, pro beneficijs iniurias refundit. Beatam Virginem cum totâ curiâ triumphante contristat. In terris acceptà à Deo dona conuertit in arma, quibus eundem lacessat: creaturas omnes ad vindictam de se sumendam prouocat: imaginem Dei conspurcat, eradit, atque in imaginem diaboli conuertit: priuat animam gratia & spe gloriæ Filiorum Dei: facit ex filio gratiæ filium iræ, & reum gehennæ: non rarò alios in eandem secum miseriarum sentinam præcipitat; aut certe auxilio, & exemplo debito defraudat. Apud inferos peccantem præcipitem agit in barathrum tot, tam variorum æternorumque tormentorum: causa est æternarum in Deum blasphemiarum: insuper auget aliorum damnatorum, maximè, qui huius peccati quoquo modo causa exstitere, cruciatus, blasphemosque eiulatus. Quæ lacrymarum flumina huic tam immensæ malitiæ diluendæ sufficiant? His expensis concipiendus dolor, & cuiuuis peccati, etiam venialis, quod ad mortale disponit, continuus horror, zelus puri-

puritatis conscientiæ augendæ.

II. Altitudinem eiusdem malitiæ metire, considerando 1. quod summam Deo inferat iniuriam, volendo Deum non esse Deum, optando sanctissimas Dei leges esse iniquas, suæ cupiditati conformes, summum malum pro summo bono reddendo, acceptis donis impiissimè contra Deum pugnando, sanguinem filij Dei, pro se fusum, conculcando: eundem Dei filium rursùs crucifigendo, & ostentui habendo: Spiritum sanctum suffocando: totam cœlestem curiam amore Dei sui infinitè amabilis continuò flagrantem summè offendendo: 2. quod animæ peccanti summum afferat malum, videlicet priuationem gratiæ & gloriæ, & reatum gehennæ. 3. quod similiter proximos, qui vel caussa extitêre, vel eo ad simile quid audendum incitati fuêre, in eandem pertrahat sentinam culpæ & pœnæ damni & sensûs, æternarumque Dei maledictionum. Quis tantam malitiæ peccati enormitatem ponderans non exclamet cum Eleazaro, præmitti se malle in infernum, quam præuaricari legem Dei? Et cum S. Edmundo Cantuariensi Episcopo: *Malo insilire in rogum ardentissimum, quàm*

Heb. 6.

2. *Mach.* 6.

quàm peccatum vllum sciens admittere in Deum meum? Et cum D. Anselmo: *Si hinc peccati horrorem, illinc inferni dolorem corporaliter cernerem, & necessariò vni eorum immergi deberem, prius infernum, quàm peccatum appeterem.*

III. *Longitudo* malitiæ peccati æstimari inde potest, quod æternùm peccator in ea perduraret, nisi gratiâ peculiari Deus cor eius ad resipiscendum emolliret: & quod æternis mereatur supplicijs plecti.

IV. *Profunditas* eiusdem malitiæ seu incomprehensibilitas, ex eo colligitur, quod condignè nullis vnquam pœnis, quantumuis diris & æternis, valeat expiari: & quod ad satisfaciendum pro infinita hac alienorum peccatorum malitia, ex rigore infinitæ iustitiæ voluerit Pater misericordiarum vnigenitum suum tantum lacrymarum, sudoris & sanguinis profundere. His ponderatis affectus supra insinuati renouentur.

(..)

De frequenti exercitio veræ compunctionis ex amore Dei. III.

I. EXpende, quàm eximios actus includat frequens exercitium veræ contritionis, videlicet 1. detestationem peccatorum intimumque de ijs dolorem cum spe veniæ, non ob iacturam temporalis cuiuscumque boni, nec ob metum supplicij, aut spem præmij, nec ex intuitu accepti alicuius beneficij, sed ex puro amore Dei, propter se infinitè amabilis, his ipsis offensi. 2. Efficax desiderium firmumque propositum commissa expiandi, nunquàm amplius Deum offendendi, cum filiali timore sollicitè deinceps cauendi vel minimam tàm boni Patris offensam. 3. Zelum satisfaciendi diuinæ iustitiæ, & commissa peccata bonis operibus compensandi, cum feruenti zelo proficiendi in triplici viâ perfectionis. Deinde dispice quàm sint hi omnes actus Deo grati nobisque meritorij, quàm facilè cum diuinâ gratiâ possint frequentari, & quidem cum eximiâ perfectione secundum quatuor dimensiones, nimirum, *Latissimè*, circa omnia peccata detestanda, expianda, emendanda

danda & compensanda pijs omnis generis obsequijs: Sublimissimè seu purissimè quoad intentionem puri amoris Dei, & intensissimè omni possibili contritionis, fiduciæ, filialis timoris, puri amoris affectu, infinitè super omnia: Longissimè seu constantissimè, tota vitâ inter prospera & aduersa. Demùm Profundissimè, seu insatiabili desiderio sæpius, purius, intensius, constantius hos actus frequentandi. His profundè penetratis, eliciendi prolixè hi tres affectus contritionis per tria tempora, prout in Industrijs meditandi habetur. 1. p. c. 7. §. 2.

II. Considera, quam feruenter hos actus simili cum perfectione frequentarint olim Sancti verè pœnitentes, vt Sanctus Petrus, Sancta Maria Magdalena, Sanctus Augustinus, alijque permulti, qui quantò clarius agnouére grauitatem offensæ diuinæ Maiestatis, excellentiamque infinitæ amabilitatis, tantò intensius compunctionis affectus elicuerunt. Hic renouandi iidem affectus.

III Incitamenta, vt sunt, 1. Quod his actibus maximè resarciatur iniuria Deo illata peccatis, quæ sic retractantur, & aliquo modo compensantur,

2. Quod

2. Quod expient reatum culparum venialium, & non rarò mortalium, si adsit propositum eâ oblatâ opportunitate confitendi. 3. Quod nonnunquàm ijdem actus, si puri sint & intensi, etiàm reatum pœnæ tollant. Quàm meritò proinde forent frequentandi omni posibili, pro mensurâ gratiæ, conatu? Quàm consultum esset eosdem ad longum exercere compluribus continuis diebus in consuetis meditationibus, vt hic habitus facilè eos cum eximiâ perfectione frequentandi acquireretur? In hunc igitur finem præter motiua contritionis, superioribus meditationibus contenta, alia in sequentibus suggeremus.

De magnitudine diuinorum beneficiorum, maximè particularium ad contritionem excitandam. IV:

1. EXpende hinc multitudinem & varietatem tot beneficiorum, tibi peculiariter à Deo collatorum, videlicet, quod ab æterno sic dilexerit, & tot peculiaribus benedictionibus dulcedinis suæ te præuenire decreuerit: in tempore sic te redemerit, & tam efficaciter tibi, præ tot alijs, pretium redem-

redemptionis applicârit, talem, tali tempore, loco, conditione, condiderit talibus naturæ & gratiæ dotibus ornârit, tàm ſuauiter, & mirabiliter vocarit, iuſtificarit, à tot peccatis & miſerijs præſeruarit, à tot miſericorditer liberarit, hucusque ſic, quoad corpus & animam conſeruet, foueat, ad optatiſsimum incomprehenſibilis gloriæ brauium, quaſi manu prehenſum deducat. Inde verò multiplicitatem tuarum ingratitudinum, quòd de illo tam rarò cogitâris, tam parum amaris, toties offenderis, atque etiamnum offendas, ſi non grauibus, ſaltem venialibus delictis? tam tepidè perfectioni ſtudeas, tam imperfectè omnia tua opera facias. His expenſis & interſe collatis, actus contritionis prolixè eliciendus, vt & in ſequentibus punctis.

II. Expende hinc excellentiam ſingulorum beneficiorum, quod ſcilicet ſingula tibi collata ſint, & nunc conferantur à Deo infinitè bono, liberali, amabili, ex infinito amore, tempore opportuniſsimo, ad finem ſublimiſsimũ, nimirum ad eximiam gratiam in hac vitâ, & gloriam in futurâ obtinendam. Inde enormitatem tuæ ingratitudinis pro tam eximijs chariſmatis.

III. In-

III. Intuere, & admirare hinc abyssalem, & gratuitam misericordiam Dei, quod te præ tàm multis alijs melioribus & gratioribus, ex mero beneplacito suo, absque vllo merito tuo, tàm peculiaribus gratijs ornare ab æterno decreuerit, & in tempore ornârit, licet præuideret tuam tantam ingratitudinem & tepiditatem. Inde abyssalem indignitatem, & incomprehensibilem stupiditatem tuam, quod tam luculento gratuiti amoris Dei Creatoris & Saluatoris tui erga te incendio ad feruenter redamandum necdum accendaris, necdum ad deflendam insensibilitatem obdurati cordis tui mouearis.

De septem misericordijs Dei expendendis ad excitandam contritionem. V.

I. PErcurre septem misericordias Domini à D. Bernardo insinuatas sermone de 7. panibus, & dispice quàm peculiariter eas tibi tam indigno gratis exhibere ab æterno decreuerit, & in tempore exhibuerit. Sunt autem hæ: 1. Præseruatio à multis peccatis, in quę

incidisses, & nunc incideres, nisi peculiari gratia præseruatus fuisses, & nunc etiam præseruareris. 2. Longanimitas Dei in tot admissis misericorditer hucusque tolerandis, non statim pro merito puniendis. 3. Paterna inuitatio & existimulatio ad pœnitentiam. 4. Benigna susceptio pœnitentiæ, quantumuis imperfectæ. 5. Efficax voluntas emendationis. 6. Gratia bonæ conseruationis. 7. Spes firma perseuerantiæ & gloriæ ex peculiari benignitate concessa Quàm indignum tam misericordem Patrem toties, tam temerè, & proteruè offendere, tot tantisque miserationibus eius abutendo, tot mala pro tot bonis reddendo? His ponderatis affectus contritionis prolixius exercendus.

II. Pondera singularum istarum misericordiarum Domini præeminentiâ, per singulas discurrendo, quam singulæ in se eximiæ sint, cum à summa bonitate Dei ad finem sublimissimum gratiæ & gloriæ, ex gratuita dilectione communicentur: quam tibi necessariæ, sine quibus æternùm perijsses: quam vtiles, à quibus omnis tua spes gratiæ & gloriæ dependet.

III. Quam eximio gratitudinis, amoris,

ris, compunctionis, zeli Deo perfectè placendi affectu his misericordijs vsi fuerint, seque ad continuum in via perfectionis progressum exstimularint tot Sancti easdem in se experti? imò quàm benè feruenterque totalij peccatores vterentur, si illis, vti tibi, tam congruè largiterque offerrentur? Quam æquum ergo foret, vt vel nunc tandem toto corde exclamares: *Miserationum Domini recordabor.* Et: *Misericordias Domini in æternum cantabo, Dixi nunc cœpi.* Isa. 63. Ps. 76.

De ijs, quæ Christus fecit & passus est pro nostris peccatis expiandis. VI.

I. EXpende quot, quantasque lacrymas Christus Dominus pro nostris peccatis diluendis profuderit, non solùm in infantia, in suscitatione Lazari, in ingressu Ierusalem, ante passionem, in cruce cum lacrymis & clamore valido orans exspiransque, sed tota insuper vita, & quidem creberrimè: quot, quàm diuinos affectus perfectissimæ compunctionis, de tot horrendis totius humani generis sceleribus, quæ suis humeris imposita in se expianda suscepit, à primo Incarnatio-

nationis momento vsque ad vltimum vitæ halitum assiduè frequentarit, & quidem eò frequentius, purius, intensius, constantius, insatiabiliusque; quò clarius multitudinem, grauitatem, malitiamque tot tamque multiplicium & abominandorum peccatorum ab initio mundi commissorum, & ad finem vsque committendorum, & atrocitatem suppliciorum ijs debitorum præuidebat; & quò perspicacius infinitam Dei amabilitatem, iustitiam, Maiestatem, enormitatemque infinitam cuiusuis offensæ diuinæ iugiter intuebatur. Item, quò intensius Patrem infinitè amabilem his offensum, animasque ad imaginem diuinam conditas diligebat, Quis harum lacrymarum, horum affectuum præeminentiam intellectu vel Cherubico assequatur, cùm singuli sint infinitæ dignitatis & meriti? Si porrò innocentissimus ille agnus sic defleuit, sic expiauit peccata aliena, quid tibi pro peccatis proprijs faciendum? An non dicendum & sentiendum cum D. Bernardo: *Adhucne ludam & deludam lacrymas eius? Plane si insanus sum & mentis inops, non sequar eum, nec simul cum lugente lugebo. Pudet propriam negligenter dissimulare passionem, cui tantum*

Ser. 3. de nat.

tum

tum à Maiestate tanta exhiberi video compassionem. Compatitur Filius Dei & plorat: homo patitur, & ridebit?

II. Expende, quot quantasque Filius Dei incarnatus in pueritia infantiles necessitates, incommoditates, miserias sponte subierit: quot quantasque in priuata laboriosaque 30. annorum vita ærumnas, labores, tædia tolerârit: quot quantasq; tribus & amplius annis in prædicando fatigationes, vigilias, difficultates, obiocutiones, calumnias, persecutiones superarit: quot quantasque corporis afflictiones tota vita vltrò susceperit, ad expianda omnium nostrum peccata, & tua quidem in particulari, quæ assiduè eius oculis obuersabantur. Et tu necdum ad iniquitates tuas deflendas expiandasque moueri te sinis?

III. Expende demùm, quot quantosque Christus ad superabundanter satisfaciendum rigori diuinæ iustitiæ, maximè rempore passionis in anima omnibusque eius potentijs dolores; quot in corpore omnibusque eius membris & sensibus, eruciatus tolerarit; quot quoad famam, calumnias, ludibria, opprobria sustinuerit, quam diram denique ignominiosamq; mor-

tem subierit : imò quanto desiderio hæc omnia, & multo plura, acerbiora & indigniora pati totâ vitâ exoptarit : ac proinde quid tibi pro peccatis proprijs meritò tolerandum foret? An non meritò exclamandum & sentiendum cum D. Augustino: *Hic vre, hic seca, vt in æternum parcas.* Et cum Psalmista: *Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo, paratum cor meum Deus*, ad patiendum quicquid vis amore tui, ad satisfaciendum infinitæ iustitiæ tuæ, quam vtinam nunquam offendissem!

Ps. 115.

VII. *De infinitâ amabilitate Dei, quæ quouis peccato offenditur.*

I. EXpende quàm infinitè bonus & amabilis sit Deus, ideoque infinito honore, amore, obsequio plusquam dignissimus, qui tamen quouis peccato vilipenditur, offenditur, contemnitur. Et primùm quidem quàm latè se extendat eius bonitas & amabilitas, videlicet ad omnem omninò rationem bonitatis & amabilitatis etiam imaginabilis & possibilis. Continet enim in se Deus eminentissimè 1. Omnem rationem boni honesti, cum sit ipsa infinita maiestas, magnificentia, sapi-

sapientia, bonitas, iustitia, misericordia, sanctitas, principium omnis maiestatis, magnificentiæ, sapientiæ, bonitatis, iustitiæ, misericordiæ, sanctitatis. 2. Omnem rationem boni vtilis, cum sit ipsa infinita benignitas, munificentia, liberalitas. origo omnis benignitatis, munificentiæ, liberalitatis. 3. Omnem rationem boni iucundi ac delectabilis, cum sit ipsa infinita pulcritudo, dulcedo, suauitas, amabilitas. fons omnis pulchritudinis, dulcedinis, suauitatis, amabilitatis. Quàm indignum ergò, hanc infinitam Dei bonitatem & amabilitatem à peccatore negligi, sperni & postponi ludicræ gloriolæ, exiguo lucullo, euanidæ voluptatulæ? O quàm clarè hoc agnoscunt, sed serò nimis, qui apud inferos sic vociferantur: *Ergò errauimus à via veritatis. Quid profuit nobis superbia, & diuitiarum iactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia illa tanquam vmbra.* His ponderatis elicienda contritio ex puro amore Dei, vt & in sequentibus punctis.

II. Expende quam sublimis, profunda & incomprehensibilis sit illa Dei bonitas & amabilitas in omni ratione boni & amabilis; vtpote cui omnis bo-

nitas, & amabilitas, quę in creaturis omnibus, etiam possibilibus', posset reperiri aut concipi, nulla sit collata huic infinitæ bonitati & amabilitati Dei, cum hæc infinita sit & indefectibilis, quæ nec deficere, nec augeri, nec minui queat: insuper non creata & accidentalis, sed increata & substantialis, imò realiter idem cum Deo: illa verò sit finita & defectibilis, creata & accidentalis, quæ reipsâ deficit, nec vnquam in eodem statu permanet. Quanta ergo iniuria infertur infinitæ Dei amabilitati, cum despicitur & conculcatur amore vilissimæ bonitatis in creaturis apparentis?

III. Expende, quàm longæua sit hęc ipsa Dei amabilitas & bonitas, videlicet coæterna ipsi Deo. Quanta ergo dementia est, quanta temeritas, momentaneam voluptatem gloriolamve illi præponere? Heu, quoties id fit à cœco peccatore, qui bibit quasi aquam iniquitatem? quoties is auertit se ab infinitè amabili creatore, & conuertit se ad abominabilem creaturam?

(...)

Domi-

Dominica Quinquagesimæ.

Hebdom. Quinquagesimæ.

De Christi passione prædicta, & cæco illuminato. Luc. 18.

I. CHristus ascēdens Ierosolymam, 12. discipulis prædixit passionem, & resurrectionem suam, quorum illi nihil intellexerunt. Expende hîc paternam Christi erga suos prouidentiam, & charitatem, tàm sollicitè de instanti passione discipulos, quorum fragilitatem, & in fide vacillationem præuidebat, præmonentis, & spe resurrectionis ad imitationem animantis, simulque nos omnes ad piè recolenda, maximè hoc sacro instanti tempore, passionis suæ mysteria, & sua sequenda vestigia inuitantis. At quàm pauci etiamnum capiunt verbum hoc? quam multi cum furente mundo insaniunt, *inimici crucu Christi, quorum finis interitus, quorum Deus venter est, & gloria in confusione eorum, qui terrena sapiūt!* Quanta felicitas eorum, qui sensum Christi habentes; cum D. Bernardo omnia passionis eius mysteria iugiter

I. Medit. Phil. 3.

mente recolunt, & tanquam fasciculum myrrhæ inter vbera sua recondũt, auideque eius insistere vestigijs gestiunt. Quisquis ex illis es, grato animo tantam agnosce gratiam, medullitusq; tot mundi amatorum pereuntium deplora insaniam.

II. Cœcum mendicum, licet à turba increpatum, clamantem, *Iesu fili Dauid, miserere mei*, ad se adduci iussit, & sanauit: En typum generis humani, & cuiusuis peccatoris cæci, gratia Dei destituti, qui vt à Christo illuminari, & sanari mereatur, necesse est 1. Vt agnoscat, quod sit *miser, & miserabilis, & pauper, & cæcus, & nudus.* 2. Vt velit illuminari & sanari, seu seriò conuerti. 3. Vt hoc ipsum instanter, & constanter petat, & desideret, quantumuis mundus, caro, dæmon obstrepat. 4. Vt mũdum conculcans cum vanis concupiscentijs, non honores, opes, voluptates desideret, sed veram cognitionem Dei, sui, rerumque diuinarum ad æternam salutem conducentium. O quanta Dei bonitas, qui hæc omnia pia desideria peccatori tam ingrato inspirat, quem tam misericorditer sanat! ô quanta illi gratiarum actio esset meritò referenda, quanta compunctio,

Spec. 3.

cor-

cordis de nostra ingratitudine excitanda?

III. Cœcus illuminatus secutus est Christum, magnificans Deum, aliosq; exemplo suo, ad idem inducens. quanta exultatione spiritus, diuina miserante gratia, peccator illuminatus, & è luto fœcis extractus, diuinæ bonitati potiore iure gratias medullitus agere, Christi perfectissimam vitam quam proximè conari exprimere, aliosque omnes, quos posset, verbo, exemplo, oratione ad idem allicere deberet? Hæc affectu, & opere prasta, & sic te à Christo illuminatum proba.

Nota circa sequentes de passione Domini meditationes.

Cum ad vberiores, solidioresque in perpendendis singulis mysterijs Dominica passionis discursus formandos, congruoque ex ijs affectus efficacius eliciendos plurimùm conducat, communiores in ea occurrentes circumstantias profundius penetrare, modumq; affectus vsitatiores perfectius fructuosiusq; eliciendi & continuandi perspectum habere, consultum erit, de singulis singulas meditationes, quasi proœmiales instituere, quales sunt sequētes satis prolixa & fertiles.

II. *De personâ Christi patientis.*

1. FIlius Dei, qui, vt ab æterno decreuit incarnari, ita etiàm, in natura nostra assumenda, omnia, quæ passus est in tempore pro nobis, decreuit ab æterno pati, post assumptam etiam hypostaticè naturam humanam, eminentissimæ erat, supra omnes creaturas, etiam possibiles, excellentiæ. Nam 1. quoad personam suam, erat naturalis filius Dei, ac proinde verus Deus; quoad naturam diuinam, æqualis cum Patre & sancto Spiritu immensitatis, æternitatis, infinitatis, incomprehensibilitatis, maiestatis, potentiæ, sapientiæ, bonitatis, iustitiæ, misericordiæ, sanctitatis: quoad humanam verbo vnitam, excellentissimæ supra omnes puras creaturas dignitatis, primogenitus electorum, exemplar omnium prædestinandorum, finis omnium creaturarum.

2. Quoad officia eius sublimissima, erat caput, & rex summus hominum & Angelorum, summus sacerdos, summus mediator, legislator, doctor, miraculorum patrator, discretor meritorum, iudex viuorum & mortuorum.

3. Quo-

3. Quoad animam, habuit ab initio conceptionis clarissimam Dei visionem cum amore & gaudio beatifico, in eminentissimo gradu; scientiam infusam maximam, quâ novit omnia præterita, futura, omnes, etiàm intimas, omnium hominum & Angelorum, cogitationes, affectusque, quos habuere, habent, habebuntque in omnem æternitatem: deinde sanctitatem infinitam ob vnionem cum verbo, innocentiam summam, seu impeccabilitatem; gratiam sanctificantem sublimissimam cum omnibus virtutibus infusis sibi congruentibus, & charismatis sancti Spiritus, alijsque prærogatiuis in excellentissimo gradu: gratiam demùm capitis influendi in omnia membra subiecta, & vim merendi infinitam, quippè cuius omnia & singula opera, omnes passus, omnes cogitationes, omnia desideria essent infiniti valoris.

4. Quoad corpus, habuit id ipsum, vtpote è purissimis B. Virginis sanguinibus opere Spiritûs sancti formatũ, quoad complexionem, temperatissimum, & tenerrimum: quoad formam & staturam, formosissimum, & decorosissimum: quoad proportionem

membrorum, decentissimum & gratiosissimum; quoad sensuum ingenijq; acrimoniam, phantasiam firmissimam, memoriam tenacissimam, intellectum perspicacissimum, sensus omnes vivacissimos.

5. Quoad reliqua externa bona, erat oriundus ex nobilissimo Patriarcharũ sanguine, è regia stirpe Dauidica, ex sanctissima Virgineaque Matre prognatus; magnæ passim sanctitatis & innocentiæ nomine celebris, tot miraculorum fama clarus, ideoq; Prophetæ magnus & Saluator mundi habitus; ob tot beneficia ægris omnis generis exhibita, vulgo carus; ob diuinam eloquentiam miramq; morum suauitatẽ, & integritatem, etiam hostibus admirabilis; verbô, omnibus meritò gratiosus, summus contemptor opum, honorum, voluptatum, quas omnes, si voluisset, in manu habebat, atque his tot nominibus meritò fuit immortali, beataque vita, omni cultu, honore, amore, obsequio dignissimus.

Quanta ergò indignitas, talem ac tantum, tam indigna, acerba, infanda pati? quanta dignatio, talem se vltrò ad illa perpetienda offerre? qualis proinde Christo, ex gratuito amore, pro nobis

bis tam indigna patienti deberetur compassio, gratitudo, amor, oblatio sui, & zelus corpus, & animam eius seruitio perfectè impendendi? Hæc vbi ponderaris, elice hos ipsos affectus, e. c. hoc vel simili modo. In præsenti per 5. genera suspiriorum, iuxta Induct. medit. c. 7. §. 1.

I. O quàm incomprehensibilis dignatio tantæ sublimitatis tuæ, ô Iesu infinitè suauis, misericors, & amabilis! non possum illam ego, nec intellectu comprehendere, nec affectu compensare, nec vlla creatura id poterit in æternum. 2. Nihilominus medullitùs, prout possum, totis medullis cordis mei, condoleo tibi, tali ac tanto, talia ac tanta, ex amore mei, patienti: doleo de meis omniumque peccatis, vtpote caussis tuę amarissimę passionis: agnosco infinitam charitatem, pro qua intimas gratias ago: in compensationem me totum, ceu holocaustum immolo: cupio ardenter corpus, animam, vires, & sensus omnes tuo impendere obsequio, seriò conando in triplici via perfectionis proficere, aliosque pro meo modulo, in eadem promouere. Atque hæc omnia purissimè non intuitu mercedis, aut supplicij, sed ex

mero,

mero amore tui; intensissimè, omni possibili compassionis, compunctionis, gratitudinis, amoris, totalis mei ipsius ad tuum seruitium oblationis affectu: constantissimè inter prospera & aduersa, inter desolationes, & consolationes, tota vita; insatiabilissimè, quoad desideria supra vires hos omnes affectus crebrius, purius, intensius, constantius exercendi in æternum & vltra. 3. Neque id solum meo, sed omnium hominum & Angelorum, etiam creandorum, si possem, affectu. 4. In vnione intensissimorum similium affectuum, quos vnquam habuere vlli, aut habebunt vsque ad finem mundi. 5. Vtinam mecum hos, & multo inflammatiores, eliciant affectus omnes, pro quibus Christus passus est.

II. Christus Dominus, licet ex se esset talis ac tantus, nihilominus, ex dignatione, in passione sua diuinæ Maiestatis suæ abscondit sublimitatem, & hostibus humanæ carnis, in quam sæuire possent, obiecit fragilitatem. Summam tristitiam in animam suam beatissimam vltrò accersiuit, corpus suum tenerrimum, & innocentissimũ tàm diris permisit torqueri tormentis, impius, seductor, stultus, blasphemus,

pro-

proclamari, iudicari, condemnari sustinuit. ab omnibus sperni, illudi, opprobrijs proscindi, odio haberi, mortis reus iudicari, morte crucis affici voluit. his expensis renoua eosdem affectus, quoad tempus præteritum, modo supradicto Quis comprehendet illam tuam tantam dignationem, quis compensabit? nullus, nullus in æternum. heu, quod nec hoc saltem hucusque agnorim! heu, quod tàm oscitanter affectus compassionis, compunctionis hæc meditans exercere curarim! doleo de hac mea tanta insensibilitate & ignauia, idque purè propter te, intensè, constanter, insatiabiliter continuare desidero: & quidem non solum meo, sed omnium possibilium hominum possibili affectu. Vtinam saltem pro aridis meis desiderijs aliorum feruentissima obtulissem! Vtinam hæc omnia præstitissent mecum omnes, ac deinceps præstent perfectissimè.

III. Idem misericordissimus Saluator, qui, dum pateretur, singulis Electis pretium meritorum suorum obtulit, & nunc efficaciter applicat, ex infinita erga omnes, & singulos, charitate; sponte has miras in se rerum disiunctissimarum combinationes suscepit, & ad-

admisit, quarum 1. est naturæ diuinæ impatibilis & immortalis, cum natura humana patibili & mortali. 2. summi gaudij cum summa tristitia. 3. summæ gloriæ cum extrema ignominia. 4. summæ innocentiæ cum dirissima punitione. 5. summæ sanctitatis cum supremæ impietatis falsa impositione. 6. summi amoris erga homines cum summo eorum erga se odio. 7. vitæ æternæ beatissimæ, glorioſissimæ, cum morte temporali acerbissima, ignominioſissima. An non merito hæc perpendens admirabundus exclamabis

Abac. 3. cum Abacuc propheta: *Domine consideraui opera tua, & expaui.* (iuxta versionem 70.) *In medio duarum vitarum cognosceris?* An non, si penſiculatius ponderes, Quis ex se, ex natura sua fuerit, videlicet, Deus, quoad animam beatus, rex gloriæ, infinitè innocens, sanctus, a quo ab illis, omnis vitæ & beatæ immortalitatis auctor: & quid ex dignatione propter nos fieri voluerit, nempe homo, passibilis, opprobrium hominum, & permiserit se nocentissimũ & impijssimum reputari, odio haberi, dirè occidi; præ stupore cum sanctis Angelis exclamabis: *Quis est iste, qui venit de Edom tinctis vestibus de Bosra, iste*

Isa. 63.

for-

formosus in stolâ suâ, gradiês in multitudine fortitudinis suæ!

His inter se tàm miris combinationibus collatis, prorumpe in prædictos affectus, proponendo eos in futurum ardentius frequentare, & reipsa demonstrare, cauendo hos vel illos defectus, sic exercendo amorem, resignationem per exhibitionem operis.

De ijs, pro quibus, & à quibus Christus patitur. III.

I. CHristus ab æternitate decreuit, totâ vita desiderauit, tempore passionis pati dignatus est, tam indigna, tam atrocia primùm pro omnibus hominibus, culpâ suâ vilissimis, abiectissimis, miserrimis, cum possent, si vellent, esse ex gratia nobilissimi, honoratissimi felicissimi.

Nam 1. ex gratia insigniti erant imagine Sanctissimæ Trinitatis, & in filios Dei, in protoplastis parentibus, ante lapsum, adoptati, plurimi etiàm tales in Christo per baptismum regenerati: at culpa sua assumpserunt characterem diaboli, & facti sunt eius serui, & iræ filij.

2. Iure hæredes erant regni cœlestis

ex

ex gratia : at reatum gehennæ ignis contraxerunt malitia sua.

3. In honore erant apud Deum, & Angelos, ob communicatam sibi gratiam: at per peccatum facti opprobrium Dæmonum, æternam incurrerunt ignominiam.

4. Ex gratia donati erant innocentiæ stola: at hanc fœdarunt & perdiderunt incuria sua.

5. Ex gratia ornati erant fide, spe, charitate, alijsq; charismatis, quibus, si vellent, ad insignem possent pertingere gradum sanctitatis : at proteruia sua his vti noluerunt, & in profundum iniquitatum omnium se præcipites dederunt.

6. Amabiles ob gratiam erant Deo, & Angelis; execrabiles Dæmonibus: at sponte sua maluerunt gratia & amicitia Dei excidere, & dæmonum amicitiam ambire.

7. Vitam æternam ac beatam filiorũ Dei in manu habebant, nam *Dedit eis potestatem filios Dei fieri* : at ipsi elegerunt potius æternam mortem inimicorum Dei. *Ioan. 1.*

Deinde hæc decreuit, desiderauit & dignatus est pati pro ingratissimis, i. pro tot donis naturæ, quæ illi in ar-

ma,

ma, quibus in ipsum insurgerent, erant conuersuri. 2. pro tot charismatis gratiæ, quibus erant vel abusuri, vel oscitanter vsuri. 3 pro tot promissis bonis gloriæ, quibus se indignos erant reddituri. Denique pro hominibus tanto beneficio indignissimis, 1. ob tantam prædictam ingratitudinem 2. ob tantam abominandorum scelerum multitudinem. 3. ob tantam eorundem enormitatem. 4 ob tantam tot nolentium resipiscere proteruitatem 5. ob tantam æternarum blasphemiarum tot damnandorum atrocitatem.

O verè inæstimabilis charitas Saluatoris nostri, quam non potuerunt extinguere tantæ aquæ ingratitudinum, tot flumina immanium flagitiorum, præsertim cùm hæc omnia clarissimè semper ob oculos eius versarentur! cuius cor lapideum non moueatur ad compassionem, compunctionem, amorem, proficiendi in spiritu feruorem, sic Christum, sic se alloquentem attentè audiat!

En ego, natura Filius Dei & verus Deus, dignatione filius hominis & verus homo, tanta patior pro te, qui eras ex gratia Filius Dei, hæres regni, cœlo honorabilis, innocentia clarus, amabilis

lis Deo & Angelis, consors beatæ immortalitatis, at culpa tua factus es mancipium diaboli, reus gehennæ, abominabilis incolis cœli, victima orci. Quot donis naturæ & gratiæ sic es abusus? quoties contempsisti, & tàm temerè perdidisti tot coronas, quas tibi tanto pretio comparaui, incõparabilis glorię? Quoties respuisti oblatam tibi resipiscendi gratiam? Reuertere nunc tandem ad me & suscipiam te. His expensis excita prędictos affectus.

H. Christus simili modo ab æterno decreuit, tota vita desiderauit, & in tempore pati dignatus est singula ab illis omnibus, à quibus passus est, talibus, vt supra, tam vilibus, ingratis, indignis, & quidem à summis, medijs, infimis; à principibus & plebeis; à sacerdotibus & laicis; à militibus, lictoribus, apostata Iuda, diabolis seu principibus tenebrarum harum, quorum tantam erga se inuidiam, odium, rabiem, tantam pro tot beneficijs ingratitudinem, tantam scelerum immanitatem, tantam mentis cæcitatem, tantam in pessimâ voluntate pertinaciam, tantam æternorum suppliciorum ipsis luendorum atrocitatem clarissimè intuebatur: cum tamen eos, acceptis dæmoni-

monibus obstinatis, & tenerrimè amaret, & ardentissimè eorum salutem desideraret. Renouandi & hîc affectus prædicti.

III. Idem demùm misericordissimus Saluator, omnia, quæ passus est, ab æterno applicare voluit, & in tempore applicauit, & nunc etiam applicat, peculiari modo singulis Electorum ex gratuita misericordia, non obstante tanta nonnullorum ex ipsis ingratitudine, tanta delictorum numerositate & grauitate, tantâ in eius seruitio tepiditate. An non & te vnum ex illis agnoscis? si sic, agnosce culpam, deprecare veniam, mirare eius bonitatem, tuam obstupesce stupiditatem, & subiunge affectus compunctionis, gratitudinis, amoris, zeli proficiendi in spiritu, & in particulari hæc vel illa emendandi, reformandi, &c.

De ijs, quæ Christus passus est generatim. IV.

I. CHristus vti ab æterno pati voluit, ita in tempore sponte sua passus est in anima sua, quantumuis iugiter clara Dei, visione, amore & gaudio beatifico perfruente, peringens miraculũ maximos dolores, mœrores, angoi-

angores; & quidem potissimum quadruplices. 1. Ob atrocitatem cruciatuũ cum dirâ morte sibi imminentium, quæ velut præsentia præsentiebat. 2. Ob enormitatem offensarum diuinę Maiestatis & scelerum totius mundi, quæ sibi luenda præsciebat. 3. Ob compassionem Matris, discipulorum, omniumque Electorum, quorum dolores, afflictiones, persecutiones, ærumnas, nonnullorum etiam lapsus, infirmitates, tentationes, diros cruciatus atrocesque dolores, quos quasi coram cernebat. 4. Ob multitudinem damnandorum, quibus, ob eorum peruersam voluntatem, obstinatamque malitiam nihil profuturam suam passionem præuidebat.

Magnitudo porro singulorum horum dolorum æstimari potest, ponderando eorum latitudinem seu multiplicitatem; sublimitatem seu intensionem & grauitatem, longitudinem seu diuturnam durationem; profunditatem seu incomprehensibilitatem & insatiabilitatem.

Latitudo ergo horum quadrupliciũ dolorum fuit, tanta multiplicitas tot dolorum, cruciatuum, opprobriorum Christo subeundorum, tot peccatorum

rum ab origine mundi vsque ad eius consummationem commissorum & committendorum : tot afflictionum, persecutionum, ærumnarum suorum Electorum : tam innumerabilis penè multitudo damnatorum & damnandorum.

Sublimitas illorum dolorum fuit tanta singulorum intensio & atrocitas, ob tantam tormentorum & opprobriorum Christo tolerandorum immanitatem : ob tantam afflictionum, persecutionum, cruciatuum, ærumnarumque animarum Electis suis perferendarum grauitatem: ob tantam suppliciorum damnandis sustinendorum acerbitatem.

Longitudo fuit tam diuturna duratio multiplicium illorum dolorum , ob prædictorum causas , intensissimorum: quia durarunt toto tempore passionis , ab ingressu in hortum montis Oliueti, cum dixit: *Tristis est anima mea vsque ad mortem* , vsque dum in cruce expiraret, testans se à Patre derelictū; immò , aliquo modo, ab instanti conceptionis totâ vitâ vsque ad mortem, cum prædicta omnia semper clarissimè , quasi coram intueretur ; insuper, cum ab æterno ad hos dolores vltrò

assumendos paratus fuerit, ideoque tot figuris & prophetijs passionem suam prænunciari voluerit, quoad liberalissimum Filij Dei desiderium, fuit eorundem dolorum, vti & omnium aliorum cruciatuum, æternâ saltem in voto duratio.

Profunditas est, incomprehensibilitas & insatiabilitas eorundem, quod videlicet Christus verus Deus, & verus homo, verè quoad animam beatissimùs, potuerit & voluerit, simulcũ infinito & ineffabili gaudio, quo iugiter fruebatur, pati tam atroces dolores: deinde, quod multò plures, graviores, diuturniores pati amore Patris & salutis nostræ, si ita diuinæ sapientiæ placuisset, paratissimus fuerit, idque cum insatiabili zelo gratificandi æterno Patri desideraverit.

His expensis æstima quàm immensos, intensos, perennes, insatiabiles affectus compassionis, compunctionis, resignationis ad omnis generis desolationes & aduersitates forti animo ferendas te frequentare par esset amore Saluatoris tui, qui amore tui se in abyssum tot temporalium dolorum, & angorum præcipitare non dubitauit, ne tu abysso æternorum luctuum &

tor-

tormentorum absorbereris: simulque prædictos affectus excita.

II. Similiter in corpore suo sanctissimo, innocentissimo, tenerrimo, ab æterno pati voluit, & in tempore passus est maximos cruciatus simili ratione secundum quatuor dimensiones expendendos.

1. Quoad *Latitudinem*, tam multiplices & varios in omnibus sensibus & membris corporis, in captiuitate, flagellatione, coronatione, baiulatione crucis, crucifixione.

2. Quoad *Altitudinem*, tam intensos propter singulorum summam atrocitatem: propter tenerrimam corporis complexionem; omnium sensuum eximiam viuacitatem.

3. Quoad *Longitudinem & Profunditatem*, tam diuturnos, ob iugem eorum tota vita præuisionem; incomprehensibiles & insatiabiles ob corporis eius vniti verbo infinitam dignitatem, & insatiabilem plura & diriora patiendi cupiditatem.

His ponderatis subiungendi affectus gratitudinis, amoris, zeli imitandi Christum in eximia patientia dolorum, laborum, ærumnarum.

III. Simili ratione, quoad famam ab

æterno pati voluit, & in tempore passus est maximas iniurias.

1. Ob multitudinem & varietatem calumniarum, irrisionum, opprobriorum, contumeliarum illi irrogatarum.

2. Ob enormitatem earundem, quæ æstimanda non solum ex singularum grauitate, sed etiàm ex summa eius innocentia & eximia fama sanctitatis, doctrinç, sapientiæ, miraculorum, quâ clarebat; ex infinitâ dignitate illius personæ; earundem contumeliarum firmissima apprehensione.

3. Ob diuturnam nonnullarum, apud impios, durationem &c. vt supra. Affectus compassionis, zeli imitandi Christum in tolerantia iniuriarum, contemptu sui.

De caußis, cur Christus passus.

V.

CAussæ mouentes Filium Dei, vt ab æterno decerneret, in tempore desideraret & dignaretur tanta pati, triplices possunt expendi.

1. Ex parte Filij Dei, mouerunt ipsum ad tam amarum calicem passionis appetendum, arripiendum, ebibendumque immensa eius bonitas, gratuita

tuita misericordia, infinita charitas, quâ ferebatur in Deum patrem, hominesque vniuersos, quos à patre ardentissimè diligi videbat. Quis latitudinem, longitudinem, & sublimitatem huius tam immensæ, æternæ, infinitæ, incomprehensibilis bonitatis, misericordiæ, charitatis intellectu assequatur? nullus, nullus, ne quidem illuminatissimi Cherubini. Quis dignos admirationis, gratitudinis, amoris rependat affectus? nemo in æternum, nequidem ardentissimi Seraphini, pro modulo nihilominus tuo, quantum potes, tantum aude.

II. Ex parte æterni Patris impulit eum ardentissimus zelus amorem suũ erga Patrem excellentissimè testificandi, diuini eius beneplaciti perfectissimè exsequendi, & gloriæ longè lateque, eminentissimo modo, propagandæ, cùm enim videret hęc omnia se assecuturum, si illa omnia, & singula in numero, pondere, & mensura, pro humano genere reparando pateretur, quæ ab æterno Patre ad satisfaciendũ diuinæ Iustitiæ præfinita sciebat, obtulit se ab æterno non solum ad illa omnia & singula promptissimè perpetienda, sed ad multò etiam plura, du-

riora & atrociora, si diuinæ eius volũtati placuisset; ideoque tota vita tanto affectu ad tormenta illa & opprobria anhèlauit, & tempore passionis tanta alacritate excepit, cum insatiabili desiderio plura & grauiora patiendi. Quin & tu, si Christo vis esse similis, hunc eius zelum strenuè æmularis?

III. Ex parte generis humani hæ eundem causſæ, infinitæ illius æternæque misericordiæ, bonitatis, liberalitatis, charitatis indices, ad patiendum permouerunt.

1. Vt peccata nostra superabundantissimè ex rigore infinitæ iustitiæ expiaret, cum vnica guttula sudoris, aut sanguinis suffeciſſet; simulque nos ab omnibus malis culpæ, & pœnæ tàm temporalis quàm æternæ, peccata subsequentibus, plenissimè liberaret, modo nos ipsius tantas infiniti valoris satisfactiones nobis applicare dignaremur.

2. Vt nos inæstimabilibus bonis gratiæ & gloriæ largissimè ditaret, suos cohæredes regni cęlestis conscriberet, eiusque possessionem supra rigorem omnem iustitiæ nobis infinito pretio pretiosissimi sanguinis sui compararet.

3. Vt exemplo suo nos doceret modũ vir-

virtutes omnes in obiectis maximè arduis, tempore summæ desolationis, perfectissimo modo exercendi non solùm agendo, sed & patiendo; & perseuerandi in continuo studio Deo per omnia perfectissimè placendi, eiusque diuinæ voluntati nos conformandi, inter impetuosissimas etiam omnium ærumnarum, afflictionum, opprobriorum, cruciatuum, omnisque generis aduersitatum procellas, vsque ad mortem etiam diriſsimam & ignominiosissimam.

4. Vt omnibus sufficientem, Electisque superabundantem impetraret gratiam ad continuum, & quidem eximiũ progressum faciendum in triplici via perfectionis, iuxta exemplar ab eo nobis relictum, & consequenter ad eximias æternæ gloriæ coronas, & peculiares aureolas promerendas: & quidem singulis in particulari omnia & singula media tam suauia, mirabilia, efficacia, quibus ad prædestinatam sibi gloriam, deducuntur quotquot saluantur. Quid tam liberali munificentissimi Saluatoris tui charitati retribues? an non teipsum paratissimum ad eum redamandum, imitandum, & cooperandum strenuè tot, tan-

tisque gratiæ auxilijs, ab eo tibi impetratis, per assiduum conatum in spiritu proficiendi?

VI. *De effectis & fructibus Dominicæ passionis.*

I. PRimus fructus Dominicæ passionis est maxima Dei glorificatio, & Christi, qua homo, clarificatio. Nam ex hoc tam admirabili diuinæ dignationis, miserationis, dilectionis excessu manifestissimè mundo innotescit infinita Dei bonitas, incomprehensa charitas, immensa misericordia cum summa iustitia coniuncta: propter hunc excessum à tot electis tot iàm sæculis suspicitur, colitur, amatur, glorificatur, & deinceps ad finem mundi simili ratione glorificabitur: quanto porrò perfectius id fiet in extremo iudicio, coràm omnibus hominibus & Angelis congregatis: quantò eminentius æternùm in cœlis?

Deinde ex eadem passione mira redũdat in sanctissimam Humanitatem Christi gloria, quia per illam meruit sibi eminentissimas glorioſi corporis dotes, & prærogatiuas, exaltationem nomi-

nominis ſummam ſuper omne nomen, ſupremam iudiciariam in omnes iudicandos poteſtatem His conſideratis, affectus congratulationis & gratitudinis exercendi.

II. Alter fructus eſt, maxima inde in Electos redundans auxiliorum ad omnimodam perfectionem conſequẽdam efficaciſsimorum gratiæ plenitudo, indeque conſequens plurimorum eximia vitæ ſanctitas, meritorum copia, gratiæ ſanctificantis excellentia, in bono perſeuerantia. Ex illorum enim infinitorum Chriſti meritorum oceano profluxere tot flumina diuerſorum chariſmatum, & gratiarum; inde emanarunt, vimque omnem ſuam traxerunt, inclitæ virtutes & merita omnium Sanctorum, Patriarcharum fides, Prophetarum ſpes, charitas Apoſtolorum, conſtantia Martyrum, deuotio Confeſſorum, caſtitas Virginũ, perfectio qualiſcunque omnium ſaluandorum, & quidem, quóad omnes, & ſingulos gradus. Expende, quot & tibi inde prouenerint præſidia & chariſmata gratiarum, quibus oſcitãter es vſus: agnoſce, gratias age, & feruorem concipe applicandi tibi merita Chriſti, per pium vſum Sacramentorum,

per seriam passionis meditationem, piam ruminationem, strenuam imitationem.

III. Fructus tertius est, eximia tot Electorum Dei, quoad animam & corpus glorificatio: nam omnes gradus beatitudinis animæ, tam essentialis, quam accidentalis, omnes item gradus gloriæ corporis, & extraordinariarum laureolarum omnium saluandorum, ex eodem illo inexhausto mari infinitorum Christi meritorum, per effusionem sanguinis & mortem consummatorum, profluxerunt, ac deinceps profluere non cessabunt, vsque ad vltimum electum in fine mundi futurum. Quanta laus & gratiarum actio reddenda foret Christo pro omnibus, & singulis gradibus tàm inæstimabilis gloriæ, quos ipse singulos tanto pretio singulis Electis comparauit? quid non faciendum & perferendum pro illa gloriâ, quàm Filius Dei pretio sanguinis sui mercari non dubitauit?

Quo-

Electorum necessitates, ærumnas, tentationesque, quas semper ob oculos habuit, æterno Patri commendans.

O quos, & quàm sublimes amoris, zeli diuini honoris, resignationis, gratitudinis, reuerentiæ, submissionis erga æternum Patrem! quot & quam ardentes commiserationis & dilectionis erga homines istic frequentauit, imò continuauit affectus! quam inflammata desideria diuinæ Patris gloriæ propagandæ, & salutis omnium hominum promouendæ elicuerit! quam amarè omnium peccata defleuerit! quàm optârit & exorârit à Patre omnibus Electis eximiam perfectionem cum auxilijs ad eam consequendam requisitis! atque hæc omnia præstitit in hunc finem, vt sic peccata nostra occasione nimiæ cum hominibus familiaritatis contracta deleret, ad amorem secessus spiritualis & crebræ renouationis spiritûs, seu recollectionis subinde instituendæ, maximè ante opus magni momenti auspicandum, inuitaret; vberemq; gratiam proficiendi in deuotione & familiaritate cum Deo omniq; sanctitate impetraret, ex amore maioris nostræ perfectionis & beatitudinis. En quid amore tui faciat.

aman-

amantissimus Magister tuus, & Saluator, & te illum redamare; & grato promptoque animo æmulari adhuc pigeat?

II. Christus verus legislator ibidem 40 diebus ac noctib. ieiunauit, ab omni prorsus cibo abstinens instar Moysis, & Eliæ in oratione pernoctans, aut humi cubans, idque ex amore nostræ salutis, vt sic Adæ, omniumque peccata, maximè gulâ, & nimiâ corporis indulgentiâ commissa expiaret; ad ieiunia, abstinentias, aliosque corporis afflictiones assumendas incitaret; vt gratiam ad id necessariam impetraret. Sic ille in se castigat peccata aliena, tu cur detrectes maceratione corporis expiare propria?

III. Triplici tentatione, gulæ, vanæ gloriæ, auaritiæ & ambitionis, simulque idololatriæ se tentari, & transferri è deserto in pinnaculum templi, & montem excelsum permisit, ex infinita dignatione, & dilectione erga Electos suos: vt eos ad tentationes quasuis perferendas superandasque animaret; vt robur ijs easdem eludendi, & generosè vincendi impetraret; vt, quo modo ijs resistendum, exemplo suo doceret, videlicet non curiosè auscultando, &

exa-

examinando diabolicas suggestiones, nec trepidando ad earum impetum, sed statim retundendo, vel aliqua veritate è SS. Scriptura deprompta, vel ad contrarium virtutis actum se resoluendo, vel reipsâ eliciendo, vel assensum negando, vel ad alia seria se applicando. Agnosce Christi miram dignationem, qui per omnia nobis voluit similis fieri absque peccato, & imitari constitue fretus eius gratiâ, & Angelorum assistentia, qui Christo victori applauserunt, & ministrarunt.

De *Affectibus in Dominicâ passione meditanda maxime frequentandis.* II.

I. COnsidera quàm multiplices & eximij omnibus perfectionis vijs accommodati possint in expendendis Dominicæ passionis mysterijs excitari affectus Viæ quidem purgatiuæ compassionis, contritionis, zeli in puritate animæ proficiendi, peccata commissa expiandi & compensandi, committenda præcauendi, vitiosos habitus hos vel illos extirpandi, passiones effrenes has vel illas edomandi, tenta-

tentationes superandi: Viæ illuminatiuæ imitandi absolutissimas Christi virtutes, humilitatem, modestiam, sui despicientiam, patientiam, iniuriarum tolerantiam, obedientiam, fortitudinem, & in aduersis constantiam, aliasque id genus: Viæ vnitiuæ gratiarum actionis, amoris Dei, & proximi, resignationis, zeli gloriæ Dei, internæ cum Deo vnionis, & voluntatis nostræ cum diuina conformationis. Et quidem quam efficacia motiua ad illos eliciendos suppeditent circumstantiæ hucusque insinuatæ, quæ in omnibus ferè passionis articulis recurrunt, si attentè profundeque expendantur. Quot eiusmodi affectus, & quanto cum merito frequentare potuisses ac debuisses, quàm tepidè & somnolenter hucusque eos frequentaris, quam feruenter deinceps frequentare possis, si velis. Deinde excitato dolore de præterita oscitantia, concipe propositum eosdem affectus, per solidos discursus in meditatione tantorum mysteriorum nouo feruore excitandi.

II. Considera quàm perfectè prædictos affectus iuxta exemplar Christi eosdem perfectissimè inter patiendum frequentantis, & continuantis, exercere

cere potuisses, debuisses, & nunc meritò deberes: Videlicet 1. latissimè, seu circa omnia obiecta, quantumuis ardua, saltem, quoad pia promptæ voluntatis desideria: 2. purissimè, seu ex purissima intentione Deo propter se perfectissimè placendi, & gratificandi. 3. sublimissimè, seu intensissimè, omni possibili, pro mensurâ gratiæ communicatæ, affectu & conatu: 4. longissimè seu constantissimè, inter prospera, & aduersa, tota vitâ, in æternum & vltra: 5. profundissimè, seu insatiabilissimè, insatiabili cum desiderio crebrius, purius, intensius, constanti[illegible]q; eos frequentandi supra vires omni possibili omnium possibilium platurarum affectu, nunc, semper, æternùm, & vltra. Deinde, quam efficacia potu sses formare proposita hos internos affectus per diem frequentãdi; &, pro re natâ, cum actibus externis coniungendi tanto gratiæ & gloriæ incremento?

III. Considera, quàm facilè, & quanto cum merito, nunc hos, nunc illos affectus, nunc vnum seorsim, tibi magis necessarium, e.c. resignationis, per plures dies, nunc plures simul diutius continuare potuisses, ac deinceps posses,

ses, modò velis (iuxta Industrias meditandi c.7 §.1) secundum tres temporis differentias his modis 2. In præsenti agnoscendo te non posse pro dignitate talem affectum, &c. gratitudinis, amoris, compassionis, resignationis humilitatis elicere. 2. nihilominus, pro modulo tuo, id conando. 3. Et quidem non tuo tantum, sed omnium, si possis, possibili affectu, e. c. gratitudinis, amoris. 4. similes affectus omnium piorum offerendo in vnione similium affectuum perfectissimorum B. Virginis & Christi Domini. 5. optando, vt idem tecum multò eminentius faciant omnes.

Quoad præteritum tempus, optando, te hæc prædicta singula frequentasse, & dolendo de pristina negligentia.

In futurum proponendo eosdem piè frequentare per diem, & reliquâ vita, & reipsâ opere complere, hos vel illos defectus emendando, hæc vel illa faciendo vel patiendo, cum hoc pio sensu & affectu. Et his expensis concipe zelum hic affectuosè, & fructuosè deinceps meditandi. Quot gradus gratiæ, & gloriæ posses hac ratione promereri in vna meditatione?

De

De præcipuis virtutibus in Christo patiente imitandis, & de modo perfectè eas exercendi. III.

I. COnsidera quàm variæ, & eximiè in singulis penè Dominicæ passionis mysterijs, virtutes resplendeant, quarum hæ præcipuæ ; humilitas & despicientia sui profundissima , paupertas & contemptus mundi extremus, patientia dolorum & mansuetudo, tolerantia iniuriarum inuictissima , obedientia quoad intellectum, voluntatem & executionem perfectissima, resignatio in manus diuini beneplaciti, quoad se, omnes, & omnia absolutissima; amor Dei, & zelus gloriæ diuinę ardentissimus; amor proximi & zelus animarum summus. Quis singularum latitudinem , sublimitatem, longitudinem, profunditatem, vel angelico intellectu assequatur · Seu quis comprehendat , quam latæ singulæ fuerint, quoad extensionem ad obiecta omnia , & quidem tàm ardua : quàm sublimes seu intensæ , quoad intensionem graduum : quàm longæ , quoad durationem continuam , à primo instanti

stanti conceptionis vsque ad mortem crucis, imò, vsque in omnem æternitatem, quàm profundæ seu insatiabiles quoad desideria heroica nunquàm exhaurienda. Has admirare, & à longè saltem, pro modulo tuo, æmulari propone.

II. Considera quàm eximia cum perfectione, quoad omnem dimensionē, singularum actus internos Christus patiens frequentarit, imò continuarit, quàm latè, purè, intensè, constanter, insatiabiliter, prout superiore meditatione, puncto secūdo explicauimus. tantò, dubio procul, perfectius, & eminentius, quantò illuminatior fuit eius intellectus & inflammatior affectus; quantò sublimior eius scientia, & eminentior gratia; quanto denique eius persona dignior, & æterno Patri gratior. Et hos suspice, imitari desidera & propone, tuosque quantumuis imperfectos actus, eius perfectissimis infiniti meriti excessibus vnitos æterno Patri repræsenta.

III. Considera quàm perfectè earundem virtutum actus externos semper cum internis coniunctos exercuerit, quàm pura cum intentione. quàm vigili intellectus circumspectione,

quam

quàm ardenti voluntatis deuotione, quàm seria omnium virium mentis, & corporis applicatione: quàm promptè, quàm alacriter, quam constanter, & quidem circa obiecta maximè ardua, quauis data occasione, cum insatiabili insuper desiderio earundem actus frequentandi circa alia obiecta adhuc magis ardua, & naturæ repugnantia, imò circa omnia etiam possibilia, pro beneplacito æterni Patris, & modo affectuque, si posset, perfectiore & inflammatiore. O quam pretiosus ergo fuerit vel vnicus eius actus, humilitatis, verbi gratia, quando demisit se ad pedes Iudæ proditoris sui, aut quando voluit Barrabbæ postponi! quot sub vnico tali actu externo elicuerit subimissimos internos variarum virtutum actus, quot heroica longissimè captum humanum excedentia desideria? quibus omnibus, & singulis quantam nobis promeruerit gratiam se in his imitandi? Hoc ergò desiderium in his Christum imitandi vel nunc saltem concipe, & constanter vrge.

(?)

De

IV. De perfectionibus diuinis ex passione Domini præcipuè relucentibus.

1. EXpende quàm eximiè diuinæ perfectiones ex tam admirandis Filij Dei patientis mysterijs reluceant, nimirum infinita potentia, sapientia, bonitas, misericordia, iustitia, veritas, liberalitas, charitas. Etsi enim satis luculenter eluxit diuina potentia in mundi creatione; sapientia in illius gubernatione; bonitas in eiusdem conseruatione; misericordia in paterna circa omnes creaturas prouisione; iustitia & veritas in Angelorum apostatarum & hominum peruersorum punitione; charitas & liberalitas in veniæ & gratiæ humano generi indulgendæ promissione: multò tamen eminêtius hæc omnia resplenduerunt ex voluntaria Filij Dei pro nobis incarnati passione. Potentia Dei manifestius in de mundo innotuit, quod ex nihilo peccati Adæ & posterorum tantum potuerit elicere bonum, & ex tanta hominum contumacia, & malitia tantum miserationis & dilectionis excessum,

sum : Sapientia, quod Filius Dei humanum genus occasione ligni scientiæ boni & mali seductum , & perditum per superbiam astu Dæmonis induti formam serpentis , tàm miro & congruo medio, sese humilians, & mortalem nostram carnem induens reduxerit, & repararit per lignum crucis: Bonitas , quod optimo & excellentissimo modo voluerit perficere hoc opus nostræ redemptionis ; Misericordia, quod tali remedio nobis quidem honorificentissimo, illi verò longè laboriosissimo voluerit reparare nostras tàm multiplices æternasque miserias: Iustitia, quod vel vnicum Adæ, vel cuiusuis posterorum peccatum voluerit expiare, tanta tot cruciatuum perpessione, tanta sanguinis profusione, vt satisfieret rigori diuinæ iustitiæ. Veritas, quod sic tot figuras , tot prophetias, tot sacrificiorum vmbras ab origine mundi passionem & occisionem agni immaculati præsignantes luculentissimè impleuerit: Liberalitas , quod tot tantasque satisfactiones, quarum singulæ infiniti erant valoris, ad mille etiàm mundos abundantissimè, & supra rigorem iustitiæ, redimendos, sic voluerit multiplicare , & nonnisi tam

atroci sanguinis profusione, iuxta decretum Patris, consummare: Charitas, quod hæc omnia præstiterit, & multo plura præstare paratus fuerit hominibus ingratissimis, inimicis infensissimis, ex gratuito æterni infinitique amoris affectu. His expensis admirare, quod tam mirè & clarè nobis Deus diuina sua attributa manifestare sit dignatus in tam ineffabili opere pietatis, gratias age, & de gloria inde in ipsum redundante exulta.

II. Expende, in quem finem Deus tali modo voluerit has diuinas suas perfectiones tam luculenter nobis ob oculos ponere, vt videlicet eum, ceu finem, centrum, & omne bonum nostrum sic per lumen fidei euidentius agnosceremus, auidius expeteremus, feruentius amaremus, & omni obsequiorum genere perfectius glorificaremus in terris, olimque, per lumen gloriæ, clarius eum videremus, beatius amaremus, delectabilius possideremus æternùm in cœlis, idque ex gratuitæ bonitatis & misericordiæ suæ beneplacito, non ex vllo nostro merito. O si hæc sæpè, & seriò perpenderemus, quàm ardentes diuini amoris fa-

ces,

ces, quàm efficaces stimulos ad omnis generis pios affectus eliciendos animis nostris admoueri sentiremus, quam efficacia in humili deuotaque diuinarum illarum perfectionum consideratione aut ruminatione contra omnis generis tentationes superandas antidota nobis submministrari experiremur? Hic affectus amoris erga Deum infinitè bonum, sapientem, misericordem excitandus, cum zelo, illius honorem propagandi, omnibus cognitionem, timorem, amorem tantæ Dei bonitatis, misericordiæ, iustitiæ instillandi.

III. Expende quàm Christus, non solùm qua Deus, comprehenderit, sed etiam, quà homo scientia infusa, & visione beatifica semper hasce diuinas perfectiones intuitus sit, quàm demissè suspexerit, quam reuerenter veneratus sit: quàm ardenter ob illas Deum amârit, laudarit, glorificarit, quàm affectuosè æterno Patri, quod eas hominibus hac ratione reuelaret, gratias egerit, quàm zelosè agnitionem, timorem, amoremque earundem omnium cordibus imprimere desiderauerit.

Similia & tu desideria excita, eaque

perfectissimis illius desiderijs vnita ipsi perficienda commenda.

V. *De ardenti desiderio Christi anhelantis ad passionem.*

I. EXpende quàm ardens fuerit Filij Dei patiendi desiderium ab initio Conceptionis, imò ab æterno, quando acceptauit imperium Patris de perficiendo opere redemptionis humanæ per mortem crucis: eò dubio procul ardentius, quò clarius videbat, id cessurum ad maximam Patris Electorumque gloriam; & quò tenerius eundem, & propter ipsum, Electos omnes diligebat, ita vt iàm tunc totis præcordiorum affectibus exclamare videretur: desiderio desidero omnia, quæ mihi ab æterno præfinita sunt, pati; illudi, flagellari, crucifigi, mori: absit mihi gloriari, nisi in alapis, flagellis, opprobrijs, morte crucis. O quam immensa Christi in nos charitas, quæ, vt copiosissima esset nostra redemptio, impulit illum, non semel tantum pati pro nobis, sed penè infinities voto ac desiderio! Redama sic amantem, sequere per exercitium perfectæ resignatio-

nationis ad passionem anhelantem.

II. Quanto feruore hoc desiderium suum renouârit, & centies iterârit, quotiescunq; Ierosolymam veniebat; loca, in quibus passurus erat, oculis lustrabat: nempè montem Oliuarum, Caluariæ, vallem Iosaphat, montem Sion, palatium Caiphæ, prætorium Pilati, regiam Herodis; simulque omnia, & singula, quæ istic passurus erat, in numero, pondere, & mensura, quasi coram cernebat, & viuacissimè apprehendebat Quoties, quam feruenter se se æterno Patri obtulerit ad illa omnia; quæ æterno decreto præfinita sciebat, perferenda? Quam meritò & tu, quotiescunque vel arma passionis, vel imagines Christi patientis intuens, illius recordaris, heroica desideria, arduaq; quæque pro illius gloria promptè patiendi, imò vltrò appetendi, renouare deberes?

III. Quanto demum ex intimis præcordiorum medullis affectu hoc idem desiderium instaurârit, & millies frequentarit sub ipsum illud expectatissimum tempus, quo ex decreto Patris omnia, quæ de sua passione tot figurarum tenebris præfigurata, tot sacrificiorum vmbris adumbrata, tot pro-

phetiarum inuolucris prædicta fuerant, erat completurus? Quanto gaudio exultarit *vt gigas ad currendum viam suam.* Viam, inquam, passionis ac crucis, ad quam decurrendam exultabundus in terras descendit è sinu Patris? dubio procul multo maiore alacritate & gaudio, quam vllus sanctorum Martyrum, quantumuis feruentium, ad tormenta pro ipso perferenda anhelarit? Renoua & tu desiderium propositumque patienter, libenter, gaudenter omnia, quantumuis molesta, aspera, sensualitati, propriæ existimationi, immò ipsis etiam naturæ omnimodo contraria de paterna Dei manu acceptandi, maximè instante occasione tale quid patiendi.

VI. *De consilio Iudæorum contra Christum habito.* Matth. 26.

I. CHristus clarè intuens inuidiam, malignitatem, rabiemque in necem suam conspirantium, proditorium Iudæ animum, totumque instantis passionis successum, iterum præmonuit discipulos, inquiens, *Scitis, quia*

Matt. 26.

quia post biduum pascha fiet, & filius hominis tradetur vt crucifigatur, idque vt ostenderet se sponte, non coactè mori, ex paterno amore, erga discipulos quidem, ne inopinata eius in manus hostium traditione nimium turbarentur, & quasi non posset euadere, scandalizarentur; erga nos verò, vt pluris tantam dignationem eius, se vltrò ad mortem crucis offerentis, æstimaremus, & vehementius eundem redamaremus, ad maiorem nobis in cœlo gloriam promerendam. His expensis, potest excitari compassio, amor, resignatio.

II. Principes sacerdotum & seniores populi in atrio Caiphæ congregati, consilium inierunt, de Christo dolo capiendo; & quo loco, tempore, opportunitate, absque seditione populi, eum ceu Prophetam magnum, & Messiam suspicientis, magnique æstimantis id posset executioni mandari. iuxta illud Psalmistæ: *In eo dum conuenirent simul aduersum me, accipere animam meam consiliati sunt*: Et iterum: *Dixerunt inimici mei, & qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in vnum, dicentes: Deus dereliquit eum, persequimini & comprehendite eum.* Quorum

Psal. 30.

Psal. 70.

Gen. 37.

typum gessere olim fratres Iosephi (vt
Gen. 37. Christi Iosephus) qui eum ad se venientem aspicientes, inuidia stimulante de nece ei inferenda deliberantes dicebant: *Ecce somniator venit, venite occidamus eum. Et tunc apparebit quid illi prosint somnia sua.* O quanta veri nostri Iosephi innocentia, quanta benignitas, quanta charitas, qui dum infensissimi sui hostes sibi innocentissimo probrosam mortem machinantur, vicissim illis profussione sanguinis sui paratissimus est promereri æternam vitam! O quoties idem benignissimus Dominus noster, dum peccatores infandis scelèribus illum offendere nefariè parant, ipse ex merâ misericordia sua statuit mirè illos ad se reducere, & ad eximiâ sanctitatem euehere? agnosce similem eius erga te benignitatem, sic te gratuito amore præuenientem, & amore illius disce non reddere malum pro malo, sed vincere in bono malum.

III. Iudas huic malignantium consilio vltrò se ingerens, inquit: *Quid vultis mihi dare, & ego eum vobis tradam:* illis constituentibus triginta argenteos, spopondit se Christum traditurum. Quam id indignum discipulo facinus, quam ignominiosum Magistro? Quis tan-

tantæ iniuriæ æstimet grauitatem? Filius Dei, legislator & doctor supremus, ipsa increata sapientia Patris pretii inæstimabilis, à vilissimo terræ filio, ingratissimo discipulo, stupidissimo mancipio venditur inimicis, eius sanguinem iàm diu auidissimè sitientibus, impulsore diabolo, ex sordida auaritia, pretio vilissimo triginta argenteorum, quod pro vita serui interempti ab occisore pendi olim solebat. Quam meritò de hac iniuria conqueritur per Zachariam Prophetam: *Appenderunt mercedem meam triginta argenteos*: & per Amos: *Vendiderunt iustum pro argento, & pauperem pro calceamento*! O quanto viliore pretio etiamnum non rarò venditur Deus ab ingratis peccatoribus per peccatum mortale pro exiguo lucello, vana gloriola, momentanea delectatiuncula! ô quanta isthæc creaturæ in creatorem contumelia! quanta dementia! Compatere filio Dei, dole de tanta eius iniuria, & simili tua & aliorum peccatorum sæpius ipsi illata contumelia.

Zach. 11. Amos 2.

VII. *De missione duorum discipulorum ad parandum Pascha, & valedictione Matri facta.*

Mar. 14. I. CHristus primo die azymorum è Bethania præmittit Petrum & Ioannem Hierosolymam ad parandum Pascha in domo, in quam introeuntes in ciuitatem viderent ingredientem hominem amphoram aquæ portantem: idque primùm, vt nobis exemplum præberet accuratæ obedientiæ, parendo vsque ad extremum legi de esu agni paschalis mox abrogandæ: paupertatis item hospitium & omnia necessaria ad festum celebrandum emendicando, cum ipsius esset terra & *plenitudo eius*. Deinde, vt ostenderet se non purum esse hominem, sed simul verum Deum; quod clarissimè absentia & futura prospiceret, omnesque omnium hominum voluntates in sua manu haberet: demum, vt hospiti ampliorem merendi occasionem præberet, non solùm iam cœnaculum suum, sed deinceps etiam tanquàm commune discipulorum refugium offerendo. Quàm sedulò Dominus,

minus captat occasionem suos Electos ad perfectionem promouendi, ad sui imitationem inuitandi, & copiosius remunerandi? Quàm sedulum te quoque esse oporteret in æmulando tantam eius obedientiam, paupertatem, admirando, extollendo & amore complectendo tantam eiusdem erga suos prouidentiam?

II. Mœstissimæ Matri valedicens insinuat instare tempus, quo susceptum redemptionis humanæ opus esset consummaturus, & omnia de se scripta in lege, & Prophetis adimpleturus, prout alias ipsi & discipulis manifestè prædixisset, idque ex intimo filialis amoris & compassionis erga eam affectu, quam supra omnes creaturas summè diligebat, & à quâ se vicissim tenerrimè diligi sciebat; tùm, vt aliquo saltem modo intensissimos eius, quos præuidebat, leniret dolores, cùm iacula præuisa minus feriant; tum, vt vberiorem illi perfectissimæ resignationis & sublimissimi meriti segetem subministraret: Hic expende quis sensus fuerit talis filij erga talem Matrem, & vicissim talis Matris erga talem filium. Quomodo vtriusque cor vno eodemque doloris gladio fuerit trans-

fixum, vno eodemque amoris æstu liquefactum? quomodo in corde Matris inter se, de palmâ pugnarint affectus amoris erga filium dilectissimum, & resignationis in beneplacitum Patris sanctissimum? Ille opprobria, ludibria, tormenta, mortem tam truculentam & infamem Filio subeundam perhorrescebat; hic, vt non solum filium, sed insuper seipsam, si ita placeret, iuxta voluntatem Patris, vltro ad hæc omnia perferenda offerret, instanter vrgebat. Vicit tandem maternum affectum erga filium, heroicum desiderium implendi diuinum beneplacitum: ac proinde, licet amarius fleret, quàm Agar aspiciens filium suum Ismaelem morti vicinum; nihilominus multò generosius, quàm Abraham vnicum filium suum Isaac, progenitorem Messiæ futurum, ipsa Filium suum vnicum Iesum, verum Messiam, verum Deum, & hominem obtulit, simulque seipsam æterno Patri in sacrificium. His ponderatis vtrique compatere, & tam heroicam resignationem imitare.

III. Post valedictionem & consolationem Matri, vt & Mariæ Magdalenæ, Marthæ, & Lazaro impertitam, nullis se amicorum lacrymis in Bethania

nia detineri permisit, sed Hierosolymam, vbi sibi ab hostibus sciebat insidias strui, necem intentari, crucem parari, sub vesperum cum discipulis perrexit, vt, in quâ vrbe seipsum verum agnum esset mox immolaturus, in eadem agnum typicum extremum offerret. Quàm inflammatos Christus in profectione illâ, intuens oculis corporis loca suorum tormentorum, & oculis mentis singulorum acerbitatem, & inimicorum suorum rabiem, elicuerit affectus amoris, & resignationis erga Patrem, compassionis erga discipulos, dilectionis erga omnes etiam inimicos. Gratum te exhibe, & imitari stude.

Dominica II. Quadragesimæ.

2. Hebdom. Quadragesimæ. I.

De Chananæa filiâ. Matth. 15.

I. CHananæam Tyro & Sidone, vti corpore, ita & morum conuersione egressam, petentem cum magna fide, humilitate, perseuerantia filiam à Dæmone liberari, nec verbo dignatur Christus, ne quidem Apostolorum de-

precatione interposita; idque tum ad maius eius meritum & prædictarum virtutum eius augmentum, tum ad nostram instructionem, vt discceremus magna fiducia, humilitate, patientia & constantia perseuerandum in oratione, licet quod petimus, diu differatur, vel omninò negetur. O quàm mira bonitas Domini, qui, quò suos Electos in hoc exilio varijs desolationibus & tentationibus, fortius probat, eò copiosius in patria æternùm coronare parat? Quanta ergo fiducia, patientia, & resignatione desolationes ferendæ, & diuinæ prouidentiæ in omnibus acquiescendum?

II. Procidens illa, & adorans Christum, instanter vrget, quod petierat, inquiens, *Domine adiuua me*: Vt canis repulsa, non desperat, sed humiliter se canem reputans, instar catellorum, micas efflagitat. En quantum eius fides, humilitas, patientia, & perseuerantia breui per hanc probationem acquisiuêre incrementum? desidera imitari, si vis exaudiri.

III. Admirans Christus ait: *O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis.* En quam verè (*regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud?*) Vim sibi hæc

Matt. 11.

hæc mulier intulit, talem repulsam tàm fortiter ferendo; & vim Christo intulit, gratiam petitam importunè extorquendo. Quàm porrò id gratum Domino, qui non modò id collaudat, sed tàm superabundanter remunerat. O quàm immensa eius liberalitas in tales violentos raptores! non finit ille se superari, qui minima etiàm obsequia longè supra condignum solet remunerare! Redama tam liberalem Dominum, & cum magna fiducia, humilitate & resignatione, in paternæ eius prouidentiæ sinu perseueranter in omni aduersitate quære refugium.

De esu agni Paschalis, & cœna vltimâ. II. Matth. 26. Luc. 22.

1. CHristus Ierosolymam ingressus in cœnaculo grandi strato, & præparato, discumbens cum discipulis vltimùm cœnaturus, obseruatis accuratè omnibus præscriptis cerimonijs, videlicet stans, accinctus renibus, baculum tenens in manibus, festinanter comedit paschalem agnum, assum igni, cum azymis & lactucis agrestibus: simul-

mulque clarè intuens, firmiter apprehendens, profundeque penetrans omnia, & singula mox in se complenda, quæ mystici illius agni immolatione & manducatione præfigurabantur, nempè se instar illius agni mox apprehendendum, ab hostibus impetuosè irruentibus ad macellum rapiendum, flagellis excoriandum, in veru crucis extendendum, igne amoris, & doloris assandum, toto corpore, ossibus tamè integris, luxandum & dilaniandum, hæc, inquam, omnia clarè intuens, expendensque, se promptissimè æterno Patri ad hæc omnia; immò multo plura, & maiora sustinenda obtulit: idque sponte, ex zelo illi gratificandi & obediendi; ex gratuito amore nostri, vt nos è diaboli seruitute liberaret, ad imitandum se in tam heroica obedientia & resignatione inuitaret, gratiamque ad id necessariam impetraret. His ponderatis, præmisso breuiter affectu compassionis, gratitudinis, amoris, potest prolixius continuari affectus resignationis ad omnia obiecta obedientiæ & patientiæ, quantumuis ardua.

II. Inter cœnandum ait: *desiderio desideraui hoc Pascha manducare vobiscum, ante-*

antequam patiar. dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in regno Dei. O immensus Christi in nos tam ingratos amor! Tam auidè anhelauit tamdiu ád hanc vltimam agni typici manducationem, & paschalem cœnam, ideò solum, quia in ea exhibiturus erat seipsum edendum, vtpote verum agnum in priore figuratum, & mox ab hac cœna se accincturus ad exhauriendum calicem amarissimæ passionis iuxta æterni Patris beneplacitum: cùm tamen præuideret tam multos sanctissimum suum corpus & sanguinem tam indignè tractaturos, tam sacrilegè sumpturos; suaéque passionis infinitum meritum tàm multos blasphemè contempturos, impieéque conculcaturos, idque ex inæstimabili amoris excessu erga paucos Electos. Renouandi & hîc prædicti affectus.

III. Christus turbatus est spiritu, & protestatus est, & dixit: *Amen, amen, dico vobis, quia vnus ex vobis tradet me.* Et contristati valde cœperunt singuli dicere: *Nunquid ego sum Domine?* At ipse respondens ait: *Qui intingit mecum manum in paropsi de hic me tradet, Va homini illi, per quem filius hominis tradetur. Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille.*

En

En quo affectu commiserationis & dilectionis fertur Christus in Iudam? plus dolet de eius æterna perditione, quam de dira sibi instante passione emollire conatur durum cor eius amoris flammis, revocans ei in memoriam beneficium Apostolicæ vocationis: & terrere minis, ob oculos ipsi ponens supplicium æternæ damnationis, licet induratam eius prænôsset in malo obstinationem. Hoc speculum intuens, zelum syncerum erga omnes etiàm inimicos Deo lucrandos concipe, licet ingrati sint, & contumaces, vt posis verè cum Apostolo dicere: *Ego libentissimè impendam, & superimpendar ipse, pro animabus vestris, licet plus vos diligens minus diligar: non enim quæro vestra, sed vos.*

2. Cor. 2.

III.

De Lotione pedum. Ioann. 13.

I. CHristus surgit à cœna, ponit vestimenta sua, præcingit se linteo, mittit aquam in peluim ad lauandos discipulorum pedes. En quomodo Filius Dei, qui vti ab æterno decreuit, ita in tempore descendens è sinu Patris, surrexit ab accubitu infinitæ suæ æternæque beatitudinis, exi-

nani-

naniens & humilians se posuit vestimenta gloriæ suæ, & præcinxit se linteo humanitatis nostræ, & sic accinxit se ad lauandos nos à peccatis nostris in sanguine suo : nunc insuper se demittit ad lauandos, tergendos, exosculandosque discipulorum, etiam proditoris, pedes : O quàm inaudita illa charitas, & humilitas! admirare gratias age; imitare.

11. Lauat Petro, primùm humiliter & fortiter recusanti, tandem minis compulso, & reliquis, etiam Iudæ ipsi pedes, omnibus tanta Domini & magistri sui dignatione conspecta attonitis, & tanto amoris incendio in lacrymas resolutis, excepto Iudâ, callidè obstinatum suum perfidumque animum dissimulante. O quam rarus, quàm admirabilis fuit iste profundissimæ humilitatis, & flagrantissimæ charitatis excessus! quod magister discipulis, Dominus seruis, creator creaturis, tam seruile exhibere dignatus sit obsequium, tanto tenerrimi erga eos amoris, tàm humili corporis habitu, tàm amabili vultu, eo fine, vt infinito suo erga eos amori satisface-

faceret, ad sui imitationem prouocaret, suo exemplo exstimularet, gratiam imitandi ijs impetraret? Quis tantum humilitatis, & fraternæ dilectionis exemplum queat non admirari? quis non gestiat imitari? His tamen omnibus non emollitur adamantinum cor Iudæ. Quàm verè completum in eo illud; *Impius, cum in profundum peccatorum venerit, contemnit.* Quoties & tibi spiritualiter simile dignationis & dilectionis officium exhibuit, exhibetque toties, animæ tuæ sordes in pœnitentiæ sacramento abluendo? caue ne ingratum Iudam imiteris, sed reliquos discipulos, mirificè tali exemplo ad redamandum & æmulandum tam pium Dominum inflammatos: Et supredictos affectus, admirationis, gratitudinis, amoris cum desiderio imitandi renoua.

Prou. 18.

III. Peracta lotione resumens vestimenta sua, iterumque accumbens, facti sui rationem reddit, ad imitandum suauissimis efficacissimisq; verbis eos exhortans: *Scitis quid fecerim vobis, Exemplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis.* En quâ energiâ, quo affectu, quod docuerat exemplo, nunc inculcat illis, & nobis, ver-

verbo, hoc nimirum præceptum suum de fraterna dilectione, cum intima humilitate coniuncta; sciens, hoc esse maximè necessarium, fructuosum, meritorium, & medullitus optans, vt accurata eius obseruatione, & ingentes gratiæ & gloriæ thesauros nobis accumulemus, simulque proximos nostros hoc mutuæ dilectionis hamo è procelloso huius mundi pelago ad optatũ æternæ salutis portum trahamus. Cur imitari pigeat, quod admirari delectat?

De institutione SS. Eucharistiæ. IV.
Matt. 26. Luc. 22.

1. CHristus Dominus præmissa cœna illa typica, & pedum lotione, sciens, se mox à suis discipulis diuelendum, instituit nouæ legis sacrificiũ simul & sacramentum omnium diuinissimum, tot figuris præsignatum, tot vaticinijs prænuntiatum, consecrando panem & vinum in corpus suum & sanguinem, simulque æterno Patri offerendo & discipulis porrigendo; idque, licet præuideret tàm horrendos eius abusus, ex gratuito amore, & ardenti

denti desiderio, intimè se suis membris mysticis, seu fidelibus, per modum cibi, & potus vniendi: in hos fines. Primò, vt perpetuum haberent sacrificium omnium sacrificiorum perfectiones eminentissimè continens, quo diuinæ Maiestati cultum exhiberent, gratias agerent, peccata expiarent, noua beneficia impetrarent; quod insuper esset amoris sui mnemosynon, vitæ, passionis ac mortis suæ monumentum, & omnium mirabilium suorum memoriale sempiternum. Secundò, vt per participationem huius SS. Mysterij sibi optimo modo incorporarentur, in gratia confirmarentur, in sanctitate crescerent. Tertiò, vt in vitâ haberent solidissimum solatium, è vitâ migraturi pretiosissimum viaticum, æternæque hæreditatis, & gloriosæ resurrectionis pignus nobilissimum. Quanta eluceat ex hoc tanto mysterio sapientia Filij Dei, tàm admirandum modum inuenientis nobis se in specie alimenti, ad nostram spiritualem nutritionem & conseruationem, intimè coniungendi? Quanta potentia, tot admiranda in momento consecrationis huius mysterij amore salutis nostræ patrantis? Quanta bonitas

nitas & charitas eius, sic seipsum nobis totum cum omnibus suis satisfactionibus & meritis impertientis? Quantus zelus salutis nostræ per seipsum pretium passionis suæ nobis sic applicantis? His expensis excitandi affectus admirationis, gratitudinis, amoris, deuotionis erga venerabile Sacramentũ.

II. Eodem tempore, vt hoc tantum mysterium ab Apostolis eorumque successoribus, vsque ad finem mundi in Ecclesia frequentaretur, consecrauit Apostolos sacerdotes, ijsque contulit potestatem conficiendi & offerendi corpus suum, & sanguinem, præcipiens, vt id in sui memoriam facerent per ea verba: *Hoc facite in meam commemorationem.* idque ex insatiabili desiderio nobis passionis suæ fructus copiosissimè applicandi, & nobiscum sub sacramentalibus speciebus vsque ad consummationem sæculi realiter permanendi. Quanta Christi Domini charitas erga homines, quibus talem potestatem, non Angelis, indulsit? Quanta liberalitas, quod sine vlla restrictione hanc ijs cõtulerit potestatem semper, & vbiq; tantum mysteriũ conficiendi: quàm incredibilis dignatio, & obedientia, quod ad Sacerdotis

dotis ritè ordinati vocem infallibiliter præsens adesse dignetur ? Renouandi & hic fere ijdem prædicti affectus.

III. Apostoli maxima cum reuerentia & submissione hæc sacrosancta mysteria de manibus Christi Domini sumpsêre, vti & Christus ipse eadem cum ineffabili deuotionis excessu delibauit. Vbi considera quàm ardentes fidei, humilitatis, gratitudinis, amoris, sui oblationis affectus Apostoli singulari gratia præuenti elicuerint; quàm insolitis diuinæ lucis radijs intellectum suum collustrari, quàm miris diuini amoris facibus voluntatem inflammari, quàm ineffabili diuinæ dulcedinis impetu se totos in Deum rapi transformarique senserint? Quantò eminentiores sensus affectusque incomprehensibilis deuotionis, amoris, exultationis sanctissima Christi anima persenserit ? Quantopere de tanto mysterio à se in sponsæ suæ Ecclesiæ præsidium solatiumque instituto exultarit ? Quos porrò cœlestes hymnos dixerint, quas laudes, quas gratias retulerint, & quo mentis excessu, simul pro tanti libatione mysterij percepta, quis cogitando assequetur?

tur? Vtinam liceat à longe saltem imitari, quod non satis possumus admirari!

De Ingressu Christi cum discipulis ad montem Oliueti. Matt. 26. Ioan. 18. V.

IESus post peractam hanc sacrosanctam cœnam, prolixum affectuosumque sermonem ad discipulos habuit, in quo tria munia præstantissimè obiuit: Magistri, Consolatoris, Aduocati: Magistri quidem, assiduum eximiæ dilectionis Dei, & proximi, solidæque deuotionis & orationis studium ijs inculcando: Consolatoris, eos ad patiendum suauiter & efficaciter animando, superuenturi Spiritus paracleti gratiam promittendo, brauium proponendo: Aduocati; ardentissimè pro ijs apud Patrem interpellando: idque totum ex incenso desiderio maioris eorum perfectionis, constantiæ, gratiæ, indeque resultantis maioris æterni Patris, & ipsorum gloriæ. Quàm auidè, quàm zelosè Apostoli, iàm toti ante diuini illius epuli virtute accensi, singula amantissimi

Magistri sui verba exceperint? quantum lumen, quantum spiritûs robur, quantum solatium inde hauserint! quàm heroica desideria studendi eximiæ dilectioni Dei & proximi, solidæ deuotioni, absolutæ resignationi conceperint? Eadem & tu concipe.

II. Completo sermone egressus Vrbe trans torrentem Cedron cum discipulis metu suspensis, perrexit ad montem Oliuarum, prædixitque scandalum, quod erant illa nocte passuri, maximè Petro, sibi præfidentiori, lapsum in trinam negationem, simulque illos ob id mœstiores suauissimis verbis in spem erexit, mireque blando vultu animauit, sui quasi oblitus, & de eorum solùm salute sollicitus. Et hæc omnia quàm ardenti zelo obediendi & gratificandi æterno Patri præstitit? quod

Ioa. 14. indicat dicens: *Sed, vt cognoscat mundus, quia diligo patrem, & sicut mandatum dedit mihi pater, sic facio. Surgite eamus hinc.* Quanto compassionis affectu eroga discipulos, maximè Petrum, quorum fragilitatem, lapsum, perturbationem coram cernebat? quanto desiderio transuadandi torrentem tot dolorum, opprobriorum, cruciatuum mortis, vt nobis impetraret oleum mi-

misericordiæ, & præsidia abundantis gratiæ, ex omnibus huius procellosæ vitæ fluctibus feliciter ad æternæ felicitatis portum enauigandi: Condole, gratias age imitari satage.

III. Assumpto Petro, Iacobo, & Ioanne progressus est ad hortum, reliquis in villâ Gethsemane relictis. quanto vtrorumque dolore ob tale diuortium? at quanto maiore Christi, qui euentura omnia præuidebat? En vt secundus Adam innocentissimus anhelat ad hortum doloris, ad expiandam præuaricationem primi, admissam in horto voluptatis? ad ostendendam nobis veram viam recuperandæ salutis per exercitium pœnitentiæ, & compunctionis; ad impetrandam nobis copiosam gratiam se imitandi in ardenti zelo multa ardua faciendi, & patiendi, mortemque ipsam pro gloria Dei libenter oppetendi. Gratitudo, amor, zelus imitandi.

IV. *De tristitiâ & Oratione Christi in horto.* Matth. 26. Luc. 22.

I. INgressus hortum cœpit contristari & mœstus esse, tædere, & pauere, & dixit discipulis: *Tristis est anima mea, vsque ad mortem: sustinete hic, & vigilate mecum* Quantus ardor Filij Dei pro nobis abundè satisfaciendi? qui, cum esset, quoad animam beatissimus, sponte se priuauit omni illo solatio, quod à superiore parte animæ in sensus dimanare solebat; habenasque laxauit naturali appetitui, vt, quantum valeret, impendentia sibi mala auersatus, immensa tristitia absorberetur: idque, vt peccata nostra, maximè nimia effusione & sensuali delectatione commissa expiaret; gratiam veræ contritionis nobis impetraret; ad timorem mortis Dei causa subeundæ superandum nos animaret. Tristitiæ porrò illius magnitudo ex eo æstimari potest, quod clarissimè, quasi coràm videret, firmissimeque apprehenderet, primò, tantam multitudinem & grauitatem peccatorum sibi luendorum. Secundò, tantam turbam, sua culpa damnandorum. Tertiò, tantam etiam ingratitudinem, & tepiditatem multorum

torum saluandorum. Quartò, tantam atrocitatem afflictionum & persecutionum suis Electis subeundarum. Quintò, tam miserabilem perditionem populi tam dilecti, nominatim Iudæ. Sextò, scandalum discipulorum & inimicorum Crucis suæ. Septimò, mœstissimæ Matris, aliorumque sibi condolentiam acerbam afflictionem.

Ex horum omnium viuaci apprehensione quàm intensus extiterit in sanctissima illa & benedictissima Saluatoris nostri anima dolor, vt meritò dicere posset: *Cor meum conturbatum est intra me, & formido mortis cecidit super me.* Et alibi: *Repleta est malis anima mea, & vita mea inferno appropinquauit.* Compassio, compunctio, resignatio ad omnis generis desolationes, angores, & tristitias æquo animo tolerandas. Psal. 54. Psal. 87.

II. Ipse auulsus ab ijs, progressus pusillum, quantum iactus est lapidis, positis genibus, procidit in faciem super terram orans, ac dicens: *Pater, si vis, transfer calicem istum à me. Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat.* Quanto maiore pauoris & angoris sensu, quanto intensiore humilitatis & deuotionis affectu, Christus coràm

æterno Patre procidit, quàm olim rex
2. Para. 20, Ioſaphat ob imminentem ſibi Moabitarum, & Ammonitarum exercitum, plenus timoris & pauoris ſe coram Domino in oratione proſtrauit, obſecrans vt hoſtium manus poſſet euadere? Quàm perfecta fuerit illa Chriſti reſignatio, quoad omnem dimenſionem; qua ſe æterno Patri offerebat ad omnia, quantumuis aſpera, facienda & perpetienda pro quãtumuis paucis ſaluandis, licet ſingula eius merita eſſent infiniti valoris: idque ex puriſſimo, intenſiſſimoq; amoris & zeli diuinæ gloriæ affectu: quamdiu placeret: cum inſatiabili deſiderio amplius æterno Patri quauis ratione gratificandi. Humilitas, deuotio & reſignatio imitanda.

III. Surgens ab oratione, nullo ſolatio à Patre accepto: reuiſensque diſcipulos, inuenit eos dormientes præ triſtitia, quos ad vigilandum ſecum & orandum denuò adhortatus, redijt ad orationem, dicens: *Pater mi, non poteſt hic calix tranſire, niſi bibam illum, fiat voluntas tua.* Deinde rurſus reuiſens diſcipulos ſuos dormientes eos iterum inuenit, relictiſque illis, eorum fragilitati condolens, redijt tertiùm ad priſtinam orationem, & quidem prolixius

lixius prosequendam. En quomodo vnigenitus Filius Dei omni omninò destituitur solatio à Patre non exauditur: à discipulis, etiàm carissimis: somno grauatis, deseritur: tot insuper angoribus obruitur, vt meritò exclamare posset: *Aedificauit in gyro meo, circumdedit me felle & labore Sed & cum clamauero & rogauero, excluſit orationem meam. Et sustinui, qui simul contristaretur, & non fuit: & qui consolaretur, & non inueni.* Cur, quomodo, id tulerit, hîc expendendum. Compassio, patientia in desolatione.

De agoniâ & sudore Sanguineo. VII.

Luc. 22.

I. TErtiùm oranti Christo Domino apparuit Angelus de cœlo à Patre missus, confortans eum, proponendo illi passionis necessitatem, & secuturam inde Patris, ipsius, Electorumque gloriam, similesque alias rationes, ipsi iàm ante multò perspectissimas. O quanta dignatio Filij altissimi, tàm demissè solatium ab Angelo, pro conditione humana admittentis! minorari se paulò minus ab Angelis non indignè ferentis! idq; vt perspicuè

ostenderet se verum esse hominem, solatio indigentem, veros se perpeti angores, & cruciatus contra quosdam hæreticos id perfidè negaturos: vt doceret nos, non dedignari etiàm ab inferioribus subinde dirigi, & animari: Vt declararet, quanti æstimandum sit quoduis lumen & solatium, quantumuis minimum videatur, diuinitùs nobis communicatum, & quàm certò perseuerantibus in oratione à Deo sperandum sit solatium & auxilium. Compassio, gratitudo, humilitas, & perseuerantia in oratione.

II. Factus in agoniâ, prolixiusque orans, eò doloris & angoris redigi se passus est, vt sanguineus sudor ex omnibus eius venis vbertim proruperit: *Et factus est sudor eius sicut gutta sanguinis decurrentis in terram*: idq; ob internum conflictum acerrimum vehementissimorum affectuum, timoris & mœroris, quos firma apprehensione mortis, tormentorum, opprobriorum, aliorumq; malorum sibi, suisque Electis imminentium sponte intendebat; cum ignitissimis affectibus amoris, & zeli gloriæ Patris, & salutis humani generis, quos simliter viuâ intuitione immutabilis decreti æterni

Patris,

Patris, eiusdemque immensæ gloriæ, & tam inæstimabilis, æternæque tot Electorum saluationis, & glorificationis, ex passione sua consecuturæ vehementius accendebat. Et quidem hos intensissimos agoniæ dolores sponte suscepit Filius Dei, in se beatissimus, ob has causas: 1. Vt testaretur, se, ceu verum hominem, vere mortem & cruciatus horrere, &, cum timorem & tristitiam cohibere posset, velle nihilominus eiusmodi internum tolerare conflictum, ad nos instruendos, vt discamus tentationibus & passionibus nostris vsque ad sanguinem fortiter resistere; ingruentes difficultates in via perfectionis præmeditari, animumque ad eas superandas obfirmare, ne præsentes incautos nos obruant. 2. Vt excessum liberalissimi sui erga nos amoris declararet, per viuam apprehensionem omnium, quæ erat passurus, ex toto corpore cum ingenti dolore, instar myrrhæ primæ & probatissimæ, exprimendo sanguinem, priusquam à tortoribus, flagris, spinis, clauis violenter extraheretur, atque sic omnes dolores, & cruciatus sibi ab inimicis & carnificibus inferendos, sponte simul prælibando, non secus,

ac si iam simul omnes experiretur. 3. Vt grauitatem peccatorum nostrorum, & diuinarum offensarum nobis ob oculos poneret, non tantum lacrymis sed & sanguineo sudore, & tam ineffabili doloris sensu eas in se expiando; vt, quam intenso dolore nobis expiandæ sint, exemplo suo doceret, gratiamque ad id copiosam impetraret. 4. Vt intimum compassionis sensum erga sanctos Martyres, aliosque Electos varijs tormentis & afflictionibus exercendos ostenderet, quorum omnium dolores in se suscipere & experiri volebat. O quàm affectuosè tam amabili Saluatori tuo compati, quam seriò peccata detestari; quàm ardenter redamare sic te amantem, & imitari meritò deberes? Compassio, compunctio, gratitudo, amor, resignatio, victoria sui in arduis.

III. Tertium surgit ab oratione alacer & paratus ad ebibendum amarissimum calicem passionis: discipulos præ tristitia iterum dormientes instar indulgentissimi Patris aliquantisper sinit quiescere: *Dormite iam & requiescite:* Et paulò post excitat. *Sufficit. Surgite, eamus hinc, ecce appropinquat, qui me tradet.* O quanta illius bonitas, qui vt nobis,

bis requiem indulgeat, sibi curas & angores reseruat! quanta pro nobis patiendi auiditas! quanta eius, quod in oratione concluserat, exsequendi alacritas! Amor, ardor patiendi, & proposita in praxin redigendi.

Dominica III. Quadragesimæ.

3. Hebdom. Quadragesimæ. I.

De dæmonio muto. Luc. 11. Matth. 12.

I. CHristus Dæmonium ex muto & cæco eijcit, calumniantibus id Pharisæis, at turbis admirantibus. Quanta miseria, non solùm quoad corpus, sed etiàm quoad animam, potestati diaboli sic in hominem sæuientis subiacere? Quàm detestanda inuidia, quæ, instar araneæ dulcedinem floris in venenum vertentis, ex bono semper elicit malum? quam amanda candida simplicitas, quæ omnia in meliorem partem interpretãs, ex malo etiam elicit bonũ! Quanta gratia spiritualiter à diabolica Tyrãnide liberari, quantò maior pręseruari, quã impertit

Christus omni homini, quem lapsum in gratiam recipit, vel à lapsu præseruat, cùm per quoduis lethale peccatum homo fiat diaboli seruus, cæcus ad videndam culpæ admissæ enormitatem, æternæque damnationis ceruici suæ imminentis discrimen, mutus ad confitendum, Deumque laudandum! Gratitudo, compassio, fuga inuidiæ.

II. Iesus videns cogitationes eorum, calumnias sibi impactas pluribus rationibus refutat, quanta patientia, mansuetudine, zelo gloriæ Patris & salutis eorundem, etiam calumniatorum, ne in errore perseuerantes æternùm perirent! Mansuetudo in proprijs ferendis iniurijs, zelus honoris Dei, & animarum, in peccatoribus instruendis, arguendis, conuincendis.

III. Extollens vocem quædam mulier de turba dixit: *Beatus venter, qui te portauit, & vbera quæ suxisti!* Quàm intrepidè, excluso omni metu Iudæorum calumniantium diuino afflata spiritu gloriam Christi & benedictissimæ Matris eius, defendit! quanto zelo gloriæ eius, quanto merito, quãto fructu? quam gratum id Christo fuit, qui alijs omnibus relictis ad

vnam

vnam illam se conuertit, dictum eius approbans, & beatam illam non obscurè prædicans, dum ait: *Quinimmò, beati, qui audiunt verbum* Dei *& custodiunt illud*, inter quos, & tu censeri mereris. Zelus gloriæ Christi & B. Virginis propagandæ singularis, & constans, absque vllo respectu humano.

De proditione Christi. Matth. 26. Ioan. 18. II.

I. CHristus Dominus, licet totus esset exhaustus sudore sanguineo, vt dicere posset; *Sicut aqua effusus sum, & dispersa sunt omnia ossa mea*: præuideretque, se tota illa nocte, & postero die, absque vlla refocillatione tam varijs dirisque modis exagitandum, nihilominus intrepidè obuiam procedit sanguinario cætui satellitum & lictorum, quorum dux erat Iudas, vnus de duodecim, qui pro tesserâ dederat illis osculum, aliàs pacis signum. Quanta cœcitas proditoris, tam audacter festinantis ad tantum flagitium! Quanta charitas Saluatoris, tàm alacriter properantis ad tantum supplicium! Psal. 21.

cium ! Gratitudo , amor, resignatio.

II. Permittit se osculo à Iuda tradi, quem suauiter amicum vocando , & pristinam gratiam illi præstitam in mentem reuocando reducere à cœpto scelere conatur: *Amice ad quid venisti:* & efficaciter deterrere , indignitatem facti insinuando : *Iuda, osculo filium hominis tradis* ? At perfidus ille nihil his motus, auaritia excœcatus, ad sceleratam turbam redit; quàm meritò de illo
Psal 40. cum Propheta conqueri poterat: *Homo pacis meæ, qui edebat panes meos, magnificauit super me supplantationem* ! In quale profundum præcipitauit cupiditas proditorem, ex quo nullis blanditijs, nullis minis educi posset ? In quale mare amaritudinum demersit charitas Saluatorem, ex quo non nisi per amarissimam mortem extrahi vellet! Horror ingratitudinis , amor Christi & crucis.

III. Malcho cæteris petulantius irruenti in Christum Petrus, educto gladio, auriculam dexteram abscidit iussu magistri, qui mox cum eo compescuit , Malchumque sanauit, declarans se nolle defendi profusione alieni sanguinis, qui suum fundere pro omnibus

nibus in mundum venerat; se acceptare calicem passionis de manu Patris, non de manu perfidi Iudæ & impiæ cohortis; māsuetudinis, misericordiæ, amoris, etiam erga inimicos necem sibi machinantes, & perfectæ erga Patrem resignationis? quàm meritò affectu & effectu exprimendus?

De captiuitate Christi. Ioan. 18. III.

I. IEsus milites & satellites cum laternis, facibus, & armis stantes attonitos interrogauit: *Quem quaritis?* & respondentes; Iesum Nazarenum, verbo suauissimo: *Ego sum*, prostrauit in terram, iterumque interrogans, idemque respondentibus dixit, *Dixi vobis, quia ego sum. Si ergo me quaritis, sinite hos abire:* idque ex tenerrimo amore erga discipulos, ne illis quicquam mali inferretur; & zelo salutis erga impios sicarios, vt vel hoc saltem diuinæ potentiæ suæ indicio, eorum cæcitas illuminaretur, furorque comprimeretur, quamuis nec blanditijs molliendos, nec minis deterrendos præsciret. O quanta teneritudo amoris Christi erga suos Electos! Quanta lōganimitatis & misericordię magnitudo

do

do etiàm erga ingratos & reprobos! Amor, oblatio sui, detestatio ingratitudinis, obstinationis.

II. Exprobrauit illis priùs, quàm permitteret se inuadi, quod veniant cum gladijs & fustibus ad se comprehendendum, nec palàm docentem in templo sint aggressi. Deinde fecit ijs potestatem exsequendi impia suorum principum consilia & iussa, prout vellent, dicendo: *Sed hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum*: quasi diceret, permitto me vobis ipsisque Dæmonibus, qui vos ad me perdendum instigant: idque, vt ostenderet se non coactè, sed sponte; non ex necessitate, sed ex dignatione pati, iuxta illud Isaiæ: *Oblatus est, quia ipse voluit*: Deinde, vt probaret, se non purum hominem, sed verum etiàm esse Deum, qui posset, & vellet, non solum eorum vim coercere, sed funditùs etiam illos perdere: Demùm, vt sic ad resipiscendum eos misericorditer iterum excitaret! O diuina planè non humana etiàm in hostes, charitas, mansuetudo, longanimitas! Heu quod tam paucos habes æmulos!

III. Diffugientibus discipulis permittit se inuadi, capi, ligari, in terram deijci,

deijci, trudi, conculcari, conſpui, indigniſſimisque alijs modis tractari à nefarijs illis lictoribus, & diaboli miniſtris, inſtar rabidorum canum, ferocientium vitulorum, furentium taurorum, rugientium leonum, in agnum manſuetiſsimum, innocentiſsimum, tenerrimum, in regem gloriæ, in Filium Dei irruentibus: idque ex zelo ſalutis noſtræ, vt ſic peccatorum noſtrorum vincula diſſolueret, pro ijs ſatisfaceret; noſque in vinculis charitatis ad ſe amandum, & imitandum in humilitate, patientia, & obedientiâ abſolutiſsima pertraheret. Quàm verè hîc impletum illud: *Circumdederunt me canes multi, conſilium malignantium obſedit me. Circũdederunt me vituli multi, tauri pingues obſederunt me: aperuerunt ſuper me os ſuum, ſicut leo rapiens & rugiens:* Et illud: *Percute Paſtorem & diſpergentur oues* Et, *Fratres meos longè feciſti à me, & noti mei quaſi alieni receſſerunt à me.* Quàm meritò cum Ieremiâ plangenda nobis foret tanta regi noſtro illata iniuria: *Spiritus oris noſtri Chriſtus Dominus, captus eſt in peccatis noſtris, cui diximus: ſub vmbra tua viuemus in gentibus:* Quàm heroicos Chriſtus, dum hæc pateretur, affectus reſignationis

Pſal. 21.

Zach. 13.

Iob 19.

Thren. 4.

erga

erga omnes, maximè electos, exercuerit? quam excellentes actus humilitatis & patientiæ internos cum externis coniunctos, dum sic conculcaretur, direque vinciretur, frequentarit? Compassio, compunctio, zelus in his imitandi.

IV. *De Christi adductione ad Annam.* Ioan. 18.

I. IEsus arctissimè ligatus ab impijs sicarijs, mirificè, tanquam captâ prædâ, exultantibus, raptatus est per Vallem Iosaphat; & torrentem Cedron, adductusque per montem Sion ad Annam Caiphæ socerum. Quis cogitando dimetiatur torrentem tam profundum; tot dolorum, opprobriorum & iniuriarum agno innocentissimo, à rabidis illis lupis interea illatarum? quis comprehendat, quam diuinos affectus omnimodæ resignationis erga Patrem, compassionis intimæ erga suos tortores, omnesque reprobos, tenerrimæ dilectionis erga omnes Electos elicuerit: cùm quasi coram videret omnia, quæ in hac valle & circumquaque olim in extremo iudi-

cio,

cio, coram hominibus & Angelis vniuersis congregatis essent gerenda. cum clarè intueretur, quam multi, & quinam reprobi, quibus, & quam horrendis supplicijs, ob hæc vel illa peccata, à se forent adiudicandi, & æternæ maledictionis fulmine feriendi; quàm pauci electi, & quinam, quibus, & qualibus æternæ gloriæ brauijs ob hæc vel illa merita essent donandi, æternæque benedictionis calculo beandi? quibus, vt accenseri merearis, an non meritò oporteret te tam rarum, tantæ patientiæ, mansuetudinis, charitatis, resignationis exemplum imitari?

II. In vrbem magna insolentum militum & ministrorum vociferatione introductus sistitur Annæ, & legis doctoribus scientiâ inflatis examinandus; à Pontifice magno fastu interrogatus de discipulis, tacet, parcens eorum famæ; de doctrinâ verò, modestè respondens ad auditores remittit. *Ego palam locutus sum mundo, ego semper docui in Synagoga, & in templo, quo omnes Iudæi conueniunt, & in occulto locutus sum nihil. quid me interrogas? interroga eos, qui audierunt.* Quam modestè, verecundè, humiliter vnigenitus

æterni

æterni Patris aſsiſtit coram timidis terræ vermiculis, quam intimo humilitatis ſenſu, & accenſo eorum ſalutis deſiderio?

III. Vnus aſsiſtens miniſtrorum dedit alapam Ieſu, dicens: *Sic reſpondes Pontifici?* cui Chriſtus reſpondit: *Si male locutus ſum, teſtimonium perhibe de malo, ſi autem benè, quid me cædis?* paratus ſcilicet illi & alteram maxillam, ſi ita placeret, præbere, imò pro ipſius ſalute ſuum profundere ſanguinem. reſpõdit porrò ideo, ne pontificem iniuriâ affeciſſe videretur, ſed ita modeſtè & manſuetè abſque perturbationis ſigno, vt nemo iure poſſet offendi; & tàm diſcretè & efficaciter, vt nihil poſſet contra opponi. Quam crudelis fuit illa à furibundo aſſentatore inflicta Chriſto alapa, in tali conſeſſu, ob iuſtiſsimum prudentiſsimumque reſpõſum, cum tali applauſu, quam ignominioſa, quam calumnioſa, quam acerba? quomodo exhorruerit cœlum & terra, ad tantam impij hominis audáciam? quomodo obſtupuerint Angeli tantam filij Dei māſuetudinem, quod non illicò in ſacrilegum caput ignes cœlo demitteret, vt Elias; non feris dilanianduin traderet, vt Eliſæus; non

terrâ

terrâ dehiscente absorberi sineret, vt Moyses? Quo rubore suffusus fuerit innocentissimus agnus, summus pontifex, rex, doctor, & legifer noster, cùm diuinum suum vultum, in quem desiderant Angeli prospicere, sacrilegâ dextra maleferiati pontificis mediastini temerari, liuore obduci, fœdeq; intumescere sentiret, nec à quoquam circumstantium tantum scelus improbari, sed potiùs applausu approbari cerneret? Quis pro dignitate suspicere, laudare, venerari, amare & imitari queat tam inuictam mansuetudinem, tam raram longanimitatem, tam inextinguibilem erga hostes etiam proteruissimos charitatem, quam Filius Dei tunc exhibuit, atque etiamnùm quotidie exhibet erga tot peccatores deliberatè peccando mortaliter, diuinissimæ eius faciei sacrilegè tot alapas infligentes? Compassio, compunctio cum horrore peccati, amor, zelus imitandi mansuetudinem, & charitatem, etiam erga inimicos & calumniatores.

De

V. De Christi deductione ad Caipham. Matth. 26.

I. IEsus ab Annæ domo à satellitibus tumultuosè vociferantibus, proterueque illi insultantibus, accurrentibus passim ad rei nouitatem spectatoribus, ligatus, vultu liuido, impressa sacrilegæ alapæ vestigia circumferens, adductus est ad Palatium Caiphæ summi Pontificis, vbi Scribæ, & Seniores, & Pharisæi conuenerant de modo Christum falsis calumnijs obruendi, atque è medio tollendi deliberantes: quorum funestas contra se machinationes, malitiosissimas adinuentiones, & plusquam caninam rabiem cùm intimè perspiceret, quanto doloris sensu tantam eorum deplorârer malitiam, æternamque illi debitam pœnam! quoties ingemuerit non ob contumeliam & mortem sibi, sed æternam confusionem perditionemque illis, & omnibus peccatoribus imminentem? Compassio, dilectio persecutorum.

II Christus variè, falsò, cõtumelioseq; accusatus à falsis testibus subordina-
3. Reg. 21. tis, vti olim Naboth iustus iussu Iezabelis,

belis, nihil respondit, implens illud: *Factus sum sicut homo non audiens, & non habens in ore suo redargutiones*, intimè illorum tantæ malitiæ, & cæcitati compatiens, omnium nostrum in peccando proteruiam deflens & expians, inuictæque patientiæ in tolerandis iniurijs nobis exemplum exhibens: adiuratus verò, per Deum, vt confiteretur an esset Christus Filius Dei viui, clarè fassus est se esse, addiditq;: *Amodo videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cœli*: ne videlicet se purum hominem, qualem tunc præ se ferebat, esse crederent, licet sciret sibi ob hanc confessionem tot opprobria, tormenta, mortemque imminere, idque ex zelo gloriæ Patris, nostræque salutis, quæ ex hoc eius responso pẽdebat Tolerantia iniuriarum, zelus honoris Dei, desiderium martyrij. *Psal. 37.*

III. Tunc princeps Sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens: *Blasphemauit, quid adhuc egemus testibus. Ecce nunc audistis blasphemiam, quid vobis videtur.* At illi respondentes dixerunt: *Reus est mortis*; implẽtes nimirum illud; *circũueniamus iustum, quoniã inutilis est nobis, & contrarius operibus nostris:* *Sap. 2.*

& im-

& improperat nobis peccata legis, & filium Dei se nominat, morte turpissima condemnemus eum. Quô doloris sensu iniustissimam hanc ex malitiosissimâ mente prolatam mortis sententiam exceperit Dominus, *scrutans corda & renes*, eorumque salutem tam ardenter desiderans! quantò nihilominus humilitatis, mansuetudinis, amoris excessu tanquã de manu amantissimi Patris acceptârit? idque ex gratuitâ misericordia, vt nos ab æternæ mortis sententia liberaret. Admirare, gratias age, imitare.

VI. *De toleratis à Christo in domo Caiphæ.* Matth. 26.

I. POstquam Filius Dei tanquam blasphemus, & reus mortis à concilio condemnatus, quinque insignibus contumelijs est affectus. 1. conspuerunt in diuinam faciem eius ipsis Seraphinis tam venerabilem, & quidẽ viliſsimi & improbisimi homuncio-
Iob. 30. nes, de quibus meritò queritur: *Abominantur me, & faciem meam conspuere non verentur*, quod passim heu imitantur tot peccatores!

Porrò agnus mansuetissimus hæc omnia

omnia fœdissimè sputa singulari modestia & vultûs serenitate excipiebat, implens illud: *Faciem meam non auerti ab increpantibus, & conspuentibus in me.* Isa. 50.
2. Velant benedictam faciem eius, qui est *splendor gloriæ Patris, & figura substantiæ illius*, vt proteruius illi illuderent, vti etiam faciunt nonnulli Dei præsentis & cuncta cernentis immemores, dicentes, si non verbo, saltem facto. *Nubes latibulum eius, nec nostra considerat.* Heb. 1. Iob. 22. 3 Colaphis, alapis, palmis eum ceciderunt & contuderunt, & quidem multi certatim, impetuque maximo, quasi ex zelo blasphemiæ vlciscendæ, vt impleretur illud: *Dabit percutienti se maxillam, saturabitur opprobrys*: at ille implens consilium à se datum, percutienti dexteram, præbebat & sinistram. Thren. 3. 4 Barbam & capillos ipsi euulserunt, iuxta illud: *Dedi corpus meum percutientibus, & genas meas vellentibus* Isa. 50. 5. Verbis irrisorijs eidem insultarunt: *Prophetiza nobis Christe, quis est, qui te percussit?* Et alia multa blasphemantes dicebant in eum, quæcunq; infernalis furor suggerebat, implentes illud: *Aperuerunt super me ora sua, & exprobrantes percusserunt maxillam meam. Satiati sunt pœnis meis.* Iob. 16. Hæc omnia tot

ac tanta opprobria ac tormenta, qua externa vultus tranquillitate, quo interno humilitatis, patientiæ, amoris, zeli honoris æterni Patris & salutis nostræ affectu tolerârit ? iugiter præ oculis habens omnium nostrum peccata, desideransque abundè contumeliam per illa diuinæ Maiestati illatam resarcire, nobisque exemplũ, quod imitaremur, relinquere? Compassio, Gratitudo, zelus imitandi tolerantiam tam eximiam omnium iniuriarum & contumeliarum.

II. Tota nocte reliqua arctissimè vinctus à custodibus & ministris, vices subinde mutãtibus, prioribus ad quietem sese recipientibus, bonus Iesus totus exhaustus, absque vlla cessatione exagitatus est vsque manè Ipse interea pernoctans in oratione, sublimissimos reuerentię, amoris, resignationis actus erga Patrem, commiserationis & dilectionis ergà palantes suos discipulos, omnes Electos, insuper & torrores suos continuabat, omniumque necessitate diuinæ æterni Patris prouidentiæ commendabat. Renouandi prædicti affectus.

III. Super hæc omnia plurimùm Christum contristauit terna Petri negatio, quam

quam enim acerbo intimi doloris sensu indoluerit se ab eo, quem caput Ecclesiæ designarat, qui paulò ante præ reliquis feruentius se ad mortem secum subeundam obtulerat, ter negari: 1. Simpliciter. 2. Addito iuramento. 3. Cum adiuncta insuper execratione. Quam meritò ingemiscens dixerit *Iob.19.* *Quem maximè diligebam, auersatus est me. Inquilini domus meæ sicut alienum habuerunt me; & quasi peregrinus fui in oculis eorum.* At quam benigna est misericordia amantissimi Magistri, errantem discipulum non auersantis, sed benignè respicientis, & cor eius ex malorum conuersatione excœcatum & induratum sic illuminantis, & emollientis, vt lapsûs sui grauitatem clarè agnosceret, & continuò egressus foras amarè flens lacrymis expiaret, imò tota vita expiare non cessaret. O quanta abyssus humanæ fragilitatis! At quantò maior diuinæ benignitatis! Quam meritò ergo humilis compunctio, & filialis fiducia erga Deum infinitæ benignitatis cum zelo ei per omnia perfectè placendi frequentanda?

VII. *De dolore Beatæ Virginis Matris ex audita filij captiuitate.*

I. BEata Virgo vna cum Magdalena alijsque pijs mulieribus ex Ioanne, vt credibile est, fugâ elapso, cognouit filium à Iuda osculo traditũ, à discipulis desertum, in hostium manus deuenisse, captiuum in vrbem ductum esse, quanto doloris sensu, quanto compassionis affectu? O quam verè *Thren. 2. Magna est velut mare contritio tua, quis medebitur tibi!* Magnus sanè fuit eius doloris & compassionis excessus erga filium. 1. Ob multitudinem opprobriorum, iniuriarum & tormentorum, quæ ipsi exantlanda præuidebat. 2. Ob grauitatem singulorum, quam firmissimè apprehendebat. 3 Ob intensissimũ amorem, quo eum diligebat. 4. Ob summam eius innocentiam & excellentiam, quam clarissimè præ omnibus agnoscebat. 5. Ob summam eius in homines, maximè Iudæos, benignitatem & charitatem, quam non agnosci intimè dolebat.

Similiter magnus fuit compassionis excessus erga discipulos, Iudæos, omnes homines. 1. Ob clariorem cognitionem

tionem multitudinis & grauitatis singulorum peccatorum, & diuinæ Maiestati illatarum, & quod filio forent tam dirè expiandæ. 2. Ob viuaciorem apprehensionem tot suppliciorum, quæ æternùm ijs impenderent luenda. 3 Ob ardentiorem amorem, quo ferebatur in eos, quos sic à filio diligi sciebat. An non & tu, si hæc omnia clarius oculis fidei aspiceres, & profundius expenderes, meritò in pias lacrymas resolui deberes, dicens cum Ieremiâ: *Quis dabit capiti meo aquam, & oculus meus fontem lacrymarum, & plorabo die ac nocte* cruciatus Domini mei, mea & omnium peccata, quæ horum causæ extiterunt. Ier. 9.

II. Perseuerauit quidem tota nocte in lacrymis & compassionis affectibus ciendis, profundè ruminãs ea, quæ de filij passione in lege & prophetis præfigurata erant & prædicta, iuxta illud: *Plorans plorauit in nocte, & lacryma eius in maxillis eius, non est, qui consoletur eam ex omnibus caris eius.* Thren. 1. Attamen celsissimo quodam animo & se, & filium suũ in manus diuini beneplaciti offerebat, ad hæc, & multo acerbiora ferenda, ex zelo honoris æterni Patris, & humanę salutis; insuper socias confortabat, atque

que ad similem heroicam resignationem animabat. O quam grata & pretiosa est in oculis Dei tam heroica in re tam ardua resignatio!

III. Die illucescente lacrymis exhausta, & flammis amoris succensa pia Mater, comitantibus alijs pijs Mulieribus, in vrbem perrexit, ardentissimè desiderans cum dilecto filio suo, vinculis constringi, probris obrui, tormentis subijci, morte affici: aut, si id non liceret, acutissimo saltem compassionis gladio simul cum illo transfigi, medullitus illud Sponsæ ingemi-

Cant. 3. nans: *Surgam, & circuibo ciuitatem, per vicos & plateas, quaram quem diligit anima mea* Quantò id reipsa præstitit compassionis, amoris, & resignationis affectu?

Dominica IV. Quadragesimæ.

De multiplicatione 5. Panum. Ioan. 6.

Hebdom. Quadragesimæ. I. I. IEsus cum discipulis subiens in montem, & subleuatis oculis videns turbam magnam sequentem, misericordia motus de ijs in deserto reficiendis cum discipulis cõsultat. Quã-

ta

ta misericordia Domini tam solliciti de corporibus, se ex amore sequentiũ, alimento corporeo reficiendis, quantò maior de eorundem mentibus pane cœlesti saginandis? O quàm paratus est animis nostris in vitam æternam alendis abundantiam cœlestium illustrationum, impulsuum, auxiliorum suppeditare, imò seipsum fontem omnis gratiæ communicare? O quàm auidè desiderat nos secum in montem propriæ perfectionis conscendere, & nihilominus in proximorum salutem impensè incumbere? O quoties te sic respexit, sic te refecit, sic ad indefessum propriæ & alienæ perfectionis studium exstimulauit! quando tandem seriò te illi gratum exhibebis, ardenter redamando, constanter in spiritu proficere, aliosque ad idem excitare conando?

II. Gratijs actis quinq; panes hordeaceos, & duos pisces quinq; millibus hominum in fœno discumbentibus distribuit. quanto reuerentiæ, gratitudinis, deuotionis erga Patrem, quanto misericordiæ, liberalitatis, charitatis erga homines excessu id præstiterit, quàm ardenti desiderio seipsum panem viuum sub

ſpecie panis in edulium, aſſumque in veru crucis in pretium, inſuper in cœlo in præmium ijs impertiendi ? O quantum excedit omnes ſpes noſtras infinita eius erga confidentes in ſe benignitas? Stupenda erga omnes ſincerè diuinam gloriam, ſuamque ſalutem quærentes in exiguis eorum pijs deſiderijs conatibusque remunerandis liberalitas? Qua ergo reuerentia, deuotione, gratitudine, deſiderio ad SS. Synaxin anhelandum ? quanta fiducia ſincerè Deum quærentibus, & facientibus, quod in ſe eſt, in diuinæ prouidentiæ ſinu quieſcendum ?

III. Collegerunt 12. cophinos fragmentorum : omnibus admirantibus hoc ſignum, ideoque eum Regem facere tentantibus, fugit in montem ſolus. En quo pacto bona nobis à Deo conceſſa ſiue temporalia, ſiue ſpiritualia, ſi ex charitate cum proximis communicentur, non minuantur, ſed augeantur, & non ſolum copioſè in altera, ſed in hac etiam vita compenſentur. Quanto ergo feruore operibus miſericordiæ corporalibus & ſpiritualibus frequentandis inſiſtendum ? Quàm liberaliter dona naturæ & gratiæ nobis diuinitùs conceſſa in vtilitatem

tem & salutem proximorum impendenda tanto cum fœnore meritorum? Quàm iure in Christo nobis contemptus dignitatum, & honorum, amor verò crucis & opprobriorum, imitandus; cum is quæsitus ad gloriam regni fugerit, quæsitus ad ignominiam crucis sponte sese obtulerit?

De accusatione Christi apud Pilatum. II. Matth. 26. Ioan. 19.

I. MAnè facto Iesus ab vniuerso concilio Principum, Sacerdotum & Seniorum populi vinctus, ductus est ad Pilatum præsidem iudicandus & condemnandus, vt olim Samson ligatus traditus est à Iudæis in manus Philistæorum. Quâ animi demissione, qua commiseratione, qua modestia filius Dei, constitutus à Patre Iudex viuorum & mortuorum, cui *manifesta erant abscondita cordium, corã quo curuantur, qui portant orbem*, finit se ignominiosè trahi per plateas, quas toties pertransierat benefaciendo, & sanando oppressos à diabolo, ad tribunal Iudicis gentilis, à quo sciebat se iniustè voluntati suorũ hostium tradendum,

Iud. 15.

Iob. 19.

dum, ne nos traderemur principibus tenebrarum æternùm cruciandi? Compassio, modestia & æquanimitas in ferendis iniurijs.

II. Iudas pœnitentia ductus videns Christum gentibus traditum retulit principibus Sacerdotum triginta argenteos (vti prædixit Zacharias. *Tuli triginta argenteos & proieci eos in domum Domini*: (dicens: *Peccaui tradens sanguinẽ iustum*, & abiens laqueo se suspendit, vti alter Achitophel prius consiliarius, deinde proditor regis Dauidis. O quàm verè in eo completum illud Ecclesiastici: *Cor durum habebit malè in nouissimo, & qui amat periculum, in illo peribit.* Et: *Dilexit maledictionem & veniet ei; & noluit benedictionem, & elongabitur ab eo, & induit maledictionem sicut vestimentum.* Quàm meritò hęc omnia præuidens Christus cum gemitu illi prædixerat. *Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille.* En quò vsq; inordinata cupiditas pecuniæ, vindictæ, & quæuis alia initio non repressa progreditur? quomodo sensim cor induerat, demumque in barathrum desperationis præcipitat. Quam verè ingratitudo iuxta D. Bern. *Inimica est animæ, exinanitio meritorum, virtutum dispersio,*

Zach. 11.

Eccl. 3.

Psal. 108.

Serm. 52. in Cant.

bene-

beneficiorum perditio, ventus vrens, siccans sibi fontem pietatis, rorem misericordiæ, fluentæ gratiæ. Horror ingratitudinis, matura & seria mortificatio passionum & cupiditatum.

III. Accusatur coram Pilato calumniosè, vti Daniel à principibus Persarum coram Dario, primùm, generatim tanquam malefactor, deinde speciatim, tanquam seductor populi; prohibens tributa dari Cæsari; affectator regni: qui aduertens ex inuidia priora duo falsò in illum conficta; de tertio, an verè rex sit Iudæorum, Iesum interrogat: cui respondet se verè regem esse, sed regnum suum non esse de hoc mundo. pluribus deinde ad instantiam Iudæorum interrogatus, nihil respondit, mirante vehementer præside. En quàm mansuetè tot falsas calumnias sustinere dignatur, ne nos ob veras culpas æternùm damnare cogatur? Et quidem quâ internâ humilitate, commiseratione, quâ externâ vultus serenitate, & constantia, vt nobis præberet exemplum patientiæ, imitandiq; gratiam impetraret? Quam auidè, vt nos à morte æterna liberet, ad mortem temporalem properat, vt ne verbo quidem pro sui defensione allato, eam prorogare curet? *Dan. 6.*

De

III: De illusione Christi apud Heredem. Luc. 23.

I. IEsus à Pilato innocens pronuntiatus, cum nihilominus constanter à Principibus sacerdotum & senioribus accusaretur, vt seditiosus, quod commouisset populum, incipiens à Galileâ vsque huc, audiens illum Galilæum esse, subditumque Herodis regis, ad illum accusatores remittit. Atque ideò innocentissimus Dominus, Angelorum gaudium, rursùm magnâ cum ignominiâ tanquam maleficus & hominum opprobrium per plateas raptatur vinctus, non tàm funibus & catenis, quàm funiculis ineffabilis charitatis. Quàm eximios interim resignationis, amoris, commiserationis affectus elicuerit? quam feruentia desideria grauiora patiendi iterarit? quàm luculentum externæ modestiæ, humilitatis, inuictæque patientiæ specimen præbuerit?

II. Ab Herode interrogatus multis curiosis sermonibus, cùm nihil respõderet, velut stultus ab eo, eiusque exercitu spernitur & exsibilatur. En vt

Coloss. 2.

increa-

increata sapientia, fons omnis sapientiæ creatæ, splendor gloriæ & figura substantiæ Patris, in quo absconditi sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ, à stultissimis & vilissimis filijs hominum permittit se, non solum velut Samaritanum, Magum, voracem, vinosum, seditiosum, superbum, ambitiosum, blasphemum vocari, & traduci, sed nunc insuper, ceu stultum illudi, & subsannari: idque ex gratuito erga nos tam ingratos amore, vt nostram superbiam sic expiaret, vt nos exemplo suo veram despicientiam sui doceret, gratiamque ad id necessariam obtineret. Compassio, contemptus sui.

III. Remittitur veste alba indutus ab Herode ad Pilatum. En vt rex gloriæ, quem laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt potestates, à vilissimis mancipijs, à sceleratissimis Sathanæ ministris, velut fatuus expleditur, pugnis, calcibus, verberibus è palatio extruditur, (vti olim Dauid ab Achis rege Geth, auliciſque spretus, & pro stulto habitus fuit) per celebriores vrbis plateas raptatur, omnibus passim subsannandus, cachinnis, conuitijsque lacessendus, luto, saxis, 1. Reg. 21.

sordibusque petendus, & conspurcandus proponitur. Quæ opprobria & scommata vniuersa, quanta animi vultusque serenitate, quãta modestia, & patientia excipit? quot suspirijs incensissimis plura amore nostri, vt ab æterno nos eripiat opprobrio, sustinere appetit, illusoribus suis condolet, ijs æternam gloriam in vicem exoptat? Et tu necdum capis illud Apo-
1. Cor. 3. stoli: *Si quis inter vos videtur sapiens esse,*
Heb. 12. *in hoc sæculo, stultus fiat, vt sit sapiens.* Et illud: *Exeamus ad eum extra castra improperium eius portantes.* Contemptus sui, tolerantia confusionis.

IV. De Christo Barrabæ postposito. Matth. 27. Luc. 23.

I. SIc delusus, sic irrisus instar fatui supremus rex hominum & Angelorum, infinito honore dignissimus, remissus ab Herode ad Pilatum, ne vnum quidem ex omni gente suâ, tot à se beneficijs & priuilegijs ornatâ, reperit innocentiæ suæ propugnatorem, vt Pilatus gentilis, quantũuis impius, misericordiâ motus, eius patrocinium suscipere cogatur: qui eum liberare conatur, innocentiam eius furioso

rioso populo primùm proponendo, deinde, optionem concedendo, vt pro consuetudine festi, vel ipsum, vel Barrabam homicidam & seditiosum hominem dimitti postularent, nil dubitans, quin tam nefario latroni Christus esset ab ijs præferendus. En vt agnus innocentissimus in medio luporũ ab omnibus desertus, non de sua iniuria & perditione, sed de illorum, omniumque nostrum malitia, æternaque damnatione sollicitus, non ijs indignatur, sed intimè compatitur: patronum eorum apud Patrem fidelissimũ agit, veniam deprecando; & satisfactionem pro ipsis superabundantem repræsentat, se ad mortem crucis vltrò offerendo! Compassio, amor inimicorum, liberalitas erga ingratos.

II. Proponente Pilato Iudæis, quem vellent sibi è duobus dimitti, Iesum, an Barrabam? concitati à Principibus, & Senioribus populi omnes vnanimi ore acclamauerũt. *Tolle hunc & dimitte nobis Barrabã.* O stulta & peruersa cœcorum Iudæorum iudicia, quàm verè compleuerunt illud Ieremię: *Et eligent magis mortẽ quã vitam omnes, qui residui fuerunt, de cognatione hac pessima.* quàm cæcè, quam insipienter, quàm im- Ier. 8.

pru-

prudenter imitantur hos tot peccatores, qui, quoties lethaliter peccant, temporale apparens bonum, æterno & vero bono; mortem æternamque miseriam, vitæ æternæque gloriæ: creaturam creatori; diabolum Christo præferre non erubescunt? Quanta illa fuit Christi innocentissimi, primogeniti Electorum, filij altissimi iniuria! quanta sanctitatis, glorię, existimationis eiusdem depressio, verissimè dicere posset: *Vermis sum, & non homo, opprobrium hominum & abiectio plebis?* Quam heroicos interim actus frequentarit intimæ humilitatis, intuendo nihilum naturæ suæ humanæ per se præcisè spectatæ, nisi per assumptionem sic euecta, & tot priuilegijs & gratijs ornata fuisset, se infra omnes deprimendo, deprimique gaudendo? Quam incensos affectus commiserationis erga illos sic infatuatos, omnesque peccatores, eorum interitum præuidendo & auertere optando? quot heroica desideria elicuerit grauiores confusiones contumeliasque perferendi, idque, vt nostram superbiam sua humilitate diluere; exemplum imitandi præberet. Suspice hanc tantam eius dignationem, gratias age, imitari statue.

III. Pi-

III. Pilatus obstupescens replicat: *Quid ergo faciam Iesu, qui dicitur Christus?* Dicunt omnes: *Crucifige, crucifige eum.* Quomodo vox illa, instar gladij ancipitis transfixerit cor amore salutis eorum flagrantissimum benedicti Saluatoris, intuentis tam horrendum ijs, ob tantam ingratitudinem & crudelitatem imminens tam temporale, quam æternum exitium? quam prompte denuò se æterno Patri ad contumeliosissimam mortem obtulerit etiam pro ijs ipsis, qui tunc clamabant, crucifige eum? Compassio, amor crucis, iniuriarum, contumeliarum amore crucifixi, zelus animarum.

De flagellatione Christi. Matth. 27. Ioan. 19. V.

I. PIlatus protestatus Iesum innocentem, nihilominus, vt satisfaceret furori Iudæorum, postulantium, vt crucifigeretur, addixit illum diræ, & probrosæ flagellationi, inquiens: *Nullam causſam mortis inuenio in eo, corripiam ergo illum. & dimittam.* Quam iniustam, ignominiosam, & crudelem sententiam, non tam ex ore iniqui Iudi- Luc. 23.

Iudicis, quàm de manu æterni Patris, quantâ animi æquitate, alacritate, gaudio, exceperit obedientiſsimus filius, vltrò ſe ad ſeruile illud, & crudele ſupplicium offerens: *Ego autem in flagella paratus ſum.* Et: *quæ non rapui, exſoluam?* Gratitudo, zelus imitaudi in perfecta reſignatione.

Pſal. 37. Pſa. 68.

II Caſtiſsimus virginis filius, qui cœlum veſtit ſyderibus, terram floribus, qui portat omnia verbo virtutis ſuæ, & tribus digitis appendit molem terræ, ſuis veſtibus ab impijs lictoribus inhumaniſsimè ſpoliatur, ſicque denudatus, brachijs in altum porrectis, columnæ diriſſimè alligatur, quanta cum confuſione animarum caſtarum ſponſi verecundiſsimi, & virginei pudoris zeloſiſsimi? quanto cum deſiderio reſtituendi nobis in hac vita ſtolam innocentiæ, baptiſmatis & gratiæ, quam ſine pudore, heu quoties exuimus, abijcimus, deturpamus! Et in futurâ beatæ immortalitatis & gloriæ, quam tàm temerè flocci pendimus, perdimus, conculcamus? Compaſsio, compunctio.

III. A crudeliſsimis, ſceleratiſsimiſque tenebrionibus diriſsimè flagellatur, excoriatur, dilaniatur vnigenitus Dei,

Dei , & Virginis filius , tenerrimus quoad corporis temperamentum; speciosissimus formâ præ filijs hominum; beatissimus quoad animam; gloriosissimus quoad nominis, & generis claritatem. Quomodo tam dirum spectaculum attoniti obstupuerint , & exhorruerint cœlites , cum viderent Dominum à seruis, creatorem à creaturis, Deum infinitæ maiestatis, à vilissimis terræ vermiculis , tam impiè, direque flagellari ? Quis magnitudinem doloris agnelli immaculatissimi sic excarnificati mensurare aut æstimare queat: fuit is sanè, 1 Latissimus, vtpote, per totum corpus diffusus , & quidem à tot diuersis lictoribus , tot plagis quinquies millenis, & amplius, vt quidam volunt , toties renouatus, iuxta illud: *A planta pedis, vsque ad verticem capitis non erat in eo sanitas.* 2 Intensissimus , ob tenerrimam corporis iam ante sudore sanguineo, totiusq; elapsę noctis exagitatione planè exhausti, complexionē; sensusq; tactus viuacitatem: ob verberū triplicibus instrumentis, secundum nonnullos, spinosis virgis , duratis neruis, fereisq; catenis inflictorum atrocitatem: ob tortorum præsidis iussu, Iudæorū nutu, diaboli im-

impulsu instigatorum, absque vlla misericordia sæuientium immanitatem; ob implacabilis odij Iudæorum sanguinem suum sitientium enormitatem. 3 longissimus, tum ob durationem eius vsque ad mortem, tum ob iugem eiusdem totâ vitâ præuisionem. 4 profundissimus, seu incomprehensibilis, quod diuinissimo corpori eius infligeretur, qui, & qua homo, beatifico gaudio, ex diuinâ essentiâ clarè visâ, eminentissimè semper quoad animam frueretur, & qua Deus, eadem infinita & incomprehensibili beatitudine cum Patre & Sancto spiritu potiretur. Hos tantos dolores mitissimus agnus sic excoriatus, & dilaniatus, quam forti constantique animo tulerit, vt nec lacrymam, nec precem fuderit, sed modesta fronte sereno ore, vultu tranquillo inter tantam carnificum lanienam, absque vllo gemitu constans inuictusque durarit? quot interim diuinissimos actus zeli gloriæ Patris & humanæ salutis, compassionis, aliosque, more suo, frequentarit? O quantus excessus immensi Saluatoris nostri erga nos amoris, cui non poterant tot a tortoribus, nec tam atroces infligi cruciatus, quin plures, & atrociores

ciores amore nostri tolerare gestiret! idque vt sic plenius peccata nostra, tot & tam horrenda, maximè lasciuia carnis commissa, in virginea carne sua expiaret; eorum grauitatem nobis ob oculos constitueret; ad spontaneas pœnitentias, & corporis afflictiones assumendas, ad flagella omnia vndecunque veniant, de manu diuinæ iustitiæ & misericordiæ patienter excipienda animaret; copiosaque gratiæ auxilia nobis ad hæc præstanda necessaria tanta sanguinis sui profusione compararet. Tantus excessus amoris, patientiæ, fortitudinis, quantum à nobis exigit excessum compassionis, compunctionis, gratitudinis, amoris, & omnimodæ ad ardua & aspera quæque resignationis?

De Coronatione Christi. Matth. 27. Ioan. 19. VI.

1. VIx mitissimus Iesus à columna solutus, in proprio natans cruore, præ verecundia vestes suas resumpserat, cum ecce carnifices absque dubio instinctu Dæmonis tam inuictæ Christi patientiæ inuidentis nouam in

co

eo inauditamq; & probrosam simul & dolorosam aggrediuntur exercere carnificinam. Nàm conuocata tota cohorte ad crudele spectaculum violenter illi vestes vulneratæ iam carni agglutinatas exttahunt, coram tanta impudentissimorum militum corona: eum rursus denudant, deinde chlamyde coccinea per ludibrium induunt. Quæ omnia dilectus animarum nostrarum sponsus, candidus & rubicundus, electus ex millibus, prius albâ ab Herode, nunc rubicunda veste à Pilato circumdatus, quam inuicta tolerat patientia, quã virginea verecundia, quã diuina modestia? Compassio, imitatio Christi patiẽtię, & modestię.

II. *Plectentes coronam de spinis, imposuerunt super caput eius.* Et *dederunt arũdinem in dextra eius.* En, vt rex regum, & Dominus Dominantium, de quo dictum à Patre: *Et adorent eum omnes Angeli Dei:* nunc à sceleratissimis terræ filijs spineo diademate, purpurea lacernula, sceptro arundineo ornatus, tanquam vanus & personatus rex, insanus regni affectator propalam omnibus illudendus & subsannandus proponitur! O, quam ignominiosum simul & crudele fuit hoc ludibrij genus? igno-

mi-

minioſum, ob tantam vero & æterno regi hominum & Angelorum à tot viliſsimis cacodæmonis mancipijs irrogatam contumeliam: crudele verò, ob maximum cruciatum acutiſsimarum ſpinarum, ſacrum eius caput fodicantium, cerebrum penetrantium, totumque vultum eius cruentantium! quam auido nihilominus alacrique animo, quàm ſereno vultu hoc probroſum & horridum diadema rex noſter, cuius regnum non eſt de hoc mundo, acceptauit amore noſtri; vt ſic ſuperbiæ noſtræ faſtum ſupprimeret, & dilueret; ad veram noſtri ipſorum deſpicientiã & opprobrij ſui conſortium alliceret; ad amplectendam in hac vita ſpineam coronam cum D. Catharina Senenſi inuitaret; & in altera auream nobis tam inæſtimabili tot opprobriorum & dolorum ſuorum pretio compararet. An non meritò omnes animæ piæ ſimul cum beatis ſpiritibus ſuſpicere deberent tantam Regis & ſponſi ſui dignationem? condolere tantę eius iniuriæ? redamare tantam eius bonitatem? imitari tantam manſuetudinem, modeſtiam, charitatem, ſui contemptum, amorem opprobriorum pro amore dilecti ſic illuſi & contempti?

pti? Optare, vt conformes fieri imagini eius, & cum ipso opprobrijs saturari mereantur? Quam enim verè Christianum non pudeat, sub spinis redimito capite esse membrum delicatum?

III. Sic per ludibrium regis institutum insignibus pijssimum Iesum impij Pilati & cacodæmonis satellites insuper submissis poplitibus Iudionum ritu adorant, Regem Iudæorum salutant, simulque contumeliosè purulentis diuinum eius os sputis conspurcant, alapis gratiosam eius faciem cædunt, arundine sacrum verticem percutiunt, & spinarum aculeos altius eidem impingunt; quanto cum dolore & rubore pijssimi Saluatoris, præsertim coram tanta barbarorum hominum ad tam immane spectaculum applaudentium caterua? Quot ille interim commiserationis, humilitatis, charitatis actus exercuerit? quot ignita desideria grauiores calumnias acerbioresque cruciatus amore nostri patiendi elicuerit? Quam æquum ergò est, vt omnes ad spectaculum istud pijs gratisque animis conuolemus, cælesti illo celeusmate excitati: *Egredimini filia Sion: & videte regem Salomonem in diademate quo coronauit eum Mater*

Cant. 3.

sua:

sua:(ingrata Synagoga:) *in die desponsationis illius, & in die lætitiæ cordis illius*: vt admiremur, veneremur, redamemus, & superexaltemus tantam amantissimi Sponsi nostri charitatem ; imitemur tantam humilitatem , mansuetudinem patiendi probra & tormenta auiditatem, scientes, quoniam si compatimur, & conglorificabimur.

De productione Christi flagellati & spinis coronati coram populo. Ioan. 19. VII.

I. PIlatus Iesum sic flagellis dilaniatum, spinea corona redimitum, & purpurâ lacernula semitectum producit foras , iterumque innocentem pronuntiatum, totum liuidum , luridum, sputis horridum , cruentumque populo ostentat, nihil dubitans , hoc saltem trifti spectaculo efferatos eorum animos mitigandos, sic exclamans : *Ecce homo* : quasi diceret: *Ecce*, quem vos dicitis se facere filium Dei, esse affectatorem regni, videte , quod nullum in eo sit signum diuinitatis, & regiæ Maiestatis , quem sic deformatum aspicitis , vt vix speciem hominis

ignobilis & contempti retineat. Quã-
to rubore, quanto dolore sic deforma-
tus, sic dilaniatus, sic illusus innocen-
tissimus agnus rabidis obijcitur im-
manissimorum luporum dentibus &
linguis mox deuorandus! quas interim
amoris & commiserationis eiaculatur
flammas! quot, quàm incensa salutis &
perfectionis nostræ desideria? quam
promptus est pro omnibus & singulis,
non tantum illudi, sed & mori, qui
dignatus est pro omnibus incarnari &
nasci! quàm cupidus est cuique electo
ad eximiam gratiam & gloriam pro-
mouendo se totum impendere, vt iu-
giter videatur in aurem cordis ei in-
susurrare. *Ecce homo*, tam exoptatus,
Ioan. 5. qui veni te languidum in piscinam
sanguinis mei demittere, ad recupe-
randam animæ tuæ sanitatem. *Ecce ho-
mo*; qui cum in forma Dei essem, factus
sum homo, vt tu diuinæ fieres consors
naturę. *Ecce homo*, qui pro te filio refra-
ctario corrigendo sic me amore tui
deformari, tam dirè tractari permisi.
Ecce homo, qui de cœlo veni docere te
regiam ad cœlum crucis viam. *Ecce ho-
mo*, quem tibi Pater æternus donat,
imò, qui & meipsum tibi offero in
pretium redemptionis, in pignus æ-
ternæ

ternæ hæreditatis. Quis hoc interno cordis auditu percipiens, profundeq; expendens, ad eum amandum imitandumque non accendatur?

II. At Pontifices, & ministri nihil hac miserabili Christi specie commoti clamabant, dicentes: *Crucifige, Crucifige eum.* Quàm dirè implacabilis illa Iudæorum rabies, virulentus ille clamor, stygius ille furor transfixerit misericordissimum cor Saluatoris, tam auidè eorum salutem sitientis? quanto compassionis affectu suspirans & admirans dixerit: *Facta est mihi hæreditas mea, quasi leo in silua dedit contra me vocē.* Ier. 12. Et, *Filij hominum, dentes eorum arma & sagittæ, & lingua eorum gladius acutus.* Psal. 56. Heu quoties Christo hodie, dum à quouis peccatore non tam ore, quam corde & facto ipso, *Crucifige eum*, acclamatur, cum toties peccato graui, voluntariè admisso filium Dei iursus crucifigere, & ostentui habere, eiusq; pretiosum sanguinem conculcare non vereatur? Compassio, horror peccati. Heb. 6.

III. Pilatus rursus Iesum innocentem pronuntians respondit: *Accipite eum vos, & crucifigite, ego enim non inuenio in eo causſam*: responderunt ei Iudæi: *Nos legem habemus, & secundum*

legem debet mori, quia filium Dei se fecit.
His auditis Pilatus de nouo Iesum examinatum, innocentem repertum, dimittere quærit, vti Darius Danielem à Satrapis per inuidiam accusatum liberare conatus est. Audiens vero: *si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris,* timet momentaneam hominis gratiam perdere, non timet æternam Dei offensam incurrere. O quam verè *Amicitia huius mundi inimica est Dei:* Quicunque ergo voluerit amicus esse sæculi, inimicus Dei constituitur. O quoties peccatores Pilatum imitantur, cum metu amittendi humani fauoris, impias insanientis mundi leges examussim seruare; sanctissima autem diuini humanique iuris decreta proterua fronte violare, & pessundare non erubescunt! Compassio, contemptus mundani, fauoris, fuga humani respectus.

Dan. 6.

Iac. 4.

(?)

Domi-

Dominica V. Quadrageſimæ.

5. Hebd. Quadr. I.

De immunitate Chriſti à peccato. Ioan. 8.

I. IEſus dixit Iudæis: *Quis ex vobis arguet me de peccato* ? Vbi expendendum, tam eximiam fuiſſe Chriſti innocentiam, non ſolùm quoad exteriores mores, verba, & opera, ſed etiam quoad intimas cogitationes, & deſideria, quæ omnia diuinam ſpirabant ſanitatem, vt ne vnius quidem veri erroris ab inimicis ſuis, curioſiſsimè vitam eius obſeruantibus, poſſet conuinci. Quanta & tua, qui imitator Chriſti, & auditor diuini verbi haberi vis, eſſe deberet à peccatis, non ſolum grauioribus, ſed etiam leuibus, imò à minimis etiam imperfectionibus immunitas? Feruor proficiendi in puritate conſcientiæ.

II. Chriſtus calumniosè à Iudæis inſimulatus, quod eſſet Samaritanus & dæmonium haberet: ad primam contumeliam, vtpote ſe velut homi-

nem concernentem, tacuit; alteram, gloriam diuinæ Maiestatis attingentē, manſuetè refutauit, ſeque non propriam ſed patris gloriam quærere oſtendit: vt nos doceret calumnias nobis illatas patienter ferre; Deo vero irrogatas refellere, ex ſancto zelo diuini honoris, nō ex cœco amore propriæ exiſtimationis. Quos internos Chriſtus manſuetudinis, & zeli gloriæ Patris, quos commiſerationis affectus erga Iudæos tam excœcatos exercuerit nobis imitandos?

III. Cùm deindè clarè inſinuaſſet, ſe eſſe æternum æterni patris filium, verum Meſsiam in lege promiſſum, cuius diem expectarit, & in ſpiritu exultans viderit Abraham, cuius ſermonem ſi quis ſeruarit, non ſit guſtaturus mortem in æternum: Iudæi porrò increduli tamquam blaſphemum lapidibus obruere tentarent, abſcondit ſe & exiuit è templo, nolens videlicet ante tempus à Patre præfinitum mitiori mortis genere è medio tolli, vt omnia in lege & Prophetis prædicta tormenta prius perpeti, & demùm, per acerbiſsimam iuxta ac ignominioſiſsimam mortem in ara crucis poſſet pro nobis velut holocauſtum immolari.

O in-

Oingens ardor amoris, ô igneus amor crucis, ô zelus insatiabilis plura & diriora patiendi amore Patris, & humanæ salutis! Gratitudo, amor.

De Christi condemnatione. II.

Ioan. 19.

I. PIlatus adduxit foras Iesum, & sedens pro tribunali dixit Iudæis: *Ecce rex vester*: illi autem clamabant: *Tolle, tolle, crucifige eum.* Dicit eis Pilatus: *Regem vestrum crucifigam?* Responderunt Pontifices: *Non habemus regem, nisi Cæsarem.* Quo affectu resignationis erga Patrem, & commiserationis erga hostes, amoris erga omnes filios æterni regis, princeps regum terræ, de quo scriptum: *Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius*, Psal. 2. permiserit se sic reprobari à Iudæis implentibus illud: *Dirumpamus vincula eorum, & proyciamus à nobis iugum ipsorum*, Psal. 2. & illud à se prædictum in parabola: *Nolumus hunc regnare super nos*: Matth. 21. clarè intuens sic impleri illud: *Lapidem, quem reprobauerũt, hic factus est in caput anguli*, Psal. 2. videlicet per se, veluti lapidẽ angularẽ reprobatum vnum corpus Ecclesiæ, cuius ipse caput esset, ex Iudęis & gentibus conflandum. Quam ardenter

optarit eos ipsos, à quibus reprobabatur, & regis terreni titulo indignus iudicabatur, regni sui cœlestis reddere consortes ? Compassio, resignationis eius & mansuetudinis imitatio.

II. Pilatus, quamuis motus ab vxore, videns, quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, accepta aqua lauat manus coràm populo dicens: *Innocens ego sum à sanguine iusti huius, vos videritis.* Et respondens vniuersus populus dixit: *Sanguis eius super nos, & super filios nostros.* Quousque respectus humanus, & metus amittendi fauoris hominum, vti Pilatum olim, sic & nunc cœcos mundi amatores pertrahit ? In quale scelerum & supplicio rum æternorum barathrum miseros præcipitat? Quemadmodum cœcus furor olim Iudæorum in necem Christi conspirantium, sic nunc quæuis indomita cupiditas peccatorum sequentium impetus passionum suarum obstruit oculos mentis, vt nec videant tam horrendum, in quod cœcè ruunt, præcipitium; nec paueant æternum, quod paratum sibi norunt, supplicium. Quam paterno affectu benignissimus Dominus hanc tantam ingratorum & insanorum filiorum deplorarit amentiam, coram intu-

intueus atrociſſimum ceruici eorum imminens exitium? Compaſſio, compunctio, ſtrenua mortificato indomitarum paſſionum.

III. Tunc Pilatus volens ſatisfacere populo, adiudicauit fieri petitionem illorum, & dimiſſo Barrabba, Ieſum flagellatum tradidit voluntati eorum, vt crucifigeretur. Quanto plauſu Iudæorum, tam auidè illius ſanguinem ſitientem, iuxta illud: *Exaltaſti dexteram deprimentium eum, latificaſti omnes inimicos eius*! Quàm ſereno vultu, quam æquo animo conſtitutus à Deo Patre iudex viuorum & mortuorum, *qui peccatum non fecit, nec inuentus eſt dolus in ore eius*, hanc peremptoriam probroſæ mortis ſententiam ab iniuſto Iudice, renitente conſcientia, prolatam, & importunitate populi ſui tam electi & dilecti, tot à ſe beneficijs cumulati, ex odio & malitia, extortam acceptarit, non tanquam iniquiſsimũ hominis iudicium, ſed tãquam ſanctiſſimum amãtiſſimi Patris decretum! Vt nos damnatos, antequam eſſemus nati, filios iræ, filios gehennæ, æternæ damnationis maledicto liberaret: atque in filios gratiæ, filios regni, & cohæredes ſuos aſcriberet: idque quàm incredi-

Pſal. 88.

1. Pet. 2.

bili erga tam ingratos commiseratio-
nis & dilectionis excessu? Compassio,
gratitudo, amor, zelus Christum in
ferendis iniurijs æmulandi.

III. *De Baiulatione Crucis.* Ioan. 19.

I. LAtâ mortis in auctorem vitæ Iesum sententia, applaudentibus Iudæis, confestim ab improbis ministris & lictoribus immaniter purpurea chlamyde iam vulneribus eius tenacius adhærente exuitur, nudus rursùm ab omnibus deridendus prostituitur, suis deinde vestimentis indutus graui crucis quindecim longæ pedes, octo latæ oneratur ligno, in quo in monte Caluariæ immolaretur:
Gen. 22. sicut olim Isaaco ligna sacrificij imposita fuerunt deferenda in montem, vbi sacrificaretur. Quanta alacritate Saluator noster voti tandem sui compos factus, regnaturus à ligno hoc regale crucis sceptrum obuijs brachijs ampleratus fuerit? quanta mentis exultratione, videns impletum illud: *Dabo*
Isa. 22 *clauem domus Dauid super humerum eius.*
Isa. 9. Et: *factus est principatus super humerum eius*, paratam sibi crucem dissuauiatus fuerit? multò dubio procul maiore,

quam

quã olim sanctus Andreas à longè salutarit. Quẽ tam ingens ardor amoris Christi sic anhelantis ad crucis opprobrium, non accendat ad expetendum & amplectendum crucis & opprobriorum eius consortium? Amor crucis, resignatio.

II. Baiulans sibi crucem educitur in montem Caluariæ, à Pilati palatio mille viginti passibus dissitum. En vt alter Isaac, non iàm lignorum fascem, in quo aries immolandus, vegeto corpore gestans, ab amantissimo parente Abraham, ignem & gladium quidem ferente, sed blandè simul filium consolante, ad montem visionis peramanter educitur: sed ponderosam crucis trabem, in qua ipsemet victimandus, saucijs suis humeris impositam ægre trahens, ab immaniſſimis Sathanæ ministris illum probrosè criminantibus & inhumaniter propellentibus ad montem Caluariæ raptatur. Quam prompto hilariqúe animo hoc sacrum onus baiulat, intuens non Iudæorum & Carnificum, illud ex odio sibi imponentium crudelitatem; sed Patris cœlestis decretum; ex misericordia & iustitia sic permittentis in proprio filio expiari omnium homi-

num iniquitatem. Quam pios amoris erga Patrem, & miserationis erga omnes, maximè Electos, affectus ex intimis cordis sui penetralibus in hac via crucis elicuerit? quam ardenter veniam & misericordiam suis persecutoribus, copiosam gratiam suis imitatoribus exorarit? Quomodo sibi congratulatus fuerit iam instare horam ab æterno decretam, qua peccata mundi per crucem expiaret, impleretque illud Isaiæ vaticinium: *Posuit in eo Dominus iniquitatem omnium nostrum*: Compassio, gratitudo, zelus perfectæ resignationis.

Isa. 53.

III. Et quidem inter alios duos nequam ad maiorem contumeliam educitur crucifigendus rex gloriæ, auctor omnis innocentiæ. Quam incomprehensibili intimæ humilitatis, mansuetudinis, resignationis sensu hoc tolerarit, non intuens præsens opprobriū, sed sanctum æterni Patris beneplacitum; gaudensque se posse implere illud: *Sicut ouis ad occisionem ducetur, & quasi coram tondente se obmutescet, & non aperiet os suum* ! Zelus imitandi Christi humilitatem, & resignationem,

Isa. 53.

(..)

Di

De compaßione piarum mulierum, maximè Beatæ Virginis Matris. Luc. 23. IV.

I. IEsus conuerſus ad ſequentes ſe mulieres plangentes, & lamentantes ait: *Filiæ Ieruſalem, nolite flere ſuper me, ſed ſuper vos ipſas flete & ſuper filios veſtros: Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent, Beata ſteriles, & ventres, qui non genuerunt.* Quàm pio commiſerationis affectu pius Dominus, non de ſuo temporali opprobrio & exitio, ſed de populi ſui temporali ſimul ac æterno ſollicitus, illas flentes & humano more ſibi collacrymantes, & ſuauiter ſimul conſolatur, & efficaciter ad ſanctiores lacrymas veræ videlicet compunctionis de ſuis ſuorumque peccatis, intimæque compaſſionis ob impendens ſibi ſuisque tam horrendum poſt 40. annos excidium, æternumque ſupplicium, niſi reſipiſcerent, contrito & humiliato corde fundendas adhortatur? Quam intenſos interim ipſe tàm clarè intuens enormitatem ſcelerum Iudæorum & omnium hominum, tantam atrocitatem

æternorum tormentorum ijs debitorum, tantam grauitatem cuiusuis offensæ diuinæ Maiestatis, quam intensos, inquam, doloris & passionis elicuerit affectus? quam ardenter desiderat & nos vberes perennesque lacrymarum imbres profundere, ad tantas nostrarum & aliorum culparum maculas eluendas? Compassio, compunctio.

II. Benedicta Mater iam ante compassionis gladio saucia, audito clangore buccinæ, indicè feralis sententiæ à Pilato in filium latæ; cernens verò nunc dilectissimum viscerum suorum, sic deformatum, dilaniatum, cruce onustum, inter carnificum vociferantium manus ad mortem raptari, quam inæstimabili cum intimorum præcordiorum exulceratione tota fuerit in lacrymas resoluta? Quam verè dicere potuit: *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte si est dolor, sicut dolor meus.* Thren. 3.

Doloris eius magnitudo æstimari potest ex magnitudine amoris quo in filium ferebatur, tanquàm in Deum suum infinitè amabilem, cuius infinitam bonitatem, & amabilitatem, præ omnibus clarius agnoscebat, tan-

tanquam in benefactorem ſuum maximum, à quo ſe tot gratijs præuentam, tot prærogatiuis, ſupra omnes puras creaturas, exaltatam ſciebat. 3. tanquam in filium ſuum vnicum ope ſpiritûs Sancti ex ſe ſola conceptum, & quidem ſibi ſimillimum, forma ſpecioſiſsimum, vitâ innocentiſsimum, moribus ſanctiſsimum, dotibus naturæ, gratiæ, glorię ſublimiſsimum: quem ſimul verum Filium Dei, primogenitum omnis creaturæ, regem & caput hominum & Angelorum infinito honore, amore, cultu digniſsimũ eſſe credebat, & nihilominus ſic deſpici, odio haberi, ad mortem rapi tanquam viliſsimum, ſceleratiſsimum, impijſsimum mancipium cernebat. Compaſsio, contritio, amor Ieſu.

III Hanc ſic afflictam, acutiſsimoq; compaſsionis gladio transfixam, ſanguineis oculis reſpiciens pijſsimus Ieſus, quam incredibilem ex intimo materni cordis ſic afflicti, ſic transfixi intuitu hauſerit dolorem, cuius intenſio ſimiliter æſtimanda ex intenſione amoris, quo in eam ferebatur 1. tanquàm in primogenitam æterni Patris filiam ſupra omnes puras creaturas ſublimatam. 2. tanquam in benefactri-

ctricem suam maximam, à qua se tanta charitate lactatum, nutritum, omni genere obsequiorum præuētum, tam ardenter semper amatum, & nunc amari sciebat. 3. tanquam in Matrem suam carissimam, suauissimam, purissimam, sanctissimam, quoad dona naturæ, gratiæ, gloriæ sublimissimam, sibi natura & moribus simillimam, & suaui tot annorum conuictu familiarissimam. Quam verè dicere potuit: *Defecerunt præ lacrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea, effusum est in terra iecur meum, super contritione filiæ populi mei*, Matris meæ! Affectus ijdem renouandi cum zelo peculiaris amoris erga Iesum, & Mariam.

Thren. 2.

V. *De Christo sub onere crucis succumbente.* Matth. 27.

1. CHristus, quantumuis iam ante tam copiosa sudoris sanguinei emissione, tam immani totius corporis dilaniatione, toties repetita vulnerum omnium exulceratione totus exhaustus, nihilominus nunc insuper tam graui crucis mole oppressus ab immanissimis carnificibus fessus & anhe-

anhelus vix respirare sinitur, sæpiùs oneri succumbens in terram prolabitur, sed calcibus & fustibus progredi compellitur. O quam graue, quam intolerabile onus peccatorum nostrorum, quod Filium Dei portantem omnia verbo virtutis suæ sic fatigat, sic deprimit! Quam verè cuique nostrum dicere potest: *Seruire me fecisti in peccatis tuis, præbuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis. Ego sum, ego sum, qui deleo iniquitates tuas propter me, & peccatorum tuorum non recordabor.* Isa. 43. Cuius cor his ponderatis ad compassionem, compunctionem, amorem, non moueatur?

II. Videntes carnifices Iesum viribus fractum, propelli vlterius tali mole grauatum non posse, tandem non quidem miserationis affectu ducti, sed mortis eius accelerandæ auidi, Simonem Cyrenæum coegerunt ferre crucem post eum. O quam beatus est, quisquis ad consortium crucis ferendę à Christo admittitur! quisquis id cognoscit, non se cogi sinit, sed vltrò accurrit. Vt monet D. Petrus. *Communicantes Christi passionibus gaudete, vt & in reuelatione gloriæ eius gaudeatis exultantes. Si exprobramini in nomine Christi beati eritis:* 1. Pet. 4.

eritu: quoniam quod est honoris, gloriæ & virtutis Dei, & qui est eius spiritus, super vos requiescit. Amor Crucis.

III. Cum ventum esset ad montem Caluariæ, aduertentes lictores Iesum viribus deficere, vt reliquis cruciatibus par esse posset, propinarunt illi myrrhatum vinum felle mixtũ. Quod libare voluit ad expiandas penè innumeras gulæ & intemperantiæ nostræ maculas, ad præbendum omnimodæ mortificationis exemplum, ad im-

Psal. 68. pleudum illud Dauidis vaticinium: *Dederunt in escam meam fel.* Quâ mansuetudine, quâ æquanimitate hanc tantam tolerarit inhumanitatem? quã piè pro illis nobisque gula toties delinquentibus supplicans æterno Patri dixerit: *Recordare paupertatis meæ, absynthij & fellis*, & parce illis, pro quibus ego exhaurio amarum calicem passionis! Quàm æquum esset & nos cum intenso commiserationis & compunctionis affectu ingeminare cum Ieremia: *Nos comedimus vuam acerbam, &*

Ier. 31. *dentes* tui *obstupuerunt?* Nos felle peccatorum nostrorum hoc mistum tibi, heu quoties! propinauimus, & nunc propinare pergimus vinum, nec in eo exhauriendo te iuuare, per seriam pœni-

tem-

nitentiam & mortificationem dignamur! Compassio, contritio, mortificatio.

De Crucifixione in monte Caluariæ. VI.

Ioan. 19.

I. IN hoc monte Caluariæ, in quo (secundum complures doctores) humatus protoplastus Adam, & immolatus loco Isaaci aries ab Abraham, alter cœlestis Adam, & verus humani generis reparator Noe vino amoris ebrius, coram tanta hominum multitudine denuo se permittit denudari, ludibrio exponi, vestes sanguinolento corpori tenacius adhærentes violenter vna cum cute abstrahi, spineum diadema demi, & reponi, omnium vulnerum plagas renouari; idque quanto cum pudore virgineæ mentis, quanto cum dolore tenerrimi corporis, quanta nihilominus animi vultusque constantia! Quam ardenti interim affectu zeli gloriæ Patris, & nostrę salutis obtulit hæc omnia, imò seipsum ad multò probrosiora, diriora, ad expiãdas tot nefandas lasciuię maculas omnium & singulorum filiorum Adam?

dam? Quam piè æterno Patri gratias egerit, quam exultarit, iam tandem adueniſſe tempus ſeipſum in cruce pro ſalute mundi immolandi? quam alacri animo ad illud ſacrificium conſummandum properarit? quam deuotè ſe ad id accinxerit, imò voto ac deſiderio iam inchoarit. Compaſsio, compunctio, carnis illecebrarum deteſtatio & mortificatio.

Gen. 22. II. Deinde verus noſter Iſaac ſic denudatum ſe & excoriatum ſinit non iam benignè paterna manu ſuperſtruem lignorum poni, ſed ab immaniſsimis carnificibus ſuper lignum crucis impetuosè deijci; nec mollibus funibus ligari, ſed ferreis obtuſisque clauis affigi; nec arietem vepribus implexum pro ſe ſubſtitui, ſed ſeipſum ſpinea corona horridum victimari; idque quam ineffabili cum cruciatu manuum & pedum ſic transfixorum, totius corporis neruorum ſic contractorum? quàm inæſtimabili nihilominus cum exceſſu amoris, manſuetudinis, reſignationis, zeli maioris noſtræ perfectionis, vt in ſe tam dirè exceſſus libertate carnis à nobis commiſſos caſtigaret, concupiſcentiam carnis, & oculorum, & ſuperbiam vitæ, triplicis

timo

timoris Dei, seruilis, mercenarij, filialis clauis esse configendam; seu cupiditatem opum, honorum, voluptatum per tria religiosa vota penitus abnegandam doceret, gratiamque necessariam impetraret. Atque vt perfectè impleret illud: *Foderunt manus meas & pedes meos, dinumerauerunt omnia ossa mea.* Compassio, amor, zelus imitandi in amore Crucis & mortificationis. *Psal. 31.*

III. Demùm permittit se sic affixum cruci è terra in altum ab impijs Sathanæ ministris inhumaniter sustolli, mox in scrobem satis altè defossam crudeliter deijci, in medio duorum latronum simul crucifixorum, quam incondito cum clamore & plausu carnificum, & Iudæorum illi certatim insultantium! quàm miserabili cum planctu & gemitu afflictissimæ Matris, & piarum matronarum à longe stantium! quàm inconcussa mentis tranquillitate, quàm insatiabili plura & diriora patiendi cupiditate, hanc tam acerbam omniũ totius corporis compagum concussionem, tam atrocem vulnerum renouationem & ampliationem tolerauit mitissimus Agnus, de quo prædixit Ieremias: *Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam?* Quanta animi demis- *Ier. 11.*

missione hanc tantam contumeliam, quod velut princeps latronum in medio eorum collocaretur, sustinuit is, qui est caput omnium Electorum, & medium inter SS. Triados personas obtinet locum, æqualis cum Patre & Spiritu sancto maiestatis & gloriæ? O quam luculentum inuictissimæ patientiæ, profundissimæ humilitatis, absolutissimæ resignationis, Deus sic (*cum iniquus reputatus*) imò latronibus sceleratior æstimatus, nobis tam delicatis, tam superbis, tam refractarijs terræ vermiculis præbuit exemplum! Compassio, zelus in his Christum imitandi.

Isa. 53.

VII. *De titulo, & iniurijs à Christo in Cruce toleratis.*

I. TItulum Hebraicè, Græcè, & Latinè scriptum (I.N.R.I) frustra renitentibus Iudæis posuit Pilatus super caput eius, vt impleretur illud: *Dicite in gentibus quia Dominus regnauit à ligno* En quanta cura ac sollicitudine æternus Pater filium eò sublimius semper exaltat, quò is se profundius humiliat. Dignatum in stabulo nasci & in præsepio collocari, concentu curauit Angelico honorari; à pasto-

Psal. 95.

pastoribus & Magis, cœlesti prodigio vocatis, adorari; in circumcisione dignatum assumere formam filij iræ labe originali infecti ; & in baptismo formam peccatoris proprijs etiam actualibus delictis inquinati , toti mundo declarauit, & culpæ genitalis omnis prorsus esse immunem per impositionem nominis Iesu, vtpotè Saluatorem mundi ; & culpæ propriæ omnis expertem per vocem cœlo delapsam , vtpotè verum & dilectum Filium Dei Nunc insuper idem æternus Pater eundem dilectum filium suum permittentem se accusari, reputari, iudicari, condemnari, crucifigi tanquam populi seductorem perniciosissimum, homicidarum, latronũ, impostorum, & malefactorum omniũ sceleratissimum, regiæ dignitatis inuasorem ambitiosissimum, diuinitatis affectatorem insanissimum & blasphemissimum, hoc glorioſissimo titulo omnibus celebrioribus linguis & diuina sua prouidentia per Pilatum scripto & cruci imposito toti mundo manifestauit esse verè Iesum , id est, verum & vnicum mundi Saluatorem, mediatorem , Doctorem , legislatorem , à tot sæculis exoptatum: esse

verè

verè Nazarenum, id est, floridum & sanctum, omnibus virtutibus, gratijs & prærogatiuis eminentissimum: esse verè regem, cuius regnum futurum sit æternum, & quidem Iudæorum, id est, fidelium confitentium Deum, primogenitum Electorum, hominum & Angelorum, verum insuper & naturalem Dei filium, iudicem viuorum, & mortuorum, cui data sit omnis potestas in cœlo & in terra. Quam fidelis & liberalis Deus erga humiles, quibus & tantam gratiam & exaltationem liberaliter promittit, & promissam liberalius impertit! Congratulare Christo de tanta gloria, & gratias age Patri pro tanta filij exaltatione, & in humilitate eundem imitare.

II. Christus in cruce pendens, exhibiturus nobis absolutissimum omnimodæ mundi carnisque abnegationis exemplum, permisit vestes suas à militibus diripi, super tunicam inconsutilem, sibi ab amantissima Matre contextam, sortem mitti, ab omnibus propinquis, amicis, discipulis se prorsus deseri, omnique humano solatio destitui, cum omnes noti eius starent à longè, nec præ impudente turba circumfusa propius accedere possent; quàm

quam heroica cum resignatione ad has omnes, & multò acerbiores desolationes, iniuriasq; de manu amabilissimi Patris acceptandas! quam ardenti cum desiderio eluendi omnes culpas nostras ex inordinato mundi carnisq; affectu cõmitti solitas, prouocandiq; tepiditatem nostram ad strenuam sui imitationem in perfecta abnegatione omnis humani solatij, etiam tempore grauissimarum desolationum & aduersitatum, absolutaque resignatione in manus diuinæ prouidentiæ! Compassio, zelus in his imitandi.

III. Inter tam diros diuturnosque trium horarum cruciatus insuper pertulit tam varias graueisque contumelias blasphemiasque, à principibus Sacerdotum, Scribis, Senioribus, militibus, alijsque palam ipsi tanquam impostori, ambitioso, blasphemo, exprobrantibus impotentiam seipsum saluandi, præsumptuosam ambitionem regni, insanam affectationẽ filij Dei. Quanto cum fastu, quanto cõtemptu, quantâ mentis amaritudine, quantâ verborum asperitate, quantâ vultus austeritate, has calumnias identidem viliſsimi Sathanæ satellites filio Dei ingerebant, nunc superbè insultando, nunc

amarè deridendo, nunc falsè illudendo, nunc caput agitando, aliisq; modis blasphemando, implentes illud: *Plauserunt super me manibus omnes transeuntes per viam, sibilauerunt, & mouerunt caput suum.* Et: *Ego factus sum opprobrium illis, viderunt & mouerunt capita sua.* Et: *Omnes videntes me deriserunt me, locuti sunt labijs, & mouerunt caput?* Quantâ æquanimitate, humilitate, mansuetudine, resignatione, has omnes calumnias, sannas, iniurias excepit, & multò his maiores excipere paratus fuit mitissimus Dominus, intuens, non tam eorum, à quibus proficiscebantur, malitiam & rabiem, quã æterni Patris, eas ad suam Electorumq; gloriam permittentis, sanctissimã voluntatem! idq; vt nobis sub extremum vitæ agonem, perfectissimæ despicientiæ nostri, tolerantiæq; calumniarum, omniumq; iniuriarum absolutissimum relinqueret, altissimeq; imprimeret exemplum; abundantemq; imitandi promereretur gratiam ex gratuito maioris nostri profectus spiritualis desiderio. Compassio, Gratitudo, zelus imitandi.

Thren. 2.

Psal. 108.

Psal. 21.

Domi-

Dominica Palmarum.

De ingressu Christi in Ierusalem. I.
Matt. 21. Marc. 11. Luc. 19.

1. CHristus verus agnus, qui tollit peccata mundi, vt agnus typicus quinque diebus ante solennitatem Paschalem domum adduci & præparari solebat, totidem diebus ante immolationem suam vrbem Ierosolymitanam ingredi voluit, & quidem non communi more, vt aliàs, sed insolito cum triumpho; non pedes, nec tamen quadriga vectus, nec phalerato equo, sed asello, quem cum Asinâ adduci curârunt, lacernulis Apostolorum instrato insidens, idque ex incenso zelo complendi tandem immutabile decretum æterni Patris, & consummandi opus nostræ Redemptionis, ob has ferè causas: 1. vt ostenderet se sponte, libenter, gaudenter, præparare ad passionem, crucem, mortem amore Patris & humanæ salutis subeundam, & quidem cum desiderijs heroicis plura, probrosiora & diriora patiendi si opus

foret, ideoque nunc vrbem tanto maiore intrare cum gloria, vt paulò post inde educeretur tanto maiore cum ignominia, vt impleretur illud Isaiæ:

Isa. 25. *Sicut obstupuerunt supra te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus eius, & forma eius inter filios hominum.* 2. vt declararet separatum vtrumque sexum per asinam & pullum præfiguratum, & vtrumque populum Iudaicum & gentilem, insuper vtramque hominis partem, animam & corpus è diabolica seruitute pretio sanguinis sui in libertatem gratiæ & gloriæ filiorum Dei vindicare, modò se instar mansuetorum iumentorum duci, regiq; sinant. 3. Vt nos ad glorioſam sui imitationem in amore Crucis & opprobriorum prouocaret. 4. Vt peccatores quantumuis ingratos, si resipiscant, in spem erigeret gratiam perditam recuperandi; cum non dedignetur tam mansuetus venire ad Ieroſolymitanos, quos sciebat nec amoris flamma emolliendos, nec terrore à scelere concepto deterrendos. Gratitudo, Spes, Amor, Zelus imitandi amorem Crucis.

II. Filium tanto humilitatis sensu se in hoc tantillo etiam triumpho sic de-

pri-

primentem, & tanto zelo ad tantum ignominiosissimę mortis opprobrium anhelantem more suo mirificè exaltaturus æternus Pater, puerorum ac turbarum mentes insolito diuinæ lucis radio sic illuminauit, affectusque peculiaris influxu sic inflammauit, vt eum verum regem & Messiam in lege promissum, & à Prophetis prænuntiatum clarè agnoscerent, tantâ reuerentiâ & exultatione exciperent, tanto plausu ac triumpho in vrbem deducerent, tanto mentis tripudio ac pietatis sensu illi acclamarent: *Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini, Benedictum, quod venit regnum Patris nostri Dauid. Hosanna filio Dauid, pax in cœlo, & gloria in excelsis*: æmulantes nimirum Angelos in Natali eius concinentes: *Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Congratulatio de gloria Christi, & humilitatis imitatio. *Marc.* 11. *Luc.* 19.

III. Piæ turbæ cum pueris diuinitùs excitatæ sepositio metu Principum Iudæorum Christum eiusque assecias execrantium, & Romanorum summâ rerum in Iudæa potientium, spretâ calumniatione Pharisæorum ad rauim reclamantium, summos, quos possunt,

deferunt illi de monte Oliueti descendenti honores, vestes & frondes transeunti substernendo ; cum ramis palmarum & oliuarum illum deducendo ; festiuo plausu illi tanquam Regi suo & vero Messiæ intrepidè ac deuotè acclamando , palamque hac omni solennitate protestando illũ esse promissum Saluatorem , qui de peccato , morte , inferno , diabolo gloriosè sit palmam relaturus , pacem per ramum oliuæ signatum inter Deum & humanum genus conciliaturus, ac tanquam supremus Rex hominum & Angelorum in cœlesti Ierusalem æternùm regnaturus. Quanta vis diuinæ gratiæ tam breui tantas animorum conuersiones excitantis? quantum gaudium Christo attulerit piæ ac simplicis turbæ deuotio, quæ illi repræsentabat omnium Electorum olim ad se cognoscendum , colendum , amandumque conuertendorum pietatem , quâ corpus & animam in omnibus, quæ haberent, diuino suo seruitio essent consecraturi : insignes palmas & victorias de carnis illecebris , mundi blanditijs, diabolique astutijs relaturis ; eximias charitatis & misericordiæ operibus

coro-

coronas gloriæ promerituri : æternumque cum Beatis spiritibus sibi acclamaturi : *Sedenti in throno, & Agno benedictio, & honor, & gloria, & potestas in sæcula sæculorum* ! At quantum eidem inusit dolorem tanta eiusdem turbæ inconstantia ! cùm præuideret se ab ijs ipsis, qui nunc clamant : *Benedictus, qui venit rex in nomine Domini, hosanna in excelsis*, post paucos dies auditurum : *Non habemus regem nisi Cæsarem. Tolle, tolle, crucifige eum* ? Quanto maiorem attulit eidem tot fidelium seruorum suorum magno feruore statum & studium perfectionis inchoantium, & tam turpiter deficientium in hac turba tam inconstanti præsignata inconstantia, tam subitus & pudendus saltus ex cœlo in cœnum, ex solio ad sterquilinium, ex claustro ad sæculum, ex Paradiso in infernum ! Feruor constanter proficiendi in via triplici perfectionis, horror inconstantiæ & tepiditatis. *Apoc. 5.*

(?)

II. De primo & secundo verbo à Christo in cruce prolato. Luc. 23.

I. PAtris misericordiarum misericordissimus Filius, cuius natura bonitas, cuius opus misericordia, inter tam miros animæ angores, inter tam diros corporis dolores, inter tam horrendas tot sibi insultantium blasphemias, immemor tot iniuriarum, memor miserationum suarum, quæ à sæculo sunt; conuersus ad Patrem supplicabundus exclamauit: *Pater dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt.* Quàm abundè impleuit id, quod Isaias in spiritu præuidens prædixit: *Et pro transgressoribus orauit!* quàm luculenter inculcauit exemplo, quod docuerat verbo: *Diligite inimicos vestros, & benefacite his, qui oderunt vos: & orate pro persequentibus & calumniantibus vos!* Idque quanto præstiterit affectuosiùs, quam olim Moyses pro populo peccante Deum in monte obsecrauit, dicens: *Aut dimitte eis hanc noxam, aut dele me de libro tuo quem scripsisti!* præsertim cum tantam multitudinem tantorum scelerum, quæ tum ab ipsis

Isa. 53.

Matt. 5.

Exod. 32.

ipsis committebantur, tum ab omnibus & singulis commissa sunt vnquàm & ad finem vsque mundi committentur; tantam singulorum enormitatem; tantam diuinæ Maiestati illatarum iniuriarum grauitatem; tantamque æternorum suppliciorum singulis pro mensurâ malitiæ impendentium atrocitatem clarissimè coram cerneret, vehementissimeque apprehenderet. O quanta abyssus infinitæ misericordiæ Saluatoris nostri non maledicentis irrisoribus suis instar Noë, & Elisæi; nec vindictam cum Elia postulantis, sed veniam ijs petentis, culpam extenuantis, crassam supinamque ignorantiam, prout poterat, excusantis! Quanta fiducia omnibus verè pœnitentibus concipienda ex hac tam efficaci oratione summi nostri Pontificis & mediatoris, de quo Vas electionis ait: *Qui in diebus carnis suæ preces, supplicationesq; cum clamore valido, & lacrymis offerens exauditus est pro sua reuerentia.* Vel pro intima demissione sua, qua preces obtulit, vel pro infinita dignitate personæ offerentis! Filialis fiducia, dilectio inimicorum, zelus animarum. *Heb. 5.*

II. Alter latronum (in quorum me-

dio Dominus crucifixus pendebat, tanquàm iudex viuorum & mortuorum inter reprobos à sinistris, & electos à dextris in throno gloriæ considens) nil motus tanta eius tolerandis calumnijs æquanimitate, tanta erga inimicos illi insultantes charitate, blasphemat eum dicens: *Si tu es Christus, saluum fac temetipsum, & nos*: Alter verò, qui prius forsan similiter blasphemus fuerat, vt nonnulli ex D. Matthæo colligunt, tam inuicta eiusdem patientia obstupefactus, & peculiari gratia præuentus sic socium corripit: *Neque tu times Deum, qui in eadem damnatione es, & nos quidem iustè, nam digna factis recipimus, hic autem nihil mali gessit?* & ad Christum animo contrito, magna cum humilitate & fiducia con-
Luc. 17. uersus ait: *Domine, memento mei cum veneris in regnum tuum.* O inscrutabilis altitudo occultorum, sed iustissimorum iudiciorum Dei, vnum assumentis, alterum relinquentis! quam demissè illa suspicienda, quàm reuerenter approbanda, medullitùs ingeminando: *Iustitia tua sicut montes Dei.*
Psal. 35. *Iudicia tua abyssus multa. Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum!* Quam horrenda pœna sic à Deo culpâ sua de-
Psal. 118.

seri,

feri, & in malo obdurari! quàm inæstimabilis gratia ab hac pœna præseruari, atque ad pœnitentiam emolliri! Castus timor Domini, demissa admiratio & veneratio occultorum iudiciorum Dei, gratitudo.

III. Annuit Christus piæ pij latronis petitioni respondens: *Amen dico tibi, quia hodie mecum eris in paradiso.* O quantum liberalitas benignissimi Saluatoris excedit spem verè pœnitentis peccatoris! si tam liberalem se exhibet erga latronem in fine vitæ seriò se conuertentem, qualem se exhibebit erga fidelem seruum tota vita sibi feruenter constanterque seruientem. Hunc tantum diuinæ misericordiæ & benignitatis excessum intuens, nemo desperet seriò pœnitens, nemo præsumat pœnitentiam differens, nam iuxta Diuum Gregorium: *Qui pœnitenti veniam spopondit, peccanti diem crastinum non promisit.* Gratitudo, Amor, pœnitentia matura, feruor continuus proficiendi in spiritu. *Hom. 12.*

III. *De tertio verbo Christi.* Ioan. 19.

I. A Sextâ hora tenebræ factæ sunt super vniuersam terram vsque ad horam nonam (vti prædictum ab Amos. *In illa die occidet Sol in meridie, & tenebrescere faciam terram in die lucis*) & quidem adeò insolitæ, terribiles & vniuersales, vt S. Dionysius Areopagita Hierapoli cõspiciens tantum prodigium solis ex oppositu lunæ contra omnem naturæ ordinem eclipsin patientis, dixisse feratur: *aut Deus natura patitur, aut mundi machina dissoluetur.* Quibus prodigiosis tenebris æternus Pater voluit mundo declarari immanitatem sceleris, & mentis cęcitatem improbæ gentis, Solem iustitiæ è medio tollentis; summamque innocentiam & charitatem Filij, tàn diram & probrosam mortem sponte oppetentis, sicque excæcatum humanum genus è peccatorum tenebris, & vmbra mortis eruentis. Quantum terrorem incussérit improbis hæc tam extraordinaria & horribilis solis obscuratio? quantum solatium attulerit probis, maximè benedictæ Matri, quæ agnoscebat & gaudebat per eam Filij

Amos 8.

S. Dion. Ep ad S. Polycarp.

sic

sic contempti, & cum iniquis reputati innocentiam gloriamque mundo propalari. Compassio, congratulatio & gloria Christi.

II. Stabat iuxta crucem Iesu Mater eius, cum Ioanne & pijs mulieribus, quibus, sensim ob ingruentes illas horrendas tenebras dilabente circumfusa impudentis populi multitudine, facta fuerat propius accedendi potestas. Quàm incredibilē talis Mater ex conspectu talis filij sic dilaniati, sic carnificati, sic consputi, vt non esset ei species, neque decor, totiam ante dirissimis mucronibus trāsuerberata, quot illi viderat inflicta vulnera, quot in eum audierat cōiecta scommata, nunc conceperit dolorem, cum illum in cruce tam dirè extensum, inter immanissimos cruciatus cum morte luctantem, tot insuper calumnijs appeti, sannis exsibilari, blasphemijs obrui videret; pro calumniatoribus tam affectuosè orantem, & latroni pœnitenti tàm benignè Paradisum promittentem audiret? quàm, inquam, incredibilem conceperit dolorem, & quidem triplicem: compassionis, compunctionis, commiserationis? *Compassionis* cum Filio, cuius cruciatus, contume-

lias, & iniurias ob vehementem earum apprehensionem, clarissimam infinitæ dignitatis, innocentiæ, sanctitatis & amabilitatis tanti Filij sui, & Dei cognitionem, ardentissimamque eiusdem dilectionem proinde sensit: ac si sibi ipsi fuissent illatæ: *Compunctionis* de tam horrendis flagitijs tunc à persecutoribus Filij commissis, iniurijsque diuinæ Maiestati illatis, quarum enormitatem clarissimè cognoscebat: *Commiserationis* erga eosdem Filij persecutores, quorum cœcitatem, obstinationem, imminensque æternum exitium deplorabat. Quàm interim heroicos resignationis, oblationisque Filij, & sui ipsius affectus frequentarit? quantò perfectiores, quàm olim Abraham filium Isaacum in eodem loco oblaturus? quàm heroica desideria, plures & diriores cruciatus, ipsamque mortem cum Filio, & pro Filio subeundi, quantò ardentiora, quàm tot sancti Martyres millies pro Christo mori parati vnquam elicuerint? Compassio, compunctio, resignatio.

III Cum vidisset Iesvs Matrem & discipulum stantem, quem diligebat,

bat, dicit Matri suæ : *Ecce filius tuus.* Deinde dicit discipulo : *Ecce Mater tua.* Quo affectu intimæ compassionis & tenerrimi amoris talis filius amantissimus & obseruantissimus talis Matris iam animam acturus, eam Ioanni, tanquàm Matrem amandam, obseruandam, iuuandamque commiserit, nobisque simul omnibus in Ioanne eandem in Patronam, Aduocatam, Matremque fidelissimam assignarit ! Et similiter Ioannem, nosque in eo omnes eidem Matri suæ, ceu filios curandos maternaque prouidentia fouendos commendarit ! Quo sensu similiter intimi doloris & tenerrimi amoris amantissima Mater hanc Filij tam filialem de se, tamque paternam de suis discipulis curam venerabunda acceptarit, idque non verbis, sed lacrymis testata sit, & quidem tantò vberius, quantò clariùs flagrantissimum eius inclinatissimumque erga se suosque animum perspiciebat !!

Compassio, Gratitudo, Amor peculiaris IESV & Mariæ.

(·)

Die

IV. *De quarto, quinto, & sexto verbo Domini.* Ioan. 19.

I. CIrca horam nonam clamauit Iesus voce magna: *Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me?* Voluit vnigenitus Patris misericordiarum, & Dei totius consolationis, gaudium Angelorum, solatium mœstorum, asylum vnicum omnium afflictorum, non solum à suis omnibus deseri, omni humano refrigerio in grauissimis illis tormentis destitui, sed à Patre insuper derelinqui, omneque diuinum solatium parti inferiori, aliàs martyribus, alijsque afflictis impertiri solitum, subtrahi: atque hanc tantam desolationem suam hac piâ & filiali expostulatione mundo propalari. 1. Vt ardens desiderium suum pro nostris excessibus superabundanter satisfaciendi ostenderet, exhauriendo vsque ad fundum calicem amarissimæ passionis: absque admixtione vllius consolationis. 2. Vt nos ad omnis generis desolationes, ariditates & difficultates in studio perfectionis occurrentes, heroica cum resignatione vsque ad mortem ferendis absque vllo stipen-

stipendio diuinorum solatiorum exemplo suo animaret, cum seruus non sit maior Domino suo. 3. Vt nobis copiosa auxilia gratiæ ad tam arduam omnis solatij subtractionem æquo lætoque animo ferendam necessaria impetraret. O quàm acerbum fuit Christo sic à Patre deseri, à quo tamen deseri volebat, vt meritò dicere posset: *In te sperauerunt patres nostri, sperauerunt & liberasti eos: & ad te clamauerunt, & salui facti sunt: in te sperauerunt, & non sunt confusi. Ego autem vermis & non homo: opprobrium hominum & abiectio plebis?* quantò acerbius fuerit illi à plerisque hominibus tam ingratis, pro quibus tam dira incassum se pati præuidebat, tam nefariè deseri, à quibus deseri minimè volebat, vt de illis iure posset conqueri per Ieremiam: *Obstupescite cœli super hoc, & porta eius desolamini vehementer, duo enim mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquæ viuæ; & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas!* Compassio, Gratitudo, zelus imitandi Christum in resignatione ad omnes desolationes. Psal. 11. Ierem. 2.

II. Sciens Iesus, quia omnia consummata sunt, vt consummaretur Scriptu-

ra

ra dixit; *Sitio.* Magna fuit sitis corporalis veri Samsonis nostri tam diuturnâ inediâ, tam assiduâ ad diuersa loca & tribunalia raptatione, tam varia diraque tenerrimi corporis agitatione, verberatione, excarnificatione, tam copiosa continuaque sanguinis propè vniuersi effusione, multò sanè magis exhausti, quàm illius, qui profligatis Philistæis ad Dominum aiebat: *En siti morior.* Vt verè dicere posset: *Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis.* longè tamen maior fuit sitis spiritualis, & quidem triplex. 1. Obediendi beneplacito Patris in consummando opere redemptionis, adimplendo examussim omnia ab æterno decreta, & tot sæculis per tot figuras & prophetias præsignata, quorum vnum erat, vt aceto potaretur. 2. Patiendi plura, grauiora, ignominiosiora, diuturniora tormenta, imò omnia, quæ vnquàm tolerata fuissent, & toleranda forent vsque ad finem mundi, si ita Patri placuisset. 3. Ab interitu vindicandi tot reprobos, quos, culpa sua, tam copiosæ redemptionis fructu dolebat nunquam fruituras; atque ad maiorem sanctitatem, gratiam & gloriam

Iud. 15.
Psal. 21.

pro-

promouendi tot Electos, quorum benè multos tam segniter tantæ gratiæ præuidebat cooperaturos. At quale Filij Dei in tanta siti corporea refrigerium? acerbum acetum non tam refocillans, quàm excrucians: quale in siti spirituali maioris perfectionis nostræ? heu quoties eor ingratitudine & tepiditate amarulentum! Compassio, gratitudo, ardor imitandi triplicem zelum Christi, obedientiæ, patiendi, salutis animarum.

III. Cum ergò accepisset Iesus acetum, dixit: *Consummatum est.* Hoc verbo toti mundo propalari voluit; 1. Se iam omnes figuras, prophetias, vmbras antiquæ legis, & promissiones Patribus olim factas impleuisse, ad fidem nostram firmandam. 2. Se finem, ad quem à Patre missus fuerat, assecutum, vt videlicet *consummaretur prævaricatio & finem acciperet peccatum, & deleretur iniquitas, & adduceretur iustitia sempiterna,* destructo dæmonis & mortis imperio, reserato cœlo, noua lege gratiæ condita, perfectæ vitæ norma tradita, ad spem nostram erigendam. 3. Se exactissimè omnia perfeciisse, quę in singula vitæ momenta sibi à Patre Dan. 9.

pro-

pro salute omnium & singulorum facienda & perferenda præfinita fuissent, ad charitatem nostram, zelumq; imitandi inflammandum. Quanto id dixerit cum gaudio de tanta Patris Electorumque gloria emanatura ex consummato hoc tã arduo opere redemptionis! quanto zelo Patri in pluribus ac difficilioribus, si placeret, gratificandi! quanto desiderio exemplo suo nos ad assiduum feruorẽ spiritus continuandum excitandi; vt in hora mortis, quando finietur tempus merendi; dicere nobis cum gaudio liceret: *Consummatum est: opus consummaui, quod dedisti mihi vt faciam. Bonum certamen certaui, cursum consummaui.* Gratitudo, congratulatio, spes, amor, zelus perfectè Deo per omnia placendi vsque in finem.

Ioan. 17.
2. Tim.

(·.·)

De

De excessu amoris à Christo in vltima cœna exhibiti. Ioan. 13. V.

CVm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Posset hic expendi triplex excessus dilectionis Christi erga suos discipulos, omnesq; electos, seu triplex zelus eximiæ eorum perfectionis, quem transiturus ex hoc mundo, in vltima cœna manifestauit.

I. Quomodo Filius Dei ab æterno hunc amoris excessum erga suos futuros discipulos, electosque omnes & singulos exercuerit, offerendo se æterno Patri in assumpta carne paratum ad eos purgandos, seu à peccatis & imperfectionibus omnibus tantâ profusione non solùm lacrymarum & sudoris, sed & pretiosi Sanguinis abluendos; ad illos illuminandos, seu verbo & exemplo ad assiduum solidarum virtutum studium excitandos; demum ad eosdem perficiendos, seu fini suo vltimo per ardentissimum amorem, absolutissimamque resignationem vniendos: idque ex immenso, infinito, æterno, gratuitoq; amore ma-

re maioris eorum perfectionis in via, amplioris gratiæ in meta, sublimioris gloriæ in patria. His consideratis Gratitudo, Amor, zelus proficiendi in triplici via perfectionis, purus, intensus, constans, insatiabilis excitandus.

II. Quoties, quàm ardenter, constanter, insatiabiliter Filius Dei incarnatus 33. annis, & amplius hunc triplicem zelum frequentarit, immò continuarit, omnia quæ fecit, dixit, passus est, in hunc finem peculiariter referendo, æternoque Patri offerendo; vt electi sui omnes & singuli scirent, vellent, possent magnis passibus in stadio perfectionis constanter progredi, & feliciter donum perseuerantiæ palmamq; æternæ gloriæ consequi, idque ex eodem gratuitæ dilectionis affectu. Renouandi ijdem affectus.

III. Quam luculenter & eximiè in vltima cœna hunc eundem zelum iam iam à suis per mortem diuellendus exercuerit 1. Lauando pedes discipulorum aqua, mixta, vt credibile est, lacrymis, paratumque se offerendo ad mundandas eorum omniumque, maximè Electorum, animas, profusione vniuersi sanguinis. 2. Verbo & exem-

& exemplo tàm suauiter & efficaciter ijs inculcando assiduum exercitium præcipuarum virtutum, maximè humilitatis & fraternæ charitatis. 3. Seipsum illis intimè vniendo per modum cibi & potionis, sicque inuitando eos ad continuum studium intimæ cum Deo vnionis. Affectus ijdem magis inflammandi cum compunctione de nostra tepiditate.

Vel loco huius repeti posset meditatio de Lotione pedum, aut de institutione Venerabilis Sacramenti supra posita; aut præcipua vtriusque puncta.

De septimo verbo, & morte Christi. VI.
Luc. 23.

1. CLamans voce magna Iesus, ait: *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* magno clamore vocis, quantumuis esset corpore tam exangui: at quanto maiore affectu cordis, quanto fiduciæ, amoris & resignationis excessu se in manus Patris tam amabilis sic commendarit tam dilectus Filius! idque, 1. Vt ostenderet se non coacte ex infirmitate, & spon-

ſpontè ex voluntate & dignatione ſua, pro omnibus mori, vti prædixerat: *Nemo tollit animam meam, ſed ego pono eam à meipſo.* 2. Vt nobis morituris exemplum relinqueret ſpiritum quoque noſtrum in manus Creatoris filiali cum fiducia, dilectione, contritione, & reſignatione piè commendandi, omnibus alijs curis longè amandatis. 3. Vt gratiam neceſſariam ad hunc vltimum vitæ actum, ex quo pendet æternitas, ſanctè finiendum nobis impetraret Gratitudo, amor, zelus imitandi.

Iob. 10.

II. Et hæc dicens, inclinato capite tradidit ſpiritum. En vt verus ille agnus DEI occiſus typicè ab origine mundi, ob tot figuras, ſacrificiorum vmbras, & prophetias eius mortem præſignantes, nunc tandem ætatis ſuæ ſecundum carnem 33. menſe tertio, die 25. Martij tribus ante crepuſculum veſpertinum horis, ſecundum probabiliorem ſententiam, per mortem crucis pro ſalute totius mundi reipſa eſt immolatus, prout in ſpiritu præuiderat Daniel: *Poſt hebdomadas ſexaginta duas occidetur Chriſtus.* En vt Filius Dei ab æterno paratus ad Adæ debitum ſoluendum, nunc morte

Dan. 9.

ſua

sua id superabundanter persoluit, adimplens illud Isaiæ: *De angustia, & de iudicio sublatus est, abscissus est de terra viuentium: propter scelus populi mei percussi eum!* En vt auctor vitæ, per quem viuunt omnia, primogenitus omnis creaturæ, propter quem facta sunt omnia, verus Deus & homo, dignissimus beata & immortali vita, mortem temporalem, & quidem tam probrosam simul & dolorosam sponte subijt!! idque 1 Ne homo perduellis æternam mortem promeritus beata & immortali vita æternùm priuaretur, & supplicijs æternis omni morte atrocioribus addiceretur. 2. Vt morte sua gratiam viuendi & moriendi in gratia, æternaque secum potiundi in cœlo gloria eidem promereretur. 3. Vt exemplo suo ad perseuerandũ in cruce per constantem zelum perfectæ obedientiæ, eximiæ tolerantiæ iniuriarum, dolorum, opprobriorum, omnisque generis ærumnarum, absolutæque resignationis in manus diuinæ prouidentiæ vsque ad mortem, atque ad vitam demum ipsam pro gloria condiroris, si ita diuinæ placeret maiestati, generosè profundendam animaret. Quàm sublimes ac diuinos Psal. 18.

fortissimus ille Gigas, cuius egressio à summo cœlo vsque ad summum eius, sub finem huius tam longi & laboriosi cursus, atque in vltimo consummationis eius momento exercuerit actus sibi tota vita familiares, humilitatis, gratitudinis, fiducię, amoris, obedientiæ, resignationis, zeli gloriæ Patris & humanæ salutis! quàm incomprehensibilia desideria Patrem infinitè glorificandi, & pro gloria eius omnia, quæcunque fecêre, aut passi sunt, facientque, & patientur omnes Sancti simul in omnem æternitatem, si illi placeret, faciendi & patiendi frequentarit! quã incensò, quàm diuino affectu totum opus redemptionis iam consummatũ æterno Patri ad sanctissimas intentiones obtulerit? Quàm intensè hoc vltimo vitæ momento diuinissima desideria tota vita frequentata perfectissimè renouarit? Compassio gratitudo, amor, zelus in his Christum imitandi.

III. Morienti Creatori condoluerunt & quasi parentârunt creaturæ etiam inanimes, non obscura luctũs ac mœroris signa edentes, vti sol obscuratus, terra mota, petræ scissæ, velum templi disruptum, monumenta aperta, tum in detestationem tanti sceleris in Conditorem

torem perpetrati, tantæque ingratitudinis hominum tam inæstimabile diuinę dignationis beneficium nõ agnoscentium: tum ad declarandos eximios fructus ex morte filij Dei in humanum genus redundaturos: eiusmodi sunt conuersio obstinatorum cordium, confessio sincera peccatorum, resurrectio ad vitam gratiæ, reseratio ad cœlum viæ. Quali compassionis sensu erga filium tunc B. Mater lacrymarum profluuio largius inundarit? Quanto intensior fuerit eius dolor quam Noëmi desertæ inquientis: *Nolite me vocare Noemi, sed Mara*: id est, amaram, *quia amaritudine valdè repleuit me Omnipotens!* quàm Annæ, Tobiæ filij diuturniorem absentiam deflentis irremediabilibus lacrymis! quam matris Machabæorum septem filios coram se trucidari intuentis! quam Abrahæ Isaacũ immolare parantis! quã Dauidis Absalonem impium tam amarè deplorantis! tanto dubio procul fuit intensior, quantò intensior erat eius in filium amor, & quidem triplex, naturalis, ex affectu summo talis Matris erga talem Filium promanans; supernaturalis, ex charitate & gratia infusa supereminentissima procedens;

Ruth. 2.

Tob. 10.

2. Mac. 7.

Gen 2.

2. Reg. 18.

& acquisitus, ex tam diuturno amabiliq́ue conuictu mirificè auctus, cum ergò amor B. Matris sit mensura doloris, quam inexcogitabilem doloris sensum ex tam atroci tanti filij morte perceperit? Et cum infinitam eius nôsset dignitatem, innocentiam, charitatem, quali insuper compunctionis affectu Iudæorum cæcitatem deplorarit, cum cerneret creaturas sensu carentes filio morienti illacrymari, homines ratione præditos, pro quibus pateretur, nõ compati? Compassio, compunctio, gratitudo

Posset etiam hoc die parasceues tota passio recoli hoc modo. 1. *Expendendo* Quis, pro quibus, & à quibus, *&* Quid in anima, corpore, fama passus sit; *vel potius discursus hucusque circa prædictas circumstantias formatos breuissimè ruminando, effectusq́; compassionis, compunctionu, gratitudinu, amoru, zelì imitandi aliàs prolixius excitos cum propositis practicis renouando.* 2. Cur, Quomodo, Quo fructu *passus sit.* 3. Quas virtutes *exercuerit & nobis inculcarit, quas diuinas perfectiones, & quàm luculenter manifestarit, prout latè in proœmialibus meditationibus passionis supra explicauimus, cum renouatione eorundem affectuum.*

De

De apertione lateris, depositione de Cruce & sepultura Ioan 19. VII.

I. *VNus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua.* quanto cum dolore B Matris hæc intuentis, & implentis quod deerat passionum Christi, cuius anima magis erat in transfixo corde Filij vbi amabat, quàm in corde proprio vbi animabat? Voluit verò Christus post mortem suam cor suum lancea aperiri & transfigi, 1. ad sananda tot tantaq; grauia cordium nostrorum vulnera, cum ex corde exeant omnia, quæ hominem coram Deo coinquinant, flagitia. 2. ad transfigenda corda nostra casti Timoris Dei lancea, ne semel mũdata iterum se sinant coinquinari. 3 ad testandam immensam suam erga nos charitatem, ex qua tanta pro nobis fecit & pertulit. 4 ad pandendum nobis asylum & refugium tutissimum in omnibus tentationum, desolationum, tribulationumque ingruentibus procellis, de quo præclarè D. Bernar. *Si insurgant aduersum me prælia, si sæuiat mundus, si fremat malignus, si ipsa caro concupiscat aduersus spiritum, in te ego sperabo: nempè ad omnem tentationem, ad* Serm. 9. in Ps. 50.

omnem tentationem, ad omnem tribulationem, ad omnem denique cuiusque modi necessitatem aperta est nobis vrbs refugij, sinus matris expansus est: patent viscera misericordiæ Dei nostri. 5. Adreseranda nobis quintum fontem aquarum salientium in vitam æternam, supra alios quatuor ante relatos, quibus abluemur, refocillabimur, & nutriremur, ad quos Isaias in spiritu exultans nos inuitat: *Hauritis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris.* Compassio, gratitudo, amor, spes, recursus ad Christi vulnera.

Isa. 12.

II. Depositum est de cruce corpus Iesu per Ioseph um & Nicodemum, diuino ad id instinctu excitatos in conspectu afflictissimæ Matris, Ioannis, Mariæ Magdalenæ, aliarumq; piarum mulierum. Vbi expende quàm mira fuerit æterni Patris de gloria filij exaltanda semper solliciti prouidentia, qui occultos hos discipulos ad supremum hunc magistro suo honorem deferendum, præter opinionem omnem, tàm efficaciter exstimulauit. quanta illi liberalitate omnia sacro funeri necessaria comparârint? quanta reuerentia diuinũ corpus deposuerint? quanta pietate id exosculati fuerint? Quam in-

effa-

effabili doloris pariter & amoris exceſſu ſacroſanctum illud pignus mœſtiſſima Mater ſinu exceperit, lacrymis rigarit, oſculis diſſuauiata ſit, intuens animo ſimul & acerbiſſimos dolores omnes, quos dilectus viſcerum ſuorum ſingulis ſenſibus & membris corporis tolerarat, & intima viſcera infinitæ caritatis, ex qua vltrò eos in ſe ſuſceperat! quàm diuinos tunc affectus compaſsionis, cõpunctionis, gratitudinis, amoris, reſignationis, & ſimiles ſibi familiares, & quàm ardenter renouarit? quàm deuotè æterno Patri plagas filij & cruciatus omnes obtulerit? quo pacto tam diuino pignore inſpiciendo, amplexando, exoſculando ſatiari nequierit? Quàm ſedulò pijſsimam Matrem Magdalena cum ſodalibus in his prædictis æmulata fuerit? Quo pietatis, compaſsionis, compunctionis, gratitudinis, amoris ſenſu & tibi plagę Saluatoris tui, & cruciatus pro te tolerati, meritò forent creberrimè recolendi? Zelus imitandi B. V. in prædictis affectibus ciendis.

III. Diuinum corpus, vbi ſatisfactum amori & dolori plangentis Matris, aromatibus conditum, ſindone inuolutum, delatum ad locum ſepulturæ, in-

cluſumque eſt monumento nouo exciſo in petrâ; quanto pietatis ſenſu, quanto amoris affectu, quanto omniũ luctu? Quàm feruenter prædictos affectus B Mater cum perenni lacrymarum profluuio innouarit? quàm ægrè cum Magdalena alijſq; à ſepulcro, vbi dimidium ſuum depoſitum erat, auelli potuerit? quàm deuotè æterno Patri filij corpus breui reſuſcitandum commendarit? quàm piè ſe in manus paternæ Dei prouidentiæ ad omnia, ad vitam & mortem reſignarit? ac demũ nocte ingruente abire coacta, actis ſubmiſsè pijs illis viris gratijs, quam diuinos affectus compaſsionis, amoris, reſignationis quaſi de nouo inchoarit, atque inſequenti triduo incluſa cubiculo continuarit? quàm viua fide, certa fiducia quàm incenſo deſiderio glorioſam Filij reſurrectionem exſpectarit? His expenſis prædicti affectus renouandi, & perfectiſsimis B. Matris tunc frequentatis affectibus vniti, per eam Filio offerendi.

Finis Meditationum Secundæ Partis.

TER-

TERTIA PARS MEDITATIONVM.

A PASCHATE VSQVE AD Octauam Corporis Christi, seu, Dominicam secundam post Trinitatem.

De mysterijs Resurrectionis, Ascensionis, Missionis Spiritûs sancti, Venerab. Sacramenti, Beneficijs, & nonnullis attributis diuinis.

HÆc Tertia Pars Meditationum continet materias Viæ vnitiuæ conuenientiores, & tempori lætiori accommodatiores. Cùm enim Ecclesia hoc Paschali tempore cum lætitia recolat gloriosa vitę Christi myste-

ria, & æterna nobis prælibanda proponat gaudia, vt discamus sapere, quæ
Coloss. 3. sursum sunt, non, quæ super terram; & anhelare ad cellam vinariam cœle-
Cant. 2. stis Sponsi, generosissimo diuini amoris, & spiritualis lætitiæ vino redundantem: æquum est, vt, nos sanctæ matris Ecclesiæ menti conformantes, eas suscipiamus materias hoc temporis interuallo meditandas, quæ affectibus gaudij, gratiarum actionis, ac laudis, zeli gloriæ Dei, arctissimæ cum Deo coniunctionis, & similibus Viæ vnitiuæ proprijs concitandis sint conformiores, cuiusmodi sunt sequentes de glorioſis Christi resurgentis, & ascendentis, & Spiritus sancti missi mysterijs, de præcipuis beneficijs, & attributis diuinis; de cœlestis gloriæ præeminentijs; de Venerabilis Sacramenti excellentijs.

Porrò ne quis existimet hoc toto tempore nonnisi affectus Viæ vnitiuæ congruentes esse eliciendos, sciendum est, posse etiam omnis generis affectus Viæ purgatiuæ, & illuminatiuæ proprios ex ijsdem materijs satis conuenienter elici, delabendo scilicet ex affectu aut amoris, aut gratitudinis, aut zeli, similiue aliquo ad affectus

fectus compunctionis, & emendationis; atque ad proposita practica, e. c. ex amore Dei & puritatis conscientiæ Deo gratissimæ cauendi has vel illas imperfectiones, mortificandi has vel illas cupiditates, passiones. Similiter ad affectus Viæ illuminatiuæ proprios, & proposita practica conandi proficere, e. c. in humilitate, obedientia, castitate, paupertate, patientia, & similibus, quas Deus maximè à nobis requirit in compensationem infinitæ suæ erga nos charitatis, benignitatis, liberalitatis.

Ac proinde vnusquisque affectus sibi maximè conuenientes ex consideratione prædictorum conetur eruere, eosque modo perfectissimo, videlicet ex motiuo puri amoris Dei elicere: quod & maximè est meritorium, atque ad solidè proficiendum in omni perfectione efficacissimum.

(·:·)

Hebdomadas Paschæ.

In Festo Resurrectionis Domini, & per Octauam.

I. *De descensu Christi ad Limbum Patrum.*

1. CHristus Dominus simulac in Cruce exspirauit, secundùm animam hypostaticè verbo vnitam descendit ad Limbum Patrum, ad consolandos, liberandos & beandos illos, à quibus tot iam sæculis exspectabatur, & eò quidem tunc auidius, quò propius eius aduentus per Ioannem præcursorem prænunciatus appropinquare credebatur.

Quanta illa dignatio Filij Dei, quanta humilitas Domini maiestatis, quanta charitas Saluatoris non dedignantis descendere in inferiores partes terræ, ad educendas inde animas seruorum suorum per seipsum, cum id vel solo nutu, vel Angelorum ministerio præstare posset, ad implendum illud Zachariæ: *Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua.* Ad satisfaciendum infinito amo-

Zach. 9.

amori suo, quo eos prosequebatur; ad prouocandum nos ad se redamandum, à quo nos sic diligi tam euidenter cõprobabatur.

Quanta quoque est eiusdem erga te benignitas toties realiter in sacra cõmunione dignantis ingredi ad te tam horridum corpore & spiritu sanandũ, illuminandum, fouendum! Si tantas diuitias bonitatis suæ seruis suis exhibet in via: quantas olim filijs exhibebit in patria? Quàm meritò ergò infinita eius bonitas esset amanda, quàm grato & filiali animo recolenda, & quidem omni possibili dilectionis & gratitudinis affectu? His expensis, affectus amoris & gratitudinis subiungendi, cum propositis practicis, hos externos affectus cum internis cõiungendi hac vel illa ratione, occasione, e. c. conando ex amore hos consuetos defectus cauere, hanc vel illam actionem ordinariam piè exacteque obire.

II. Descendit porrò cum magna gloria, stipatus ingenti comitatu Angelorum præeuntium, & infernalibus potestatibus portas reserare imperantiũ: *Attollite portas principes vestras. Et introibit Rex gloriæ.* Ipsoq, ingressu suo *contriuit portas æreas, & vectes ferreos confregit:* Psal. 23. Psal. 106.

git: Statimq; splendore gloriæ & maiestatis suæ loci illius tenebras mirabiliter dispulit, animasque iustorum in vmbra mortis sedentes mirabilius illustrauit, claram ijs Diuinitatis suæ visionem cum amore & gaudio beatifico impertiens: atque sic momento vno Limbum conuertit in paradisum, adimplens illud de æterna Sapientia dictum: *Penetrabo omnes inferiores partes terræ, & inspiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes sperantes in Domino.* Eccl. 24.

Quanta illa benignitas & liberalitas Saluatoris nostri, qui ingratos, impios & proteruos Iudæos ob iniustissimam necem sibi illatam 40. annis distulit punire: at ne momento quidem vno differre voluit fidelium suorum animas, quàm primùm persoluto redemptionis pretio licuit, æternâ gloriâ remunerare! Quantò is paratior est ad miserendum, quàm ad puniendum.

Quoties hoc ipsum & in te es expertus? Quàm incredibili mentis tripudio sancti Patres, quorum multi millenis, bis terúe millenis, nonnulli quater, imò quinquies millenis annis in tenebroso illo lacu aduentum Messiæ expectârant, ad primum eius conspectum exultârint, cùm tam insolitâ lucem

lucem gloriamq; eius cernerent, seq; in momento vno diuinæ eius gloriæ consortes obstupescerent? Quàm verè tum audita est *Vox exultationis & salutis in tabernaculis iustorum*? Quanta submissione ac reuerentia illum, ceu Saluatorem, tam exoptatum, tam misericordem, & benignum exceperint, adorarint, agnouerintque, maximè protoplasti parentes, quod illi tantorum laborum, dolorumque causa exstitissent? quàm cordiales pro tanta sibi collata gratia & gloria gratias egerint? quanto gaudio illi de victoria ab infernali principe tenebrarum reportata congratulati fuerint? Quàm mirificè Christus ipse hos inter plausus exultârit, æternumque Patrem glorificarit, videns cœptum impleri illud sibi promissum: *Præco, quod laborauit anima eius, videbit, & satiabitur: ideò dispertiam ei plurimos, & fortium diuidet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animã suam!* Nam si olim Ioseph videns sibi duos filios in Ægypto natos, ita lætitia gestijt, vt diceret: *Obliuisci me fecit Deus omnium laborum meorum*, &c. quantò magis Christus, cùm se tot millibus filiorum circumdatum vide-

Psal. 117.

Isa 53.

Gen. 41.

ret? Congratulatio de gaudio & gloriâ Christi, amor, gratitudo.

III. Mansit in Limbo ferè 40. horis vsq; ad Resurrectionem suam: interea excepit animam pij latronis, beatificauit & palàm collaudauit: animasque, vt credibile est, in purgatorio tum detentas, applicato sui sanguinis pretio liberauit, alijsque Beatis aggregauit. Quàm ineffabili hæc omnia dignationis, miserationis & dilectionis affectu præstiterit? quàm mirificè vniuersum hunc Sanctorum cœtum recreârit, nō solùm gloriosa sua præsentia carcerem eorum cohonestando, sed intellectum eorum tot arcanorum, mysteriorum absconditorum tot sæculis, & prefiguratorum clarâ reuelatione illuminando, affectumque etiam luculenta infinitæ bonitatis & misericordiæ suæ manifestatione inflammando? Quàm attoniti obstupuerint, quàm lætabundi exultarint, omnes progenitores Saluatoris, maximè Adam, Abraham, Iacob, Dauid, cum cernerent omnes diuinas promissiones sibi factas tam abundè impletas? omnes, qui typum eius gesserant, vt Abel, primus Limbi incola & martyr; Noë, mundum per aquam saluans, Ioseph fratrum persecutio-

cutionem sustinens, Moyses, populum Israeliticum ex Ægypto per mare rubrum educens, Iosue eundem in terrã promissionis introducens; alijq; conspicientes figuras omnes veritati redditas: omnes Prophetæ, omnia à se in spiritu præuisa, & prędicta examussim completa: omnes demùm Iusti, vniuersas tot veteris sacrificiorum & cerimoniarum vmbras vnicum verum Messiam adumbrantes iam finẽ suum assecutas? quanto, inquam, magis admirabundi exultarint hi omnes tot tamque arcana mysteria clarissimè intuentes, quàm illi duo discipuli euntes in Emaus, cum illis Dominus in via interpretaretur scripturas? Quanto affectu infinitam Dei veritatem, fidelitatem, sapientiam, bonitatem, misericordiam prædicarint & glorificarint, quas gratias illi egerint, atque, vt omnes in terra degentes hęc tanta mysteria clarius agnoscentes secũ id præstarent, exoptarint? Admiratio, gratitudo, amor, zelus gloriæ Dei. *Luc. 24.*

De gloriosa Christi Resurrectione. XI.

I. GLoriosa Christi anima sub crepusculũ illucescentis tertiæ diei

stipata non solum tot Angelorum millibus, sed duabus insuper turmis iustorum vtriusque legis, naturalis & scriptæ è Limbo, frementibus potestatibus tenebrarum, & eiulantibus tot myriadibus damnatorum, ascendens ad sepulcrum properauit: corpus suũ, exangue, pallidum, lacerum, fœdeque deformatum omnibus conspiciendum exhibuit, simulq; omnia accepta vulnera, inflicta omnibus membris tormenta, tolerata scommata & opprobria, cũ omnibus internis doloribus, & desolationibus ob oculos mentis posuit, vt quanti eos feciſſet, quantopere amâſſet, quantum amore illorum passus esset, clarius perspicerent.

Quo admirationis, gratitudinis, amoris affectu SS. Patres, se omnium illorum causam agnoscentes, suspexerint, glorificârint, superexaltarint & exosculati sint tantam dignationem Saluatoris sui, tam dira, tam indigna pro se redimendis perpeti dignati: cũ illum ea omnia perpessum clarè viderent, quæ eum passurum ex tot figurarum, sacrificiorum, & prophetiarum vmbris obscurè olim didicerant, præsertim illi, qui typum eius patientis in vita gesserant, vt Ioseph à fratribus

ven-

venditus, Noë à Cham derisus, Dauid prostitutæ à Rege Geth habitus, Iob vlceribus à sathana percussus, Daniel iniustè accusatus & damnatus, Isaac immolandus eductus, Abel à fratre foris in agro occisus: & Prophetæ, qui in spiritu hæc præuiderant, vti Isaias, Ieremias, Daniel, Dauid, & alij? Quanto cordis iubilo, cernentes, illũ per mare tam atrocium dolorum, cruciatuum transijsse, tamque gloriosè de infernali Pharaone triumphasse, illi accinuerint: *Cantemus Domino, gloriosè enim magnificatus est, equum & ascensorem deiecit in mare*? Exod. 15. Quàm meritò & tu, cui toties tam clarè oculis mentis conceditur intueri ea, quæ pro te Saluator tuus passus est, eosdem affectus admirationis, compassionis, gratitudinis, amoris frequentare deberes?

II. Posthæc eadem glorioſa Christi anima eidem illi corpori (recollecto prius Angelorum ministerio sanguine per diuersa loca sparso, venisque redditis, capillisque euulsis suo loco restitutis) se continuò inspectante & obstupescente toto comitatu rursus vniuit, eodemque momento abstersо omni vulnerum & vnguentorum squa-

squalore illud reddidit gloriosum, claritatem, impatibilitatem, agilitatem, subtilitatem in excellentissimo gradu illi impertiendo: atq; sic eodem momento Christus rediuiuus, sicut nascens ex illæso Virginis vtero exierat; nunc quasi renascens ex clauso tumulo prodijt, decorem indutus, amictus lumine sicut vestimento; prodijt, inquam, quasi alter Ioseph è carcere detonsis capillis mortalitatis; & indutus vestem gloriæ & immortalitatis; quasi alter Moyses ex aqua & runcea fiscella Pharaonem in mari rubro submersurus: quasi alter Mardochæus exutus sacco mœroris, & indutus paludamento exultationis: quasi alter Daniel ex lacu leonum incolumis egrediens; quasi alter Samson sublatis portis ex vrbe Gaza elabens, hostiumque molimina eludens: quasi alter Ionas è ventre piscis saluus tertio die emergens. Quanto demissionis & gratitudinis excessu Christus Dominus conspiciens se tanta gloria & honore coronatum æterno Patri gratias egerit, sic eum alloquens: *Conuertisti planctum in gaudium mihi, concidisti saccum meum, & circumdedisti me lætitia, vt cantet tibi gloria mea, & non compungar?*

Psal. 103.
Gen. 41.
Exod. 2.
Esth. 6.
Dan. 14.
Iud. 6.
Ion. 1.
Psal. 29.

Quan-

Quanta reuerentia & submissione SS. Angeli Dominum ac regem suum iterum adorarint, nunc renatum, quẽ adorarant in stabulo natum (iuxta illud Apostoli: *Cum iterum introducit primogenitum in orbem terra, dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei*) quãto plausu & exultatione illi congratulantes iterum accinuerint: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis*? Quanto affectu idem præstiterint beati illi iustorum chori? quàm exultabundi omnes coram illo prostrati ingeminarint: *Dignus est Agnus, qui occisus est accipere virtutem & diuinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem.* Congratulatio, Humilitas, Gratitudo, zelus gloriæ Dei. *Heb. 1.* *Apoc. 5.*

III. Voluit porrò Christus primogenitus mortuorum, & exemplar omnium resuscitandorum glorificationem corporis cum nonnullis alijs, quorum monumenta in morte eius aperta fuerant, communicare ex abundantia bonitatis & charitatis suæ, 1. Ad declarandam infinitam liberalitatem suam, non minus in donis gloriæ corporis & animæ, quàm in donis naturæ & gratiæ erogandis. 2. Ad erigendam spem no-

nostrã similis glotiæ olim participandæ. 3. Ad exhibendum nobis exemplar spiritualis resurrectionis, quod imitemur iuxta Apostolum: *Vt quomodo Christus resurrexit à mortuis per gloriã Patris, ita & nos in nouitate vitæ ambulemus*, exuendo *veterem hominem cum actibus suis*, & induendo *nouum, qui secundum Deum creatus est*; & quatuor glorioſi corporis dotes in hac etiã vita moribus exprimamus, claritatem corporis exquisitâ cognitione rerum cœlestium; impatibilitatem, continuâ mortificatione prauarum affectionum; subtilitatem, exactâ abrenunciatione omnium rerum terrenarum; promptitudine ad diuinam in omnibus explendam voluntatem; immortalitatem immobili in studio eximiæ perfectionis consecrandæ constantia.

Rom. 6. Coloss. 2.

Quomodo Sancti illi resuscitati impertitam sibi tantam gloriam, & reliqui cum illis, ob spem similis suo tempore adipiscendæ exultarint, auctoremque eius Christum velut solem inter illos multò eminentiore claritate refulgentem glorificarint, mittentes coronas gloriæ suæ ante pedes eius, procidentes in facies suas & dicentes:

Apoc. 4. *Dignus es Domine Deus noster accipere glo-*

gloriam, & honorem & virtutem; quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt. Gratitudo, spes, amor, zelus eximiè proficiendi in spiritu.

De apparitione B. V. Matri facta. III.

I MAgnum quidem & ardens fuit desiderium mœstissimæ Matris filium gloriosè resurgentem videndi; & quidem tantò maius & ardentius, quantò constantior fuit eius fides, firmior spes, inflammatior charitas: at multò maius ardentiusque fuit desiderium filij Matri se rediuiuum & glorioſum exhibendi; vt quæ maximè fuisset socia passionis, esset & consolationis, & quidem tanto eminentius, quantò eminentior erat charitas talis filij erga talem Matrem. Proinde pijssimus filius continuò tribus stipatus choris, Angelorum, animarum Beatarum, & Sanctorum resuscitatorum ad afflictissimam Matrem cõsolandam perrexit. Quanto maiore amoris affectu, quàm olim Samson inuentum fauum mellis cõtinuò detulit Matri? inuitans comites, vt, qui nunc vidissent diuinitatem & humanitatem *Iud.* 14.

ſuam, viderent & matrem ſibi ſupra omnia creata longè chariſsimam. Quã cum in cubiculo in ſuis cruciatibus deuotiſsimè contemplandis defixam, largo lacrymarum imbre inundatam, ſpe, deſiderioque ſui videndi æſtuantem reperiſſet, quàm ineffabili cũ exultatione, eam comitibus ſpectandam exhibuerit, non ſolùm quoad externũ corporis habitum, ſed quoad intimum etiam mentis ſtatum? Quo ſtupore illi attoniti eam ſuſpexerint, quam tot extraordinarijs omnium chariſmatum prærogatiuis tam longè ſupra omnes puras creaturas euectam cernebant, quam tot figurarum inuolucris præſignatam, tot oraculis Propheticis prænunciatam, ſpes ſuas omnes, quas olim in vita de ea habuerant, longè ſuperare agnoſcebant? quanto cordis iubilo, mentis ſolatio tripudiarint tantæ Virginis Matris progenitores, intuentes, promiſsiones ſibi diuinitùs de tanta filia factas tam abundè impletas? Prophetæ, coram contemplantes, quam obſcurè in ſpiritu præuiderant, Iſaias virgam de radice Ieſſe; Ieremias mulierem circumdantem virum; Ezechiel portam Orientalem clauſam?

Quas gratias pro tot illi collatis gra-

tijs

tijs egerint, quo gaudio Matri de tãto filio, & filio de tanta Matre congratulati sint? Congratulatio, amor, gratitudo, deuotio peculiaris erga B. Virginem.

II. Nec mora: confestim pijssimus Filius tenebras cubiculi splendore claritatis suæ repentè dispulit, seque Matri (quæ instar Leænæ, rugitu suo catulum suscitantis; clamore desideriorum suorum, vt è cœlo illam deduxerat, sic nunc ab inferno reuocârat:) incomprehensibili gloriâ refulgentem spectandum, amplexandumque stitit, interagmina beatorum, suâ etiam claritate mirè radiantium, inter quos, sicut Sol inter stellas, longè eminebat, confortans illius sensus, vt Maiestatem tantam ferre possent, simulque ineffabili luce eius intellectum illustrans, & diuina dulcedine affectũ demulcens, vt seipsam vix caperet. Quàm ineffabili lætitiâ ad primum Filij conspectũ gestierit, quam mirâ diuinæ dulcedinis abundantia exuberarit cor B. Matris, quod fuerat prius mare fellis & amaritudinis! Quantò magis illa, quã olim Iacob audiens Filium Ioseph viuere & regnare in tota terra Ægypti, quasi è graui sopore euigilans dicere

Gen. 49.

Gen. 45.

potuit: *Sufficit mihi, quia Iesus Filius meus viuit!* Quid senserint duo illa luminaria magna, Iesus & Maria, ex mutuo illo suauissimo conspectu? quanto clariùs & affectuosiùs non linguis, sed cordibus sibi inuicem locuti fuerint, quàm olim B. Ludouicus Rex Franciæ, & Fr. Ægidius sancti Francisci socius? quàm attonita hæserit mater in contemplanda Filij facie plena gratiarum? quam venerabunda prostrarit ad pedes eius, & exosculata fuerit cicatrices vulnerum instar solis radiantes? quam exultabunda erecta à Filio ruerit in illius amplexus, experiens in se iam tunc impleri illud: *Satiabor cum apparuerit gloria tua*? Et illud: *Secundum multitudinem dolorum in corde meo consolationes tua lætificauerunt animam meam* Quoties diuina delibuta dulcedine pios Filij amplexus, sancta oscula iterarit, indeq; gaudium hauserit, quod in cor hominis non ascendit? O quàm suauis & benignus est Saluator erga omnes exemplo Matris sincerè se diligentes, impensèque in propriam & proximorum salutem incumbentes in hac vitâ, suauior erit & benignior erga eosdem in altera! Congratulatio, Amor Iesu, & Mariæ.

Psal. 16.

Psal. 91.

III. Au-

III. Auxit mirum in modum gaudium B. Matris conſpectus tam glorioſi comitatus Filij, tot Sanctorum ſuorum progenitorum, Patriarcharũ, aliorumque iuſtorum, in quibus cernebat primitias fructuum, quos tot labores Filij in horreum cœleſte eſſent congregaturi: nec minus duxit gaudium illorum conſpectus tantæ Virginis & Matris, in quam tot theſauros omnium gratiarum vbertim cõgeſtos obſtupeſcebant. Quàm mirificè Saluatori rurſum de tanta Matre, cuius maieſtate, pulchritudine, & excellentiâ contemplanda ſatiari nõ poterant, ſibi de tanta Filiâ ſuper omnes benedictâ, quam velut Dominam mundi, Reginam cœli attoniti ſuſpiciebant, cõgratulati fuerint? quanto affectuoſius illam ſalutarint, quam olim Iudith princeps Ieruſalem: *Tu gloria Ieruſalem, tu honorificentia populi noſtri: per te ad nihilum redegit Dominus inimicos noſtros?* Iud. 15. quanta pietate cum Angelis accinuerint: *Regina cœli lætare. Alleluia, Quia quem meruiſti portare. Alleluia. Reſurrexit ſicut dixit, Alleluia.* Quanta reuerentia in tali Matre talem filium glorificarint, & in tali Filio talem Matrem collaudarint: idque quanta cum Filij ex-

lij exultatione gaudentis Matrẽ ſuam amantiſsimam ſic honorari ? quanta cum ſubmiſsione Matris omnem gloriam ſuam in Filium referentis, ſuumque ſolenne canticum: *Magnificat anima mea Dominum*, medullitùs ingeminantis; atque inſuper pro maternâ pietate rogantis, vt & diſcipulos cum Magdalena, alijſque conſolari, & in fide confirmare dignetur: cui benignè annuit, ineffabili eam gaudiorum mari innatantem relinquens. Congratulatio, Humilitas, Gratitudo.

IV. *De apparitione Angelorum Mulieribus facta.* Marc. 16. Matth. 28. Luc. 24.

I. MAria Magdalena, & reliquæ piæ mulieres, amore impulſuque diuino accenſæ, ſummo manè cũ aromatibus ad monumentum venientes, vt vngerent Ieſum, cum anxiæ eſſent de lapide remouendo ab oſtio monumenti, & in cœpto nihilominus; diuinæ prouidentiæ confiſæ, perſeuerarent, repererunt reuolutum per Angelum lapidem. *O quàm verè bonus Iſrael Deus his, qui recto ſunt corde!* quàm paternè omnes, quos ad eximiam perfectio-

Pſal. 72.

fectionem sectandam, ad aliorum salutem promouendam, arctamq; secum familiaritatem ineundam excitat, si diuinæ gratiæ suæ strenuè cooperentur, ad progrediendum suauiter impellit, vacillantes confirmat, perseuerantes in bono proposito promouet, amotisque obstaculis diuinis solatijs fouet, atque ad sublimiorem sanctitatis gradum inuitat?

Quoties hanc paternam Dei prouidentiam in te excitando, promouendo, fouendoque in studio perfectionis experiris? quàm seriò ergò tantæ eius gratiæ cooperari teneris sincero, incenso, assiduo constantique studio proficiendi in via triplici perfectionis?

11. *Angelus, qui lapidem ab ostio monumenti remouerat, sedens super illum, exterruit custodes sepulchri, qui facti sunt velut mortui:* At pias mulieres confortauit, inquiens: *Nolite timere, scio enim, quod Iesum, qui crucifixus est, quæritis. Non est hic, surrexit enim sicut dixit. Venite, & videte locum, vbi positus erat Dominus.* Hac benignâ Angeli voce animatæ, ingressæ cryptam monumenti cum Dominum non reperissent, viderunt duos Angelos stantes ad caput & pedes sepulchri in veste fulgenti, qui eas Matt. 28.

consternatas ad excitandam earum fidem, sic sunt affati : *Quid quæritis viuentem cum mortuis? Non est hic, sed surrexit. Recordamini, qualiter locutus est vobis cũ adhuc in Galilæa esset, dicens: Quia oportet filium hominis tradi in manus peccatorum, & crucifigi, & die tertia resurgere.*

Luc. 24.

Quantoperè diuinæ bonitati constantia in quouis opere pietatis & studio perfectionis placet, quam vti duplici Angelicâ visione & consolatione in his Mulieribus remunerauit, sic in omnibus pijs animabus semper abundantiore gratiâ, & nonnunquam diuinæ consolationis affluentia compensare solet? Constans feruor in spiritu proficiendi, Iesum crucifixum quærendi, amandi, imitandi.

Matt. 28. II. *Et exierunt citò de monumento cum timore & gaudio magno, currentes nunciare discipulis eius.* Quàm gratus fuerit Christo tam ardens earum zelus paulò post demonstrauit, non iam amplius per Angelos, sed per seipsum eas consolando, in fide confirmando, zelum illum magis inflammando, dum ijs se spectandum præbuit, pedes exosculandos obtulit, easq; ad discipulos misit, resurrectionem suam annuntiaturas,

turas. Si porrò tam liberalis est Dominus in zelo animarum remunerando in hoc sæculo, quantò liberalior erit in futuro? quanta ergò alacritate hic sincerus zelus quàm plurimos ad Christum agnoscendum, amandum, imitandum trahendi esset desiderio, verbo, exemplo exercendus? Zelus gloriæ Dei & salutis animarum.

De apparitione Christi Mariæ Magdalenæ facta. Ioan. 20. V.

I. MAgdalena, cæteris digressis, stabat ad monumentum foris plorans, cum ergò fleret, inclinauit se & prospexit in monumentum, & vidit duos Angelos in albis sedentes, dicentes: *Mulier, quid ploras?* dicit eis: *Quia tulerunt Dominum meum, & nescio, vbi posuerunt eum.* Quanto amoris æstu Magdalena, è qua tamen Dominus septem dæmonia ejecerat, præ reliquis feruebat, quæ desiderio dilecti sui videndi omne humanum & Angelicum solatium respuebat, lacrymis potius, quàm labijs affectum suum exprimens, illudque secum ruminans: *Idcircò ego plorans, quia longè factus est à me consolator, convertens ani-* Thren. 1.

mam meam. Quantum apud eundem sponsum animæ suæ pollebat, quæ lacrymis contritionis peccatorũ remissionem; lacrymis compassionis Lazari fratris resuscitationẽ, lacrymis amoris Angelorum consolationem, & paulò post ipsius Domini Angelorum visionem impetrauit? Quàm pretiosa coram Deo sincera pœnitentia, quæ commissa peccata serijs lacrymis expiat, & feruore charitatis compensat? Quàm felix anima, quæ exemplo Magdalenæ crebrò inclinat se ad intuendam peccatorum suorum fœditatem, Christi patientis cruciatuũ acerbitatem, grumnarum proximorum multiplicitatem, diuturnam dilecti sui absentiam, diuiniq́ue solatij ob imperfectiones suas, subtractionem, sicque multiplicat lacrymas compunctionis, compassionis, amoris! Zelus æmulandi Magdalenam in his triplicibus lacrymis seu affectibus frequentandis.

II. Apparens illi Christus in Hortulani specie, differt ei se clarè manifestare ad accendendũ eius desiderium, augendumq́; meritum, per eximium amoris actum, quem elicuit Christo quærenti: *Quid ploras? Quem quæris?* respondendo: *Domine, si tu sustulisti eum,*

eum, dicito mihi vbi posuisti eum, & ego eum tollam: offerendo se ex insigni amoris excessu ad tollendũ corpus eius cum præsenti etiam vitæ periculo, vel ex Pontificis atrio, vel Præsidis prętorio. O quanta bonitas cœlestis sponsi, quanta charitas erga animas sibi dilectas, quarum tunc vel maximè intendit gratię & gloriæ incrementũ, quando ijs subtrahit dulcis suæ præsentiæ experimentum! Quanto ergo amore tam desolationes, quàm consolationes de manu tã amabilis sponsi forent acceptandæ? Resignatio ad desolationes ferendas.

III. Hac amoris sagitta sauciatus Iesus, nomine proprio eam compellans oculos eius aperuit, intellectum illuminauit, affectum inflammauit, vt viuum videret, quem mortuum quærebat; vt Deum agnosceret, & amaret, quem hominem reputabat & deflebat; atque ita lacrymas doloris eius in lacrymas gaudij conuertit. Quàm subitò liquefacta est anima Magdalenæ, quamprimùm Verbum æternum, dilectus eius, locutus est vnum verbum? O quam verè *viuus & efficax est sermo Dei, penetrabilior omni gladio ancipiti*? Respondens ergo, quæ prius vino *Cant. 5.* *Heb. 4.*

amoris erat ebria, nunc sibi reddita: *Rabboni*, id est, magister mi, moxque ad pedes eius exosculandos accurrit; vbi primùm se inuenisse gratiam, cœlestemque hausisse doctrinam meminit: at repulsa est à Christo prohibente: *Noli me tangere, nondum enim ascendi ad Patrem meum*: ob imperfectam eius fidem, quasi illi diceret: *Ideo noli me tangere*, quia in corde tuo necdum ascendi ad Patrem meum, cum necdũ satis credas me iam esse glorificatum, atq; mox ad Patrem ascensurum: demùm eam velut Apostolam suis discipulis renuntiare iussit: *Ascendo ad Patrem meum*, per naturam & æternam generationem; *& Patrem vestrum*, per gratiam & adoptionem, *Deum meum*, per essentiæ vnitatem, *& Deum vestrum*, per charitatis vnionem. Quàm magna multitudo dulcedinis Domini erga suos electos, quos tam suauiter visitat, mirabiliter illuminat, ardenter inflammat, efficaciter impellit ad continuum profectum in sanctitate, gratiâ, gloriâ in se alijsq; promouendum! Quoties similem benignitatem eius te erigentis, consolantis, illuminantis, accendentis, ad progrediendum in triplici via perfectionis impellentis, atque

que ad alios tecum ad se attrahendos exstimulantis experiris: vtinam simili feruore, quo Magdalena, sic te amantem redames, eius sanctissimæ voluntati in omnibus, quæ inspirat, patere fatagas! Gratitudo, amor cum debita reuerentia, zelus gloriæ Dei & salutis animarum.

De apparitione Petro facta. VI.

1. MAria Magdalena & aliæ Mulieres Apostolis lugentibus & flentibus nuntiauerunt, quæ audierant & viderant: *Et visa sunt ante illos velut deliramentum verba ista, & non crediderunt illis*, cum toties Christus ijs, & quidem paulò ante passionem mysterium resurrectionis suę inculcasset? O quanta humana fragilitas in rebus humanum captum excedentibus capiendis, & credendis, vti & in occultis iudicijs, consilijsque infinitæ Dei sapientiæ probandis & acceptandis? Quàm specialis gratia reputanda, posse facilè in omnib. fidei articulis, etiam abstrusissimis, captiuare intellectũ in obsequium fidei, atq; in omnib. iudicijs, decretis, operibus & permissionibus diuinis toto intellectu & affectu Marc. 16.

sentire, & dicere cum regio Propheta:
Psal.144. *Iustus est Dominus in omnibus viis suis, & sanctus in omnibus operibus suis!* Humiliatio sui, exercitatio fidei, submissa & reuerens admiratio occultorum iudiciorum Dei hic subijcienda.

Ioan.20. II. Petrus & Ioannes cæteris minus increduli, & charitate feruentiores, sepositio metu Iudæorum & custodū, currunt ad monumentum, relatorum fidem prudenter exploraturi; ingrediuntur, inspiciunt linteamina, quibus fuerat inuolutum corpus, & sudariū; mirantur, in fide confirmantur, sensimque disponuntur ad fruendum cōspectu dulcissimi Magistri: quos interim affectus admirationis, compunctionis, spei, amoris, gaudij elicuerint? Petrus prius ingressus typū fidei præfert, & vitæ actiuæ; Ioannes Petrum subsecutus, charitatis, & vitę contemplatiuæ: *eò quòd cognitio fidei ducat nos ad amorem Dei, & labor vitæ actiuæ disponat ad quietem contemplatiuæ.* O fœlix anima, quæ diuinis inspirationibus excitata, confestim surgit, currit, volat ad quærendum, amandum & glorificandum dilectum suum per ardentes actus fidei & charitatis, per assiduum conatum proficiendi in exercitijs vitæ acti-

actiuæ & contemplatiuæ, maximè in continua passionum mortificatione; virtutum sibi magis necessariarum exercitatione, & voluntatis suæ cum diuina conformatione. Zelus in triplici perfectionis viâ proficiendi, atque ad intimam cum Deo vnionem pertingendi.

III. Cùm redirent hi duo discipuli socijs visa relaturi, videtur Petrus solitarius ambulasse, *secum mirans quod factum fuerat*, cui talia cogitanti, & trinam negationem, vt credibile est, more suo amarè deflenti, apparuit pius Dominus, vt colligitur ex D. Luca, qui refert Apostolos dixisse redeuntibus discipulis ex Emaus: *Quod surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni*: Quo pudore, quo dolore, qua fiducia Petrus ad pedes amabilissimi magistri sui prociderit, non tam verbis, quàm lacrymis delicti sui veniam deprecans, sicque cum filio prodigo intimè humilians. Quàm benignè illum misericordissimus Dominus eleuarit, securum esse iusserit, sicque vel similibus verbis consolatus sit: *Pax tecum. Noli timere, ego sum: dimissa sunt tibi peccata tua, nunc conuersus confirma fratres tuos?* Quomodo fuerit Petrus tanta Domi- Luc. 24.

ni benignitate obstupefactus, quã mirificè in fide & spe confirmatus? quanto amore & zelo gloriæ eius inflammatus? quas exultabũdus gratias egerit? quàm heroica hanc tantam Domini liberalitatem compensandi desideria obtulerit? Et mox, disparente Domino, quanto gaudio ad socios consolandos properârit? quanto zelo eosdem in fide confirmârit?

O qualis abyssus infinitæ misericordiæ & bonitatis Dei erga peccatores seriò resipiscentes, quos non rarò maioribus prosequitur fauoribus,
Rom. 5. quàm innocentes, vt vbi superabundauit delictum, superabundet & gratia! vt patet in Magdalena & Petro, vti & in filio prodigo. Si porrò tanta est eius benignitas erga peccatores feruenter resipiscentes, qualis erit erga innocentes feruenter semper in viâ perfectionis progredientes? Et si tanta illa est erga filios peregrinantes in terris, quanta erit erga conregnantes in cœlis? Gratitudo, spes, amor, feruor proficiendi.

(:·:)

De

De apparitione facta duobus discipulis euntibus in Emaus. Luc. 24. VII.

1. DVobus discipulis Hierosolymâ in Emaus proficiscentibus mœrore confectis, tanquam ouibus errantibus adiungit se in habitu peregrini Pastor bonus, tum misericordia sua infinita permotus, tum pio eorum de sua passione colloquio inuitatus, ad mœrentes eos consolandos, ignorantes instruendos, vacillantes confirmãdos, aberrantes reducendos. Quod vt suauius, & efficacius præstet, quærendo ijs occasionem præbet manifestandi causas sui mœroris, & vulnera mentis.

Quàm grata Christo pia de se, sua passione, rebusque alijs diuinis collatio, cui ipse interesse dignatur, prout promittit: *Vbi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, ibi sum in medio eorum?* Matt. 18.

Quoties & te afflictum, tentatum, desolatum pius Iesus vel per internas illustrationes, vel per externas Superiorum aut virorum spiritualium allocutiones erexit, instruxit, confir-

mar-

mauit! quanta illa gratia! quantus amor? Gratitudo, amor Christi, & piorum colloquiorum.

II. Redarguit eos acriter, simulq; curare cœpit vulnera incredulitatis abipsis detecta dicendo: *O stulti & tardi corde ad credendum!* simulq; scripturas interprerando, clareque ijs demonstrando ex lege Moysis, & Prophetis, Christum oportuisse pati, *& sic intrare in gloriam suam.* Quanto zelo, quàm suauiter & efficaciter hæc præstiterit tantus Zelator gloriæ Patris, eorumq; salutis, & mentem illuminando, & voluntatem accendendo, vt non solum crederent, sed & amarent, quod de Christo audierant? Quanta illi patientia eius increpationem exceperint, quanta reuerentia suspensi ex ore eius hæserint, quales fidei radios, compunctionis stimulos, amoris flammas intus senserint?

Quoties & tibi conceditur hunc audire Magistrũ nunc per se intus, nunc per suos Vicarios increpantem, instituentem, ad sublimiora exstimulantem? Vtinam simili patientia, reuerentia, amore, zelo proficiendi! Gratitudo, zelus imitandi.

III. Cum instar viatoris, qualis ab illis

lis habebatur, fingeret se longius iturum, sed rogaretur & cogeretur, vt maneret, dignatus est cum illis intrare, tandemq; in fractione panis se manifestare: idque 1. Vt daret illis occasionem illa liberali hospitalitate, & auiditate diuina mysteria audiendi, plus merendi, seque disponendi ad clariorem sui cognitionem, & perfectiorem amorem. 2. Vt ostenderet, gratum sibi esse, se non solum à nobis rogari, sed etiam instanti oratione cogi cum Patriarcha Iacob: *Non dimittam te, nisi benedixeris mihi.* Gen. 22. 3. Vt pium frequentemq; vsum sacrosanctæ Eucharistiæ (quam tunc creditur ijs porrexisse) nobis commendaret, quâ multò eminentius illuminantur oculi mentis, quàm olim melle à Ionatha gustato 1. Reg. 14. oculi corporis.

Quos amoris affectus, quæ maioris eorum, omniumque, quos in his duobus instruere & accendere destinabat, perfectionis desideria pius Dominus interim elicuerit? quas illi sibi intus subdi faces senserint? quanto gaudio perfusi fuerint? quanto zelo, eo euanescente, ad socios eiusdem gaudij participes reddẽdos properarint? Gratitudo, amor, deuotio erga V. Sacram. zelus animarum.

De

2. hebd.

I. *De apparitione facta discipulis ipso die Resurrectionis.* Luc. 24. Ioan. 20.

I. CVm discipuli in cœnaculo congregati metu Iudæorum, & spe videndi dulcem Magistrum suspensi, nocte ingruente, inter se, vt credibile est, conferrent ea, quæ à diuersis circa eius & Angelorum apparitiones audierant, quæque ante triduum ibi gesta fuerant, recolerent, seque inuicem in fide, & spe confirmarent, ecce repentè Iesus mira luce circumfusus ingressus ianuis clausis, *Stetit in medio eorum, & dixit eis*: *Pax vobis. Ego sum, nolite timere.* En quam dulcis & suauis est Dominus, qui suos dilectos discipulos hucusque præsentia sua consolari distulit, tum ad tarditatem quorundam ad credendum paternè castigendum, tùm ad desiderium omnium acuendum, gaudiumque & meritum augendum: nunc verò quàm abundè id, quod distulerat compensat? En, quam sereno vultu, quam amabili corporis habitu stat velut bonus pastor in medio ouium suarum dissipatarum, vt eas colligat, atque ad ouile re-

le reducat; velut bonus Magister inter discipulos, vt eos erudiat; velut Sol iustitiæ inter stellas, vt eas illuminet; velut princeps inter suos milites, vt eos animet; velut Pater futuri sæculi inter suos filios, vt eos consoletur; velut caput corporis mystici Ecclesiæ inter membra sua, vt ea viuificet? quanto maiore erga eos tenerrimi amoris affectu, quàm olim Ioseph erga suos fratres, cùm se ijs in Ægypto manifestaret? quanto maiore discipulorum stupore, solatio, gaudio, quam fratrum Iosephi cum ab ipso audirent: *Ego sum Ioseph frater vester, nolite pauere.* Quoties similia amoris signa cœlestis sponsus exhibet dilectis suis, cùm tentationibus obruti cum Diuo Antonio & Catharina Senensi se omninò ab eo desertos existimant, & quidem in corde eorum residens eos repentè illuminando, animando, inflammando, consolando! Quanto eminentius id quod inchoat nunc in viâ, perficiet olim in Patria? Gratitudo, spes, amor. Gen. 45.

II Cùm verò conturbati, & territi existimarent se spiritum videre, obtulit se non solum videndũ, sed & palpandum, ostendens eis manus, pedes, & la-

& latus. Quanta benignitas Saluatoris, qui corpus suum glorioſum dignatus eſt mirabiliter diſcipulis præbere palpabile, vt eos in fide confirmaret, & ſimul impaſsibile, vt ad præmium inuitaret! Oſtendere ijs cicatrices vulnerum manuum, pedum & lateris, vt ſanaret eorum vulnera infidelitatis, ſimulq; accenderet flammis charitatis! Et quidem quàm incenſo eorum ſalutis & maioris perfectionis deſiderio! quanta reuerentia diſcipuli tàm ſuauiter inuitati ſacra eius vulnera contigerint, quanta pietate exoſculati fuerint, quàm ſe ſacro illo conatu illuminari & inflammari ſenſerint?

O quoties ſimili benignitate tibi dulciſſimus Ieſus manus, pedes & latus exhibet exoſculanda, quando tibi eorum, quæ pro te paſſus eſt memoriam refricat, ſicque te ad glorificandum ſe, redamandum, imitandumque exſtimulat? Gratitudo, amor, zelus multa ardua faciendi & patiendi pro Chriſto, crebra ſacrorum vulnerum recordatio & veneratio.

III. Adhuc autem illis non credentibus & mirantibus præ gaudio, comedit coram eis de fauo mellis & piſce aſſo ſibi oblato. O mira dignatio Domi-

mini Maiestatis, non dedignantis in gratiam seruulorum demittere se ad id, quod statui suo non conueniebat! idque, vt eos in fide adhuc nutantes confirmaret, nosque ad escam diuinorum per fauum mellis & piscem assum designatam, ad diuinitatem scilicet suam omnis dulcedinis fontem, & humanitatem igni passionis assam crebrò pieq; in sacra communione degustandam, sibique deuotè in solenni Missæ sacrificio offerendam inuitaret, atque ad cœlestem illam cœnam nuptiarum Agni, quam mystica illa præfigurat, sperandam, desiderandamq; alliceret. O quàm beati, qui ad vtramque illam cœnam nuptiarum Agni vocantur! at quanto beatiores, qui alteram piè frequentare in terris, altera beatè frui in æternùm merentur in cœlis! Amor, gratitudo, zelus piè communicandi, & Missam celebrandi vel audiendi.

De eadem apparitione. Ioan. 20. II.

I. CVm pius Dominus discipulos suos vacillantes in fide veræ resurrectionis suæ confirmasset, tàm paternè eos alloquendo, se spectandum & palpandum omnibus offerendo, coram

ram ipsis edendo, insuper dignatus est instar solis eorum mentes diuinæ lucis suæ radijs profundius penetrare, & perfectius illustrare, reserando eis mysteria redemptionis humanæ, aperiendo sensum Scripturarum, clarè demonstrando: *Sic oportuisse Christum pati, & resurgere à mortuis tertia die, & prædicari in nomine eius pœnitentiam, & remissionem peccatorum in omnes gentes.* quanto id zelo & gaudio præstiterit Dominus, præuidens in his pauculis discipulis tot myriades fidelium, qui tanto affectu forent hæc arcana mysteria credituri, suspecturi, veneraturi, fideque huius beneficio insignes gratiæ & gloriæ coronas promerituri? Quàm attoniti & exultabundi discipuli pependerint ab ore eius, obstupescentes & suam hucusq; cœcitatem, & mysteriorum sibi reuelatorum profunditatem.

O quanto reuerentiæ, gratitudinis, amoris & deuotionis affectu à nobis forent excipiendæ diuinæ illustrationes impulsusque ad continuum maioris perfectionis studium toties nos exstimulantes, cum id vnicè dilectus animarum nostrarum sponsus desideret?

ret? Gratitudo, amor, zelus diuinis inspirationibus parendi.

II. Deinde, iterum eis pacem triplicem, cum Deo, secum ipsis, & proximis necessariam ad munus Apostolicum aggrediendum precatus, substituit eos sibi in opere missionis suę successores, dicens: *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos*: quasi diceret, sicut misit me Pater, dans mihi omne iudicium, & potestatem, in mundum, ad docendam viam veritatis, & virtutis, exemplo, & verbo; non ad quietem, honores, & delicias; sed ad labores, ignominias, ærumnas, persecutionesque sustinendas, licet me infinitè amaret: sic & ego, æqualis Patri, plurima vobis communicans charismata, mitto vos in mundum, measque vices vobis delego, ad prosequendum quod cœpit tam arduum opus conuersionis hominum in laboribus & ærumnis, in persecutionibus & tribulationibus multis, licet vos intimè amem. Quanto proinde studio cuiuis vocato ad statum Apostolicum pax illa triplex erit procuranda? quantus zelus multa ardua faciendi & patiendi pro conuersione animarum cõcipiendus? Feruor proficiendi in animæ puritate-

ritate, fraterna charitate, familiaritate cum Deo, zelus animarum.

III. Demùm insufflando dedit eis Spiritum sanctum, & potestatem dimittendi peccata (*insufflauit & dixit: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* Quanta benignitas misericordissimi Saluatoris erga suos Electos, quorum illi nota fragilitas, tàm facile & expeditum ijs remedium peccata expiandi prouidentis? quanta liberalitas erga suos in terris vicarios, tam amplam ijs absque vlla restrictione concedentis potestatē dimittendi omnibus, omnis generis peccata, quantumuis enormia, quantumuis multa, & penè innumera, vsque ad consummationem sæculi; constituendo eos quasi proteges suos, qui faciant id, quod ipse facturus esset in terra, si in ea perpetuò maneret, qui peccatores Deo reconcilient, in sanctitate perficiant, in cœli reges inungant? Gratitudo, feruor cooperandi gratiæ Apostolicæ vocationis in conuersione peccatorum.

(..)

De

De apparitione facta die octauo præsente Thomâ. Ioan. 20. III.

1. CVm Thomas protestatus fuisset: *Nisi videro in manus eius fixuram clauorum, non credam*, post dies octo rursum discipulis congregatis cũ Thoma, *Venit Iesus ianuis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax vobis*

Quanta fragilitas hominis destituti gratia? quanta peccatoris non statim resipiscentis cõtumacia? En Thomas, qui segregarat se à cœtu discipulorum, ideoq; non meruerat primum cum ijs videre Dominum rediuiuum, non solum apparitionem Angelorum & visionem mulierum, velut deliramentum deridere pergit; sed insuper contestantibus omnibus, se vidisse eumdem, & palpasse, pertinaciter credere renuit: modũ extraordinarium, quo vellet ad fidem perduci, præsumptuosè Deo præscribere nõ erubescit: cum summa omnium tristitia in hac pertinacia & præsumptione octiduo perseuerans, nullis se rationibus conuinci, nullius, ne quidem ipsius Petri & *Matris Dei* obtestationibus flecti sinit. Quàm verè inde apparet, quod fides & conuersio peccatoris sit gratui

tum donum Dei? Et quàm verè dixerit ipsa Veritas: *Nemo venit ad me, nisi Pater meus traxerit illum*? Ioan. 14.

Quò Thomas incredulus, quò quiuis peccator tandem deueniret, nisi illum diuina misericordia benignè respiceret? At quantò maior benignitas Saluatoris non solum ad hanc vnicam ouiculam errabundam reducendam iterum apparere dignantis, sed etiam ex hac tanta pertinacia eius tantum bonum elicentis, feruentem scilicet eius conuersionem, & nostrum omnium in fide resurrectionis eius confirmationem? Agnitio humanæ fragilitatis, compassio, spes misericordiæ, gratitudo, zelus animas errantes reducendas.

II. Deinde dicit Thomæ: *Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manũ tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis.* Quàm inæstimabilis dignatio Domini vniuersorum, qui non dedignatur seruulum incredulum eo ipso modo extraordinario, quo ipse præsumptuosè voluerat, ad credendum inducere, cicatrices vulnerum suorum palpandas illi offerendo, manumque eius, quamuis renuentis, vt credibile est, apprehen-

Actor. 9.

hendendo, ijsque applicando! Quàm incomprehensibilis eiusdem prouidẽtia erga quemuis electum, vt propter illum, si opus esset, rursus de cœlo descenderet; vti propter Paulum fecit; & potius totum vniuersum inuerteret, quam vnicum electum perire sineret? Amor, gratitudo, fiducia.

III. Thomas, visis tactisque cicatricibus glorioſi corporis Domini, mox diuina luce colluſtratus, agnoscens eius Diuinitatem exclamauit: *Dominus meus, & Deus meus!* Quàm miris senserit repẽtè cor suum flammis corripi, quam primùm manum misit in illam ardentem fornacem amoris? Quanto lacrymarum profluuio inundatus, cum verbis non posset, singulibus veniam errati supplex petierit? Quàm eximios tunc coram Christo proſtratus fidei, fiduciæ, humilitatis, gratitudinis, amoris, & zeli glorię eius elicuerit affectus? quàm ardenter, non absque profusione lacrymarum, eosdem iterarit, quoties & suæ obstinationis, & tantæ Domini dignationis meminit? Non meruit tamen ob hanc confessionem à Christo beatus prædicari, vti S. Petrus, quod illam inspectio extorsisset, sed potius ad

expiandam ſuam incredulitatem argui: *Quia vidiſti me, Thoma, credidiſti: Beati, qui non viderunt & crediderunt.*

Quantum eſt veræ fidei meritum, quod non requirit à ſenſibus teſtimonium, nec ab humana ratione experimentum! Feruor conuerſionis, & zelus proficiendi in prędictis virtutibus.

IV. *De apparitione factâ ſeptem diſcipulis piſcantibus.* Ioan. 21.

I. CVm ſeptem illi diſcipuli tum inopiæ ſuæ ſubleuandæ, tum otij vitandi cauſſa tota nocte piſcati nihil cepiſſent, miſeratus eos Ieſus in litore ſtans pulmentarium petijt, & cum ſe habere negarent, ad dexteram nauigij iaci rete iuſſit: parent illi, & iam non valent trahere illud præ multitudine piſcium. En quàm vanus & inſanus labor eſt ſudare in ſtudio propriæ, alienæque ſalutis ac perfectionis promouendæ, in nocte peccati abſque vera pœnitentia; in nocte ſiniſtræ intentionis abſque puro diuini honoris & amoris intuitu; in nocte confidentiæ in propria induſtria, nõ in ſpeciali Dei gratia; in nocte voluntatis propriæ abſque directione ſanctæ obedientiæ? Quantum porrò breui tempore proficitur,

citur, si conatum illum puritas cordis, sinceritas intentionis, fiducia in Deũ, obedientiæ meritum comitetur?

Quàm meritò ergo nobis ad spiritualem hanc piscationem vocatis suspirandum ad Christum, qui ait: *Sine me nihil potistis facere*! Quod absq; dubio sæpiùs illa nocte fecerunt discipuli memores Magistri, cuius opem in simili piscatione initio conuersionis senserant. Quanta cura adhibenda in acquirenda puritate mentis, in mundando oculo intentionis, in cauendo vitio præsumptionis, in abnegatione propriæ voluntatis? Zelus sincerus prædicto modo propriæ alienæq; perfectionis promouendæ acuendus? Ioan. 15. Luc. 5.

II. Ioannes ob virginalem integritatem & ingenuum mentis candorem typus perfectorum in vita contemplatiua prior Christum agnoscit, alijsque indicat: Petrus typus feruentium in vita actiua prior ad eundem properat, & quidem mittendo se in mare, seu generosè se obijciendo fluctibus laborum, periculorum, persecutionum, amore Christi, sicque enatando ad portum æternæ quietis; non expectando tardiorem nauis motum more aliorũ è procelloso sæculi mari enauigãtium

ad eundem portum beatæ æternitatis. Interim Christus Angelorum ministerio ijs prandium parat.

Quàm grati sunt Christo labores suorum famulorum, quos in exercitijs vitæ contemplatiuæ simul & actiuæ subeunt; cum eos & in hac vita tanta diuinorum solatiorum affluentia non raro condiat, & in altera ineffabilium deliciarum fruitione compenset? Quã meritò ergò & dicendum & sentiendum cum Apostolo. *Non sunt condignæ passiones huius temporis*, multò minus labores & difficultates exhauriendæ in studio perfectionis, *ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis!* Feruor proficiendi in exercitijs vitæ actiuæ, & contemplatiuæ, seu in praxi mortificationis & deuotionis.

Rom. 8.

III. Vt descenderunt in terram, viderunt prunas positas, & piscem suppositum & panem; iubentur à Christo afferre de piscibus, quos prendiderãt, & quidem magnos 153. non scisso reti; inuitantur ad prandium, reficiuntur pane & pisce asso, cum incredibili cordis gaudio. Vti duplici, laboriosa simul & copiosa piscatione Petri & sociorum, præfiguratur duplex vocatio hominum per ipsos & successores con-

uer-

tertendorum, quarum altera est proborum & reproborum ad Ecclesiam, significata per capturam piscium omnis generis factam ante eorum conuersionem, in qua ruptum est rete: altera solorum electorum ad gloriam, præsignata per hanc capturam piscium magnorum 153. facta post Domini resurrectionem: sic gaudium, quod ceperunt ex illa captura piscium, & prandium ijs à Christo paratum, præfigurat ineffabile gaudium quod habebunt in cœlo ob multitudinem electorum opera sua saluatorum, & inæstimabile conuiuium liquidissimarum deliciarum, quibus æternùm perfruentur. *Luc. 5.*

Quàm immensa Christi liberalitas erga seruos suos in animarum salute procuranda strenuè desudantes, quos, si subinde tantis in valle lacrymarum diuinæ dulcedinis suæ stillicidijs inebriat, ecquos torrentes voluptatum, quibus æternùm potentur, in paradiso cœlesti ijs reseruabit? Amor, gratitudo, zelus animarum.

(·.·)

V. *De Petro à Christo Vicario constituto.* ibidem.

I. CVm *prandissent, dicit Simoni Petro Iesus: Simon Ioannis diligis me plus hu?* priusquam Petrum sibi Vicarium substituat, ter eum interrogat: *Amas me?* idque 1. Vt trino illo actu humilitatis & charitatis humiliter & cautè respondendo: *Domine tu scis, quia amo te*, expiaret maculam ternæ præsumptuosæ negationis. 2. Vt ostenderet eum, cui aliorum salus procuranda cõmittitur, debere excellere charitate erga Deum, proximum, & seipsum; & benè fundatum esse in mentis puritate, virtutum soliditate, & voluntatis propriæ cum diuina conformitate. 3. Vt continuum proficiendi in hac triplici charitate ac perfectione studium eidem, omnibusque in proximorum salutem incumbentibus inculcaret.

Deinde illi vniuersalem curam Ecclesiæ suæ demandat dicens: *Pasce agnos meos, pasce agnos meos*, communes nimirum fideles; *pasce oues meas*, ipsos etiam reliquos pastores tanquam matres agnorum seu fidelium subiectorum. Ter porrò illi ait: *Pasce*, quia vult eos pasci oratione, doctrina, exẽplo:

plo: seu iuuari pia Sacramentorũ administratione, beneficiorũm tum spiritualium tum corporalium collatione, & paterna cõtumacium correptione: seu dirigi, excitari, propelli in viâ triplici perfectionis decurrenda.

Quanto ergo feruore & constantia in assiduum propriæ alienæque perfectionis studium meritò esset incumbendum illi, quem Christus tàm speciali gratia Apostolicę vocationis sublimare, atque in cooperatorem suum in lucrandis animabus, tanto pretio à se redemptis, assumere dignatur, præsertim cum id vnicè in compensationẽ tantæ suæ liberalitatis exoptet, copiosamque gratiam offerat? Amor, gratitudo, zelus propriæ, alienæque perfectionis promouendæ.

II. Posthæc, Petro martyrium Crucis prædicit, tanquam certum signum amoris, quem professus fuerat. *Bonus enim pastor animam suam dat pro ouibus suis. Amen, amen dico tibi, cum esses iunior, cingebas te, & ambulabas, vbi volebas: cum autem senueris, extendes manus tuas, & alius cinget te; & ducet, quò tu non vu* vbi insinuatur duplex mortificatio zelatori propriæ, alienæq; perfectionis perneceſſaria, quarum altera Ioann. 10.

ſpontè aſſumpta conſtanter vrgenda eſt, maximè incipientibus, nempè tàm exterior carnis & ſenſuum, quam interior mentis, prauorum habituum, & paſſionum refrenatio: altera aliunde illata alacriter & gaudenter acceptanda eſt, maximè à perfectioribus, vndecunque proueniat.

Quàm pretioſa vtraque hæc mortificatio pura cum intentione, magno cum feruore, inuictáq; conſtantia frequentata! quam efficax medium ad excelſum ſanctitatis, gratiæ, gloriæq; gradum, nonnunquam etiam martyrij brauium promerendum! Amor crucis, & mortificationis.

III. *Et cum hoc dixiſſet, dicit Petro: Sequere me* hoc dicto videtur Chriſtus progredi cœpiſſe, ſicque actu ipſo exprimere voluiſſe hanc peculiarem Petri ſequelam non ſolum in officio Paſtoris, ſed etiam in ſimili morte Crucis. Sequentem Petrum cœpit ſequi Ioannes a Chriſto ſeparari nolens, quē conuerſus Petrus, vt ſequentem vidit, ſollicitus pro Ioanne ex zelo amicitiæ dicit Ieſu: *Domine, hic autem quid?* cupiens ſcire, an ſimili mortis genere eſſet clarificaturus Deum. At redarguit Chriſtus eius curioſum deſiderium:

Si

Si eum volo manere, donec veniam, quid ad te? tu me sequere. Vt illum, nosque omnes in ipso instruat, 1. Cauendum esse ne curiosè temereque ijs rebus, quæ ad nos non spectant, nos immisceamus intuitu humanæ familiaritatis, cum iactura spiritus & temporis. 2. In similibus casibus diuinæ prouidentiæ, cui est cura de omnibus, esse committendum, quicquid illi circa nos alioque nobis, quouis modo, coniunctos, ordinariè placuerit. 3. Reiectis curis ab instituto nostro alienis, ijs, quæ nos concernunt; esse seriò intendendum, vniceque id curandum, vt Christum sequamur, eiusque gratiæ cooperemur in eo vitæ & officij genere, ad quod nos elegit & vocauit. Amor Crucis, fuga curiositatis, resignatio, zelus perfectè agendi, quod agis.

De apparitione facta in monte Galileæ. Matth. 8. VI.

I. Apostoli iussu Domini migrantes in Galileam, renunciant alijs discipulis istic dispersis gloriosam eius anastasin, & futuram apparitionem, atque ita congregati plusquam quin-

genti fratres læti conscendunt montẽ Thabor, vt verisimile est, sibi designatum. Quanto gaudio & desiderio fruendi suauissimo aspectu, & alloquio Magistri sui rediuiui, quem mortuum planxerant! quibus pius Dominus, prout promiserat, gloriosũ se spectandum exhibuit, nec solum corum oculos gratioso suo vultu, in quem desiderant Angeli prospicere, mirificè recreauit, sed multò etiam magis oculos mentis, mira interni luminis claritate collustrauit, vt nonnulli, qui primum paululum vacillârant, in fide repentè confirmati, cum reliquis illum ceu verum Saluatorem mundi & Filium Dei adorarent.

1. Cor. 15.

Quàm ineffabili porrò consolatione perfusi fuerint, cum eum propiùs accedentem, cuius verba dulciora super mel & fauum, audirent dicentem: *Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra*; simulque diuinæ lucis radio illustrati clarè agnoscerent illum, velut caput hominum & Angelorum, & verũ Dei Filium, nunc insuper iure suorum infinitorum meritorum habere potestatem faciendi, quicquid vellet circa omnes & singulos in cœlo & in terra: in cœlo quidem quoad meritorum

torum remunerationē, donorum gloriæ distributionem, Ecclesiæ triumphantis gubernationem, reproborum punitionem: in terra verò, quoad peccatorum remissionem, donorum gratiæ dispertitionem, Ecclesiæ militantis administrationem, impiorum coercitionem. O quàm beati eorum oculi fuerunt, quàm beatæ aures! si tres discipuli cum in eodem monte illum transfiguratum viderent, simulque audirent Moysen & Eliam loquentes de excessu, quem completurus erat in Ierusalem, præ gaudio quasi rapti, omnium obliti, se beatos iudicarint, quod innuit Petrus: *Domine, bonum est nos hic esse: faciamus hic tria tabernacula*: quanto diuinæ dulcedinis torrente horum corda inundarint, cùm eundē iam glorioſum, & non iam in terrestri Ierusalem tam dira & indigna passurū, sed in cœlesti Ierusalem æternùm regnaturum conspicerent? At quanto largiùs, eminentiùs, beatiùs perenni inexhaustoque torrente ineffabilium deliciarum potabuntur & inebriabuntur, qui videre merebuntur eundem, sicuti est in monte sancto eius, quando *in lumine eius videbimus lumen*: & *satiabimur cum apparuerit gloria eius*. Gaudium

Matt. 17.

Psal. 35. & 16.

dium de gloria Christi; gratitudo, amor, spes ac desideriũ cœlestis patriæ.

II. Sic confirmatos & exhilaratos Apostolos mittit Christus in mundum vniuersum, secundum potestatem sibi datam, ad prædicandum Euangelium, non solum Iudæis, sed omnibus etiam gentibus; commendans ijs, vt doceant omnes ea, quæ ad fidem pertinent, vt baptizent sic in fide instructos; vt baptizatos informent, excitentque ad obseruationem omnium præceptorum. Quanto Christus flagrat desiderio omnibus, quantum in se est, pretium redemptionis suæ applicandi per sinceram ad fidem conuersionem; per gratiæ iustificantis infusionem; per acceptæ gratię augmentum & conseruationem! Ideo enim prædicatores mittit, per quos omnes è densis infidelitatis tenebris eruantur, atque admirabili lumine fidei collustrentur; Ideò baptismum instituit per quem iustificentur, & in filios Dei, in cohæredes regni, in sponsas Spiritus sancti ascribantur; Ideò inculcari omnibus præcipit sedulam omnium ad Christianam perfectionem spectantium obseruationem, per quam indies maius sanctitatis & gratiæ incrementum

tum acquirant, & donum perseuerantiæ, brauiumque gloriæ impetrent.

Quanta ergo alacritate ardentissimo Christi zelo meritò esset cooperandum, impensè in salutem & perfectionem proximorum pro mensura gratiæ incumbendo! Amor, zelus animarum.

III. Et ne Apostoli, eorum successorum, omnesq; ad statum Apostolicum vocati, huius tam arduæ missionis difficultate deterreantur, benignè ijs singularem assistentiam promittit: *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus vsq; ad consummationem saeculi*: quasi diceret: Nolite terreri, nec occurrentibus in hac tam gloriosa expeditione difficultatibus, nec ingruentibus persecutionum procellis, nec impendentibus periculorum fluctibus: ego Deus vester, Saluator, protector, adiutor, inferni debellator, peccati & mortis triumphator, ego ipse, qui possum, scio, & volo vos iuuare, protegere & conseruare, vobiscum & cum omnibus, qui vos sequentur sum, eroq; semper, 1. Per gratiam sanctificantem, vitam vobis supernaturalem conferendo & conseruando. 2. Per specialem prouidentiam vos in omnibus dirigendo, co-na-

conatus vestros promouendo, Ecclesiamque vniuersam, vt nunquam deficiat, gubernando & cõseruando. 3. Per realem præsentiam in Eucharistiæ Sacramento vobis me in edulium & sacrificium offerendo.

O quàm paterna Domini Saluatoris nostri erga electos suos prouidentia, nec solùm erga vniuersos, sed etiã erga singulos! sic enim iuxta D. Augustinum, *Vnumquemque eorum curat, tanquam solum curet, & sic omnes, tanquam singulos.* Fiducia, Gratitudo, Amor. 1. Conf. 11.

VII *De triplici gaudio B. V. quod habuit de Filij gloria, de feruore discipulorum, de spe similis gloriæ.*

I. EXpende, quantum fuerit gaudium, quod B. Mater hausit ex intuitu & consideratione inæstimabilis gloriæ Filij, sæpiùs illi cum ineffabili diuinæ claritatis fulgore apparentis, quòd eò fuit maius, 1. Quò clariùs cognoscebat, & viuacius apprehendebat atrocitatem dolorum, tormentorum, opprobriorum, de quibus eum, vti & de morte, peccato, inferno tam gloriosè triumphantem cernebat: & sublimitatem prærogatiuarum super-

emi-

eminentis gloriæ, non solum animæ, sed etiam corporis, summæque in omnes creaturas potestatis, quibus illum ornatum breui ad dexteram Patris conscensurum sciebat. 2. Quò intensiores dolores in passione eius senserat, vberioresque intimę compassionis lacrymas profuderat. 3. Quò teneriùs eum veluti gratiosissimũ Filium, summum benefactorem suum, simulque Deum infinitè amabilem diligebat, viciſſimque se ab eo redamari sentiebat.

Quàm eximios congratulationis affectus de tanta eius exultatione frequentarit, quàm purè, intensè, constanter, insatiabiliter. Similes & tu exerce.

II. Quantum percepetit gaudium eadem B Mater ex feruore discipulorũ, quos mirificè in fide confirmari, zeloque gloriæ Filij propagandæ inflammari aduertebat? quod tantò fuit maius, 1. Quò maior fuerat eiusdem dolor de eorundem in fide vacillatione, pusillanimitate, & trepidatione. 2. Quò ardentior in ea feruebat zelus animarum, quas per eos conuertendas sperabat. 3. Quò insatiabiliori æstuabat siti maioris gloriæ Filij & Dei sui,

quam

quam eorum opera per totum mundum propagatum iri prę̨uidebat Gaudium de conuersione & profectu aliorum, zelus gloriæ Dei & animarum.

III. Quantum denique eadem B. V. & mater persenserit gaudium ex certa spe similis cum Filio glorificationis non solùm animæ, sed etiam corporis olim participandæ; quod eò fuit solidiùs, 1. Quò firmiùs diuinæ liberalitatis incomprehensibilitatem, meritorum Filij infinitatem, diuinarum promissionum infallibilitatẽ viua fide apprehendebat. 2. Quò se vehementiùs à filio diligi, & vberioribus cœlestium charismatum prærogatiuis ornari humili gratáque mente agnoscebat. Quò liquidiùs luculentiusque testimonium incontaminatissimæ cõscientiæ semper circumferebat.

O quanta fiducia, quanta mentis lætitia sæpè suspirarit ad dilectum suum clarè videndum? quoties cupiuerit *dissolui, & esse cum Christo*? quoties exaltabunda exclamarit. *Quando veniam & apparebo ante faciem Domini?* Et: *Quando in carne mea videbo Saluatorem meum*? Quotiès se spe illa excitârit ad continuum in omni sanctitate progressum, ad heroica longè supræ

Psal. 41. *Iob.* 19.

vires

vires diuinæ maiestati gratificandi desideria? Spes & desiderium cœlestis gloriæ, zelus eximiæ perfectionis sectandæ.

Dominica II. post Pascha.

2. Hebdom. post Pascha.

De bono Pastore. Ioan. 10.

I. EXpende, quàm perfectè Christus omnes partes boni pastoris non solum verbo docuerit, sed opere ipso expleuerit, quæ in his tribus consistunt 1. Vt multos labores & ærumnas propter gregem patienter subeat. 2. Vt fortiter cum periculo vitæ eum contra incursus luporum ac ferarum defendat. 3. Vt pascat verbo, exemplo, conuenienti alimento. Has partes exemplo Christi explere satagat, quisquis aliorum curam suscipere non recusat.

I. Quantos labores vltrò in se suscepit bonus pastor, quærens à primo ingressu in mundum ouiculam perditam, id est, genus humanum, donec in Caluariæ monte reperiret! quanto maiores quàm Iacob, qui de se ait: *die noctuque æstu vrgebar & gelu, fugiebatq;* Gen. 32.

batá, somnus ab oculis meis! quam meritò ideò eum vocat Isaias virum dolorum, scientẽ infirmitatem. Et D. Paulus, Pontificem, qui possit compati infirmitatibus nostris, tentatum per omnia! Quam verè compleuit illud eiusdem Isaiæ vaticinium: *Sicut pastor gregem suum pascet; in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo leuabit, fœtas ipse portabit?* Quàm paternè id præstitit non solùm erga omnes, sed etiam erga singulos, & te tam ingratum præstat, tot tua peccata, defectus, negligentias plusquàm maternâ indulgentia tolerando? Gratitudo, amor, zelus imitandi.

Isa. 53. Heb. 4. Isa. 40.

II. Quàm amanter & fortiter animam suam pro ouibus posuit, non solum eas è faucibus luporum & vrsorum infernalium eripiendo, instar Dauidis, sed seipsum deuorandum & mactandum offerendo; & quidem pro errantibus ouiculis, refractarijs, ingratis; non autem instar mercenarij fugiendo, cum ad mortem quæreretur, sed potiùs obuiam ijs procedendo.

1. Reg. 17.

Nec id solùm præstitit semel pro omnibus moriendo, sed etiamnùm singulos è dentibus peccati, mortis & diaboli eruere est paratus, merita sua illis

illis efficaciter applicando. Gratitudo, amor, zelus ardua pro Christo, & animabus vicissim patiendi.

III. Quantâ demum curâ ouiculas errantes quæsiuit, inuentas pauit, & fouit, & nunc insuper quærit, pascit, fouetque intimè eas amando, exemplo ijs præeundo, ad pascua vberrima eas educendo, verbo vitæ & pane Angelorum nutriendo, maiorem cuiusq; profectum in sanctitate & gratia sitiendo?

Quanta gratia sic à Christo quæri, inueniri, pasci, foueri? quanti meriti est simile charitatis obsequium ouiculis eiusdem exhiberi? Affectus ijdem renouandi.

De beneficio æternæ prædestinationis. II.

I. DEus in se beatissimus, infinitè potens, sapiens, bonus, iustus, & misericors in certo ac definito numero certos quosdam (inter quos & te esse speras) peculiariter ab æterno, præ tam multis alijs æternùm perituris, dilexit, per præuisa Filij sui incarnandi merita in consortes beatitudinis suæ prælegit, atque ad certos gloriæ gradus, correspondentes gloriæ gradibus gratiæ in tempore acquirendis præ-

prædestinauit: idque ex gratuita bonitate ac misericordia sua, quantumuis non paucorum ex ipsis, vti & tuos, tam graues lapsus, negligentias & ingratitudines præuideret.

O quam inæstimabilis gratia sic gratis ab æterno a Deo respici, diligi, prędestinari! quanti illa meritò æstimanda, cum sit fundamentum omnium gratiarum! quanto proinde humilitatis, gratitudinis, amoris sensu par esset æternam Dei erga te tam ineffabilem, gratuitamque dilectionem reuerenter admirari, & ardenter compensare omni possibili modo conari! Gratitudo, amor, zelus Deo per assiduum studium perfectionis quam perfectissimè placendi.

II. Idem Deus omnibus & singulis Electis, ex eodem gratuito æternæ dilectionis affectu, omnia, & singula media & auxilia gratiæ tam varia, tam suauia, tam efficacia à primo & minimo vsque ad vltimum & maximum, ab æterno præordinauit, quibus liberè cooperando prædictos gratiæ in hac vita, & glorię in altera gradus sibi prędestinatos promererentur, & infallibiliter consequerentur, cum iuxta Diuum Augustinum, prædestinatio sit

l. de bono perseuer.

præ-

præscientia & præparatio beneficiorũ Dei, quibus certissimè liberantur, quicunque liberantur.

O si admirandam illam seriem tot mediorum & præsidiorum gratię, quibus vnumquemque Electorum, & te, vti confidis, ab æterno ad certum gloriæ brauium deducere statuit, clarè nunc intueri liceret, sicut in cœlo fiet; quam attonitus in admirationem, laudem, & amorem tam paternæ prouidentiæ & bonitatis Dei rapereris! quantoperè ad strenuè cooperandum tantæ gratiæ accendereris? quàm ardenter illud D Petri monitum: *Satagite, vt per bona opera certam vocationem vestram, & electionem faciatis*, exsequi niteremis? Gratitudo, amor, zelus cooperandi gratiæ, & dolor de tepiditate nostra in his affectibus exercendis. 2. Pet. 1.

III Voluit porrò Deus hanc tam eximiam prædestinationis gratiam esse occultam, ita, vt nemo Electorum sciat, *vtrum odio an amore dignus sit.* Eccl. 9. 1. Vt singuli in casto timore Domini conseruentur, secum cum tremore illã replicantes sententiam. *Nescit homo, vtrum odio, an amore dignus sit*, exemplo D. Bernardi, qui de illa sic ait: *Terribilis* Ser. 23 in Cant.

est lo-

est locus iste, & totius expers quietis: totus inhorrui, si quando in eum raptus sum. 2. Vt sollicitiores sint in peccatis cõmissis maturè expiandis, & cautiores in ijsdem deinde præcauendis, memores illius Apostoli: *Firmum fundamentum Dei stat habens signaculum hoc: Cognouit Dominus qui sunt eius, & discedat ab iniquitate omnis, qui nominat nomen Domini.* 3. Vt ardentiùs in omni sanctitate & iustitia indies proficere studeant, nec in via perfectionis subsistere, quasi iam comprehendissent, vnquam præsumant, audientes Apostolum monentem: *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, vt essemus sancti, & immaculati in conspectu eius in charitate.* Et: *Sic currite vt comprehendatis:* 4. Vt humillimè de seipsis sentiant, nec vlli quantumuis pessimo, se pręponere audeant, secum reputantes, vt rectè Diuus Bernardus monet, illum, cui quis se præponit, fortè mutatione dexteræ excelsi, in se quidem fore meliorem, in Deo verò iam esse. 5. Vt probabilia saltem electionis signa, cum certa habere in hac vita nequeant, in se experiri satagant, cuiusmodi sunt, affici ad verbum Dei piè fructuoseque audiendum. *Qui ex Deo est, verba Dei audit:*

2. *Tim.* 2.

2. *Eph.* 1.

in

in magna animi puritate absque grauiori delicto Deo seruire: assidue conari proficere in omni perfectione; frequentare cum fructu & gustu spirituali Sacramenta confessionis & cõmunionis, peculiari deuotione ferri in B. Virginem, venerabile Sacramentum, Christum Crucifixum, multa bona facere & mala pati, & in hoc perseuerare. His expensi, zelus excitandus gratum te Deo exhibendi, sollicitè gratiæ cooperandi, in his prædictis indies proficiendi.

De *Beneficio Creationis.* III.

1. DEus trinus & vnus sibi sufficientissimus, nullius creaturę adminiculo indigens, ex nulla necessitate, sed ex mera liberalitate & bonitate sua, ab æterno decreuit hominem ad imaginem & similitudinem suam creare in tempore, in hunc finem, vt Conditorem suum agnosceret, amaret, glorificaret, in præsenti sæculo, æternumque beatè videret, amaret, & possideret in futuro: mundumque vniuersum cũ omni ornatu suo in gratiam eiusdem condere, cuius adminiculo finem suum commodius consequeretur. Neque solum protoplastes

parentes, mundumque, vt in principio fide factũ constat, sed omnes insuper & singulos homines, quotquot fuerunt, sunt, eruntq; à primo homine vsq; ad nouissimum in fine mundi futurum: similiter oẽs & singulas creaturas, quæ vnquam fuerunt, sunt, aut futurę sunt, successiuè in eundem finem: & consequenter te talem, quoad dona naturæ & gratiæ, tali tempore, inter tales homines, & tot taleſque creaturas in ministerium, solatium, commodumq; tuum condere ab æterno decreuit.

Quàm admiranda illa Creatoris tui erga oẽs, & peculiariter erga te, quem tam ingratum & tepidum præsciebat, benignitas, & quidẽ gratuita & ęterna! Quàm inæstimabilis dignatio diuinæ Maiestatis, te ab æterno tam benignè respicientis? an non meritò exclames cum Vate regio: *Domine quid est homo, quod memor es eius, aut filius hominis, quia reputas eum*! His consideratis elicien-

Psal. 8.

dus affectus gratitudinis, amoris, zeli gloriæ conditoris.

II. Deus vti ab æterno decreuit; ita in tempore condidit cœlum & terram, seu mundum æthereum & elementalẽ cum omnibus, quæ in eis sunt, in seruitium hominum, vt ijs tanquam me-

dijs,

dijs, & adminiculis finem suum vltimum consequantur, vt patet facto discursu à summis, seu ab Angelis (*qui omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi propter eos, qui hæreditatem capiunt salutis*) cœlis, astris, elementis, vlque ad imas omnis generis creaturas ex elementis compositas, quæ omnes subseruiunt homini ad Conditorem agnoscendum, reuerendum, amandum, omni obsequiorum genere demerendum.

Quanta illa liberalitas Creatoris erga hominem? quanta ingratitudo hominis his omnib. abutentis erga Creatorem? His expensis affectus ijdem, quoad tempus præteritum renouandi, seu dolor de socordia in his affectibus exercendis excitandus.

III. Idem Deus, te, talem, quoad corpus, animam, omnia, sanum mente & corpore, bonæ complexionis, docilis ingenij, tali tempore, tali loco, talibus parentibus nasci voluit, tot tantisque naturæ & gratiæ præsidijs præ tã multis alijs dignioribus ex gratuita liberalitate sua dotauit, quibus ad perfectè diuinæ Maiestati in tali statu seruiendum commodiùs aptareris, & efficaciùs promouereris.

Quàm peculiaris & profusa illa Dei tui erga te immeritum liberalitas! quã rara & inæstimabilis gratia! Caue ne fis ingratus. *Omni, cui multum datum est, multum requiretur ab eo.* Affectus ijdem gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei, renouandi, cum propositis practicis eos deinceps opere ipso exprimendi.

Luc. 12.

IV. De Beneficio Conseruationis.

I. DEus, qui te ex gratuita bonitate sua talem, quoad corpus & animam, condidit, ac talibus donis naturæ & gratiæ ornauit, ex eadem te, cum omnibus donis collatis hucusq; conseruauit, atque etiamnum conseruat, & quasi singulis momentis de nouo creat; sic enim hæc omnia à Deo dependent, vt nisi illa singulis momentis cõseruaret, in nihilum suum rediret, sicut lumen per aërem diffusum sublato corpore luminoso euanescat, necesse est.

Quot ergo sunt temporis momenta, tot noua à Deo accipit beneficia; & quidẽ tam multa ac varia, quàm multa & varia corporis & animæ dona tibi sunt collata. Quàm meritò ergò se-

quen-

quendum tibi foret consilium D. Edmundi sic monentis: *Debes semper de Deo cogitare & loqui, propter tot beneficia, quæ tibi confert tam sollicitè, ac si totius mundi esset oblitus*: Et D. Bernardi: *Sicut nullum est momentum, quo homo non utatur, vel fruatur bonitate ac misericordia Dei, sic nullum debet esse momentum, quo eum præsentem nō habeat in memoria.* Gratitudo, fiducia, amor, zelus acceptis dotibus sanctè vtendi. *In speculo Eccl. c. 50. medit. c. 3.*

II. Idem Deus te, ex eadem gratuita benignitate sua, præseruauit hucusq;, & nunc præseruat à tot, tamque varijs miserijs corporis, & animæ; à tot periculis vitæ temporalis, & æternæ salutis; à tot tamque horrendis peccatis æternisq; suppliciis in quæ incidisses, aut incidere potuisses; & nunc incideres, aut incidere posses, nisi gratia sua gratuita te præseruâsset, & nunc præseruaret. Quot ergo in alijs cernis, audis, legis, corporis, & animæ miserias, tot agnosce tibi à Deo singulis momentis exhiberi misericordias. Gratitudo, humilitas.

III. Similiter omnes idem Deus creaturas, quas in seruitium, commodum, solatiumque tuum condidit, aut nunc producit, ex eodem paterno affectu

conseruarit hucusque, & conseruat, cum singulis momentis, quoad esse, posse, operari ab ipso depẽdeat. Quot ergo sunt eiusmodi creaturæ, quas singulis momentis in gratiam tui Deus conseruat, tot nouis benedictionibus dulcedinis suæ singulis momentis ex gratuita beneficentia sua te coronat. Gratitudo, zelus sanctè vtendi creaturis ad gloriam Creatoris.

7. *De Beneficio Redemptionis.*

I. Filius Dei, ex voluntate Patris, cooperante Spiritu sancto, ab æterno, præuiso voluntario lapsu Adæ, decreuit genus humanum perditum reparare, atque ex durissima peccati, mortis, diaboli seruitute liberare, modo adeò miro, arduo, sublimi, quo fide constat esse factum: videlicet omnia, & singula illa 33. & amplius annis faciendo, dicendo, patiendo, quæ fecit, dixit, passus est, & quidem pro omnibus, & singulis, quos præuidebat fore tàm ingratos, decreuit offerre æterno Patri omnia & singula sua merita; pro Electis verò (in quorum numero te quoque censeri speras) peculiariter & efficaciter ad certum

tum gratię & gloriæ gradum obtinendum: idque ex gratuita misericordia & bonitate sua, in hunc finem, vt sic gloriam Patris excellentius promoueret, mundoq; luculentius diuitias bonitatis, misericordiæ, & iustitiæ diuinæ manifestaret: suauius nos ad imitationem suæ eximiæ perfectionis & sanctitatis prouocaret: gratiamque necessariam nobis efficacius impetraret.

Quam immensa illa, sublimis, longæua, incomprehensibilis misericordia, liberalitas, charitas! qualem illa vicissim à te exigit gratitudinem, amorem, zelum multa ardua faciendi & patiendi pro amore & gloria talis Saluatoris? His expensis hi insinuati affectus in præsenti exercendi.

II. Tempore ab æternitate prædefinito dignatus est idem Filius Dei operari salutem nostram in medio terræ, factus homo passibilis, tantum lacrymarum, sudoris & sanguinis profundendo; tot diuinissimos actus eximiarum virtutum frequentando; tot labores, molestias, ærumnas, vltrò subeundo; tot persecutiones, contumelias, cruciatus tolerando, mortemque ipsam ignominiosissimam & dirissi-

D. Bern. Serm. 2. de pentec.

mam oppetendo. *Quid vltra debuit facere, & non fecit? illuminauit cæcos, reduxit erroneos, reconciliauit reos, iustificauit impios, triginta & tribus annis super terrã visus, cum hominibus conuersatus, pro hominibus mortuus, qui & Cherubim & Seraphim & omnibus Angelicis virtutibus dixit, & facti sunt, cui subest, cum voluerit, omnia posse.* His expensis an non meritò exclames cum D. Bernardo: *O duri, & indurati, & obdurati filij Adam, quos non emollit tanta benignitas, tanta flamma, tam ingens ardor amoris, tam vehemens amator, qui pro vilibus sarcinulis tam pretiosas merces expendit!* Affectus ijdem quoad præteritum tempus, eliciendi, seu dolor de torpore in ijs eliciendis excitandus.

Ibidem.

III. Idem Filius Dei, sicut singulis electis, & tibi, vti confidis, omnia sua merita peculiariter applicare ab æterno statuit, & in tempore, quo in terris mortalis inter mortales versatus, opus redemptionis nostræ expleuit, applicare dignatus est, ex eadem gratuita bonitate sua; sic hucusque tibi à vitæ exordio applicauit, nunc applicat, ac deinceps applicare est paratus, tot peculiaria gratiæ præsidia, intuitu suorũ meritorum tibi suppeditando, à tot

peri-

periculis, miserijs, peccatis te præseruando, tot extraordinarijs charismatis præueniendo, vti in præsens vsq; momentum expertus es & experiris.

Quam peculiari igitur modo teneris te gratum tantæ eius liberalitati exhibere, redamare tantam eius bonitatem, recompensare zelo gloriæ eius promouendæ tantam charitatem? Affectus ijdem renouandi quoad futurum tempus, cum propositis practicis.

De beneficio vocationis ad veram fidem. VI.

I. DEus, qui omnia, quæcunq; vult, facit in cœlo, & in terra, te, præ tot millenis myriadibus hominum ante & post aduentum Christi ob defectum luminis, veræ fidei æternùm pereuntium, statuit ab æterno ad orthodoxam fidem perducere, sanctæq; Ecclesiæ suæ filijs aggregare, ex paterno gratuitæ dilectionis affectu, & speciali meritorum Saluatoris nostri intuitu, in hunc finem, vt viuum mystici corporis Ecclesiæ membrum efficereris in terris, olimque glorioſum

eiusdem corporis Ecclesię triumphantis in cælis.

Quàm specialis illa Dei tui erga te, talem, tam tepidum, ingratum, benignitas, & quidem ab æterno! quàm specialem vicissim à te meritò exigit gratitudinis, amoris, zeli vitam tam nobilis corporis membro dignam instituendi affectum, & quidem continuum, ac deinceps saltem, quoad pia desideria æternum! His consideratis possunt prædicti affectus exerceri in præsenti.

II. Ideò idem Deus pro benignitate sua plusquam paterna prouidit, vt præ tam multis alijs, quibus hæc gratia non contigit, tali loco inter Christianos, tali tempore, quo fides vera per mundum propagata, talibus parentibus orthodoxis nascereris, ac deinceps talibus fidei magistris imbuendus committereris, vt non solùm per lauacrum regenerationis in Sanguine Christi dealbareris, sed ad clariorem etiam mysteriorum fidei, & rerum æternam salutem, moresque Christiano homine dignos concernentium cognitionem suauiter perducereris: idque ex eadem gratuita dilectione in eundem finem.

Quam-

O qualis illa gratia eiusdem Dei tui sic *de tenebris te vocantis in admirabile lumen suum*! His expensis ijdem affectus reperendi quoad tempus præteritum, seu contritio de nostro torpore in his eliciendis excitanda. 1. Pet. 2.

III. Nec hoc contentus idem amantissimus Pater te insuper firmum ac stabilem in fide susceptra hucusque confirmauit, ab erroribus vniuersis, & grauioribus contra fidem tentationibus præseruauit, gratiamque habitum fidei augendi, viramque professioni tam sanctæ fidei congruentem instituendi copiosam suppeditauit, ex eodem gratuito affectu; in finem tam sublimem, vt inter sanctiora Ecclesiæ membra in via, & glorioſiora in patria censeri merereris.

Agnosce, ô Christiane, dignitatem tuam, & diuinæ consors factus naturæ, *per regenerationem in Christo & gratiam sanctificantem tibi gratis infusam*, noli in veterem vilitatem degeneri conuersatione redire. Affectus ijdem quoad tempus futurum exercendi; seu formanda desideria ac proposita eos opere ipso exhibendi. *De Leo Ser. 1. de natiuit.*

VII. *De Beneficio Iustificationis.*

I. DEus, in cuius manu sunt corda omnium filiorum hominum, sicut lutum in manu figuli formantis ex eodem luto quædam vasa in honorem, quædam in contumeliam; te, vti ab æterno voluit, præ tot millenis alijs Christianis, qui vel susceptam fidem eiurarunt, aut in hæreses aliaq; grauia scelera prolapsi sunt, nec vnquam, iusto Dei iudicio, resipuerunt, ideoque æternum perierunt; te, inquam, quantumuis indignum toties in hæc & illa peccata lapsum misericorditer erexit, in gratiam, velut prodigum filium, recepit, stolamq; innocentiæ baptismalis perditam aut defœdatam, tibi restituit; cum semel sponte à Deo auersus, nunquam fuisses ad eundem iterum conuersus, nisi ille te respexisset, reuocasset, retraxisset in charitate perpetua, miserens tui.

Quò miseriarum deueniisses, si tibi gratuita gratia defuisset eius, qui erigit omnes elisos. Et de quo Veritas ait: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus traxerit illum!* Humilitas, gratitudo, amor, zelus peccata compensandi, feruor spiritûs.

Psal. 145.

Ioan. 6.

II. Nec

II. Nec solum lapsum toties te erexit, sæpiusque relapsurum tenuit, atque à pluribus & grauioribus casibus præseruauit, sed etiam semel receptũ in gratiam tot annis in statu gratiæ conseruauit, aut certè, si culpa tua relapsus es, conseruare paratus fuit, ac deinceps est paratus; tot occasiones relabendi semouendo; tot præsidijs gratiæ te præmuniendo; tot media in statu gratiæ perseuerandi subministrãdo. O quàm rara & hæc gratia tibi præ tam multis inter continuas peccandi illecebras, labendi occasiones, & salutis discrimina iugiter naufragantibus, & quidem gratis est exhibita; eo fine, vt velut domesticus Dei & hæres regni factus, in spe ineffabiliter beatorum delicias præguſtare incipias in hac vita, & ijsdem plenius perfruaris in futura. Affectus ijdem repetendi.

III. Insuper te, præ tam multis alijs, non solum à grauioribus ruinis hucusque præseruat; sed etiam tot inspirationibus, impulsibus, alijsque auxilijs gratiæ extraordinarijs tam suauiter & efficaciter ad perfectiora semper exstimulat; ad continuum in via perfectionis progressum faciendum excitat; ad donum perseuerantiæ, & brauium

uium excellentioris gloriæ apprehendendum inuitat! quantò illa ratior gratia, quantè paucioribus, & quidem te gratioribus & dignioribus cõcessa! in quam miserabili statu fuisses, esses, ac deinceps fores, si tibi tot incitamenta, tot exempla, tot gratiæ præsidia, quibus abundas, defuissent, deessent, aut deinceps defutura essent! His expensis ijdem ferè affectus cum propositis practicis strenuè tantæ gratiæ cooperandi possunt subiungi.

---

3. Hebdom. post Pascha. I.

Dominica III. post Pascha.

De modico. Ioan. 16.

I. *Modicum, & non videbitis me, & iterum modicum & videbitis me.*

Quàm tenero paterni amoris affectu pius Pater mœstis filijs prædicit breuem suum ab ijs discessum, primum quidem per passionem, postmodum porro per ascensionem: & celerem reditum, primum per resurrectionem, deinde per felicem eorum ex hac vita ad se translationẽ. Quod totum tempus intermedium cum omnibus intercalaboribus, persecutionibus & cru-

cia-

ciatibus perferendis modicum appellat (& verè modicum est respectu beatæ æternitatis, & æternorum gaudiorum ipsis in cœlo præparatorum) vt sic eos deiectos erigat, atque ad amorem crucis inflammet. Amor tam amabilis Patris, & resignatio ad omnia, quæ ad crucem eius pertinent, cum spe præmiorum promissorum.

II. Cùm discipuli id non caperent, proindeque interrogare vellent, quid sibi vellet hoc *modicum*, benignè eos præueniens, clariùs, quod dixerat, explicat, similique mulieris parturientis declarat: *Amen dico vobis, plorabitis & flebitis vos, mundus autem gaudebit, vos verò contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium.*

Quàm felix piorum, suas proximorumque ærumnas, amore Dei in hac valle lacrymarum deflentium tristitia & tribulatio, quam æterna breui consequentur lætitia & consolatio! Quis crucem horreat, quam oleo talis lætitiæ vnctam videt? Affectus ijdem.

III. Iterum videbo vos, & gaudebit *cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.* Quis hoc tam amplum æternæ Veritatis promissum expendens nō exclamet cum Apostolo: *Non* Rom. 8.

sunt

sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis

Et: *id, quod in præsenti est momentaneum*

2. Cor. 4. *& leue tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis*? Affectus ijdem renouandi.

II. De Beneficio vocationis ad Religiosum, aliumúe pium statum.

I. DEus vniuersalis omnium prouisor, singulis Electis ab æterno idonea media æternæ salutis in certo aliquo statu obtinendæ prouidens, tibi præ tot alijs, in tali statu Religioso, aut alio quouis pio, ad quem te vocare statuit, tam suauia, & efficacia gratiæ & gloriæ promerendæ præordinauit, sicut hucusque experiris: idque ex gratuita bonitate sua, ob fines tam sublimes, vt in carne mortali Angelicam vitam in præsenti sæculo æmulareris, eximium sanctitatis & gratiæ gradum consequereris, atque in futuro illustriorem gloriæ coronã inter præcipuos cœlestis Ierusalem ciues promererereris.

O quam admiranda & extraordinaria illa Dei tui erga te dilectio! *Verè non*

non fecit taliter omni nationi quàm pau- *Psal.147.*
cis hanc secumissimam & compendiosissimam ad cœlum viam prædefiniuit is, qui mille vijs Electos suos ad se trahit? Gratitudo, amor Dei vocantis, & gratiæ vocationis.

II. Ex eadem gratuita misericordia sua, ob eosdem fines, te, tam indignũ, tam parum idoneum, quoad dona naturæ & gratiæ, tam ingratum, præ tot alijs dignioribus, innocentioribus, donis naturæ & gratiæ eminentioribus, & gratioribus, ad talem statum, cuius tam sublimis finis, in quo tam præclara eximiæ sanctitatis consequẽdæ media reperiuntur, tam suauiter & efficaciter vocauit, allexit, traxit: idque vel à prima pueritia, vel postmodum eum esses indignissimus tanta gratia; sic intellectum illuminando, & affectum inflammando, vt agnoscetes falsam mundi vanitatem, & veram religiosi status felicitatem, illam fugiendam, hanc amplectendam censeres, req; ipsa id quàm primum posses, exsequi optares.

Quàm humili & grato animo æquũ foret te iugiter hanc tantam Dei, tam miris, suauibus & efficacibus modis te ad se trahentis dignationem suspicere, & ve-

& venerari, & quidem tàm gratuitam, non ex merito tuo, sed mero beneplacito suo, iuxta illud Isaiæ: *Quis suscitauit ab Oriente iustum, vocauit eum, vt sequeretur se? Ego Dominus, ego primus & nouissimus, ego sum.* Affectus ijdem renouandi cum zelo gratię vocationis cooperandi.

Isa. 41.

III. Insuper ex eadem gratuita misericordia sua, te tali ætate, tali tempore, talibus naturæ & gratiæ præsidijs instructum, è periculoso mundi pelago ad tranquillũ hunc religionis portum perducere, dilectissimisque filijs suis aggregare dignatus est, præ tam multis alijs, qui vel ob defectum valetudinis, ingenij, aliorumque talentorum ab hac gratia excluſi fuerunt: vel ob inordinatum erga parentes & consanguineos affectum, ob mundi carnisque blandientis illecebras, ob prauorum sociorum seductiones eadem vocationis gratia, culpâ sua exciderunt.

O quanta felicitas inter paucos illos inuenire arctam viam, quæ ducit ad vitam! paucis illis accenseri inter multos vocatos electis! Affectus ijdem cum propositis practicis subiungendi.

Matt. 7.
Matt. 20.

De

De dignitate Religiosæ vocationis. III.

I. DEus vocando te ad Religionem ad maximam euexit in hac vita dignitatem. 1. E tenebris Ægyptiacis mundi huius transferendo in terram Gessen, in admirabile lumen suum. *Exod. 10.* 2. E seruitute mundi, peccati & diaboli te vindicando in libertatem filiorum Dei. *Rom. 8.* 3. E terra & stercore erigendo, & inter principes populi sui collocando; è sterquilinio, cœno, inferno, in solium, paradisum, cœlum euehendo. *Psal. 112.* 4. Ex seruo rurali efficiendo te aulicum intimum, ex vili mancipio, filium, ex subdito perduelli, consortem regni, ex alienigena fratrẽ, imò spiritualem matrem Christi. *D. Bern. Serm. 61. in Cant. Matt. 12.*

En quanta fecit Dominus animæ tuæ, & quidem gratis! Ecquas pro tanta gratia referes gratias? qualem tanto amori tui, tanto zelo te exaltandi rependes amorem, zelumque gloriam eius vicissim promouendi? Gratitudo, amor, zelus gloriæ Dei.

II. Filius Dei per eandem gratiam vocationis paratus est te in extremo die iudicij ascisere in assessorem suum, vt in communi illa trepidatione

omnium iudicandorũ inter Apostolicę perfectionis sectatores, non tanquã iudicandus in humili loco cũ tremore assistas, sed tanquam simul iudicaturus in sublimi throno secum cõsideas, iuxta illud eiusdem promissum: *Amen dico vobis, quod vos qui reliquistis omnia, & secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede Maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel.* quod de omnibus amore Christi omnia relinquentibus, iuxta D. Hieronymum, Ven. Bedam alioſque PP. intelligendum. Gratitudo, zelus gratiæ vocationis constanter cooperandi in studio eximiæ perfectionis.

Matt. 19.

III. In cœlo similiter paratus est te per eandem gratiam vocationis euehere ad insignem glorię sublimitatem, quam poteris promereri, si tantæ gratiæ strenuè volueris cooperari, per accuratam votorum & regularum obseruationem, per continuam mortificationem, intimamque cum Deo familiaritatem: quis porrò sublimitatem gloriæ illius dignè æstimabit? Si de minimi Sancti minima gloria verè dictum est illud ab Isaia: *Oculus non vidit Deus absque te, quæ præparasti expectanti te.*

Isa. 64.

ti te. qualis erit illa gloria præparata liberto, cohæredi, assessori, fratri, matri spirituali Christi, tantis tot annorũ meritis, per tot heroicos virtutum actus per tot illustres de carne, mundo, & diabolo reportatas victorias accumulatis respondens?

Qualem zelum eximiæ perfectionis, iuxta gratiam vocationis in se aliisque promouendæ, vel sola huius recordatio meritò deberet excitare? Affectus ijdem magis intendendi.

De vtilitate religiosæ vocationis. VI.

I. DEus per gratiam vocationis te, quantumuis immerentem, præ tot alijs partim præseruauit, partim liberauit à tot malis spiritualibus, quibus abundat mundus totus in maligno positus, vti sunt: 1. Peccata pene innumera, praua exempla, mundi blandimenta, carnis illecebræ. 2. Miserabilis seruitus mundi, seu concupiscentiarum, opum, voluptatum, honorum. 3. Pericula æternæ damnationis, ob difficultatem ex tot laqueis se extricandi.

Agnosce ergò, suspice, & venerare hanc infinitam Dei erga te benignitatem,

tatem, quâ te è procelloso mari mundi huius, in securum Religionis portum; è Sodomæo incendio, velut alterum Loth, in excelsum perfectionis montem, è fœtido illo fluuio D. Anselmo diuinitus ostenso, cui mundi amatores innatant, in amœnissimum Paradisum; è fornace Babylonica cum tribus pueris; & ex lacu Leonum cum Daniele in regium palatium transferre est dignatus. Humilitas, gratitudo, amor, zelus respondendi gratiæ vocationis.

II. Per eandem gratiam vocationis te exemit à multis miserijs & ærumnis corporalibus huius vitæ, vti sunt assiduæ curæ sibi familiæque suæ res ad corporis sustentationem necessarias acquirendi: opes acquisitas conseruandi, augendique, honores & officia prensandi; magnatum aliorumque, quorum ope indiget, gratiam aucupandi. Quale priuilegium est his omnibus tricis expediri per vota religiosa, quibus Deo se totum homo mancipat, à quo promissum centuplū securus exspectat? Gratitudo, zelus vota perfectè obseruandi.

III. Similiter in fine vitæ per eandem gratiam, si illi seriò constanterq;

coo-

cooperari libuerit, paratus est, te immunem reddere. 1. A cura testamenti condendi, posteris amicisque in futurum prouidendi, per omnimodam omnium rerum iàm dudum ante factam abdicationem. 2. Ab horrore mortis, per voluntariam tui ipsius iàm dudum tibi mundoque mortui in manus diuinæ prouidentiæ, cui omnia viuunt, traditionem. 3. A timore gehennæ, per accuratam generalem de tota vita initio ingressus factam confessionem; per assiduam commissorum in sæculo peccatorum, & quotidianorum in religione defectuum expiationem; per deuotam sacramentorum, actuum contritionis, amoris, aliarumq; virtutum, ac piorum exercitiorum frequentationem.

An non & hoc tale est priuilegium tibi tam vili terræ vermiculo à Rege Regum gratis concessum, quod omnibus Regum & principum huius sæculi priuilegijs longè sit anteponendum? Gratitudo, Humilitas, zelus constans in studio eximiæ perfectionis.

V. *De Iucunditate religiosæ vocationis.*

I. DEus vocando te ad talem Religionis paradisum, dignatus te asciscere in consortium summæ tranquillitatis, iucunditatis, ac lætitiæ, qualis in hoc exilio haberi potest, intimorum amicorum & dilectissimorũ filiorum suorum; quam percipiunt ex certa spe plenariæ remissionis omniũ peccatorum in sæculari vita admissorum per ingressum in religionem & votorum emissionem; ex testimonio conscientiæ nullius grauioris culpę sibi conscię; ex carentiâ omnium sollicitudinum; ex suaui directione Superiorum; ex plena resignatione sui in manus diuinæ prouidentiæ; ex centuplo consolationum, quas subinde feruentibus seruis suis communicare solet diuina Bonitas.

Quàm longè hæc mentis serenitas excedit omnes mundi delicias! quanti ergò meritò hæc æstimanda, quàm feruenter quærenda, quàm sollicitè conseruanda per frequentationem actuum Humilitatis, Gratitudinis, amoris, per strenuam cooperationem in continuo studio eximiæ perfectionis?

nis? Gratitudo, zelus cooperandi gratiæ vocationis.

II. In hora mortis per eandem vocationis gratiam offert tibi solidissimũ solatium feruidis religiosis impertiri consuetum, quod percipiunt, 1. ex certa spe non solum certò euolandi aliquando ad cœlum, sed etiam euadendi, vel omninò, vel saltem breui, purgatorium, ob prædicta priuilegia, & Christi promissa; ob tot annorum pœnitentiâ expiata peccata, & tanta, cum diuinâ gratiâ, accumulata merita; ob communicationem totius ordinis satisfactionum, & ob bonorum operum; ob preces & suffragia Fratrũ. 2. Ex peculiari assistentia Matris misericordiæ, quam in hora mortis experiuntur illi, quicunque illam deotè colere, studioseque æmulari in vita conantur. 3. Ex peculiari confidentia erga infinitam Dei bonitatem, & plusquàm paternam ac maternam sollicitudinem erga eos, qui se illi totos in vita consecrarunt.

Quàm felix is tunc erit, qui cum D. Paulo dicere poterit: *Bonum certamen certaui, cursum consummaui, fidem seruaui. In reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa* 2. Tim. 4.

Psal. 118. *die iustus iudex.* Et cum Dauide: *Tuus*
Psal. 30. *sum ego, saluum me fac. In te, Domine, speraui, non confundar in æternum?* Talis esse poteris, si humili, grato, constantiq; animo Deo iuxta gratiam vocationis, vsque ad mortem seruire studueris. Gratitudo, constantia in feruore proficiendi.

III. Post hanc vitam, adminiculo huius gratiæ vocationis, paratus est tibi communicare ineffabile gaudium, peculiaribus amicis suis repositum, quod æternùm percipient, 1. Ex fruitione amplioris gloriæ essentialis meritis singulorum proportionatæ. 2. Ex adeptione maioris gloriæ accidentalis animæ & corporis, non rarò etiam aureolarum, vel Virginum, vel Martyrũ, vel Doctorum, vel aliquo saltem modo horum omnium ob tot heroicas mundi, diaboli, sui ipsorum victorias, ob tot sublimes præcipuarum virtutum actus frequentatos. 3. Ex participatione peculiaris gaudij ex consortio tot sociorũ corpore & animo beatorum, maximeque tot ope tuâ conuersorum, vel in via perfectionis promotorum in ipsos redundantis. Horum omnium bonorum & gaudiorum fons est gratia vocationis, quam tunc pri-

primum dignè æstimare poteris, quando his perfrueris. Affectus ijdem renouandi.

De beneficio peculiaris Dei assistentiæ, & finalis perseuerantiæ. VI.

1. REuoca in memoriam præcipua peculiaris diuinæ prouidentiæ & amoris indicia, tibi à puero vsque ad electum, arreptumq; certum hunc religiosum, aut pium statum exhibita, considerando, à quot, quantisque corporis, animæ, & fortunæ malis; à quot vitæ & salutis periculis te, præ tot alijs coæuis tuis, Deus præseruârit, aut liberarit; non permittendo te nasci parentibus infamibus, non mancum, non hæreditarijs morbis infectum, nõ seduci in tenera ætate, non inquinari grauioribus flagitijs. E contra quot naturæ & gratiæ donis te peculiariter dotârit, largiendo tibi firmam corporis valetudinem, ac decentem formam, commodam complexionem, diuino seruitio aptam, ingenium docile, ingenuam indolem, propensionem ad omnem honestatem: curando te honestè educari, disciplinis erudiri, pietate simul imbui: tàm suauiter, & efficâ-

ficaciter tot pijs inspirationibus, intellectus illustrationib. & voluntatis impulsibus, ab amore mundi & vanitatū eius abstrahendo, ad amorem sui pelliciendo, ad horrorem peccatorum & fugam periculorum salutis impellendo, ad amorem talis Religiosi aut pij status inuitando, ac demum his illisve veluti funiculis charitatis ad se suumque seruitium trahendo.

Qualem hæc singula tam singularis Dei prouidētiæ & amoris erga te monumenta in vicem à te exigunt gratiarum actionem, laudationem & dilectionem tantæ eiusdem bonitatis, misericordiæ, liberalitatis! zelus peculiariter te gratum Deo exhibendi, eum redamandi & omni modo glorificādi.

II. Tot ac tanta peculiaris eiusdem assistentiæ, & plusquam paternæ prouidentiæ tibi specialiter, præ tot alijs eiusdem professionis ac conditionis, circa & post ingressum in religiosum, aliumvè pium statum exhibita signa in memoriam reuocata pondera; expendendo, quot impedimentis, tentationibus, difficultatibus, periculis, alijsque miserijs benignè te preseruarit, aut misericorditer liberarit, ne, vt multis contingit, in diuino seruitio am-

amplectendo præpediteris, aut in stadio perfectionis iam inchoato retardareris, aut omninò à pio proposito, quouis modo, dimouereris: quot insuper peculiaris gratiæ præsidijs te cõtra tentationum impetus munierit, quot extraordinarijs fauoribus in studio perfectionis languentem fouerit, quot internis stimulis ad alacrius progrediendum exstimularit, quot diuinis solatijs ad perseuerandũ animarit.

His expensis an non meritò admirabundus exclames cum Dauide: *Quis sum ego, aut qua est domus patris mei quia deduxisti me huc usque*! idque tam suauiter, efficacirer, mirabiliter ex gratuita bonitate tuâ! Affectus ijdem renouandi. 3. Reg. 7.

III. Demùm expende, quàm suauia & efficacia media in gratia & sanctitate indies proficiendi, pretiosumque finalis perseuerantiæ donum assequendi tibi etiamnum offerat, ac porrò offerre paratus sit, te peculiari assistentia suâ in sancto proposito magis magisq; confirmando; heroica desideria eximiæ perfectionis augendo; zelũ multa ardua amore eius faciendi & patiendi, omne eius beneplacitum amplectendi & exlequendi vehementius in-

flammando: eumque filialis fiduciæ & amoris affectum tibi impertiendo, vt cum regio Propheta dicere audeas: *Tenuisti manum dexteram meam, & in voluntate tua deduxisti me, & cum gloria suscepisti me. Quid enim mihi est in cœlo, & à te quid volui super terram, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum?* Et cum D. Paulo: *Quis nos separabit à charitate Christi?* Gratitudo, amor, filialis confidentia, & constans feruor proficiendi vsque ad mortem.

Psal. 72.
Rom. 8.

VII. De Beneficio Glorificationis.

I. EXpende, quàm incomprehensibili æternæ dilectionis affectu Deus te, præ tot alijs, non modò ab æterno ad inæstimabiles diuitiarum ac delitiarum gloriæ ac beatitudinis suæ thesauros secum participandos prædestinarit; sed omnia etiam hucusque recensita beneficia tam generalia, quàm specialia in eundem finem tibi contulerit, nunc conferat, ac porro conferre paratus sit.

En quanto paratior est Deus suam tecum quantumuis indigno communicare gloriam, & quidem æternùm in cœlis, quàm tu paratior sis eiusdem,

dem, pro modulo tuo, promouere gloriam, & quidem exiguo tempore, in terris! admiratio diuinæ liberalitatis, gratitudo, zelus Deum perfectiùs amandi, & glorificandi, per feruens ſtudium perfectionis, in ſe alijſque promouendæ.

II. Quàm paratus ſit Deus animæ tuę è corpore migraturæ, ſi in hac vita contractas peccatorum maculas, quoad culpam & pœnam plenè expiarit, quamprimùm impertiri beatitudinem eſſentialem, quæ in beatifica viſione, amore & fruitione Dei conſiſtit, & quidem in excellenti gradu, cum alijs accidentalibus gaudijs, & extraordinarijs aureolis ſecundum menſuram tuorum meritorum. Et quàm ardenter deſideret te feruentiore ſtudio omnimodæ perfectionis ſublimiorem gloriam promereri, eamq; ſtatim poſt mortem, abſque purgatorio indipiſci. Si hoc, vt par eſt, profundè expenderes, & crebriùs memoriâ verſares, quanto feruentior eſſes in leuiſſimis etiam maculis eluendis, ac deinceps cauendis, in aſsiduo conatu, in ſanctitate & gratiâ proficiendi? Affectus ijdem ferè repetendi.

III. Quàm demùm paratus ſit Deus

etiam corpori tuo, si strenuè se in hac vita diuino eius impenderit obsequio, rectæque rationis obsecundarit imperio, in communi resurrectione iustorum conferre dotes glorioſi corporis, peculiaresque omnium sensuum oblectationes; & quidem eximias, examussim meritis tuis respondentes. Et quàm auidè cupiat, vt carnem tuam cum vitijs & concupiscentijs viriliùs crucifigendo, plura & grauiora amore eius faciendo, & tolerando sublimiorem corporis quoque gloriam promerearis. Quid intuitu huius gloriæ nimis laborioſum, durum, asperumvè videri posset, nisi amor proprius oculos mentis excœcaret? Gratitudo, feruor corpus mortificandi, multum amore Dei laborandi.

---

4. Hebdom. post Pascha. I.

Dominica IV. post Pascha.

De promissione Spiritus sancti, eiusque officijs.

Vado ad eum qui misit me. Ioan. 16.

I. EXpende, quàm paternè Christus discipulos suos tristes ex prædicatio-

cationē sui ab ijs discessus, mox q; prę-uidens passione sua magis etiam con-tristandos consoletur, atque in spem erigat glorioſæ resurrectionis secum olim participandæ, & copioſæ gratiæ Spiritus sancti, quâ potiri eos posse negat, nisi ipse corporalem suam præ-sentiam & consolationem sensibilem quam inde hauriebant, ijs subtrahat.

Quanto ergo studio cor tuum ab o-mni inordinata affectione erga crea-turas erit mundandum, omnique ter-renâ consolatione euacuandum, si v-beri Spiritus sancti gratiâ, & pretioſo diuinæ consolationis balsamo speras replendum. Fuga terrenarum conſo-lationum, mortificatio strenua omni-um inordinatarum affectionum.

II. *Et cùm venerit ille arguet mundum de peccato, de iuſtitia, & de iudicio* Con-sidera quomodo Spiritus sanctus hæc tria per Apostolos præstiterit, 1. de peccato arguendo mundum, quod nō crediderit in eum, sine quo nulla sa-lus speranda, cùm non sit aliud nomē sub cœlo, in quo nos oporteat saluos fieri. 2. De iustitia, efficacibus ratio-nibus ostendendo Christum, qui velut malefactor habitus, tractatus, & con-demnatus fuit, esse iustum & inno- *Actor. 4.*

centem, quia à Patre receptus est in cœlum; nec esse veram iustitiam vllam, nisi per Christum verum Redemptorem mundi. 3. De iudicio, conuincendo mundum esse inexcusabilẽ, si se à diabolo iam iudicato, & ligato vinci sinat, simulq; ostendendo Christum esse iudicem viuorum & mortuorum. Quomodo item similia pręster in cordibus iustorum, 1. Summum odium peccati omnis ijs ingenerando, 2. Magnum desiderium omnis innocentiæ, iustitię & sanctitatis instillãdo. 3. Crebram seriamque futuri iudicij memoriam ingerendo, insuper feruentẽ hæc eadem alijs verbo & exemplo inculcandi zelum inspirando. Si similes Spiritus sancti inspirationes sentis, reuerẽter excipe, & sollicitè cooperare, ne cõtristes Spiritũ S. Dei, in quo signatus es, à quo tàm suauiter & efficaciter inuitaris, & traheris ad culmẽ perfectionis, atque vt alios tecum trahat, impelleris. Gratitudo, zelus proficiendi in omni perfectione, alioq; in eadem promouendi.

III. *Adhuc multa habeo dicere vobis, sed non potestis portare modò.* Quanta benignitas Saluatoris, tam benignè discipulo-

pulorum imbecillitati condescendentis, non supra vires monitis & præceptis eos onerantis, insuper iugem Spiritus sancti directionem in omnibus ijs promittentis! O quàm verè dixit: *Iugum meum suaue est, & onus meum leue!* Quàm suaue & facilè amanti, seruire tam suaui & misericordi Domino! quam durum & intolerabile seruire mundo, carni, diabolo? *Quis sapiens, & intelliget hæc?* *Matt.* 11. *Psal.* 106.

De potentia Dei. II.

I. EXpende magnitudinem potentiæ Dei secundum quatuor dimensiones, 1. Quàm lata seu immensa sit, quâ potest facere quicquid non implicat contradictionem, quicquid possibile est; & consequenter plures & perfectiores creaturas, imò mundos absque determinato numero in infinitum: & circa res creatas facere potest, quicquid libuerit, cũ eius velle sit posse. 2. Quàm longa sit, durans ab æterno in æternum, indefectibilis. 3. Quàm sublimis, seu infinitè perfecta, quâ ex se omnia potest, absque vllo labore, absque vllo adminiculo.

4. Quàm profunda sit, seu incomprehensibilis, cum Deus sit potens per essentiam, & potentia eius realiter idem sit cum essentia, ac proinde non queat ab vlla creaturâ finitâ, sed à solo Deo comprehendi. Quantum ergò hæc diuina potentia excedit omnem potentiam creatam & possibilem creari, quæ tot habet admixtas imperfectiones: vt, quod limitata sit, & absque adminiculo aliorum nihil possit, defectibilis sit, accidentalis, ac finitæ perfectionis sit, ac proinde possit à creaturâ comprehendi!

Quantò porrò eminentiùs est in diuina potentia, quicquid perfectionis in creata potentia reperiri, aut concipi potest? Quàm meritò exclamat igitur Sapiens: *Terribilis Dominus, & magnus vehementer, & mirabilis potentia illius. Glorificantes Dominum, quantumcunque potueritis, superexaltabit adhuc, & admirabilis magnificentia eius.* Eccl. 43.

Quàm æquum foret tam potentem Dominũ glorificare, fauendo ei hanc tantam potentiam, atq; de ea exultando: reuereri illum, cauendo minimas eius offensas: amare eundem, desiderando amplecti & exsequi omne eius beneplacitum, multaque facere & pati amo-

amore eius, qui tam potens est ad remunerandum? His expensis subiungendi insinuati affectus gaudij de potentiâ Dei, filialis timoris ac reuerentiæ, fiduciæ, amoris, ac zeli glorię eius.

II. Quàm luculenter hanc infinitam potẽtiam suam, nobis in tempore manifestarit, 1. In operibus naturæ, vt in creatione & conseruatione mundi, omnium que quæ in eo sunt, Angelorum, hominum, cœlorum, elementorum, totque ex elementis mixtorum corporum, quæ omnia quàm eximia sunt diuinæ potentiæ monumenta? 2. In operibus gratiæ vti in opere redemptionis, per incarnationem Verbi imperium diaboli destruendo in opere vocationis ad fidem, per pauculos rudes Apostolos mundum conuertendo: in opere iustificationis, tot, tam admiiandas animarum conuersiones in dies efficiendo: in opere vocationis ad religionem, tot, tam potenter ab amore mundi ad dulce suum iugũ amplectendum trahendo: Et quidem hęc omnia potentiæ suæ miracula manifestare nobis dignatus est amore nostri, vt ex his illũ clariùs agnoscerem⁹, feruentiùs amaremus, perfectius illum debitis obsequijs glorificaremus, ad il-

lustriorem nobis gloriæ coronam in cœlo promerendam. His ponderatis affectus supra positi repetendi.

III. Quàm demum eminenter suam eandem omnipotentiam Deus nobis declaraturus sit in operibus gloriæ; videlicet in glorificatione Angelorum, & animarum, intellectum & voluntatem finitam & creatam sic eleuando, vt increatum & infinitum Deum beatè videant, ament, possideant: in glorificatione corporum beatorum, in glorioſa resurrectione illa eadem numero è puluere terræ resuscitando, dotibus glorioſis exornando, corpori glorioſissimo Filij configurando, ineffabilibus delicijs omnes sensus perfundendo: idque æternùm, amore electorum, continuando. Quis non libenter suspiceret, reuereretur, amaret, & glorificaret diuinam potentiam in hoc sæculo, per quam sperat se quoad corpus & animam, sic glorificandum in futuro? Affectus ferè iidem renouandi.

Similis ferè modus in alijs attributis piè fructuosèq; expendendis quoad discursus, affectusq; eliciendos poterit obseruari.

De

De Sapientia Dei. III.

I. EXpende, simili ratione, magnitudinẽ sapientiæ Dei. 1. Quàm lata seu immensa sit, quia comprehendit seipsum, & in seipso omnia, non solum præterita, præsentia, futura, sed & omnia possibilia, quæ facere potest; omnes possibiles rerum euentus, omnia, quæ circa res creatas disponere potest. *Sapientiæ eius non est numerus.* Psal. 114. 2. Quàm sublimis & perfecta sit, quia sapiens est, non accidentali sapientia, sed per essentiam. 3. Quàm longa sit, seu æterna, ipsi Deo coæua. *Sapientiam Dei præcedentem omnia quis inuestigabit?* Eccl. 1. 4. Quàm profunda, & incomprehensibilis sit, quæ nequit à creatura vlla, vti nec diuina essentia, cum qua idem re est, comprehendi. Abscondita est ab oculis omnium viuentium, volucres quoque cœli latet, ipsos nempè Angelos. Quã longè hæc sapientia Dei excedit scientiam Cherubinorum, omnemque aliam possibilem sapientiam? quam meritò proinde suspiciendus laudandus, metuendus, amandus *Deus scientiarum Dominus?* 1. Reg. 2. quàm humiliter & cautè ambulandum coram eo, qui scrutatur corda & re-

Heb. 4. & renes, cuius oculis nuda & aperta sunt omnia? Admiratio & collaudatio diuinæ Sapientiæ, timor, amor, feruor Deo sincerè perfecteq; seruiendi, seu praxis exercitij præsentiæ Dei.

II. Quàm clarè Deus hanc infinitam suã sapientiam nobis in tempore manifestarit, ac porrò manifestare non desinat, 1. In operibus naturæ, vt in creatione, conseruatione, & gubernatione mundi, omniumque, quæ in mundo sunt, maximè Angelorum & hominum, in quibus omnibus mira elucet sapientia Dei, iuxta illud: *Effudit illam super omnia opera sua.* 2. In operibus gratiæ, vt in Incarnatione Verbi, & tam mira & congruâ reparatione hominis lapsi: in ineffabili SS. Eucharistiæ mysterio omnium mirabiliũ Dei compendio: in adinuentione tot, tamque admirandarum viarum ac rationum, quibus electos suos deducit ad salutem, idque tam suauiter, vt nec vim vllam inferat liberæ eorum voluntati; & nihilominus tam efficaciter, vt potiùs vniuersum mundum inuerteret, quàm vel vnum eorum perire sineret. quàm meritò hæc expendens admirabundus exclamare debe-

Eccl. 1.

Psal. 103. res: *Quàm magnificata sunt opera tua,*

Do-

Domine, omnia in sapientia fecisti! quàm humili, gratoque animo redamare, & glorificare oporteret eum, qui tibi præ tot alijs gentilitatis, hæreseos, vel ignorantiæ tenebris inuolutis, incerta & occulta sapientiæ suæ manifestare dignatus est? Admiratio, amor, zelus gloriæ Dei. Psal. 50.

III. Quantò demum clariùs thesauros infinitæ sapientiæ suæ reseraturus sit in æternitate, quando videbimus eum sicuti est, & in eo omnia mysteria abscondita à sæculo, omnia occulta & iustissima eius iudicia, omnia stupenda opera, omnes admirandas adinuentiones, quibus singulos Electos ad talem gloriam perduxit, abyssum denique caussarum & rationum, æternarum diuinæ prouidentiæ, nihil omninò casu absque certa caussa permittentis.

Quàm promptè nunc ergò mysteria fidei credere, occulta iudicia Dei reuereri, beneplacitum prouidentiæ diuinæ in omnibus admirari, laudare, amplecti te oporteret, qui hæc omnia te olim clarè intuiturum confidis in ciuitate Domini virtutum, vbi videbitur Deus Deorum in Sion! Zelus proficiendi in viua fide, feruenti charitate, absoluta resignatione.

De Bonitate Dei.

I. EXpende 1. quàm lata & immensa sit bonitas Dei, quæ continet in se omnem rationem boni tam naturalis, quam moralis, seu tam in genere entis, quam in genere moris. Habet enim in se eminenter naturales perfectiones omnes possibiles omnium possibilium creaturarum, & similiter perfectiones morales omnium virtutum, liberis creaturis proprias, absque vllà imperfectione, cum sit impeccabilis, infinitè sanctus, & consequenter habet omnem rationẽ boni, non tantum honesti, sed etiàm vtilis, & delectabilis: quicquid enim honestatis, vtilitatis, & delectabilitatis in creaturis reperiri, aut concipi potest, id multò eminentius in se complectitur. 2. quàm longæua sit Dei bonitas, ipsi nimirum coæua, indefectibiliter æternùm eadẽ perseuerãs. 3. quàm alta seu infinitè perfecta sit, quę nec intẽdi nec minui possit, respectu cuius creaturarum bonitas nulla sit, cùm non accidentali bonitate Deus bonus sit, sed per essentiam, iuxta illud: *Nemo bonus* *Luc.* 18. *nisi solus Deus.* Et: *Non est Sanctus, vt* 1. *Reg.* 2. *est*

est Dominus. 4. quam profunda proinde seu incomprehensibilis sit illa bonitas, quæ idem re est cum essentia diuina, ideoque nequit comprehendi.

Quàm longè hæc infinita bonitas superat omnium rerum creatarum, quantumuis amabilium, etiam possibilium, bonitatem, quæ semper limitata & defectibilis, imò nisi à Deo conseruetur, nulla est! Quàm meritò ergò Deus, præ omnibus & super omnia, est æstimandus, amandus, quærendus? quam indignum est, spreta infinita bonitate, & amabilitate, euanidas & momentaneas creaturarum oblectatiunculas aucupari? Quàm meritò de his conqueritur Deus apud Ieremiam: *Obstupescite cœli super hoc, & porta eius desolamini vehementer. Me dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & fecerunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas!* Admiratio, gaudium de bonitate tanta, amor Dei tam boni, horror offensæ eiusdem, cõtemptus creaturarum. Ierem. 2.

II. Quomodo Deus hanc suam bonitatem in tempore manifestârit. 1. In operibus naturæ, vt in creatione, conseruatione, gubernatione mundi, omniumque rerum creaturarum, maxi-

maximè hominum, & Angelorum; tot, tam varias, tam congruas, tam eximias perfectiones dotesque naturales ex inexhausto thesauro infinitæ bonitatis suæ singulis impertiendo, easdem sic dotatas conseruando, gubernando, ad fines debitos dirigendo: in operibus gratiæ, vti in opere redemptionis, vocationis, iustificationis, tot, tam multiplicia, tam sublimia charismata supernaturalia rationalibus creaturis conferendo, eadem in ijs conseruando, & augendo; insuper seipsum, fontem omnium gratiarum, per Incarnationem & sanctissimæ Eucharistiæ institutionem hominibus communicãdo, idque ex gratuita bonitate sua. O quàm suspicienda, quàm amanda, quã glorificanda, super omnia, tanta bonitas! Affectus ferè ijdem renouandi.

III. Quomodo demùm eandem bonitatem suam in æternitate exhibiturus sit, beatis tam inæstimabilia, singulorum meritis proportionata, dona gloriæ essentialis & accidentalis, animæ & corporis conferendo, æternumque conseruando! Affectus ijdem, cum spe gloriæ, repetendi.

De

De infinita charitate erga homines, maximè Electos. V.

1. EXpende eodem modo magnitudinem charitatis Dei, 1. Quàm latè se extendat, ad omnes ominò homines, quos omnes vult saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire: & ad omnia bona naturæ, gratiæ & gloriæ, quæ ex amore ijsdem contulit, cōfert, conferetque æternùm. 2. Quàm longa sit, ab æterno in æternum perdurans. Nam ex quo est Deus, amauit, quos creare, saluare gratiâ, & gloriâ coronare constituit, quantum in se erat, præcipuè Electos: iuxta illud: *In charitate perpetua dilexi te.* 3. Quàm sublimis infinitéque perfecta sit, cui nulla creata charitas queat comparari, ob dona sublimissima & inæstimabilia naturæ, gratiæ, gloriæ, per eam hominibus collata, & conferenda. 4. Quam profunda & inuestigabilis sit, tum quia Deus ipse est charitas, tum quia ex gratuito beneplacito suo tam miris occultisque modis, quos elegit, ad optatum finem perducit. Ier. 31.

O quantò latior, longæuior, sublimior & incomprehensibilior hęc charitas

ritas Dei omni creata & possibili creari caritate! quali ergo reciprocæ dilectionis affectu meritò compensanda! His expensis exercendi affectus amoris latissimè, sublimissimè, constantissimè, insatiabilissimè, in præsenti more consueto.

II. Expende quomodo Deus hanc charitatem suam nobis ostenderit in tempore, in omnibus operibus suis, naturæ & gratiæ, maximè in opere redemptionis, luculentissimo infiniti amoris sui erga nos monumento. 1. Pater mittendo Filium, & adoptando nos in filios & hæredes regni per eius Incarnationem. 2. Verbum Incarnatum, seipsum pro nobis tradendo, intimeque vniendo, non modò per gratiam iustificantem, sed etiam realiter per præsentiam sacramentalem. 3. Spiritus sanctus insuper, seipsum, ceu fontem omnis amoris & gratiæ, nobis communicando. Quam incomprehensibilis in his omnibus elucet dilectionis excessus! quo excessu amoris iure esset recompensandus? Affectus ijdem exercendi quoad præteritum, seu dolor excitandus de nostra in redamando frigiditate.

III. Quomodo demùm eandem charita-

ritatem ſuam, multò feliciori modo, exhibiturus ſit in æternitate Electis, ineffabiles gloriæ & beatitudinis ſuæ theſauros, quoad animam & corpus, cum ipſis liberaliſſimè communicando, ſeipſum ijs per viſionem, amorem & fruitionem beatificam in omnem æternitatem beatiſſimè poſſidendum tradendo, familiariſſimeque cum ijſdem veluti amicis intimis filijſque dilectiſſimis, agendo.

O quales deliciæ erunt, ſic ab eo æternùm amari in patria, quarum vel modica & momentanea delibatio ſic reficit in via! Affectus ijdem amoris in futurum exercendi cum propoſitis practicis.

De Miſericordia Dei. VI.

I. EXpende 1. quàm latè ſe diffundat miſericordia Dei, ad omnes omnium creaturarum miſerias, maximè hominum, etiam ingratiſsimorum peccatorum, tam corporales, quam ſpiritales, tam temporales, quam æternas ſubleuandas. *Miſericordia Domini plena eſt terra.* *Miſereris, Domine, omnium, quia omnia potes.* 2. Quàm longa ſit, perdurans in omnes æternitates: *Miſericordia Domini ab æterno in æter-* Pſal. 118. Sap. 11. Pſal. 102.

æternum, super timentes eum. 3. Quàm sublimis, seu quàm intensa sit, cui omnis misericordia creata, hominum & Angelorum, simul sumpta, vix nomen misericordiæ mereatur, quæ nec intendi possit, nec remitti, cum sit infinitè perfecta. 4. Quàm denique profunda, seu incomprehensibilis sit, tum quia est super omnia opera eius, iuxta
Psal. 144. illud: *Miserationes eius super omnia opera eius*, extenditq; se ad indignissimos omni miseratione peccatores, imò ad ipsos damnatos, quos infra condignũ punit; tum quia misericordia Dei, vti & charitas, Deus ipse est.

Quàm longè excedit hæc misericordia infinita omnem finitam misericordiam! quàm proinde reuerenter suspicienda, amanter complectenda? quanta fiducia ad sinum tam amplæ inexhaustæque misericordiæ nobis in omni afflictione confugiendum? Admiratio, amor, gratitudo, filialis fiducia, & recursus ad Deum.

II. Quomodo Deus hanc misericordiam suam hucusque à condito mundo in hoc sæculo exhibuerit, hodieq; exhibeat, erga omnes creaturas, maximè rationales, hominibus & iumentis necessaria tam paternè prouidendo, atque

atque à tot miſerijs corporalibus præſeruando, & liberando, iuxta illud: *Homines & iumenta ſaluabis Domine: quemadmodum multiplicaſti miſericordiam tuam Deus!* Homines inſuper, & te inter illos, à tot ſpiritualibus miſerijs, vti peccatis, tentationibus, periculis ſalutis tam miſericorditer præſeruando, ex ijsùe eruendo: & demum luculentiſsimè, in humana natura aſſumpta miſerias noſtras, abſque peccato, aſſumendo, atque in ſe culpas noſtras, quibus æternas miſeras merebamur, expiando, iuxta illud: *Voluit per omnia fratribus aſſimilari, vt miſericors fieret.* *Pſal. 35.* *Pſal. 146.* *Heb. 4.*

O qualis abyſſus Domini miſerationum, quibus exhaurire dignatus eſt abyſſum noſtrarum miſeriarum! Affectus ijdem cum zelo imitandi.

III. Quomodo eandem miſericordiam Pater miſericordiarum exhibiturus ſit in futuro ſæculo, electos purgandos à temporalibus pœnis per viuorum ſuffragia, & Filij Sanctorumq; merita miſericorditer liberando: purgatos, aut purgatione iſtic non indigentes, ab æternis miſerijs præſeruando; & iuſto iudicio damnatos infra condignũ puniendo. O quantò Deus

est propensior ad misericordiam, quam ad iustitiam, vt meritò dixerit Dauid: *Nunquid obliuiscetur misereri Deus, aut continebit in ira sua misericordias suas!* Et Habac. *Cum iratus fueris, misericordiæ recordaberis.* Affectus penè ijdem repetendi.

Psal. 76.

Hab.

De longanimitate Dei.

I. EXpende 1. quàm latè se extendat Longanimitas Dei, ad omnia omnium hominum, maximorum etiam peccatorum, peccata, quantumuis grauia & enormia, longanimiter, ad longum etiam non rarò tempus, tolerandà, 2. quàm longa sit, coœua scilicet ipsi Deo qui, quos tolerat misericorditer in tempore, decreuit sic tolerare ab æternitate. 3. quàm sublimis infiniteque intensa, cui nulla nec humana, nec Angelica longanimitas, nulla paterna, vel materna patientia & indulgentia queat comparari. 4. quàm profunda & incomprehensibilis, quæ nulla hominum etiam contumaciſsimorum & obstinatiſsimorum ingratitudine & malitia possit exhauriri. O longanimitatem verè diuinam, non humanã! quam verè hanc intuens exclamauit Regius vates: *Miserator & miseri-*

Ps. 102.

fericors Dominus, longanimis & multum misericors. Quomodo miseretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se, quoniam ipse cognouit figmentum nostrum. Et Sapiens: *Dissimulas peccata hominum, propter pœnitentiam, diligis omnia, quæ sunt; parcis autem omnibus, quoniam tua sunt, Domine, qui diligis animas*: Admiratio, amor, gratitudo, fiducia. Sap. 11.

II. Quomodo hanc longanimitatem à condito mundo hucusque exercuerit erga tot peccatores; protoplastis parentibus tam misericorditer parcendo, & tam admirabile medium reparando generi humano prodendo; mundum ob tot horrenda scelera, generali diluuio delendum, tot annis tolerando, & per Noe præmonendo: populum Israeliticum tot annis rebellem, ingratum & impium misericorditer sustinendo, & ad resipiscendum prouocando: tot regum impijssimorum & Monarcharum abominanda flagitia, tot priuatorum hominum inaudita facinora plurimis annis non infrequenter dissimulando. Quæ paterna maternaque indulgentia huic longanimitati queat comparari? quis pater, aut quæ mater has

toleret iniurias molestiasque in vnico filio, quas Deus quotidie tolerat in ingratissimo mancipio? Affectus ijdem cum zelo imitandi similem in aliorum defectibus tolerandis longanimitatem.

III. Quomodo eandem longanimitatem Deus tibi hucusque à puero exhibuerit, tot tantasque tuas iniquitates, ingratitudines, & negligentias tam paternè dissimulando, tam patienter tolerando, ad pœnitentiam te exstimulando. Hæccinè à proximo tuo, quantumuis amicissimo patereris, quę Deus à te terræ vermiculo hucusque passus est, hodieq; pati dignatur? Caue ergò ne amplius tanta bonitate abutare. Audi Apostolum monentem:

Rom. 2. *An diuitias bonitatis eius, & patientiæ, & longanimitatis contemnis, ignorans quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit? Secundum autem duritiam tuam, & impœnitens cor tuum thesaurizas tibi iram, in die iræ, & reuelationis iusti iudicij Dei, qui reddet vnicuique secundum opera eius.* Gratitudo, amor, dolor de ingratitudine, zelus emendandi.

(..)

Do-

5. Hebdom. post Pascha.

Dominica V. post Pascha.

De Oratione. Ioan. 16.

I.

I. INuitat Christus discipulos ad orandum, inquiens: *Amen dico vobis, si quid petieritis Patrē in nomine meo, dabit vobis.* Quanta dignatio diuinæ Maiestatis hominem, quoties libet, in colloquium admittentis! quanta liberalitas, quicquid petitur in nomine Filij, liberaliter largientis! Quanta vilis homuncionis illa dignitas, sic à Deo in colloquium admitti, quanta felicitas sic exaudiri! quanta porrò ignauia & ingratitudo, tanta gratia non crebrius nec auidius vti! Gratitudo, fiducia, feruor orandi.

II. Idem orationis exercitium vehementius inculcat, simulque quid, & quomodo petendum sit, insinuat, inquiens: *Vsque modo non petistis quicquā in nomine meo. Petite, & accipietis, vt gaudium vestrum sit plenum.* Illa nimirum innuit esse petenda, quæ nos iuuent ad gaudium plenum solidumque bonæ conscientiæ in hac vita, & beatę perennitatis in altera consequendum,

cuiusmodi non sunt opes, honores, voluptates, & res caducæ, nisi quatenus ad finem vltimum consequendum conferunt; sed cordis puritas, solidæ virtutes, & perfecta cum Deo, eiusque beneplacito, vnio & conformitas. Deinde hæc ipsa efficacissimè petenda à Patre per infinita Filij merita, atque etiam per paterna misericordiæ eius viscera Zelus sic orandi.

3. Eosdem ad filialem fiduciam animat, tum quod ipse Pater ipsos amet, tum quia ipse sit futurus eorum aduocatus apud Patrem, ad quem se rediturum prædicit: *Non dico vobis, quia ego rogabo patrem de vobis, ipse enim pater amat vos, quia vos me amastis, & credidistis, quia ego à Deo exiui. Exiui à patre, & veni in mundum, iterum relinquo mundum, & vado ad Patrem.* O qualis abyssus miserationum æterni Patris sic nos diligentis! qualis abyssus meritorum, tota vita accumulatorum, Filij apud Patrem pro nobis interpellantis! quis syncerè Deum quærens & amans, si has abyssos viuæ fidei oculis intueatur, ad filialem fiduciam non mirificè animetur? Amor, filialis fiducia.

De Iustitia Dei. II.

I. EXpende 1. quàm lata sit iustitia Dei, seu quàm latè se extendat, ad omnium hominum & Angelorum omnia & singula mala merita punienda, & bona merita remuneranda. Quàm longa sit, seu coæterna ipsi, qui quamdiu est Deus, tamdiu est iustus. 3. Quàm sublimis, seu quàm perfecta, cui nihil possit addi, nec demi, qui exactissimè reddit vnicuique secundum opera sua, quorum omnium numerum, pondus & mensuram profundissimè penetrat. 4. Quàm demùm profunda & inuestigabilis sit eadem iustitia Dei, qui iustissimo iudicio ex communi massa corruptionis alios elegit gratis in vasa misericordiæ ad æternam gloriam, præ tot alijs præuisis veluti vasis iræ in contumeliam. O quàm verè dixit admirabundus Psaltes: *Iustitia tua sicut montes Dei, iudicia tua abyssus multa*! quàm longè hæc iustitia superat omnem creatam iustitiam! quantò exactius reddit vnicuique, quod suum est, vtpotè, qui non solum vult, sed & scit, & potest examussim omnia tam bona, quã mala, recompensare. Admiratio, vene- Psal. 35.

ratio, laudatio iustitiæ Dei; horror diuinæ offensæ, zelus proficiendi in omni sanctitate.

II. Quam manifesta infinitæ iustitiæ Deus à condito mundo hucusque ediderit, hodieque edat, non raro, exempla. 1. In plectendis malis meritis spirituum Apostolicorum, protoplastorum parentum, omnium corruptorum hominum tempore diluuij deletorum, Sodomitarum exustorum, Israelitarum rebellium toties castigatorum, Beniamitarum penè excisorum, tot aliorum peccatorum, quorum aliquos tam horrendis modis, etiam in hac vitâ, mulctat, alios in futurum æternum puniendos reseruat, occulto quidem, sed iustissimo iudicio. 2. In remunerandis bonis meritis seruorum suorum, vti, in veteri lege, Patriarcharum Abraham, Isaac, Iacob, Ioseph, piorum Regum Dauidis, Ezechiæ, aliorumque diuinæ legis obseruatorum, vti Tobiæ, Machabæorum: in noua lege, tot Apostolicorum virorum, Martyrum, Confessorum, aliorumque piorum in hodiernum vsque diem obsequia, & sanctos pro ipsius gloria

gleria ſuſceptos labores partim in hac vitâ remunerare, in futurum copioſius remunerandos reſeruara conſueuit. Affectus ferè ijdem.

III. Quantò demùm luculentius infinitam ſuam iuſtitiam in futuro ſæculo ſit æternùm declaraturus, in reproborum omnium omnibus & ſingulis præuaricationibus rigidiſsimè mulctandis, tum in Electorum bonis deſiderijs, & operibus exactiſsimè remunerandis in numero, pondere & menſurâ ſecundum normam iuſtitiæ ſuæ, quæ nec vnicum quidem malum deſiderium relinquet impunitum, nec minimum deſiderium bonum irremuneratum. Affectus ijdem renouandi.

III. *De veritate & fidelitate Dei in promissis.*

I. EXpende 1. quàm latè se extendat hæc Diuina veritas & fidelitas, ad omnes videlicet veritates vnquam à Deo reuelatas, ad omnes figuras veteris Testamenti, vmbras futurorum, ad omnes promissiones in vtroque testamento factas. *Fidelis Dominus in omnibus verbis suis.* 2. Quàm longa, seu æternùm inconcussa perdurans: *Veritas Domini manet in æternum.* 3. Quàm sublimis, seu quàm infinitè perfecta & infallibilis sit, cui nec addi quicquam, nec demi possit. 4. Quàm profunda, & incomprehensibilis, tum quod sit circa res abstrusissimas, longissimeque omnem creati intellectus captum superat, tum quod Deus ipse sit veritas. Quàm longè excedit hæc infinita veritas & fidelitas Dei, omnem creatam veritatem & fidelitatem, quæ ex se tam arcta, tam breuis, mutabilis & fallibilis deprehenditur? quàm viuam proinde fidē, quàm filialem fiduciam, quàm ardentem dilectionem à nobis vicissim exigit! Affectus fidei, spei, charitatis hic subiungendi.

Psal. 144.

Psal. 116.

II. Quo-

II. Quomodo Deus hanc ſuam infinitam veritatem & fidelitatem in hoc ſæculo manifeſtarit, tot figuras, tot prophetias in veteri lege Patribus factas, maximè circa aduentum Saluatoris: ſimiliter in noua lege prædictiones & promiſſiones Chriſti Domini circa Eccleſiæ ſuæ incrementum, inconcuſſam inter perſecutionum procellas ſtabilitatem, peculiaremq; Spiritus ſancti aſsiſtentiam accuratiſsimè adimplendo. Affectus ijdem repetendi cum zelo tam fideli Domino fidelius ſeruiendi.

III. Quantò demùm clarius manifeſtaturus ſit hanc eandem veritatem & fidelitatem in futuro ſæculo, omnia à ſe reuelata & prædicta, de ſtatu beatæ aut miſeræ æternitatis, implendo. quàm luculenter damnati infallibilem veritatem Dei, æterna reprobis intentantis ſupplicia, æterno eiulatu, teſtabuntur? & quàm perſpicaciter beati infallibilem fidelitatem eiuſdem, æterna iuſtis promittentis præmia, cum ineffabili cordis tripudio, intuebuntur? Affectus ijdem cum oppoſitis practicis renouandi.

IV. *De Liberalitate Dei.*

1. EXpende 1. quàm latè se diffundat Liberalitas Dei, *qui dat omnibus affluenter, & non improperat*, ad omnia videlicet dona naturæ, gratiæ & gloriæ, omnibus & singulis rationalibus creaturis, atque inter eas maximè Electis, & vicissim erga se liberalibus liberalissimè impertienda. 2. Quàm longa sit, durans ab æterno in æternũ, quoad voluntatem eadem dona, imò seipsum, liberalissimè largiendi. 3. Quã sublimis & infinitè perfecta, tum ob excellentissima dona, quæ tam profusè impertitur, quia ipse re idem est cũ infinita liberalitate sua, quæ proinde nec augeri potest, nec minui. 4. Quã profunda sit, cum gratis absque vllo debito, & merito, quibus vult, liberalius, præ ceteris, sua dona, seque ipsum communicet; proindeque captum creati intellectûs longè superet. Ecquænam liberalitas, etiam possibilis in cœlo & in terrâ, huic queat comparari? nulla, nusquam, nunquam. Quam grato, feruenti, liberali animo ram liberali Domino iure foret seruiendum? Gratitudo, amor, feruor per-

perfectè Deo seruiendi per assiduum studium eximiæ perfectionis.

II. Quàm liberalem se exhibuerit & nunc exhibeat Dominus erga Angelos & homines in via, maximè Electos erga se vicissim liberales, & liberali animo se totos eius obsequio impendentes. 1. Tot, tam varijs eximijsque naturæ & gratiæ donis cumulatissimè eos ornando; virtutes supernaturales, cum habituali gratia, in excellenti gradu gratis eis infundendo. 2. Cooperantes charismatis sibi communicatis, pro singulorum meritis, insignibus gratiæ sanctificantis augmentis statim deuorando, nouaq; auxilia gratiæ excitantis, tot, ac tanta, ad continuum eiusdem sanctificantis gratiæ, & infusorum habituum incrementum promerendum largissimè superaddendo. 3 Hanc suam liberalitatem tam in assidua suppeditatione nouorum auxiliorum gratiæ excitantis, quàm in collatione nouorum graduum virtutum infusarum, maximè charitatis & gratiæ sanctificantis, nisi ipsi ponant obstaculum, continuando vsque dum perseuerantiæ donum & prædestinatum sibi gloriæ brauium assequantur. Quam stupenda & profusa illa libera-

litas? quoties eiusdem erga te expertus es, & nunc experiris non obscura argumenta? & tamen adhuc te tam parcum exhibes & torpidum in eius obsequio. quando tandē audies Apo-
2. Cor. 9. stolum intonantem: *Qui parcè seminat, parcè & metet, & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* Affectus ijdem, cum dolore de nostra in diuinis obsequijs parcitate.

III. Quàm liberalem se idem exhibiturus sit Electis suis in patriâ, omnia & singula eorum merita, tam inæstimabilibus præmijs gloriæ essentialis & accidentalis, animæ & corporis, & variarum laureolarum, supra condignum, remunerando, nec solum eorum ardua & heroica facinora, sed minima etiam pia desideria. O quàm detestanda socordia nostra in operibus ac desiderijs meritorijs multiplicandis, cùm tam profusa sit, liberalitas Dei in eisdem, longè supra condignum, æternùm remunerandis! Affectus ijdem cum zelo proficiendi assiduè in charitate, & gratiâ, per frequentationem actuum meritoriorum.

In Festo Ascensionis Domini. V.

Mar.16. Act.1.

I. REcumbentibus Apostolis apparens Christus & conuescens, primum paternè increpauit eorum incredulitatem, & duritiam cordis, vt eam agnoscentes, & detestantes, nunquam relaberentur: deindè blandè eos est consolatus, ne nimium ob discessum suum contristarentur, forsan vsus similibus verbis: *Vado parare vobis locum, & iterum veniam, & accipiam vos ad meipsum, vt, vbi ego sum, & vos sitis* O quàm paternus Christi Domini erga electos suos est amor! quam verè ait: *Ego quos amo, arguo & castigo:* Apoc. 3. nec enim minus amat, cũ increpat & flagellat, quàm dũ cõsolatur, & fouet. Amor, constans patientia in aduersis.

II. Ne iniuncti sibi muneris prædicandi Euangelij difficultate deterrerẽtur, promisit eis spiritum S. breui mittendum, à quo essent in omnibus ditigendi, illuminandi, & confirmandi, inquiens: *Sedete in ciuitate, donec induamini virtute ex alto.* Luc. 24. Quàm suauiter & efficaciter discipulorum, de suis viribus diffidentium, animos in talem spem erigit, vt omnia se posse in eo, à

quo

quo se confirmandos audiunt, nõ absque singulari interno gaudio, confidant; ideoque nec verbo commissam sibi tam arduam prouinciam recusent? nec spe sua frustrati fuêre: quantum enim pauci illi, timidi, & rudes prius piscatores, confirmati postea, & illuminati sancti Spiritus gratia, intrepidi Euangelij prædicatores breui tempore portuerint & effecerint, mundus stupescit vniuersus. Amor, & filialis fiducia erga tam amabilem Dominum, qui, quos ad magna & ardua elegit, tales, si sibi diffidentes in ipso confidant, quales esse vult, efficere consueuit.

Luc. 24. III. *Eduxit eos foras in Bethaniam, in montem Oliueti.* An ipse simul cum eis visibilis exierit; an iussis illis istuc ire, vsque ad locum ipsum disparuerit, non liquet: vtrumque eximiæ fuit dilectionis eius in discipulos argumentum, & grande ijs contulit solatium. Voluit porrò Saluator noster, caput Electorum, ex illo monte Oliueti, vbi erat Bethaniæ, id est, domus obedientiæ vel afflictionis, cœlum conscendere, in quo passionem suam secundum beneplacitum æterni Patris, ex gratuita erga humanum genus dilectione & miseratione dignatus est auspicari; vt

ostens-

ostenderet heroicam tribulationum patientiam, & perfectã obedientiam, Bethaniâ sublimem charitatem, monte ipso; & intimam misericordiam, oliuâ, adumbratam, esse regiam ad cœlum viam, quam ipse calcâsset, nobisque calcandam designasset. Quam pios affectus compassionis, gratitudinis, amoris, congratulationis elicuerint discipuli inter eundum, recolentes, quæ non ita pridem isthic cõtigerant, circa amantissimum Magistrum suum à se desertum, captum, per vallem Iosaphat & torrentem Cedron deductũ ad ignominiam Crucis; nunc gloria & honore coronatum, mox gloriosè deducendum à cœlestibus hierarchijs ad dexteram Patris? Amor, congratulatio, zelus imitandi in Christo patientiam, obedientiam, charitatem, misericordiam.

De ascensu eius in cœlum. VI.

I. DIscipulis in monte Oliueti congregatis exhibuit se amantissimus Dominus solito splendidiorem, vultuque blandiorem, omnes & singulos, pro amplexu dari solito, ad osculandas cicatrices vulnerum suorum benignè admittens. Quàm insolitos inte-

interim diuinæ lucis radios singulorum mentibus afflabat? quàm ignitas diuini amoris sagittas cordibus infigebat? quam porrò illi ardentes reuerentiæ, amoris, doloris & gaudij mixtos lacrymis affectus, quàm incredibili cum internæ dulcedinis gustu frequentarint; præsertim B. Mater, quæ tam ardenter comitari filium optabat, & tam heroicè simul eius diuinæ voluntati se resignabat. Quis illius plusquàm Seraphici cordis excessus intellectu assequatur? Admirare & imitari conare prædictos actus amoris, congratulationis, resignationis.

Luc. 14. II. *Et eleuatis manibus benedixit eis, & ferebatur in cœlum.* Quàm ineffabili paternæ misericordiæ & dilectionis affectu pius Dominus, intuens hos dilectos suos discipulos tam ægrè à se diuelli, eorum orbitatem miseratus, largissimam ijs, eleuatis manibus, benedictionem impertierit, quanto eorum gaudio & solatio? forsan his vel similibus verbis vsitatis in lege veteri vsus: *Benedicat vos Dominus & custodiat vos: ostendat Dominus faciem suam vobis, & misereatur vestri. Conuertat Dominus vultum suum ad vos, & det vobis pacem.* Vel his in cœna antè vsur-

Num. 6.

Ioan. 17.

vsurpatis: *Pater serua eos in nomine tuo, vt sint vnum sicut & nos.* Quam liberalis est Dominus, quam paratus nos *benedicere in omni benedictione spirituali in cœlestibus, modò nos ad eam excipiendam disponamus*, per humilem agnitionem nostræ indigentiæ, per ardens desiderium amplioris diuinæ gratiæ, & assiduum studium eidem strenuè cooperandi vsque ad finem vitæ! His consideratis gratias diuinæ liberalitati age, & affectus humilitatis, fiduciæ & zeli constanter proficiendi subiunge. *Eph.* 1.

III. *Et nubes suscepit eum ab oculis eorum.* *Act.* 1. Quanta admiratione & exultatione discipuli defixis oculis & attonitis mentibus sequebantur Dominum, nõ curru aut equis, instar Eliæ, nec Angelico fultum ministerio, sed virtute propria eleuatum a terra, gradientem in multitudine virtutis suæ, cœlum conscendere, vsque dum eum nubes lucida eorum aspectui subduceret? Quàm admirandos interim affectus amoris, congratulationis, fiduciæ, zeli gloriæ eius continuarint? quàm incensa desideria eum sequendi cum debita tamen resignatione, elicuerint? quantò affectuosius, quã olim Eliseus, inti-

intimis præcordijs exclamauit: *Pater mi, Pater mi, currus Israel, & auriga eius!* 4. Reg. 2. Et cum Sponsâ: *Trahe nos post te, curremus in odorem unguentorũ tuorum!* Cant. 2. quanta mentis dulcedine se perfundi, quam insolita vi se trahi post dilectum suum senserint, vt oculis saltem abeuntem sequendo non viderentur posse satiari, vsque dum per apparentes Angelos regredi in Ierusalem iuberentur! Quã æquum est & nos eundem Dominum, & sponsum nostrum, tam amabilem, instar aquilæ prouocantis ad volandũ pullos suos, omnes ad se inuitantem & post se trahentem conari saltem desiderijs cordis sequi, desiderando medullitus ab amore terrenorum expediri, mente in cœlestibus habitare, & solum, quæ sursum sunt sapere, nec quicquam aliud in terris expetere, quam diuinam eius gloriam omnibus modis semper & vbique propagare! Amor, congratulatio, zelus gloriæ Christi, desiderium cœlestis patriæ.

VII. De Ingressu Christi in cœlum.

I. *Ascendens Christus in altum, captiuam duxit captiuitatem*, magno cum triumpho & iubilo, ium iustorũ è limbo liberatorum, comitantium & Psal. 67.

plau-

plaudentium, tum Angelorum congratulantium & concinentium ingressus est cœlum Empyreum. Quanto gaudio beati illi recens è squalore limbi educti ineffabili cœlestis illius domicilij amplitudine, splendore, magnificentiâ stupefacti exclamarint: *Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.* Et: *Domine bonum est nos hic esse!* Quanta exultatione Angeli partim ipsum comitantes, partim obuiam occurrentes eidem applauserint! iuxta illud: *Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium.* Et: *Ascendit Deus in iubilatione, & Dominus in voce tubæ.* Seque inuicem cohortantes ingeminarint: *Psallite Deo nostro, psallite, psallite Regi nostro, psallite, quoniã Rex omnis terræ Deus, psallite sapienter. Psallite Deo, qui ascendit super cœlum cœli ad orientem.* Quàm lætabundi hi cæteros, qui in cælo remanserant alloquentes dixerint: *Attollite portas principes vestras, & introibit Rex gloriæ.* quærentibus autem illis: *Quis est iste Rex gloriæ?* respondérint: *Dominus fortis & potens in prælio.* conspicati porrò Christum, simul & cicatrices vulnerum circumferentem, & inenarrabili fulgore coruscan-

Psal. 83. Matt. 17. Psal. 67. Psal. 23. Psal. 67. Psal. 23.

scantem, iterum attoniti interroga-
Isa. 63. rint: *Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra: iste formosus in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis sue?* Quibus cum ipse respondisset: *Ego sum, qui loquor iustitiam, & propugnator sum ad saluandum*, simul omnes
Apoc. 5. supplices & venerabundi illi acclamarint: *Dignus est agnus, qui occisus est, accipere virtutem, & diuinitatem, & sapientiam, & honorem & gloriam, & benedictionem.* Quanto demum liquidiore gaudio perfusus bonus pastor Chri-
Luc. 15. stus, ob ouem perditam morte sua recuperatam, cœloque redditam, exultabundus Angelis dixerit: *Congratulamini mihi, quia inueni ouem, que perierat.* His expensis exerce similes affectus gaudij & congratulationis de gloria Christi, zeli honoris eius, desiderando eundem ab omnibus agnosci, amari, & glorificari sicut in cœlo, sic & in terra.

II. Perueniens ad thronũ æterni Patris Christus, quanto humilitatis, reuerentiæ, amoris sensu obtulerit eidem prima expeditionis suæ spolia, cœtum iustorum; rationemque impositi sibi operis iam confecti red-
Ioan. 17. dens, subiecerit: *Pater manifestaui nomen*

men tuum hominibus, & te clarificaui super terram. Opus consummaui, quod dedisti mihi, vt facerem. Et nunc clarifica tu me, Pater, apud temetipsum claritate, quàm habui priusquàm mundus fieret, apud te. Quàm exultabundus Pater hoc oblatum munus acceperit, & confestim Filio dixerit: *Sede à dextris meis,* Psal. 109. constituens eum supra omnem creaturam, vt in nomine eius omne genu flectatur! Quanto iterum humilitatis, gratitudinis, amoris affectu hanc tantam Humanitatis suæ exaltationem acceptarit Filius? Congratulare Christo, & similes humilitatis, gratitudinis, amoris affectus exemplo eius exerce.

III. Quamprimùm consedit ad dexteram Patris, quàm promptè mox eiusdem nutu munus iudicis & remuneratoris auspicari cœperit, singulis Sanctorum, quos secum adduxerat, pro meritis inter choros Angelorum thronos proprios assignando, sicque ruinas Luciferi & sociorum restaurando! item munus summi Pontificis & aduocati, pro nobis Patrem assiduè interpellando, & cicatrices vulnerum suorum repræsentando! iuxta illud: *Non enim in manufacta sancta* Heb. 4.

Iesus

Iesus introiuit exemplaria verorum, sed in ipsum cœlum, vt appareat nunc vultus Dei pro nobis. Et: *Aduocatum habemus apud Patrem, Iesum Christum, iustum, & ipse est propitiatio pro peccatis nostris* ? Congratulatio, gratitudo, fiducia, zelus perfectè seruiendi tam liberali remuneratori.

1. Ioan. 2.

I. Dominica infra Octauam Ascensionis. *Ioan* 15. & 16.

I. *CVm venerit Paracletus Spiritus veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me, & vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.* Quàm luculentum Spiritus sanctus Christo perhibuit testimonium, illuminando discipulorum, aliorumq; fidelium intellectum, & purgando, inflammando, confirmandoq; affectum, vt veritates à Christo reuelatas constanter crederent, & ad mortem vsque propugnarent, & doctrinæ Euangelicæ in omni perfectione sectandâ, vitam moresque suos conformarent! Simili modo Apostolici viri Christo perhibuêre testimonium hæc eadem ipsis à Spiritu sancto inspirata, alijs ver-

verbo & exemplo inculcando. Hos imitare in zelo gloriæ Christi, & salutis animarum propagandæ.

II. *Hæc locutus sum vobis, vt non scandalizemini, absque synagogis facient vos.* Quàm sollicitè Christus suos de instantibus persecutionum procellis toties præmonet, ex incenso maioris eorum sanctitatis, gratiæ & gloriæ desiderio; vt sic à scandalo & lapsu præseruarentur, & simul ad ardua quæque pro gloria Dei subeunda animarentur. Amor crucis, & martyrij desiderium.

III. *Sed venit hora, vt omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo.* Idem vehementius ijs inculcat, prædicendo eorum persecutores tam cæcos fore & impios, vt in persecutione piorum se arbitraturi sint Deo præstare obsequium; ne turbarentur videntes tantam suorum persecutorum insaniam & crudelitatem; nec mirarentur hæc permitti à diuina prouidentia, quæ ex pessima reproborum voluntate nouit elicere maximum bonum, ad maiorem suam, electorumq; gloriam. Admiratio & veneratio diuinorum iudiciorum, resignatio ad omnia, quæ Deus immittit, vel permittit.

II. *De immensa magnitudine gloriæ animæ Christi Domini.*

1. EXpende, quàm immensa, sublimis, & incomprehensibilis sit gloria, qua beatissima Christi Domini anima ab initio conceptionis frui cœpit in hac vitâ, æternumque fruetur in alterâ; quæ omnes perfectiones & prærogatiuas gloriæ essentialis, & accidentalis, omnibus & singulis beatis, hominibus & Angelis collatas, porroque conferendas eminentissimè in se complectitur, longissimeque supergreditur, tanto interuallo, quanto par est, præeminere in omnibus Filium Dei naturalem, filijs adoptiuis.

Isa. 64. Si ergò *oculus non vidit, Deus absque te, quæ præparasti expectanti te,* cuiuis etiàm minimo Electorum; quæ primogenito Electorum præparâris, quis inuestigabit? quam incomparabilis illa eius beatifica visio, quâ Deum, & in Deo videt omnia præterita, præsentia, futura supereminentissime! qualis ille amor beatificus, illud gaudium tali visioni correspondens? quàm supereminentes reliquæ accidentales gloriæ, tam immensæ eius gratiæ, & diuinissimis virtutibus proportionatæ?

si pro-

si proinde æquum est cuiuis Sanctorum de adepta gloria congratulari, diuinęque liberalitati pro ea collata gratias & debitas laudes persoluere: quanto æquius est, id præstare, pro tam incomparabili gloria Sanctissimæ animę Saluatoris nostri collata? Congratulatio, gratiarum actio, & glorificatio diuinæ Maiestatis.

II. Quanto stupore & gaudio omnes Angelici spiritus, & cœtus iustorum hanc tam ineffabilem gloriam gloriosissimæ animæ Christi suspexerint, fulgore eius perstricti profundissimè se humiliarint, illi de tanta supereminẽtia gloriæ congratulati sint, diuinæq; maiestatis liberalitatem tantam laudarint, & glorificarint, idemque nunc continuent & continuaturi sint, cum saluandis omnibus, in omnem æternitatẽ, idque eò intensiùs, 1. Quò clarius sublimitatem gloriæ eius agnoscunt. 2. Quò ardentiùs Saluatorem suum, sic glorificatum, amant. 3. Quò maius gaudium ex beatitudine eius percipiunt. 4. Quò zelosius Deum infinitè liberalem omni modo à se, omnibusque glorificari cupiunt. Affectus ferè ijdem renouandi.

III. Quanto humilitatis, gratitudinis, exultationis excessu Christus ipse, tantam gloriæ sibi collatæ supereminentiam sic à totâ cœlesti curia suspici extolliq; conspiciens, vt in vita mortali consueuerat, æterno Patri omnes sibi communicatas gratiæ & gloriæ prærogatiuas acceptas referat, illum auctorem omnium grato animo recognoscat, laudet, amet, & glorificet; simulq; ab omnibus sic eundem agnosci, laudari, amari & glorificari exoptet: idque eò eminentius, quò perfectius magnitudinem gloriæ luę & diuinę liberalitatis erga se perspicit: quò tenerius, & diuinius Patrem amat, & zelosius eius honorem propagari desiderat. Zelus imitandi Christum in humilitate, gratitudine, amore & zelo gloriæ Dei in hac vita, vt continuare feliciùs eosdem affectus merearis in futura.

III. *De immensa magnitudine beatitudinis glorioſi corporis Christi Domini.*

I. EXpende, quàm immensa, sublimis & ineffabilis sit gloria & beatitudo glorificati corporis Christi, quâ omnes glorioſorum corporum, omnium vnquam glorificandorum dotes, cla-

claritatem, impatibilitatem, subtilitatem, agilitatem, omnia omnium & singulorum sensuum liquidissima gaudia in excellentissimo gradu in se comprehendit, longissimeq; excedit. Supereminentia porrò huius gloriæ, 1. inde potest æstimari, quod cũ Christus sit verus Filius Dei, & corpus eius hypostaticè vnitum sit verbo diuino, talis ac tanta eius fuerit gloria, quæ deceret Vnigenitum Patris; iuxta illud: *Vidimus gloriam eius, gloriam quasi vnigeniti à Patre.* quàm dignum ergo, vt ipse *sit in omnibus, primatum tenens*? Ioan. 1. Coloss. 1. 2. Colligi potest ex infinitate meritorum Christi, quæ fuêre per omnia infinita, 1. ratione suppositi, seu personę infinitæ operantis, 2. ratione infinitæ gratię, in esse gratiæ, quę erat in Christo. 3. ratione supereminentissimorum operum, quæ pro gloria Patris fecit, iuxta illud: *Ego, quæ placita sunt ei, facio semper.* Ioan. 8. Etsi enim non omnia fecit, nec passus est reipsa, quę pro gloria Dei fieri & tolerari possent; voluntate tamen efficaci Patri se obtulit ad omnia facienda & patienda, si ita ei placeret, quæ omnes in æternum facere & pati possent.

Quàm immensum ergò debebatur

præmium, gloria videlicet corporis (cùm gloriam animæ gratis acceptam nõ decuerit eum mereri) quæ proindè tanta erit, vt omnem superet mensuram. 3. Ex infinito amore Patris erga Filium sibi obedientem factum vsque ad mortem. Si enim inimici ex odio diuinum filij corpus tam atrociter excruciarunt, quàm eminenter illud Pater glorificarit, præsertim cum odientium vires essent finitæ, amantis infinitæ? Congratulatio, gratiarum actio, zelus multa ardua faciendi & patiendi pro Christo, vt eum glorioſum olim intueri merearis.

II. Quàm admirabundi hanc tantam corporis eius gloriam Angelici spiritus & iustorum cœtus suspexerint, æternumque suspiciant, maximè post generalem resurrectionem omnes saluandi, non solùm illuminatis beatificatæ mentis, sed etiàm glorificati corporis oculis? quàm exultabundi de tanta eius pulchritudine Christo regi suo congratulati fuerint, æternumque gratulentur, conspicati totam cœlestem Ierusalem mirificè claritate eius illuminari, iuxta illud: *Et ciuitas non eget sole, neque luna, vt luceant in ea, nam claritas Dei illuminauit eam, & lucer-*

Apoc. 21.

na

na eius est agnus? Quanto tripudio ad diuinas laudes concinendas se inuicem excitarint, excitentque æternùm: *Laudem dicite Deo nostro omnes serui eius, pusilli & magni Alleluia. Quoniã regnauit Dominus Deus noster, omnipotens, gaudeamus & exultemus, & demus gloriam ei; quia venerunt nuptiæ agni*? Quid non faciendum & ferendum tibi foret pro gloria Christi, vt mereari his lætantium choris æternùm sociari? Affectus ijdem ferè renouandi. *Apoc.19.*

III. Quanta humilitate, reuerentiâ, gratitudine, amore, zelo diuinæ gloriæ. Christus ipse hanc tantã corporis sui claritatem æternùm intuens, æterno Patri æternas referat gratias, ipsi eam acceptam ferendo, ipsum, ceu fontem omnium charismatum, magnificando, & ab omnibus magnificari cupiendo. Zelus in his affectibus humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli Christum æmulandi in tempore, vt cum illo continuare eosdem merearis in æternitate.

IV. De gaudio SS. humanitatis Christi, ex participatione gloriæ aliorum Beatorum.

I. EXpende, quàm ineffabile gaudium Christus perceperit, æternumque percepturus sit, ex tanta gloria, tot, non solum beatorum Spirituum, sed etiam, & quidem maximè, tot hominum, corpore & animâ vnquam glorificandorum, & quidem tantò eminentiùs præ ceteris Beatis. 1. Quò clariùs omnes & singulos singulorum Beatorum, tam essentialis quam accidẽtalis gloriæ gradus peruidet. 2. Quò teneriùs singulos amat. 3. Quò magis singulorum, maximè hominum, tanto pretio à se redemptorum gloria ad ipsum pertinet, cum eam singulis, cum omnibus medijs ad illam consequendam requisitis, promeruerit. Si ergò singuli Beati ex aliorum gloria magnũ hauriant gaudium, quam immensum hauriet Auctor glorię singulorũ Christus? Congratulatio, zelus eximiæ perfectionis ad augendum gaudium Christi, quod percipit ex sublimiore gloria cuiusque Sancti.

II. Quam immensum sit eiusdẽ Christi Domini gaudium de gloria ex tot, tam-

tamque diuersis omnium & singulorũ Beatorum & beatificandorum tam essentialis, quam accidentalis beatitudinis brauijs in æternum Patrem redundante : cum ex ijs omnibus infinita eius potentia, sapientia, bonitas, misericordia, liberalitas, charitas, aliæq; perfectiones clarissimè resplendeant, totamque curiam cælestem in admirationem, amorem, laudationemque eius validissimè rapiant. Tantò porrò hoc gaudium eius est, æternumq; erit maius, 1. Quò euidentius Patrem infinito honore, amoreque dignissimum esse cognoscit. Quò intensius illum, vtpotè infinitè amabilem diligit. 3. Quò zelosius eundem ab omnibus agnosci, suspici, amari & glorificari expetit.

Quàm iure igitur tibi adlaborandũ erit, vt hoc sanctissimum Christi Domini gaudium assiduo studio eximiæ perfectionis propriæ alienæque promouendæ adaugeas, zelumque diuini honoris & amoris in dies magis intendas; quem æternùm tecum Christo continuaturum speras? Gaudium de omnimoda glorificatione Dei, zelus diuini honoris, & eximiæ perfectionis.

III. Quanto tandem inæstimabilius sit gaudium, quod Christus, quà homo, percipit, æternumque percipiet ex infinita diuinæ Maiestatis & incomprehensibili beatitudine, quâ seipsum pleniſſimè comprehendit, beatiſſimè diligit, diuiniſſimè seipso fruens & nullius indigens æternùm conquieſcit, idq; ferè ob prædictas causas: 1. Quod præ omnibus beatis longè intimius hanc infinitam Dei beatitatem penetret. 2. Quod longè eminentius ipsum & omne eius bonum amet. 3. Quod longè excellentiori modo, præcetetis, eandem beatitudinem participet. Gaudium de hoc tanto gaudio Christi, & infinita beatitate Dei, amor eiusdem cum spe similis gaudij participandi.

De gloriâ animæ cuiusqúe Electi.

V. I. EXpende, 1. Quàm immensa sit beatitudo animæ diligenti Deũ promiſſa, quoad omnem dimensionem. Nam 1. Quoad latitudinem, extendit se ad omnia genera malorum, miseriarum & pœnarum damni & sensus, quibus carèt: & ad omnia genera bonorum, diuitiarum, deliciarum & honorum quibus abundat: ad omnes

anim-æ

animæ potentias, quas ineffabili gaudio demulcet: memoriam iucundissima tam mirarum viarum, quibus ad gloriam peruenit, ruminatione; intellectum clara tot mirabilium eius visione; voluntatem beatifico summi boni amore & fruitione. 2. Quoad sublimitatem, complectitur in se liberationem absolutissimam ab omni non solum incursu, sed etiam ab omni metu quorumcunque malorum, & possessionem perfectissimam quorumcunq; verorum bonorum, imò boni infiniti, omnia bona eminentissimè in se continentis, seu fontis omnium bonorũ, & quidem modo eminentissimo, per participationem visionis amoris & gaudij beatifici ipsius Dei infinitè beati. 3 Quoad longitudinem, æternam includit, continuam, securamque prædictę ipsius Dei beatitudinis participatam fruitionem. 4. Quoad profunditatem, seu incomprehensibilitatem, transcendit longè omnem in hac mortali vita intellectus captum, iuxta illud Apostoli: *Oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor ascenderunt hominis quæ præparauit Deus diligentibus se.* 1. Cor. 2.

Quis ergò non libenter captiuet in-

tellectum in obsequium fidei, & reuereatur in hac vitâ abyssum iudiciorum Dei, si verè sperat intellectum suum per lumen gloriæ in altera euehendum ad claram beatificamque intuitionem SS. Trinitatis, diuinorum attributorum, secretorum mysteriorum fidei: præsertim mysterij Incarnati Verbi, & mirabilium eius perfectionum, prærogatiuarum, gestorum, item absconditorum iudiciorum, decretorum, operum, permissionum Dei? Quis abnuat suam hîc abnegare, diuinoque in omnibus beneplacito conformare voluntatem, quam istic per amorem & fruitionem beatificam sperat inebriandam ab vbertate domus Dei, & torrente voluptatis eius potandam, sicq; sublimandam, vt cum ineffabili satietate, absque fastidio; cum summa libertate, absque peccandi periculo; cum inæstimabili suauitate, absque vlla reluctantia, idem cum Deo velit, idem nolit æternum? Quis memoriam suam à vanis abstrahere, atque ad diuina ruminanda seriò applicare renuat, quam similiter confidit mirificis gaudijs æternùm perfundendam ob iugem bonorum naturæ, gratiæ & gloriæ sibi collatorum, & malorum à se auersorum

rum recordationem? His expensis excitandus amor Dei tantã gloriam promittentis, spes, & zelus potentijs animæ sic olim glorificandis sanctè vtendi modo insinuato.

II. Quantum sit futurum inter gloriam tam essentialem, quàm accidentalem beatarum animarum discrimen. Nam quò quisque Electorum hîc fuerit conformior Christo primogenito & prototypo Electorum in sanctificante gratia, alijsq; virtutibus ac prærogatiuis, per strenuam cooperationẽ cum diuina gratia acquisitis, auctisq;, quibus peculiares aureolæ sunt promissæ: eò quoque istic erit eidem conformior in essentiali gloria, alijsq; gloriæ accidentalis prærogatiuis. Quã quisq; tunc optaret maiorem se in augendi gratia & gloria tempore merendi adhibuisse conatum! quàm doleret, si beatus ille status id ferret, se tanta in re fuisse negligentem! Zelus eximiè proficiendi in spiritu, & plura semper faciendi & patiendi pro amore Dei tam liberalis in meritis etiam minimis remunerandis.

III. Quàm inenarrabili admirationis, humilitatis, gratitudinis, amoris affectus cuiusuis Electi anima in pri-

mo beatificationis suę momento, quasi è graui somno euigilans, & insolitæ lucis & gloriæ nouitatẽ obstupescens, erumpet in excessus laudis, gratiarum actionis, insultationis, incipiens ex tunc cum Beatis reliquis misericordias Domini æternùm cantare, & quidem eò affectuosius, quò se euectam cernit sublimius. Quisquis beatè hos excessus continuare cupis in patria, caue ne omittas eosdem quantumuis laboriosè frequentare in via. Zelus proficiendi in intima humilitate, gratitudine, amore, & filiali reuerentia erga Deum.

VI. *De gloria corporis cuiusque Beati.*

I. EXpende simili discursu magnitudinem beatitudinis cuiusque Electi glorificando corpori promissæ. 1. Quã latè se extendat ad omnes glorioforum corporum dotes, & liquidissimas omnium sensuum oblectationes: Primùm enim cuiusque Electi corpori glorioso communicabuntur hæ quatuor dotes: eximia claritas, cum admiranda tam interna, quàm externa pulchritudine: *Iusti* enim *fulgebunt sicut sol*, & habebunt corpus pellucidum, in quo appareat mira omnium ossium, venarum, neruorum har-

Matt. 13.

harmonia: Impatibilitas, *Non enim esurient, neque sitient amplius, neque cadet super illos Sol, neque vllus æstus,* nec vlla vis illis aut molestia poterit inferri: Agilitas, ita enim anima corpori dominabitur, vt celerrimè quocunq; volet, sine vlla repugnantia illud transferat: *Sicut scintillæ in arundineto discurrent*: Subtilitas demum seu immunitas à necessitatibus vitæ vegetatiuæ, & facultas quoduis corpus absque vllo impedimento penetrandi. Nam *erunt sicut Angeli Dei.* Apoc. 2. Sap. 5. Matt. 22.

Deinde omnibus & singulis sensibus corporis glorioſi peculiares concedentur oblectationes, quas percipient ex proportionatis sibi obiectis: *Visus* ex aspectu tot glorificatorũ corporum, maximè Christi Domini & B. V. Matris: *Auditus* ex concentu tot beatorum hominum & Angelorum: *Odoratus* ex suauissimo glorioſorũ corporum, maximè Christi & B. Virginis odore: *Gustatus* ex ineffabili satietate absque cibo & potu, & perenni suauitate absque fame & fastidio: *Tactus* per totum corpus diffusus, ex conuenientissima sibi cœlestis Paradisi temperie.

2. Quàm sublimis sit hæc eadem corporis gloria, & profunda simul, seu incom-

incomprehensibilis, ob tam eximias dotes, & sublimes sensuum oblectationes illi communicandas, quibus omnis huius mundi gloria, ornatus, magnificentia, deliciæ compositæ nullam penè habent comparationem, nec proinde possunt in hac vita apprehendi, ita, vt & de illis meritò intelligendum sit illud: *A sæculo non audierunt, neque auribus perceperunt, oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectanti te.* 3. Quàm longa sit, quam stabilis, immutabilis, perdurans in æternum absque vllo timore eam amittendi.

Isa. 64.

Quis hæc expendens in amorẽ tam liberalis remuneratoris non rapiatur, & ad mortificandam carnem cum cõcupiscentijs suis non accendatur? Amor, gratitudo, zelus continuæ mortificationis.

II Quantum quoque sit futurum inter gloriam corporum discrimẽ, iuxta illud Apostoli: *Alia est claritas Solis, alia claritas Lunæ, & alia claritas Stellarum: Stella enim à stella differt in claritate: sic & resurrectio mortuorum* Quo enim quisque in corpore suo, cum sensibus & concupiscentijs mortificando, spiritui subiugando, sancteque diuino

1. Cor. 15.

no obsequio impendendo fuerit Christo conformior in hac vita; eò quoq; erit eidem in corporis gloria, omniumque sensuum delicijs similior in altera. Zelus Christum imitandi in sancto vsu, & continua mortificatione sensuum.

III. In quos affectus admirationis, humilitatis, gratitudinis, amoris erupturus sit quisq; Electus in primo instanti glorificationis sui corporis, æternùm deinceps eosdem continuaturus: & quidem eò feruentius, quò maiori se gloriâ circumdatum obstupescet. quo cordis tripudio & mentis excessu inter 24. illos Seniores, quos vidit Ioannes procidentes ante sedentem in throno, & mittentes coronas suas ante thronum, & ipse prostratus exclamabit: *Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, & honorem, & virtutem: quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt!* Apoc. 4.

Zelus mortificationem Iesu semper in corpore circumferendi, & hos prædictos affectus, quos desideras istic æternùm continuare, hìc feruenter inchoandi.

De

VII. De gaudio quod percipiet quisq; Electus ex gloria aliorum Beatorum, B. V. Christi Domini, ipsius Dei.

I. EXpende quàm ingens gaudium percepturus sit quiuis Beatorũ, de tanta tot aliorum beatorum hominum & Angelorum beatitudine, ob mutuam inter ipsos perfectissimam charitatem, quæ omnia bona gloriæ facit omnibus & singulis communia, iuxta hunc pijssimum Augustini discursum: *Si quis alius, quem omninò sicut teipsum amares, eandem beatitudinem tecum haberet, duplicaretur gaudium tuum: quia non minus gauderes pro eo, quàm pro teipso. Si verò duo vel tres, vel multò plures idipsum habent, tantundem pro singulis, quantum pro teipso gauderes, si singulos sicut teipsum amares. Ergo quid erit in illa perfecta charitate innumerabilium Angelorum & hominum, vbi nullus diliget alium minus, quàm seipsum. non enim aliter gaudebit vnusquisque pro singulis alijs, quàm pro seipso.* Quantum ergo erit gaudium, quod quisq; Beatorum capiet non tantum ex pari, sed etiam ex multo maiori innumerorum Angelorum, Archangelorum, Principatuum, Po-

Manual. c. 35.

Potestatum, Virtutum, Dominationum, Thronorum, Cherubim & Seraphim, Confessorum, Virginum, Iustorum omnium tam essentiali quam accidentali gloria? *Si ergo cor hominis de tanto bono suo vix gaudium suum capiet, quomodo capax erit tot & tantorum gaudiorum? Quid concupiscere poterit in saculo nequam, cuius oculus semper videt bona Domini in terra viuentium, semper videt æterna præmia*, insuper participat innumera omnium Beatorum gaudia? Admiratio & glorificatio diuinæ liberalitatis, & mutuæ Beatorum charitatis; zelus liberalem se erga Deum in studio eximiæ perfectionis exhibendi, & Beatorum mutuam charitatem æmulandi. *D. Bern. Serm. 4. de Ascens.*

II. Expende, quanto porrò maius gaudiũ percepturus sit quiuis Electus ex tam eminente B V. Deiparæ tã animæ, quam corporis gloria, quæ tanto interuallo aliorũ Beatorum omnium, quantumuis eximiam, gloriam transcendit, præsertim cum illam tantò magis quam seipsum diligat, quanto maiore amore eam digniſsimã agnoscit. At quanto tandem eminentius gaudium habiturus sit de immensa SS. Humanitatis Christi Domini nostri,

stri, tam animæ, quàm corporis gloria, quæ non solum aliorum Beatorum omnium, sed etiam ipsius beatissimæ Matris infinitis penè excedit parasangis, præsertim cum tanto sublimiore feratur in eum amore, quò sublimiorem eius super omnes puras creaturas agnoscit excellentiam

Quanto zelo peculiariter Iesum & Mariam amandi, glorificandi, imitandi flagrare deberes, vt beatissimo eorum consortio, & tanto gaudio ex eorum gloria in te redundaturo æternùm frui posses? An non crebrius corde & ore exclamandum cum pio Alphonso Rodericio: *Iesus & Maria, dulces amores mei, patiar ego amore vestri, totus sim vester, nullus meus?*

III. Quanto demum sublimius gaudium habiturus sit quiuis Electus de infinita & incomprehensibili gloria ipsius SS. Trinitatis, quæ eminentissimè omnium Beatorum felicitatem in se continet, omnemque etiam possibilem infinitorum Beatorum gloriam, quantumuis infinitè intensam, & extensam, infinitè excedit, vtpotè, cum omnis illa creaturarum gloria ex se finita, accidentalis, defectibilis sit: Dei verò gloria infinita, essentialis, indefecti-

fectibilis. Et quidem tanto diuinius & ineffabilius erit illud gaudium cuiusque Beati, quantò amplius & sublimius Creatorem infinitè amabilem, præ omnibus creaturis, quantumuis amabilibus, diliget. Vnde rectè D. Augustinus: *Quoniam quantum vnusquisque diligit aliquem, tantum de bono eius gaudet. Sicut in illa beata ciuitate vnusquisque sine comparatione plus amabit Deum, quàm se & omnes alios secum: ita plus gaudebit absque æstimatione, de felicitate Dei, quàm de sua & omnium aliorum secum. Et si Deum sic diligent toto corde, tota mẽte, tota anima, vt tamen totum cor, tota mens, tota anima non sufficiant dignitati dilectionu: profectò sic gaudebunt toto corde, tota mente, tota anima, & tamen totum cor, tota mens, tota anima nõ sufficiant plenitudini gaudy.* Quàm purè, ardenter, constanter, insatiabiliter iure esset Deus à nobis diligendus & glorificandus sine mensurâ in tempore, cum tam inæstimabile gaudium ex infinita eius felicitate nos percepturos speremus in æternitate! Zelus honoris & amoris Dei in se alijsque promouendi, & beneplaciti eius amplectendi & exsequendi.

(*.*)

Do-

Dominica Pentecostes.

I. *De missione Spiritûs sancti. Act. 2.*

1. DVm complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco. Voluit Christus Dominus vna cum æterno Patre promissum Spiritum sanctum discipulis in cœnaculo montis Sion, quod est typus Ecclesiæ, congregatis, orationiq; intentis mittere ipso die quinquagesimo à Paschate, & resurrectione sua, quo olim lex vetus in monte Sion data recolebatur, ad indicandum 1. à Spiritu sancto non iam in tabulis lapideis, vti olim legem timoris; sed in tabulis carneis seu cordibus hominum describendam imprimendamque legem charitatis. 2. Iam adueniſſe tempus gratiæ & remiſsionis peccatorum, tot sæculis expectatũ. 3. Oportere homines præparare corda sua veluti viuos codices, in quibus Spiritus sanctus dignetur inscribere legem charitatis, vti Moysen constat tabulas præparâſſe, & præuio ieiunio inscriptionẽ legis impetrâſſe.

Exod. 24. & 32.

O quàm liberalis & fidelis Dominus

nus noſter in omnibus verbis ſuis, qui è carcere mundi huius egreſſus, & gloria ſublimatus, non eſt oblitus noſtri, vti olim pincerna Ioſephi: ſed ſtatim misit promiſſum Paracletum, ex infinito amore noſtri, ad imprimendam cordibus noſtris legem charitatis! Gratitudo, amor, zelus exactè obſeruandi legem charitatis erga Deum & proximum. *Gen.* 40.

II. *Factus eſt repentè de cœlo, ſonus tanquam aduenientis ſpiritus vehementis, & repleuit totam domum, vbi erant ſedentes.* Spiritus ſanctus à Patre Filioque miſſus, venit ſub ſpecie ſpiritûs vehementis, cum ſono inſtar tonitrui: largeq; non ſolum dona ſua, ſed ſeipſum fontem donorum diſcipulis omnibus & ſingulis in domo congregatis impertiuit, idq; repentè ex infinito amore, & mero beneplacito ſuo, ad indicandum 1. quàm paratus ſit gratia ſua, quæ *neſcit tarda molimina*, animas iuſtificando viuificare, ſpiritualem vitam in ijs conſeruare, & concupiſcentiæ ardores mitigare, ſicut inſpiratione aëris ſeu venti vita conſeruatur, ardorque internus mitigatur: imperfectionum noſtrarum paleas inſtar venti diſſlare, atque ad ſublimioris perfectionis

ctionis studium vehementer quidem, sed suauiter, impellere. 2. Quam desideret eos, quos ipse sic viuificarit, illuminarit, impuleritque, feruere zelo aliorum quoque salutem ac perfectionem promouendi. 3. Quam promptus sit liberalissimè se communicare omnibus Ecclesiæ filijs, & quidem singulis, abundanti gratia animas singulorũ omnesq; potentias sic replendo, vt omnia eorum interiora benedicant Domino. Gratitudo, amor, zelus propriæ alienæque perfectionis.

III. *Apparuerunt illis dispertita linguæ tanquam ignis, seditq; super singulos eorum.* Voluit præterea Spiritus sanctus hodierna die apparere in specie ignearũ linguarum, ad significandum, 1. Se venire in Electorum animas ad purgandas illas, atque instar auri argentique purificandas a scoria peccatorum, prauorum habituum, inordinatarum passionum: ad illuminandas easdem in mysterijs Fidei compendiosisque vijs omnimodæ perfectionis assequendæ, per assiduum exercitium virtutum: ad inflammandas demum igne perfecti amoris Dei, & proximi, sursum erigendas, totasque in Deum per conformitatem iudicij & voluntatis transformanman-

mandas. 2. Se vnicè optare, vt animæ, quas ipse sic purificarit, illuminarit, inflammarit, cooperando feruenter communicatæ sibi gratię conentur indies euadere seipsis puriores, illuminatiores, amore feruentiores. 3. Se insuper velle, vt communicatis sibi charismatis impensè vtantur in alijs quoque purgandis, illuminandis, accendendis. idque ex eodem infinito amore, eo fine, vt in terris sublimiorem gratiam, in cœlis ampliorem gloriam sibi alijsq; acquirant. Affectus ijdem.

Feria II. Pentecostes.

Sic Deus dilexit mundum. Ioan. 3. II.

I. *Sic Deus dilexit mundum, vt Filium suum vnigenitum daret.* Quàm inæstimabilis illa Dei erga homines vniuersos & singulos, & te, tam ingratum, dilectio, quæ vndequaque est infinita! Nam dator tanti doni est Pater infinitæ Maiestatis: donum datum, est Filius, Patri coæqualis: amor, quo datur, infinitus, est Spiritus sanctus: infinitum enim donum procedere non potuit nisi ab infinito amore, qui ideò etiam dari debuit, vt Filius Dei, qui est donum infinitum, daretur: cum amor

sit causſa omnium donorum. Quis nō obstupescens hoc donum exclamet cū D. Paulo: *Gratias ago Deo super inenarrabili dono eius*, præsertim si expendat, quomodo, in quem finem, sit datum? Gratitudo, amor, fiducia filialis.

2. Cor. 9.

II. *Non misit Deus Filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum.* Qualis ista bonitas & clementia misericordissimi Dei nostri, qui cupit omnes homines, quantumuis ex se filios iræ, tam sublimi modo saluari, neminem damnari! Affectus ijdem.

III. *Lux venit in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras quàm lucem.* Quanta cęcitas & ingratitudo eorum, qui è tenebris peccatorum ideò non emergunt, non quod auxilia gratiæ sufficientia non habeant: sed quod tenebras suarū concupiscentiarum plusquàm veram lucem Euangelicę perfectionis, quam Christus intulit mundo, diligant. O quàm meritò his exprobrat Deus per Oseam: *Perditio tua, Israel, tantummodo in me auxilium tuum!*

Ose. 13.

Et per Psalmistam: Filij *hominum, vsquequò graui corde, vt quid diligitis vanitatem, & quaritis mendacium?* Heu quoties peccatores tenebras luci, vanita-

Psal. 4.

nitatem veritati, creaturam Creatori, diabolum Christo anteponere non erubescit? Horror peccati, detestatio ingratitudinis, contritio, compassio.

Feria III. Pentecostes.

Ego sum ostium. Ioan. 10. III.

I. CHristus Dominus videns à Pharisæis seductorem se haberi, & cæcum à se sanatum, aliosque in se credentes, è Synagoga ejici, & à fidelium numero separari, redarguit eos, ostenditque se non esse seductorem: sed eos omnes seductores esse, qui per ipsum non intrant: eos verò solos legitimos pastores, qui per ipsum intrant: imò nullos esse verè fideles, qui nõ intrant per eum, seu, qui nõ credunt in ipsum: *Qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro. qui autem intrat per ostium, pastor est ouium.* Deinde declarat proprietates & officia legitimi pastoris: *Huic ostiarius aperit, & oues vocem eius audiunt, & proprias oues vocat nominatim, & educit eas, & ante eas vadit.* Bonus enim pastor debet ab ostiario, id est, à Spiritu sancto intromitti in ouile, seu Ioan. 9.

gregi pascendo & regendo præfici, & à veris ouibus agnosci. Debet intimè nôsse oues, vt singularum necessitati prospicere possit, pascere easdem verbo & exemplo. Quanta gratia per fidem in Christum aggregari numero fidelium, præseruari a deceptione seductorum, pasci sanâ doctrina legitimorum pastorum! quanti meriti prædictas boni Pastoris partes, exemplo Christi, perfectè exsequi? Gratitudo, zelus animarum.

II. Cum Pharisæi hanc parabolam nō caperent, Christus illam disertè eis explicat: *Ego sum ostium, per me si quis introierit, saluabitur, & ingredietur, & egredietur, & pascua inueniet*, quasi diceret, impostores ostium sunt, sed macelli, per quod oues iugulantur. Ego ostium sum ouilis, per quod saluantur: per quod siue ingredientes ad exercitia vitæ contemplatiuæ, siue egredientes ad opera vitæ actiuæ, vel, siue ingredientes in Ecclesiam militantem, siue egredientes per mortē in triumphantem, pascua vitæ æternæ inueniunt.

O quanta charitas Christi, qui dignatus est per Incarnationem, Passionem, & mortem ostium nobis fieri ad vitam gratiæ & gloriæ? Gratitudo, amor,

amor, zelus cooperandi gratiæ Christi in studio perfectionis.

III. *Fur non venit, nisi vt furetur, & perdat: ego veni, vt vitam habeant, & abundantius habeant.* Quanta liberalitas Christi, qui ideo cœlo descendit, vt vitam gratiæ singulis suis fidelibus, & quidem perfectam & abundantem promereretur, &, nisi ipsi obstaculum ponerent, largiter per Spiritum sanctum in eum finem mittendum impertiretur; sicque tandem ad vitam sublimioris gloriæ eueherentur! quanta porrò cæcitas & ingratitudo hominũ, magis eligentium sequi mundum, carnem, diabolum, & quemuis seductorem mactantem; quàm Christum verum Pastorem, vitam gratiæ & gloriæ tribuentem! Gratitudo, amor Christi, odium mundi & amoris proprij.

De gestis ab Apostolis post acceptum Spiritum sanctum in ipso die Pentecostes. IV.

I. ET repleti sunt omnes Spiritu sancto, & cœperunt loqui varijs linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis, magnalia Dei. *O mutatio dexteræ excelsi!* quanta vis gratiæ Spiritus sancti! Nam 1. repentè illius gra- *Psal. 76.*

tiæ Spiritus sancti! Nam 1. repentè illius gratia sic immutati sunt, vt nihil extra Deum optarent, & quoad omnes potentias animæ, perfecti euaderent, singuli tamen pro capacitate ac dispositione suâ, 2. Donati sunt notitiâ linguarum necessaria ad conuersionem gentium, tanquam Architecti ædificaturi ciuitatem cęlestem, pertingentem ad visionem Dei; sicut olim linguarum confusione à Deo puniti sunt superbi filij Adam, parantes ædificare ciuitatem & turrim, cuius culmen ad cælum pertingeret. 3. Ex timidis, repidis, rudibus facti sunt animosi, feruentes, eloquentes, vt prodeuntes in publicum magnâ cum libertate, magno feruore, magna verborum efficacia, cum stupore omnium, magnalia Dei & mysteria fidei confluentibus turbis prædicare non formidarent. Vis & tu copiosa Spiritus sancti gratia repleri, zelo propriæ perfectionis & salutis proximorum promouendæ inflammari? iuxta illud: *Dilata os tuum, & implebo illud*; dilata os animæ tuæ, seu desiderium maioris puritatis, humilitatis, fiduciæ, deuotionis, & familiaritatis cum Deo.

Gen. 11.

Psal. 80.

II. Cum Apostoli varijs linguis magna-

gnalia Dei palam prædicarent, à multis suspiciuntur, attenteque audiuntur; à nonnullis ridentur, & musto pleni putantur, quos modestè redarguit Petrus, indeque captat occasionem illis explicandi mysterium missi Spiritus sancti per Ioëlem prædictum. Quàm necessaria est vero zelatori animarum tolerantia irrisionum, oblocutionum, & constans zelus gloriæ Dei, licet speratus non semper appareat fructus! *Ioel. 2.*

III. Petrus tam efficaciter de Christo perorauit, tantâ sapientiâ mysterium eius Incarnationis, Passionis ac Resurrectionis ex Scripturis adstruendo: tanta libertate & fortitudine animi illum verum Messiam, & Filium Dei confitendo: tanto demum zelo ac spiritu hæc omnia auribus auditorum ingerendo, animisque imprimendo, vt compuncti corde dicerent: *Quid faciemus viri fratres?* ac primâ quidem vice tria millia, alia vice quinque millia conuerterentur. O quanta energia verborum ex corde puro, Spiritu sancto pleno, humili, deuoto, igne charitatis & sinceri zeli gloriæ Dei inflammato prodeuntium!

V. *De præcipuis Officijs Spiritus sancti.*

I. SPiritus sanctus missus est, vt operi redemptionis nostræ extremã quasi manũ admoueret, merita Christi infinita singulis applicando. Sicut enim medicus medicamenta ordinat, pharmacopæus ea parat, infirmarius applicat: ita Pater media reparationis nostræ ordinauit, Filius illa præparauit, Spiritus sanctus applicauit. Quàm miris & varijs modis Spiritus Paracletus diuidit singulis, prout vult, varia charismata ex peculiari applicatione infinitorum Christi meritorum! Quoties, & quàm largiter, tibi quoq; obtulit, & nunc offert, ex eodem immenso Oceano, fluenta gratiarum! Gratitudo, amor, zelus sanctè donis acceptis vtendi.

II. Homines originali labe infectos, per gratiam regenerationis, & relapsos in mortale peccatum, per gratiam iustificationis, ex peculiari intuitu meritorum Christi, purificat, vinificat, sibiq́ue assimilat, iuxta illud Christi: Ioan. 3. *Quod natum est ex carne, caro est, & quod natum est ex spiritu, spiritus est.* O quam gratuita gratia sic à Spiritu sancto tam benignè, præ tot alijs pereuntibus, respi-

spici! Gratitudo, amor, zelus gratiam sanctificantem acceptam, illibatam conseruandi.

III. Eosdem sic renatos, purificatos, viuificatos, sibique assimilatos sensim perficit in iustitia, & sanctitate, quantum in se est, internis inspirationibus, illustrationibus, impulsibus ad continuum in triplici via perfectionis progressum exstimulando. Nam iuxta D. Bernar. *monet, & docet, & mouet. monet memoriam, docet rationem, mouet uolantatem; memoria suggerit bona in cogitationibus sanctis, atq; ignauiam nostrã, torporemq; repellit, quam inspirat cogitationem, docet in opus proferre, ne uacua in nobis sit gratia Dei; mouet denique, ut ad bonum afficiamur.* Serm. de Pentec.

O quoties & tu audis Spiritum sanctum memoriæ hæc & illa media proficiendi suggerentem: rationem illuminantem, modosque varios eadem adhibendi insinuantem, & voluntatem ad executionem inflammantem! Caue ne dissimules, nec contristes eum, cuius vox sonat in auribus tuis.

Gratitudo, feruor parendi diuinis inspirationibus, & in spiritu proficiendi.

De septem donis spiritus Sancti.

VI.

I. EX infinita Dei liberalitate animę cuiusque regenerati in Christo, præter virtutes Theologicas: Fidem, spem, charitatem, infunduntur septem dona Spiritus Sancti: Donum sapientiæ, intellectus, consilij, scientiæ, fortitudinis, pietatis, ac timoris Domini, quæ à virtutibus sunt distincta; quod hæ sint habitus, per quos rectè operamur; dona autem illa sint qualitates quædam, quæ animam diuinis inspirationibus & motionibus ad insignes quosdam actus excipiendis idoneam reddunt, iuuantque tum ad cuitationem mali, tum ad prosecutionem boni, eamque habent cum charitate coniunctionem, vt cum illa vigente vigeant, illa perditâ pereant.

Quàm varijs, suauibus, & efficacibus medijs diuina bonitas maiorem nostrum in omni perfectione progressum promouere dignatur! quibus, eheu, mortalis infirmitas tàm languidè cooperatur! Gratitudo, amor, zelus sanctè vtendi his donis & inspirationibus spiritus Sancti, & horror ea perdendi.

II. Spiritus S. hisce donis suis iuuat ani-

animam in declinando & exterminando malo, ex gratuita bonitate sua, ad præseruandam illam à lapsibus, atque ab impedimentis maioris perfectionis expediendam. 1. Per donum sapientiæ fastidium diuinorum tollit, & appetitum terrenorum frenat, diuinas suggerendo rationes, vt diuina magis sapiant, terrena desipiant. 2. Per donum intellectus dubia, obscuritates & perplexitates circa res fidei, submouet, torporemque ad credendum & sperandum excutit, nebulas dissipando, clarius lumen, pacem, & gaudium infundendo. 3. Per donum consilij in subitis tentationibus à periculo lapsus præseruat, expeditam rationem euadendi suggerendo. 4. Per donum scientiæ Dæmonis imposturas, carnis & mundi fallacias, ne illaqueemur, detegit. 5. Per donum fortitudinis mentem roborat, vt subire malit quęuis damna temporalia, quàm diuinam peccato quouis incurrere offensam. 6. Per donum pietatis ad proximis compatiendum, eorumque onera in charitate supportanda duritiem cordis emollit. 7. Per donum timoris Dei, motus superbiæ & arrogantiæ reprimit. Affectus ferè ijdem.

III. Ex simili gratuita dilectione sua Spiritus sanctus, iisdem septem donis promouet animam ad maiorem in omni perfectione progressum. 1. Per donum sapientiæ animam disponit, eleuatque ad diuinas perfectiones, cum gustu affectuque amoris subtiliùs intelligendas. 2. Per donum intellectus ad veritates mysteriorum fidei, altissimasque in eis latentes rationes profundiùs penetrandas, firmiusque credendas, cum piarum cogitationum, affectuumque affluentiâ. 3. Per donum scientiæ ad res creatas euidentiùs capiendas, quatenus à Deo, & in se sunt, atque ad Deum ducunt, moresq; formant. 4. Per donum consilij in particularibus casibus opportuniora, & efficaciora media profectum spiritualem promouendi edocet. 5. Per donum fortitudinis perficit hominem ad ardua quęque pro diuino obsequio intrepidè aggredienda. 6. Per donum pietatis, vt erga Superiores se tanquam filium, erga inferiores veluti matrem, erga æquales vt fratrem gerat. 7. Per donũ timoris Domini, vt erga Deum reuerentiam, filialem timorem, cum amore & zelo glorię eius coniunctum conseruaret, indiesq; augere satagat.

Hæc

Hæc expendens, quis non obstupescat tantam Spiritus sancti sic nos illustrantis, sic impellentis sedulitatem? quis non totus exardescat amore tam benigni Paracleti, tam amabilis Sponsi, & zelo eius inspirationes, impulsusque sollicitè sequendi; exclametq; cum Sponsâ: *Surge Aquilo, & veni Auster, perfla hortum meum, vt fluant aromata illius?* Affectus ijdem. *Cant. 4.*

De apparitione Spiritus sancti, sub triplici specie: Columbæ, Nubis, Ignis. VII.

I. SPiritus sanctus voluit in nouo Testameto apparere, & Christo testimonium perhibere in specie columbæ in Baptismo eius, ad denotandas eximias virtutes, quas nos cupit in Christo æmulari, quasque ipse nobis paratus est instillare, cuiusmodi sunt, eximia innocentia, simplicitas, puritas, mansuetudo, compunctio, compassio, quæ per proprietates columbæ adumbrantur.

Quàm miris & suauibus modis Spiritus sanctus Apostolos, Electosque reliquos, ductum suum sequentes, ad columbinam simplicitatem, Angelicã puritatem, heroicamque inordinata-

rum passionum victoriam perducere consueuit? Vis & in te hoc ipsum luculentiùs experiri, ne pigeat te eius instinctus sequi. Amor, zelus sequendi ductum Spiritus sancti in studio maioris animæ puritatis.

II. In transfiguratione Domini appa-
Matt. 17. ruit idem Spiritus sanctus in specie lucidæ nubis ad indicandos effectus, quos in viris Apostolicis esset edicturus, peculiari gratia sua sic eos à terrenis eleuando, sic illuminando, sic fecundando, sic impellendo, vt instar leuium, lucidarum, fœcundarũ nubium mundum vniuersum percurrerent, fulgore vitæ & doctrinæ suæ illuminarent, irrigarent, atque ad proferendos veros pœnitentiæ, omniumque virtutum fructus fœcundarent.

Quàm eximiè id præstitere Apostoli, & viri Apostolici, qui iuxta impulsum Spiritus sancti longè lateque Euangelium disseminarunt, quos meritò homines & Angeli admirarentur: *Qui sunt isti, qui vt nubes volant?*
Isa. 60. *In omnem terram exiuit sonus eorum.*
Psal. 4. Quin & tu illos, pro modulo tuo, æmularis in zelo propriæ perfectionis, & gloriæ Dei, & salutis animarum?

III. De-

III. Demum in Pentecoste in linguis igneis apparere dignatus est, ad significandos præcipuos affectus, quos in Apostolis, virisque Apostolicę perfectionis studiosis operaturus esset, inflammando eos amore Dei, & proximi, zelo diuinæ gloriæ, & salutis animarum propagandæ, simulque ijs impertiendo gratiam miraculorum, notitiam omnium linguarum, diuinam eloquentiam, & sapientiam necessariam ad mundi conuersionem.

Quàm abundè hos effectus edidit in cordibus Apostolorum, totq; aliorum Apostolicum spiritum æmulantium, quorum omnia dicta, facta, mores, gestusque omnes ignem spirâre, ignitasq; linguas referre videbantur! O quàm potens est ille ignis Spiritus sancti, qui in momento totum hominem in se transformat! Zelus proficiendi in amore Dei, & proximi.

In Festo SS. Trinitatis.

Domin. Trinit. I.

De amore SS. Trinitatis erga quemuis Electum.

Ex medit. de amore spirituali S. Ignatij p. 1.

I. DEus vnus in essentia, & trinus in personis, in seipso infinitè beatus, se infinitè comprehendens, infinitè

finitè amans, infinitè seipso cum ineffabili gaudio fruens, te, inter ceteros Electos, vt speras, ab æterno benignè respexit, peculiariter amauit, & misericorditer decreuit te infinitæ suę beatitudinis consortem facere, vt eum beatè videres, amares, possideres æternum: & quidem per hæc illa media, ad talem gradum beatitudinis, tã suauiter & efficaciter perducere; insuper tot modis seipsum tibi dare in Patrem, in Redemptorem, in Sponsum, idq; ex gratuita bonitate & misericordia sua: & consequenter Pater ab æterno statuit te sic creare, dotare, conseruare, in filium peculiarem adoptare; Filius sic redimere, sic merita tua tibi speciali-ter applicare, sic in fratrem & cohæredem regni asciscere: Spiritus sanctus sic vocare, sic iustificare, sic in Sponsam assumere, dono perseuerantiæ coronare. O quantus ille amor! quàm immensus, sublimis, æternus, incomprehensibilis! an non simili amore foret, si fieri posset, meritò compensandus? Amor, Gratitudo, zelus gloriæ Dei.

II. Idem Deus, trinus & vnus, in tempore, ex eadem gratuita benignitate sua, tam peculiariter, te respicere, &

quasi

quasi manuducere ad prædestinatã gloriam hucusq; dignatus est? Pater quidem, non solum te creando, dotando, conseruando; sed insuper seipsum totum tibi in Patrem amantissimum tradendo, &, veluti dilectissimo filio, omnia necessaria corporis & animę subsidia, tam paternè, prouidendo; Filius, non solum sic te redimendo, tam copiosè pretium suorum meritorum tibi applicando, sed insuper seipsum tibi in fratrem per Incarnationem, in eduliũ per SS. Eucharistiæ participationem dando, arctissimeque vniendo, Spiritus sanctus non solum te iustificando, tot charismatis ornando, tot diuinis inspirationib. in via perfectionis promouendo; sed etiam seipsum fontem gratiarum tibi communicando, teque in electam Sponsam sibi assumendo.

O quàm inæstimabilis & ille talis Patris, talis Fratris, talis Sponsi amor! qualem à te tam ingrato filio, tam indigno fratre, tam inæquali sponsa exigit amoris, gratitudinis, zeli honoris eius propagandi, beneplaciti exequẽdi excessum.

III. Idem Deus paratus est hunc tam peculiarem æternæ dilectionis affectũ Patris, Fratris, Sponsi erga te continuare

nuare æternùm, modò tu erga ipsum te bonum filium, gratum fratrem, fidelem sponsam præstare velis; seipsum tibi, ineffabili modo, in pręmium dando, suæque infinitę beatitudinis te perfisionem, amorem, & fruitionem beatificam participem reddendo. O quàm incomprehensibilis illa infinita Dei beatitudinis participatio! At quanto incomprehensibilior tanta Dei hanc conferentis dilectio? Affectus ijdem renouandi.

II. *Ex eadem medit. de amore spirit S. Ignatij, p. 2.*

Quod homo peculiariter sit simulacrũ, seu imago, templum, & speculum SS. Trinitatis.

I. SAnctissima Trinitas voluit hominem, præ ceteris creaturis, sibi simillimum condere, & viuum sui referre simulacrum, ad demonstrandum præclarissimum suum erga eundem amorem. Nam sicuti in SS. Trinitate vna est natura diuinâ, & tres personæ inter se realiter distinctæ; sic in homine vna est anima spiritualis, & tres spirituales potentiæ, memoria, intellectus, & voluntas. Et sicut Deus se intelligens producit verbum; Pater & Filius se mutuò diligentes, spirant Spiritum

ritum ſanctum ; ſic homo intelligens, producit verbum mentis, ſeu expreſſam ſpeciem & ſimilitudinem rei intellectæ, & per amorem efficit in ſe inclinationem in rem amatam. Si ergo SS. Trinitas ſic dilexit hominem, vt imaginem ſuam illi imprimere dignaretur ; quanto ſtudio enitendum foret homini, vt in illam totus per iugem eius recordationem, contemplationem, & amorem transformaretur? quàm æquum eſſet, totam memoriam SS. Trinitate, diuinis eius attributis, beneficijs, & operibus ruminandis, intellectum ijſdem reuerenter profundeque expendendis, ſuſpiciendis, magnificandis ; voluntatem affectibus admirationis, gratitudinis, amoris, alijſque ſanctis deſiderijs, Deum in omnibus & ſuper omnia glorificandi iugiter, prout ſtatus præſentis vitæ patitur, eliciendis occupari? Fernor reuerendi, amandi, & glorificandi SS. Trinitatem omni meliori modo per memoriam, intellectum, voluntatem.

III. Eadem SS. Trinitas voluit hominem aſſumere ſibi in præclariſsimum templum & ſacrarium, in quo habitaret in tempore, non ſolum communi

muni more per essentiam, potentiam, præsentiam, vti & in cęteris creaturis, sed modo etiam multò sublimiore, 1. Per gratiam sanctificantem, quâ homo diuinæ efficitur consors naturæ. 2. Per SS. Eucharistiæ participationẽ, in qua, vti non solùm humanitas Christi. sed & diuinitas, ita & SS. Trinitas per naturalem concomitantiam homini vnitur. 3. Per nimiam familiaritatẽ & obstupescendam peculiaris suæ præsentiæ suauitatem, quam in deuotionis exercitijs subinde sinceris seruis suis communicare dignatur?

O quanta sollicitudine meritò ab omni corde expurgandum, eximio omnium virtutum splendore exornandum, exquisito exemplaris conuersationis odore iugiter implendum foret illud templum, in quo habitare dignatur SS. Trinitas? Amor, zelus proficiendi in triplici via perfectionis, praxis exercitij præsentiæ Dei.

III. Demum eadem SS. Trinitas dignata est hominem eligere in speculũ itidem peculiarissimum, in quo in æternitate clarissimè relucerent diuinæ eius perfectiones, maximè infinita Potentia Patri, Sapientia Filio, Bonitas Spiritui sancto peculiariter attribui soli-

solita, atque à tota cœlesti curia æternum suspicerentur, amarentur, glorificarentur. Quam mirè enim hæc omnia resplendebunt in humana natura, tam potenter condita, tam sapienter reparata, tam misericorditer iustificata? tam mirabiliter in gratia conseruata? tam liberaliter gloria coronatâ?

O quanta illa dignitas hominis, quanta dignatio SS. Trinitatis! quanta ergò contentione cuique adlaborandum esset, vt, per assiduum studiũ eximiæ perfectionis, eximium consequeretur gradum gratiæ sanctificantis? quò enim maior in hac vita euaserit in gratia, eò lucidius euadet speculum perfectionum SS. Trinitatis in futura. Gratitudo, amor, zelus eximij profectus in omni perfectione.

De dignatione Creatoris cooperantis cum Creaturis. III.

Ex eadem medit. p. 3.

I. SAnctissima Trinitas, cuius opera, ad extra, sunt indiuisa non solum te, omnesque creaturas in seruitium, solatiumque tuum conditas, quoad esse & posse naturale, conseruat; sed etiam cum omnibus & singulis earum, vti & tecum in omnibus & singulis actionibus naturalibus coopera-

peratur per concursum suum ordinarium, quem omnibus agentibus naturalibus, tam necessarijs quam liberis proportionatum promptissimè offert: idque ex gratuita bonitate sua, eo fine, vt tu illo sanctè vtaris ad finem tuum vltimum maioris gratiæ & glorię consequendum.

Quanta illa dignatio Dei tui tecum in omnibus physicis memoriæ, intellectus, voluntatis, aliarumque potentiarũ & sensuum operationibus quodammodo laborantis, imò per omnes aliarum creaturarum tam rationabilium, quàm irrationabilium operationes te instruentis, adiuuantis, oblectãtis; per magistrorum voces erudientis; per lumen Solis, Lunæ, Stellarum, ignis te illuminantis; per colores visum, per sonos auditum, per odores olfactum, per sapores gustum, per aëris temperiem tactum recreantis; per ignem, solem, vestes cãlefacientis; per ventum refrigerantis; per cibum, potum, somnum vires reficientis.

Hæc expendens, an nõ admirabundus meritò exclames: *Quomodo delectare me, in factura tua, & in operibus manuum tuarum dignaris Deus meus? Omnia ossa mea dicant: Domine, quis similis tibi?*

Psal. 9.

tibi? Quanta ergò reuerentia, filiali timore, amore, zelo eximię perfectionis seruiendum tali Domino, qui sic collaborare dignatur cum tali mancipio? Admiratio, amor, feruor proficiendi.

II. Idem Deus trinus & vnus similiter cooperátur tecum, & cum omnibus agentibus liberis, in omnibus & singulis cogitationibus, desiderijs, & actionibus bonis ac meritorijs, non solum per generalem præfatum concursum, sed etiam per peculiarem influxum gratiæ præuenientis, comitantis, subsequentis, quem tam liberaliter vltrò etiam non rogatus offert; ad omnia & singula bona desideria & opera, gratia excitante impellendo, eadem cœpta gratiâ comitante prosequendo, & gratia subsequente perficiendo, idq; ex eadem gratuita dilectione sua ad augendum meritum viæ, & brauium patriæ.

Quantò illa dignatio admirabilior priore! quàm longè excedit omnem paternam, maternamq; prouidentiam ac sollicitudinem in filijs, ad maiores diuitias & honores prouehendis? Quã promptum paratumque animum ad omnem eius nutum te fingendi formandique vicissim exigit! quid enim æqui-

æquius, quam vt in omnibus diuinæ eius te accommodes voluntati, qui se tuæ tam promptè accommodare dignatur? Gratitudo, amor, feruor cooperandi gratiæ, & se totum diuino perfectè impendendi obsequio.

III. Demùm idem benignissimus Dominus tecum, & cum Beatis omnibus in cœlesti patria cooperari dignabitur in omnibus internis externisque actibus, quoscumque elicient in omnem æternitatem: cum singulorum memoria, intellectu, voluntate, alijsque potentijs & sensibus glorioſi corporis concurrendo ad eliciendã, æternumq; continuandam visionem, amorem & gaudium beatificum, omnisque gloriæ & gaudij accidentalis tam animæ, quàm corporis perfruitionem.

An non hæc postrema dignatio tantò adhuc prioribus mirabilior, quantò felicior, diuturnior, diuinior? quã æquum, vt te totum in tempore eius impendas gloriæ, qui se totum in æternitate impendet tuæ?

Affectus ijdem.

(·.·)

Quod

Quod Deus sit fons perennis omnis bonitatis & perfectionis in Creaturis eluceſcentis.

IV.
Ex eadem medit. p. 4

I. DEus eſt abyſſus infinita omnis eſſentiæ, bonitatis, & perfectionis, etiam poſsibilis, omnium poſſibilium creaturarum, & fons perennis omnium bonorum, quæ in creaturis reperiuntur, cum illa omnia eminentiſſimè in ſe contineat. Eſt enim *lux ſuper omnem lucem, quam non capit oculus: vox ſuper omnem vocem, quam non capit auris: odor ſuper omnem odorem, quem non capit naris: dulcor ſuper omnem dulcorem, quẽ non capit guſtus: amplexus ſuper omnem amplexum, quem non capit tactus.* Eſt Potentia, Sapientia, Fortitudo, Pulcritudo, Suauitas, Bonitas, Amabilitas, quam non capit vllus creatus intellectus. Quanta ergo cœcitas mortalium tantam Dei bonitatem nõ amantium, imò futilem creaturæ euanidamque bonitatis ſpeciem veræ infinitæq; bonitati Creatoris poſtponentium? Si enim à cæcis mundi amatoribus tantoperè diliguntur diuitiæ, honores, voluptates, propter aliquam exiguam bonitatem, pulcritudinem, ſuauitatẽ,

S. Aug. ſolil. c. 31.

excellentiam in ijs apparentem: quid si illa bonitas, pulcritudo, suauitas, excellentia, duplo, decuplo, centuplo, millecuplo maior redderetur, an non duplo, decuplo, centuplo, millecuplo plus diligeretur? quod si infinitè intenderetur, an non infinitè amplius diligeretur? En talis infinita bonitas, pulcritudo, suauitas, excellentia, & omnis generis amabilitas est Deus noster, in quo viua sunt omnia, quæ in creaturis ab ipso veluti eximio pictore, depicta, & sic efformata sunt, vt viua appareant, licet figuræ sint potius, non rei veritas, iuxta illud: *Præterit figura huius mundi.* Et tamen, eheu, toties tam parui æstimatur, tam frigidè amatur, tam facilè contemnitur! Hanc si vel semel intueri liceret, quomodo omnis creata pulcritudo, suauitas, excellentia sorderet? nunquam sanè nobis cum beatis comprehensoribus ab ea contemplanda, suspicienda, amanda, vel ad momentum mentem affectumq; abstrahere liberet, ne quidem ob lucrandum omnium possibilium oblectationum, quæ ex creaturis etiam possibilibus hauriri possent, æternam fruitionem! Amor Dei, zelus eius obsequio se totum mancipandi.

1. Cor. 7.

II. O-

II. Omnis perfectio, pulcritudo, bonitas, ſuauitas, excellẽtia, quæ in creaturis vllis vſquam reperta eſt, & reperitur, eſt guttula quædam deriuata ex immenſo pelago omnis perfectionis, pulcritudinis, bonitatis: ac proinde nullo modo diligenda propter ſe, nec vt finis vltimus intendenda, ſed propter Deum fontem inexhauſtum, ex quo emanauit; & prout ipſe vult, diligenda eſt, atque in ipſum, velut vltimum finem, referenda.

Quàm ſanctè ergò bonitate, ſuauitate, excellentia creaturarum in ſubſidium tuum conditarum vti te oporteret, ex ijs ad creatorem agnoſcendum, amandum, glorificandum aſcendendo: ijſdem veluti adminiculis maioris gratiæ & gloriæ acquirendæ in decurrendo ſtadio perfectionis innitendo? Zelus Deum in creaturis, quærendi, amandi, glorificandi, ijſque ſanctè ſecundum diuinum beneplacitum vtendi.

III. Quicquid in te eſt boni naturalis, vel ſupernaturalis: quicquid bonæ valetudinis, roboris, indolis, ingenij, ſcientiæ, prudentiæ, eloquentiæ: quicquid bonæ voluntatis, gratiæ, donorum gratis datorum, id totum

similiter guttula est perexigua gratis in te deriuata ex infinito omnis boni Oceano; ex gratuita eius liberalitate, in eum finem, vt ipsum auctorem omnium donorum agnoscas, ames, glorifices, acceptisque talentis ad illius gloriam, tuam, proximorumque salutem promouendum strenuè vtaris.

Quàm æquum igitur est, vt in mare illud immensum refluant, ex quo fluxêre, omnium tibi communicatarum flumina gratiarum? Vt teipsum totum cum omnibus animæ & corporis dotibus tibi cõcessis in solidum impendas seruitio eius, à quo quicquid es, quicquid habes, quicquid potes, gratis accepisti? Amor, feruor corpus & animam diuino obsequio promptè consecrandi, & constanter impendendi.

In Festo Corporis Christi.

V. *De causis institutæ huius solemnitatis.*

I. VOluit æternus Pater solennem hanc Theophoriæ celebritatẽ, instinctu Spiritus sancti, ab Ecclesia Christi Filij sui Sponsâ toto orbe institui, ac festiuis gaudijs frequentari.

1. Vt debitus honor sanctissimæ carni Saluatoris nostri per publicas vias in pas-

passione summa cum ignominia ducti, pro tot opprobrijs toleratis, aliquo saltē modo, etiam in hoc mundo, redderetur: dum adorandus publicè cum solenni pompa per plateas vicosq; circumducitur: vti olim Ioseph è carcere liberato, & à Pharaone exaltato contigit. Et Mardochæo, cui acclamatum: *Hoc honore condignus est, quemcunque rex voluerit honorare.* Gen. 40. Hester. 6.

Mirabilis sanè fuit exinanitio SS. carnis Christi patientis, dum nouissimus virorū, imò vermis & non homo est reputatus. At multò mirabilior eiusdem apparet exaltatio in hoc sacramento, dum non solum ab omnibus adoratur: sed insuper ipsa Diuinitas, vt pedissequa, cum sit domina, eandem carnem honoris caussa concomitari dignatur. Isa. 53. Psal. 21.

Quanta ergo promptitudine huic sanctissimę æterni Patris voluntati obsecundandū! quantoperè de omni honore & obsequio Christo hodie deferri solito congaudendum, atque, vt latius eius cultus toto orbe propagetur, optandum? Zelus gloriæ Christi.

II. Vt omnes fideles agnoscerent hoc diuinissimum Sacramentum eximium esse beneficium, ex infinito amore pro-

fectum, ideo voluit ab Ecclesia exultabunda tantum munus acceptum in manibus circumgestari, omnibusque cum iubilo ostentari. Sicut enim Re-
Gen. 24. becca inaures & armillas sibi à procuratore Abrahæ datas suis ostendebat,
Ruth, 2. & Ruth spicarum in agro Booz collectarum tres modios socrui suæ deferebat: ita Ecclesia hodie ostendit tres modios in agro Dominico collectos, corpus, animam, & diuinitatem Christi, quæ sunt tria sata farinæ, quæ Maria commiscuit sua gratia, omnesque inuitat ad gratias secum agendas Sal-
Gen. 41. uatori, qui, non vti Ioseph in Ægypto, frumenta in tempus sterilitatis recondidit, sed seipsum panem de cœlo verum famelico mundo exhibere dignatus est. Gratiarum actio, de tanta eius liberalitate exultatio.

III. Vt omnes agnoscerent, & reipsâ faterentur, tantam esse bonitatem & liberalitatẽ Saluatoris nostri, hoc tam inenarrabile infiniti amoris sui monumentum Ecclesiæ suæ militanti in discessu suo ex hoc mundo relinquentis, vt nullo obsequiorum genere possit dignè compensari: ideoque omnes sese inuicem festiuis plausibus, canticis, tripudiis, omnique musicorum instru-

strumentorum, odoramentorum, & ornamentorum apparatu ad summum quem possunt, illi cultum deferendum prouocarent, illud sibi inuicem occinentes: *Benedicentes Dominum, exaltate illum, quantum potestis; maior est enim omni laude.* Quanto proinde studio nos omnes, pro modulo nostro, æmulari oporteret beatos Ciues Ierusalem cęlestis, coronas suas ad pedes Agni immaculati nos abluentis in Sanguine suo deponentes: *Sanctus, sanctus, sanctus, qui est, qui erat, & qui venturus est,* absque requie vociferantes: phialas odoramentorum plenas offerentes: per plateas eiusdem beatæ Ierusalem perpetuum *Alleluia* cantantes: intimæ humilitatis, reuerentiæ, adorationis actus eliciendo; laudis & gratiarum actionis affectus frequentando: phialam cordis plenam odoramentorum thuris & myrrhæ, id est, feruentis orationis, & mortificationis offerendo? His expensis memorati affectus subiungendi.

Eccl. 43.

Apoc. 4.

Tob. 13.

De Euangelio. *Caro mea verè est cibus.* Ioan. 6. VI.

I. CHristus Dominus immenso erga nos flagrans amore, nosq; vicis-

sim in amorẽ sui trahere cupiens, cum supra omnia beneficia collata seipsum nobis dedisset, nec, quod vltra daret, restare videretur, nihilominus inuenit diuersos modos, quibus se nobis exhiberet, & ex seipso quasi diuersos confecit cibos, quos veluti diuersa suiipsi⁹ fercula proponeret. Factus est enim nobis via, veritas, & vita, rex, dux, sacerdos, sacrificium, pastor, medicus, doctor, pater, frater, sponsus, iustitia, sanctificatio, & redemptio: insuper cibus noster fieri voluit: *Caro mea verè est cibus*. O quàm miræ adinuentiones infiniti illius amoris, quas exultabundus in spiritu præuidens Haias exclamat: *Confitemini Domino, & inuocate nomen eius, notas facite in populis adinuentiones eius*. quàm enim mira illa dignatio Dei nostri, cũ cibus esset infinitus, vt cibus hominũ conueniens esse posset, exinaniuit se factus homo, splendorem diuinitatis velamine assumptæ humanitatis cõtegens: insuper in hoc Sacramento amplius exinaniuit se, diuinitatem simul & humanitatem sacramentalibus speciebus occultans, vt hac ratione per modum cibi, sine horrore, à nobis sumi posset. Admiratio, amor, zelus intimæ cum Deo vnionis.

Io. 14.

1. Cor. 1.

Isa. 12.

II. Chri-

II. Christus ideò voluit cibus nostes fieri, vt intimè se nobis vnire posset, ad eum modum, quo cibus cibato arctissimè vnitur: vnde ait: *Qui manducat meam carnẽ, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo.* Scut enim cibus cum cibato, & cibatus cum cibo sic coniungitur, vt vnum in alio sit: *Sicut cum cera liquefacta alia cera superinfunditur, altera cum altera tota commiscetur, sic, qui carnem & sanguinem Domini recipit, ita cũ ipso coniungitur, vt Christus in ipso, & ipse in Christo inueniatur. Et sicut parum fermenti totam massam fermentat, sic paruula benedictio totum hominem in seipsam attrahit, & sua gratia replet.* Sicque impletur illud D. Augst. inspiratum: *Cibus sum grandium, cresce, & mãducabis me, nec tu me mutabis in te, sicut cibum carnis tuæ, sed tu mutaberis in me.*

Cyril. Alex. l. 4. c. 14. in Ioan.

Lib. 7. Confess. c. 10.

Quanta ergò sedulitate intima cum Christo vnio, non tantum, quoad realem eius nobiscum coniunctionem: sed etiam quoad voluntatum, conformitatem quærenda, conseruanda, & augenda per assiduum studiũ maioris perfectionis! quãta sollicitudine præcauẽda quæuis ab illo per lethale peccatum diuulsio! quàm enim horrendam carnificinam is exerceret, qui ci-

bum iam in substantiam cibati conuersum à singulis membris abstrahere attentaret? non minorem, imò multo atrociorem carnificinam Christo intentant, quisquis per quoduis mortale delictum Christum in SS. Eucharistiâ susceptum à se diuellere nõ formidat. Amor zelus maioris cum Christo vnionis, & horror cuiusuis ab eo per peccatum separationis.

III. Demum voluit se nobis Christus in cibum dare, vt instar cibi vitam nobis tribueret, conseruaret, augeretque; nec qualemcunque, sed vitam gratiæ & gloriæ, & quidem æternam; vitam, inquam, similem suæ, quâ ipse viuit propter Patrem, vnde ait: *Sicut misit me viuens Pater, & ego viuo propter Patrem: & qui manducat me, viuet propter me.* quasi diceret: Ego, quâ Deus, viuo eadem vita diuinâ, quâ Pater viuit, quã ille à se habet, ego ab illo per æternam generationem accepi: Sicut ergo ego vitam diuinã habeo à Patre, sic & qui manducat me, vitam gratiæ & gloriæ à me habebit. vel: sicut ego viuo vita diuina propter vnionem hypostaticã, infinitamq; gratiam & gloriam, quam suscepi à Patre: sic qui manducat me, viuet vita mea propter humanitatem

meam

meam assumptam, per quam omnibus hominibus coniungor. Quàm mira vis huius diuinissimi cibi, cuius ope vilis homuncio non in regem terrenum, sed quodammodo in Deum euadit, & iam non vita sua, sed vita Christi Filij altissimi viuit! Gratitudo, amor, zelus eximiæ perfectionis.

De amore Christi, quo hoc Sacramentum instituit. VII.

I. CHristus instituendo hoc sacratissimũ Sacramentum satisfecit immenso suo, non solum erga vniuersos, sed etiam erga singulos homines amori; qui cũ infinitus esset quiescere non poterat, donec seipsum singulis in hoc mysterio daret, sicut se totũ vniuersis in Incarnatione dederat. Reliqua enim omnia, quæ ex amore dedit, æqualia non erant eius amori: ipse solus æqualis est amori suo immenso, infinito, æterno, incomprehenso, quem typicè prefigurabant panes propositionis, qui calidi esse debebant. O quàm ingens, intensum, perenne, & insatiabile mutui amoris à nobis reposceret incendium, tam inenarrabile amoris Christi prodigium! Gratitudo, amor. 1. Reg. 21.

II. Satisfecit eadem opera ex eodem

amore, votis ac desiderijs omnium & singulorum in tempore, dum se omnibus & singulis præsentem exhibet, paratumq; offert ad omnium & singulorum necessitates subleuandas, languores curandos, mœrores abigendos, ad cœlestes gratiarum & consolationum thesauros singulis in vita & morte impertiendos. O qualis excessus amoris amantissimi Regis nostri, qui voluit præsens adesse Sponsæ suę Ecclesiæ, nō in vno solum loco, sed in omni oppido, in omni domo, in quouis fideli, seu membro Ecclesiæ, & quidem intra corpus cuiusque habitare, eiusq; cordi & visceribus adhærere!

O quanta illa Ecclesiæ dignitas, & cuiusque fidelis felicitas? Verè non est alio natio tã grandis, quæ habeat Deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. Gratitudo, amor, reuerentialis timor erga Christum.

III. Satisfecit itidem ex eodem infinito amore omnibus desiderijs nostris in æternitate, dando nobis ex hac vita migraturis, non modò pretiosissimum viaticum, præsentissimum solatium, tutissimumq; præsidium, sed insuper certissimũ pignus gloriæ æternę, quoad corpus & animam secum partici-

pan-

pandæ, dum ait : *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum.* Et : *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam, & ego resuscitabo eum in nouissimo die.* Ioan. 6.

O quàm felix sors fidelis crebrius dignè communicantis, seque intimè Christo vnientis, à quo tam certò, & securè expectat in omni necessitate præsidium, gratiæ augmentum, perseuerantiæ donum, gloriæ brauium? Gratitudo, amor, zelus piè SS. communionem frequentandi.

Dominica infra Octau. Corporis Christi.

De diuite epulone & Lazaro. Luc. 16. I.

I. EXpendet. quàm dispar fuerit cõditio diuitis epulonis & mendici Lazari: Epulo superbus, gulosus, auarus byssо induebatur, quotidiè splendidè epulabatur, nihil pauperibus largiebatur, à mundo felix prædicabatur, à Deo reprobus & infelix habebatur: At Lazarus abiectus, famelicus, penè nudus ante ianuam diuitis iacebat, micas cadentes de mensa diuitis frustrà mẽdicabat, vlceribus horrebat, quæ à nullo curabantur, sed à canibus lambe-

bantur, infelix habebatur à mũdo, sed feliciſſimus prædicabatur à Chriſto.

Quis hæc expendens voluntariam paupertatem, dolorum, & ærumnarũ tolerantiam, ſuique deſpicientiam non longè præferendam cenſeat, affluentiæ opum, voluptatum, honorum? Contemptus omnium, quæ mundus amat, & amor omnium, quæ mundus odit, & Chriſtus diligit.

II. Quàm diſpar fuerit vtriusque exitus: iſte in peccatis ſuis perſeuerans, & in multitudine diuitiarum ſuarum ſperans eſt mortuus, & in inferno à diabolis ſepultus: hic ab omni labe imperfectionum expiatus, & in camino paupertatis excoctus ſimiliter mortuus eſt, & in ſinum Abrahæ ab Angelis deportatus. O quam horrenda mors amatorum mundi? quam optanda mors imitatorum Chriſti? Affectus ijdem.

III. Quàm demum diſsimilis ſit vtriusque ſors in æternitate: iſte æternùm torquetur & vociferatur: Crucior in hac flamma: hic æternùm lætatur & ſatiatur ineffabili gloria. Elige nunc vel diuitẽ epulonem in vita æmulari, æternũq; cũ illo cruciari; vel Lazarũ in vita imitari, æternũque cũ illo lætari. Affectus ijdem.

DE

De Præstantiâ SS. Eucharistiæ ex comparatione eiusdem cum mannâ. II.

I. MAnna datum Israelitis in deserto, quod Angelorum ministerio paratum in similitudinem pruinæ cadebat super terrã, frangebatur mola & coquebatur in olla, non conferebat animæ vitam spiritualem, nec corpori æternam, sed naturalem tantum vitam conseruabat. At panis hic mysticus nobis è cœlo datus, qui opera Spiritus sancti paratus est in vtero D. V. attritus mola laborum, subactus aqua tribulationum, persecutionum, tormentorum, excoctus igne charitatis in camino Crucis, spiritualem vitam animæ, & corpori olim vi participationis huius immortalis alimoniæ resuscitando æternam præbet, iuxta illud Christi: *Patres vestri manducauerunt manna in deserto, & mortui sunt. Hic est panis de cœlo descendens, vt, si quis ex ipso manducauerit, non moriatur.* Et: *Qui manducat meam carnem habet vitam æternam, & ego resuscitabo eum in nouissimo die.* Quantò ergò hic cœlestis panis veteri manna dignior; quantò proinde maiori reuerentiæ, gratitudinis, amoris, deuotionis affectu sumendus?

Exod. 16. *Num.* 11.

Ioan. 6.

II. Man-

Psal. 104 II. Manna vetus erat salutiferum, à morbis corporis Israelitas præseruans. Vnde non erat in tribubus eorum infirmus, occasione illius cibi, mortem tamen corporis non arcebat, nec ægritudines animę curabat: At nouum nostrum, & verum manna, est pharmacum immortalitatis, quod & animam à spiritualibus morbis præseruat, languores cõtractos curat, insuper & corpori resuscitando immortalitatẽ communicat. Nam si dignè sumatur, peccatorum venialium maculas eluit, gratiam eas deinceps cauendi tribuit, tentationum impetus frangit, passionum indomitarum vim reprimit, corpori, cui vnitur, glorioſæ resurrectionis spem impertit.

Quanta ergo fiducia, gratitudine ac deuotione ad hoc diuinissimum Alexipharmacum nobis tot morborum generibus in hoc exilio obnoxijs, accurrendum?

III. Manna erat ex natura sua vnius saporis, videlicet, quasi panis oleati, sed ex diuina gratia & prouidentia bonis & electis prestabat *omnẽ saporis suauitatem. Deseruiens enim vniuscuiusque voluntati, ad quod quisq; volebat, conuertebatur.* At nostrum hoc cœleste manna pa-

Sap. 16.

na palato quidem sapit panem: sed spiritui omnes diuinarum deliciarũ suauitates. In huius enim participatione cibi mens deuota, omnes, quos expetit, affectus, sensus, gustusque spirituales compunctionis, humilitatis, gratitudinis, amoris, deuotionis, zeli omnes diuinarum illustrationum, impulsuum, visitationum thesauros absconditos inuenit.

Quanta ergò auiditate ad hanc cœlestem mensam, in qua omnes cœlestes deliciæ proponuntur, nobis anhelandum? quanta cura & sollicitudine animarum nostrarum sinus omnes ab omni imperfectionum puluere excutiendi, omnium virtutum ornatu instruendi, & frequentatis piorum desideriorum & amoris affectuum flatibus dilatandi, vt diuinissimis hisce delicijs largè mereantur impleri? Gratitudo, amor, desiderium crebrius, præmissa accurata præparatione deuotè communicandi.

Quod sit memoriale & compendium omnium mirabilium Dei. III.

CHristus Dominus hoc diuinissimũ Sacramentum tanquam viuum ac perpetuum monumentum omnium mira-

mirabilium Dei, quæ mundo credenda, suspiciẽda, reuerẽda manifestauit, quæque ipse in mundo amore nostri gessit, atque imitanda proposuit, iuxta illud: *Memoriam fecit mirabilium suorũ misericors, & miserator Dominus, escam dedit timentibus se*, idq; ex zelo nostræ salutis & profectûs spiritualis. Psal. 110.

I. Voluit illud esse memoriale ipsius Diuinitatis, & totius SS. Trinitatis, omnium item diuinorum attributorũ quæ in sacra Eucharistia per naturalem cõcomitantiam præsentes esse dignoscuntur. Vbi enim est humanitas Christi, ibi etiam est Diuinitas: & vbi vna est persona diuina, ibi etiam reliquæ sunt propter naturæ vnitatem, omnesque simul, quicquid ibi mirabile fit, operantur; & consequenter ibi etiam sunt omnes diuinæ perfectiones, Potentia, Sapientia, Bonitas, quæ re idẽ sunt cum essentia diuina.

Quali ergo reuerentiâ, submissione, deuotione hoc SS. Sacramentum foret adorandum, & sumendum, quales excessus admirationis & amoris erga illud frequentandi?

II. Voluit id esse memoriale mirabilium operum potentiæ, sapientiæ & bonitatis diuinæ, tam eorum, quibus huma-

humani generis reparatio continetur, vti est opus tam laboriosæ redemptionis, tam liberalis sanctificationis, tam admirabilis glorificationis, cum in eo recolatur memoria passionis, mens impleatur gratiâ, & futurę gloriæ pignus detur; tum eorũ, quæ in hoc mysterio quotidiè innouãtur, vti sunt, 1. Quod accidentia panis & vini separentur à substantia, & sine illa conseruentur. 2. Quod tota panis & vini substantia conuertatur in corpus & sanguinem Christi vi verborum consecrationis, & per naturalẽ cõcomitantiam in totum Christum. 3. Quod totus Christus sit tam sub specie vini, quàm panis indiuisibiliter, totus in quauis particula. 4. Quod manẽs in cælo, in tot diuersis locis præsens sit in hoc Sacramento.

Quantus amor Saluatoris tot mirabilia prodigia amore nostri quotidiè innouantis, nosq; tam efficaciter ad amorem sui, gratamq; beneficentiæ suę memoriam inuitantis! Admiratio, gratitudo, amor.

III. Voluit demùm illud esse memoriale perpetuum tum officiorum, quæ olim, dum operaretur salutem nostram in medio terræ; amore nostri exercere dignatus est; & in hoc Sacramen-

mento etiamnum exercere dignatur, nimirum Medici, Magistri, Redemptoris, Patris, Sponsi; tum eximiarum virtutum, quas in vita mortali exercuit, nobisque imitandas inculcauit, & nunc quoque hic porrò exercere, nobisque inculcare pergit, humilitatis, obedientiæ, patientiæ, charitatis, perseuerantiæ: humilitatis quidem, dum se ad species panis & vini demittit: obedientiæ, dum ad verbum sacerdotis se præsentem sistit; patientiæ, dum se ab hæreticis, indignè communicantibus, impijs sacerdotibus, tam indignè tractari sinit: charitatis, & misericordiæ, dum fructus passionis suæ tam liberaliter applicare quotidiè non desinit; perseuerantiæ, dum quãdiu durant species sacramentales, præsens manere non abnuit. Gratitudo, amor, feruor has virtutes æmulandi.

IV. *Quod sit memoriale passionis Christi.*

I. CHristus instituit hoc SS. mysterium in memoriam passionis suæ, per modum sacrificij, in quo ipse realiter quotidiè immolaretur incruentè, sicque per semetipsum nos sacrificij cruenti olim à se in ara crucis peracti commoneret, idque ex immensæ dile-

dilectionis erga nos affectu. 1. Vt indicaret quam paratus sit, si opus foret, pro singulis quotidie cruentè rursus immolari. 2. Vt magnitudinem inæstimabilis charitatis, ex qua pro nobis seipsum obtulit æterno Patri in mortẽ crucis, profundius penetrandam, crebriusque ruminandam ob oculos poneret. 3. Vt, cum impares nos in gratijs pro tanto beneficio agendis cerneret, vices nostras ipsemet suppleret. Gratitudo, amor, feruor piè audiendi aut celebrandi sacrum, cum pia passionis Domini memoria.

II. Instituit hoc idem mysterium in memoriam passionis ac mortis suæ per modum conuiuij, in quo ipse realiter in cibum & potum conuiuis proponeretur, ex eodem infinito erga nos amore. 1. Vt sic indicaret, quam libenter pro nobis pati & mori dignatus sit, iuxta illud: *Desiderio desideraui hoc Pascha manducare vobiscum.* Luc. 22. 2. Vt nos ad amarũ tribulationũ huius temporis calicem secum auidè ebibendum animaret. 3. Vt magna cum auiditate & spirituali gaudio ad hoc cœleste epulũ frequenter anhelandum esse, doceret. Gratitudo, amor, feruor piè communionem frequentandi, & multa pro Christo patiendi. III. In-

III. Instituere demum voluit hoc idē diuinissimum Sacramentum, & sacrificium sub speciebus panis & vini, quorum vtrumque ex plurib. granis conterendo & premendo in vnum coalescentibus conficitur, & vbiq; facilè habetur. idque 1. vt ostenderet se optare illud frequentari à fidelibus in charitate vnitis. 2 ab ijs, qui sibi in amore Crucis, tolerantia tribulationū & pressurarum niterentur esse quàm simillimi. 3. cum pia recentique sui amore ipsorum in torculari crucis calcati, pressíque memoria. Affectus ferè ijdem.

V. *Quod sit efficacissimum medium proficiendi in triplici via perfectionis.*

I. CHristus ipse fons omnis gratiæ & sanctitatis in hoc vno Sacramento, præ cæteris omnibus, per seipsum animæ languenti applicat medicinā, qua minores culparum venialium languores curentur, pericula maiores incurrendi arceantur, tentationum & passionum impetus frangantur, & pœnarum necdum plenè exiolutarū reliquiæ expientur: idque per liberalem meritorum suorum applicationem ex gratuita miseratione.

Quanta

Quanta illa amantissimi medici nostri fœditates vulnerum nostrorum non exhorrescentis, sed propria quasi manu contingentis & sanantis dignatio! Gratitudo, spes, zelus proficiendi in animæ puritate.

II. Idem per semetipsum dignatur in hoc eodem Sacramento animas dignè communicantium in serio solidarum virtutum studio confortare, mirè promouere, ac sensim suarum perfectissimarum virtutum, humilitatis, patientiæ, obedientiæ, charitatis, zeli, aliarumque gustum ijsdem tàm suauiter & efficaciter instillare, sicut cibus suas corpori qualitates solet impertiri: ita, vt, quoad memoriam, intellectum, voluntatē, sensusque omnes, nihil, nisi absolutissimas Christi virtutes, spirare videantur. Gratitudo, spes, feruorque Christi virtutes imitandi.

III. Demùm in eodem sublimissimo Sacramento dignatur Christus semetipsum tam miro modo substantialiter animæ & corpori deuotè cōmunicantiū vnire, eosq; diuini amoris facibus per semetipsū inflammare, ita, vt in se toti transformētur, extra se nihil velint, in se vno super omnia dilecto suauissimè conquiescāt: idq; ex quam ineffabili dilectionis excessu? Quan-

ta

ta proinde alacritate ad hoc diuinissimũ amoris incendium animæ in redamando tanto amatore frigidæ meritò foret properandum? Amor, feruor piè communicandi, seque Christo per amorem, & voluntatis resignationem penitùs conformandi.

VI. *De excellentia SS. Eucharistiæ, quatenus est Sacramentum.*

I. MAgnitudo & excellentia SS. Eucharistiæ, quatenus est Sacramentum & mysticũ conuiuium, quoad latitudinem inde potest æstimari, quod in ea omnibus, quantumuis ingratis & indignis se Christus quoad corpus, sanguinem, animam, diuinitatem, & humanitatem, in spiritualem cibum omnis saporis offerat; ad omnia mala culpæ & pœnæ amolienda, atque ad omnia bona gratiæ & gloriæ obtinenda: ex immenso amore erga omnes, & zelo singulorum spirituales morbos curandi, profectumque in omni perfectione promouendi. quam immensa tam immensæ gratiæ deberetur gratiarum actio? quam immensa tam immenso amori mutua dilectio? quanta deuotione foret hæc mystica cœna frequentanda.

II. Quo-

II. Quoad sublimitatem & profunditatem, eiusdem excellentia inde æstimanda, quod in ea Christus, Altissimi Filius, altissimus & ipse, & incomprehensibilis maiestatis Deus, infimæ creaturæ rationali, & quidem tam fœdæ, ingratæ, indignæ, det, quod optimum est in cælo, & in terra, nempe seipsum; modo optimo, realiter per modum cibi & potus, idque tectè sub specie panis & vini; & ad tam heroicos fidei, submissionis, amoris, aliarumq; virtutum actus ab ea exercendos, atque ad tam eximios gratiæ & gloriæ gradus promerendos: & quidem ex gratuito, summo, infinito amore. Quã sublimis & incomprehensibilis illa dignatio tantæ Maiestatis sese sic demittentis ad vermiculos tantæ vilitatis? Admiratio, gratitudo, amor.

III. Quoad longitudinem, quod in ea Christus, prædicto modo, ad eosdem præfatos fines tam sublimes gratiæ & gloriæ æternùm duraturæ, cuiuis fideli se totum in spiritualem alimoniam dare ab æterno decreuerit, in tempore cuiuis sic se offerat, & porrò oblaturus sit vsque ad finem mundi. An non æternus hic liberalitatis, pie-

tatis, charitatis exceſſus, æterno foret gratitudinis, amoris, deuotionis affectu compenſandus?

VII. De excellentia eiuſdem, quatenus eſt Sacrificium.

1. CHriſtus in hoc diuiniſsimo myſterio non ſolum dedit ſe nobis in ſpirituale nutrimentum nobiliſsimum, ſed etiam in ſacrificium eminentiſsimum, cuius magnitudo & excellentia quoad latitudinem hinc poteſt æſtimari, quod illud latiſsimè ſe extendat ad omnes fines, effectusque omnium ſacrificiorum legis naturæ & ſcriptæ. Sicut enim in ſe continet omnes perfectiones quadruplicis ſacrificij: latreutici, Euchariſtici, propiiatorij, impetratorij: ita valet ad omnes omnium iſtorum ſacrificiorum fines promerendos, cùm in eo omnia & ſingula infiniti meriti deſideria & obſequia Chriſti infinitè grati æterno Patri offerantur. Quam eximium ergò beneficium, & rarum diuinæ bonitatis, liberalitatis, amoris monumentum meritò eſt cenſendum hoc diuiniſsimum Sacrificium? quanta proinde re-

de reuerentia, deuotione, gratitudine, alacritate ad illud audiendum, vel offerendum anhelandum? quam accuratè præparatio præmittenda, & gratiarum actio subiungenda? Gratitudo, amor, zelus piè celebrandi vel audiendi Missam.

II. Quoad sublimitatem, & profunditatem, quod illud sit infiniti pretij & valoris ad prædictos effectus omnes impetrandos, eò quod & res oblata, & primarius offerens, sit Christus ipse verus Deus & homo, qui cum omnibus quæ pro gloria Patris & amore nostræ salutis fecit, dixit, passus est, seipsum offert diuinæ Maiestati, per quos suis ritè ordinatos Sacerdotes, tanquam secundarios offerentes, & vicarios suos, quantumuis indignos & impios.

Quis dignè æstimet tam sublimis Sacrificij dignitatem? quis non obstupescat, & tantam primarij offerentis maiestatem, & tantam simul eiusdem tam indignorum ministrorum operâ vtentis humilitatem! Affectus ijdem.

III. Quoad longitudinem, quod Filius Dei hoc ipsum sacrificium, ex

eodem gratuito & infinito amore, per eosdem vicarios suos tam indignos ab æterno decreuerit offerre; in tempore à prima eius institutione offerre dignatus sit, hodieque offerre dignetur, atque porrò offerre paratus sit, vsque ad consummationem sæculi, & quidem ad excellentes gratiæ & gloriæ gradus æternùm duraturos Electis suis promerendos. Affectus ferè ijdem.

Possent etiam hic vsurpari Meditationes *prolixiores de modo piè communicandi, celebrandi, & audiendi Sacrum, & Venerabile Sacramentum inuisendi, assignatæ in Ench. Industriarum suis locis.*

Finis Meditationum tertiæ Partis.

Th 1
4476

Th. 4476.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Liber Monasterii
Abdinghoffensis.
1765.

1. 605.

R. P.

CHRISTIANI MAYER

E Societate IESV,

DIARII

MEDITATIONVM

Pars Posterior.

CONTINENS EARVNdem Meditationum Partes QVARTAM, QVINTAM, & SEXTAM.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
In officina Birckmannica,
Sumptibus HERMANNI MYLII.
ANNO M. DC. XXXV.
Cum Superiorum permissu, & priuil. Cæs.

QVARTA PARS MEDITATIONVM.

AB OCTAVA CORPORIS Christi, seu Dominica II. post Trinitatem, vsque ad Aduentum.

HÆc quarta pars complectitur Meditationes de præcipuis prædicationis Christi mysterijs, & virtutibus, sic distributas, vt à Dominica post Octauam Corporis Christi, vsq; ad Aduentum Domini singulis hebdomadis assignentur quinæ Meditationes de prædictis mysterijs, & binæ aliæ de præcipuis virtutibus, pro Feria sexta, & Sabbath. ex sexta Parte desumendæ: quæ quamuis eo ferè ordine hic proponantur, quo istic digestæ sunt: nihilominus liberum erit cuique, imò

& consultum, eas potissimùm assumere, & crebriùs iterare, quas ad suum profectum spiritualem sibi magis necessarias esse compererit. Quamuis verò hæ Meditationes ferè omnes viæ illuminatiuæ affectibus ciendis maximè congruant, attamen & purgatiuæ & vnitiuæ viæ plurimùm deseruiunt, cum ad perfectam Christi Domini, in triplici via perfectionis, imitationem dirigantur. Porrò vt solidiùs id fieri queat, initio præmittunt aliquot Meditationes de tribus partibus integrãtibus perfectionis, de mentis puritate, virtutum soliditate, & perfecta cum Deo vnione, quas expedit profundè penetrare, alteque menti infigere, vt in sequentibus Meditationibus ad eximiam Christi Domini, absolutissimi omnis huius triplicis perfectionis exemplaris, imitationem, maiore cum intelligentia & efficacia collimare possimus.

Domi-

2. Hebdom. post Trinit.

Dominica II. post Trinitatem.

De Cœna magna. Luc. 14.

I.

I. *Homo quidam fecit cœnam magnã.* Filius Dei factus homo instituit cœnam triplicem, sanctificantis gratiæ; SS Eucharistiæ; & cœlestis gloriæ, & quidem magnam. 1. Ratione personæ instituentis, & conuiuarum inuitatorum. 2. Ratione ipsius cœnæ. 3. Ratione finis, ad quẽ directa. 4. Ratione amoris, ex quo instituta. Quis dignè huius triplicis cœnæ magnitudinem dimetiendo assequatur, cuius latitudo se extendit ad omnes homines, quotquot inuitantem Filium Dei audiunt; ad omnis generis delicias, & quidem maiores, quàm intellectus humanus concipere, aut appetitus concupiscere possit: cuius sublimitas attingit summas delicias ipsius Dei, cum in se per participationem contineat fontem omnium deliciarum: cuius longitudo, seu duratio, vel in se est æterna, vt cœnæ gloriæ; vel est æterna, quoad effectum intentum, vti cœnæ gratiæ, & sacrosanctæ Eucha-

ristiæ, quarum vtraq; dirigitur ad participationem æternæ gloriæ : cuius denique profunditas incomprehensibilis, cùm in ea Deus infinitus dignetur seipsum sic communicare omnibus & singulis conuiuis tam indignis.

Quàm inæstimabilis illa liberalitas Christi tam benignè omnes ad hanc triplicem diuinissimam cœnam inuitantis, & quidem tot modis, per prædicatores, per Patres spirituales, per internas illustrationes & inspirationes, per lectiones piorum librorum, per exempla feruentium Dei seruorum? Gratitudo, amor, feruor anhelandi ad hanc triplicem cœnam, seque dignè ad eam disponendi.

II. *Et cœperunt simul omnes se excusare.* Quanta cæcitas, quanta ingratitudo mortalium tantam Dei sui benignitatem respuentium, ob inordinatum amorem & cupiditatem honorum, opum, voluptatum? quam miserabilis eorum sors, quam cæci tunc primùm agnoscent, cùm apud inferos vociferabuntur: *Quid prodest nobis superbia; aut diuitiarum iactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia tanquam vmbra.* Sap. 5. quàm beata verò illorum sors, qui vel per tria vota religiosa, vel per continuam

nuam mortificationem concupiscentiarum, despectis terrenis ad cœlestes delicias medullitùs semper anhelant? Fuga & odium mundi, amor & desiderium eorum, quæ Christus crucifixus amauit.

III. *Tunc iratus Paterfamilias dixit seruo suo: Exi citò in plateas & vicos ciuitatis; & pauperes ac debiles, & cæcos, & claudos, introduc huc: dico autem vobis, quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit cœnam meam.*

Quanta benignitas Dei erga peccatores humiles, demissè agnoscentes, se esse ex se pauperes, ac debiles, & nudos, & cæcos, & claudos, & miseros, & miserabiles, quos ex stercore erigit, & inter Principes populi sui cœnæ suæ magnæ conuiuas adhibet? quanta porrò seueritas in ingratos, superbos, ambulantes in mirabilibus super se, quos à cœna sua æternùm excludit? Humilis & syncera conuersio, horror ingratitudinis, maximè pro beneficio vocationis.

(*)

II. *De generali vocatione ad imitationem Christi in studio perfectionis.*

I. EXpende, quàm promptè Filius æterni Patris, constitutus Rex ab eo super mõtem sanctum eius, prędicaturus præceptum eius, venerit in mundum factus homo, ad expugnandum destruendumque regnum diaboli, & dilatandum stabiliendumque regnum Dei, ad principes tenebrarum cum satellitio suo, peccato, carne, mundo, fortiter debellandos, electosque è miserabili seruitute tot infestissimorum hostium misericorditer liberandos: idque quàm ardenti zelo gloriæ Patris & humanæ salutis promouendæ? quâ reuerentia, amore, gaudio meritò ab omnibus agnoscendus & excipiendus foret talis Rex infinitæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis, qui possit, sciat, velit omnes, omnium subditorum necessitates subleuare, quanta alacritate illi omne obsequiorum genus deferendum, qui non grauat tributis subditos, sed debitos exsoluit; non exhaurit, vt ipse abundet, sed egenus factus est, vt eos diuites reddat; qui non imponit graues leges, quas ipse non seruet, sed suaues, quas ipse

ipse ex amussim obseruando suauiores reddit? Gratitudo, amor, zelus tam benigno Regi fideliter seruiendi.

II. Quàm benignè omnes ad hanc sacram expeditionem secum suscipiendam inuitet, consilij sui rationem illis exponendo, videlicet, decretum sibi esse iuxta sanctissimum æterni Patris beneplacitum dæmoni, mundo, carni, cum vitijs & concupiscentijs omnibus bellum indicere, militesque conscribere, qui armis humilitatis, contemptus sui & mundi, paupertatis & patientiæ muniti generosè secum prædictos hostes aggrediantur, ijsque profligatis cœlestem Patris regiam secum triumphantes introire mereantur, ac proinde quotquot huic sacræ militiæ nomen dare voluerint, conformare sese oportere duci suo in laboribus, ærumnis, periculis, persecutionibus, iniurijs, opprobrijsq; subeũdis in hac vita, si velint secum gloriosè ęternùm regnare in futura, iuxta illud: *Si quis mihi ministrat, me sequatur, & vbi ego sum, illic & minister meus erit.* Ioan. 12.

Quis tam honorificam respuat conditionem? quid enim glorioſiùs militi Christi, quàm eidem in omnibus assimilari? *Gloria magna est sequi Dominum.* Eccl. 23.

num. Gratitudo, zelus Christum in prædictis imitandi.

III. Quàm suauiter insuper & efficaciter omnes ad sua vexilla sequenda alliciat. 1. Tot, tamque gratuitis beneficijs omnes & singulos sibi deuinciendo, iuxta illud: *In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis.* 2. Exemplo suo omnibus præeundo, vt multò potiore iure quàm Gedeon & Abimelech dicere possit: *Quod me videbitis facere, facite.* 3. Victoriam certissimam, si per eos non steterit, & coronam amplissimam promittendo. Affectus ijdem.

III. *De peculiari vocatione ad imitationem Christi in studio eximiæ perfectionis.*

I. EXpende, quanta sit dignatio Christi, te, præ tot alijs, qui vel vocantem audire renuunt, vel eminus tantum, quoad obseruationem præceptorum sequi satagunt, ad perfectiorem sui imitationem, etiam quoad obseruationem consiliorum peculiari gratia sua tam efficaciter excitantis. Quàm grato proinde, prompto, hilariqúe animo te tantæ gratiæ cooperari oporteret in assiduo studio continui

continui progressus in triplici via perfectionis? Gratitudo, amor, zelus proficiendi.

II. Quantò maior illa sit eiusdem dignatio, te, præ tot alijs, ad statum perfectionis vocantis, tot peculiaribus illustrationibus & impulsib. tot externis præsidijs & exemplis continuò exstimulantis ad feruens indefessumque studium eximiæ propriæ perfectionis, inuitando te ad sublimiorē mentis puritatem, per iuge exercitiū mortificationis; ad maiorem virtutum soliditatem, per seriam tàm internorū quam externorum earundem actuum frequentationem; ad perfectiorem voluntatis propriæ cum diuina sua voluntate conformitatem, per praxin omnimodæ resignationis, & studium solidæ deuotionis. Quot huiusmodi stimulos sentis, tot nouis titulis ad perfectiùs Deo seruiendum obligaris. Affectus ijdem.

III. Quantò adhuc maior sit eiusdē dignatio te præ tot alijs, ex gratuita dilectione, in cooperatorem suum in salute ac perfectione aliorum promouenda assumentis, gratiamq; vberem largientis, vt scias, velis, ac possis, verbo, exemplo, oratione, alijsque spiri-

tualib. præsidijs in decurrenda triplici via perfectionis aberrantes dirigere, langueſcentes excitare, currentes porrò promouere.

Quantus proinde tibi meritò concipiendus foret zelus alios quàm plurimos ad eximiam perfectionem, cuiuſque ſtatui cõgruentem, omni ope, & induſtria, per idonea media ex pura intentione diuini honoris & obſequij fortiter conſtanterque, omnibus difficultatibus, ſuperatis, promouendi? Gratitudo, amor, zelus eximiæ perfectionis aliorum.

IV. *De eximia animæ puritate, mediſque eam aſſequendi.*

I. EXpende, in quo eximia animæ puritas, finis viæ purgatiuæ, potiſſimum conſiſtat. 1. Nimirum, vt quis poſteaquam præteritæ vitæ peccata, tam grauia, quam leuia, quoad culpam & pœnam ritè expiarit, nullis deinceps, quantumuis leuibus, delictis ſe inquinet, & quantum humana fragilitas patitur, omnia etiam illa, quæ ex ſubreptione fiunt, ægreque vitari omninò poſſunt, ſtudioſè caueat,

neat, solliciteque expiet. 2. Vt vitiosos habitus sic eradicet, effrenes passiones sic edomet, tentationes instantes sic congruis medijs pręuertere, & præsentes superare consueseat, ne vnquam ijs se ad peccatum veniale voluntariè committendum pertrahi sinat. 3. Vt sic omnem inordinatum erga creaturas omnes affectum exuat, ne vnquam creaturæ cuiusuis amore, desiderio, intuitu, vsuque creatorem vel veniali peccato scienter offendat.

Quam pretiosa est hæc animæ puritas in oculis diuinę Maiestatis, quã grata Angelis, quam amabilis hominibus? quam puro, ardenti, constanti, insatiabili desiderio ad illam meritò anhelandũ omni, qui cupit Deo, tantę puritatis amatori, vniri? His expensis zelus proficiendi, in hac puritate eliciendus, latissimè, quoad omnes prędictas eius partes: sublimissimè, quoad intentionis puritatem & eximium conatum; constantissimè, tota vita, in omnibus vicissitudinibus consolationis & desolationis, prosperitatis & aduersitatis; insatiabilissime, quoad desideria supra vires Angelicam mentis puritatem in terris æmulandi.

II. Quæ sint media eam assequendi, augendi, & conseruandi: nempè. 1. Feruens desiderium, efficaxque propositum, ad eximium hunc animæ nitorem contendendi concipere, idemque crebrò manè, vesperi, in meditatione, in examine, in periculo lapsus, aut post lapsum renouare. 2. Protestari manè coram Deo omnis generis tentationes & peccandi illecebras cuique occurrere solitas semper fore contra suam voluntatem, malleque se millies mori, quam Deum deliberatè offendere, imò medullitus optare, vt quoties illæ occurrerint, toties à se & ab omnibus omni possibili modo Deus glorificetur. 3. Sollicitè ad seipsum ab omni labe præseruandum attendere, per praxin exercitij diuinæ præsentiæ, præconsiderationis practicæ, recollectionis crebræ seu horariæ, per viuam memoriam suę vocationis & professionis, per piam diuinorum beneficiorum & attributorum ruminationem. 4. Post lapsum quemuis profundè se humiliare, & contritionē elicere cum spe veniæ & proposito emendationis. 5. Accuratè instituere examina quotidiana, confessionem, recollectionem hebdomadariam, men-

menstruam, aliaque eiusmodi. quàm hæc & similia media facilia sint, quàm efficàcia ad insignem animæ puritatem breui acquirendam? quomodo ijs vsus fueris, ac porrò vti velis? quomodo te ijs vsum fuisse in hora mortis optares? Feruor his medijs seriò vtendi.

III. Quo ardore Sancti innocentia vitæ conspicui, ad hanc angelicam animæ munditiem suspirarint? quo feruore his & similibus medijs vsi eandem indies auxerint, illibatamque conseruarint? in primisque immaculatissima Deipara, speculum sine macula, cuius omnes cogitationes, desideria, verba & opera nulla vnquam vel leuissima labecula infecta plusquam Angelicam puritatem redolebant. Congratulatio, zelus imitandi.

De Christo, caussa exemplari huius puritatis. V.

I. EXpende, quàm clarum nobis huius excellentissimæ puritatis & innocentiæ exemplũ prębuerit Christus Dominus 30. annos priuatam vitam agens, qui licet esset impeccabilis, nihi-

nihilominus! tàm circumspectè sese in omnibus gessit, ac si instar cęterorũ hominum peccatis & indomitis passionibus obnoxius fuisset O quam sanctæ & immaculatæ fuêre omnes eius cogitationes, omnia desideria, verba, opera! quam longè abfuere ab omni inordinato motu passionum & amore creaturarum! O si nostra vel à longè essent illorum similia! Gratitudo, amor, zelus imitandi.

II. Quomodo tempore prædicationis hanc eandem omnimodam mẽtis puritatem, verbo & exemplo nobis commendarit, tam acriter peccata omnia cordis, oris, operis, nec solum maiora, sed etiam minora perstringendo, vsque adeò, vt etiam de minimo verbo otioso asserat in die iudicij reddendam rationem: extirpationem vitiosorum habituum: seriam mortificationem sensuum, & prauarum passionum, absolutamque inordinati erga sanguine iunctos, aliasque res creatas omnes affectus abnegationem toties inculcando: denique omnia hæc, quæ verbo docuit, vitæ exemplo comprobando, atque ita sese gerendo, vt ne à curiosissimis & malitiosissimis omnium dictorum & factorum suo-

rum

rum obseruatoribus. vel vniùs minimi errati leuissimæque imperfectionis verè posset conuinci, iuxta illud: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Ioa. 8.

III. Quomodo demùm tempore passionis suæ eiusdem absolutissimæ innocentiæ speculum nobis reliquerit, in summis iniurijs, opprobrijs, doloribus & cruciatibus ne minimæ quidem imperfectionis aut leuissimi motus indignationis, impatientiæ, superbiæ, pusillanimitatis, alteriusve minus ordinatæ affectionis signum vel verbulo, vel nutu, vel gestu prodendo, sed pacatissimo animo omnia ferendo, sanctissimosque prædictis imperfectionibus oppositos affectus commiserationis, amoris, resignationis, humilitatis, patientiæ & similes constantissime continuando: idque amore nostri profectus, vt nos ad sui imitationem prouocaret. Affectus ijdem.

(2)

De

VII. *De Christo causſa promerente huius puritatis.*

I. EXpende, quàm vberem nobis Christus promeruerit gratiam, omnia peccata cordis, oris, operis quoad culpam & pœnam expiandi, atque in futurum eadem, tàm parua, quam magna præcauendi. 1. Tot ſanctiſsimis profuſis lacrymis internisq; ſuſpirijs, quibus eam nobis à Patre toties, tota vita, expoſcebat. 2. Tot moleſtiſsimis laboribus & ærumnis 33. & amplius annis exantlantis. 3. Tot atrociſsimis doloribus, tormentis & opprobrijs toleratis, quorum ſingula erant infiniti valoris.

Quis deſperet de eximia animæ puritate conſequenda, fretus tanta infinitorum Chriſti meritorum ſupereffluentia? Gratitudo, amor, zelus perfectè expiandi & cauendi omnia peccata maximè magis voluntaria.

II. Quàm copioſam nobis ſimiliter promeruerit gratiam, omnes vitioſos habitus extirpandi, indomitas paſsiones frenandi, tentationes omnis generis ſuperandi. 1. Tot heroicis internis

nis actibus perfectæ mortificationis frequentatis. 2. Tot externis mortificationibus vltrò assumptis 3. Tot tamque enormib. mortificationibus, sibi quoad corpus, animam, famam aliundè illatis æquissimo animo susceptis. His fretus non exardesces ad heroicam continuamque mortificationem, plenamque tui victoriam? Gratitudo, amor, zelus eximiæ sui victoriæ.

III. Quàm abundantem demùm promeruerit nobis gratiam, omnem minùs inordinatum erga quasuis creaturas affectum, qui quoquo modo posset animam inquinare, omninò exuendi. 1. Tot heroicis desiderijs omni creaturarum solatio se vltrò priuandi, vitamque ipsam amore patris & nostræ salutis profundendi, tota vita toties elicitis. 2. Tot heroicis naturalis erga sanguine iunctos, maximè Matrem, vitamque propriam affectus reportatis victorijs. 3. Tot eundem affectum exuendi occasionibus, ab alijs oblatis patienter acceptatis, maximè tempore passionis, quando desertus ab omni humano & diuino solatio, nudus in cruce mori dignatus est. Zelus eum imitandi in exuendo

inor-

inordinato affectu omni erga creaturas.

VII. *De Christo causſa efficiente eiusdem puritatis.*

I. EXpende, quam paratus ſit Chriſtus verus noſter Mediator infinitè potens, ſapiens, bonus, tàm copioſam tibi olim promeritam gratiam applicare, teque eadem gratia excitante, concomitante, ſubſequente præuenire & adiuuare, intellectum dirigendo, voluntatem impellendo, vireſque tuas omnes confirmando, vt ſcias, velis, ac poſsis peccata commiſſa plenè expiare, & deinceps omnia præcauere, modo ſuggeſtis ab eo medijs vti, & communicatis gratiæ auxilijs cooperari ſatagas, idque ex quanto amore erga te, vt plenè purgatus ipſi cuadas hìc ſimilior in innocentia, iſtic in gloria. Gratitudo, amor, zelus expiandi & cauendi omnes etiam minimas imperfectiones.

II. Quam paratus ſit eandem tibi gratiam peculiariter applicare, ad extirpandos omnes vitioſos habitus, efreneſque edomandas affectiones & vincendas tentationes moleſtiores ex eodem

eodem amore tui, vt quò glorioſiorem de his reportâris victoriâ, eò illuſtriorem merearis gloriæ coronam. Zelus conſtanter vrgendi continuam vitiorum & paſsionum mortificationem, & luctam contra impetus tentationum.

III. Quam demum paratus ſit ſimili gratia te prȩuenire & adiuuare, in exuendo omni inordinato erga creaturas omnes, & teipſum affectu, atque in ſuperando omni humano reſpectu, ne per eum quouis modo ad vllum peccatum, aut imperfectionem deliberatè committendam te abripi ſinas, modo ſtrenuè velis cooperari. Zelus ſuperandi affectus & reſpectus omnes inordinatos.

Dominica III. Poſt Trinitatem.

3. Hebd. poſt Trinit.

De oue & drachma perdita. Luc. 15. I.

I. *ERant appropinquantes publicani & peccatores, vt audirent illum. Et murmurabant phariſæi, & ſcribæ dicentes: Quia hic peccatores recipit, & manducat*

cat cum illis. Quanta benignitas est Saluatoris erga quosuis peccatores, quantumuis enormes, resipiscentes, & quidem singulos, vt, sicut tunc cum publicanis familiariter agere, manducare & bibere est dignatus, sic etiam nunc eandem illis, immò maiorem exhibere dignetur humanitatem, illos internis inspirationibus tam sollicitè ad se trahendo, ac si aliorum omnium esset oblitus, seipsum ijs in Eucharistia in cibum & potum offerendo, stupendam nimis familiaritatē cum ijs ineundo, maioribus eos subinde fauoribus, quam innocentes prosequendo! Quisquis hanc non agnoscit, nec ea cor suum emolliri sinit, pharisæis est cœcior & adamante durior: Gratitudo, amor, feruor seriæ conuersionis.

II. Hanc ineffabilem suam erga peccatorem quemuis charitatem, & plusquam paternam in eo reducendo sollicitudinem clarè nobis ob oculos ponit publici parabola pastoris, ouem centesimam perditam relictis 99. quærentis, & mulieris accensa lucerna vnam ex 10 drachmis perditam sollicitè requirentis. O quantum talis pastoris charitatem, & talis mulieris solli-

citu-

citudinem clarè nobis ob oculos ponit duplici parabola pastoris, ouem centesimam perditam relictis 99. quærentis, & mulieris accensa lucerna vnam ex 10. drachmis perditam sollicitè requirentis O quantum talis pastoris charitatem, & talis mulieris sollicitudinem excedit charitas & sollicitudo Filij Dei è sinu Patris descendentis, & relictis istic nouem choris Angelorū in deserto mundi huius ouiculam vnam, id est, genus humanum, 33. & amplius annis, imò quemuis peccatorem, simili modo quærentis, cum id, quod pro omnibus præstitit, etiam pro singulis præstiterit, & porrò, si opus esset, præstare paratus sit.

Quis abyssum huius tam immensæ benignitatis inuestigabit? nullus in hac vita, donec clarè videat in altera. Affectus ijdem.

III. *Ita dico vobis gaudium erit coram Angelis Dei super vno peccatore pœnitentiam agente.* Adhuc clarius eandem suam incomprehensibilem erga peccatores quosuis resipiscentes charitatem nobis inculcat, asserens maius fore coram Angelis Dei gaudium super vno peccatore pœnitentiam agente,

quàm ſuper 99. iuſtis, qui non indigent pœnitentia.

O ſi peccator abyſſum malorum culpæ & pœnæ, è quibus miſericorditer, per ſeriam pœnitentiam, liberatur; & bonorum gratiæ & gloriæ, quibus gratis cumulatur, intueretur, non tam hoc Angelorum gaudium miraretur, quàm ſuam ſtupiditatem & ingratitudinem deteſtaretur! Affectus ijdem.

II. *De eximiâ virtutum ſoliditate, mediiſque eam aſſequendi.*

I. EXpende, quænam requirantur ad eximiam virtutum ſoliditatem & perfectionem, qui eſt finis viæ illuminatiuæ. 1. Videlicet, vt rectæ ſeu purę ſint, quoad intentionem, ſeu, vt exerceantur, non ob reſpectum vllum humanum, nec ob metum ſupplicij, nec ſpem præmij, nec intuitum ſolius honeſtatis proprię, ſed honoris & beneplaciti Dei. 2. Vt magnæ ſeu intenſæ ſint quoad intenſionem graduum, ſeu, vt abſque lapſu in vitium oppoſitum, abſque magna difficultate & periculo lapſus, cum alacritate & gau-

gaudio, earum actus eliciantur. 3. Vt fortes & constantes sint, quoad extensionem ad omnia obiecta, quantumuis ardua, ad omnia tempora, tam aduersitatis, quàm prosperitatis: seu, vt earum actus tàm externi, quàm interni circa quæuis obiecta occurrentia, siue flet Auster prosperitatis, humanæ laudis, & diuinæ consolationis, siue Aquilo aduersitatis, vituperationis & desolationis, quali cum intentionis caritate, contentione, alacritate, & gaudio inter grauissimas etiam ærumnarum, difficultatum, calumniarum, opprobriorum, tentationum, persecutionum procellas constanter frequententur. O quàm rara & quàm pretiosa talis virtutum soliditas! quàm raro igitur & eximio feruore ad illam tibi contendendum, & quidem eò constantius, quò abesse ab ea te longius agnoscis! His consideratis concipiendus zelus non mediocris, sed eximij conatus in virtutum studio adhibendi.

II. Quænam efficacissima media sint ad hanc virtutum soliditatem pertingendi, cuiusmodi sunt præcipuè, 1. Vehemens & serium desiderium

eximiè in virtutibus proficiendi efficaciter excitare, & frequenter renouare, cum humili petitione gratiæ. 2. Cum magna sui diffidentia & in Deo confidentia frequentare actus internos virtutum, & quidem perfectissimos, quoad intentionis puritatem, obiectorum latitudinem, conatus intensionem, & desideriorum supra vires insatiabilitatem. 3. Conari externos earum actus, quauis oblata opportunitate, simili eximio conatu, non ex arida consuetudine elicere, & quidem non materiales, sed formales, internos externis coniungendo, & desideria vires excedentia superaddendo. 4. Quæsita, vel vltro oblata occasione eosdem actus tam internos quam externos circa obiecta valde ardua & naturæ repugnantia virilite conari exercere, quam perfectissimè oppositi vitij vehementiam & natura reluctantiam heroicè superando, et iam tempore cuiusuis desolationis & aduersitatis. 5. Post lapsum in oppos tum vitium profundè se humiliare coram Deo suam fragilitatem deplo rare, cum intima compunctione cor dis, spe veniæ, & proposito emenda tionis. His & similibus medijs si stre nu

nuè vtereris, quam breui eximiam virtutum soliditatem consequereris? quàm clare id videbis & deflebis in termino viæ, sed heu serò nimis, elapso tempore gratiæ! Feruor his medijs vtendi.

III. Quam seriò, alacriter, & constanter his medijs vsi fuerint strenui æmulatores perfectissimarum virtutum Christi, & præcipuè B. V. Deipara, præcipuum post filium omnium virtutum exemplar. Admirare & æmulare.

De Christo eaussa exemplari perfectionis & soliditatis virtutum. III.

I. EXpende quam absolutum nobis Christus exhibuerit speculum huius eximiæ soliditatis ac perfectionis in internis virtutum actibus perfectissime frequentandis, nempe latissimè, quoad omnia obiecta: purissimè, quoad intentionem: sublimissimè, quoad intensionem actuum: constantissimè, inter prospera & aduersa: insatiabilissimè, quoad heroica desideria: idque 1. In infantia, adolescentia, vita priuata vsque ad annum trigesimum. 2. Triennio, & quod excurrit, prædicationis. 3. Tempore passionis, & quidem

dem semper ex gratuito amore nostri, & zelo nos ad sui æmulationem prouocandi. Gratitudo, amor, zelus eum imitandi in internis virtutum actibus eximiè frequentandis.

II. Similiter quàm eximium nobis præbuerit exemplum eiusdem absolutissimæ perfectionis in externis virtutum actibus eliciendis, internisque coniungendis circa obiecta omnia quantumuis ardua, & naturæ repugnantia, purissima cum intentione, summa contentione, inuicta constantia, insatiabili desiderio perfectius eosdem frequentandi: idque similiter tempore vitæ priuatæ, prædicationis & passionis, quauis vltrò accersita, vel aliunde oblata occasione, ex eodem incenso maioris nostri profectûs desiderio. Gratitudo, amor, zelus eum imitandi in externis virtutum actibus perfectè frequentandis.

III. Demùm quàm diuinam nobis reliquerit ideam superaddendi quàm frequentissime internis, externisque actibus virtutum extraordinaria longè vires nostras excedentia desideria, longè plures, puriores, intensiores, diuturniores, solidioresque circa omnia obiecta etiam possibilia, omni

pos-

posſibili perfectione , absque omni spe præmij, omnium posſibilium creaturarum posſibili affectu, in finem vsque mundi, imò in æternum & vltra earundem actus frequentandi pro diuino beneplacito. Quot, quàm incomprehensibilia Christus tota vita tàm tempore vitæ priuatæ , quàm prædicationis & passionis huiusmodi desideria multiplicarit? idque eo affectuosius & diuinius, quò cognoscebat clarius 1. Infinitam Maiestatem Dei infinitis obsequijs esse dignissimam. 2. Gratissima esse eidem eiusmodi desideria, quæ pro factis ipsis acceptet. 3. Nobis eadem esse vtilissima, quibus defectum imperfectorum operum nostrorum supplere posſimus, Affectus ijdem.

De Christo cauſſa promerente & efficiente huius ſoliditatis virtutum. IV.

1. EXpende, quàm superabundantem nobis Christus promeruerit gratiam omnium virtutum tùm internos tum externos actus cum heroicis supra vires desiderijs , cum eximia perfectione frequentandi modo

ſupra inſinuato, tot ſupereminentiſſimis virtutum actibus internis externiſque frequentatis, cum tot diuiniſſimis deſiderijs ſuperadditis, & quidem tota vita ſingulis pene momentis, quorum ſinguli erant infiniti valoris: idque ex incenſo maioris noſtræ ſalutis & perfectionis zelo, in quem etiam finem eoſdem virtutum actus, atque heroica deſideria æterno Patri pro ſingulis Electis obtulit, & peculiariter applicare decreuit.

Quanta illa Saluatoris charitas, quanta liberalitas? quanta ergò fiducia & alacritate, ad præcelſum virtutum culmen, per ſupradicta media foret nobis contendendum? Gratitudo, amor, ſpes, & zelus proficiendi in ſoliditate virtutum.

II. Quam paratus ſit tàm vberem nobis olim promeritam gratiam nunc reipſa applicare, præſidijſque eiuſdem gratiæ excitantis, comitantis, ſubſequentis nos præuenire, adiuuare, confortare in congruis ad ſupremum virtutum apicem pertingendi medijs adhibendis, imò & nobiſcum cooperari in omnibus & ſingulis, tàm internis quàm externis virtutum actibus, heroiciſque ſupra vires deſiderijs eliciendis.

Quis

Quis tanta dignatione benignissimi & amantissimi mediatoris nostri, qui potest, scit, & vult adiuuare infirmitatem nostram, non accendatur ad ipsum redamandum, atque ad strenuè tantæ eius gratiæ cooperandum? Gratitudo, amor, zelus cooperandi gratiæ Christi in medijs ad virtutum culmen pertingendi vsurpandis.

III. Quàm suauiter & efficaciter nos inuitet, trahatque ad eximium conatum cooperandi suæ diuinæ gratiæ in excellenti, per idonea media, prædicta virtutum soliditate consequenda. 1. quidem funiculis huius inæstimabilis charitatis, ex qua olim nobis tot lacrymis, tanto sudore & sanguine gratiam necessariam promereri dignatus est, & nunc applicare, & nobiscum quodammodo in virtutum exercitio laborare dignatur. 2. Promissionibus tot tamque eminentium huius & futuræ vitæ præmiorum. 3. Minis tot tamque grauium, huius & futuræ vitæ suppliciorum, pigris & tepidis debitorum. Affectus ijdem.

V. *De eximia cum Deo per charitatem vnione, & voluntatis nostræ cum diuina conformitate.*

I. EXpende, quid requiratur ad eximiam cum Deo vnionem, & voluntatis nostræ cum diuina conformitatem, qui est finis viæ vnitiuæ. 1. nimirum, Vt ea pura sit, quoad intentionem, seu, vt omnes eius actus tàm interni, quàm externi, tam eliciti ab ipsa, ipsíque proprij, vt sunt actus amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei, quàm imperati per eam, vt sunt actus aliarum virtutum proprij ex motiuo amoris eliciti, & puro corde, recta in Deum, propter Deum, per se infinitè amabilem, absque vllo supplicij præmijque intuitu dirigantur. 2. Vt magna seu intensa sit, quoad intensionem graduum, seu, vt omnes eius prædicti actus magna cum facilitate & alacritate frequententur, & quidem cum intenso conatu & insatiabili desiderio longè vires excedente. 3. Vt fortis & constans sit, quoad extensionem ad omnia obiecta; ad omnia tempora pacis & belli, ad omnes consolationum & deso-

desolationum vicissitudines, seu, vt eius actus omnes eadem alacritate & contentione constanter exerceantur, tàm circa obiecta maximè ardua, quã circa facilia, tam tempore humanæ desolationis & afflictionis, quàm tempore humanæ consolationis & prosperitatis: ita, vt nec internarum desolationum, anxietatum, tentationũ aquis feruor eius extinguatur; nec externarum oblocutionum, iniuriarum, opprobriorum, morborum, cruciatuum fluminibus obruatur. Quantò hæc gemma est rarior & pretiosior, tantò Deo, Angelisque carior, nobisque quæstuosior. O quot quamq; præcelsos gradus gratiæ & gloriæ anima Deo vnita sibi breui tempore acquirit, quæ familiares sibi amoris, resignationis similesque affectus frequenter elicit! Zelus proficiendi in eximia cum Deo vnione.

I. Quænam media sint efficacissima ad hanc cum Deo vnionem pertingendi, cuiusmodi sunt, 1. feruentem, efficacem, & constantem zelum excitare seriò indies proficiendi in absoluta voluntatis nostræ cum diuina in omnibus conformatione, perfectaque omnis affectus nostri à creaturis

auulsione, eiusdemque in vnum Deum translatione, eundemque zelum crebrius quotidiè iterare cum humili & fiduciali petitione gratiæ. 2. Seriò conari indies in eximia perfectione viæ purgatiuæ & illuminatiuæ propria proficere, maximè in continua abnegatione sui, & mortificatione vniuersi amoris proprij, inordinatique erga creaturas affectus, assiduaque aliarum virtutum, ex motiuo puri amoris Dei, exercitatione. 3. frequentare conari actus internos præcipuos amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei, & salutis animarum, & quidem perfectissimè, id est, latissimè, quoad omnia obiecta; purissimè, quoad intẽtionem; intensissimè, quoad conatum; insatiabilissimè, quoad desideria supra vires, idque tum prolixè in meditatione, tum aliàs succinctè per pia suspiria. 4. Actus externos his correspondentes conari quæsita vel oblata occasione exercere simili cum perfectione, internoque ijsdem coniungere, & quidem modo heroico circa obiecta admodum difficilia, in maxima desolatione, e. c. maximas iniurias famæ, dolores corporis, angores mentis, æquo, grato, hilariq̃ue

que animo acceptare de manu Dei, ex puro eiusdem amore, cum desiderio plura, durióra, probrosiora perferendi. 5. Omnes aliarum virtutum actiones internas, externasque, omnesque etiam ex se indifferentes assuescere, ex motiuo puri amoris & beneplaciti Dei obire. 6. Post quemuis lapsum in oppositos defectus profundè se humiliare, veniam cum fiducia deprecari, nouo feruore resurgere.

O si hæc & similia media humiliter, ardenter, & constanter vsurpares, quàm breui tibi ad intimam cum Deo familiaritatem ianuam patefaceres? Zelus his medijs grato alacrique animo vtendi.

III. Qualis fuerit zelus in hac cum Deo vnione proficiendi, prædictisque medijs sollicitè vtendi Sanctorum, maximè Reginę Sanctorum omnium, cuius tota vita planè nihil aliud fuit; quàm intimæ cum Deo coniunctionis, per sublimissimos gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei & salutis animarum excessus exercitium. Feruor pro mensura gratiæ eam æmulandi.

VI. *De Christo causſa exemplari huius cum Deo vnionis.*

I. EXpende, quàm eximium nobis Christus dedit ſpecimen huius perfectiſſimæ cum Deo vnionis, & cum diuino beneplacito conformitatis, per aſsiduam internorum actuum gratitudinis, amoris, reſignationis, zeli gloriæ Patris, & humanæ ſalutis, & ſimilium, & quidem perfectiſſimorũ, ſecundum omnem dimenſionem, frequentationem (vt videre eſt in Meditationib. 1. p. hebd. 2. & 3. poſt Epiph.) idque ex amore maioris noſtræ perfectionis, eo etiam fine, vt nos ad imitationem ſui efficaciùs excitaret. Gratitudo, amor, zelus imitandi in frequenti exercitatione prædictorum affectuum.

II. Quàm luculentum ſimiliter nobis exhibuerit ſpeculum eiuſdem abſolutiſſimæ cum Deo vnionis, & noſtræ voluntatis cum diuina voluntate conformationis, per frequentatos actus externos amoris, zeli, reſignationis circa obiecta maximè ardua, & quidem ex omni parte perfectiſſimos, cum deſiderijs inſatiabiliſsimis perfectiùs æterni Patris iudicio & decreto

in

in pluribus magisq; arduis, si placeret, se conformandi, reque ipsa suum erga ipsum amorem testificandi. Zelus in his eum imitandi.

III. Quàm denique efficaciter exemplo suo nos docuerit omnes, tum aliarum virtutum actus, tum adiaphoras actiones exercere ex pura intentione, honoris, amoris, & beneplaciti Dei, omnibusque cogitationibus, desiderijs, studijs & conatibus nostris ad hunc veluti scopum vnicum collimare, nihilque aliud velle, desiderare, quærere in tempore, & æternitate, quàm idem cum Deo velle, idem nolle: quo nihil est melius, nihil optatius, cùm id quasi deificari sit. Zelus ex amore Christum in his æmulandi.

De Christo causſa promerente, & efficiente huius cum Deo vnionis. VII.

I. EXpende, quàm copiosam nobis Christus promeruerit gratiam, ad hanc sublimem cum Deo vnionem, per congrua media pertingendi, tam innumeris & ineffabilibus internis externisque amoris, zeli, resignationis actibus totâ vita frequentatis; tot heroicis plures, sublimiores, diuturniores, eiusmodi actus continuandi de-

di desiderijs superadditis; tot omniũ virtutum operibus, alijsque ex purissimo amore obsequijs indies multiplicatis; quæ omnia & singula infiniti pretij ob infinitam personæ dignitatẽ peculiariter pro Electis in hunc finem obtulit, ex ardentissimo zelo eximij eorum in via vnitiua progressus.

His fretus si supra memoratis medijs humiliter, fiducialiter & constanter vtereris, quàm breui tempore eximiam cum Deo familiaritatem, intimamque cum eius voluntate conformitatem naneiscereris? Gratitudo, zelus seriò vtendi medijs proficiendi in via vnitiua.

II. Quàm paratus sit eandem efficacem & superabundantem gratiam tanto labore olim nobis promeritã, nunc reipsa nobis applicare, nosque eadem sua gratia in omnibus internis externisque gratitudinis, amoris, zeli, resignationis, deuotionis, omnibusq; alijs exercitijs viæ vnitiuæ proprijs frequentandis adiuuare, & promouere ex eodem paterno maioris profectus nostri desiderio.

Cuius anima non liquescat, atque ad strenuè tantæ gratiæ cooperandum non exardescat, si tantam tam amabilis

Me-

Mediatoris nostri dignationem attentè secum perpendat? Affectus ijdem.

III. Quàm demùm nos suauiter inuitet ad seriam, cum hac tanta gratiâ cooperationem. 1. Tot, tantaque tam generalia, quàm specialia beneficia, præsidia, & charismata in hunc finem conferendo. 2. Tot extraordinarios fauores, illustrationes & consolationes feruidis suis impertiendo. 3. Tam liberaliter supereminẽtissima pro singulis eorum pijs conatibus, sanctisque desiderijs præmia promittendo. Affectus ijdem.

Dominica IV. post Trinitatem.

4. Hebdom. post Trinit.

De *Euangelio.* Luc. 6.

I. *Estote misericordes, sicut & Pater vester cœlestis misericors est: Nolite iudicare* Quàm eximiam nobis Christus inculcat proximi dilectionem ad imitationem misericordiæ & dilectionis Patris cœlestis erga omnes exercendam. 1. Misericordiam proximo summam, modoque excellentissimo exhibendo. 2. Non temere quenquam iudicando, suspicando, dubia in malam par- I.

partem interpretando. 3. Non condemnando, seu æternâ, aut temporali pœnâ dignum temerè pronuntiando. 4. Facilè in nos peccanti ignoscendo. 5. Eleemosynas aut corporales, aut spirituales liberaliter largiendo. Quem in his Patrem misericordiarum imitari pigeat, qui in tot suis miserijs misericordiam ab eo expectat? Zelus proficiendi in dilectione proximi per prędicta charitatis, & misericordiæ exercitia.

II. *Mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & supereffluentem dabunt in sinum vestrum. in qua enim mensura mensi fueritis, remetietur vobis.* Inuitat ad eandem charitatem & misericordiam proximis non vulgari, sed eximio modo, impendendam, promissione superabundantis retributionis, in hac vita, quoad dona naturæ & gratiæ; in altera, quoad dona gloriæ, & quidem pro mensura meritorum cuique reddendæ.

Quanta liberalitas Dei mensuram temporalis & æternæ retributionis in nostra quasi manu constituentis! Vis ergò Deum erga te exercere magnam misericordiam, liberalitatem, charitatem? magnam erga proximum exerce:

erce: Vis non rigidè iudicari, non damnari, multas tibi culpas indulgeri, magnas gratias præstari? Idem exhibe proximo, & potieris voto tuo. Gratitudo, zelus eximiæ fraternæ dilectionis.

III. *Quid autem vides festucam in oculo fratris tui.* Generale contra omnia peccata, defectusque perfectæ dilectioni oppositos suggerit remedium, quod est proprias culpas, imperfectiones, & miserias profundè agnoscere, semperque ob oculos mētis ponere. his enim inspectis facilè aliorum misereberis, & quod tibi fieri, vel non fieri in simili casu velles, aut non velles, hoc quoque alijs facies, aut non facies, & libenter portabis aliorum onera minora, vt alij portent patienter tua maiora. Agnitio sui, & humiliatio.

De prædicatione & baptismo Ioannis. Matth. 3. Luc. 3. II.

I. CHristus iam 30. annorum, officium prædicationis breui auspicaturus, voluit aduentum suum per Ioannem prodromum suum, admiranda victus & vestitus austeritate venerabilem, è deserto diuino instinctu euocatū, mundo annuntiari, vt osten-

ostenderet veros Euangelij præcones & salutis animarum zelatores oportere esse amantes secessus spiritualis, arctæque cum Deo familiaritatis, & prius discere & facere in secreto, quod docturi sunt verbo in publico. Studium deuotionis, mortificationis, & vitæ exemplaris.

II. Anno quintodecimo Imperij Tiberij Cæsaris *Venit in omnem regionem Iordanis, prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.* Ioannes cùm ab infantia vsq; ad trigesimum annum in deserto se in magna vitæ austeritate, in assidua diuinarum rerum contemplatione, in vigili aduersus insidias Sathanæ colluctatione, in Angelica cordis puritate conseruanda & augenda exercuisset, tandem impulsu Spiritus sancti progressus in publicũ, prædicationem suam in baptismo pœnitentiæ auspicatus est, vt doceret baptismum à Christo instituendum esse ianuam salutis, & pœnitentiam initium veræ ad Deum conuersionis; nec posse quenquam esse idoneum Dei in conuertendis animabus instrumentũ, nisi fuerit intimè eidem per studium mortificationis, orationis & puritatis cordis coniunctum. Feruor pœnitentiæ,

tiæ, & mortificationis, ſtudium orationis & puritatis cordis.

III. Ioannes prædicationem ſuam diuerſis auditorum languoribus curandis prudenter attemperabat; proteruorum Phariſæorum, & Saducæorum hæreticorum errores acriter refutãdo; plebi, publicanis, militibus benignè præcepta ſalutis ſingulis accommodata impertiendo, omnes ad ſeriam pœnitentiam, tum ſpe præmiorum, tum metu ſuppliciorum, inflammando. Omnibus omnia factus eſt, vt omnes faceret ſaluos. Quiſquis optat multas animas lucrari, hoc diſcretè ſtudeat æmulari. Zelus diſcretus.

De Chriſti Baptiſmo. Matth. 3. III.

I. CHriſtus amantiſsimæ Matri, qua cum iam 30. annos ſuauiſsimè conuerſatus fuerat, de eius quidẽ abitu mœrenti, at de appropinquante redemptione Iſraelis gratulanti, valedixit, propoſitumque ſuum expoſuit. Quàm eximios reſignationis affectus in hac ab inuicem diuulſione talis Mater, & talis Filius elicuerint, omnem affectum naturalis amoris exuendo, & diuino Patris beneplacito penitùs ſe conformando, quàm libenter Filium

lium Mater fuisset comitata? at quia id non licuit, quàm ardenter id exercere statuit domi in secreto, quod ipse præstiturus erat in eremo? Mortificatio naturalis amoris erga charos in hac vita, resignatio, ardens Christi imitatio.

II. Contulit se ad Iordanem, vbi Ioannes baptizabat, quem is cùm de facie antea non nouisset, Spiritu sancto reuelante agnouit, quàm ingenti cordis exultatione! multò sanè maiore, quàm olim in Matris vtero: quàm ineffabili tantę eius humilitatis admiratione, cùm videret eum nunc peccatoribus assimilari, licet absque peccato, dignatum, quem tunc agnôrat amore hominum incarnatum. Quales interim Christus, tum ad Iordanem pergens, tum inter peccatorum & publicanorum (quorum horrenda scelera peruidebat) turbas ad Ioannem appropinquans frequentarit affectus intimæ humilitatis, ardentissimæque ad omnes ignominias, contumelias, iniuriasque amore nostri perferendas resignationis, commiserationis item erga sordidos & miseros peccatores, & zeli illos lauandi in sanguine suo? Gratitudo, humilitas, resignatio.

III. Io-

III. Ioannes appropinquanti Iesu ait: *Ego à te debeo baptizari, & tu venu ad me?* cui Dominus: *Sine modò, sic enim decet nos implere omnem iustitiam, tunc dimisit illum.* Quanta reuerentia & humilitas fuerit Ioannis, tàm clarè propriam vilitatem, & infinitam Christi maiestatem intuentis? quanta simul obedientia nutui Christi, ne verbulo quidem amplius reluctantis? at quantò maior Christi humilitas eò vsque se demittentis? quantò item maior obedientia non solùm ad hunc baptismum fluminis, sed etiam ad baptismum sanguinis & passionis se vltrò æterno Patri offerentis! Gratitudo, amor, zelus imitandi illam humilitatem, obedientiam, amorem crucis.

De eodem Christi Baptismo. IV.

I. CHristi sic baptizari dignati stupenda humiliatio, clarificatur à Patre æterno triplici indicio, 1. Aperti sunt ei cæli, ad indicandum de cœlo ipsum veniisse, vt nobis viam ad cœlum aperiret, & arcana cœlestia reuelaret. 2. Descendit Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum, ad significandum, super ipsum veluti florem Iesse requiescere septiformem Spiritus sancti gratiam, & per *Isa. 11.*

ipsum,

ipsum, quem præfigurabat columba ex arca Noë emissa mundum ab eluuione peccatorum liberandum. 3. Vox de cœlo audita: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Filius non adoptione, sed nâturâ; non regeneratus ex aquâ, sed ante Luciferum genitus, in splendoribus Sanctorum; dilectus, quà homo, vnicè, quia facit, quæ mihi placita sunt semper; infinitè, quà Deus, in quo mihi sic complacui, vt nullus mihi placeat, nisi per ipsum, & propter ipsum, eoque sit mihi quisque charior, quò illius imagini fuerit conformior. Congratulatio de gloria Christi, gratitudo pro tot charismatis per ipsum nobis collatis, amor, & zelus imitandi.

Gen. 8.

II. Christus tunc quoque suum verum baptismum per Ioannis baptismum præfiguratum, secundum D. Thomam, instituit, aut certè innuit, qui in nomine trium diuinarum personarum ibi apparentium conficitur, & hos tres effectus habet, vt cœlum aperiat; spiritum Sanctum, eiusque dona conferat; filios adoptionis gratos & dilectos æterno Patri efficiat.

3. p. q. 66. ar. 3.

Quanta gratitudo debetur Christo aquas in lauacrum regenerationis sanctifi-

ctificanti, pro tam facili remedio ad tam præclaros effectus obtinendos pro omnibus instituto? Gratitudo, feruor baptismalem gratiam illibatam conseruandi.

III. Christus vicissim, vt piè credi potest, Ioannem baptismo abluit, sicq; eius votum: *Ego à te debeo baptizari*, impleuit, quanta cum illius exultatione, humilitate, gratitudine? quò maioribus nouę gratiæ, & cœlestium donorum fauoribus auctum se sensit, eò feruentiùs prædictos affectus excitauit. Zelus in his illum æmulandi.

De secessu Christi in desertum. V.

Matth. 3.

I. CHristus sic à Patre clarificatus, declinans plausum hominũ, impulsumq; Spiritus sancti sequens, statim secessit in desertum. Quanto desiderio illuc anhelarit, tum, vt liberiùs, absque vlla interpellatione, diuinæ contemplationi vacaret, tùm, vt futuris eremi cultoribus, vitæ solitariæ & contemplatiuæ; & vitæ mixtæ sectatoribus prolixioris subinde saltẽ cum Deo in deuotionis exercitijs congressus instituendi luculentum exemplum daret. Gratitudo, zelus in his imitandi.

II. Manſit illic quadraginta diebus, ſeq; diſpoſuit ad auſpicandum prædicationis officium per continuam ab omni refectione abſtinentiam, per aſsiduam contemplationem & orationē, per acrem cum Sathanâ colluctationem; non, quod ipſe indigeret, ſed, vt nos inſtitueret, quomodo tùm vniuerſis veræ ſanctitatis ſtudioſis, tum præcipuè ad ſalutem aliorum procurandâ vocatis, à propriæ defectionis ſtudio ſit inchoandum, per aſsiduum diuturnumq; exercitium mortificationis & deuotionis, & per frequentes de tentationibus mundi, carnis, diaboli reportatas victorias, ſimulque ad hæc omnia præſtanda nobis copioſam gratiam impetraret. Gratitudo, zelus in his imitandi.

III. Completis his quadraginta dierum & noctium mortificationis & deuotionis exercitijs, egreſſus eſt ex eremo aggrediendū opus prædicationis, atque ad aſciſcendos ſibi ſocios & cooperatores huius ſacræ expeditionis, quàm inflammato zelo gloriæ Patris longè lateque propagandæ, & ſalutis ac perfectionis omnium promouendæ? quanta alacritate & gaudio cùm præuideret, quanta ex hiſce, quan-

tum-

quantumuis tenuibus principijs Euangelicæ prædicationis æterni Patris glorificatio, & tot millium animarum conuersio esset promanatura? Zelus gloriæ Dei & salutis animarum.

De perfecta fidei dignitate, proprietatibus & fundamentis. } 6. p. med. { 1. VI.

De actibus fidei perfectè exercendis. } { 2. VII.

Dominica V. post Trinitatem.

5. Hebdom. post Trinit.

De Christo docente ex naui Petri.

Luc. 5.

I.

I. CHristus irruentes turbas docet è nauicula Petri paululum à terra reducta. Quãtus ardor Christi verbi diuini seminandi, quanta deuotio populi audiendi? quomodo exultat Christus præuidens ex nauicula Petri, id est, Romana Ecclesia, inter tempestates fluctuatura, non mergenda, fidem toto orbe propagandam, simulq; tantam hominum multitudinem olim conuertendam? Zelus gloriæ Dei, & conuersionis populi.

II. *Vt cessauit loqui, dixit Simoni: duc in altũ, & laxate retia vestra in capturã, quã*

respondit, Præceptor, tota nocte laborantes nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem copiosam. En typum sæcularium in vasto mari huius mundi piscantium & nihil capientium, quia piscantur in nocte peccati mortalis, in nocte mundanæ vanitatis, intendentes opes, honores, voluptates; in nocte mortis, pœnitentiam in horam mortis differentes: item religiosorum in studio propriæ alienæq; perfectionis laborantium, & parum proficientium, quia piscantur & ipsi gemmas gratiæ & gloriæ in nocte impuræ intentionis: in nocte tepiditatis: in nocte procrastinationis veræ conuersionis. O quàm feliciter hi omnes piscarentur, si culpas expiando, intentionis oculum mundando, teporem excutiendo, promptè diuino instinctui parendo, Petrum imitarentur! Feruor maturæ conuersionis, puræ intentionis, promptæ obedientiæ.

III. Petrus obstupefactus procidens ad genua Iesu, dicensque: *Exi à me Domine, quia homo peccator sum*: audire meretur: *Noli timere, ex hoc erit homines capiens*: Quanta illa Petri humilitas, sic se deprimentis? at quantò ma-

maior Christi benignitas, sic illum vicissim exaltantis? quanta Petri charitas, Christo nauiculâ suam tam promptè offerentis? at quantò maior Christi liberalitas, vniuersalis Ecclesiæ nauim illi committentis? Humiliatio, erga Deum liberalitas.

De testimonio Ioannis de Christo, & vocatione primâ Andreæ. Ioan. 1. II.

I. IOannes cum pridiè Sacerdotibus & Leuitis ad se missis de Christo post se venturo testimonium perhibuisset, cuius non esset dignus corrigam calceamenti soluere, altera die videns Iesum ad se venientem, palam ait: *Ecce Agnus Dei, ecce, qui tollit peccata mundi. Hic est de quo dixi: Post me venit vir, qui ante me factus est, quia prior me erat. Vidi Spiritum descendentem quasi columbam, & mansit super eum, hic est Filius Dei.* Quanto zelo sui deprimendi, & Christi exaltandi hæc dixerit, quos internos reuerentiæ, amoris, zeli, gaudij de gloria eiusdem affectus adiunxerit? quàm se felicem & indignum simul reputarit, cui verbum Incarnatum coram cernere, digitis ostendere, mundoque propalare concessum

foret? Humilitas, gratitudo, amor, & zelus gloriæ Christi.

II. Altera autem die iterum respiciens Iesum ambulantem, ait duobus discipulis suis, quorum vnus Andreas erat: *Ecce Agnus Dei. Et audierunt eum duo discipuli loquentem, & secuti sunt Iesum* Quantus zelus Ioannis gloriam Christi augere vnicè desiderantis & gaudentis! quantò maior Christi horum, omniumque salutem sitientis, ideoque tam efficaciter post se trahentis? Zelus gloriæ Christi, gratitudo, amor vocationis.

III. *Conuersus Iesus, & videns eos sequentes, dicit eis: Quid quæritis? Qui dixerunt: Rabbi vbi habitas? Dicit eis: Venite, & videte. Venerunt, & viderunt vbi maneret; & apud eum manserunt die illo.* Quanta Christi Domini suauitas tàm benignè suos peculiariter dilectos ad se allicientis, & tàm efficaciter in funiculis charitatis trahentis, lactantis eos, ducentis in solitudinem, & loquentis ad cor eorum? quanta illorum felicitas, qui innocentes & recti adhærent illi, & pręuenti peculiari gratia sic se pellici, trahi, lactari, duci, moueri sinunt? *Quam beatum illi diem duxerunt, quam beatam noctem! quis est*

Oſe. 11. *&* 2. *Pſal.* 24.

D. Aug. tr. 7. *in Ioan.*

qui

qui nobis dicat, quæ audierint illi à Domino? quàm beatos dies, quàm beatas noctes ducunt etiam omnes alij, qui simili modo à Domino vocantur? quàm extraordinarias illustrationes, quàm suaues impulsus, cum mira pace & dulcedine mentis superante omnem sensum experiuntur, vt exclamare libeat: *Trahe nos post te, curremus in odorem vnguentorum tuorum*? Amor, gratitudo, feruor cooperandi gratiæ vocationis. Cant. 1.

De Petro per Andream, & Nathanaele per Philippum ad Christum adducto. Ioan. 1. III.

I. ANdreas frarrem Simonem ad Christum, ceu verum Messiam, adduxit: quem is intuitus dixit: *Tu es Simon filius Iona: tu vocaberis* Cephas, id est, *Petrus*. Quàm gratus fuerit Christo zelus Andreæ primi sui discipuli pro salute fratris & gloria magistri promouenda tam solliciti? quàm copiosè hunc Dominus remunerarit nouis charismatis illi impertitis? quãta Christi exultatio de conuerso Petro, futuro suo in terris vicario? quàm raris primo intuitu mentem eius diuinæ lucis radijs illuminarit, & amo-

ris facibus inflamarit. O quàm felix, quisquis sic à Christo respici meretur! Zelus animarum, amor Iesu & vocationis.

II Philippus similiter postero die à Christo ad sequendum se inuitatus; Nathanaelem aduentu veri Messiæ monitum secum ad eundem deducit. quanto Philippi zelo, Nathanaelis bono, Christi gaudio? Affectus ijdem.

III. Videns Iesus Nathanaelem ad se venientem dicit de eo: *Ecce verus Israelita, in quo dolus non est.* quærentiq; illi: *Vnde me nosti?* ait: *Priusquam te Philippus vocaret, cùm esses sub ficu, vidi te.* moxque is mirè illuminatus & inflammatus exclamat: *Rabbi, tu es Filius Dei, tu es Rex Israel.*

Quanta bonitas & charitas Christi erga rectos corde, quos sic oculis misericordiæ respicit, in innocentia conseruat, gratia præuenit, vocat, illuminat, inflammat? Gratitudo, amor Iesu & vocationis.

IV. *De fugatis è templo.* Ioan. 2.

I. CHristus circa Pascha è Capharnao Ierosolymam ascendit, templumque negotiatoribus refertum reperiens mirè indoluit, cum videret nō solùm

solùm toto orbe diuinum cultum æterno Patri debitum, in tot delubris dęmonibus sacrilegè tribui, sed in ipso etiam vnico templo, veri Dei laudibus & sacrificijs dedicato, res profanas tractari, lucra quæri, quæ Dei sunt, negligi. At quantò intensius doluit, præuidens subsequentibus sæculis etiam àfidelibus, imò à tot diuino seruitio consecratis res diuinas tam oscitanter tractari, imò toties profanari, tam parum & frigidè diuinæ gloriæ & saluti aliorum promouendæ inuigilari, tam auidè sollicitéque lucris temporalibus, voluptatibus, & honoribus inhiari! Dolor de cultu diuino passim neglecto, & nostra in rebus diuinis socordia.

II. Et facto è funiculis flagello, omnes eiecit è templo, nummulariorum effudit æs & mensas subuertit, & vendentibus columbas dixit: *Auferte ista hinc.* Quàm feruens & intrepidus fuit hic zelus Saluatoris, vt solus omnes illos templi profanatores aggredi auderet! quàm fortis & potens, vt omnes penè exanimaret, & in stuporem verteret! quàm denique suauis & benignus, vt non acrius in illos sæuiret, sed paterno flagello potius terreret?

At quantò ille eius zelus feruentior, fortior, potentior, & benignior fuit, quod tam diris postmodum flagellis dilaniandum se vltrò offerre dignatus sit, vt ab æternis nos cruciatibus liberaret! Amor, gratitudo, zelus gloriæ Dei fortis & suauis.

III. Quærentibus Iudæis signum ad comprobandam potestatem istud audendi, duplex ijs signum assignat: *Soluite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud.* quod illi non intelligentes calumniantur. O quale signum infinitæ eius charitatis, quod templum corporis sui, *in quo habitat plenitudo Diuinitatis corporaliter*, permiserit per diriſſimos cruciatus dissolui! quale signum eiusdem diuinę potentiæ, quod propria virtute illud dissolutum glorioſius resuscitarit! Amor, gaudium de gloria Christi, fuga temerarij iudicij.

V. *De Nicodemo.* Ioan. 3.

I. NIcodemum genere & doctrina nobilem nocte clam, ob respectum humanum, venientem ad se Iesus benignè excipit, nec statim eum reprehendit, sed sensim in cognitionem propriæ ignorantiæ deducit, ac dein-

deinde discretè arguit, pleniusque instruit, atque ad fidem & amorem sui perducit.

Quoties similem charitatem tibi, quantumuis imperfectè resipiscenti, exhibere dignatus est per internas inspirationes, per Confessarios, Superiores? an non æquum, vt ei te gratum exhibeas, & simili modo proximos tibi commissos ad Christum trahere satagas? Gratitudo, amor, suauis & discretus zelus salutis animarum.

II. Christus Nicodemo ruditatem suam prodenti præcipua fidei capita tradit, vti de Baptismo, Pœnitentia, SS. Trinitatis mysterio, de Filij Dei Incarnatione, Passione, Ascensione, Vita æterna. quanto zelo eius, omniumque quos per ipsum instrui optabat, salutis ac perfectionis promouendæ, quanto pondere sententiarũ, quanta energia verborum hæc sublimissima mysteria illi explanârit, simulque desiderarit omnes ad clariorem illorum cognitionem, maioremq; æstimationem inducere, & vitam eorum notitię conformare, nobisq; perfectissimam formam eadem rudioribus tradendi relinquere? Gratitudo pro dono fidei, zelus animarum.

III. Mysterium Passionis & Crucis suæ, & finem eius vehementius inculcat, *sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, vt omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam*, vt ostendat Patri honorificentissimam, sibi gratissimam, nobisque saluberrimam esse eius piam recordationem, affectuosam applicationem, & seriam imitationem. Gratitudo, zelus Christum crucifixum imitandi, eiusq; merita sibi applicandi.

VI. De perfectæ spei præstantia, conditionibus, & fundamentis. } 6. p. med. { 5.

VII. De Actibus spei perfectè eliciendis, & incitamentis. } 6. p. med. { 40.

6. Hebd. post Trinit.

I. Dominica VI. post Trinitatem.

De iustitia Phariſæorum. Matt. 5.

I. NIſi abundauerit iustitia vestra plus quàm Scribarum & Phariſæorum, non intrabitis in regnum cœlorum Phariſaica iustitia seu perfectio in his deficiebat. 1. Non erat pura, quoad intentionem, quærebant enim illi in ea vanam

vanam gloriam. 2. Non erat solida, nam externis contenti interiora negligebant. 3. Non erat integra, quia quædam parui momenti superstitiosè obseruabant, maiora negligebant. 4. Carebat vero fundamento, gratia Christi, uitebantur enim proprijs meritis, non Christi. 5. Non erat exemplaris, docebant enim alios multa, quæ ipsi non faciebant, aliena peccata arguebant, sua defendebant. Caue ne tua perfectio in his similior sit Pharisaicæ, quam veræ & Euangelicæ, quæ pura esse debet, quoad intentionem; lata, quoad extensionem ad omnia eius obiecta, interna & externa, magna & parua; sublimis quoad intensionem, seu eximia & exemplaris; longa seu constans: profunda, seu humilis, innixa, non suis, sed Christi meritis; & insatiabilis, quoad continuum proficiendi desiderium. Feruor proficiendi in tali perfecta iustitia, & cauendi opposita vitia.

II. Perfectionis in noua lege requisitæ excellentiam explicat exemplo de non occidendo: *Antiquis dictum est: Non occides, qui autem occiderit, reus erit iudicio. Ego autem dico vobis, quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio,*

declarans non solùm externa peccata, sed etiam interna in noua lege pœna digna censeri. nec enim solùm eũ peccare mortaliter, qui occidit, sed etiam illum, qui irascitur fratri suo, ira ad occisionem aut graue eius damnum tendente, ac multò magis eum, qui verbo probroso eandem iram prodit, licet alius aliograuius peccet.

Quanta ergò sollicitudine mortificanda ira & impatientia, origo tot tantorumque peccatorum?

III. *Si offers munus tuum ad altare.* Quanti Christus præceptum fraternæ charitatis æstimat, vt diuino etiam cultui præferendum censeat! quàm sollicitè ergò curandum, vt ea nunquam lædatur, aut læsa certè quamprimùm: petitione veniæ reparetur, idque potissimum ante sumptionem Venerabilis Sacramenti, per quod vnum corpus sumus, qui de vno pane participamus? Zelus omnes defectus contra fraternam charitatem sedulò cauendi, & sollicitè quamprimùm expiandi.

De Ioannis testimonio Christo baptizanti dato, & martyrio. Ioa. 3. II.

I. CHristo Domino in Iudæa demorante cum discipulis & baptizante, cùm discipuli Ioannis quærerentur de maiore hominum ad baptismum Christi concursu : clarissimum iterum Christo Ioannes perhibuit testimonium, asserens, ipsum esse verũ Messiam, verum Sponsum Ecclesiæ, de cœlo venisse, super omnes esse, vtpotè vnigenitum filium Dei, cui pater omnia dederit in manus, ac proinde illum debere crescere, se autem minui. idque quanto gaudio & gloria Christi, & zelo eam latius propagandi, & suos discipulos omnes ad ipsum pertrahendi ? ô quantum malum indiscreta æmulatio, & de aliorum in diuina gloria & salute animarum propaganda felici successu inuidia ! quàm longè illa abest à veris Dei seruis, qui gaudent cum Ioanne & Apostolo Deum glorificari, siue per se, siue per alios, non quærentes suam, sed purè eius gloriam !

Fuga

Fuga inuidiæ, sincerus zelus gloriæ Dei.

II. Iesus ob inuidiam Pharisæorum Iudæam deserit, & in Galilæam redit: quàm paterno erga cæcos illos cauillatores commiserationis affectu? docens nos exemplo suo inuidiæ maleuolorum ex charitate cedendum, amputando & præcauendo omnes cauillandi occasiones. Mansuetudo, compassio erga maleuolos.

Matt. 14. III. Ioannes sub idem ferè tempus ab Herode, ob reprehensum eius adulterium, in carcerem coniectus, ac postea, eiusdem iussu, decollatus, sanguine suo testimonium de Christo perhibitum confirmauit, quanto gaudio ac martyrij desiderio! quanto zelo gloriæ Christi? congratulatio, zelus imitandi.

III. *De conuersione Samaritanæ.* Ioa. 4.

I. IEsus cum è Iudæa in Galilæam rediret, transiens Samariam venit in ciuitatem Samariæ, quæ dicitur Sichar, vbi erat fons Iacob, super quem cum fatigatus ex itinere sederet

ret, venit mulier haurire aquam. Quãta charitas Saluatoris amore noſtri tot ſe laboribus ærumniſque vltrò ſubijcientis? quanta benignitas boni paſtoris tanta cum fatigatione & moleſtia ouem perditam requirentis! quàm mira eius prouidentia tam inopinatas occaſiones, & tam ſuauia media peccatores ad ſe pertrahendi adinuenientis! Gratitudo, amor.

II. Petit à Samaritana aquam terreſtrem, illiſque proteruè recuſanti offert aquam cœleſtem. Magna erat Chriſti itineris labore & æſtu meridiano fracti ſitis corporalis; at maior ſitis ſpiritualis eiuſdem, ſalutem huius ouiculæ & reliquarum errabundarum tam auidè ſitientis. Magna mulieris erat peruicacia & parcitas: at quantò maior Chriſti clementia & liberalitas? heu quod inſipiens & ingratus peccator cum Samaritana hanc tantam Saluatoris dignationem non agnoſcat, cordis ſui oſtium pulſanti occludat, & tam liberaliter oblatàm gratiam reſpuat! Gratitudo, amor, liberalitas in diuino ſeruitio.

III. Vt vehementiori huius cœleſtis aquæ deſiderio eam inflammet, eius excellentiam explicat. 1. Quod hæc aqua

aqua cœleſtis gratiæ ſitim animæ, non ad breue tempus, ſed in perpetuum, & quidem tam perfectè extinguat, vt aliam non appetat, imò, vt omnia terrena faſtidiat. 2. Quod fiat ſcaturigo in ipſa anima ſemper fluens & dona Spiritus ſancti communicans, ſemperque ad proficiendum impellens, iuxta illud: *Qui me bibunt adhuc ſitient.* 3. Quod ſaliat in vitam æternam, ſeu deſideria ſurſum tollat, æternumque in altera vita beata perſeueret, nam illa ſicut *charitas nunquam excidet.* O ſi penitius huius ſanctificantis gratiæ, quæ eſt pignus vitæ æternæ, præſtantiam præuideres, quanto inflammatiore affectu exclamares: Domine, da mihi hanc aquam! quanto feruore eandem quotidie nouis augere incrementis per actus meritorios, maximè charitatis, adlaborares! Gratitudo, feruor creſcendi in gratia.

Eccl. 24.

1. Cor. 13.

De eadem. IV.

I. CHristus disponit sensim Mulierem ad aquam gratiæ participandam, inducendo eam ad peccatorum suorum agnitionem: *Vade, voca virum tuum*, moxque illa Christum ex detectione occultorum suorum delictorum, veluti Prophetam agnitum de loco adorationis interrogat, quam ipse plenius instruit de abrogandis breui cæremonijs & antiquis sacrificijs, & instituendo nouo incruento sacrificio, per antiqua illa præfigurato.

Simili modo quamuis animam peccatricem prius ad pœnitentiam exstimulat, ac deinde paulatim ad perfectionem sectandam inuitat, idque quam suauiter & misericorditer? Amor, gratitudo, seria conuersio.

II. Cùm illa non satis verba Christi intellexisset, subdidisset que. *Scio, quia Messias venit, cùm ergò venerit ille, annuntiabit nobis omnia*, Christus expressè ipsum esse Messiam aperit: *Ego sum, qui loquor tecum.* Quantam benignitatem Iesus huic peccatrici pœni-

pœnitenti exhibuit. 1. Se tàm apertè illi manifestando. 2 Mentem eius, vt statim crederet, illuminando. 3. Tanto feruore eam accendendo, vt relicta hydria Messiæ aduentum suis conciuibus annuntiaret, idque tam efficaciter, vt multos eorum ad Christum pertraheret? Quoties tibi similem exhibuit, & porrò exhibere paratus est, modò tantæ eius gratiæ non sis ingratus? Affectus ijdem.

III. Discipulis, qui iuerant emptum panes, redeuntibus & mirantibus, quod cum muliere loqueretur, & rogantibus: *Rabbi manduca*, dixit Iesus: *Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis: meus cibus est, vt faciam voluntatem eius, qui misit me, vt perficiam opus eius.* Quam cautè conuersandum illi, qui vestigia sequitur Christi, cui tam insolitum erat cum muliere loqui? quanto zelo sitienda illi gloria Dei, & animarum salus, vt sit illi instar cibi & potus? Cauta conuersatio,

zelus gloriæ Dei &
salutis anima
rum.

De initio prædicationis Christi in Galilæa. Mat. 3. V.

I. VEniens Iesus in Galilæam, relicta ciuitate Nazareth habitauit, in Capharnaum maritima in finibus Zabulon & Nephthali, & exinde cœpit prædicare & dicere: *Agite pœnitentiam: appropinquauit enim regnum cœlorum.* Quo zelo filius Dei ante Luciferum genitus in splendoribus sanctorum, radijs infinitæ sapientiæ & claritatis suæ illuminans & lætificans ciuitatem cœlestem, nunc deligere dignatur vrbem terrestrem, ex qua diuinæ lucis suæ & Euangelicæ veritatis radios quaquauersùm longè lateque diffundat? Quanto ardore implere conatur illud Isaiæ: *Terra Zabulon & terra Nephthali via maris trans Iordanem Galilæa gentium: populus, qui sedebat in tenebris, vidit lucem magnam: & sedentibus in regione vmbræ mortis, lux orta est eis?* Isa. 9. Quanto desiderio exoptat non tantum in hoc maritimo Emporio, sed per totum orbem terra marique æterni Patris gloriam propagare, hominesque vniuersos è tenebris in admirabile lumen veræ religionis

voca-

vocare? Zelus gloriæ Dei & salutis animarum,

II. *Et circuibat Iesus totam Galilæam docens in Synagogis eorum, & prædicans Euangelium regni, & sanans omnem languorem & omnem infirmitatem in populo.* Quàm feruens, indefessus, insatiabilis zelus Saluatoris non solùm omnes Galilææ vrbes, oppida, vicos docendo, prædicando, ægros sanando perlustrantis, sed vniuersas insuper totius mundi regiones, vrbes, pagos & angulos, prædicando, benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo circumcursare desiderantis, si æterno Patri id placuisset? Hunc zelum suspice, & facto secundum vires, desiderio longè supra vires æmulare.

III. *Et abijt opinio eius in totam Syriã, & obtulerunt ei omnes malè habentes, & curauit eos. Et secuta sunt eum turbæ multæ.* Quantoperè exultarit Filius Dei præuidens in his à se curatis, & conuersis tantam gentium multitudinem ad veram fidem ac pietatem per suos Apostolos eorumque successores olim conuertendam, & diuinæ Maiestatis agnitionem cultumque per totum orbem propagandum: sicque

sicque implendum illud sibi à Patre promissum, & per Isaiam prædictum: *Parum est, vt sis mihi seruus ad suscitandas tribus Iacob, & faces Israel conuertendas. Ecce dedi te in lucem gentium, vt sis salus mea vsque ad extremum terræ.* Affectus ijdem. Isa. 49.

De Timoris Dei natura, conditionibus, & fundamentis.	6. p. medit.	5.	VI.
De actibus Timoris Dei, & incitamentis.		6.	VII.

7. Hebd. post Trinit.

Dominica VII. Post Trinitatem.

De septem Panibus. Marc. 8. I.

1. COnuocatis discipulis ait Iesus: *Misereor super turbam, quia ecce iàm triduò sustinent me, nec habent, quod manducent: & si dimisero eos ieiunos in domum suam, deficient in via.* Si misericors & miserator Dominus tam sollicitus est de auertenda fame corporali ab ijs, qui se triduò fuerant secuti: quantò solicitior erit de propulsanda fame spirituali ab ijs, qui tota vita illi adhærere medullitùs concupiscunt?

cunt? si tam paternè illis tam extraordinariam prouidit refectionem corporalem; quantò magis his prouidebit spiritualem? Fiducià, gratitudo, amor.

II. Septem panibus & paucis piscículis per discipulos distributis, pauit in solitudine quatuor millia hominũ. Magna illa fuit charitas & liberalitas Christi, ventres illorum septem panibus reficientis; at quantò maior eiusdem mentes fidelium seruorum suorũ septem Sacramentorum participatione reficientis; septem donorum spiritus Sancti communicatione saginantis; septem misericordiarum (quas ex D. Ber. allatas, vide 2. p meditat. hebdom. 60. med. 5.) aliorumue gratiæ auxiliorum, & diuinorum solatiorum impertitione refocillantis! quibus nisi identidem in deserto huius mundi reficeremur, omnes deficeremur, vt
Thre. 3. iure exclamemus: *Misericordiæ Domini, quia non sumus consumpti, quia non defecerunt miserationes eius.* Gratitudo, amor, feruor benè vtendi charismatis communicatis.

III. *Et manducauerunt, & saturati sunt: & sustulerunt quod supererat de fragmentis septem sportas.* Quanto stupore attoniti

toniti sincerè ei gratias egerint ? tam potentem , amabilem , & liberalem dominum sui pexerint, quàm ardenter amarint , quàm ægrè se ab eo diuelli permiserint? Quanto interim Christus ipse gaudio exultarit, in his præuidens tam multos sinceros seruos olim per se suosque vicarios non solum verbo veritatis pascendos, sed pane vitæ saginandos , à quibus totis præcordiorum affectibus esset amandus & glorificandus ! Gratitudo, amor, zelus gloriæ Dei.

De vocatione Apostolorum generatim. II.

I. EXpende, quis, quos, & quales, vnde, & quò , seu ad quid vocarit: videlicet, quopacto Filius Dei, Dominus vniuersorum, in cuius ditione cuncta sunt posita , qui nouit corda omnium filiorum hominum , elegerit homines adeò rudes, simplices & abiectos, quoad dona naturæ, gratiæ, fortunæ, ex miserabili ærumnosæ vitę conditione ad statum tam sublimem Apostolicæ dignitatis.

Quàm mira illa dignatio Saluatoris, piscatores, telonarios , coràm mundo despectos , in testes suorum ope-

rum & doctrinæ, in cooperatores ſalutis animarum, in columnas Eccleſiæ in aſſeſſores ſuos in iudicio, & conregnantes proceres in cœlo aſſumentis! Gratitudo, amor, zelus cooperandi gratiæ vocationis Apoſtolicæ.

II. Cur, & quomodo vocati ſint, & quo fructu. Ex gratuita nimirum miſericordia & benignitate Dei, vt eò eſſent humiliores, gratiores, feruētiores, quò ſe tanta gratiarum prærogatiua agnoſcerent indigniores. Quàm ſuauiter porrò, efficaciter & mirabiliter vocati, illuminati tracti ſinguli, vt vnum verbulum Chriſti vocantis apud eos longè præualeret omnibus catenis, mundi, carnis, dæmonis retrahentis? Quanta demum ijs vi huius vocationis conceſſa præeminentia gratiæ in terris, gloriæ in cœlis præ omnibus veteris teſtamenti Patribus, portantibus pondus diei & æſtus, qui id coram intueri & contrectare meruerunt, quod illi per fidem à longè aſpexerunt? Affectus ijdem.

III. Quanta inde eluceat diuina potētia & ſapiētia, quod *qua ſtulta ſunt mūdi elegit Deus, vt confundat ſapiētes: & infirma mundi elegit Deus, vt confūdat fortia & ignobilia mūdi, & contemptibilia elegit Deus,*

2. Cor. 1.

Deus, & ea, quæ non sunt, vt ea, quæ sunt, destrueret, vt non glorietur omnis caro in conspectu eius. ne videlicet mundi conuersio vllo modo humanæ potentiæ & sapientiæ, sed diuinæ ascriberetur. Quanta insuper sit illa Filij Dei dignatio, humilitas & benignitas, tàm pauperes, & abiectos in suos assectas & principes Ecclesiæ suæ ex gratuito amore assumentis. Admiratio, amor, zelus gloriæ Christi, eiusque humilitatem imitandi.

III.

De vocatione Petri & Andreæ, Iacobi & Ioannis ad perpetuam Christi sequelam. Matth. 4.

1. *AMbulans Iesus iuxta mare Galilææ, Vidit duos fratres, Simonem & Andream fratrem eius, mittentes rete in mare, & ait illis? Venite post me, & faciã vos fieri piscatores hominum.* Quos ab æterno vidit, & elegit inter eos, de quibus prædixerat per Ieremiam: *Ecce ego mittam piscatores multos, & piscabuntur eos,* hos iam ante in sui cognitionem, amoremque pertractos è mari piscationi intentos nunc ad perpetuam sui sequelam inuitat; quàm suauiter & efficaciter, in hunc finem, vt suæ abie- *Ier. 16.*

ctæ conditionis & gratuitæ diuin
miſerationis memores , eò in ſe ſin
humiliores,& in exttahendis è peri
culoſo mundi pelago animabus fer
uentiores ! Gratitudo, amor,feruor
cooperandi gratiæ vocationis , zelu
animarum.

*II. Et procedens inde , vidit duos alio
fratres , Iacobum & Ioannem fratre
eius,reficientes retia ſua , & vocauit eo*
Et hos vti ab æterno præuidit & ele
git in filios tonitrui,in diſcipulos pe
culiariter ſibi dilectos,in amicos intr
mos;ſi nunc à Patre diuulſos ad ſe vo
cat,trahit, pertrahit , quanto illorum
gaudio & ſolatio?Affectus ijdem.

III. Simili modo alios , de quorum
vocatione non fit mentio in Euange
lio,vti ab æternitate præuidit , ita in
tempore vocauit , in eundem finem
ex gratuito dilectionis affectu. Beati
quotquot hic à filio Dei reſpici,eligi
vocari , trahi merentur : beatiores
quotquot vocantem audiunt,traben
tem ſequuntur : beatiſſimi,quotquot
ſic electi , vocati, tracti gratiæ voca
tionis feruenter & conſtanter in fi
nem vſque cooperantur. Affectus
ijdem.

De curato Dæmoniaco. Marc. I. IV.

I. *INgressus Iesus Capharnaum, docebat Sabbathis in synagoga. Et stupuerunt super doctrina eius: erat enim docens eos, quasi potestatem habens, & non sicut scribæ.* Quos in testes suæ doctrinæ & socios prædicationis assumpsit, nunc verbo & exemplo instruit, qua ratione ijs saluti animarum sit inuigilandum, non plausum auditorum captando, aureſve mulcendo, sed veritatem simpliciter & neruosè inculcando, & corda mouendo. Purus & sincerus zelus gloriæ Dei & animarum.

II. *Et erat in Synagoga eorum homo in spiritu immundo, & exclamauit dicens: Quid nobis & tibi Iesu Nazarene, venisti perdere nos. Scio quis sis, Sanctus Dei. Et comminatus est ei Iesus, obmutesce, & exi de homine. Et discerpens eum spiritus immundus, & exclamans voce magna, exiit ab eo.* Doctrinam traditam verbo, confirmat miraculo, simulque miserum à dæmone vexatum liberat, & præsentes ad credendum prouocat, quanto hæc omnia piæ miserationis & zeli salutis singulorum affectu? Gratitudo, zelus gloriæ Christi & animarum.

III. *Et mirati sunt omnes, ita vt conquirerent inter se dicentes: Quidnam est hoc? quænam doctrina hæc noua: quia in potestate etiam spiritibus immundis imperat, & obediunt ei?* Verè magna Christi noui legislatoris potentia, magna gratia, magna misericordia, qua corpus ab immundo spiritu liberat: At quantò maior, qua animam diabolicæ seruituti mancipatam in libertatem filiorum Dei vindicat! Quàm multis, & quoties, hanc gratiam præstat! at quam pauci, qui id sériò agnoscant, suspiciant, gratias agant, compensare studeant? Gratitudo pro restituta sibi gratia, feruor proficiendi, & zelus gloriæ Christi.

V. *De socru Simonis sanata.* Mar. 1. Matth. 8.

I. EGressus Iesus è Synagoga, *venit in domum Simonis & Andreæ cum Iacobo & Ioanne, vbi socrus Petri tenebatur magnis febribus.* Quã pius est Christus magister & medicus, qui tam sollicitè quæritignorantes, quos instruat, & infirmos, quos curet? non contentus docuisse, & dæmoniacum libe-

rasse

rasse in Synagoga, sed idem voluit præstare nunc per se, olim per suos in domo Petri, id est, Ecclesia, ad manifestandum suum zelum, quo non solum Iudæorum, sed & gentium omnium salutem flagrantissimè sitiebat. Quanta eiusdem dignatio ad humilem Petri casam se demittentis, atque in ea tam varias corporalium languorum species curantis! at quantò maior eiusdem in Ecclesia, quantumuis inter persecutionum procellas depressa, vsque ad consummationem sæculi permanentis, atque in eadem per suos vicarios & ministros omnis generis spirituales animarum morbos, non rarò etiam corporum infirmitates, persanantis! Gratitudo, amor, zelus animarum.

II. *Rogatus à discipulis, accedens socrum Petri, imperauit febri, & apprehensa manu eleuauit eam, & continuò dimisit eam febris, ac surgens ministrauit eis.* magnis illa mulier febribus corporis ardebat; at maioribus animi, videlicet superbiæ, contumaciæ, inuidiæ, odij febribus ingrata synagoga à Christo deserta æstuabat. nec minoribus variorum vitiorum & cupiditatum febribus quæuis peccatrix anima

diuina gratia destituta languet. Quanta benignitas Saluatoris, qui quàm paratus fuit illam Mulierem à febribus corporis, tam paratus est quemuis peccatorem, modò id seriò desideret, & Sanctorum intercessiones interponat, à febribus mentis liberare; imò tantò paratior, quantò febres mentis febribus corporis sunt periculosiores! Quisquis ergò gratia Christi ab his vel liberatum te, vel præseruatum sentis, vide ne tantæ gratiæ vnquam ingratus sis. Gratitudo, zelus feruentius se totum diuino obsequio impendendi.

III. *Vespere autem facto cum occidisset Sol, omnes, qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. Ille autem singulis manus imponens curabat eos.* Quantus zelus Christi gloriæ Patris, quanta sitis humanę salutis, cui procurandæ, vti hunc diem, ita vitam omnem impendit! Nam sicut hoc die mane in Synagoga docuit; post meridiem Petri domum ingressus eius socrum sanauit: vesperi post solis occasum ingentem languidorum turbam istuc confluentem ab omni genere infirmitatum liberauit: sic ab ingressu in mundum vsque ad annum trige-

trigesimum humilitatem & obedientiam exemplo docuit : sub meridiem verò initium nouæ Ecclesiæ in 12. Apostolis, & paucis à se conuersis dedit: post occasum solis, i. post mortem suam infinitam turbam cœcorum, energumenorum, aliorumque varijs morbis & miserijs afflictorum ad Ecclesiam suam conuolantium integræ sanitati restituit.

Quàm æquum igitur esset, vt & tu præsentem diem, & dies vitę tuæ omnes eius gloriæ propagandæ, perfectioni propriæ & proximorum saluti procurandæ simili zelo consecrares? Zelus gloriæ Dei, & propriæ, alienæque perfectionis promouendæ?

De charitatis erga Deum præeminentia, & proprietatibus. 7. VI.

De gradibus charitatis, & medijs eam assequendi. 6. p. med. 8. VII.

5. Hebd. post Trinit. **Dominica VIII. Post Trinitatem.**

I. ***De falsis Prophetis.*** **Matth. 7.**

I ATtendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ouium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces! Suspicienda hîc primùm reuerenter inscrutabilis sapientia Dei, tot falsos doctores, & animarum peruersores, hæreticos, hypocritas, politicos, Sathanæ ministros tolerantis; electosque suos ab his, vti à mundi blanditijs, carnis illecebris, dæmonumque versutijs assiduè tentari permittentis: Vt sic exerceantur, probentur, & glorioſius curentur. Deinde similiter collaudanda & amplectenda infinita bonitas eiusdem, tam benignè fideles suos præmonentis, ne externa specie boni apparentis se ab illis decipi sinant, sed larua detracta, quales intus sint, attendant, sicque eorum laqueos declinent, idque ex insatiabili maioris eorum in gratia & gloria profe-

profectûs desiderio. Reuerentia erga occulta iudicia Dei, feruor seriò in spiritu proficiendi, omnesque hostium technas constanter eludendi.

II. *A fructibus eorum cognoscetis eos. omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.* Ex eodem maioris nostri profectûs spiritualis desiderio seductores & lupos ouina pelle tectos cognoscendos monet ex fructibus, quos proferunt: cuiusmodi sunt conscientiæ inquietudo, liberior sacrarum legum & regularum transgressio, feruoris, pietatis, & disciplinæ imminutio, difficultatum in via perfectionis aggrauatio, propior in varias imperfectiones prolapsio, incōstantia in sanctæ vitę proposito: simulq; inculcat ab omnibus fidelibus, velati rationalibus arboribus, in domo Domini secus decursus aquarum gratiarum cœlestium plantatis, ni velint excidi, & in gehennam mitti, esse fructus diuino conspectu dignos proferendos; cuiusmodi sunt studium puritatis conscientiæ per expiationem peccatorum, mortificationem vitiorum, refrenationem passionum, victoriam tentationum;

profectus in solidis virtutibus per eorundem actuum internorum externorumque assiduam exercitationem: & intimæ cum Deo vnionis, incrementum per seriam actuum charitatis & resignationis frequentationem. Feruor seductores cauendi, & solidos perfectionis fructus progerminandi.

III. *Non omnis, qui dicit mihi: Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum, sed qui facit voluntatem patris mei, qui in cœlis est.* Quod in simili citato declararat, nunc apertius inculcat, nempè vnicam ad regnum cœlorum viam esse exactam diuinæ voluntatis adimpletionem, quæ non est alia, quàm maior sanctificatio nostra in via, maior glorificatio in patria, indeque maior emergens cœlestis Patris æterna gloria. Feruor amplectendi & exequendi perfectissimè diuinam voluntatem, & proficiendi in omni perfectione.

De

De secessu Christi ad orandum. II.

Marc. 1.

I. IEsus fessus pridie consolando & sanando in domo Simonis infirmos & energumenos, *diluculo valdè surgens egressus abijt in desertum locum, ibiq; orauit.* En boni Pastoris & veri zelatoris animarum exemplum! Pius Dominus diem totum & bonam noctis partem rudes docendo, ægros sanando, afflictos iuuando impenderat, reliquam insuper noctis partem pro ijsdem vigilat & orat, idque quanto zelo, quanto omnes ad sui imitationem prouocandi desiderio! Feruor in exercitijs deuotionis, & in ministerijs charitatis erga proximos.

II. *Prosecutus Iesum Simon cũ socijs, cùm inuenisset eum, dixisset q; ei: omnes quærunt te: Eamus,* inquit, *in proximos vicos, & ciuitates, vt & ibi prædicem, ad hoc enim veni.*

Quàm feruenter optat zelosissimus animarum Sponsus suum nos zelum æmulari, & cum Sponsa nos inuicem ad quærendas lucrandasq; animas excitare: *Egrediamur in agrum, commoremur in villis, mane surgamus ad vineas.* Cant. 7. Zelus laborandi in vinea Domini.

III. *Et erat prædicans in Synagogis eorum, & in omni Galilæa, & dæmonia ejiciens.* En vt docet exemplo, ad quod inuitârat verbo, indefesso zelo vicos & vrbes circumcursando, oues errantes quærendo, ignorantes docendo, afflictis opitulando! Zelus proximos omni ope iuuandi.

III. *De tribus volentibus sequi Christum, reiectis.* Matt. 8. Luc. 9.

I. VOlenti Christo transfretare, accedens vnus Scriba ait: *Magister, sequar te, quocunque ieris. Et dicit ei Iesus: Vulpes foueas habent, & volucres cœli nidos, Filius autem hominis non habet, vbi caput suum reclinet.* Quanta dignatio Filij Dei, qui cum esset diues, tam pauper amore nostri voluit fieri! quanta gratia posse ac velle efficaciter nudum Iesum sequi? Æstimatio & amor paupertatis, & gratiæ vocationis.

II. *Alius ait illi: Domine permitte me primùm ire & sepelire patrem meum: Iesus autem ait illi: sequere me, & dimitte mortuos sepelire mortuos suos.* Quàm verè pretiosa vocationis gratia, quæ nescit tarda molimina! Si eam quamprimum acceptare renuis, indignus ea censeris, nec te retardet erga parentes pie-

pietas, cùm te affectum sanguinis exuere iubeat Veritas. *Per calcatum perge patrem, & sic ad vexillum Crucis euola. nam pietatis genus est in re tanti momenti esse crudelem.* Mortificatio affectus carnalis, feruor sequendi vocantem Deum. *Hieron. Ep. ad Heliodor.*

III. *Et ait alter: Sequar te Domine, sed permitte mihi primùm renuntiare his, qui domi sunt. ait ad illum* Iesus: *Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retrò, aptus est regno Dei.* En quàm necessaria omnimoda abnegatio carnis, & sanguinis, volenti sequi vestigia Saluatoris! Vis ergo viuere & adhærere vocanti Christo, morere quā primùm & constanter carni, sanguini, mundo, nec vnquam respice retrò. Abnegatio omnis affectus carnis & sanguinis. *Luc. 9.*

De duobus Dæmoniacis curatis. IV.

Matt. 8. Marc. 5.

I. *DElatus Iesus in regionem Gerasenorum Galilæa oppositam, obuios habuit duos dæmoniacos de monumentis exeuntes, sæuos & nimis clamantes: Quid nobis & tibi Fili Dei, veniſti huc ante tempus torquere nos?* quos à dæmonibus liberauit.

Quan-

Quanta potentia Saluatoris sic dæmones præsentia sua cruciantis, nutu solo eijcientis! quanta misericordia & benignitas eiusdem, energumenos illos à tanta legionis dæmonum tyrannide liberantis! Similem cuiuis peccatori exhibet, quem à peccato lethifero liberat. Gratitudo, horror peccati, per quod peccans fit seruus diaboli.

II. *Dæmonibus rogantibus: Si eijcis nos, mitte nos in gregem porcorum, ait: Ite. Et ecce impetu abijt totus grex per præceps in mare.* Quàm horrenda dæmonum tyrannis! Si sic sæuiunt accepta licentia in porcos, quantò crudelius, si ijs liceret, etiam in hac vita, sæuirent in homines instar porcorum viuentes, immundos, ingratos, impios! quantò tandem atrocius in eosdem accepta plenâ in eos potestate desæuient in altera! quanta gratia ab hac tanta tyrannide paternè præseruari, aut misericorditer liberari! Gratitudo, horror cuiusuis peccati, sollicitudo euadendi pœnas inferni.

III. Incolæ moniti de his à pastoribus diffugientibus, exeuntes obuiam Iesu, rogabant vt transiret à finibus eorum. Eheu quot mundi carnisque blan-

blanditijs capti cum ſtultis Geraſenis Chriſtum æternam ijs ſalutem impertire paratũ à ſe repellunt, ne vel temporalium bonorum, vel fœdarum ſuarum voluptatum, aut ſperatarum dignitatum iacturam faciant? Abnegatio & odium mundi & concupiſcentiarum eius.

De vocatione Matthæi. Matt. 9. Luc. 5. V.

I. IEſus vidit hominem ſedentem in telonio Matthæum nomine, & ait illi: Sequere me. Et ſurgens ſecutus eſt eum. Felix, quiſquis meretur ſic à Chriſto reſpici, tam efficaciter vocari, in momẽto à terrenarum cupiditatum pedicis expediri, in alium virum ſecundum cor Dei conuerti. quàm gratuita illa gratia! quàm immenſa miſericordia! Gratitudo, amor, feruor cooperandi gratiæ.

II. Et fecit ei conuiuium magnum in domo ſua. Quanto affectu gratitudinis pro gratia tam ſublimis vocationis! quanto zelo alios publicanos & peccatores ideò inuitatos ad Chriſti agnitionem amoremque trahendi, vt eiuſdẽ ſecum gratiæ mererentur conſortes effici. Gratitudo, zelus alios ad Chriſtum trahendi. III. Ie-

III. Iesus murmurantibus Pharisæis & Scribis, quod cum publicanis & peccatoribus manducaret, respondit: *Non est opus valentibus medicus, sed malè habentibus. Non enim veni vocare iustos, sed peccatores.* Quis quantumuis enormis peccator, modo seriò resipiscat, de venia consequenda desperet, si Filium Dei, cœlestem medicum, propter se ad sananda peccatorum suorum vulnera de cęlo venisse veraciter credat? imò, quem non inflammet ad studium eximiæ perfectionis immensa eius misericordia, vt certò & in se complendum confidat illud: *Vbi abundauit delictum, superabundauit & gratia*? Fiducio, feruens conuersio.

VI. De fundamentis perfecti amoris Dei. } 6. p. med. } 9

VII. De internis amoris Dei actibus perfectè exercendis. } 6. p. med. } 10

---

9. Hebd. post Trinit.

Dominica VI. post Trinitatem.

De Villico iniquitatis. Luc. 16.

I. VIllicus diffamatus, quod dissipâsset bona Domini sui, audiens

diensque: *Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tuæ: iam enim non poteris villicare.* quomodo fuerit confusus & consternatus? quàm anxius de reddenda ratione & instanti officij priuatione? Quanto magis confundi & consternari deberet quiuis peccator, & tepidus seruus Dei abutens, aut oscitanter vtens bonis sibi concreditis, (cuiusmodi sunt dona naturalia corporis & animæ, vt valetudo, ingenium, doctrina, eloquentia; & bona fortunæ, vt opes, dignitas, potestas; & dona supernaturalia, vt gratia habitualis, virtutes infusæ, auxilia gratiæ actualis, gratiæ gratis datæ) audiens vel per internas inspirationes, vel per piorum librorum, Superiorũ, Concionatorum admonitiones de his omnibus strictissimam reddendam esse rationem? O quoties audis: appropinquat tempus reddendi rationem talentorum tam malè & languidè impensorum: dùm tempus habes operare bonum: venit nox, quando nemo poterit operari? & eheu dissimulas? Metus iudicij, seria emendatio, & feruor proficiendi.

II. Villicus, quid sibi agendum, prudenter deliberans, cõcludit debitores

Domi-

Domini faciendos sibi esse amicos, cõdonando aliquid de summa debitorum, idque confestim exequitur. Sic peccator & tepidus seruus Dei, monitus de instanti reddenda ratione, post seriam deliberationem decernere deberet deinceps talentis acceptis naturæ, gratiæ, fortunæ impigrè vti, non ad suum tantum spiritualem profectũ, sed ad maius quoque proximorum emolumentum, idque eò feruentius, quò certius nouit elapso tempore gratiæ non fore amplius vllam, vel proximos operibus charitatis & misericordiæ demerendi, vel Deum precibus placandi in æternum occasionem. Feruor redimendi tempus perditum seria pœnitentia, assidua charitatis & misericordiæ erga proximos, & pietatis erga Deum exercitatione.

III. Laudauit Dominus villicum iniquitatis, quod prudenter fecisset, *quia filij huius sæculi prudentiores filijs lucis in generatione sua sunt.* Heu, quanto prudentiores, sollicitiores, feruentioresq; sunt filij huius sæculi in captandis vmbris diuitiarum, honorum, voluptatũ, quibus in æternum interitum demerguntur, quàm filij lucis in quærendis veris thesauris puritatis conscientiæ, soli-

soliditatis virtutum, & augmenti gratiæ sanctificantis, quibus æternam felicitatem sibi promereantur! Zelus feruenter in omni perfectione & sanctitate proficiendi, & merita augendi.

De filia Iairi Archisynagogi resuscitata. Matt. 9. Marc. 5. Luc. 8. II.

I. *IEsus cum à Iairo Archisynagogo, coram se prostrato, multum rogaretur, vt filia in extremis existenti manum imponeret, & sanaret, confestim relicta turba, quæ circa ipsum erat, sequebatur eum cum discipulis suis.* En quàm paratus verè benignus & misericors Dominus non solùm afflicto huic parenti, sic se humilianti, cum tanto desiderio ac fiducia filiæ sanitatem desideranti, sed omnibus afflictis similiter ad se confugientibus opitulari! Quàm longè superat hæc eius benignitas omnem paternam maternamque benignitatem! hoc credis, & adhuc eius plusquam maternæ dilectioni diffidis? Filialis fiducia & recursus ad Christum in omni angustia.

II. *Cùm in via Archisynagogo nuntiaretur: Quia filia tua mortua est, quid vltra vexas magistrum. Iesus audito verbo hoc, ait ei: Noli timere, tantummodo crede, & sal-*

& salua erit. Quàm bonus Dominus, qui percutit & sanat, deducit ad inferos & reducit, voluit quidem hoc acerbo nuntio afflicti patris fidem probari, sed mox dignatus est cum suauissimè consolari. Sic nimirum semper cũ Electis suis agere consueuit, & maximè cum ijs, quos insigni gratia hic dotare, & præcipua istic gloria sublimare decreuit. Resignatio in aduersis.

III. *Turba tumultuanti flentium & eiulantium ait: Quid turbamini? recedite, non est mortua puella, sed dormit. & exclusis omnibus, solos secum assumptis Petrũ, Iacobum, & Ioannem, & parentes puellæ, tenensq; manum eius ait:* Puella surge: *& continuò surrexit.* Quanta potentia Saluatoris verbo mortuam suscitantis? quanta benignitas votis parentũ tam liberaliter annuentis? quanto stupore, quanto gaudio, quanta reuerentia illi cum filiola duodenni amoris & lætitiæ lacrymis inundantes gratias egerint, & se totos eius obsequio deuouerint? Si meritò illi hoc præstitêre pro sanitate corporis, & vita temporali recuperata; quid tibi præstandum pro sannitate mentis, & vita æterna, quæ quouis peccato graui perditur, vel hucusque conseruata, vel toties

toties restituta? Gratitudo, feruor se totum diuino obsequio perfectè impendendi.

De duobus cæcis curatis. Matt. 9. vers. 27. III.

I. TRanseuntem Iesum secuti sunt duo cæci clamantes, & dicentes: *Miserere nostri fili Dauid: cùm autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci, & dicit eis: Creditis, quia hoc possum facere vobis? dicunt ei: vtique Domine.* Magnum malum cæcitas corporis, at multò maius malum cæcitas mentis: illa priuat oculos corporis vsura lucis creatæ, & colorum: hæc priuat oculos mentis vsura lucis increatæ, & rerum omnium ad æternam salutem pertinentium? quanto ergò maius beneficium, ab hac, quàm ista liberari! Si ergò tu ab hac liberari desideras, ne te pigeat cœcos istos sæpius instanter Christo supplicantes imitari. etsi enim is paratissimus est te voti compotem facere, nihilominus prius explorando fidem, fiduciam & resignationẽ tuam, cupit meritum tuum augere. Gratitudo, fiducia filialis, amor.

II. *Tunc*

II. *Tunc tetigit oculos eorum, dicens: Secundum fidem vestram fiat vobis. Et aperti sunt oculi eorum.* O quanta bonitas Domini, qui ideò distulit confestim eos exaudire, vt cum maiore eorum merito posset eis visum corporis simul & mentis restituere! Idem tecum misericordi consilio toties facit, quoties te, petentem à quacunque animi vel corporis molestia liberari, non statim exaudit. Spes longanimis, resignatio in manu diuinæ prouidentiæ.

III. *Et comminatus est illis Iesus, dicens: Videte ne quis sciat: illi autem exeuntes diffamauerunt eum in tota terra illa.* Discet à Domino, fugam laudis humanæ, à cæcis illis gratitudinem & zelum diuinæ gloriæ.

IV. *De sanato Paralytico iuxta piscinam probaticam.* Ioan. 5.

I. *Ascendens Iesus Hierosolymam ad celebrandum Festum Iudæorum, post templum piè visitatum, & gloriam æterno Patri delatam, contulit se ad piscinã quinq; porticus habentem, vbi erat ingens multitudo languentium, cæcorum, claudorum, aridorum expectantium aquæ motum, post quem motum ab Angelo certo tempore factum, quisquis æger primus ingrediebatur, sana-*

sanabatur. En quàm studiosè Filius Dei, è cœlo descendens ad Nosocomium huius mundi quærit languentes, quos sanet, afflictos, quos erigat, mortuos, quos viuificet; quàm paternè ijs non vnam, sed septem piscinas septem Sacramentorum, quibus ab omnibus animarum morbis curentur, & in spirituali vita conseruentur, prouidit? quàm auidè cupit ijs impertiri solatium & auxilium, modò ipsi iuuari velint, & non ponant obstaculum? O vtinam languentes, cæci, claudi, aridi quoad animã tam optarent à languoribus suis liberari, quàm paratus est cælestis Medicus ijsdem mederi? Sed eheu quoties languor ipse stultè amatur, Medicus impiè contemnitur! Gratitudo, amor, feruor mentis sanitatem recuperandi & conseruandi.

II. Iesus in vnum 38. annos habentem in infirmitate sua, præ tot alijs languidis misericordiæ oculos conijcit, rogans eum: vis sanus fieri? Quàm reuerenter hîc suspicienda, approbanda, collaudanda gratuita miseratio Saluatoris, vnum illum, ex tanta turba languentium sanandum deligentis? quanta illa gratia sic peculiariter à diuina benignitate respici? quanto maior ex

Nosodochio huius mundi spiritualiter morbidis refertissimo, vnum aliquem delegi, præ tot alijs, ex ijsdem flagitijs, tenebris, miserijs misericorditer extrahi, atque in paradisum statûs perfectionis transferri? insuper vnum aliquem ex massa corruptionis tot myriadum pereuntium in filium gratiæ, in hæredem regni eligi! O altitudo diuitiarum sapientiæ, iustitiæ, & misericordiæ Dei, quàm inuestigabiles viæ eius! Reuerentialis admiratio & collaudatio diuinorum iudiciorum. Gratitudo, amor tam gratuiti Benefactoris.

III. Christus languidum illum sanari auidè expetentem, suamque imbecillitatem agnoscentem & dicentem: *Domine, hominem non habeo, vt, cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam.* Solo verbo ex plenitudine potentiæ suæ sanat dicens: *Surge, tolle grabatum tuum, & ambula.* En quàm suauis misericordia Domini tam benignè languido illi omni ope humana destituto subuenientis, quasi diceret: Ecce ego Filius Dei, pro te factus homo, sum ille homo, quem expetis, per quem iuueris, saneris, salueris.

Toties eandem misericordiam tibi

& cuiuis peccatori exhibet, quoties ad pœnitentiam & gratiam suam invitat Cuius cor, quantumuis durum, non colliquescat, si tantam Sponsi sui benignitatem erga se profundè expendat? Quis insuper secum reputans, quot animæ toties ideò pereant, quod hominem, à quo instruantur, moneantur, iuuentur, non habeant, ad intimam compassionem, ardentemque ijs, pro modulo suo, subueniendi zelum non accendatur? Amor Iesu, zelus animarum.

De eodem. ibidem. V.

I. SAnus factus sustulit grabatum suum, & ambulabat, quantumuis esset dies Sabbathi, & Iudæis id prohibentibus respondit: *Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: tolle grabatum tuum, & ambula.* nesciens quis is esset. Iesus enim declinarat à turba constituta in loco. Imitanda in languido illo cœcæ obedientiæ promptitudo, in Christo humani plausus detestatio, & calumniatorum inuidiæ declinatio.

II. Iesus illum postea in templo inueniens sic monet: *Ecce sanus factus es, iam amplius noli peccare, ne deterius tibi*

aliquid contingat. Quàm feruenter ille languidus à paralysi 38. annorum liberatus gratias Deo pro accepto beneficio egerit, & seriam vitæ emendationem proposuerit? quantò feruentius Christus pro patrato à se miraculo æternum Patrem magnificarit, & firmum constansque seriæ conuersionis propositum illi inculcarit? imò etiamnum omnibus toties inculcet, quoties eos à languoribus animę liberat? Memento ergò quoties te sentis ad resipiscendum excitari, hoc ipsum tibi à Christo insusurrari. Gratitudo, serius conatus vitam emendandi.

III. Ille, sic à Christo admonitus, cùm gratum se animo & verbo exhibuisset, reipsâ beneficium compensaturus Iudæis nuntiauit Iesum esse, qui se fecisset sanum, optans videlicet, illum ab omnibus agnosci, suspici, magnificari, pluresque similis gratiæ participes fieri. Quanto maiori affectu cuiuis peccatori à Christo vitæ gratiæ restituto id præstandum exclamando corde, ore, ipso opere: *Docebo iniquos vias tuas, & impij ad te conuertentur.* Et: *Venite narrabo omnes qui timetis Deum, quanta fecit Dominus animæ meæ.* Gratitu-

Psal 50.

Psal 65.

titudo, zelus errantes animas ad Christum reducendi.

De externis actibus amoris perfectè exercendis.	6. p. med.	11.	VI.
De Incitamentis amoris Dei.		12.	VII.

10. Hebdom. post Trinit. I.

Dominica X. post Trinitatem.

De fletu Christi super Ierusalem. Luc. 19.

I. *VIdens Iesus ciuitatem fleuit super illam dicens: Quia si cognouisses &c.* Deflebat pius Dominus non solum horrendum ingratæ vrbis excidium, sed æternum potius tot ingratorum Iudæorum, imò omnium peccatorum reprobandorum interitum; insuper summam eorum omnium cæcitatem, & stupiditatem, vti & tuam, & omnium tepidorum collatis talentis naturæ & gratiæ tã oscitanter vtentium supinam ingratitudinẽ & socordiam: & quidem eò amarius deflebat, quò clarius omnia & singula omnium & singulorum peccata, & debita ijsdem

tam temporalia, quàm æterna supplicia, coram præuidebat. Quàm & tu amarè fleres, si hæc clarè cognoscerès & serio expenderes. Contritio, compassio, zelus salutis animarum pereuntium.

II. *Venient dies in te, & circumdabunt te inimici tui vallo, & coangustabunt te vndique, & ad terram prosternent te, & filios tuos, qui in te sunt: & non relinquetur in te lapis super lapidem.* Horribilia sunt hæc à Christo prædicta, quæ omnia in excidio Hierosolymitano post quadraginta annos euenêre: at quanto horribiliora sunt, quæ euenient peruerso peccatori absque pœnitentia decedenti, quem moriturum circumdabunt dæmones, & territabunt obiectis peccatis præteritis, nunquam expiatis, & pœnis imminentibus coangustabunt, ad desperationem adigent, bonis omnibus, quæ vnquam fecit priuabunt: imò & illa, quæ euenient tepido seruo Dei serium in spiritu proficiendi studium de die in diem differenti, quem horrendè quoque tunc consternabit & coangustabit remorsus conscientiæ, insultus Sathanæ, timor gehennæ! quanto tandem horribiliora sunt, quæ manent reprobos in infer-

inferno, & tepidos in purgatorio! Hæc qui pauet, cauet; qui negligit, incidit. Salutaris metus supplicij, feruor maturæ & seriæ conuersionis.

III. *Eò quod non cognoueris tempus visitationis tuæ.* En causſa omnium istorum malorum temporalium & æternorum, est cæcitas, & socordia in agnoscendo & amplectendo tempore miserendi & mærendi. O si pretium temporis visitationis tuę & gratiæ verè agnosceres, quàm sanctè singulos non modò dies, sed & horas & momenta impendere studeres, illud tibi continuè insusurrari existimans: *Non defrauderis à die bono, & particula boni doni non pratereat.* Seria cura temporis. Eccl. 14.

De electione duodecim Apostolorum. III.
Luc. 6. vers. 7.

I. EXiit in monte orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Si Filius Dei infinita sua sapientia omnia perspiciens, cui Pater omnia tradiderat in manus, totam noctem orationi impendit, & tam impensè æterno Patri electionem Apostolorum commendauit: quanto potiore iure nobis, ante quoduis opus anceps aut arduum ag-

grediendum, ad orationem erit confugiendum, & lumen auxiliumque à Patre luminum flagitandum? Quanto porrò ille feruore pernoctârit in oratione Dei, quanta cum reuerentia & deuotione, quanta lacrymarum profusione nunc pro Apostolis, nunc pro totâ Ecclesiâ, nunc pro singulis Electis æterno Patri supplicando? Suspice, venerare, & imitare.

II. *Cùm dies factus esset, vocauit discipulos suos, & elegit duodecim ex ipsis, quos & Apostolos nominauit.* Quàm inæstimabilis illa gratia Apostolicæ vocationis gratis impertita ijs, quibus ipse voluit. Rom. 8. *Verè non est illa volentis, neque currentis, sed Dei miserentis*, vt eò conarentur esse gratiores, humiliores, & in cooperando promptiores, quò se agnoscerent esse indigniores, abiectiores, & ineptiores. Quisquis simili gratia gratis à Deo præueniris, ad similem cũ duobus illis Apostolis gratitudinem, humilitatem, & cooperandi promptitudinem obstringeris.

III. *Cùm autem de monte descendisset, multos agros & damoniacos curauit, & omnis turba quærebat eum tangere, quia virtus de illo exibat, & sanabat omnes.* Bonus Pastor, more suo, pro grege per noctem

noctem in oratione excubans, per diem se totum operibus misericordiæ & charitatis eidem gregi exhibendis impendit, abundè implens illud: *Ego pascam oues meas, quod abiectum erat, reducam; & quod confractum fuerat, alligabo; &, quod infirmum fuerat, consolidabo,* atque hoc ipso nos instruit, vt ea, quæ nobis in monte contemplationis, seu in diuinarum rerum meditatione Deus suggesserit, in praxin redigere, atque in vtilitatem proximorum conuertere, insuper omnes odore exemplaris conuersationis ad Deum trahere satagamus. Zelus omnes proximos oratione, verbo, exemplo ad Deum trahendi, omniqúe ope iuuandi. *Ezech. 34*

De sermone Christi in monte generatim. Matt. 5, Luc. 6. III.

I. *VIdens Iesus turbas ascendit in montem: & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius.* Quanta gratiæ prærogatiua cum discipulis illis peculiariter dilectis, præ tot millenis alijs in vallibus concupiscentiarum huius mundi derelictis euocari à Christo ad montem, seu statum sublimiorem Euangelicæ perfectionis, in quo liceat

audire verum Doctorem iustitiæ o-
*Exod.*19. lim Patribus promissum, arcana cœ-
*Matt.*11. lestia sapientibus & prudentibus huius sęculi abscondita paruulis reuelantem, nec iam apparentem in forma terribili antiquam legem timoris per mediatores Angelos tradentem, sed mira cum serenitate vultûs, & vocis suauitate nouam legem gratiæ & charitatis explicantem.

Verè beati discipulorum oculi, qui meruerunt videre illum, de quo prædictum per Isaiam: *Et erunt oculi tui*
Isa. 30. *videntes præceptorem tuum.* Verè beatæ aures, quæ meruerunt audire illum, de quo ibidē: *Et aures tuæ audient verbum. Hæc est via; ambulate in ea, & non declinetis neque ad dexteram, neque ad sinistram.*

Quàm beati quoque oculi & aures mentis illorum, qui ad perfectionis statum vocati, intus eundē Magistrum tam miris modis docentem, illuminantem, consolantem, arguentem, ad perfectiora exstimulantem audire, & quodammodo videre & sentire merentur! Gratitudo pro gratia vocationis, zelus eidem cooperandi.

II. In hoc monte Christus triplex munus exercuit: 1. Doctoris, in quo sunt om-

omnes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei absconditi, scientiam perfectionis & salutis docendo. 2. Legislatoris, veterem legem aduersus deprauationes Pharisaicas declarando, & nouæ legis sublimitatẽ proponendo. 3. Consiliarij, perfectiora super debitũ legis suadendo: idque quam excellenter præstitit, non tantum exterius docendo, sed interius quoque illuminando, atque adimplendum mouendo: quanto maioris æterni Patris gloriæ zelo, quanto maioris augmenti gratiæ & gloriæ desiderio? Quàm sedulò quoque hic cœlestis Magister eadem in corde tuo, & cuiusque, ex turba hominum ad statum sublimiorem vocati, præstat, modò sit, qui sublimiora docenti, obscuriora explananti, perfectiora consulenti attendat, & alacres mentis aures porrigat. Gratitudo, feruor parendi diuinæ inspirationi ad meliora propellenti.

III. Eleuatis oculis in discipulos, beatos eos prædicat, & octo Beatitudines, quasi octo scalas cœlestis gradus, quibus ad perfectionem ipsamque cœlestem Beatitatem sit conscendendum, ijs explanat. Quod illis olim in car-

ne visibilis corporaliter præstitit; idem omnibus ad statum perfectionis vocatis etiam nunc spiritualiter præstare non desinit. O quanta felicitas, sic eleuatis oculis à Christo respici, Beatis nunc in spe, olim in re accenseri, & tam faciles & compendiosas mundo hucusq; incognitas ad cœlum vias ab eodem audire mereri! Gratitudo, zelus ad perfectionem in his octo Beatitudinibus comprehensam strenuè cõtendendi.

IV. De 1. Beatitudine. *Beati pauperes spiritu.*

1. EXpende, in quo hæc paupertas spiritûs, quàm infallibilis veritas primum in cœlesti scalâ gradum collocat, potissimùm consistat, nimirum in perfecto contemptu mundi & sui; seu in voluntaria omnium, quæ in mundo quis habuit, aut habere potuit, aut voluit, quoad affectum & effectum, amore Dei & perfectionis, abdicatione, & sui ipsius in abyssum nihili sui profundissima depressione.

Quis mundo persuadeat, illum esse beatum, qui sponte se, non solum omnibus temporalibus spoliat, diuitijs, honoribus, voluptatibus, quibus

fru

frui potuisset, renuntiat: sed etiam, amore Christi, propriam voluntatem ac iudicium, cum omnibus affectibus ac desiderijs terrenis, abnegat; qui insuper se vilem, imò vilissimum omniũ agnoscit, & reputat, & talem se haberi & proclamari optat & gaudet? Quisquis is est, magnus est, & verè beatus coram Christo, quantumuis paruus, abiectus, & miser reputetur à mundo. quãtùm ergò donum Dei scire, velle, posse hisce pauperibus spiritu accenseri? Amor & studium perfectæ paupertatis & humilitatis.

II. Quàm eximium huius vtriusque virtutis tota vita nobis præbuerit exemplum filius Dei, natus in stabulo, labore manuum victitans, in prædicatione, vbi caput reclinaret, non habẽs, nudus in cruce moriens; item in Incarnatione se exinaniens, vitam priuatam & contemptam 30. annis agens, calumnias, sannas, probra sustinens, ad mortem se humilians. Zelus imitandi.

III. Quale huic paupertati spiritũs paratum sit præmium, videlicet prægustatio quædam regni cœlestis in hac vita, ob carentiam curarum sæcularium, & abundantiam consolatio-

num cœlestium: & participatio eiusdem regni cum filio Dei in altera.

En quanto fœnore Christus modicum id refundit, quod amore eius quis relinquit, eleuans de terra inopem, & de stercore erigens pauperem, & collocans cum principibus populi sui. Quo dolore hoc videbunt olim viri diuitiarum, quibus idem Christus comminatur. *Væ vobis diuitibus, qui nunc habetis consolationem vestram!* Gratitudo zelus excellendi in paupertate, & humilitate.

Psal. 112.

V. De 2. Beatitudine. *Beati mites.*

I. EXpende, qualis mansuetudo pro secundo scalæ cœlestis gradu à Christo assignetur, talis nempè, qua quis 1. Omnibus etiàm asperè & iniuriosè sibi obluctantibus suauem, placidum, & affabilem se vultu, alloquio, moribus, & affectu cordis exhibet. 2. Qua calumniantibus & opprimentibus se cedit, dans locum iræ, & refrenans cupiditatem vindictæ, &, si percussus fuerit in vna maxilla, paratus est præbere & alteram. 3. Qua malum pro malo non reddens, sed in bono malum vincens, vindictam,

quam

quantumuis iustam, pro illata iniuria, nullam flagitat, sed eandem operibus charitatis insuper compensat, idque purè propter Deum, feruenter, & constanter, tàm quoad affectum cordis internum, quam opus externum.

Quàm rara hæc virtus & contempta in terra, quam mundus non agnoscit! at quàm cara & pretiosa in cœlo, vnde eam increata Sapientia detulit! ô quale ad cœlum compendium crebrum eius exercitium! Feruor hos actus mansuetudinis perfectè frequentandi.

II. Quàm perfectè Christus hos prædictos actus frequentarit, nobisque exemplo suo inculcarit, tum tota vita, tum potissimum tempore prædicationis, inter tot calumnias, obtrectationes & persecutiones; & tempore passionis, inter tot iniurias, sannas, cruciatus; *qui cum malediceretur, non maledicebat, cum pateretur, non comminabatur, tradebat autem iudicanti se iniustè.* 1. Pet. 2. Quam perfectè impleuit id, quod prædixerat Isaias: *Non erit tristis, neque turbulentus, non clamabit, neque audietur vox eius foris, calamum quassatum non conteret, & linum fumigans non extinguet!* Isai. 42. Quam meritò

ergò

ergo audiendus nobis inclamans: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde?* Zelus Christum æmulandi.

III. Quale præmium mitibus promissum sit, videlicet secura & stabilis possessio terræ viuentium, seu æternæ & immutabilis beatitudinis in patria, & eiusdem prælibatio, quoad miram animæ omniumque affectuum tranquillitatem, in via: quale è contra maneat supplicium immites, in hac vita, perpetua mentis inquietudo, & miserabilis suarum passionum seruitus: in altera, æterna rabies & seipsos dilaniantium eiulatus. Feruor in mansuetudine proficiendi, & defectus ei oppositos cauendi.

De Natura, proprietatib. & incitamentis gaudij spiritualis.	6. p. medit.	14.
De Actibus, & medijs gaudij spiritualis.		15.

Domi-

Dominica XI. Post Trinitatem.

11. hebd. post Trinit. I.

De Pharisæo & Publicano. Luc. 18.

I. EXpende, in quo deliquerit superbus Pharisæus à Christo reprobatus, videlicet 1. Quod se præsumptuosè iustum reputarit, quod soli Deo notum; alios temerè iniustos iudicarit, contra arcanum eiusdem Dei iudicium. 2. Quod seipsum laudarit, sua bona opera recensendo, sibi suæque industriæ ea asscribendo: alios vituperarit, eorum peccata enumerando, eorumque socordiæ & malitiæ illa imputando. 3. Quod se alijs prætulerit, nimiumque in animo extulerit, ob sua merita; alioſque sibi longè postposuerit, nimiumque depresserit, ob sua demerita. O vtinam nulli hodie tales Pharisæi, tam abominabiles Deo, Angelis, & hominibus reperirentur! Cauc ne his iudicio diuinæ sapientiæ scrutantis corda & renes accensearis. Horror superbiæ, & feruor cauendi hos eius actus.

II. In quo placuerit Christo humilis Publi-

Publicanus, sic ab eo laudatus. 1. Quod ex profunda cognitione suæ vilitatis, indignitatis, ac malitiæ, non ausus fuerit oculos ad cœlum leuare. 2. Quod confessus sit se nihil boni ex se fecisse, nec facere posse, omnia bona Deo, sola peccata sibi ascribendo, atque ex intimo corde dicendo: *Deus propitius esto mihi peccatori.* 3. Quod seipsum, vt peccatorem, qualem se intus reputabat, foris haberi, & reputari voluerit, à longè stando, tanquam aliorum consortio esset indignus, & pectus suum percutiendo. Hos actus humilitatis quò feruentius æmulari studueris, eò benignius ab eo, qui humilia respicit, & alta à longè agnoscit, respici mereberis. Feruor proficiendi in humilitate.

III. Quantum differant iudicia hominum exteriora tantum intuentium, à iudicijs intuentis abscondita cordis: Quis hominum non prætulisset Pharisæum, tot bonis operibus eminentem, Deoque gratias agentem, Publicano, peccatis infami, pectus percutienti? & quàm fixum maneat decretum Dei, qui vti exaltare humiles, & humiliare superbos ab æternitate statuit, sic in tempore idipsum reipsa præ-

præstare non desinit. Admiratio iudiciorum Dei, zelus in humilitate excellendi.

De 3. Beatitudine. *Beati qui lugent.* III.

1. EXpende, qualis luctus hic à Christo tertius assignetur scalæ cœli gradus, nimirum triplex. 1. Luctus compunctionis ob Deum, tot peccatis admissis offensum, ob pronitatem peccandi, & periculum in plures saltem quotidianos defectus relabendi. 2. Compassionis, ob tantam multitudinem hominum in peccatorum cœno hærentium, sub graui onere variarum afflictionum ac miseriarum mentis & corporis gementium, ac tandē absque vlla spe liberationis æternùm pereuntium. 3. Deuotionis, ob prolongationem ærumnosi exilij, crebram interruptionem actualis amoris Dei, & longam absentiam cœlestis Sponsi.

Quàm pretiosæ hæ triplices lacrymę, non tàm oculorum, quàm cordiū, si non tantum internis affectibus exprimātur, sed in expiandis cauendisq; peccatis, in iuuādis afflictis proximis,

in

in recusandis huius mundi lenociniis, amore cœlesti Sponsi, reipsa demonstrentur? Zelus hos triplices affectus seu lacrymas, contritionis, compassionis, deuotionis per actus internos externosque frequentandi.

II. Quam perfectè Christus has eadem triplices lacrymas tota vita frequentarit, qui legitur fleuisse sæpius, risisse nunquam, & quidem eò intensius, quò profundius fontes, seu causas earum supra insinuatas penetrabat, & quò tenerius æternum Patrem diligebat, omniumque hominum maiorem perfectionem, gratiam & gloriam ardentius sitiebat. Zelus in his Christum imitandi.

III. Quàm sublime præmium sit lugentibus sit promissum, videlicet plenum solatium, quod omnẽ luctus caussam funditùs tollit, & ineffabili gaudio mentem perfundit: quod pręgustare incipiunt subinde in hac vita, pleniſſimè illo inebriabuntur in altera, vbi nullum erit peccatum, quod defleant, nullum periculum, quod caueant, nulla miseria proximorum, cui condoleant, nullius absentia boni, quod desiderent. At qualis pœna maneat eos, de quibus Christus dicit:

Væ

Va vobis, qui nunc ridetis, quia lugebitis & flebitis, videlicet hic angor & mœror ob remorsum conscientiæ & metum mortis, iudicij, & gehennæ; istic fletus æternus & stridor dentium, quando experientur in se compleri illud: *Quantum glorificauit se, & in delicijs fuit, tantum date illi tormentum & luctum.* Amor sanctarum lacrymarum, horror mundanorum gaudiorum. Matt. 8.

De 4. Beatitudine. *Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam.* III.

I. EXpende, quid sit illa fames & sitis iustitiæ, quartum in scala cœli obtinens locum, videlicet 1. Vehemens, efficax & constans desiderium contendendi ad maiorem iustitiam, tum habitualem, qua anima sanctificatur, tum actualem, quæ in exercitio omnimodæ perfectionis versatur; seu zelus proficiendi in conscientiæ puritate, in virtutum soliditate, in arcta cum Deo vnione, & voluntatis nostræ cum diuina conformitate, magno constantique conatu secundum debitum iustitiæ, & mensuram communicatæ cuique gratiæ. Et quidem purus, quo-

ad

ad intentionem: magnus, quoad intensionem: constans, quoad difficultatum victoriam, & durationem: insatiabilis, quoad maiorem perfectionem. 2. Similis zelus vlterius aspirandi ad eximiam in triplici perfectione prædicta præeminentiam, supra debitum iustitiæ, & vires naturæ & gratiæ, per heroica desideria Deo perfectissimè in omni possibili sanctitate & iustitia huic vitæ congrua placendi. 3. Similis zelus anhelandi ad perfectam iustitiam patriæ propriam, omni nævo carentem, qua beati in similitudinem Dei infinitè iusti, sancti, perfecti, quem clarè vident, beatè amant, & securè possident, plenè transformantur.

Quàm sublimis hic ad cœlum gradus, sed & quàm facilis amanti & diuinæ gratiæ cooperanti! Felix, quisquis peculiari Spiritus sancti instinctu ad illum conscendendum impellitur: felicior, qui prompto, humili, gratoque animo impellentis ductum sequitur: felicissimus, qui in continuo constantique hunc gradum conscendendi conatu moritur. Zelus purus, intensus, constans, insatiabilis proficiendi in triplici via perfectionis.

II. Ex-

II. Expende, quàm eximiè Christus hunc zelum maioris in omni iustitia, sanctitate & gratia progressus continuè vrgendi exemplo suo nobis inculcarit, licet ipsum his proficere nõ decuerit: quam ardenter vberrimam nobis gratiam proficiendi promeruerit; quam auidè, vt strenuè eius gratiæ cooperaremur, desiderarit, idque tota vita à primo instanti conceptionis, vsque dum in cruce clamans: Sitio, expiraret. Zelus imitandi.

III. Quàm grande præmium sic iustitiam sitientibus sit propositum, videlicet, plena satietas in cœlo, absque vllius famis & sitis periculo, omniq́ue fastidio. & perfectam securamq́ue æternarum deliciarum perfruitionem, cùm experirentur in se impleri illud: *Satiabor cum apparuerit gloria tua.* Et: *Inebriabuntur ab vbertate domus tuæ, & torrente voluptatis tuæ potabis eos* Cuius beatæ satietatis aliqua etiam ijsdem in terris indulgetur prælibatio, ob augmentum meritorum & gratiæ, ob frequentiam consolationis diuinæ, ob spem retributionis æternæ. Psal. 16. Psal. 35.

At quã horrida manet sitis & fames apud inferos eos, qui, nihil de hac

sacra

sacra fame & siti iustitiæ sollicitis mundi delicijs, carnisque illecebris auidissimè inhiant, & nihil, nisi nouas voluptatum vmbras captant, & somniant, quando cùm diuite Epulone guttulam aquæ petente æternùm vociferabuntur: *Crucior in hac flamma!* Quàm prælibare etiam in hac vita, velint, nolint, coguntur, dùm frustra, quod optant, captant, cum filio prodigo siliquis porcorum inhiant, stercora amplexantur, & nullis vnquam cupedijs, nullis delicijs saturari se posse experiuntur. Feruor proficiendi & media necessaria seriò adhibendi, horror voluptatum & vanitatum mundi.

IV. De 5. Beatitudine. *Beati misericordes.*

I. EXpende, in quo consistat misericordia, quinto loco in scala cœli à Christo collocata, videlicet in operibus misericordiæ tam spiritualibus, quam corporalibus exercendis 1. Latissimè, quoad omnes omnium, quorumcunque proximorum, etiam ingratorum, & inimicorum, miserias, mentis

mentis & corporis affectu & effectu subleuandas. 2. Puriſſimè, quoad intentionem honoris, amoris & beneplaciti Dei, qui eos condidit, dotauit, redemit, hucuſque conſeruauit, & porrò conſeruare, ſanctificare, & glorificare paratus eſt. 3. Intenſiſſimè, quoad eximium commiſerationis & dilectionis affectum. 4. Conſtantiſſimè, quoad omnes difficultates in hoc exercitio, etiam cum vitæ periculo frequentando, & diu continuando occurrentes, inuicto animi robore peruincendas. 5. Inſatiabiliſſimè, quoad deſideria vires longè excedentia, ſemper perfectius eadem miſericordię opera exercendi.

O quàm plana & ſecura talis miſericordiæ exercitatio, eſt ad cœlum via! Feruor perfectè obeundi opera miſericordiæ.

II. Quàm immenſa, pura, intenſa, conſtans, & inſatiabilis fuerit miſericordia Filij Dei ex miſericordia Incarnati, de quo Apoſtolus: *Habemus Pontificem, qui poſſit compati infirmitatibus noſtris, tentatum per omnia.* Et D. Lucas: *Qui pertranſijt benefaciendo, & ſanando omnes oppreſſos à diabolo.* quàm meritò nobis ab ipſo diſcendum: *Eſtote miſe-*

Heb. 4.

Act. 10.

Luc. 6.

misericordes, sicut & Pater vester cœles misericors est: Zelus æmulandi.

III. Quale præmium misericordibus sit promissum, videlicet in hac vita liberalis culparum commissarũ condonatio, à committendis misericors præseruatio, & benigna à multis miseriis mentis & corporis liberatio: in altera benignissima pœnarum relaxatio, plenissima ab omnibus omninò malis vindicatio, & liberalissima omnium donorum gloriæ impertitio; & quidem secundum mensuram operum misericordiæ exhibitorum, iuxta illud: *In qua enim mensura mensi fueritis, remetietur vobis.* Et quale immisericordibus intentatum supplicium, videlicet *iudicium sine misericordia illi, qui non fecit misericordiam*: idque tam in tempore quam æternitate. Desiderium in misericordiæ operibus excellendi, & contrarios defectus præcauendi.

De 6. Beatitudine. *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* V.

1. EXpende, qualis mundities cordis sextum gradum constituat scalæ cœlestis, nimirum eximia puritas ab omnibus ijs, quæ quoquo modo cor possunt coinquinare, cuiusmodi sunt 1. Peccata grauia & leuia, maximè magis voluntaria. 2. Vitiosi habitus, immortificatæ passiones, periculosæ tentationes. 3. Inordinatæ erga quasuis creaturas affectiones. 4. Quicquid natum est angelicam mentis & corporis puritatem labefactare, aut imminuere. 5. Quicquid puræ intentionis oculum vitiare potest, aut obfuscare.

Quisquis ergò beatis mundo corde cupit accenseri, indefessa vigilantia satagat 1. Expiare omnia peccata commissa, & præcauere committenda. 2. Eradicare omnes vitiosos habitus, refrenare indomitas passiones, præcauere prudenter, & repellere fortiter omnes tentationes. 3. Exuere omnem inordinatum affectum erga omnia creata, quatenus minuere

possunt amorem erga creatorem. Æmulari Angelorum innocentiam & pudicissimam in terris conuersationem. 5. Purissimam in omnibus agendis omittendisve conari conseruare & frequenter renouare intentionem.

O quam rarum donum Dei, adassiduum tam eximiæ puritatis studium peculiaribus gratiæ excitantis auris lijs exstimulari? Si id intelligis, gratias age, & strenuè collabora; si non sentis, vt sentire merearis, opta, & effla gita. Feruor acquirendi & conseruandi eximiam mentis puritatem.

II. Quàm absolutum Christus nobis præbuerit huius summæ innocentiæ & puritatis exemplum, qui est

Sap. 7. *candor lucis æternæ, speculum sine macula*

qui longissimè ab omni inquinamento abfuit, vtpotè impeccabilis & naturalis filius Dei.

Quis latitudinem, longitudinem, sublimitatem, & profunditatem eius innocentiæ, puritatis, & sanctitatis, vtpote infinitæ, creato intellectu dimetiatur? Admiratio, &, pro modulo nostro, imitatio eius incomprehensibilis puritatis.

III.

III. Quàm excellens præmium mundis corde sit promissũ, videlicet, beatifica visio Dei, quæ est essentialis beatitudo in cœlis; & clarior cognitio Dei, diuinorum attributorum, & mysteriorum fidei in terris. Contra, immundi corde æternùm priuabuntur visione Dei in æternitate foras profecti cum canibus & impudicis; & clara cognitione diuinorum mysteriorum in tempore immersi suis tenebris & spurcitijs. Feruor in puritate cordis proficiendi, & horror culpas & pœnas immundorum incurrendi. *Apoc. 22.*

De Natura, conditionibus, & gradibus perfectæ resignationis. 6. p. med. 1. 5. VI.

De fundamentis perfectæ resignationis. 6. p. med. 16. VII.

12.hebd. post Trinit. Dominica XII. Post Trinitatem.

De surdo & muto. Marc. 7.

I.

1. ADduxunt ad Iesum surdum & mutum, & deprecabantur eum, vt imponat illi manum. Miserabilis fuit sors illius surdi & muti, qui talis semper mansisset, nisi per alios misericordes homines ad Christum adductus fuisset. At quantò miserabilior sors fuit totius generis humani ob Adæ peccatum, auribus & lingua spiritualiter captis, semperque fuisset, nisi per sanctorum Patrum & Angelorum suffragia, & potissimùm per B. Virginis ardentissima desideria, acceleratio Adventus Messiæ, à quo curaretur, impetrata fuisset! Similiter quanto quoque miserabilior est conditio cuiuscunque peccatoris, per proprium quodum grauius delictum surdi & muti reddi ti, vt nec diuinas inspirationes audire nec concionatorum aliorumq; piorum admonitiones capere, nec propriæ conscientiæ stimulos sentire queant,

nec insuper os tam mentis, quam corporis ad laudes & gratias Deo persoluendas, ad peccata confitenda, ad colloquia pia miscenda, ad proximorum salutem procurandam aperire valeat: qui talis quoque semper maneret, nisi illi Sanctorum Patronorum, maximè Matris misericordiæ, & aliorum Dei seruorum, charitas subueniret. Grato humiliq; animo similem tibi gratiam agnosce, eamque compensare, alioſque peccatores eiusdem participes efficere stude. Humilitas, gratitudo, zelus alios spiritualiter surdos & mutos ad Christum adducendi.

11. *Iesus apprehendens eum de turba seorsum, misit digitos suos in auriculas eius, & expuens tetigit linguam eius, & suspiciens in cœlum ingemuit, & ait illi.* Ephpheta. En, quem solo nutu sanare poterat, quàm operosè, quot ritibus adhibitis curat! ad indicandam spiritualis animæ morbi, id est, peccati grauitatem, curationis difficultatem, & curandi rationem. Qui enim à peccato quouis contracto vult liberari, opus est 1. Vt prauam societatem & relabendi occasionem fugiat. 2. Vt gratiam Spiritûs sancti, qua diuinis inspirationibus possit obsequi, &, quæ ad

sanitatem mentis necessaria sunt, asse-
qui, obnixè imploret. 3 Vt de culpis
admissis doleat, earumque indulgen-
tiam de cœlo expectet. 4. Vt per con-
fessionem easdem expiet. 5. Vt sic ex-
piatas iam sanatus bonis operibus fer-
uenter compenset.

Quis hæc prompto hilariqúe ani-
mo præstare recuset, si, quanto labore
peccatorum suorum curatio Christo
stiterit, secum attentè perpendat?
Gratitudo seria pœnitentia.

III. *Et præcepit illis, ne cui dicerent:
quantò autem eis præcipiebat, tantò ma-
gis plus prædicabant, dicentes: Benè omnia fe-
cit, & surdos fecit audire, & mutos loqui.*

Quantus ille Christi amor intimæ
humilitatis, quantus horror humanæ
laudis? quantus illorum è contra zelus
gratias tanto benefactori referendi,
eius gloriam longè lateqúe propa-
gandi! studevtumqúe æmulari eò
feruentius, quò omnia quoque tecum
benè hactenus fecisse Dominum cog-
noscis euidentius. Humilitas,
gratitudo, zelus
gloriæ Chri-
sti.

De

De 7. Beatitudine. *Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.* II.

I. EXpende, quid septimus scalæ cœlestis gradus, triplex scilicet pax, cum Deo, secum ipso, & cum proximo exigat. 1. Vt, qui beatis pacificis vult annumerari, Deo perfectè in omnibus subiectus sit, idem cum eo velit, & nolit. 2. Vt cum proximis pacẽ, per iudiciorum & voluntatum consensionem, foueat. 3. Vt propriæ quoque conscientiæ pacem & mentis tranquillitatem, peccata quæuis sollicite expiando, & cauẽdo, prauos habitus extirpando, passiones mortificando procurare & conseruare studeat; Insuper hanc quoque triplicem pacem in proximis, quibuscunque potest, impensè promouere satagat. Quot vias & rationes hæc præstandi tibi Deus pacis suggerit, quot auxilia gratiæ obtrudit? Et quam oscitanter his vteris? agnosce, erubesce, efferuesce ad serium huius triplicis pacis in te, alijsque promouendæ studium.

II. Quam sollicitè Christus rex pacificus, *qui est pax nostra, qui fecit vtraq;* Eph. 2.

Col. 1. *vnũ: qui per sanguinem suum pacificauit omnia, siue quæ in terris, siue quæ in cœlis sunt*, huius triplicis pacis studium verbo & exemplo nobis inculcarit, quam copiosam gratiam ad id necessariam promeruerit, cum desiderio imitandi.

III. Quam eximium præmium pacificis sit repromissum, videlicet in hac vita pax, quæ exsuperat omnem sensum, propria eorum, qui audiunt in cordibus suis spiritum adoptionis filiorum Dei clamantem: *Abba pater*: in altera plena securaque possessio hæreditatis æternæ filijs specialiter dilectis debitæ & ab æterno præparatæ.

Quam terribilis è contra pœna pacis huius osoribus parata sit, intolerabilis mentis inquietudo in hac vita & inexplicabilis rabies in altera.

Amor pacis & concordiæ, horror rixæ & discordiæ.

(?)

Di

De 8. Beatitudine. *Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam.* VIII.

1. EXpende, quod octauus & supremus scalæ cœli gradus, tolerantia videlicet persecutionum, vt perfecta sit, requirat 1. Vt latissima sit, seu, vt se extendat ad omnis generis persecutiones, obtrectationes, molestias, calumnias, iniuriasque, siue corpus, siue famam, siue externorum bonorum rapinam concernentes, vndecunque, siue ab amicis & domesticis, siue ab inimicis & alienis, siue à dæmonibus, siue aliunde inferantur. 2. Vt purissima sit, quoad intentionem diuini honoris, amoris & beneplaciti in his omnibus persecutionibus perpetiendis, & quoad causſam earundem illatarum, quæ debet esse virtus & iustitia, non aliqua vera culpa. 3. Vt intensissima sit, qua non solum patienter & libenter, sed & gaudenter prædicta omnia perferantur. 4. Vt fortis & constans sit eadem vsque ad mortē inter maximas etiam persecutionum, iniuriarum, cruciatuū procellas perseuerans. 5. Vt insatiabilis sit, quam aquæ

multæ tribulationum non extinguãt, nec flumina obruant.

Hæc pretioſiſsima gemma eſt, æquiualens multis alijs bonorum operum ſpontè aſſumptorum theſauris, qua ingens gloriæ pondus breui tempore comparatur. Amor omniũ, quæ ad Crucem Chriſti pertinent.

II. Quàm abſolutum nobis huius ſublimiſsimæ tolerantiæ omnis generis perſecutionum, iniuriarum, cruciatuum reliquerit Chriſtus exemplum, in infantia gladium Herodis fugiens; tempore prædicationis tot obtrectationes & calumnias ſuſtinens; & potiſsimum tempore paſsionis tanquam propudium hominum, caput ſeditioſorum, princeps latronum in cruce moriens. Zelus Chriſtum caput noſtrum imitandi.

III. Quale perſecutionem ſic patientibus ſit propoſitum præmium, videlicet in hac vita ineffabile gaudiũ ijs in ſummis anguſtijs, ærumnis & tormentis communicari ſolitum: in altera ampliſsimum inæſtimabilis gloriæ brauium, iuxta Apoſtolum: *Id*

2. Cor. 4. *quod in præſenti eſt momentaneum, & leue tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis.*

Quam

Quàm iure ergò pijs, quibus ipsa Veritas ait: *Beati estis cùm maledixerint vobis homines, gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlo*, in omni tribulatione gaudendum, tùm ob spem ampliſsimæ remunerationis, tùm ob affluentiam cœlestis consolationis? E contra quàm meritò illis dolendum & plangendum, quibus cõminatus eadem Veritas: *Va cum benedixerint vobis homines.* tùm ob carentiam omnis solatij, tùm ob timorem impendentis supplicij? Amor & desiderium multa ardua patiendi, horror & fuga prosperitatum blandientis mundi. *Luc. 6.*

De primo Apostolicæ vocationis munere, purgandi. IV.

I. *Vos estis sal terræ.* Expende, primum munus ad statum Apostolicum vocati, immò cuiusque Christiani esse instar salis, quod à corruptione præseruat, purificat, & condit, omnes sibi commissos, imò omnes proximos, pro mensura gratiæ sibi datæ, à putredine peccatorum incorruptos præseruare, corruptos Christo sanandos præsentare, ad contractas maculas operibus pœnitentiæ expiandas,

alijsque pijs obsequijs compensandas excitare, idque verbo, exemplo, consilio, auxilio, orationis præsidio. Quod, vt solidè fiat, circa seipsum prius ab omni putore vitiorum præseruandum, purgandum, & sale pœnitentiæ, & bonorum operum condiendum aduigilet necesse est. Zelus propriæ alienæq; puritatis acquirendæ, augendæ, conseruandæ.

II. Quàm præclarè Christus vtrumque non solum docuerit verbo, sed multò magis exemplo, tanta vitæ innocentia omnes in sui admirationem trahendo; tanto feruore peccatores ad pœnitentiam inuitando, eorum vulnera sanando, ad seriam emendationem exstimulando, in se demum alienas culpas tam atrociter luendas suscipiendo.

Quanto ergò feruore eius exemplo eximiæ puritati & innocentiæ vitæ studere debetis, qui quasi inter bruta animalia petra salis debet esse in populis, vt, quisquis illi iungitur, quasi è salis tactu æternæ vitæ sapore condiatur. Zelus Christum imitandi.

III. Quale in hac vita solatium, quale in altera brauium sit repositum ijs, qui multorũ animas à putredine peccato-

catorũ liberant, vel præseruant: quale in altera supplicium experiantur, qui id prestare negligunt, vel etiam prauis moribus, quos à corruptione præseruare debuerant, corrumpunt, qui foras istic instar salis infatuati in sterquilinium damnationis mittentur, & hic ab omnibus tanquam propudia hominum conculcabuntur: Quantoperè ergò cuique cauendum, ne ijs accenseatur, de quibus D. Gregor. conqueritur: *Nullum puto ab alijs maius præiudicium, quàm à Sacerdotibus tolerat Deus, quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla prauitatis cernit: quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus.* Zelus boni exempli, horror scandali.

D. Greg. ho. 17. in Luc. 10.

De secundo vocationis Apostolicæ munere, illuminandi. V.

I. *VOs estis lux mundi.* Expende, alterum munus viri Apostolici esse, proximos illuminare, seu ad feruens studium virtutum, quibus animæ illuminantur, & exornantur, exstimulare, idque non solum instruendo, adhortando, orando, sed reipsâ virtutum splendore omnibus prælucendo,

do, idque purè propter Deum, constanter, insatiabiliter: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est.* Quod vt rectè fiat, necesse est, vt ipse prius eximio virtutum splendore fulgeat, & sic verè erit cum D. Ioanne Baptista lucerna ardens & lucens: nam solùm ardere parum est, solùm lucere vanum, ardere simul & lucere perfectum est. Zelus proficiendi in virtutum soliditate, aliosque ad idem excitandi.

D. Bern. serm. de S. Ioanne Bapt.

II. Quàm diuinè Christus hæc duo coniunxerit, ac proinde meritò dixerit: *Ego sum lux mundi, quamdiu in mundo sum, lux sum mundi.* Quam felix, qui eum seriò imitatur, vt ijs adscribi stellis mereatur, quæ lumen suum ab hoc iustitiæ, virtutis, & perfectionis sole mutuatæ *dederunt lumen in custodiis suis*, alijs virtutum exemplis prælucendo, *& luxerunt ei cum iucunditate, qui fecit illas*, in se splendorem earundem virtutum conseruare, & augere satagendo. Zelus Christum in eximio virtutum studio imitandi.

Ioan. 9.

Bar. 3.

III. Qualem internam mentis serenitatem Pater luminum ijs, qui lucernæ eximiè ardentes & lucentes esse nitun-

tuntur, soleat impertiri, cum vident subindè tantum numerum vestigia sua feruenter sequentium: & qualem in futuro peculiaris gloriæ aureolam, cũ se mirabuntur inseri ordinibus eorum, de quibus Daniel: *Qui docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamenti: & qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates.* Zelus solidum in virtutum studio profectum in se alijsque promouendi. Dan. 12.

De actibus internis resignationis perfectè exercendis. } 6. p. med. { 17. VI.

De actibus externis, & incitamentis resignationis. } 6. p. med. { 18. VII.

Dominica XIII. post Trinitatem. 9. Hebd. post Trinit.

De Samaritano. Luc. 10. I.

I. IMmensam suam Christus erga homines misericordiam nobis hic ob oculos ponit, & quidem triplicem. 1 Est inæstimabilis illa, ex qua factus homo in terris visus, & cum hominibus conuersatus est, de qua ait: *Beati oculi*

oculi qui vident quæ vos videtis. Verè beati oculi discipulorum, beatæ aures, beatæ manus, quæ videre, audire, contrectare, præ tot alijs Prophetis, Regibus & iustis veteris Testamenti, meruerunt Verbum incarnatũ! & quanto beatiores oculis & auribus seruorum Salomonis (de quibus dicit Regi-
3. Reg. 10. na Saba: *Beati serui tui, qui astant coram te semper, & audiunt sapientiam tuam*) & eorum, qui Eliæ aspectu digni fuêre,
Eccl. 48. de quo Sapiens: *Beati sunt, qui te viderunt.* Nec ideò solùm beati discipuli, quod Christum in carne præsentem corporaliter videre, sed potius, quod spiritualiter tot profundissima mysteria ab eo reuelata, tot admiranda opera patrata, tot beneficia in se aliosque collata oculis fidei intueri meruerunt.

Quàm beati quoque oculi tui, qui sic à Deo es peculiariter dilectus, vocatus ad fidem, ad religionem, præ tot millenis alijs peculiaribus auxilijs superabundantis gratię destitutis? Si hoc cum Christo clarius agnosceres, quantò gratior, quantò in cooperando gratiæ feruentior esses? Gratitudo, amor, zelus gratiæ cooperandi.

II. Altera misericordia est, quod factus homo, cum hominibus arctissi-

ma

ma amicitia copulari voluerit, ideoque præceptum dilectionis imposuerit, cuius impletione amicitia cum ipso hîc inchoata in vita, perficeretur, æternumque stabiliretur in patria. Quanta illa dignatio tantæ Maiestatis sese ad indissolubilem cum vermiculis terræ familiaritatem ineundam sic demittentis, nec aliud in compensationem, quàm vt medullitùs, qui infinito amore est dignissimus, propter se, & proximus propter ipsum diligatur, exposcentis?

Quantum ergò meritò studium in eo perfectè, propter seipsum, super omnia intellectu, affectu, & effectu, & proximo propter ipsum sincerè redamando foret adhibendum? Zelus proficiendi in amore Dei & proximi.

III. Tertia misericordia in parabola de Samaritano insinuata est, quod vulnera non solum humani generis, per præuaricationem Adæ lauciati, tam benignè curare sit dignatus, sed cuiusque etiam peccatoris propria temeritate in latronum manus se vltrò spoliandum, vulnerandum & mactandum ingerentis, inflictas plagas, toties, tam misericorditer etiamnunc curare dignetur.

O quo-

O quoties perijsses, nisi verus Samaritanus tantam tibi misericordiam exhibuisset! Gratitudo, amor, misericordia erga afflictos proximos.

II. *De miserabili lapsu, & misericordi reparatione hominis hac parabola mystice repræsentata.*

I. HOmo descendens ab Ierusalem in Iericho, mystico sensu, est homo in visione & fruitione summæ pacis conditus, diuinâ gratia, virtutibus infusis ditatus, & originali iustitia ornatus; descendens per peccatum astu dæmonis liberè perpetratum in Iericho, factus stultus, qui vt luna mutatur, & cùm in honore esset, comparatus est iumentis insipientibus: qui incidit in latrones seu dæmones, vti ouis errans in lupos; à quibus spoliatus omnibus cœlestibus charismatis; insuper concisus vulneribus grauissimis, quæ sunt cæcitas intellectus, duritia voluntatis, pronitas ad malum, infirmitas ad bonum, cum innumeris inordinatis affectibus, desiderijs & peccatis, quæ ex hisce fontibus promanant: demùm semiuiuus relictus, partim viuus, ob viuacitatem ad malum,

Psal. 48.

lum, partim mortuus, ob torporem ad bonum, vt meritò cum D. Iob lamentari posset: *Spoliauit me gloria mea, & abstulit coronam de capite meo. destruxit me, & quasi euulsa arbori abstulit spem meam. Circumdedit me lanceis suis, conuulnerauit lumbos meos, effudit in terra viscera mea, conscidit me vulnere super vulnus.* Cap. 19. & 16.

O quanta illa abyssus humanæ miseriæ, in quam non solùm primus homo cum tota propagine sua per serpentẽ decceptus incidit, sed quiuis etiam peccator, quoties mortaliter peccat, temerè se præcipitat, quando ab Ieruſalem in Iericho descendit, atque è cœlo in cœnum, è paradiso in infernum præceps ruit. Quis ergo nõ horreat quoduis peccatum, quod est radix & fons omnium miseriarum, ignis vniuersa depascens, inundatio omnia deuastans, destructio totius hominis nihil in eo boni relinquens! Humilitas, contritio, horror peccati.

II. Hæc humanæ naturæ per peccatum corruptæ miseria & infirmitas tãta fuit, vt nec per antiqua sacrificia, quæ Sacerdos præteriens designat, nec per legem nihil ad perfectum adducentem, quam Leuita transiens præfigurat, Heb. 7.

gurat, potuerit curari. nec æternùm curata fuisset, nisi verus Samaritanus misericordia motus efficaciora remedia adhibuisset.

O quam admirabilis misericordia Saluatoris, ad plagas humani generis alienâ protoplasti, & cuiusuis peccatoris propriâ culpa sauciati curandas se demittentis! at quantò admirabilior modus ipse curationis! nam, vt lapsos in latronum infernalium manus eriperet, ipse in eorum potestatem tradi voluit; vt vulneribus eorum mederetur, vulnerari se permisit; vt semiuiuos in vita seruaret, mori non recusauit Amor, gratitudo.

III. Modum porrò hunc curationis clarius nobis parabola ob oculos ponit. Nam instar Samaritani Filius Dei iter secus hominem saucium fecit, quando è cœlo in terram venit: appropiauit eidem, cum eius naturam factus homo assumpsit; descendit de iumento, quando factus est obediens Patri, vsque ad mortem Crucis; alligauit vulnera eius, quando illis curandis pretium meritorum suorum applicauit: infudit oleum & vinum, quando ei oleum gratiæ, quod animam lenit & lætificat, contulit, & vinum doctri-

næ

næ Euangelicæ, quod vulneribus infusum mordet quidem, sed simul sanat, & à putredine liberat, eidem impertiuit: In stabulum duxit infirmum, seu in hospitium, & stabulario commendauit, quando eum Deo reconciliatum in Ecclesiam reduxit, & Sacerdoti porrò curandum commisit: duos denarios protulit, quando scientiam & potestatem eidem ad perfectè infirmum persanandum impertiuit, promittens se soluturum in reditu, quod supererogârit, id est, promittens abundantem remunerationem laboris, in eodem plenius instruendo & curando impensi.

Quàm benignè tibi quoque in latrones incidenti similem misericordiam misericordissimus Saluator exhibuit, non solum, quando originali labe infectum per baptismum abluit, sanauit, vitæ gratiæ restituit; sed quoties relapsum in quoduis grauius peccatum in gratiam recepit? Quàm gratus ergò sis oportet illi, qui ex gratuita misericordia sic te respexit? quàm feruens in simili misericordia proximis in dæmonum manus incidentibus exhibenda, amore eius, qui tàm paratus *est eos eruere de potestate tenebrarum*,

rum, & transferre in Dei lumen & regnum? Gratitudo, zelus peccatores conuertendi.

III. De tertio Apostolicæ vocationis munere, perficiendi.

Matt. 5. IN *non potest ciuitas abscondi super montem posita* Expende tertium præcipuum munus vocati ad statum Apostolicum, esse omnes suæ curæ commissos perficere, seu ad insignem arctissimæ cum Deo vnionis, & voluntatis propriæ cum diuina conformitatis gradum, verbo, exemplo, auxilio pro talentorum sibi concreditorum mensura promouere: quod vt assequatur, opus est, vt ipse instar ciuitatis supra montem positæ, quæ ab omnibus facilè & videri & adiri queat, prius eximia cum Deo coniunctione, & cum diuino beneplacito consensione emineat, in exercitijs deuotionis, charitatis, zeli gloriæ Dei & salutis animarum piè perfectéque frequentandis, omnibus præluceat, & odore exemplaris conuersationis omnes ad se trahat. Quomodo enim alios igne perfecti amoris Dei & proximi accendet, nisi ipse eodē ardeat? quomodo alios

ad

ad intimam eum Deo familiaritatem perducet, nisi ipse in eadem excellat? ac proinde sibi dictum intelligat illud: *Supra montem excelsum ascende tu, qui euangelizas Sion: exalta in fortitudine vocem tuam, qui euangelizas Ierusalem.* Isa. 49. quod quo pacto præstabit, nisi excelsa & insigni sanctitate intus fulgeat, alijsque foris eadem præluceat? Studium proprij alienique profectus in omnimoda perfectione viæ vnitiuæ propria.

II Quàm perfectè hæc duo Christus supremus huius perfectionis Doctor præstare curarit, vt & absolutissimam iudicij & voluntatis suæ semper & in omnibus cum æterni Patris decreto & beneplacito conformationem, per assiduos amoris, resignationis, deuotionis actus sublimissimo modo continuaret, & exemplo suo eandem omnibus efficacissimè inculcaret; idq; tota vita sublimissimæ contemplationi vacans, inter prædicationis labores in oratione non rarò pernoctans, inter persecutionum, opprobriorum, tormentorum procellas immobiliter diuinæ Patris voluntati adhærens. Zelus in his Christum æmulandi.

III. Quale in hac vita mentis tripu-

dium diuinitus communicari soleat ijs, qui proximorum eximiæ perfectioni, & cum Deo coniunctioni tam verbo quam exemplo promouendæ se totos impendunt; quale in altera extraordinarium gaudium, quod percipient ex intuitu tot spiritualium filiorum tam eximiè Deum tam in tempore quam in æternitate glorificantium, quod vnicum est eorum votum, vnicum solatium. Feruor constans in se alijsque maiorem cum Deo vnionem promouendi.

IV. *De excellentiâ legis Euangelicæ.* Matt. 5.

1. *Nolite putare, quia veni soluere legem, aut prophetas, non veni soluere, sed adimplere.* Christus legifer noster nouæ legis perfectionem promulgaturus, ostendit se non venisse ad implendam & perficiendam veterem legem: quod præstitit tripliciter. 1. Illam exactissimè obseruando. 2. Quæ illa promiserat, abundantissimè præstando. 3. Quæ illi deerant, perfectissimè supplendo: ideoque addit: *Qui soluerit vnum de mandatis istis minimis, minimus vocabitur in regno cœlorum, qui autem*

autem fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno cœlorum.

Quanta ergò meritò cura adhibenda in præceptis moralibus Decalogi exemplo Christi accuratissimè obseruandis? quanto zelo eorundem obseruatio alijs inculcanda, cum & ij, qui soluerint vnum ex minimis ex contemptu, minimi; magni porrò, qui fecerint simul & docuerint coram Deo reputentur: Zelus exactissimæ obseruationis præceptorum Dei.

II. Perfectionem legis Euangelicæ in explanandis præceptis de homicidio, adulterio, periurio, dilectione proximorum, declarat ostendendo ad exactam singulorum obseruationem requiri 1. Vt omnes culpæ non tantum externæ opere ipso, sed etiam interna cogitatione, desiderio, affectu committi solitæ, euitentur. 2. Vt nullæ virtutes ad plenam eius obseruationem necessariæ desiderentur. 3. Vt illæ ipsæ virtutes perfectissimè exerceantur, vt vitia opposita stirpitùs eliminentur. Patet in dilectione proximorum, quos omnes, etiam inimicos, non solum iniuria, nec opere, nec verbo, nec affectu afficiendos docet; sed omnibus charitatis, mansuetudinis,

misericordiæ obsequijs esse demerendos, idque modo perfectissimo, iuxta exemplar Patris cęlestis pluentis super bonos & malos. Zelus perfectæ obseruationis omnium mandatorum modo prędicto, maximè de dilectione proximorum.

III. Huius perfectionis in nouæ legis præceptis exactè obseruandis proponit nobis exemplum absolutissimum, infinitam scilicet perfectionem cælestis Patris dicens: *Estote* ergò vos *perfecti, sicut & Pater vester cœlestis perfectus est.* Quanto zelo eximij nostri in omni sanctitate & iustitia profectûs nobis hanc diuinissimam incomprehensibilis perfectionis ideam proposuit imitandam, volens nimirum nos semper pro viribus contendere, & supra vires ad maiorem in dies aspirare perfectionem! *Felix* proinde iuxta Diuum Hieronymum, *qui quotidie proficit, qui non considerat, quid heri fecerit, sed, quid hodie faciat vt proficiat* Zelus eximiæ perfectionis cum desiderijs heroicis supra vires.

In Ps. 83.

(..)

Di

De recta intentione in exercendis operibus bonis habendâ. Matt. 6. V.

I. ATtendite, *ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, vt videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in cœlis est.* Considera quàm sollicitè nobis Christus inculcet in exercendis operibus misericordiæ, deuotionis, mortificationis non venandam vanam gloriam, more Phariſæorum in elargitione eleëmosynarum, oratione & ieiunio plausum hominũ auidè aucupantium, sed solam gloriam Dei scrutantis ima cordium: ideoque hæc bona opera, quantum fieri potest, potius exercenda in occulto, quàm in publico, nisi aliud charitas & ædificatio proximi exigat: idque eo sollicitius, quò perspicacius vidit, quã prona sit corrupta natura ad vanam humanæ laudis aurã captandam, quâ omnia bona opera inquinantur, merita euacuantur, præmia perduntur. Studium bonæ intentionis, horror vanæ gloriæ ac laudis.

II. Quàm perfectè Christus id, quod hic docet verbo, tota vita expresserit exemplo, tam sollicitè plausum hominum in miraculis patrandis & operi-

bus miſericordiæ exhibendis cauendo; ſecretum, dum orationi & contemplationi vacaret, quærendo; in omnibus operibus, omiſsionibus, cogitationibus ac deſideriis intentionē ſuam puriſsimè ad maximam æterni Patris gloriam, amorem, beneplacitum dirigendo. Zelus eum imitandi.

III. Quàm copioſa ijs, qui Chriſtum imitantes non ſeipſos, nec ſuam laudem & commodum, ſed Deum eiuſq; honorem & beneplacitum quærunt, merces reddatur, in hac quidem vita maior gratia & mentis lętitia; in altera maior animæ & corporis gloria. Eos verò, qui ſeipſos, propriam gloriam, & commodum in omnibus quærunt, quàm acerba maneat punitio, in hac quidem vita ſerenitatis conſcientiæ turbatio, in altera æternæ retributionis priuatio. Praxis aſsidua bonæ intentionis.

VI. De præſtantia & proprietatib. ſinceri zeli honoris Dei, & ſalutis animarum. 6. p. med. 19

VII. De fundamentis huius perfecti zeli. 20

Dominica XIV. post Trinitatem.

14. hebd. post Trinit.

De decem Leprosis. Luc. 17.

1.

1. *CVm ingrederetur Iesus quoddam castellum, occurrerunt ei decem Viri leprosi, qui steterunt à longè, & leuauerunt vocem, dicentes: Iesu præceptor, miserere nobis.* Filius Dei venit in castellum huius mundi, vbi sciebat ingentem esse leprosorum copiam, ad curandos non solum corporali, sed multo magis spirituali leprâ infectos: modo se leprosos esse humiliter agnoscerent, sanari efficaciter vellent, & instanter id peterent. præstitêre id hi decem corpore leprosi, & meruerunt sanitati restitui. At quanta socordia tot spirituali lepra coinquinatorum (quales sunt omnes decem præceptorum Decalogi prævaricatores, imò etiam omnes incurabiles, quosdam imperfectionum nævos mordicus retinentes) qui complacentes sibi in fœditate lepræ suæ curari renuunt, ideoque nec medicum adire, nec me-

dicinam vllam adhibere satagunt; cùm tamen lepra spiritualis corporali multò sit grauior. Nam corporalis lepra humores corrumpit, hominem deformem reddit; at spiritualis animam defœdat, & speculum diuinæ pulchritudinis in simulacrum diabolicæ deformitatis commutat: illa aliorum corpora contagione inficit: hæc animas prauo exemplo corrumpit: illa halitum fœtidum reddit: hæc animam in sepulcrum fœtores exhalans conuertit.

O si oculis corporis hæc lepra spiritualis cerni posset, quantum horrorem omnibus incuteret? Quàm deplorandum, animam, quæ prius ob pulchritudinem gratiæ à cælesti Sponso audire meruit: *Ecce tu pulchra es amica mea; ecce tu pulchra es*; nunc eâ, culpa sua, exspoliatam audire: *Abominabilem feciſti decorem tuum*! Quisquis ergo te simili lepra vel vnius grauioris delicti, vel alicuius imperfectionis diuturna consuetudine firmiter radicatæ infectum sentis, si vis sanari, fœditatem tuam submissè agnosce, liberari ex animo desidera, gratiam feruenter implora. Humilitas, contritio, zelus emendandi.

Cant. 1.

Ezech 16 *vers.* 25.

II. Quæ

II. *Quos vt vidit, dixit, ostendite vos Sacerdotibus: & factum est dum irent, mundati sunt.* En quanta liberalitas Saluatoris erga hos leprosos, tam promptè eos, quamprimùm eius dicto parere cœperunt, confestim mundantis! quanto maior est eiusdem erga quosuis peccatores, multò promptius eos, quamprimùm cum vera contritione conscientias suas Confessarijs detegunt, imò non rarò dum detegere parant, à lepra spirituali qualicunque, absque mora liberantis!

Quanto ergo feruore & gaudio, quanta sollicitudine & studio frequẽtanda foret confessio, qua tam citò & tam facilè amissa aut infuscata reparatur animæ pulchritudo? Crebra, seria, & perfecta peccatorum per confessionem expiatio.

III. *Vnus autem ex illis, vt vidit, quia mundatus est, regressus est cum magna voce magnificans Deum, & cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens: & hic erat Samaritanus. respondens autem Iesus, dixit: Nonne decem mundati sunt, & nouem vbi sunt?* O quanta raritas eorum, qui cũ grato Samaritano à lepra mundati, pro acceptis beneficijs se gratos exhibendo, pluribus & potioribus

merentur augeri ! quanta numerositas eorum, qui cum nouem ingratis Iudæis ab eadem lepra mundatis, pro charismatis sibi communicatis ingrati, & acceptis iure priuantur, & accipiendis reddunturindigni ! Quoties complures minoribus gratijs præuenti existunt auctori gratiæ multò gratiores, quàm plurimi maioribus cumulati, quos oportebat in reddendis gratijs longè esse feruentiores ! Verè, vt multi sunt vocati, pauci verò electi: sic multi gratijs præuenti, pauci grati. O si agnosceres quàm displiceat Deo ingratitudo cum D. Augustino asserente : *Scio quod ingratitudo tibi multum displiceat, quæ est radix totius mali spiritualis, & ventus quidam desiccans & virens omne bonum, obstruens fontem misericordiæ super hominem*, quantoperè hoc vitium horreres ! Si abyssum miserationum Dei erga te, & ingratitudinis tuarum erga Deum intuereris, quomodo coram Deo tuo confunderetis ! multò sanè magis quàm proditor coram rege irato, filius prodigus coram Patre offenso, adultera coram furente marito. Horror ingratitudinis.

II.

De præfatione orationis Dominicæ. Matth. 6. Luc. 11.

I. EXpende quàm feruenter desiderarit Christus hanc orationem à nobis quotidie frequentari, quam ipse non solum palam in monte turbas docuit, sed priuatim etiam iterum discipulis inculcauit, idque ideò, quod in ea sanctissima desideria omnia tum diuinæ Maiestatis honorem, amorem, beneplacitum, tum nostram proximorumque animæ & corporis prosperitatem, gratiam, perseuerantiam, & gloriam concernentia summatim contineantur. Quanto affectu eam Christus ipse creberrimè iterarit? quo feruore diuinissimos affectus ea comprehensos tota vita continuarit? Feruor piè attenteque orandi hanc, omnesq; preces vocales.

II. Quàm auidè cupiat nos cum filiali fiducia, amore & reuerentia ad orandum accedere, ad quos affectus excitandos nos compellatio Patris in cœlo gloriam suam Beatis manifestius intuendam exhibentis plurimum conferet, si illius & paterna benignitas, & diuina Maiestas expendatur. Paterna benignitas eius ex eo elucet,

1. Quod nos ad similitudinẽ suam creauerit, & in filios per gratiam adoptarit. 2. Quod paterna sua prouidentia hucusque nos quoad corpus & animam sustentet, gubernet, dirigat, manuducat. 3. Quod hæreditatem nobis æternam inæstimabilis beatitudinis in cœlo prępararit, & donare decreuerit, idque ex gratuito incomprehensibilis dilectionis, omnem paternum maternumque amorem infinitè excedentis, affectu. Diuina porrò Maiestas ex eo æstimari potest, quod licet se ad nos quasi filios fouendos dignanter demittat, nihilominus immensitate sua omnia impleat, & non minus cœlo, quàm terræ & inferno tanquam supremus omnium Dominus imperet. Quis talem Patrem cum filiali amore & fiducia accedere vereatur? quis talem Dominum infinitæ Maiestatis non submissè reuereatur? Fiducia filialis, amor reuerentialis.

III. Quàm vehementer denique desideret nos igne fraternæ dilectionis, & zelo proximorum salutis ardere, ideoque velit nos hac voce *Noster* commoneri, vt meminerimus, nos omnes esse fratres, vnius Patris filios; ac proin-

proinde debere nos pro omnibus non secus atque pro nobis ipsis orare, omnes amore intimè complecti, omnibus velle ac fauere bonum, nulli malum. Quisquis tam amplo charitatis sinu omnes in Christo complectens orat, immane quantum meritorum suorum aceruum accumulat. Charitas fraterna, zelus animatum.

De 1. Petitione. *Sanctificetur nomen tuum.* III.

1. EXpende quomodo perfectè Deus, prout hic petitur, à nobis possit sanctificari & glorificari. 1. Latissimè, sanctum prædicando, laudando & glorificando eum in omnibus suis perfectionibus, potentia, sapientia bonitate, misericordia, iustitia alijsque; in omnibus beneficijs, quod sit prædestinator, creator, reparator, iustificator, glorificator; in omnibus operibus naturæ, gratiæ, gloriæ; in omnibus permissionibus, iudicijs ac decretis circa nos, omnes, & omnia; omnibus insuper modis, quibus à nobis alijsque omnibus potest glorificari, per actus internos externosque

Fidei, spei, charitatis, resignationis, zeli gloriæ eius, religionis, pœnitētiæ, omniumque virtutū, seu per exercitiū omnimodæ perfectionis. 2. Purissimè gratis propter ipsum Deum in se infinitè laudabilem & amabilem, non ob vllum alium respectum. 3 Intensissimè, omni, non solum nostro, sed omnium hominum & Angelorum, imò omnium creaturarum possibilium possibili pietatis affectu. 4. Constantissimè, inter prospera & aduersa, in tempore & æternitate. 5. Insatiabilissimè, quoad heroica desideria longè supra vires perfectius illum glorificandi, omni modo possibili, in æternū & vltra. Quàm Deo gratum sit nobisque meritorium tale desiderium! quam simile Seraphico desiderio beatorum: *Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus noster omnipotens* iugiter concinētium! quod vt cum illis æternùm continuare valeas, deuotè nunc frequentare ne omittas. Zelus glorificandi Deum modo prædicto explicatus hîc prolixius exercendus.

Apoc. 4.

II. Quomodo Christus hoc desiderium glorificandi perfectissimè æternum Patrem tota vita continuarit, & quidem eò intensius, quò clarius eum

infinito

infinito honore, amore, cultu, obsequio dignissimum cernebat: quò ardentius illum diligebat: quò zelosius eius gloriæ propagationem sitiebat. Zelus Christum in eo imitandi.

III. Cur meritò à nobis hoc sanctum desiderium deuotissimè sit frequentandum. 1 Ob infinitam Dei, infinitè in se & propter se amabilis, laudabilis, honorabilis excellentiam. 2 Ob immensam beneficiorum naturæ & gratiæ nobis collatorum multitudinem & magnitudinem. 3. Ob inæstimabilem donorum gloriæ nobis promissorum sublimitatem.

Hæc attentè si ponderes, an non meritò cum Apostolo exclames: *Regi sæculorum immortali, & inuisibili soli Deo honor & gloria in sæcula sæculorum.* 1. Tim. 1. Et cum Beatis: *Benedictio & claritas, & sapientia, & gratiarum actio, honor, virtus & fortitudo Deo nostro in sæcula sæculorum.* Idem affectus zeli gloriæ Dei repetendus.

(?)

De

De 2. Petitione. *Adueniat regnum tuum.*

1. EXpende quale regnum nos Christus hîc sperare, petere & desiderare velit, triplex videlicet 1 Regnum gratiæ, quo Deus per sanctificantem gratiam regnat in iustis, qui excusso peccati, mũdi, diaboli iugo per eradicationem vitiorũ, per mortificationẽ appetitionũ, victoriã tentationũ, exercitationem virtutum penitus se illi per omnia subijciunt, eius imperio submittunt, & beneplacito conformãt per exercitium perfectæ resignationis, seu voluntatis suæ cum diuina conformationis. 2. Regnum gloriæ animæ, quo regnat per gloriam in beatis, qui clarè intuentes, beatè amãtes & possidentes Deum, ad eius nutum semper & in omnibus promptissimè se accommodant. 3. Regnum consummatum gloriæ quoque corporis in resurrectione iustorum inchoandum, quod expectant animæ beatorum, quando Deus erit omnia in omnibus, omnesque perfectissimè quoad corpus & animam illi erunt subiecti.

Quis

Quis non auidissimè expetat, vt Deus in se hac triplici ratione regnet? at si anhelas ad regnum gloriæ corporis & animæ, quod summo cum gaudio possidebitur, prius aspires oportet ad regnum gratiæ, quod absque magno labore, absque assidua mortificatione, resignatione, sui victoria, tentationum lucta non acquiritur. Desiderium huius triplicis regni & zelus proficiendi in triplici via perfectionis, maximè in absoluta resignatione ad omnia.

II. Quam ardenter Christus hoc triplex regnum omnibus, pro quibus incarnari voluit, tota vita exoptarit, & ab æterno Patre exorarit: quam promptè omnia, quæ dixit, fecit, passus est, ad illud nobis impetrandum obtulerit: quam zelosè desiderarit nos non solum desiderijs ad hoc regnum aspirare, sed pro viribus etiam per assiduum exercitium mortificationis & resignationis, & per serium studium omnimodæ perfectionis contendere? quam æquum ergò est, vt tantæ Christi liberalitati gratus existas, & sanctum eius desiderium æmulari studeas?

III. Cur ad regnum illud desiderijs aspi-

aspirandum, & pro viribus dicto modo contendendum sit. 1. Ob incomparabilem præeminentiam huius triplicis regni, quod nullis caducis donis, ne quidem vniuersis mundi opibus, dignitatibus, voluptatibus queat conferri, 2. Ob inæstimabile pretium sanguinis, quo Filius Dei illud nobis dignatus est mercari. 3. Ob ineffabile desiderium, quo cupit nos eodem perfectè potiri. Hæc si capis, nec te moueri finis, annon silice durior merito censeberis? Affectus ijdem repetendi.

V. De 3. Petitione. *Fiat voluntas tua.*

1. EXpende quomodo diuina voluntas perfectè, quod hic petimus, sit adimplenda. 1. Latissimè, adimplendo omnia præcepta, consilia, inspirationes diuinas, omnia item iusta eorum, qui nobis Dei nomine præsunt, iussa, quibus omnibus diuina voluntas nobis declaratur. 2. Purissimè, ex gratuito amore Dei, non ex metu supplicij, aut spe præmij. 3. Intensissimè, & sublimissimè instar beatorũ in cœlo, eximia scilicet cum promptitudine, celeritate, alacritate, amore, gaudio. 4. Constantissimè in omnibus rerum & temporum vicissitudinibus, nunc, semper, æternùm. 5. Insatiabilis-

mè

simè , quoad desideria vires nostras longe excedentia , in pluribus & magis arduis, purius , intensius, constantiusque inter maiores aduersitatum & desolationum fluctus diuinum beneplacitum intellectu , affectu , effectu exsequendi.

Quam gratum Deo tam sublimè diuinæ eius voluntatis tam perfectè adimplendæ desiderium! quantò gratior reipsa hoc desiderium exequendi secundum vires conatus ! Alterum constanter pro te alijsque pete : alterum constanter conari propone.

H. Quàm deuote Christus tota vita hoc desiderium perfectè adimplendi æterni Patris beneplacitum continuarit; quam studiosè reipsa semper & in omnibus adimplere contenderit; quãtam gratiam nobis idẽ præstandi promeruerit ; quàm potenter exemplo suo ad imitationem sui nos prouocarit; quam ardenter id nunc ab ijs, quos peculiari gratia præuenit, iure suo exigat. Zelus Christum imitandi in diuina voluntate affectu & effectu perfectè implenda.

HI. Cur meritò ad exactam diuini beneplaciti executionem nobis desiderio aspirandum , & opere ipso con-

tcn-

tendendum sit. 1. Quia Deus ob infinitam suam in se excellentiam & immensam, ergo nos liberalitatem dignissimus est, vt promptissimè ad omnem eius nutum nos conformemus. 2. Quia diuina voluntas regula est omnis rectitudinis & sanctitatis, cum ab eo promanet, qui est infinitè iustus, rectus, Sanctus. 3. Quia diuinum perfecte facere beneplacitum, est summum ad cœlorum regnum compendium. *Matt. 7.* Nam vt ait Veritas: *qui fecerit voluntatem patris mei, qui in cœlis est, ipse intrabit in regnum cœlorum.* Quem hæc seriò expendentē vel trecenties sexagies quinquies cum D. Gertrudē non geminare pigeat: *Fiat voluntas tua*: tua, inquam, sanctissima, non mea, quæ est peruersa, non carnis, quæ spiritui contraria, non mundi, quæ vana, non diaboli, quæ iniqua? Renouandus zelus diuini semper & in omnibus complendi beneplaciti.

VI. De zeli honoris Dei & saluris animarum actib. internis perfectè eliciendis. 6. p. med. 21.

VII. De eiusdē zeli actib. externis piè exercēdis, & incitamētis. 22.

Domi

15. hebd. post Trinit.

Dominica XV. Post Trinitatem.

De duobus Dominis. Matt. 6. I.

I. *NEmo potest duobus Dominis seruire. Non potestis Deo seruire & Mammonæ.* Christus videns corda filiorum Adæ terrenis nimium esse affixa, vt inordinatum eorum erga diuitias & cetera, quæ mundus amat, affectum, à transitorijs appetendis & aucupandis auellat, atque ad æterna desideranda & quærenda transferat, ostendit fieri non posse, vt simul vero Deo, & mãmonæ, seu diabolo diuitiarum Deo, sincerè seruiatur, cum Deus velit terrena despici, cœlestia amari, opes indigentibus erogari, carnem domari, honores negligi, vnicam diuinam gloriam & æternam salutem in omnibus intendi: è contra Mammon iubeat terrena diligi, cœlestia negligi, opes coaceruari, nihil indigentibus tribui, voluptatibus indulgeri, dignitates affectari, propriam gloriam & temporalem

ralem prosperitatem semper quæri, diuinam gloriam despici, æternam salutem non curari.

Quàm deploranda cœcitas plurimorum mortalium auaritiæ, quæ est idolorum seruitus, ventri suo, aliarumque prauarum cupiditatum idolo miserè seruientium, & suauissimum diuinæ seruitutis iugum sacrilegè excutientium? Quam deploranda quoq; cæcitas multorum religiosorũ & seruorum Dei tam tepidè seruitio eius, cui se totos consecrarunt, impendentium, cùm videant à filijs huius sæculi tanta alacritate & studio inseruiri Dominis suis, Carni, mundo, diabolo, *cũ tamen caro largiatur suis seruitoribus momentaneam tantum voluptatem, mundus transitoriã sublimitatẽ, diabolus perpetuam captiuitatem, Deus verò interminabilem felicitatem.* Horror seruitutis mundi, carnis, diaboli: feruor diuini seruitij. II. *Ideo dico vobis, nolite solliciti esse animæ vestræ, quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini.* Vt non solùm immodicum diuitiarum & rerum huius mundi superfluarum appetitũ amputet, sed nimiam etiam circa res necessarias sollicitudinem esse fugiendã & moderatam tantum in rebus necessarijs

sarijs procurandis industriam, cum magna in Deum fiducia adhibendam, efficacius nobis inculcet; ideo curam illam anxiam de rebus ad vitam sustẽtandam requisitis, reijciendam esse in Deum omnium auctorem & generalẽ prouisorem (de quo scriptum: *Iacta super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet*) hisce quinq; rationibus probare dignatur. 1. Quod anima plus sit, quã esca. 2. Corpus similiter plus quã vestimẽtũ, qui ergo animã & corpus dedit, escas & vestimensa negabit? 3. Quod volatilia cœli pascat. 4. Quod lilia agri vestiat, quantò magis homines ad imaginẽ suã æternamq; gloriã conditos? 5. Quod vti nemo cogitãdo potest ad staturã suã adijcere cubitum vnũ, sic omniũ nostra sollicitudo vana sit absque diuino præsidio Quis has rationes expendens superuacaneis curis se stultè conficiat, & non potius, vt monet S. Petrus, securus *omnem sollicitudinem suam proijciat in eum, cui est cura de nobis*? Et cum Dauide confidenter exclamet: *Dominus sollicitus est mei. Dominus regit me, & nihil mihi deerit*! Filialis fiducia, creber recursus ad sinum diuinæ prouidentiæ.

1. Pet. 5.

Psal. 54. & 39.

III.

III. *Quærite primum regnum Dei & iustitiam eius, & hæc omnia adijcientur vobis.* Expeditissimum res necessarias absque anxia sollicitudine acquirendi suggerit nobis medium, videlicet quærere primùm regnum Dei & iustitiam eius, quod fit 1. Ardenter & constanter in omnimoda perfectione indies proficere, Deoque eximiè placere conando, sicque ad continuum gratiæ sanctificantis incrementum aspirando. 2. Purè semper & in omnibus diuinam gloriam, amorem & beneplacitum respiciendo, intendendo, promouendo. 3. Ad regnum gloriæ, vbi clarè Deum videbimus, beatè amabimus, perfectè laudabimus, semper anhelando.

Quanta benignitas illa Domini tale cum inutili seruulo pactum inuntis, vt, si is regnum Dei & iustitiam eius dicto modo quærat, de necessarijs omnibus paterne eidem prouideat! quam manifestè hoc ipsum in se compleri deprehendit, quisquis sincere cum filiali fiducia Deo seruire satagit! Zelus eximiæ perfectionis & puræ intentionis.

De 4. Petitione. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* II.

I. EXpende quis & qualis panis sit à nobis hic petendus, videlicet duplex, spiritualis & corporalis, seu duplex genus subsidiorum, ad vitam animæ corporisque conseruandam necessariorum.

Ad primum genus subsidiorum spiritualium pertinent 1. digna & deuota SS. Eucharistiæ, quæ est panis supersubstantialis, præcipuum animę nutrimentum, vitam gratiæ conseruãs ac roborans, aliorumque Sacramentorum fruitio. 2. Copiosa omnis generis auxiliorum diuinæ gratiæ præuenientis, comitantis, subsequentis participatio. Vti sunt interna mentis illuminatio, voluntatis ad bonum impulsio, periculorum labendi remotio, varias virtutes exercendi occasio, diuini verbi auditio, lectio, intellectio. 3. Efficax & constans cum auxilijs gratiæ in diuinæ voluntatis perfecta adimpletione (qui vti gratissimus Christi, sic pij cuiusque Christiani

cibus esse debet) cooperatio. Quàm hic triplex spiritualis panis in se eximius, quam animæ necessarius, quam salubris, sine quo in via peregrinationis huius deficeret, nec vnquam in patriam cœlestis beatitudinis peruenire! Ad alterum genus corporalium subsidiorum referuntur omnia, quæ ad victum, amictum, habitationem & corporis valetudinem spectant, cum omnibus donis naturalibus ad diuinū obsequium requisitis. Quam illa ipsa quoque magna & opportuna, nobisq; necessaria & vtilia sint ad finem vltimum consequendum? quam proinde meritò pro nobis alijsque hæc omnia tam corporis, quam animæ subsidia a Deo largitore omnium petēda? quam humiliter agnoscendum nos omnibus hisce indigere, nec quicquam eorum à nobis habere posse? quam grato animo recolendum, nobis indignissimis hucusq; ea tam paternè à diuina prouidentia suppeditata! quanta cū fiducia sperandū ea porrò nobis ab eadem suppeditanda! Humilis, feruens & fiducialis horum præsidiorū petitio, & pro suppeditatis hucusque gratitudo

II. Quomodo perfectè hic panis quotidianus à nobis petendus & spe-

randu

randus sit, nimirum 1. Cum purissima intentione diuinæ gloriæ, amoris, beneplaciti, vt his prædictis adminiculis suffulti, commodius & perfectius Deũ glorificare; eius beneplacito nos conformare, & sanctæ voluntati in omnibus obtemperare, prout in prioribus tribus petitionibus explicatum est, valeamus. 2. Cum amplissimo charitatis & misericordiæ erga proximos affectu, vt eadem omnibus non secus ac nobis ipsis à Deo flagitemus. 3. Cum absolutissima resignatione in manus diuinæ prouidentiæ, vt nobis alijsque pro beneplacito inscrutabilis sapiẽtiæ suæ hæc eadem subsidia, in eo gradu, ea mensura, eo modo, eo tempore, quo ipsi placet, misericorditer impertiri dignetur. 4. Cum humili & filiali allegatione efficacissimorum ad impetrandum motiuorum, scilicet infinitarum diuitiarum bonitatis, misericordiæ, beneficentiæ, liberalitatis diuinæ; infinitorum meritorum Christi, infallibilium eius promissionum; meritorum item & suffragiorum B. V. & omnium Sanctorũ, nostrę deniq; extremæ indigẽtiæ, & inopiæ meritorũ. O si sic semper orares, quid non impetrares! Zelus prædicto modo perfectè orandi.

III. Cur hic panis quotidie petendus sit, ob has videlicet causſas. 1. Vt quotidie, & quidem crebrius in die nos profundè coram Deo humiliemus, agnoscendo nos esse mendicos, atque instar Lazari ante ianuam cœlestis patrisfamilias famelicos iacere, nec quicquam boni à nobis habere, nec aliundè, quàm ab eo, sperare posse. 2. Vt sic eadem opera debitum cultum Deo auctori omnium bonorum humili, pio, gratoque animo deferamus. 3. Vt hac ratione exercendo multas virtutes, Fidem, spem, charitatem, religionem, aliasque augmentum gratiæ & gloriæ indies maius acquiramus. 4. Vt memores huius exilij, in quo plurimarum rerum etiàm necessariarum est penuria, suspiremus ad patriam, vbi summa erit omnium bonorum æternumque durans abundantia. Quàm benignus ille pater, qui hæc intendit, dum filios panem quotidie petere præcipit!

Gratitudo, amor, feruor orandi.

De

De 5. Petitione. *Dimitte nos debita nostra.* III.

I EXpende quorum & qualium debitorum hîc petenda sit remissio. 1 Peccatorum mortalium, & æternarum pœnarum ijs debitarum. 2. Venialium culparum, & pœnarum temporalium pro ijsdem luendarũ. 3. Quotidianarum ingratitudinum pro tanta multitudine diuinorum beneficiorum, & condignarum pro ijs exsoluendarum gratiarum. Quò maior & immensurabilior est tot tantorumque debitorum multitudo, magnitudo & enormitas, eò maior & inæstimabilior reputanda eorundem gratuita & liberalis remissio, quàm ergò humiliter, instanter, feruenterque quotidie illa nobis, qui præter tot olim commissa peccata quotidie delinquere non cessamus, erit efflagitanda; nec pro nobis solùm, sed & pro omnibus diuinũ numen vsquam offendentibus: & quàm intenso affectu compunctionis & cõmiserationis, quàm incenso cũ proposito omnes diuinæ Maiestatis offensas expiandi & emendandi, illatas eidem

iniurias retractandi & compensandi. Zelus sic orandi, sic actum contritionis frequentandi.

II. Quàm paratus sit Deus omnia illa debita, quantumuis multa & magna remittere, modo prædicta à nobis requisita præstentur, vt scilicet seriò id petamus, admissa per contritionem detestemur, eadem retractemus, emendare statuamus, per confessionem expiemus, per exercitium bonorũ operũ & omnimodæ perfectionis studium resarciamus. 1. Propter infinitam suam misericordiam & bonitatem, quæ in infinitum excedit omnium scelerum commissorum, committendorum, & committi possibilium multitudinem & grauitatem. 2. Ob infallibilitatem suarum promissionum, quibus omnibus ad cor & veram pœnitentiam redeuntibus promisit omnium iniquitatum liberalissimam indulgentiam, vt per Ezechielem: *Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis, quæ operatus est, omnium iniquitatum eius quas operatus est, non recordabor.* Et: *Viuo ego dicit Dominus, nolo mortem impij, sed vt conuertatur impius à via sua & viuat.* Et per Ieremiam: *Tu autem fornicatus es cum amatoribus multis: tamen reuertere*

Ezech. 33

Ezech. 18

Ierem. 3.

ad

ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam te. 3. Ob infinitatem satisfactionum, obsequiorum, & meritorum Christi Domini, quorum singula infiniti valoris superabundantissimè sufficiunt ad infinita infinitorum mundorum scelera, quantumuis enormia ex rigore iustitiæ expianda. Quis hæc exactè ponderans, veniam desperet, si, quod Deus exigit, præstet? Spes veniæ consequendæ, & feruor seriæ pœnitentiæ.

III. Cur addi velit huic petitioni Christus: *Sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* 1. Ad inculcandam nobis fraternam charitatem, dum non solùm vult nos pro nobis inuicem orare, sed alterum etiam alterius onera portare, mutuasque offensiones ex animo condonare. 2. Ad horrorem odij, rancoris & cuiusuis cupiditatis vindictæ erga proximos nobis incutiendum, dum innuit, nisi nos proximis omnes eorum offensas iniuriasque nobis illatas ex toto corde condonemus, nostras à Deo irrogatas neutiquam dimittendas. 3. Ad manifestandam nobis immensam liberalitatem suam, dum quasi in nostra potestate con-

ſtituit, qua menſura nobis velimus miſericordiam eius in dimittendis peccatis noſtris exhiberi, eadem nimirum, qua nobis erga proximos placuerit in ſimili miſericordia exhibenda vti.

O quàm ſtupeſcenda bonitas Dei tàm liberaliter veniam tantorum debitorum vltrò offerentis! Et quàm intoleranda immanitas hominis proximo condonationem exiguarum offenſarum etiam petenti dare recuſantis! Amor proximi, compaſſio, offenſionum liberalis condonatio.

IV. De 6. Petitione. *Et ne nobis inducas in tentationem.*

I. EXpende quid Chriſtus hîc nos petere doceat, videlicet 1. Non præſeruari ſimpliciter ab omnibus tentationibus mundi, carnis, diaboli, ſed ab ijs, quibus nos præuidet ſuccubituros. 2. Non liberari omnino ab ijs, à quibus nos permiſerit Deus pro inſcrutabili ſapientia ſua impugnari, ſed gratiam efficacem, ne expugnari nos ſinamus, nobis ſuppeditari. 3. Non deprecari certum genus tentationum,

num, quod credere potest ad maius nostrum meritum, sed solum ne his, vel vllis alijs vnquam consentiamus. Quàm perfecte id Christus præstiterit, pro nobis, & pro nostra instructione, B.V. alij Sancti, omne gaudiũ existimantes, si in tentationes varias incíderent. Magnanimitas, & promptitudo ad quasuis tentationes de manu Dei acceptandas.

II. Quomodo hæc petenda sint, 1. Cum profundissima humilitate, & de viribus nostris diffidentia, agnoscendo nostram in superanda quauis tentatione imbecillitatem. 2. Cum filiali fiducia de diuina gratia nobis non defutura, implorando & sperando eius, qui non permittit nos tentari supra id, quod possumus, auxilium. 3. Cum absoluta resignatione in manus diuinæ prouidentiæ, conformando nos omnino eius voluntati, vt quando vult, & quomodo vult, & quamdiu vult, & quibus vult nos tentationibus pulsari sinat, & ab eisdem pro beneplacito suo vel præseruet, vel liberet, modo nunquam superari negligentia & culpa nostra permittat. Quam placet Deo tam heroica ad tentationum impetus sustinendos.

nendos resignatio! quam displicet pusillanimis ad quemuis eorundem pulsum trepidatio! Perfecta resignatio in omni tentatione.

III. Cur Deus velit electos tentationibus exerceri. 1. Ad gloriam suam & potentiam gratiæ suæ clarius manifestandam, qua munitus fragilis homo ex se folium & stipula, aëreas potestates debellat, carnem domat, mundum triumphat. 2. Ad maius augmentum gratiæ electorum, qui per tentationes à peccatis commissis purgantur, à committendis præseruantur, in humilitate conseruantur, ad feruorem spiritus incitantur, in virtutibus radicãtur, ad amorem Dei inflammantur, ad donum perseuerantiæ disponuntur. 3. Ad maius eorundem incrementum gloriæ, quæ tam glorioſis tot tentationum victorijs, tot heroicis virtutum actibus, occasione earum frequẽtatis, mirum in modum augetur. Quàm verè ergo censendus beatus, qui meruerit tentationibus probari, purgari, illuminari, glorificari! Affectus ijdem.

De

De 7. Petitione. *Sed libera nos à malo. Amen.* V.

1. EXpende à quibus & qualibus malis, & quomodo hîc petenda liberatio. Mala hæc duplicia sunt, culpæ & pœnæ. Mala culpæ sunt peccata mortalia & venialia. Mala pœnæ sunt rursus duplicia: huius & futuræ vitæ. Mala pœnæ huius vitæ sunt omnes ærumnæ & miseriæ animæ & corporis in hac vita infligi solitæ ; animæ quidem obscurationes intellectus, perplexitates, scrupuli, pronitas ad malum, crebra in commissa peccata relapsio, impœnitentia, obstinatio in malo, corporis verò omnis generis infirmitates, & afflictiones, bellum, fames, pestilentia, mors improuisa. Mala pœnæ alterius vitæ, sunt priuatio æternæ gloriæ, & omnia tormenta gehennæ culpis mortalibus pœnitentia non deletis debita ; aut suspensio eiusdem gloriæ, & temporales pœnæ, pro peccatis venialibus aut mortalibus quoad pœnam necdum perfectè expiatis, in purgatorio persoluendæ. Quanta

est horum malorum multitudo? quanta singulorum grauitas? quam diuturna duratio? nonnullorum quidem æterna, aliorum verò temporalis, sed plerumque valdè diuturna, non rarò perseuerans tota vita. Quanto ergò feruore à Deo petenda eorum amolitio, & quidem modo perfectissimo, 1. Cum amplissimo charitatis & commiserationis erga omnes affectu, vt non solùm nos, sed omnes, etiam inimici, ab his liberentur, aut præseruentur, ne in fine suo vltimo consequendo præpediantur. 2. Ex purissima intentione maioris gloriæ Dei, ne is occasione horum malorum aut æternum blasphemetur ab ijs, à quibus erat benedicendus, aut minus saltem glorificetur. 3. Cum eximia fiducia erga misericordissimum Deum, multo proniorem ad nos ab his liberandos, quàm nos sperare aut optare auderemus. 4. Cum profunda humilitate, & de propriis meritis diffidentia, indignos nos tanta misericordia & liberalitate eius reputando. 5. Cum absoluta resignatione in manus paternæ Dei prouidentiæ, quoad mala pœnæ tem-

temporalis, quæ nullam culpam includunt, vt ipse pro beneplacito suo dignetur nos aut præseruare, aut ab his vel illis, quando & quomodo placet, liberare, aut saltem efficere, vt omnia nobis cooperentur in bonum. His expensis ex zelo gloriæ Dei, salutis & perfectionis propriæ & alienæ, cum tali perfectione, pro te & omnibus à malis his liberari pete, & sæpius hoc desiderium renouare statue.

II. Quàm paratus sit Pater misericordiarum nos à prædictis miserijs præseruare, modo nos tali misericordia non reddamus indignos ingratitudine, oscitantia & malitia nostra. 1. Propter infinitæ misericordiæ suæ viscera, quibus omnes, maximè filios suos in afflictionibus ad se confugientes, amantissimè complectitur. 2. Propter immutabilia promissa, quibus auxiliũ afflictis ad se sincerè refugientibus polliceri est dignatus, vti per regium Vatem: *Inuoca me in die tribulationis: & eruam te, & honorificabis me.* Psal. 49. 4. Propter infinita Filij merita, quibus abundantissimè omnibus hanc gratiosam à malis præseruationem, aut liberationem promeruit. Quanta ergò fiducia in omni angustia ad sinum diuinæ Miseri-

cordię nobis confugiendum? Fiducia, & feruor se culpa sua non reddendi vnquam indignum tanta misericordia.

III. Quàm perfectè Christus, B. Virgo, alijque Sancti hæc sanctissima in his septem Petitionibus comprehensa desideria nunc prolixius, nunc breuius frequentarint, & quidem modis insinuatis perfectissimis: quoties hæc eadem desideria breuissimis suspirijs cõpendiosè iterarint, quam facilè hos, si velles, posses æmulari; nunc hos, nunc illos affectus paulò prolixius exercendo; nunc breuissimè omnes renouando, dum corde & ore pronuntias: *Amen*, id est, fiat, videlicet desiderando à te & omnibus hęc septemplicia desideria perfectissimè renouari, & liberalissimè à Deo impleri. Quod quàm facilè est, quàm Deo glorioſum, tibi meritorium, proximis fructuosum! Hoc tum primùm euidenter videbis, quando meritoriè ne *Amen* quidem amplius dicere poteris. Feruor frequentandi affectus & desideria oratione Dominica comprehensa.

VI. De Caritatis erga proximum natura, proprietatibus, gradib. } 6. p. med. } 23

VII. De fundamẽtis huius fraternæ caritatis. } 24

16. Hebdom. post Trinit.

Dominica XVI. post Trinitatem.

De filio viduæ resuscitato. Luc. 7. I.

I. *CVm approprinquaret Iesus portæ ciuitatis Naim; ecce defunctus efferebatur filius vnicus matris suæ viduæ.* Magna fuit misericordia Saluatoris vltrò Naim se conferentis ad hunc adolescentẽ corporaliter mortuum, præ tot alijs, à morte resuscitandum: At quantò maior eiusdẽ è cœlo in mundum descendentis ad humanum genus per peccatum spiritualiter mortuum vitæ gratiæ restituendum; & nunc toties se vltrò offerentis ad hunc vel illum peccatorẽ vitâ gratiæ destitutum, si modo velit, præ tot alijs æternæ mortis caligine obrutis, ad eandem amissam vitam gratiæ reuocandum? Agnoscisne similẽ tibi sæpius à Christo misericordiam exhibitam? Grato animo recole, humiliter & feruenter compensare stude.

II. *Dominus misericordia motus dixit Viduæ: Noli flere; accessit, portatoribus stantibus loculum tetigit, dicens: Adolescens tibi dico, surge, & resedit qui erat mortuus,*

& cœpit

& cœpit loqui, & dedit illum matri ſuæ: quanto aſtantis turbæ ſtupore, quanto Matris ſolatio? quanto filij gaudio? nec mirum: quid enim maius, quid mirabilius, quàm corporaliter mortuum ad vitam reuocari? at quantò adhuc maius & mirabilius, ſpiritualiter per lethale peccatum mortuum, per redonatam vitam gratiæ ab æterna morte liberari? tantò ſanè maius & mirabilius, quantò terribilior mors animæ æterna, morte corporis temporali. Quanto ergo maius beneficiũ exhibet Chriſtus peccatori, dum illum in tàm miſerabili ſtatu conſtitutum miſericordiæ ſuæ oculis benignè reſpicit, cor eius per pias inſpirationes ad pœnitentiam emollit, per donum compunctionis & propoſitum emendationis impertitum eundem erigit, ad ſinceram confeſsionem impellit, ſicque vitæ gratiæ plenè reſtitutum, Matri Eccleſiæ reddit viuum, quem illa luxerat mortuum?

Quantò ergo maior à peccatore nõ ſemel, ſed toties à morte peccati miſericorditer reſuſcitato exigitur erga reſuſcitatorem ſuum gratitudo, & feruor ſe totum eius obſequio impendendi, cui ſe totum tot nominibus debere videt,

videt, si videt! Gratitudo, feruor perfectè Deo seruiendi.

III. *Accepit autem omnes timor, & magnificabant Deum dicentes: Quia Propheta magnus surrexit in nobis, & quia Deus visitauit plebem suam.* Homines diuinã potentiam attoniti suspiciunt, misericordiam & bonitatem magnificant visâ adolescẽtis defuncti resuscitatione, quanto magis id faciunt Angeli visâ peccatoris spiritualiter mortui gratuita ad vitam gratiæ reuocatione: & quidem eò intensius, quò euidentius vident mortis æternæ, quæ per peccatũm lethale accersitur, atrocitatem; diuinæ miserationis erga tam indignũ inæstimabilitatem; vitæ gratiæ, quæ gratis restituitur, pretiositatem. Si & tũ hæc oculis fidei clarius perspiceres, quàm te, cum adolescente illo resuscitato, Saluatori tuo humili, grato, perfectoque corde deinceps omni possibili conatu seruire obligatum cerneres? Gratitudo, amor, zelus nouo feruore diuino seruitio se totum perfectè impendendi.

De

II. *De inuitatione Christi ad instanter & fiducialiter orandum.* Luc. 11. Matth. 7.

I. CHristus Dominus cum formulâ orandi discipulos docuisset, ad instanter & fiducialiter orandum eosdem & nos omnes paternè excitat.

Luc. 11. 1. Parabolâ amici tres panes instanter petentis, & importunitate sua extor-

Luc. 18. quentis. & alibi alia parabola viduæ ab iniusto iudice nec Deum timente, nec homines reuerente, importunitate sua vindictam de iniuria sibi illata tandem impetrantis. Quam indignum id à Patre misericordiarum non sperare, nec instanter petere audere, quod homo ab amico parum beneuolo, imò à iudice iniquitatis potest extorquere! Fiducia filialis, feruens, constans, & longanimis oratio.

II. Liberalissima promissione ad idé nos inuitat: *Petite & dabitur vobis, quærite & inuenietis, pulsate & aperietur vobis, omnis enim qui petit, accipit, & qui quærit, inuenit, & pulsanti aperietur.* Hoc diserté asserit infallibilis Veritas, nec tamen illi reipsa credit humana fragilitas. Si enim verè crederet, quanto fiducialius, instantius, constantius id,

quo

quo indiget, flagitaret : nec vnquam se id, aut aliquid melius impetraturum desperaret, præsertim cum toties eandem promissionem tam asseueranter inculcet, vti : *Omnia, quæcunque orantes petitis, credite, quia accipietis, & euenient vobis.* Et : *Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Affectus ijdem.

Marc. 11.

Ioan. 1. 6.

III. Allato simili patris filio petenti nihil denegantis ad idem nos vehementius impellit. Si enim quiuis Pater ex naturalis amoris instinctu filio petenti panem, piscem, ouum, non porrigit pro pane lapidem, pro pisce serpentem, pro oue scorpionem, sed votis eius paternè, prout potest, annuit: quantò magis præstabit id Pater cœlestis, cuius incomprehensibilis charitas & prouidentia erga filios omnem paternam maternamque dilectionem ac sollicitudinem in infinitum excedit? Filialis affectus erga Deum, & recursus ad sinum paternæ eius prouidentiæ.

III. De angusta porta & arcta via. Matt. 7. Luc. 13.

Luc. 13. I. ROgatus Iesus, *Si pauci sunt qui saluantur, ait: Contendite intrare per angustam portam: quia multi, dico vobis, quærent intrare, & non poterunt.* Eæterna Patris Sapientia prævidens omnia, & raritatem saluandorum, & numerositatē reprobandorum, quàm seriò nobis serium eximiæ perfectionis studium commendat, contendite, inquiens, intrare ad vitam per angustā portam, per accuratam scilicet mandatorum, consiliorum, regularum obseruationem, per iugem mortificationē, per assiduam virtutum & bonorum operum exercitationem, per constantem voluntatis propriæ cum diuino in omnibus beneplacito conformationē! Sed eheu, quanta cæcitas, quanta socordia hominum nihil minus, quàm hoc perfectionis studium curantium! quod serò nimis cognoscent & deflebunt, cùm quærent ad vitam per angustam portam intrare, & non poterunt. Feruor maturæ conuersionis, & feruens assiduumque studium eximiæ perfectionis.

II. Vehementius idem perfectionis studium

ſtudium inculcat, addens: *quia lata porta & ſpatioſa via eſt, qua ducit ad perditionẽ, & multi ſunt, qui intrant per eam. Quam angusta porta & arcta via eſt, qui ducit ad vitam, & pauci ſunt, qui inueniunt eam.* Matt. 7. Quàm meritò ſic exclamat admirabunda increata Patris Sapientia, tantam intuens multitudinem hominum per latam portam & ſpatioſam viam concupiſcentiarum oculorum, carnis, & ſuperbiæ vitæ ad inferos cœco impetu ruentium; & tantam paucitatem per abnegationem ſuarum cupiditatum, & eximiæ perfectionis ſtudium ad cœlum ſeriò contendentium? Si & tu hæc attentius conſiderares, tuam & aliorum cæcitatem & ſtupiditatem defleres. Horror laxioris diſciplinæ, feruor ſtrictioris diuinarum legum & regularum obſeruantiæ, zelus animarum pereuntium.

III. Minis æternæ reprobationis ad idem maturæ conuerſionis & ſolidæ perfectionis ſtudium nos acrius exſtimulat, inquiens: *Cum intrauerit Paterfamilias, & clauſerit oſtium, & incipietis foris ſtare & pulſare oſtium, dicentes, Domine aperi nobis. & reſpondens dicet vobis: Neſcio vos, vnde ſitis!* Luc. 13. Si horrendum eſſe agnoſcis à Deo ſummo & v-

nico

nico nostro bono nesciri repelli, reprobari in æternitate; time ab eodem per quoduis grauius delictum separari, aut per teporem spiritûs elongari in tempore. Horror & fuga peccati, & tepiditatis.

IV. *De conuersione Magdalenæ.* Matt. 7.

I. *Nuitatus Iesus à quodam Pharisæo, vt manducaret cum illo, ingressus domum eius, discubuit.* Nouerat Dominus se à Phariseis malitiosè obseruari, sibique, quod cum publicanis & peccatoribus familiarius ageret, exprobrari; nihilominus ab eo se inuitari permisit, à quo se temere iudicandum præuidit; tum vt ab errore illũ liberaret, tum vt illi, inuitatis, & posteris omnibus peccatricis verè pœnitentis ideam imitandam, & abyssalem diuinę misericordię suæ erga peccatores sincerè resipiscentes abundantiam suspiciendam ob oculos poneret. Quàm admiranda illa Saluatoris, salutem omnium tam auidè sitientis dignatio, quàm amanda omni acceptione digna miseratio? Amor Iesu, zelus animarum.

II. *Et ecce Mulier, quæ erat in ciuitate peccatrix, vt cognouit, quod accubuisset in domo*

domo Phariſæi, attulit alabaſtrũ vnguenti. O mira mutatio dexteræ excelſi, & potentia gratiæ Chriſti tam repentè cor huius peccatricis obtenebratum ſic illuſtrantis, & induratum ſic emollientis, gelu rigidum ſic inflammantis, vt fœditatem ſuorum criminum tam clarè videret, ſordes, quas amarat, tam amarè deſleret, medicum, quem fugerat, tam ſollicitè quæreret: & quæ prius multorum amatorum familiaritatem affectârat, nihil niſi delicias carnis & blanditias mundi quæſierat, nunc vnius tantum cœleſtis Sponſi gratiam quærat, nullis niſi caſtarum mentium delicijs inhiet, exclamans cum Sponſa: *Surgam & circuibo ciuitatem, per vicos & plateas, quaram quem diligit anima mea* Similis gratia quàm miris modis exhibetur omni, qui ſeriò ad Deum conuertitur; ac proinde ſimili feruore ſpiritus foret compenſanda, quali compenſata fuit à Maria Magdalena. Feruor gratum ſe pro gratia conuerſionis exhibendi. *Cant. 3.*

III. *Stans retrò ſecus pedes eius, lacrymis cœpit rigare pedes eius, & capillis capitis ſui tergebat, & oſculabatur pedes eius, & vnguento vngebat.* Quanta in corde Magdalenæ fidei, humilitatis, pœniten-

tentię, amoris flamma arserit, quę eam immemorem suæ existimationis, memorem suæ deformitatis & pręuaricationis irruere compulit importunam conuiuio, futuram conuiuis ludibrio, anhelando ad illum, quem solum credebat vulneribus animæ suæ posse afferre remedium; retrò stare, se indignã Christi conspectu iudicando; rigare pedes eius lacrymis, lauando simul maculas criminis: capillis tergere, conuertendo instrumenta vanitatis in instrumenta pęnitentiæ & satisfactionis! eosdem incessanter osculari, deliderando per frequentes affectus & oscula amoris impetrare osculum pacis & reconciliationis: & demum vnguento vngere, optando vt meliori vnguento virtutum inungi mereretur, abstersо fœtore vitiorum.

O felix anima, quæ tali cum Magdalena meretur corripi flamma! at multo felicior, quæ eodem feruore, quo illa, conceptæ flammæ impulsum secuta, diuinæ cooperatur gratiæ? Feruor seriæ pœnitentiæ.

V. *De eadem conuersione Magdalenæ.*

ibidem.

I. PHarisæum temerè iudicantem Chri-

Christum, quasi ignoraret, qualis Magdalena esset, aut à tali se tangi sineret: illam verò quod peccatrix esse perseueraret, cum ex indicijs contrarium colligere deberet, benignè redarguit, vti olim Nathan Dauidem, allata parabolâ fœnatoris, vni debitorũ quinquaginta, alteri quingentorum denariorum debitum gratis condonantis, qui plus ametur ab eo, cui plus donarit; innuendo simul se & occultas Pharisæi cogitationes, & Mulieris intimos affectus penetrare, & ab illa tantò se amplius amari, quò maiora peccata illi forent commissa.

Quanta bonitas Dei ex malis omnibus etiam peccatis Electorum maius bonum elicientis, maiorem videlicet feruorem humilitatis, gratitudinis, pœnitentiæ, amoris! felices illi, qui sic *abluunt sordes in spiritu iudicij & spiritu ardoris*, vt in ijs compleatur illud, vti in Magdalena completum fuit: *Sicut fuit sensus vester, vt erraretis à Deo, decies tantum iterũ conuertentes, requiretis eum.* Isa. 4. Feruor maioris humilitatis, gratitudinis, pœnitentiæ, amoris, zeli ex recordatione peccatorum sibi remissorum.

II. Deinde parabolam applicat, Magdalenam defendit & laudat, eiusque

amorem prædicat, singula eius indicia recensendo, tandemq; concludit: *Remittuntur ei peccata multa, quoniã dilexit multum: cui autem minus dimittitur, minus diligit.* Quam placet Christo feruor peccatoris seriò resipiscentis! quã displicet tepor iusti spiritu languentis! Quàm inuestigabiles viæ diuinæ prouidentiæ, quibus Electos suos tam mirabiliter per viã perfectionis deducit, & potenter ad gloriam illis prædestinatam euehit; nonnullos è peccatorũ cœno emergentes, per feruentem conuersionem breui tempore ad altiorem charitatis, gratiæ & gloriæ gradum, quàm multos iustos & innocentes tepidè sibi multis annis seruientes, iusto iudicio, ex gratuita misericordia euehendo! Quantum hoc peccatori seriò resipiscere volenti solatium, quantum ad feruorem spiritus concipiendum, augendum, conseruandumque incitamentum! Horror tepiditatis, feruor seriæ conuersionis.

III. Demum conuersus ad mulierem ait: *Remittuntur tibi peccata tua.* Quanta admiratione simul discumbentiũ præ stupore intra se dicentium: *Quis est hic, qui etiã peccata dimittit?* At quantò maiore exultatione mulieris tam grauis pec-

peccatorũ sarcina liberatæ, præsertim cum vlterius audijt: *Fides tua te saluam fecit, vade in pace*? Quã subitò lacrymæ tristitię & doloris conuersæ sunt in lacrymas gaudij & amoris! Quã subitò irrequietus conscientiæ remorsus, & crudele tormentum versum est in pacẽ superantem omnem sensum, & ineffabile gaudium! O quanta benignitas Saluatoris, cuiuis verè pœnitenti hæc eadem amoris signa exhibentis, eadem fauoris & gratię pignora impertientis! Agnosce, suspice, & compensare eam studę, & quidem eo, quo Magdalena insatiabili feruore pro peccatis diuinæ iustitiæ satisfaciendi, Christum perfectissimè redamandi, omniq́ue obsequiorum genere demerendi. Feruor pœnitentiæ, gratitudinis, amoris, & zeli gloriæ Christi.

De actib. internis fraternæ caritatis perfectè exercendis, oppositisq; defectibus fugiendis.	6. p. med.	25	VI.
De externis eiusdem actibus piè exercẽdis, oppositis defectibus cauendis, & incitamentis.		26	VII.

18. hebd. post Trinit.

Dominica XVII. post Trinitatem.

I. De Hydropico curato. Luc. 14.

I. *CVm intraret Iesus in domum cuiusdam Principis Phariſæorũ Sabbatho manducare panẽ, & ipſi obſeruabant eum.* Magna fuit dignatio Chriſti cũ publicanis & peccatoribus manducantis: at maior eiuſdem ſe à Phariſæis infenſiſſimis hoſtibus & calumniatoribus inuitari permittentis, vt ſic hydropici, quem ſciebat ſibi proponendũ, hydropiſin corporalem, & illorum, à quibus is calumniandi gratia proponebatur, ſpiritualem curaret, idque ex gratuito dilectionis & cõmiſerationis affectu. Zelus in operibus miſericordiæ corporalibus & ſpiritualibus quauis occaſione frequentandis.

II. Præſentato ſibi hydropico, quærit num Sabbatho curare liceat; illis tacentibus eundem ſanat, & ſanare die Sabbathi licere, allato ſimili, de aſino in foueam cadente, probat. Quanta manſuetudo Domini tam malitioſam

eorum

eorum calumniandi libidinem, non acriter exagitantis, sed tam modestè simul & solidè refutantis! Quanta charitas non solum hydropysin huius afflicti corporalem benignè sanantis, sed spiritualem eorum multò periculosiorem sanare auidè desiderantis! O si scires, quàm grauis & horrenda sit hydropisis animæ superbia tumentis, perpetuâ siti opum, honorum, voluptatum æstuantis, quantoperè illam horreres, quamque sollicitè præcaueres! Quantum beneficium ab illa liberari, aut præseruari æstimares! Mansuetudo, horror superbiæ, & mortificatio inordinatarum concupiscentiarum, quarum sitis nunquam extinguitur.

III. Vt efficaciùs Pharisæorum superbia inflatorum spiritualẽ hydropisin sanaret, subdit parabolã: *Cum inuitatus fueris ad nuptias, recumbe nouissimo loco.* Quisquis cupit ab inflatione mentis liberari, aut præseruari, gratis in hac vita ditari, gloria in altera sublimari, nouissimũ locum semper eligat, nulli se præponat, vilissimum omnium se reputet. *Quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam, & omnis qui se exaltat humiliabitur, & qui se humiliat* 1. Pet. 5.

exaltabitur. Insuper se contemni & vilissimum reputari gaudeat, crebro inspiciendo Christum amore nostri fieri dignatum nouissimum virorum; Pan-
Isa. 53. sum reputantem se primum peccatorum & minimum Apostolorum, Da-
1. Tim. 1. uidem se æstimantē canem mortuum
1. Cor. 15. & pulicem viuum; Sanctos reliquos
1. Reg. 24. sanctitate eximios agnoscentes putum purum suum nihilum. Profunda humilitas, suique despicientia.

II. De diuini verbi Obseruatoribus, matri & sanguine iunctis, à Christo prælatis, Matth. 12. Luc. 8. Marc. 3.

Luc. 8. I. VEnerunt ad Iesum Mater & fratres eius, & non poterant adire eum præturba, & nunciatum est illi. Mater tua & fratres tui stant foris volentes te videre. Christo in domo quadam concionante ad turbas, B. Mater aliàs ordinariè Filium prædicantem sequi solita, superueniens cum eius consobrinis & cognatis præ modestia non indecorè eum interpellauit, sed foris stans verba gratiæ, quæ procedebant de ore eius, reuerenter audiuit. Quanto humilitatis & deuotionis affectu, quan-

to diuinæ gloriæ & salutis hominum promouendæ desiderio! quàm libenter suum solatium, quod ex familiari filij alloquio habere posset, postposuit conuersioni tot auditorum! Cum id circumstantes cernerent, vel ex bono affectu, vel ex maleuolentia forsan nonnulli, à Christo acrius reprehensi, per ludibrium illi intimarunt aduentum Matris & Fratrũ; quasi dicere vellent: En tu te Salomone, Iona maiorem, & Filium Dei de cœlo delapsum iactas, viden' radicem tuam, pauperculam matrẽ, & fratres te quærentes! Quod quanta humilitate & mansuetudine Christus cum B. Virgine tolerârit? Humilitas & mansuetudo, modestia. Zelus gloriæ Dei & animarum.

II. *Et respondens eis ait: quæ est Mater mea, & fratres mei? & circumspiciens eos, qui in circuitu eius sedebant, ait: Ecce mater mea & fratres mei*: Mater *mea & fratres mei hi sunt, qui verbum Dei audiunt & faciunt.* Non fecit hoc humillimus Iesus, & obseruantissimus tantę Matris filius ex contemptu, quasi illi maternæ charitatis officia minus grata essent, nec ex pudore, quasi eum pauperculæ matris & humanæ cognationis puderet; sed ex zelo gloriæ Patris & salu-

Matt. 12.

Luc. 8.

tis animarum, vt ostenderet, spiritualem cognationem longè carnali præferendam, & naturali erga matrem & cognatos affectui zelũ diuinæ gloriæ longè anteponendum: atque vt doceret exemplo, quod docuit verbo:

Luc. 14. *Qui amat Patrem vel Matrem plus quam me, non est me dignus.* Neque id ægrè tulit humillima Mater, quæ & sinceriſſimum filij sui erga se affectum exploratum habebat, & causam, cur ita loqueretur, intimè penetrabat. Mortificatio affectus carnis, zelus diuini honoris.

Matt. 12. III. *Quicunque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse meus frater, & soror, & mater est* Quantum est hoc solatium omnibus propriæ alienæq; perfectionis seriò promouendæ studiosis, qui & diuinam voluntatem, per accuratam præceptorum, consiliorum, regularum obseruationem implere, suamque voluntatem cum diuina in omnibus conformare, atque ad hæc eadem alios, quotquot possunt verbo, exemplo, orationis præsidio excitare satagunt: cum hac ratione ad summam in terris gratiæ, & in cœlis gloriæ prærogatiuam euehantur! Vis ergo esse frater Christi, & cohæres regni,

gni, stude semper & in omnibus prædicto modo implere sanctam voluntatem Dei. Vis insuper esse Mater Christi, quotquot potes; & quocunque modo potes, inuita, excita, impelle ad perfectè amplectendam & exequẽdam voluntatem Dei: quotquot enim ad hoc pertrahes, tot filios spirituales, & Christi fratres, imò toties in singulorum cordibus Christum ipsum paries. Zelus semper & in omnibus amplectendi & exequendi diuinum beneplacitum, atque ad idem alios excitandi.

De Nazarenis Christum præcipitare volentibus. Matt. 13. Marc. 6. Luc. 4. III.

I. *VEnit Iesus in patriam suam Nazareth, vbi erat nutritus, ingressus Synagogam die Sabbathi cœpit docere, & oblatum librum Isaiæ Prophetæ reuoluens, inuenit locum, vbi scriptum erat:* Spiritus Domini *super me, propter quod vnxit me: Euangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde, prædicare captiuis redemptionem & cæcis visum. Et cum plicuisset librum, cœpit dicere: quia hodie impleta est hæc scriptura in auribus vestris.* Christus vniuersalis omnium Sal- *Isa. 61.*

nator vnctus à Deo Patre, plenitudine omnium cœlestium charismatum, licet inchoare prædicationis officium in patria sua noluerit, ne videretur ad id humano affectu permotus; non tamen omninò prætereundum censuit, quantumuis præuideret tantâ gratiâ indignam. Quanto zelo salutis conciuium suorum locum citatum Isaiæ in Synagoga prælegerit & explanarit ijs, à quibus nouerat se contemnēdū! Quanto desiderio beneficia istic comprehensa exhibere exoptârit ijsdem, à quibus præsciebat se ad necem quærendum! Heu quod id nō agnouit ingrata Nazareth, quæ tunc conuenienter nomini suo verè florida & sancta fieri potuisset, si Sanctum sanctorum, auctorem omnis sanctitatis, & florem campi pulcherrimū reuerenter exceptisset! Quam florida quoque & sancta breui fieret anima, quam veritas intus erudit & ad perfectionem impellit, si loquentem audiret & impellentem sequi vellet! Zelus animarum, charitas erga ingratos.

II. Cùm illi mirarentur, calumniarentur, & scandalizarentur in doctrina eius, & miracula patrandi potentia, eo quod ex humili prosapiâ esset oriunda

oriundus, dicentes: *Nonne hic est filius Ioseph, fabri filius? Nonne hic est faber filius Mariæ. Vnde ergo illi omnia ista?* Arguit eorum temerariam maleuolentiam & ingratitudinem: *Amen dico vobis, quia nemo Propheta acceptus est in patria sua.* Idque probat exemplo Eliæ tempore famis ad Sareptanam viduam Sidoniam, vt ab ea sustentaretur, à Deo missi: Et Elisæi solum Naaman Syrum leprosum, præ tot leprosis in Israel mundantis. Quanta mansuetudine & efficacia eorum calumniam refellit, & ingratitudinem perstringit, nec tamen quicquam proficit! Idem cuiuis ingratæ & contumaci animæ præstat, dum eam ad resipiscendum inuitat, sed heu quoties irrito conatu! Zelus constans erga ingratos, Horror ingratitudinis. 3. Reg. 17. 4. Reg. 5.

III. *Hæc audientes ira repleti surrexerunt, & eiecerunt illum extra ciuitatem, & duxerunt illum vsque ad supercilium montis, vt præcipitarent eum. Ipse autem transiens per medium illorum ibat.* Quanta inuidia & crudelitas ingratorum Nazarenorum erga amantissimum salutis suæ Filium Dei, Saluatorem & Magistrum mundi, apud ipsos incarnari & educari dignatum! Multò sane

maior quam fratrum Ioſephi erga eundem innocentiſſimum & fratrum ſuorum amantiſſimum! At quantò maior Saluatoris erga eoſdem charitas, vt quamuis tum pro ipſis à tanta cæcitate & ingratitudine liberandis, mortem ſubire paratus eſſet, ſi ita æterno Patri placuiſſet, attamen ideò tunc mortem euitarit, vt plura & atrociora pro ijs pati poſſet. Deteſtatio inuidiæ & ingratitudinis, eximia ergà inimicos charitas.

De miſſione 12. Apoſtolorum.
Matt. 9. & 10.

Matt. 9. I. *Videns Ieſus turbas miſertus eſt eis, quia erant vexati & iacentes ſicut oues non habentes Paſtorem, tum dicit diſcipulis ſuis: meſſis quidem multa, operarij autem pauci. Rogate ergo Dominum meſſis, vt emittat operarios in meſſem ſuam.* Quod tunc diſcipulis pius Dominus intuens tot animarum interitum, cum intimo compaſsionis affectu dicebat, quoties idem auribus mentis noſtræ inſuſurrat, dum nobis ob oculos ponit, tantam turbam hæreticorum, politicorum & malorum Chriſtianorum, in perfidiæ & ignorantiæ tenebris miſerè pereuntium, & inſtar iumen-

mentorum in ſtercore voluptatum & vanitatum mundi computreſcentium: Et tantam raritatem eorum, qui ijs verbo, exemplo, conſilio & auxilio opitulari dignentur, qui ſincerè Dei gloriam & ſalutem animarum, & non quæ ſua ſunt quærant? Quanto proinde feruore & noſipſos ad laborandum in hac ſancta electorum meſſe in horreum Domini congreganda offerre, & vt quam plurimos zeloſos operarios, viros ſecundum cor ſuum excitare dignetur, obnixè efflagitare oporteret! Compaſſio, zelus ſincerus animarum.

II. *Et conuocatis 12. diſcipulis ſuis, dedit illis poteſtatem ſpirituum immundorum, vt eijcerent eos, & curarent omnem langorem, & omnem infirmitatem, præcipiès eis: Euntes prædicate dicentes: quia appropinquauit regnum cœlorum: gratis accepiſtis, gratis date.* Quanto gaudio pius Dominus hos 12. Apoſtolos ad prædicandum Euangelium regni emittebat, præuidens in illis tot millenis viros Apoſtolicos horum zelum æmulaturos! Quanto zelo omnium hominum vſque ad finem mundi creandorum ſalutem ſitiebat? quanto deſiderio quã plurimos feruentes operarios, qui ſe Matt. 10.

idonea in conuersione animarum præberent instrumenta, exoptabat? Quantoperè eorum dem eximiam perfectionem, profundam humilitatem, & profusam in datis sibi gratis talentis & charismatis; gratis vicissim alijs impertiendis liberalitatem desiderabat? Zelus feruens & gratuitus proximos per talenta sibi concredita iuuandi

III. Modum profectionis & prædicationis ijs exponit: *Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris; non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam; dignus est operarius cibo suo. Intrantes autem in domum, salute eam: Pax huic domui.* Ne anxia sollicitudine rerum temporalium in officio suo fungendo præpediantur, monet non solum rerum superfluarum curam abijciendam, sed etiam necessariarum in sinum diuinæ prouidentiæ, quæ fidelibus operatijs necessaria deesse non patietur, esse reijciendam: Vitandas deinde officiosas amicorum salutationes, plurimum Apostolici muneris functionem retardantes: demum omnibus ad quos diuerterint, pacem impertiendam, licet non omnes eam sint recepturi, Euangelicæque veritatis lucem propo-

proponendam, licet non omnes eam sint amplexuri. Quam expeditos ab omnibus sæcularibus curis & negotijs, quam zelosos complectentes omnes in visceribus charitatis Euangelij præcones cupit esse is, qui quod docuit verbo, prius exhibuit exemplo?! Paupertas, confidentia in Deo, zelus amplus & indefessus omnibus Christum annunciandi.

De prædictione persecutionum Apostolis imminentium. Matt. 10. V.

1. *Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes & simplices sicut columbæ.* Præmonet eos de imminentibus persecutionum procellis, & præmunit contra easdem clypeo prudentiæ serpentinæ, & simplicitatis columbinæ; volens nimirum eos instar serpentis voces incantantium, seu blanditias persecutorum animæ insidiantium contemnere, & potius totum corpus dilaniandũ offerre, quam fidem & salutem æternam perdere, & occasiones animas saluandi, prout serpens antiquus easdem perdendi quæsiuit, prudenter captare: atque instar columbæ sim-

simplicis felle carentis, iniuriarum immemoris, erga omnes quantumuis crudeles Tyrannos mansuetudinem, patientiam, charitatem insinuare, non pro malo malum reddere, sed malum in bono vincere. Quam præclarè hæc omnia præstitêre sancti Apostoli, & tot Apostolorum æmulatores, qui diuina virtute freti, non solũ velut agni inter lupos, plusquam lupinam eorum rabiem gloriosè eluserunt, sed sæpenumerò lupos ipsos in agnos conuerterunt! Suspice diuinam potentiam, & æmulare eorum prudentiam, patientiam, constantiam.

M. *Tradent enim vos in concilijs, & in Synagogis suu flagellabunt vos, & ad Præsides & Reges ducemini propter me, in testimonium illis & gentibus; cum autẽ tradent vos, nolite cogitare, quid aut quomodo loquamini; dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini.* Prædicit ijs apertius persecutiones Iudæorum & gentium contra eos concitandas, simulq; illos in spem erigit peculiarem illis promittendo assistentiam in confutandis & eludendis omnibus aduersariorum machinationibus. Quod liberaliter promisit, liberalius præstitit, & porrò præstare non desinit omnibus amore

sui

sũi persecutiones patientibus. Quis huius tam paternæ Dei prouidentiæ clypeo tectus aduersariorum machinamenta, calumniatorum opprobria, persecutorum tormenta horreat, & nõ potius omne gaudium existimet, si eiusmodi amore Christi tolerãdi occasio sibi obtingat! Patientia in aduersis, magnanimitas, & in Deo confidentia.

III. *Non est discipulus super Magistrum, nec seruus super Dominũ suum: si Patremfamilias Beelzebub vocauerunt, quanto magis domesticos eius?* Exemplo suo eosdem ad tolerantiã persecutionũ, calũniarũ, iniũriarũ animat: quã flagranti desiderio eos ad feruentẽ sui imitationem prouocandi, atque ad sublimiorẽ gratiæ & gloriæ gradum prouehendi? Qui talem ducem per viam crucis sequi detrectat, amplioris gloriæ brauium sibi porrectum acceptare recusat. Zelus sequendi Christum per viam crucis ad regnum.

De Misericordia, eiusq; actibus, internis & externis piè frequẽtandis, & incitamentis. — 27 — VI.

De Prudentia eiusq; actibus & incitamẽtis. — 6. p. med. — 28 — VII.

Domi-

18. hebd. post Trinit.

Dominica XVIII. Post Trinitatem.

I.

De mandato magno in lege. Matth. 22.

I. IEsus phariſæo cuidam legisdoctori roganti: *quod eſſet mandatum magnum in lege?* Reſpondit: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua, hoc eſt primum & maximum mandatum.* Quantò æterna Patris ſapientia huius præcepti ſublimitatem melius nouerat, tantò affectuoſiùs eius cognitionem & æſtimationem, quauis oblata occaſione inculcat; eò quod ſit præcipuum legis naturalis, ſcriptæ & Euangelicæ mandatum, finis omnium cæterorum, & aſsiduum ſupremæ virtutis charitatis exercitium. Et quanto eminentiùs omnem eius præcepti perfectionem intellectu, affectu & effectu iugiter adimplebat; tanto ſollicitiùs eiuſdem accuratam obſeruationē omnibus cōmendabat. Quanto ergò ſtudio merito nobis ad exi-

miam

miam charitatis Dei perfectionem hoc mandato contentam foret contendendum, conando Deum infinito amore dignissimum amare super omnia, perfectissimè quoad intellectum, affectum, & vires corporis & animæ omnes; per frequentationem actuum internorum & externorum amoris Dei, modo secundum omnem dimensionem perfectissimo, videlicet volendo & fauendo ipsi omne bonum intrinsecum & extrinsecum; amplecteudo omne eius beneplacitum; adimplendo omnem voluntatis nutum, purissimè propter ipsum, intensissimè quoad affectum & conatum; constantissimè inter prospera & aduersa; insatiabilissimè quoad heroica perfectiùs amandi desideria. Zelus proficiendi in amore Dei, cuius actus hic modo insinuato exercendi.

H. *Secundum verò simile est huic: Diliges proximum tuum sicut teipsum, in his duobus præceptis vniuersa lex pendet & Prophetæ.* En quanti sinceram dilectionem proximi faciat Filius Dei, qui & ipsius præstantiam & animæ rationalis dignitatem, & æterni Patris voluntatem penitissimè norat, vt præceptũ de diligendo proximo simile asserat esse:

esse præcepto de diligendo Deo, atq; vtrumque simul sumptum esse omnium, quæ in lege Moysis & Prophetis continētur, summarium. Simili igitur quoque conatu nobis connitendum erit, ad eximium in dilectionem proximi profectum, actus eius tam internos quam externos perfectè frequentando, omnesque defectus eis oppositos sollicitè cauendo. Zelus proficiendi in amore proximi, cuius actus etiam hic exercendi.

III. *Congregatis Pharisæis interrogauit eos Iesus: quid vobis videtur de Christo, cuius filius est? dicunt ei, Dauid* Errorem Iudæorum arbitrantium Messiam purum hominem futurum, apertè refellit, ostendens eum non solum filium Dauidis, sed insuper filium Dei futurum, cum is ipsum vocet Dominum dicens: *Dixit Dominus Domino meo* in Psalm. 109. in quo æterna Christi ex Deo Patre generatio, sacerdotium, regnum & potestas iudiciaria manifestè prædicitur. Quam studiosè Christus vbiq; captat occasionem, de omnibus etiam inimicis benemerendi, eos instruendo, monendo, in viam salutis dirigendo, eorum maleuolentiam beneuolentia compēsando! vti hic facit,

dum

dum calumniatoribus suis inculcat agnitionem suæ diuinitatis, ex qua pendet beata æternitas. *Hæc est enim*, vt ipse testatur, *vita æterna, vt te cognoscant verum Deum, & quem misisti Iesum Christum.* Zelus imitandi Christum in beneficentia erga omnes etiam inimicos, zelus animarum.

De Christo ambulante super aquas. II.
Matt. 14. Marc. 6.

I. *COmpulit Iesus discipulos intrare nauiculam & præcedere eum transfretum, donec dimitteret turbas, & dimissa turba ascendit in montem solus orare.* Suspice immensam erga suos discipulos charitatem Christi, pro ipsis vsque ad quartam vigiliam noctis in oratione perseuerantis; eosdem quantumuis inuitos à se ad tempus seiungentis, & tempestate exorta iactari in mari permittentis? Annon similem etiam Ecclesiæ fluctuanti, & cuiuis electorum inter desolationum & tentationum fluctus suspiranti, semper exhibuit, nunc exhibet, & porrò paratus est exhibere? Idem qui tunc in monte solus pro electis orabat, nunc ad dexteram

Patris

Patris pro ijsdem interpellat; qui tunc discipulis suauem suam præsentiam subtraxit, nunc quoque electis gratiã suæ visitationis subinde subtrahit: qui tunc illos procellis agitari permisit, nunc quoque hos desolationũ & aduersitatum fluctibus non raro circũagi permittit. Quam is ergo in omnibus his merito est redamandus, & glorificandus? Amor Dei, resignatio.

II. *Nauicula autem in medio mari iactabatur fluctibus. Et vidit eos laborantes in remigando.* Quàm grande nobis in omnibus ærumnis, tentationibus, periculis deberet esse solatium recogitare hæc omnia? quæ patimur, permitti à patre amantissimo maioris nostrę perfectionis, gratiæ & gloriæ, iugiter nos misericorditer intuente, ad fortiter contra tentationes dimicandum, ad generosè omne aduersitatum genus tolerandum nos animante, auxiliatricem dexteram porrigente, ad brauium perseuerantiæ apprehendendum exhortante! Quis hæc ruminans ventos contrarios tribulationum timeat? aut in remigando deficiat? Magnanimitas in aduersis, fiducia filialis.

III. *Circa quartam vigiliam noctis venit ad eos, ambulans super mare, cumque*

conturbati phantasma esse putarent, statim Iesus locutus est eis, dicens: habete fiduciam, ego sum, nolite timere. O ineffabilis Domini bonitas, qui ideo electos ad tempus affligi permittit, solatium ijs auxiliumque subtrahit, vt virtutem eorum probet, meritum augeat, gaudium impleat: quanto solatio id videbimus, quando ex procelloso huius mundi pelago, ad portum æternæ felicitatis enatabimus? Amor, fiducia, resignatio ad omnia aduersa.

De Petro ambulante super aquas. ibid. III.

I. RESPONDENS *Petrus dixit: Domine, si tu es, iube me ad te venire super aquas, at ipse ait: veni, & descendens Petrus de nauicula, ambulabat super aquam, vt veniret ad Iesum.* Ingens in corde Petri fidei, fiduciæ & charitatis incendium ardebat, quo illuminatus & inflammatus Christum non purum hominem, sed Dei filium potentissimum, cui omnes creaturæ ad nutũ deseruiant, agnoscebat; ad eundem vtpotè infinite amabilem quam primum si pla-

si placeret aduolare cupiebat: nec tumentes fluctus diuina eius fretus potentia, si iuberet calcare metuebat. Quid non potest sincera & magna fides? Quid non audet humilis & resignata fiducia? quid non tentat amore dilecti sincera & feruens charitas? Et quid hæc tria, si coniuncta sint, non impetrant. Annuit Christus benignè votis Petri longè vires suas excedētia desiderantis & molientis: an non annuet votis tuis, & cuiusuis electi perfectissimè ipsi etiam supra vires placere, eius gloriam & proximorū salutem promouere gestientis? Zelus ardorem fidei, spei & charitatis Petri imitandi concipiēdus, affectusq; earundem virtutum præcipui hic exercendi.

II. *Videns verò ventū validum timuit, & cū cœpisset mergi, clamauit dicens: Domine saluum me fac. Et continuo Iesus extendens manum apprehendit eum: & ait illi, modicæ fidei, quare dubitasti?* En speculum humanæ fragilitatis tam subito inter tentationum & aduersitatum fluctus animum despondentis, in concepto feruore spiritus intepescentis, de perseuerantia & salute periclitantis: Et infinitæ pietatis & misericordiæ Saluatoris tam promptè filijs periclitan-

tibus

tibus paternam dexteram porrigentis, ex desperationis & pusillanimitatis abysso eruentis, nouum feruorẽ & robur spiritus impertiẽtis. Agnitio & depressio sui nihili, agnitio & exaltatio infinitæ potentiæ & bonitatis Dei.

III. *Et cum ascendissent in nauiculam, cessauit ventus. Qui autem in nauicula erãt, venerunt & adorauerunt eum dicentes: Verè filius Dei es.* Quale fuerit discipulorum gaudium, cum cernerent tempestatẽ sedatam, amantissimum Magistrum præsentem, turbam eorum, qui erant in naui eiusdem potentiam suspicientem & diuinitatem adorantem! Simile nõ rarò gaudiũ experitur quisquis electorum ex magna tentatione, tribulatione, & angustia repentè à diuina prouidentia eripitur. At quantò liquidius tandem diuiniusq; erit gaudium, quod experientur electi, cum enauigato naufrago huius vitę pelago appellentes ad littus beatæ æternitatis, videbunt perpetuam patriæ cœlestis tranquillitatem, æternam optatissimamque dulcissimi Saluatoris sui præsentiam, & totam cęlestem curiam eundem adorantem, & misericordias eius æternùm cantantem! Amor, gratitudo, desiderium cœlestis patriæ.

IV.

De confessione Petri. Matt. 16.

1. CHristus interrogabat discipulos suos: *quem dicunt homines esse filium hominis? at illi dixerunt: alij Ioannem Baptistam, alij Eliam, alij Ieremiam, aut vnum ex Prophetis: dicit illis Iesus: Vos autem quem me esse dicitis?* Amantissimus profectus spiritualis suorum discipulorũ Magister Christus percontando, quid homines, & quid ipsi de filio hominis sentiant, captat occasionem clariùs ijs seipsum manifestandi, & quanta ijs præ reliquis concessa sit gratiæ prærogatiua, enucleatius declarandi; vt sic in cognitione mysteriorum fidei plenius illuminati, alios quoque perfectius illuminarent, & charismata sibi gratis impertita pluris facerent, & gratiores pro ijs existerent, alioſque ad idem incitarent. Idem tibi spiritualiter præstat, quoties intus illuminat, & beneficia peculiaria tibi collata in memoriam reuocat. O si illum sæpius te sic interrogantem: quid de filio Dei pro te facto filio hominis, quid de tanto eius amore, quid de tantis beneficijs sentis? quid illi merito retribuendum censes? attentè audires digna-

dignareris ; quam incredibili eius amore, quam feruenti perfectionis desiderio inflammareris ! Amor Iesu, gratitudo, zelus diuinis inspirationibus parendi.

II. *Respondens Simon Petrus dixit : Tu es Christus filius Dei viui. Respondens autem Iesus dixit ei : beatus es Simon Bar-Iona, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus qui in cælis est.* Quanto zelo amoris & honoris Magistri sui, quãto cordis gaudio Petrus speciali gratia ob feruorem suum præuentus, alios condiscipulos præueniens, quid de Christo sentiret, paucis verbis exposuerit, exclamans: *Tu es Christus filius Dei viui*; quasi diceret, Tu es verus ille Messias olim Iudæis promissus, Ille desideratus cunctis gentibus, ille sacerdos æternus secundum ordinem Melchisedech. Ille Propheta quem omnes debent audire, Ille Sanctus sanctorum, Ille vnctus oleo exultationis præ participibus suis : Tu es filius Dei viui, non adoptiuus, sed naturalis. Quãto maiore zelo glorię Patris, & ipsius salutis, quanto maiore gaudio & congratulationis affectu Christus responderit: *Beatus es Simon*, & prærogatiuã gratiæ singularem illi

Agg. 2.

Dan. 9.

Hebr. 1.

conceſſam extollendo, & fontem è quo illa profluxit, gratuitam nimirum æterni Patris miſericordiam & liberalitatem apertè illi demonſtrando, vt ſic intimam humilitatem conſeruaret, & ſe gratiorem auctori gratiæ exhiberet. O ſi tot peculiares tibi à Deo gratias ex gratuita benignitate Dei communi eatas, vt par eſt, agnoſceres, quam te felicem, præ tot alijs cenſeres! quanta humilitate tè his indignũ reputares! quanto feruore compenſare ſtuderes! Aeſtimatio gratiæ vocationis ad fidem & perfectionem, gratitudo & feruor cooperandi.

III. *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram adificabo Eccleſiam meam.* En quam liberaliter Chriſtus feruorem fidei & charitatis Petri, etiã in hac vita remunerat, conſtituendo eum ſupremum ſuum in terris vicariũ, ſecundarium Eccleſiæ ſuæ fundamentum, dando illi ſummum ligandi & ſoluendi Pontificium! Quanto liberalius eius, omniumque eiuſdem feruorem æmulantium aſſiduos conatus in diuina gloria, per ſe alioſque latius propaganda, in altera remunerabit? Amor, feruor perfectè Deo ſeruiendi.

De

De Martyrio & cruce ferenda. Matth. V. 16. Vers. 21.

I. CVm Iesus prædixisset discipulis instantem passionem & mortem suam: *Assumens eum Petrus, cœpit increpare illum, dicens: absit à te Domine: non erit tibi hoc. Qui conuersus dixit Petro, vade post me Satana, scandalum es mihi, quia non sapis quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum.* Quantus Christi feruor patiendi omnia ab æterno prædefinita! Quantus zelus sanctissimam æterni Patris perfectissimè implendi voluntatem, quam vt humanis rationibus longissimè præferendam ostenderet, Petrum, quãtumuis ex tenerrimo erga se amore eidem reluctantem, tam durè increpare non dubitauit. Amor crucis, resignatio.

II. *Tunc Iesus dixit discipulis suis: si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me.* Regiam, certam ac securam ad cœlum viam esse continuam sui suarumque cupiditatum mortificationem, heroicam omnium ærumnarum, persecutionum, iniuriarum, calumniarum,

dolorum, cruciatuum, omniumque quæ à Deo immittuntur, vel permittuntur, aduersitatum tolerantiam, absolutamque omnium in hoc mundo carorum, ac vitæ demum ipsius, si gloria Dei postulet, abnegationem, cum tam disertè infallibilis veritas asserat, quis contra hiscere, nisi animam suam velit perdere, audeat? imo quis hanc, quantumuis asperam crucis viam ingredi cum alacritate & gaudio non gestiat, quam dulcissimi Saluatoris sui vestigijs calcatam & complanatam cernit. Feruens amor mortificationis, crucis, Martyrij

III. Ad hanc regiam crucis viam intrepidè exemplo suo ingrediendam nos efficacibus hisce stimulis inuitat: 1. ob oculos nobis ponendo periculum æternæ damnationis, quæ extra hanc viam incurritur: *Qui enim voluerit animam suam saluam facere, perdet eam.* 2. Inæstimabile pretium animæ rationalis, quæ extra eandem viam crucis perditur: *quid prodest homini, si vniuersum mundum lucretur, anima vero suæ detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* 3. Memoriàm iudicij & æternæ retributionis. *Filius enim homi-*

hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis, & tunc reddet vnicuique secundum opera eius. Quis crucem horreat, si hæc intelligat, credat, & expendat Affectus ijdem.

De iustitia, eiusque actibus & incitamentis } 6. p. med. } 29 VI.

De religione, eiusque actibus & incitamentis } 6. p. med. } 30 VII.

Dominica XIX. Post Trinitatem. 19 hebd. post Trinit.

De Paralytico. Matth. 9. I.

I. *IEsus Paralytico iacenti in lecto sibi oblato ob fidem deportantium dixit: confide fili, remittuntur tibi peccata tua.* Ex abundantia bonitatis suæ Iesus spiritualem prius, quam corporalem paralysin huius afflicti curat, vt ostendat 1. morbos mentis esse periculosiores & grauiores morbis corporis. 2. Languores spirituales plerumque esse causas & radices languorum.

rum corporalium. Permitti à diuina prouidentia morbos & miserias corporales ad expiandas culpas, & præcauendas ægritudines spirituales 4. Se liberaliorem in beneficijs conferendis, quam nos in petendis, nequeid solum intuitu propriorum, sed etiam alienorum meritorum. Quanta ergè misericordia Dei censenda est, morbis, ærumnis & afflictionibus varijs exerceri! quanta fiducia in his omnibus ad paternam Dei prouidentiam recurrendum, vt desideratum ex his malis elicere dignetur bonum Resignatio, & filialis fiducia in aduersis.

III. *Dicentibus scribis intra se, hic blasphemat, videns cogitationes eorum, dixit: vt quid cogitatis mala in cordibus vestris? quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata; an dicere, surge & ambula.* Quam mansuetè illorum calumnias refellit, non prolixa verborum contentione, sed miraculosa beneficij exhibitione; vt nos doceret, calumniatorum ora, nō tam arguta obiectarum cauillationum refutatione, quam exemplari vita & constanti bonorum operum exercitatione esse obstruenda. Mansuetudo erga calumniatores, studium conuersationis exemplaris.

III.

III. *Videntes turbæ sic curatum Paralyticum, timuerunt & glorificauerunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus.* Vti hic scribæ Christi, tantum miraculum patrantis, potentiam & bonitatem temerè iudicant, reprehendunt & blasphemant; turbæ verò suspiciunt, laudant & glorificant: Sic in hodiernum vsque diem opera diuinæ potentiæ, iustitiæ & misericordiæ reprobi temerè dijudicant, improbant, damnant; Electi reverentur, probant, glorificant. Quanta ergo reuerentia, submissione ac deuotione omnia diuina iudicia, decreta, permissiones & opera sunt suspicienda, probanda & amplectenda! Reuerentialis admiratio, & approbatio diuinorum iudiciorum & operum.

II. De transfiguratione Domini. Matt. 17. Luc. 9.

I. IEsus cum ad amorem crucis & martyrium suos discipulos ad-
Matt. 16. hortatus esset, subiecit: *Amen dico vobis, sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominis in regno suo. Et post dies sex assumpsit Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius, & ducit illos in montem excelsum seorsim, vt oraret:* Volens nimirum eos ostensione gloriæ & claritatis sui corporis efficacius excitare ad amorem crucis, vt si sperent similis aliquando secum gloriæ & felicitatis brauium, non detrectent similis secum ignominiæ & passionis consortium. Quam peculiari gratiæ prærogatiua dignatus est Dominus hos tres discipulos, dum eos secum nunc in montem Thabor, tanquam spectatores suæ glorioſæ transfigurationis, assumit, quos futurus erat quoque secum in montem Oliueti, tristitiæ & agoniæ suæ testes futuros; dum ijs cælestis beatitudinis delicias præliban-das ibidem propinat, & clariorem suæ diuinitatis & mysteriorum passionis

& resurrectionis cognitionem communicat! quam peculiari quoque gratia dignatur eos, quos præ tot alijs in montem perfectionis ducit, vbi abdicatis omnibus curis sæcularibus, & mundi carnisque lenocinijs per tria vota exclusis, in magna tranquillitate Deo, sibique vacant, non raro cœlestium deliciarum micas prægustant, & clarius fidei mysteria, diuina beneficia & attributa penetrant! O verè felices, si felicitatem suam humili gratoque animo agnoscant, & totos se eius amori, à quo tam peculiariter dilecti sunt, medullitus impendant! Gratitudo, amor, zelus quidnis amore Christi faciendi & patiendi.

II. *Et transfiguratus est ante eos. Et facta est dum oraret, species eius altera, & resplenduit facies eius sicut sol, vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix.* Voluit pius Iesus his discipulis suis tantam, quantã mortales oculi ferre poterant, corporis sui claritatem, etiam in vestimenta redundantem, spectandam exhibere. 1. Vt eos in fide gloriosæ resurrectionis suæ confirmaret, ad spẽ similis gloriæ excitaret, ad amorẽ desideriumq; erucis inflãmaret. 2. Vt innueret, quanti homines faceret, quorum

amore tanta gloria carnem suam toto mortalis vitæ tempore alias ei debitã sponte priuasset, vt pro ijs pati & satisfacere posset. 3. Vt ostenderet quam paratus esset, similem illis gloriam, non solum promereri, olimque impertiri, sed etiam in hac vita eandem ijs prælibandam offerre. Quam inæstimabilis illa fuit charitas! similem quoties etiam nunc feruidis seruis suis in diuinarum rerum contemplatione impertit, dum eorum intellectũ miro diuinarum illustrationum fulgore irradiat, voluntatem cęlesti suauissimorum affectuum æstu inflammat, tantaque nonnunquam affluentia cœlestium consolationum animã inebriat, vt in fragile etiam corpus earum vis redundet; atque in exterioribus actionibus piè perfecteque obeundis resplendeat! Congratulatio de gloria Christi, gratitudo, amor, feruor deuotionis.

III. *Et ecce duo viri loquebantur cum illo. Erant autem Moyses & Elias visi in Maiestate: & dicebant excessum eius, quem cõpleturus erat in Ierusalẽ.* Quanto gaudio hi sancti Prophetæ viso Saluatore tot retro sæculis promisso exultarint! quam reuerenter eum adorarint!

quam

quàm affectuosè gratias egerint! quãta compaſsione de inſtanti eius paſsione & morte inter ſe contulerint! quanta admiratione tam mirabilẽ eius exceſſum ſuſpexerint! O ſi & tu, anima mea, exceſſum illum dolorum, calumniarum, cruciatuum, quos Chriſtus amore tui tolerauit; exceſſum gratuiti & infiniti amoris, quo impulſus tanta dixit, fecit, pertulit; exceſſum illum ſatisfactionum, quibus debitum humani generis longè exceſsit; denique exceſſum illum abſolutiſsimę patientiæ, obedientiæ, humilitatis, aliarumque virtutum, quas tunc exercuit; Si inquam exceſſus hos omnes clarè intuereris; quantopere ad redamandum & imitandum eum accenderis! Admiratio, gratitudo, amor, imitatio Chriſti in exceſſu harum virtutum.

De eadem transfiguratione. ibid. III.

I. *PEtrus verò & qui cũ illo erant grauati erant ſomno. Et euigilantes, viderunt maieſtatem eius & duos viros, qui ſtabant cum illo. Et factum eſt cum diſcederent ab illo, ait* Petrus *ad* Ieſum: *Præceptor, bonum eſt nos hic eſſe: & faciamus tria tabernacula, vnum tibi, & vnum Moyſi,* Luc. 9.

& vnum Eliæ, nesciens quid diceret Si vel modica prælibatio gloriæ clarificati corporis tanto gaudio horum discipulorum mentes impleuit, vt omnium terrenorum obliti, huic vni inhiarent: quibus tandem delicijs inebriabit mentes Beatorum plena, secura & perfecta possessio ineffabilis Beatitudinis animæ & corporis: quid proinde pro illa consequenda non tentandum, non faciendum, non tolerandũ? Spes gloriæ, zelus multa ardua faciendi & faciendi amore Dei

II. *Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbrauit eos. Et ecce vox de nube dicens: hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui, ipsum audite.* Filius Dei qui in hac ipsa glorioſa transfiguratione ſua, omnia tormenta, & opprobria ſibi ſubeunda, ob oculos ponere, atq; ad illa ſe promptiſſimè offerre non dedignabatur, à Spiritu ſancto in nube lucida præfigurato, & à Patre intonante: Hic eſt Filius meus dilectus, luculẽto teſtimonio clarificatur, eiuſque doctrina omnibus amplectenda commendatur: vt clarius nobis innoteſcat heroicum perfectæ reſignationis ad omnia quantumuis ardua exercitium, eſſe ſecuriſſimum ad eximiam glo-

gloriam compendium. Zelus Christum in hoc imitandi.

III. *Timore prostratos discipulos Iesus tetigit dicens: surgite nolite timere, nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis à mortuis resurgat.* Quam pius Dominus & suauis ita suis Electis timore conturbatis erigendis, afflictisque consolandis? quàm sollicitus in exhibendo nobis exemplo intimæ humilitatis, dum prohibet hanc clarificationem, vsque dum resurgeret, propalari, qui non erubuit coram omnibus confundi, & tanquam Princeps latronum in medio latronum mori! Benignitas erga pusillanimes & afflictos, Fuga humani plausus.

De Lunatico à Christo curato. IV.
Matt. 17. Marc. 9.

I. *IEsu descendente de monte, oblatus est puer obsessus à spiritu muto, quem discipuli non poterant curare, à parente sic deprecante: Si quid potes adiuua nos, misertus nostri. Iesus autem ait illi: Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans Pater pueri cum lacrymis aiebat: Credo Domine, adiuua incredulitatem meam:* Viden' ex monte contemplationis exemplo Christi descen-

dens-

tendũ esse ad exhibenda proximis indigentibus officia charitatis! Et quicquid speras te impetraturum, cum magna fide & fiducia esse petendum. Misericordia erga proximos, fiducia.

II. *Iesus comminatus est spiritui immundo dicens: Surde & mute spiritus, ego precipio tibi, exi ab eo, & amplius ne introeas in eum. Et exclamans, & multum discerpens eum, exiit ab eo, & factus est sicut mortuus. Iesus autem tenens manum eius, elevauit eum, & surrexit.* Si diabolus tantam tyrannidẽ exercet in corpus, quod ad tempus iusto Dei iudicio occupare finitur: quantam exercebit in animã, quæ æternùm illi iusto Dei iudicio cruciandа traditur! Si ergo magna misericordia est ab eius temporali tyrannide liberari, quanto maior ab æterna præseruari! Horror peccati, quo incurritur tyrannis diaboli, Gratitudo, & amor dulcis seruitutis Christi.

III. *Discipuli secretò interrogantibus: Quare nos non potuimus eijcere illum, respondit; propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic, transi hinc illuc, & transibit, & nihil impossibile erit vobis. Hoc autem genus non eijcitur, nisi per orationem & ieiunium.*

Cum

Cum tanta sit vis fidei, vt omnia possibilia sint credenti, quam detestanda ergo nostra socordia, in necessarijs animæ & corporis subsidijs pro nobis alijsque magna cum fide & fiducia petendis? Quam execranda pusillanimitas in tentationibus vitijsque, quantumuis grauibus, superandis? modo idonea non negligamus adhibere remedia: cuiusmodi sunt oratio & mortificatio in tentationibus carnis, & similibus vitijs magis radicatis. Fiducialis oratio, & strenua mortificatio.

De contentione discipulorum de primatu. Matt. 18. Marc. 9. V.

I. *IEsus veniens Capharnaum interrogat discipulos: quid in via tractabatis? at illi tacebant. Siquidem in via inter se disputauerant; quis eorum maior esset. Et residens vocauit duodecim, & ait illis: Si quis vult primus esse, erit omnium nouissimus, & omnium minister.* Quàm suauiter supremus humilitatis amator & Magister suos discipulos in schola humilitatis satis diu exercitatos, nihilominus longè ab intimæ humilitatis via exorbitantes in viam reuocat, & horrorem ambitionis ijs inculcat! O si *Marc. 9.*

scires.

scires quàm ipsi displiceas, si cor tuum eleues, & in mirabilibus super te ambules, quam seriò te deprimeres, & deprimi optares! quàm exaltari horreres! Mansuetudo, fuga ambitionis.

Matt. 18. II. *Et aduocans Iesus paruulum, statuit in medio eorum, & dixit: Amen dico vobis: nisi conuersi fueritis, & efficiamini sicut paruuli; non intrabitis in regnum cœlorum. Quicunque ergo humiliauerit se sicut paruulus iste, hic est maior in regno cœlorum.* Vt clarius ostendat eximiam humilitatem esse expeditissimam ad veros, æternosq; honores viam, proponit ijs æmulandam innocentiam, simplicitatem & modestiam pueruli, qui paruulum se agnoscit, & talem haberi cupit, nemini se præfert, neminem contemnit, nullas dignitates affectat, nullas præeminentias alijs inuidet. Quisquis in his & similibus est paruulo similior, is coram Deo, & Angelis est maior. Studium eximiæ humilitatis, innocentiæ & simplicitatis.

Marc. 9. II. *Quem puerum cum complexus esset Iesus, ait illis: Quisquis vnum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit.* Vt magis hanc puerilem innocentiam, modestiamq; nobis inculcet, & quam grata sibi sit ostendat, ex quâ tenero

tenero amoris affectu paruulum illum diuinis brachijs suis stringit! quam diserte asserit, quicquid obsequij & charitatis vni ex eiusmodi paruulis amore eius fuerit impensum, id non secus se accepturum ac remuneraturum, quam si sibiipsi impensum fuisset. Feruor proficiendi in ijsdem virtutibus.

De perfectę obedientiæ proprietatibus, gradibus & fundamentis.	6. p. med.	31.	VII.
De obedientiæ actibus, internis, externisque & incitamentis.		32	VII½.

Dominica XX. post Trinitatem.

20. hebd. post Trinit.

De veste nuptiali. Matth. 22.

I.

I. SImile *factum est regnum cœlorum Regi, qui fecit nuptias filio suo, & misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias, & nolebant venire. Et abierunt alius in villam suam, alius ad negotiationem suam, reliqui verò tenuerunt seruos suos, & contumelijs affectos occiderunt.*

Æter-

Æternus Pater fecit triplices nuptias Filio suo, 1. Desponsando eum cum humanitate per incarnationem. 2. Cū Ecclesia militāte & quouis eius membro per fidem, & charitatē, & gratiam. Cum Ecclesia triumphante, & quouis Beato per æternæ Beatitudinis communicationem. Ad has inuituait homines olim per Apostolos, eorumque successores, nunc autem inuitare non desinit per concionatores & animarū zelatores. Quanta Dei benignitas tam indignos ad tam diuinas nuptias inuitantis! Quanta hominum malitia & insania venire renuentium, imò inuitatores contumelijs iniurijsq; affectos repellentium, aut trucidantium! Toties hoc ingrata anima attentare non dubitat, quoties amore opum, honorum, voluptatum quoduis graue peccatum admittere, seq; indignam hisce nuptijs reddere non reformidat. Gratitudo, Amor Dei, horror ingratitudinis & cuiusuis peccati.

II. *Rex iratus missis exercitibus suis perdidit homicidas illos, & ait seruis suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui inuitati erant, non fuerunt digni, ite ergo ad exitus viarum, & quoscunque inueneritis, vocate ad nuptias.* Quam horrenda illa pœna ingra-

ingratis iusto Dei iudicio irrogari solita, vt concessis peculiaribus gratiæ præsidijs priuati reprobentur, alij ijsdē ditati in eorum locum assumantur! Experti id olim sunt ingrati Iudæi tot prærogatiuis à Deo ornati, quibus repudiatis gentiles, prius idolomania infatuati, sunt substituti: Experti idem sunt tot ingrati Christiani & repidi religiosi, hodieque experiuntur, qui tot extraordinarijs auxilijs gratiæ, quibus vti noluerunt, aut oscitanter voluerunt, iustè exspoliati, ex cœlo in cœnum, ex paradiso in infernum ruere permittuntur; Alijq; gratiores & feruentiores futuri similibus gratię auxilijs gratis præuenti, in eorum locum à Deo scrutatore cordium substituuntur. Ne similem ingratorum pœnam vnquam incurras, cogita tibi iugiter illud insusurrari: *Tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuam.* Horror ingratitudinis, Feruor auxilijs gratiæ rectè vtendi.

III. *Impletis nuptijs discumbentium ingressus Rex, vidensq; hominem non vestitum veste nuptiali, ait illi: Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? iussitq; eum protinus ligatis manibus ac pedibus mitti in tenebras exteriores.*

Non

Non sola fides, non sola externa virtutũ species ad hoc nuptiale conuiuium dignè adeundum sufficit, sed requiritur forma virtutum; per vestem nuptialem designata sincera charitas, qua ipse Sponsus vestitus ad nuptias venit, ideoque omnes eadem vestitos comparere cupit. O quanta turba eorum, qui ad nuptias hasce speciosoChristiani nominis titulo, apparentis pietatis & nudæ fidei larua tecti, nec de veste nuptiali perfectæ charitatis erga Deũ & proximum solliciti se temerè ingerere præsumunt, ideoque excludi, & in baratrum æternorum tormentorum detrudi merentur! Quanta paucitas eorum, qui in hac pretiosa veste eximiæ charitatis comparanda, eaque indies magis elaboranda, ac perficienda, per assiduum omnimodæ iustitiæ & sanctitatis studium strenuè constanterque desudant, ideoque tam pauci ad cœnam illam nuptiarum Agni, æternùm duraturam admittuntur! *Vere multi vocati, pauci electi*! Quàm felix ille, qui dum ex nuptijs Ecclesiæ militantis euocatur ad nuptias Ecclesiæ triumphantis, dicere poterit: *Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimen-*

Isa. 61.

to

tis salutis, & indumento iustitiæ circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona, & quasi sponsam ornatam monilibus suis. Feruor proficiendi in eximia charitate, & omnimoda perfectione.

De scandalo vitando. Matt. 18.

II.

I. *Qui scandalizauerit vnum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei vt suspendatur mola asinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. Væ mundo à scandalis Væ homini illi, per quem scandalum venit.* Cui non tinniant ambæ aures, dum æternam Veritatem sic audit detonantem in eos, qui vel peruerso consilio, vel pernicioso colloquio, vel prauo vitæ exemplo, vel quouis alio modo innocentes corrumpunt, ad sui imitationem trahunt, ad hæc vel illa flagitia pertrahunt, à meliore bono auocant, in feruore spiritus impediunt! O quàm horrendum est, vel vnum prædicto modo scandalizare! quantò magis horrendum plures, aut familiam & congregationem integram dissolutioris vitæ exemplo, aut strictioris disciplinæ contemptu inficere, secumque in barathrum æternæ damnationis trahere! Horror cuiuscunq; scandali, zelus vitæ exemplaris.

II. *Si*

II. *Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum & proijce abs te. Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum & proijce abs te.* Sicut cuiuis cauendũ, ne alios scandalizet, sic etiam aduigilandum, ne se vel à seipso, suisque prauis concupiscentijs, vel ab alijs scandalizari, peruerti, in quoduis peccatũ induci, à Deo separari, & à recto perfectionis tramite dimoueri vnquam sinat. Quare omnia potiùs, quantumuis sibi carissima dimittat, abdicet & proscribat oportet, quam vt ijs se in diuini Numinis offensam aut salutis discrimen pellici permittat: quod fiet oculos alioſq; sensus cautè custodiendo, affectus prauos refrenãdo, intellectus curiositatem pertinaciamq; voluntatis reprimendo, amicos, socios, alioſque, quantumuis instar manus, pedis, oculi, nobis vtiles, si à Deo & perfectionis studio nos auocare præsumant, à nostra familiaritate remouendo. An non multò satiùs est hac ratione spiritualiter sibi manus, pedes abscindere, oculosque eruere, quam cum ijsdem æternæ damnationis maledictum incurrere! Mortificatio sensuum, passionum, animæ potentiarum, fuga prauæ & pernitiosæ familiaritatis.

III. *Vi-*

III. *Videte ne contemnatis vnum ex his pusillis. dico enim vobis, quia Angeli eorum in cœlis vident semper faciem Patris mei, qui in cœlis est.* Suauissimum & efficacissimum suggerit medium & motiuũ cauendi scandala paruulorum, videlicet iugem memoriam Angelorum tutelarium præsentium. Quis enim quẽdam illorum scandalizare aut contristare auderet, si præsentem eius Angelum, à quo coram iusto Iudice Deo ideo sit accusandus, viuæ fidei oculis cerneret? Imò quis se à quocunque seductore ad peccatum quoduis induci sineret, si præsentiæ custodis sui Angeli meminisset! Horror scandali, & cuiusuis peccati ob præsentiam Angelorum.

De Christo à Samaritanis non recepto Luc. 9. III.

I. *DVm complerentur dies assumptionis Iesu, & ipse faciem suam firmauit vt iret in Ierusalem, & misit nuncios ante conspectum suum: Et euntes intrauerunt in ciuitatem Samaritanorum vt pararent illi. Et non receperunt eum, quia facies eius erat euntis in Ierusalem.* Quanto ardore ab æterno Filius Dei desiderauit venire in mundum, ad assumendam carnẽ

nostram, tanto ardore nunc anhelat Ierosolymam, ad perficiendum opus redemptionis nostræ, per Passionem suam; licet præuideret, & tantam eorum, quæ passurus erat atrocitatem, & tantam Iudæorum vitæ suæ & famæ insidiantium malignitatem, & tantam eorum, quibus sua passio profutura esset, raritatem. Quàm inæstimabilis illa charitas! At quàm intolerabilis hominum tantam eius dignationem nec agnoscentium, nec æstimantium stupiditas! Heu quàm multi cum ingratis Iudæis Verbum Patris amore nostri incarnatum, & cum Samaritanis pro salute nostra in ara crucis immolatum, & pretium redemptionis suæ nobis nunc applicare paratum recipere in hodiernum vsque diem renuunt, gratiam ab eo oblatam respuendo, imò eius vulnera renouando, sanguinem conculcando! quod toties faciunt, quoties graui peccato eum offendunt. Amor, gratitudo, horror ingratitudinis.

II. *Cum vidissent autem discipuli eius Iacobus & Ioannes, dixerunt: Domine, vis dicimus, vt ignis descendat de cœlo & consumat illos?* Tantam Filio Dei irrogatam iniuriam discipuli zelo Eliæ ac-

cen-

censi igne de cœlo misso vindicandam censent, & verò sic vindicassent, si zelo eorum benignus Dominus annuisset. quid non auderent in perfrictæ frontis peccatores Angeli diuinæ iustitiæ gladium ferentes, nisi infinita Dei misericordia iustitiæ rigorem temperaret, eorumque ad vindictam faciendam iam accinctorum iustam iram inhiberet! Horror peccati, & diuinæ vindictæ.

III. *Et conuersus increpauit illos dicens: nescitis cuius spiritus estis, Filius hominis non venit animas perdere, sed saluare. & abierunt in aliud castellum.* Quam incomprehensibilis mansuetudo, benignitas & charitas Saluatoris tam seuerè indiscretum zelum suorum discipulorum increpantis, tam mansuetè tantam hominum inhumanitatem ferentis, tam disertè se non venisse ad perdendas, sed saluandas animas asserentis? Quem hæc non pelliceat ad teneram eiusdem amorem, filialem fiduciam, seriamque in mansuetudine, compassione, inimicorum dilectione imitationem! Amor, fiducia, imitatio in mansueto & discreto zelo.

IV. De missis ad prædicandum septuaginta duobus discipulis. Luc. 10.

I. DEsignauit & alios septuaginta duos: Et misit illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatem & locum, quo erat ipse venturus, dans illis potestatem curandi infirmos, & iubens annunciare appropinquat regnum Dei. Quò ardentiùs Saluator salutem omnium sitiebat, eò plures in eadem promouenda cooperatores cooptabat, quos in charitate fraterna perfectos, in vnione & mutua beneuolentia eximios, in vitæ innocentia conspicuos esse volebat, ideo binos tanquam sibi inuicem consiliarios, collaboratores, & conuersationis suæ testes futuros mittebat. Idem in hodiernum vsq; diem præstat, nunc hos, nunc illos in collegas suos in tam sancto opere animarum salutem procurandi asciscendo, quos eò plures, ijsdemq; virtutibus excellentiores nunc optat, quò maiorē animarum messem, & idoneorum operariorum raritatem nouit. Zelus animarum, feruor proficiendi in charitate & exemplari conuersatione.

II. Minatur Ciuitati illos recipere nolenti. *Dico vobis, quia Sodomis in illa die*

die remissius erit, quàm illi ciuitati Deinde exprobrat Corozaim, Bethsaidæ, & Capharnao incredulitatem & obstinationem: *Væ tibi Corozaim, væ tibi Bethsaida; quia si in Tyro & Sidone factæ fuissent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio & cinere sedentes pœniterent.* Audiat & horreat hoc æternum væ peccator ingratus, & religiosus tepidus, qui tot peculiaribus inspirationibus illustratus, tot gratijs extraordinarijs præuentus, nec ad seriam emendationem cor emolliri, nec ad feruens perfectionis studium accendi sinit, atque ita se gerit, vt merito de illo Deus per Isaiam conqueri possit: *Quis cæcus nisi seruus meus, & surdus nisi ad quem nuncios meos misi?* Isa. 42. O quam horrendum tales manet iudicium! *Cui enim multũ datum est, multum quæretur ab eo.* Luc. 12. Horror ingratitudinis & tepiditatis.

III. *Reuersi sunt autem Septuaginta duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam dæmonia subijciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis: Videbam Satanam sicut fulgor de cælo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit, veruntamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subijciuntur:*

gaudete autem, quod nomina vestra scripta sunt in cœlis. Quanto gaudio illos ad se reuersos, & reportantes cum exultatione manipulos suos Dominus exceperit, præuidens in illis eximios fructus tot animarum ex Orci faucibus ereptarum, à tot zelosis seruis Dei in in cœleste horreum olim congregandos! Quàm sollicitè nihilominus eos contra vanæ gloriolę titillationes prę-munit, Luciferi superbientis casum illis ob oculos ponendo, humilem gratiæ gratis datæ agnitionem inculcando: simulq; illos ad intimum gratitudinis affectum incitat, magnitudinem beneficij æternæ & gratuitæ prædestinationis ipsis collati superextollendo, longeq; ceteris gratijs datis præferendo! Quanta cum humilitate, gratitudine & gaudio perfectè Deo mentò seruire deberet, quisquis se accensert sperat ijs, quorum nomina scripta sunt in cœlis! Feruor humili, grato hilariq́ue animo se totum diuino seruitio impendendi.

De exultatione Christi in spiritu, & dulci eius iugo. Luc. 10. Matt. 11. V.

I. IN ipsa hora exultauit spiritu & dixit: *Confiteor tibi Pater Domine cœli & terræ, quod abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Etiã Pater, quoniam sic placuit ante te.* Quàm ineffabili interno gaudio, quanto deuotionis affectu, Filius Dei æterno Patri gratias egerit, pro tam peculiari triplici gratia discipulis gratis concessa, videlicet pro gratia vocationis ad fidem, Electionis ad muneris Apostolici præeminentiam, & æternæ prædestinationis ad gloriam! Idque tanto sublimius, quanto perfectius, tantæ gratiæ sublimitatem præuidebat, & amoris gratuiti, ex quo data est, abyssum profundiùs penetrabat: Vnde addebat: *Omnia mihi tradita sunt à Patre meo, & nemo nouit Filium nisi Pater, neq; Patrem quis nouit, nisi Filius, & cui voluerit Filius reuelare.* O si tu similis gratiæ tibi præ tot millenis alijs concessæ excellentiam, & gratuiti amoris, ex quo concessa est, magnitudinem clariùs intuereris, quanto humilitatis, gratitudinis, amoris sensu te gratum Luc. 10.

exhibere, omni possibili modo conareris. Zelus humilitate, gratitudine, amore gratis acceptam gratiam compensandi.

II. *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.* Si expendas quanta sit benignitas Saluatoris, omnes, nullo paruli in oculis suis & humiles esse velint, ad se inuitantis, gratiamq; suam omnibus, maximè ijs, qui vel magnam in superandis mundi, carnis, dæmonisq; tentationibus difficultatem experiuntur, vel graui enormium peccatorum magnarumq; imperfectionum pondere grauantur, tam liberaliter offerentis! Ac non meritò tuam, aliorumq; hominum ingratorum, supinam inertiam, & inauditam stoliditatē obstupescens exclamabis cum D. Augustino: *Heu miseria super miseriam: cùm misera anima mea à te refugit, cum quo semper abundat & gaudet: & sequitur mundum, cum quo semper eget & dolet. Mundus clamat desicio: Tu Domine clamas: reficio. & misseria mea praua magis sequitur deficientem quam reficientem.* Gratitudo, amor, zelus sequendi Christum inuitantem.

Solil. 13.

III. *Tollite iugum meum super vos, & discite à me, quia mitis sum & humil-*

cor-

corde, & inuenietis requiem animabus vestris: Iugum enim meum suaue est, & onus meum leue. En quam suauiter omnes ad iugum suum, seu ad Euangelicæ perfectionis studium, quod in accurata diuinorum præceptorum, consiliorum & regularum cuique propriarum obseruatione consistit, auidè arripiendum omnes inuitat! Quàm efficaciter ad solidum huius perfectionis fundamentum, quod est profunda in se, sincera erga Deum, mitis erga proximum animi demissio, profundiùs fodiendum excitat! 1. Exemplo suo, quo nobis in omnibus, quæ exigit, præiuit. 2. Promissione ineffabilis pacis & tranquillitatis animi in hac vita, & æternæ quietis & beatitudinis in futura. 3. Mira suauitate peculiaris gratiæ, & abundantia cœlestium consolationum, quibus iugum eius est inunctum. Hæc si profundè expendas, & non seriò te resoluas ad serium, efficax, constansque desiderium & studium non solum deinceps ambulandi, sed & currendi, & volandi in via perfectionis, an non meritò paueas horrendum illud: *Quia tepidus es, incipiam te euomere ex ore meo?*

Feruor proficiendi in omni perfectione, maximè in humilitate.

VI. De Proprietatibus, gradibus, & fundamentis gratitudinis. } 6. p. med.

VII. De Actibus gratitudinis internis, externisque piè exercendis. } 6. p. med.

---

21. hebd. post Trinit.

Dominica XXI. post Trinitatem.

I. *De Reguli filio.* Ioan. 4.

I. REgulus *obuiam Iesu procedens, rogabat eum, vt descenderet Capharnaum, & sanaret filium suum incipientem mori.* Obstupescenda hic diuina prouidentia in tam varijs mirisque modis homines ad salutem pertrahendi adinueniendis, quales sunt non solum tot diuinarum inspirationum, impulsuum, beneficiorum impertitio, sed etiam morborum, ærumnarum, omnisque generis afflictionum im-

immissio, vel permissio. Quis enim hunc Regulum cum tota familia ex occasione lethalis morbi filij conuertendum credidisset, nisi euentus docuisset? quam verè in illo, multisque alijs per varias tribulationes ad saniorem mentem reuocantis completum illud prædictum ab Osea: *In tribulatione sua mane consurgent ad me, venite reuertamur ad Dominum, quia ipse cepit & sanabit nos: percutiet & curabit nos.* Amor crucis. Ose. 6.

II. *Dixit Iesus ad eum: nisi signa & prodigia videritis, non creditis* Duriusculè illi respondet, nec confestim petitioni eius annuit, tum vt imperfectam eius fidem, & inordinatam erga longiorem filij vitam affectionem coargueret, atque ad perfectiorem fidem & resignationem sensim disponeret, idq; ex incenso salutis eius desiderio. Simile quid nobis in quauis afflictione constitutis ex eodem maioris nostri profectus spiritualis desiderio toties præstat, quoties non statim nos ad se confugientes exaudiens, patientiam & longanimitatem nostram probat. Resignatio longanimis in omni aduersitate.

III. *Vrgenti regulo, Domine descende priusquam*

usquam moriatur filius meus, dicit Iesus: Vade filius tuus viuit. Credidit homo sermoni, quem dixit ei Iesus. Quanti meriti apud Deum magna fides! quàm meritò id expendens D. Bernardus exclamat; *Magna fides magna meretur, & quatenus in bonis Domini pedem fiducia porrexeris, eatenus possidebis.* Alludens ad illud Deuteronomij: *quemcunque locum calcauerit pes vester, vester erit.* Zelus proficiendi in fide, & filiali fiducia.

Serm. 32. in Cant.

Deut. 11.

II. De Adultera. Ioan. 8.

I. PHarisæi & Scribæ mulierem in adulterio deprehensam adduxerunt ad Iesum in templum, interrogantes & tentantes eum: Magister, in lege Moyses mandauit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis? Iesus autem inclinans se deorsum, digito scribebat in terra. Tanta erat misericordia pijssimi Saluatoris erga peccatores, vt inde aduersarij captarent occasionem eum accusandi, arbitrantes illum legem violaturum, vt adulteram seruaret indemnem. At diuina eius sapientia modum inuenit, qua & miseram illam iam resipiscentem è manibus lapidare volentium liberaret, & legem

legem inuiolatam seruaret, vti & ab æterno rationem inuenit redimendi hominum lapsum ex summa quidem misericordia, inuiolata nihilominus infinita Dei Iustitia, quem ad spem veniæ, ad amorem & zelum similis erga proximum misericordiæ non accẽdat tanta Saluatoris clementia! Fiducia, amor, compassio erga peccatores.

11. *Cum autem perseuerarent interrogantes eum, erexit se & dixit: qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat. Et iterum se inclinans scribebat in terra. Audientes autem vnus post vnum exibant, incipientes à senioribus, & remansit solus Iesus, & mulier in medio stans.* Mira prudentia, is, qui apprehendit sapientes in astutia sua, & consilia prauorum dissipat, malignam calliditatem calumniantium eludit, & simul periclitantis mulieris indemnitati consulit, dum digito peccata accusatorum, vt credibile est, in terra describit, sicque illos propriorũ scelerũ intuitu confusos ab accusatione desistere cogit. Quam stultè multi cum his Pharisæis fœditate suorũ flagitiorum inspecta, metuentes confundi, à Christo recedunt, dum Sacerdoti ea confiteri nolunt, sicque ęternam con-

fusionem incurrunt! Quam sapienter alij diuinæ gratiæ radijs illustrati agnita peccata sua, quantumuis enormia, temporali confusione contempta, Christi vicario detegunt, sicque æternam confusionem euadunt. Profunda sui cognitio & humiliatio, sincera confessio, & sui manifestatio.

III. *Erigens autem se Iesus, dixit ei: Mulier, vbi sunt qui te accusabant? Nemo te condemnauit? quæ dixit: nemo Domine. Dixit autem Iesus: Nec ego te condemnabo: vade & iam amplius noli peccare.* Quâ inæstimabilis illa charitas Christi tam benignè hanc peccatricem non solum è lapidantium manibus, sed etiam è diaboli faucibus eruentis, & accusatores eius confundentis, & ad pœnitentiam inuitantis! Quanto maiori charitate Danielis innocentem Susannam ab eodem lapidationis periculo liberantis, & iniquos senes eam falsò accusantes condẽnantis! Toties eandem tibi exhibet, quoties lapsum in gratiam recipit. Quo illa humilitatis, gratitudinis, contritionis, amoris, gaudij affectu, tam benignam Saluatoris sententiam exceperit! An non ergo par esset eosdem te quoque affectus elicere medullitus toties conari, quoties

quoties intus audis : *Vade & iam amplius noli peccare*? Frequentatio actuum humilitatis, gratitudinis, contritionis, amoris.

III.

De cœco nato à Christo illuminato. Ioan. 9.

I. PRateriens Iesus *vidit hominem cœcũ à natiuitate, & interroganerunt eum discipuli eius: Rabbi, quis peccauit, hic, aut parentes eius, vt cœcus nasceretur? Respondit Iesus: neque hic peccauit, neque parentes eius: sed vt manifestentur opera Dei in illo.* Tanta est Dei in electos suos benignitas, vt non solum varias ærumnas afflictionesque, vti in æternitate decreuit, sic in tempore illis immittat, aut euenire permittat, ad eorum peccata, commissa castiganda & expianda, & in futurum cauenda; sed etiam ad ampliora meritorũ gratię & gloriæ lucra acquirenda, atque ad illustriora quædam diuinæ potentiæ, sapientię, & bonitatis opera, in ijs mũdo clariùs manifestãda. Patet id in hoc cœco, patet & in genere humano, per lapsum Adæ excæcato, quod oculis misericordiæ ab æterno respexrt, & sic restau-

restaurare decreuit : in tempore post lapsum idem decretum se completurũ promisit, & tandem factus homo re ipsa compleuit ; Patet insuper in quouis electo , quém in eundem finem, vti ab æterno statuit, ita in tempore varijs aduersitatibus exerceri permittit. Quàm resignato ergo, tranquillo , hilarique animo omnis generis aduersa de manu diuinæ prouidentiæ forent acceptanda: Resignatio ad omnia aduersa.

II. *Cum præmisisset Iesus, me oportet operari opera eius qui misit me , donec dies est. venit nox quando nemo potest operari. Quamdiu sum in mundo, lux sum mũdi. Expuit in terram & fecit lutum ex sputo & liniuit lutum super oculos eius, & dixit ei: vade, laua in natatoria Siloe , quod interpretatur missus.* Quò pauciores vitæ mortalis dies filius Dei sibi iuxta decretum æterni Patris restare præuidebat , eò zelosiùs se diuinæ ejus gloriæ propagandæ , & saluti hominum procurandæ impendere gestiebat , non solum hunc cæcum tam miro modo ad potentiam & sapientiam suam infinitam clarius mundo manifestandam curando; sed cœcos peccatores omnes per fontem baptismatis

&

& lacrymas contritionis illuminare ardentissimè desiderando. Vis ergò adimplere ardentissimum Christi desiderium, cura vt hunc eius zelum æmuleris. Zelus gloriæ Dei, perfectionis propriæ, & salutis aliorum.

III. *Cæcus cæcè obediens, abiit, lauit, vidit & Iesum, à quo sanatus erat, coram obuijs omnibus prædicauit.* En luculentum in cæco exemplum cæcæ obedientiæ, qua non solum meruit, quoad externos corporis, sed etiam quoad internos oculos mentis sic illuminari, sic insuper inflammari, vt plus cæcus vnus, quam omnes Pharisæi oculati in Christo cerneret, & intrepidè eum Prophetam confiteri coram omnibus non erubesceret, & contra calumniatores, quantumuis potentes, & in oculis suis sapientes, defendere non formidaret Cæca obedientia, zelus gloriæ Christi.

IV. De eodem. ibid.

I. PHarisæi calumniantes factum in cæco miraculum Sabbatho, & non videntes verè à Christo perpetratum, examinant parentes eius, quia eum sanarit? qui metu eiectionis è Synagoga fateri non audentes, remittunt eos ad filium ipsum, qui iterum interrogatus ab eis: da gloriam Deo, Nos scimus quia hic homo peccator est. Respondit; Si peccator est nescio, unum scio, quia cæcus cum essem, modo video. Illi vrgentibus: quid fecit tibi, quomodo aperuit tibi oculos? Respondit: dixi vobis iam, & audiuistis, quid iterum vultis audire? nunquid & vos vultis discipuli eius fieri? Quantum malum inuidia, quæ sic excæcauit Iudæos, vt tam manifestum miraculum carpere, & Christi innocentiam summam blasphemè arrodere non horrerent! Quam potens Christi gratia, qua mens cæci illuminata & inflammata fuit, vt sepositio omni metu Christi innocentiam propugnare, potentiam deprædicare, omnesque ad eius doctrinam amplectendam inuitare, tanta spiritus libertate auderet? Horror inuidiæ, zelus gloriæ Christi.

II. Ma-

II. *Maledixerunt ergo ei, & dixerunt: Tu discipulus illius sis: Nos autem Moysis discipuli sumus. Nos scimus quia Moysi locutus est Deus: hunc autem nescimus vnde sit.* Illi replicanti. *In hoc enim mirabile est, quia vos nescitis vnde sit, & aperuit meos oculos. Scimus autem quia peccatores Deus non audit: Nisi esset hic à Deo non poterat facere quicquam. Cum indignatione responderunt: in peccatis natus es totus, & tu doces nos? & eiecerunt eum foras.* O quam verè in cœcis illis Iudæis completum illud ab Isaia prædictum. *Palpauimus cœci parietem, & quasi absque oculis attrectauimus: impegimus meridie quasi cœci.* Isa. 59. O infelices, qui non solum instar noctuarum ad tantam diuinæ lucis à Christo mundo illatæ claritatē caligarunt, sed ipsum etiam fontem omnis luminis blasphemarunt, & præcones eiusdem lucis, vti & hunc cœcum à se repulerunt, atque ita iusto Dei iudicio ob ingratitudinem, obstinationem & malitiam æternæ noctis tenebras incurrerunt! Quam felix ille cœcus, qui non solum meruit à Christo præ tot alijs, quoad oculos mētis & corporis illuminari, sed insuper perferuentem cum accepta gratia cooperationem, in consortem persecutionū

& op-

& opprobriorum assumi! Horror ingratitudinis & obstinationis, feruor gratiæ cooperandi.

III. *Cum Iesus eum inuenisset eiectum foras, dixit ei: Tu credis in filium Dei? Respondit: quis est Domine, vt credam in eum? Et dixit ei Iesus: Et vidisti eum, & qui loquitur tecum, ipse est, at ille ait: Credo Domine, & procidens adorauit eum.* O quanta abundantia pietatis & liberalitatis Domini Iesu erga hunc cæcum! Gratis illum ab æterno elegit, in tempore misericorditer respexit, mirabiliter sanauit eius oculos corporis, & illuminauit oculos mentis, assumpsit eum in testem suæ diuinitatis, in præconem suæ innocentiæ, in consortem passionis, in vas misericordiæ peculiare, in quo diuitias gratiæ & gloriæ manifestaret. Quam humili, grato, ardentique animo ipse hæc omnia beneficia gratis sibi præstita agnouerit, magni æstimarit, & compensare studuerit, cum insuper audiret à Christo; *In iudicium ego in hunc mundum veni, vt qui non vident videant, & qui vident cæci fiant.* Hoc & tu profundius expende, & gratuitam Dei misericordiã similibus gratijs te præ tot alijs præuenientis humiliter agnosce, reuerenter

ter suspice, grato feruentique animo compensare stude, ne cum cæcis Pharisæis, qui præ superbia cæcitatem suam non agnouerunt, omni luce gratiæ spoliari merearis. Gratitudo, amor, zelus gloriæ Christi.

De Christo in domum Marthæ recepto. Luc. 10. V.

I. INtrauit Iesus quoddam castellum, & mulier quædam Martha nomine, excepit eum in domum suam, & huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium. Filius Dei per incarnationem ingressus in castellum huius mũdi, licet sit Dominus omnium, omnesque creaturas paterna sua prouidentia pascat, non dedignatus est à creaturis tanquam peregrinus hospitio excipi, & tanquam pauper & famelicus pasci, ex obedientia Patris, & amore nostræ salutis. quod in spiritu præuidens Ieremias non immeritò miratur: *Quare colonus futurus es in terra, & quasi viator declinans ad manendum?* Vt videlicet nos æternum exilium, æternam famẽ, sitim- Ier. 14.

sitimque promeritos, in cœlestem p
triam reuocaret, & cœlestibus delici
æternùm saginaret. Porrò libentius
frequentius ad domum harum du
sororum diuertit, tum quod fidele
& piæ discipulæ essent, tum quo
duas vitas, actiuam & contemplati
præfigurarent; vt hoc pacto ijs de
suisque discipulis bene merendi, me
ritumque augendi occasionem præb
ret, & nobis omnibus, quâ gratæ
sint pię vtriusque vitæ exercitation
manifestè declararet. Felix anima q
in his vtriusque vitæ exercitijs quot
die proficere conatur, cum sic & Chr
stum hospitio suscipere in exilio,
ab ipso suscipi in cœlo promereatu
Amor Iesu, feruor proficiendi in e
ercitijs vitæ actiuæ & contemplatiu

II. *Martha de otio Mariæ conquerit
dixit Dominus*: *Martha, Martha sol
cita es, & turbaris erga plurima.* Repre
hendit leniter Dominus nimiam Ma
thæ in officijs misericordiæ & char
tatis erga tantos hospites exercend
sollicitudinem, & imprudentem
sancto otio sororis diuino colloqui
inhiantis arguendo libertatem. Qu
tò acerbius ergò diuino iudicio re
prehendi merentur, qui totos se in e
terio

teriora effundunt, interiora negligũt: idque non tam ex zelo proximos iuuandi, quam tædij vitandi gratia, & solatiola à creaturis emendicandi; Insuper etiam alios internæ recollectioni, diuinæ contemplationi & prolixiori orationi addictos, tanquam otiosos & inutiles operarios contemnere, & sugillare non metuunt? Fuga effusionis ad exteriora, Amor crebræ recollectionis, & studium discretè vtriusque vitæ exercitationes pro suo instituto continuandi.

III. *Porrò vnum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.* Ostendit quonam omnibus tam actiuæ, quam contemplatiuæ vitæ deditis in omnibus suis exercitijs sit collimandum, videlicet ad vnum Deum perfectè cognoscendum, amandum, & glorificandum in via, olim beatè videndum, amandum, æternumque magnificandum in patria. Et vitæ contemplatiuæ exercitia, vtpotè æternùm duratura esse vitæ actiuæ ministerijs erga proximos in hoc solum exilio durantibus nobiliora; ac proinde quantum obedientia, necessitas & charitas proximi patitur,

præ-

præferenda. Quanto ergo ſtudio ad hoc vnum, præ omnibus neceſſarium, meritò erit contendendum, per ardens conſtanſque ſtudium maioris Dei gloriæ, & perfectionis propriæ, alienæque diſcretè abſque detrimento proprij profectus, ſemper, in omnibus, & præ omnibus promouendæ; quanta auiditate ad exercitia deuotionis, contemplationis, intimæ cum Deo coiunctionis, quantum pro vitæ inſtituto licet, ex puro amore cœleſtis ſponſi foret anhelandum! Studium puræ intentionis, Feruor deuotionis, arctiſſimæque cum Deo coniunctionis.

VI. De ſimplicitate & veracitate, } 6. p. med. { 35.
VII. De Liberalitate. } { 36.

Domi-

Dominica XXII. Post Trinitatem. 22. hebd. post Trinit.

De Rege rationem ponente cum seruo. Matth. 18. I.

I. REx *cuidam seruo suo debenti decem millia talenta sibi supplici facto omnia remisit.* Rex hac parabola designatus, est Deus infinitè misericors & iustus, seruus est quiuis peccator ab eo creatus, redemptus, iustificatus. Quã admiranda & detestanda talis seruuli audacia & dementia, tãm ingens & indissolubile debitum tam temerè contrahentis, tot lethalia peccata contra præcepta decalogi committendo, toties eadem iterando & multiplicando, quorum ne vnum quidem, vel asperrimâ totius vitæ pœnitentiâ absque speciali gratia possit expiare; Insuper tot venialia, toties, sine fine, & numero quotidie superaddendo; pro tot quotidianis Dei beneficijs se ingratum exhibendo, nec de ratione reddenda vnquam seriò cogitando!

Quam suspicienda porrò & amplectenda infinita Dei misericordia, tot tantaque debita gratis quoad culpam & nonnunquam quoad pœnam integrè remittentis, tam ingrato & proteruo peccatori, quam primum corde contrito ea detestari cœperit, & seriæ pœnitentia eluere decreuerit. Hæc inter se collata pensiculatius ponderа, affectusque compunctionis, & amoris excita.

II. *Cum seruus ille conseruum suum debentem sibi centum denarios, licet supplex dilationem rogasset, misisset in carcerem, certior hac de re à conseruis factus Rex, iratus tradidit seruum hunc nequam tortoribus, donec redderet vniuersum debitum.* Viden' hinc inauditam crudelitatem serui huius, seu hominis peccatoris in conseruum suum sic seruientis, ob debitum 100. denariorum, id est, 10. coronatorum, seu leuem aliquam offensam, iniuriamque sibi illatam à proximo suo suppliciter petenti dimittere renuentis, sed tam inhumaniter vindicantis, nec recordantis tam immane debitum decem millium talentorum, id est 120. vasorum auri sibi gratis remissorum, seu tot grauissimarum culparum & iniuriarum di-

uina

uinæ maiestati illatarum, ex gratuita misericordia toties sibi condonatarum : Inde verò iustissimam iram supremi Regis tantam ingrati peccatoris in proximum immanitatem, quam Angeli sancti conspicientes, & execrantes, vindictam à diuina iustitia expetere coguntur, tam horrendo supplicio iure castigantis ! Quanta ergo temeritas hominis homini iram obstinatè reseruantis, petenti veniam ignoscere pertinaciter detrectantis! Fuga odij, cupiditatis vindictæ. Zelus proficiendi in mansuetudine & fraterna dilectione.

III. *Sic & Pater meus cœlestis faciet vobis, si non remiseritis vnusquisque fratri suo de cordibus vestris.* Quam seriò Christus hanc liberalem, sinceram, integramque mutuarum offensarum condonationem sub interminatione æternorum tormentorum nobis inculcat, & quidem toties iterandam, quoties iterari mutuas contigerit offensas ! Vnde Petro roganti. *Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei, vsque septies? dixit, non dico tibi vsque septies, sed vsque septuagies septies.* Quis hanc æternæ veritatis comminationem seriò expendens

vindictæ cupiditatem non horreat, ne æternam vltionem incurrat? Affectus ijdem.

II. *De parabola ficulneæ infructuosæ.*

Luc. 13.

I. *AVdiens Iesus nunciantes quosdam de Galilæis, quorum sanguinem Pilatus miscuit cum sacrificijs eorum, ait: Putatis quod hi Galilæi præ omnibus Galilæis peccatores fuerint, qui talia passi sunt? Non, dico vobis: sed nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.* En quam efficaciter Christus clarè videns causas, ob quas plerumque varijs calamitatibus homines exercet diuina prouidentia permittat, esse peccata, omnes ad seriam pœnitentiam exstimulet, nisi similibus flagellis hic castigari, æternisque istic supplicijs velint excruciari. Quam consultum ergo est, ingruente quacunque morborum, bellorum, aliarumque afflictionum procella, confestim humili contritoque animo ad pœnitentiæ asylum confugere, causamque illorum malorum, non fortunæ, nec diabolicæ stutiæ, nec maleuolorum hominum malitiæ, sed proprijs culpis attribue-

rel

re! Humilis suorum peccatorum agnitio, detestatio & expiatio.

II. Idem euidentius inculcat parabola ficulneæ infructuosæ, quam habebat quidam plantatam in vinea sua, de qua ad cultorem vineæ : *Ecce anni tres sunt, ex quo venio quærens fructum in ficulnea hac, & non inuenio : Succide ergo illam, vt quid etiam terram occupat?* Ingratus & tepidus Christianus aut religiosus, tanquam fructifera arbor plantatus in viridario Ecclesiæ aut status religiosi, longo tempore nullos solidæ perfectionis proferens fructus, hanc exprobrationem & peremptoriam comminationem toties audit, quoties vel per internas inspirationes, vel concionatorum, superiorum & confessariorum voces suam ingratitudinem & tepiditatem agnoscit, vel per varias internas externasque tribulationes eruditus, diuinæ iustitiæ gladium sibi imminentem prospicit. Et quoties nihilominus eheu in torpore suo perseuerans, imminens sibi exitium nec pauet, nec cauet! Horror ingratitudinis & tepiditatis, Feruor seriæ conuersionis.

III. *At cultor vineæ respondens ait, Domine dimitte illam & hoc anno, usquedum fodiam circa illam, & mittam stercora, & si quidem fecerit fructum: sin autem, in futurum succides eam.* Quod cultor indulgendum infructuosæ ficulneæ censet, idem longanimitas Dei peccatori tam diu præstat, quamdiu eius conuersionem exspectat; quot interim modis ad pœnitentiam prouocat, quot conscientiæ stimulis vrget, quot gratiæ auxilijs ad perfectionis studium excitat, quot promissis minis, beneficijs, flagellis ad sinum misericordiæ suæ inuitat? Quilquis tanta longanimitate Dei ad dignos pœnitentiæ fructus ferendos, non fuerit se moueri, an non iusto eius iudicio è plantario electarum arborum, tanquam stirps inutilis meretur exscindi? Admiratio & amor diuinæ longanimitatis,

Feruor maturæ conuersionis.

De muliere 18. annos incurua, à Christo erecta Sabbatho. Luc. 13. III.

I. *CVm doceret Iesus Sabbatho in synagoga, videns mulierem decem & octo annos habentem spiritum infirmitatis inclinatam, nec omnino valentem sursum respicere, misericordia motus ad se eam vocauit, & imposita manu confestim sanauit.* Mulier illa incurua præfigurat quamuis animam peccati & diabolicæ seruitutis iugo oppressam, longoque tempore sub eo gementem, quæ pondere concupiscentiarum suarum ad terram inclinata, terrena tantum capit & sapit, quæ sursum sunt, nec respicere quidem potest, nisi diuina gratia erigatur. Quam miserabilis talis animæ conditio, in limo illecebrarum mundi & carnis sic immersæ, vt ad veras cœlestesque delicias, ad quas creata est, nec aspicere quidem possit! Quanta misericordia à tanta miseria liberari, à qua toties te misericors Saluator misericorditer eruit, quoties lapsum in quoduis peccatum erigit! Gratitudo, amor zelus gloriæ Saluatoris.

II *Archisynagoge indignanti quod Sabbatho eam curasset, respondens dixit: Hypocrita, vnusquisq; vestrũ sabbatho nõ soluit bouem suum aut asinum à præsepio, & ducit adaquare? hanc autem filiam Abrahæ, quam alligauit Satanas, ecce decem & octo annis, non oportuit solui à vinculo isto die Sabbathi?* Quam efficaciter superstitiosam huius Archisynagogi culicem celantis, & camelum deglutientis hypocrisin refellit, & simul intimum compassionis affectum erga animas sub graui peccati & diaboli tyrannide ingemiscentes patenter ostendit! Quid displicet illi hypocritica iustitia & sanctitas multorum, qui exteriora quædam minimi momenti ad vanam ostentationem superstitiosè obseruant, interiora maximi momenti, in quibus vera perfectio consistit, negligunt & in alijs contemnũt. Quam placet è contra sincera diuinæ gloriæ in omnibus intentio, pura proximi dilectio, intima erga peccatores & afflictos compassio! Fuga hypocrisis, temerarij iudicij, & contemptus aliorum: Sincerus zelus gloriæ Dei, perfectionis propriæ, & salutis animarum.

III. *Et cũ hæc diceret, erubescebant omnes aduersarij eius, & omnis populus gaudebat*

bat in vniuersis quæ gloriosè fiebant ab eo. Quanto magis in extremo die iudicij omnes calumniatores & persecutores Christi & Sanctorum erubescent, quando suam impietatē & hypocrisin, & illorum innocentiam & sinceritatem toti mundo clarè manifestatam cernent! & quanto magis omnes electi lætabuntur, quando tantam Christi Domini gloriam, simulque suam toti mundo propalatam conspicabuntur? Affectus ijdem.

De filio prodigo resipiscente. Luc. 15. IV.

I. EXpende in typo filij prodigi miram ingratitudinem, temeritatem & stoliditatem cuiusuis peccatoris, qui pro libertate arbitrij sibi indulta, donis naturæ & gratiæ abutens per peccatum mortale à Deo se auertit, & ad creaturas se conuertit; seiungit se à cœtu filiorum Dei, & coniungit consortio mancipiorum Diaboli; recedit è paterna domo, inuito cœlesti Patre, & ingemiscentibus Angelis, & abit in longinquam regionem vmbræ mortis, & reatus gehennæ ignis, exultante mundo & applaudentibus dæmonibus; atque ita vnico

quasi momento omnium thesaurorum cœlestium sibi communicatorũ & meritorum tota vita collectorum inæstimabilem facit iacturam. Similis ingratitudinis, temeritatis & stoliditatis notam incurrit, quisquis à Deo magnis gratijs præuentus, tepidè eidẽ seruit, cum periculo grauius labendi, & sic tandem statu gratiæ excidendi. Quis hæc expendens, seque alterum filium prodigum agnoscens non ingemiscat, suam ingratitudinem non defleat, suam temeritatem non exhorrescat, suam stoliditatem non obstupescat? Detestatio ingratitudinis, horror tepiditatis, feruor seriæ conuersionis.

II. Intuere abyssum miseriarum, quas peccator à Deo recedẽs, vti & tepidus seruus Dei, in spiritu languescens incurrit, quarum 1. est inopia abundantis gratiæ auxiliorum, cœlestium fauorum, & solatiorum, quibus se culpa sua priuat. 2. Miserabilis seruitus Diaboli, suorum peccatorum & imperfectionum, quarum iugo se sponte subijcit. 3. Insatiabilis cupiditas siliquarũ porcorum, seu concupiscentiarum & sensualitatum suarum, quibus animæ appetitus diuinarum deliciarum capax

expleri

expleri nequit. Quanta benignitas Dei est ex hac abyſſo clementer erui, aut ne in eam incidas, paternè præſeruari! Affectus ijdem.

III. Intuere deinde abyſſum infinitæ miſericordiæ Dei, qui 1. Varias internas externaſque afflictiones temporales peccatoribus & tepidis immittit, ſicque per gratiam pręuenientẽ ad reſipiſcẽdum, & ſtatum ſuum priſtinũ innocentiæ & feruoris feliciſſimum recogitandũ miſericorditer exſtimulat, iuxta illud Oſeæ: *Ecce ego ſæpiam viam tuam ſpinis, & ſemitas ſuas non inueniet. Et ſequetur amatores ſuos, & non apprehendet eos: & quæret eos, & non inueniet. Et dicet: vadam & reuertar ad virum meum priorem: quia bene mihi erat tunc magis, quam nunc.* Oſe. 2. 2. Per gratiam adiuuantem ad agnoſcendam humiliter vilitatem & indignitatem ſuam efficaciter excitat, vt ſe indignũ feliciſſima filiorum Dei ſorte reputet, ſed ad viliſſimam infimorum eius ſeruulorum conditionem ſuſpiret: *Quanti mercenarij in domo Patris mei!* Demum ad firmũ efficaxq; propoſitũ cum intima humilitate, filiali fiducia, cordiſq; amaritudine redeundi ad paternum ſinum diuinæ miſericordiæ ſuauiter in-

uitat, vt totis præcordiorum affectibus exclamet: *Surgam, & ibo ad Patrem meum, & dicam*: P*ater peccaui in cœlum & coram te, iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut vnum de mercenarijs tuis.* Quanta tam immensæ Patris misericordiarum gratiæ tam ingrato gratis præstitæ debetur gratitudo, quantus amor, quantus in diuino eius seruitio feruor! His expensis eosdem affectus excita, teque ad serium peccata expiandi, cauendi, & compensandi studium inflamma.

V. *De filio prodigo in gratiam recepto.*

ibid.

I. EXpende in typo Patris filium prodigum redeuntem tanto amore recipientis inæstimabilem gratuitamque Dei misericordiam erga peccatorem resipiscentem, quem cum adhuc longè est, & in luto peccatorũ suorum profundè infixus hæret, præueniente gratia ad pœnitentiam exstimulat, per agnitionem & detestationẽ suæ ingratitudinis, efficaxque propositum emẽdationis surgentẽ & reuertentem cum pio miserationis affectu exspectat, tandemque per veram contritionem, sinceramque confessionem appropinquantem, & ex intimis cordis

cordis contriti & humiliati medullis exclamantem: *Pater peccaui in cœlum & coram te, non sum dignus vocari filius tuus*, osculo pacis excipit, brachijsque amoris stringit, confestimq; illi reddit stolam primam iustitiæ perditæ, ius filij ad regnum, annulũ & calceamenta, seu efficacis gratię præsidium ad bonorum operum exercitium, ad mortificationem prauorum habituum, ad augendũ meritum & gloriæ brauium. Quo humilitatis, gratitudinis, amoris sensu peccatorem tot misericordijs præuentum, in misericordissimi & amantissimi Patris amplexum ruere oporteret, tamq; arctè eundem vicissim brachijs amoris complecti, vt in æternum ab eo nunquam posset diuelli? Humilitas, gratitudo, amor.

H. Nec hoc contentus pijssimus Pater, insuper mandat vitulum saginatũ occidi, conuiuium instrui, omnes domesticos lætari: *quia hic filius meus mortuus erat & reuixit, perierat & inuentus est*. En quantum gaudium in cœlo coram Angelis Dei de vno peccatore pœnitentiam agente! Quanta erga illum liberalitas æterni Patris, Filium suum vnigenitum in conuiuio mystico SS. Eucharistiæ illi proponentis!

Quanta benignitas & indulgentia maiora illi amoris signa, quàm innocenti exhibentis! Affectus ijdem.

III. Expende tantum peccatoribus serio resipiscentibus à Deo exhiberi gratuitæ miserationis & dilectionis excessum, vt iusti innocentiores quodammodo ad indignationem vel inuidiam prouocari posse videantur: tametsi illi diuina iudicia reuerenter suspicientes, inscrutabili prouidentiæ Dei beneplacito penitus acquiescunt, illis de recepta gratia, nouisque superadditis charismatis ex charitate congratulando, suamque innocentiam conseruatam non suis meritis, sed peculiari gratiæ Dei humiliter asscribendo, seque illo amantissimi Patris promisso, fili tu semper mecum, *& omnia mea tua sunt*, abundè consolando. Etsi enim magnus est misericordiæ diuinæ excessus toties lapsum in tot peccata à Deo erigi, & in gratiam, quâ toties se indignum reddidit, misericorditer recipi: quantò tamen maior in se est gratia iustum à lapsu, in eadem peccata, in quæ labi potuisset, gratis præseruari? ad quantam ergò tam peccator erectus, quàm iustus non lapsus obligatur gratitudinem Deo referendam?

ad

ad quàm tenerum eius amorem, ad quàm exactum eius obsequium? Gratitudo, amor, feruor diuini seruitij.

De Fortitudine.	6. p. med.	37.	VI.
De Magnanimitate.		38.	VII.

Dominica XXIII. post Trinitatem. 23. hebd. post Trinit.

De Numismate census. Matth. 22. I.

I. PHarisæi mittunt ad Christum discipulos suos cum Herodianis interrogatum, an liceat censum dare Cæsari, an non? volentes eum capere in sermone, vt si negaret dandum, Cæsaris & Præsidis indignationem incurreret; si assereret dandum, apud plebem, quæ ægrè ferebat sibi libertatem adimi, & tributum ab infideli Principe imponi, gratiam perderet, sicque Messias haberi desineret. Quàm detestanda istorum hypocrisis, qui ore Domino blandiuntur, vt fraudem inducant: *Magister, scimus quia verax es, & viam Dei in veritate doces, & non est tibi cura de aliquo, non enim respicis personam*

nam hominum. Corde verò execrantur illum, implentes illud: *Ore suo benedicebant, & corde suo maledicebant: Et molliti sunt sermones eorum super oleum, & ipsi sunt iacula.* Hos æmulantur omnes bilingues, quotquot aliud corde voluunt, aliud ore promunt, idque maximè ad calumniandos innocentes, ad decipiendos simplices, ad se exaltandos, aliosque deprimendos, atque ad alios fines siniſtros consequendos. Detestatio hypocrisis & æquiuocationis, amor simplicitatis, veritatis, sinceritatis.

II. *Cognita autem Iesus nequitia eorum, ait: quid me tentatis hypocritæ? Ostendite mihi numisma census. Cuius est imago hæc & superscriptio? dicunt ei Cæsaris. Tũc ait illis: Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo.* quasi diceret, vos confitemini Cęsarem esse vestrum Principem, quod pecuniam eius imagine & nomine insignitam vsurpetis: Reddite ergo tributum legitimo Magistratui debitum: Tributum enim infideli dare à Deo non est prohibitũ: Deo verò reddite debitum cultum & obsequium. En quàm dexterè æterna Veritas & Sapientia Patris *apprehendit Sapientes in astutia eorum, & consilium*

Iob. 5.

pra-

prauorum dissipat? quàm verè completũ in ijs illud Isaiæ: *Inite consilium, & dissipabitur: loquimini verbum, & non fiet*? Isa. 8.

Si porrò infideli Principi sit in licitis obtemperandum, & tributum præstandum, iuxta Christi oraculum & B. Pauli monitum: *Reddite omnibus debita, cui honorem, honorem; cui tributum, tributum; cui vectigal, vectigal*; Quantò magis Magistratibus Christianis & superioribus Religiosis in omnibus, quę non sunt manifestè contra Deum, erit parendum, cùm omnis potestas à Deo sit? Prudentiâ ergà callidos filios huius sæculi, perfecta obedientia erga Vicarios Dei. Rom. 13.

III. Considera quo pacto homo præ cæteris creaturis peculiariter referat imaginem SS. Trinitatis, eò quod habeat vnam animam, intellectualem, liberam, immortalẽ, & tres potentias nobilissimas; memoriam, intellectum, voluntatem, quibus Deum imitari possit, eum intelligendo & amando per fidem & charitatem imperfectè in via, clarè videndo & beatè amando in patria. Quàm æquum proinde sit hanc expressam Dei similitudinem inuiolatam in se conseruare, & se totum eius, cuius est insignitus imagine, cultui, amo-

amori, obsequio impendere? Quàm indignum porrò hanc imaginem Dei per lethale peccatum eradere, & mundi, carnis, diaboli assumere? Horror peccati, amor & imitatio Dei, Resignatio & oblatio sui.

II. *De perfecta abnegatione sui.* Luc. 14.

I. SI *quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus.* Qui vestigijs Christi cupit insistere, & in perfecto amore Dei proficere, in primis incumbat oportet in sanctum suorum & suiipsius odium, per heroicam abnegationem omnis inordinati affectus erga sanguine iunctos, ne ab eis sinat se à via perfectionis dimoueri; & per assiduam mortificationem suorum prauorum habitum & indomitarum passionum, ne ab eis in eadem perfectionis via decurrendam permittat se retardari. Quàm eximiè hoc sanctum suorum & suiipsorum odium in eximijs Dei amicis semper eluxit, hodieque elucet? cur ergo pigeat æmulari? Sanctum suorum sibi in via perfectionis obsistentium, & suiipsius odium.

II. Et

II. *Et qui non baiulat crucem suam, & venit post me: non potest meus esse discipulus.* Vis ergo velut verus Christi discipulus Magistri perfectionem æmulari, quotidie quamcunque crucem & afflictionem, siue corporis, siue animæ, siue famæ, vndecunque tibi immissam aut permissam, patienti hilariqúe animo excipe, brachijs amoris complectere, & sic Christum crucem baiulantem per assiduum exercitium perfectæ resignationis sequere. Amor crucis, perfecta resignatio.

III. Hoc assiduum omnimodæ abnegationis & perfectæ resignationis studium constanter vrgendum inculcat duplici parabola, hominis turrim ædificantis, & Regis bellum alteri Regi inferre parantis: Nisi enim quis hoc studium vsque in finem continuet, tandem desperans succumbet, in via perfectionis deficiet, omniumqúe risui se exponet. Constans feruor in studio mortificationis & resignationis.

De

III. *De Adolescente diuite.* Matth. 19. Marc 10. Luc. 8.

I. IEsus *cuidam Adolescenti diuiti quærenti quid boni faciam vt habeam vitam æternam? Respondit: Si vis ad vitam ingredi, serua mandata, cui Adolescens, omnia hæc custodiui à iuuentute mea Iesus autem intuitus eum, dilexit eum.* Via plana & regia ad cœlum, perfecta obseruatio mandatorum. Quàm felix quisquis ab hac via nunquam grauiter aberrat, & verè dicere potest: hæc omnia custodiui à iuuentute mea, aut certè ab ea hora qua me seriò ad Deum conuerti! multò felicior ille, cui hæc dé re in hora mortis conscientia fidele exhibebit testimonium: Is enim firmiter sperare poterit se à Deo benignè respici, paternè diligi, æternumque dilectum iri. Exacta obseruatio mandatorum.

II. *Vrgenti Adolescenti quid adhuc mihi deest? dixit Iesus: vnum adhuc tibi deest, si vis perfectus esse, vade & vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in cœlo, & veni sequere me: Cum audisset autem Adolescens verbum, abijt tristis, erat enim habens multas possessiones.* En quanta & quàm gratuita est

est gratia efficacis vocationis ad statũ perfectionis? quoties illa innocentioribus & aptioribus negatur, indignioribus & ineptioribus offertur? Gratitudo pro gratia vocationis.

III. *Videns autem Iesus illum tristem factum, ait: quàm difficilè, qui pecunias habent, in regnum Dei intrabunt! facilius est enim camelum per foramen acus transire, quàm diuites intrare in regnũ Dei.* Quis ergo non horreat diuitiarum cupiditatem, quæ est radix omnium malorum, & tam difficilem incertumque reddit aditum ad regnum cœlorum, & non anhelat ad voluntariam abnegationem omnium temporalium, quæ Mater est tot virtutum, & tam certam habet promissionem regni cœlorum? Detestatio affectus erga diuitias, voluntaria paupertas. Luc. 18.

De præmijs sequentium Christum. IV.
Matth. 19.

I. CVm audisset Petrus à Christo diuitiarum cupiditatem sic deprimi, voluntariamque paupertatem extolli, ait: *Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, quid ergo erit nobis?* Ex tam affectuosis Domini verbis collegit Petrus magnum esse voluntariæ pau-

paupertatis pretium, ideo audacter quærit: *Ecce nos reliquimus omnia, quid ergò erit nobis?* Verè magni apud Deum meriti est, totum quod quis habuit, & quod habere potuit & voluit, cum S. Petro amore Christi & perfectionis relinquere, quantumuis exiguum sit quod reliquit: præsertim cum totum mundum, si in sua potestate esset, relinquere paratus esset, ideoque securè cum D. Petro promissum relinquentibus omnia præmium exspectare poterit. Perfecta abdicatio omnium terrenorum quoad affectum & effectum.

II. *Iesus autem dixit illis: Amen dico vobis.* Triplex ijs promittit præmium. 1. In hac vita centuplum diuinorum charismatum, cælestium solatiorum, & necessariorum subsidiorum. 2. In die iudicij glorioſam super duodecim thronos sessionem, & iudiciariam potestatem. 3. In cœlo vitam æternam, seu securam, æternamq; eximiæ gloriæ corporis & animæ, cuiusque meritis proportionatę, possessionem. O quantum diuina liberalitas excedit humanam? quis se multum reliquisse, multum feciſſe, multum toleraſſe amore Christi æstimet, si horum prædictorũ præmiorũ penè inæstimabile pretium

pro

pro dignitate ponderet? Amor, zelus perfectè Christum nudum sequendi.

III. *Multi autem erunt primi nouissimi, & nouissimi primi*, pro disparitate feruoris omnia relinquentium & Christū sequentium, dispar quoq; erit eorum tam in hac, quā in altera vita prēmium. Nec enim diuina Iustitia & liberalitas in remunerando tam respicit quantū quisque reliquerit, aut quamdiu Christū in via perfectionis secutus fuerit, quàm ex quanto affectu id reliquerit, & quàm perfectè feruenterque eundem secutus fuerit. Feruor perfectè Christum in assiduo eximię perfectionis studio imitandi.

De petitione Matris filiorum Zebedæi. Matth. 20. V.

I CVm *Christus ascendens Ierosolymam praedixisset discipulis instantem suam passionem, tunc accessit ad eum Mater filiorum* Zebedæi *petens ab eo: Dic vt sedeant hi duo filij mei vnus ad dexteram tuam, & vnus ad sinistram in regno tuo. Respondens autem Iesus dixit: nescitis quid petatis.* Quàm cæca ambitio horum discipulorum,

lorum, qui dum audiunt Christum differentem de ignominia Crucis, cogitare non erubescunt de gloria regni terrestris! Talis est cæcitas eorum ambitiosorum, qui in hac vita prælaturas, dignitates, honores aucupantur, contemptum sui, mortificationem, & imitationem crucis Christi, quibus æternam in altera vita gloriam possent promereri, fugiunt & detestantur. Quàm amarè suam stultitiam deflebunt, quando omnes suos honores in fumum abijsse videbunt! Horror ambitionis, studium humilitatis, contemptus sui, & mortificationis.

II. *Addit Christus: potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? dicunt illi, possumus. ait illis: calicem quidem meum bibetis, sedere autem ad dexteram meam vel sinistram non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo.* Regiam compendiosamque veros æternosque honores obtinēdi viam illis proponit, amorem crucis & mortificationis tam sponte assumptæ, quàm ab alijs illatæ. Deinde abyssum diuinorum iudiciorum, ac decretorum immutabilium, quoad diuisionem donorum & prærogatiuarum naturæ, gratiæ, & gloriæ

reue-

reuerenter suspiciendam, non temerè scrutandam inculcat. Quisquis ergò magnus esse cupit, magnus in contemptu sui & imitatione crucis Christi esse studeat, & diuinæ dispositioni in distributione talentorum, officiorum, & charismatum, summa cum reuerentia semper acquiescat. Amor crucis, & conformatio nostræ voluntatis cum diuina, quoad diuisionem donorum.

III. *Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus. Iesus autem vocauit eos ad se, & ait: Scitis, quia Principes gentium dominantur eorum. Non ita erit inter vos, Sed quicunque voluerit inter vos maior fieri, sit vester minister: Et qui voluerit inter vos primus esse, sit vester seruus. Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & dare animam suam redemptionem pro multis.* Quàm suauiter & efficaciter pius Dominus eos ab affectatione primatus deterret, atque ad sui imitationem inuitat, optans nimirum in Ecclesia sua neminem ambire Prælaturas; eos autem qui diuina electione ad eas euehuntur, omnibus humilitatis exemplo præire, omnium se minimos & indignissimos æstimare, omnium seruos se exhibere. Fu-

ga ambitionis, ſtudium intimæ humilitatis.

VI. De Patientiæ & longanimitatis conditionibus, gradibus, fundamentis. 39

VII. De Actibus internis externiſque patientiæ, & incitamentis. 6. p. med. 40

---

24. hebd. poſt Trinit.

Dominica XXIV. poſt Trinitatem.

I. *De Hæmorrhoiſſa ſanata.* Matt. 9. Marc. 5. Luc. 8.

I. *CVm Ieſus ſequeretur Iairum Archiſynagogum ad ſanandũ eius filiam mortui vicinam, mulier, quæ ſanguinis fluxum paſſa duodecim annis in medicos erogauerat omnem ſubſtantiam ſuam, nec ab vllo potuerat curari, acceſſit retrò & tetigit fimbriam veſtimenti eius, dicebat enim intra ſe, ſi tantum tetigero veſtimentum eius, ſalua ero. Et confeſtim ſiccatus eſt fons ſanguinis eius.* Magna fiducia mulieris

lieris tam inueterati morbi curationem tam firmiter sperantis; at multò maior liberalitas Christi tam liberaliter integram sanitatem impertientis. Quis de quibuscunque, quantumuis inueteratis animi languoribus gratiâ Christi superandis desperet: si tantam eius in languoribus corporis curandis promptitudinem attentè perpendat? Fiducia filialis, amor tam amabilis Saluatoris.

II. *Christus conuersus ad turbam, aiebat: quis tetigit vestimenta mea? negantibus omnibus, ait Petrus:* Praceptor, *turba te comprimunt & affligunt, & dicis, quis me tetigit? dixit* Iesus: *Tetigit me aliquis. Nam ego noui virtutem à me exijsse. Videns autem mulier quia non latuit, tremens venit & procidit ante pedes eius: & ob quam causam tetigerit eum, indicauit coram omni populo, & quemadmodum confestim sanata sit.* Aliquando Dominus voluit miracula à se patrata occultari, vt nos doceret in bonis operibus exercendis vitare inanem gloriam & hominum plausum: nonnunquam, vti hic, propalari, vt Archisynagogi & turbæ sequentis imbecillem fidem confirmare, atque in bonorum operum exercitatione subinde proximis

nostris ex pura intentione virtutum exempla monstranda esse ostenderet, sicque doceret exemplo, quod docuerat verbo: *Videte ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis.* Et: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est.* Fuga vanæ gloriæ, cura vitæ exemplaris, & puræ intentionis.

III. *Et dixit illi Iesus: confide filia, fides tua te saluam fecit; vade in pace.* Quam bonus Dominus his, qui recti sunt corde, quàm liberalis erga sperantes in se! quam longè superat vota nostra pietatis suæ abundantia! illa sanitatem corporis sperauit, & hanc, & simul animæ salutem imperrauit, & filia gratiæ ex filia gehennæ fieri meruit. Quanto humilitatis, gratitudinis, amoris affectu hanc tantam Domini erga se benignitatem suspexerit, deprædicarit, & reliqua vita compensarit? Idem tibi similem gratiam toties experto faciendum existima.

De Zachæo conuerso. Luc. 19. II.

I. PErambulante Iesu Iericho, *Zacheus Princeps publicanorum, statura pusillus, cupidus eum videndi, præcurrens ascendit in arborem sycomorum, vt videret illum inde transiturum* Filius Dei qui in mundum venerat quærere & saluum facere, quod perierat, nunc perambulat Iericho ad quærendum Zachæum, vt ex mancipio Mammonę faceret filium Abrahæ: quem gratia sua abundante sic præuenit, sic illuminauit, sic accendit, vt se à vera virtutis semita aberrasse humiliter agnosceret, verum Saluatorem videre ardenter cuperet, & vt voti sui compos fieret, se risui omnium exponere non dubitaret? Nisi & te sic pius Iesus quæsisset, vbi nunc esses? quam profundè in luto concupiscentiarum tuarum demersus hæreres? Admiratio diuinæ benignitatis erga peccatores, gratitudo, amor.

II. *Suspiciens Iesus vidit illum, & dixit: Zachæe festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere. At ille festinans descendit, & excepit illum gaudens, murmurantibus omnibus quod ad hominem peccatorem diuertisset.* O inæstima-

bilis liberalitas Saluatoris! O incomparabilis felicitas talis peccatoris! qui desiderabat videre, meretur hospitio excipere: & quem pascebat cibo corporali, ab eo pasci meretur cibo spirituali. Inuides illi hanc felicitatem? eandem sentis tibi toties offerri, quoties intus eum pulsantem audis ostium cordis tui: *Ecce sto ad ostium & pulso. Aperi mihi soror mea, amica mea. Surge qui dormis, & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus.* Gratitudo, amor, feruor parendi diuinæ inspirationi.

Apoc. 3.
Cant. 5.
Eph. 5.

III. *Stans autem Zacheus dixit ad Iesum: Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus, & si quid aliquem defraudaui, reddo quadruplum, ait Iesus ad eum: quia hodie salus domui huic facta est, eo quod & ipse sit filius Abrahæ.* En dignos fructus pœnitentiæ, & veræ conuersionis, ad quos proferendos exstimulat, inducitque præsentia Iesu! Si similes fructus producis, signa habes veræ ad Deum conuersionis: quæ si non habes, cura vt habeas, peccata commissa cum lacrymis detestando, confessione expiando, operibus satisfactorijs compensando, iniurias & damna proximis illata restaurando, & fer-

feruenti eximiæ perfectionis ſtudio præteriti temporis iacturam reſarcire conando. Feruor in his Zachæum imitandi.

De Lazaro languente & mortuo. III.

Ioan. 11.

1. *LAzaro agrotante in Bethania, monitus Ieſus à ſororibus eius Maria & Martha, curantibus illi nunciari: Domine, ecce quem amas infirmatur; reſpondit: infirmitas hæc non eſt ad mortem, ſed pro gloria Dei: vt glorificetur Filius Dei per eam, & tunc manſit in eodem loco duobus diebus.* Magna fuit ſororum erga Chriſtum fiducia, magna in ipſius beneplacitum reſignatio, confidenter illi ſolum inſinuantium: *Ecce quem amas infirmatur. Sufficit vt noueris, non enim amas, & deſeris.* Magnum item fuit illarum gaudium cum audirent, hanc infirmitatem non eſſe ad mortem: & nihilominus pius Dominus permiſit Lazarum mori, illas contriſtari: inſuper diſtulit eas præſentia ſua conſolari: idque ex ſingulari amoris erga eas affectu, & zelo maioris gloriæ Patris, maioris ipſarum, aliorumque profectus ſpiritualis. Diſtulit enim ideo illum ſanare, vt poſſet

S. Aug. tr. 49. in Ioan.

resuscitare, & hoc miraculo plurimos in fide confirmare, simulque illarum fiduciam, patientiam, constantiamque probare, meritum augere, & maiore gaudio nõ opinantes cumulare. Eundem quoq; procedendi modum cum ceteris Electis seruare consueuit, quos ad insignem perfectionem & gloriam euehere statuit. Fiducia, amor, resignatio.

II. Biduo elapso Christus Apostolis reditum in Iudęam denunciat: at illos tergiuersantes: *Rabbi nunc quærebant te Iudæi lapidare, & iterum vadis illuc?* duplici ratione confirmat. 1. Quia vti sunt duodecim horæ diei, ita terminus vitæ, cuique à Deo est constitutus, qui præteriri non poterit: vel quia interim Iudæorum odium potuit inter tot horas mutari, aut mitigari. 2 Quia si quis ambulat in die, non offendit. benè agens & sincerè coram Deo ambulans, non incurrit mortem, quamdiu eum seruare constituit diuina prouidentia: Impius autem, aliquando in pœnam peccati è medio tollitur, iuxta illud: *Viri sanguinum & dolosi non dimidiabunt dies suos.* Fiducia in aduersis, contemptus mortis pro gloria Dei.

Ioh. 11.

Psal. 51.

III. Cau-

III. Causam profectionis ipsis tectè primùm insinuat: *Lazarus amicus noster dormit, sed vado vt à somno excitem eum.* Cumque id timore præoccupati non intelligerent, apertius quod insinuarat explicat: *Lazarus mortuus est, & gaudeo propter vos vt credatis, quoniam non eram ibi. Sed eamus ad illum. dixit ergo Thomas ad condiscipulos: Eamus & nos, & moriamur cum illo.* quàm paternè pius Dominus discipulos vacillantes erigit, rudes instruit, imperfectos tolerat, timidos animat, idq; quanto zelo eos feruore charitatis, & amore crucis inflammandi, vt cum Thoma ad ardua quæq; subeunda, & mortem ipsam pro gloria Dei oppetendam, se offerre non dubitarent. Amor Dei, zelus ardua quæque pro eius gloria faciendi & patiendi.

De eodem Lazaro resuscitato. ibid. IV.

I. IEsus priusquam suscitet Lazarum, probat & corrigit Marthæ sibi occurrentis imperfectam fidem, quam prodit dicendo: *sed & nunc scio, quia quæcunq; poposceris à Deo, dabit tibi Deus,* quasi ipse non posset vitam conferre per se, sed tantum precibus obtinere, cum tamen ipse esset Deus. Ideo re-

ſpondit: *Ego ſum reſurrectio & vita*; quaſi diceret, Ego poſſum per me reſuſcitare & viuificare, *Credis hoc?* Cui Martha iam ſeipſam corrigens: *Ego credidi, quia tu es Filius Dei vivi, qui in hunc mundum veniſti* Deinde voluit adeſſe Mariam huic miraculo, pro eius erga ſe eximio amore, vt eundem ſic vehementius inflammaret, atque vt excellenti ſua fide, reſignatione & dilectione fratris reſuſcitationem impetraret. En quàm paternè amantiſſimus Saluator vndique occaſiones Electorũ ſuorum meritum augendi captat, tam cum eorum virtutem probat, & imperfectiones arguit, quã eum ad progreſſum exſtimulat, & conſolationibus mulcet. Conſtans amor Ieſu conſolantis & arguentis, Reſignatio.

II. *Ieſus vt vidit Mariam plorantem, & Iudæos qui venerant cum ea plorantes, infremuit ſpiritu, & turbauit ſeipſum, & dixit: vbi poſuiſtis eum? dicunt ei; Domine, veni & vide. Et lacrymatus eſt Ieſus. Dixerunt ergo Iudæi, ecce quomodo amabat eum; licet alij id calumniarentur.* Quam cordiales Chriſtus fudit lacrymas, & quidem triplices, compaſſionis erga Iudæos flentes, quos præuidit ex hoc miraculo occaſionem ſe interficiendi

ciendi capturos: commiserationis erga defunctum & pias sorores afflictas: compunctionis ex recordatione peccati, per quod mors introisset in mundum, & pro quo abolendo ipse breui mortem foret subiturus! Quanti amoris hæ omnes lacrymæ sunt indices? quam potenter ad collacrymandum inuitant! Et nihilominus eheu quàm pauci sunt, qui se his emolliri sinunt? Zelus imitandi has triplices Christi lacrymas.

III. *Iesus sublato lapide, eleuatis sursum oculis, dixit: Pater gratias ago tibi, quoniam audisti me; Ego autem sciebam, quia semper me audis. sed propter populum qui circumstat, dixi, vt credant, quia tu me misisti: hac cum dixisset: voce magna clamauit: Lazare, veni foras*, clamat voce magna tanquam loquens ad longè dissitum, cuius anima erat in lymbo: imperat vt prodeat viuus, tanquam vitę & moris habens imperium. audijt ille Domini vocem, paruit imperio, prodijt viuus & sanus, qui mortuus fuerat, & iam fœtebat Quod Lazaro pręstitit corporaliter Christus, idem præstat spiritualiter peccatori, cuius typum ille gerebat: Peccator enim, qu subtrahente se, ob commis-

sum peccatum, gratia moritur, in terrenarum cupiditatum sepulchro conditur, lapide obdurationis clauditur, ob scandala præbita fœtorem exhalat; â Christo per iustorum suffragia diuinæ inspirationis & motionis efficacia ad vitam gratiæ reuocatur, atque institis prauorum habituum, quibus ligatus prodierat, per directionem Patrum spiritualium liberatur. Ad pares ergò, imò maiores cum Lazaro tenetur Christo omni modo possibili referendas gratias. Gratitudo, Feruor iustificationis beneficium eximio perfectionis studio compensandi.

V. *De consilio, occasione suscitati Lazari, contra Christum habito.* Ioan. 11.

I. *AVditis his de Lazari resuscitatione, collegerunt Pontifices & Pharisæi concilium & dicebant: quid facimus, quia hic homo multa signa facit? si dimittimus eum, sic omnes credent in eum, & venient Romani, & tollent nostrum locum & gentem.* quã iusto Dei iudicio inuidiâ & obstinatione sua excœcati Iudæi temporale & æternũ regnum perdiderunt, dũ ex

tam,

tam euidenti miraculo occasionem verum Messiam perdendi captarunt, quo ad credendum in ipsum permoueri debuerunt; Quam acuto doloris gladio cor pijssimi Iesu transfixerit tam obstinata inuidorum Iudæorum malitia, ex pretiosissimis operum & miraculorum suorum floribus instar araneorum, non mel, sed virus exsugentium; vti & illorum omnium, quos præuidebat ex æmulatione non bona, & zelo non secundum scientiam pios seruorum suorum in conuersione animarum conatus calumniaturos, & impedituros. Horror inuidiæ, obstinationis, ingratitudinis, indiscretæ æmulationis.

11. *Vnus autem ex ipsis Caiphas, cum esset Pontifex anni illius prophetans dixit: vos nescitis quicquam, nec cogitatis, quia expedit vobis, vt vnus moriatur homo pro populo, & non tota gens pereat. Ab illo ergo die cogitauerunt, vt interficerent eum.* En miram diuinam prouidentiam, quæ per os pessimi Pontificis nihil minus cogitantis passionem Christi ad totius generis humani salutem necessariam, non proprio, sed prophetico spiritu pronunciari voluerit, ad incredulos confundendos, & fideles in fide con-

firmandos! En miram simul hominum impiorum in oculis suis prudentium insipientiam, quibus id, quod ad eladem auertendam putarunt esse necessarium, temporale & æternum attulit exitium! Quam occulta, sed & quam iusta iudicia Dei, iniqua contra pios impiorum consilia in suam ipsorum perniciem vertētis! Admiratio diuinæ prouidentiæ, Reuerentia erga arcana Dei iudicia Horror ingratitudinis.

III. *Iesus ergò iam non in palam ambulabat apud Iudæos, sed abyt in regionem iuxta desertum, in ciuitatem quæ dicitur Ephrem, & ibi morabatur cum discipulis suis.* Cedit mansuetus Dominus furori aduersariorum vsque ad tempus à Patre præfinitum, interim se ad instātem agonem comparat: quot, quamque incensis desiderijs gloriæ Patris, & nostræ salutis, quot frequentatis actibus humilitatis, obedientiæ, compassionis, amoris, resignationis? Feruor in his Christum imitandi.

VI. De natura, conditionibus, & gradibus humilitatis. 6. p med. 45.

VII. De Fundamentis eiusdem perfectæ humilitatis. 46.

Domi-

Dominica XXV. Post Trinitatem.

25. hebd. post Trinit.

De abominatione desolationis. Matt. 24.

I.

I. *IEsus interrogatus à discipulis : quod signum aduentus tui & consummationis sæculi? Respondit: cum videritis abominationem desolationis stantem in loco sancto, qui legit, intelligat. Tunc qui in Iudæa sunt fugiant ad montes: & qui in tecto, non descendat tollere aliquid de domo sua, & qui in agro, non reuertatur tollere tunicã suam.* Paternè præmonet quid ingruente miserabili deuastatione Hierosolymitana, & horrenda Antichristi sub finem mundi persecutione, imò quauis graui Ecclesiæ aut priuata afflictione fidelibus sit faciendũ. 1. Fugiendum esse ad montes, id est, ad diuinum præsidium exposcendum seria pœnitentia, oratione, ieiunio, alijsque pijs exercitijs. 2. Non descendendum de tecto, id est, abijciendam superfluã & inordinatam sollicitudinem temporalium, & inhærendum contempla-

tioni

tioni & desiderio æternorum. 3. In agro, id est, messe Domini colligēda, vineaque cuique assignata excolenda persistendum, conando quotquot potest errantes conuertere, vacillantes confirmare, stantes conseruare, si sic contra imminentes tribulationum procellas luctaremur, quam pretiosos ex illis fructus reportaremus! Fiducia, magnanimitas, & constans zelus propriæ alienæque perfectionis in tribulatione.

II. *Væ prægnantibus & nutrientibus in illis diebus! Orate autem ne fiat fuga vestra in hyeme vel sabbatho, erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit, neq; fiet.* Prædicit atrocitatem persecutionis repentè ingruentis; vt vix fugæ locus, maximè in imbecillioribus, sit futurus, ac proinde cauendum fidelibus monet, ne in fide & omnimoda perfectione parum solidatos, imparatos præoccupet. Præmuniendus ergo erit animus, ad imminentes omnis generis tribulationes, per assiduum studium in feruore spiritus & solidis virtutibus semper proficiendi, per serium conatum frigus tepiditatis excutiendi, horrorem difficultatis superandi, desiderium otiositatis eliminandi. Te-

piditatis

piditatis fuga & detestatio, Feruoris spiritus crebra renouatio.

III. *Tunc si quis vobis dixerit, Ecce hic est Christus aut illic, nolite credere.* præmunit eosdem fideles contra varios seductores, quales fuere tempore excidij Hierosolymitani, eruntque tempore Antichristi, nec modò desunt tot hæretici & falsi Christiani, qui doctrina & vita peruersa incautos in varios inducere conantur errores. Horum omnes doli eludendi, crebra recordatione extremi imminentis iudicij, & tam paternæ præmonitionis filij Dei instar fulguris repentè ad horrendum illud iudicium venturi. Constantia in vera fide & sincera pietate contra omnes seductorum insidias colenda, & propugnanda.

De cœna in Bethania. Ioh. 2.

II.

I. *Iesus ante sex dies paschæ in Bethania cœna exceptus est à Lazaro, Magdalena & Martha, in qua Magdalena iterum unxit pedes & caput Domini recumbentis.* O quali affectu reuerentiæ, humilitatis, gratitudinis, amoris, oblationis sui cum Christo & discipulis, Lazarus recens resuscitatus recumbebat, Martha ministrabat, Maria more suo pedes eius lauabat, capillis tergebat, unguento

guento pretioso vngebat, nec hoc contenta, fracto alabastro reliquum super caput dilecti sui effundebat! Quanto Christus gaudio horum omnium tam pia ex sincero corde præstita sibi obsequia excipiebat, & quam copiose nouis fauoribus & gratijs concessis compensabat! O quam gratiosus est harum virtutum, horum affectuum, ac desideriorum odor, quo replentur & recreantur non solum nares Christi, sed & totius Ecclesiæ militantis & triumphantis! si Christi bonus odor desideras esse, harum virtutũ actus ex sincera intentione frequentare stude. Feruor frequentandi actus & quidem eximios reuerentiæ, humilitatis, gratitudinis, amoris, oblationis suijpsius.

II. *Iudas obmurmurat liberalitati Mariæ ex auaritiæ affectu, & cæteri discipuli eius exemplo permoti ex indiscreto zelo, sub specie melioris boni.* Si tam pium sancto sanctorum ex sinceri amoris excessu exhibitum obsequium habuit obtrectatores; quid mirum, si & tua minus perfecta, quantumuis ex bona intentione Deo proximisque præstita, habeant calumniatores? Tolerantia calumniarum & iniuriarum.

III.

III. *Christus obtrectatoribus os obstruit, Magdalenam defendit & extollit, & ex quàm pia intentione, vt videlicet praeueniat corpus suum vngere ad sepulturam, quod illi postea non licuit, manifestè ostendit, idque in toto mundo celebrandum praedicit.* En quam mira prouidentia Dei, ipsas etiam calumnias in gloriã suorũ electorum, non solum in altera, sed & non raro in hac vita conuertentis! Nunquam enim hoc amoris Christo exhibitum à Magdalena officium in toto mundo sic deprædicatum fuisset, nisi dentibus obtrectatorum arrosum fuisset. Admiratio diuinæ prouidentiæ, Patientia & resignatio in calumnijs sustinendis.

De gestis post solemnem Christi Ieroso- III.
lyma ingressum, Matth. 21. Mar. 11. Luc. 19.

I. IEsus *cum solemni pompa Ieroſolymam introductus* (de qua latius Dominic. palmar. 2. part. medit.) *ingressus templũ eiecit ex eo vendentes & ementes; Et accedentes claudos & cœcos sanauit. Videntes autem Principes Sacerdotum & scribæ mirabilia qua fecit, & pueros clamantes & dicen-*

dicentes: O ſanna filio Dauid: indignati ſunt & dixerunt ei: Audis quid iſti dicunt? Ieſus autem dixit eis: vtique. nunquam legiſtis, quia ex ore infantium & lactentium perfeciſti laudem. Dico vobis, ſi hi tacuerint, lapides clamabunt. En quò propius ad metam vitæ accedit, eò feruentius operi redemptionis noſtræ perficiendo inſiſtit, implens illud Danielis: *Confirmauit pactum multis hebdomada vna.* Quid enim hac vltima hebdomada intentatum reliquit? dies integros cõcionando, peruicaces conuincendo, ignorantes docendo, ægros ſanando, noctes orando & contemplando conſumpſit; demum ſeipſum hoſtiam viuam æterno Patri victimandam obtulit. At quanta cœcitas Iudæorum! non agnoſcentium, imo & tot Chriſtianorum ingratos ſeſe tantæ gratiæ exhibentium! Annon & contra hos ipſos olim lapides, quibus ſunt duriores, vindictam clamabunt? Amor Ieſu, & zeli eius imitatio, ingratitudinis deteſtatio.

Luc. 19.

Dan. 9.

III. *Circumſpectis omnibus cum iam veſpera eſſet hora, exiit foras extra ciuitatem in Bethaniam, ibique manſit.* En filius Dei diurnis concionandi, ægroſque ſanandi laboribus fractus, ne vnum qui-

quidem reperit, à quo refocillaretur, & hospitio exciperetur; ideoque cum suis incœnatus & famelicus in Bethaniam redire cogitur. Quisquis cupis zelum & spiritum Christi imitari, inspice & fac secundum hoc exemplar, memor discipulum non esse maiorem magistro suo. Zelus animarum fortis, patiens & constans.

III. *Manè famelicus rediens in ciuitatem, videnſque ficulneam, venit ad eam, nihilque inueniens in ea niſi folia tantum, ait illi: nunquam ex te fructus naſcetur in ſempiternum, & arefacta eſt continuo ficulnea.* Viden' in typo huius maledictæ & continuo arefactæ ficulneæ ingratam & sterilem Synagogam æternæ maledictioni addictam! Admirare, paue, & ne idem tibi contingat, caue. Horror ingratitudinis,

Feruor respondendi gratiæ propriæ vocationis.

De

IV. *De superbia & hypocrisi Scribarum & Phariseorum.* Matt. 23.

I. PRÆcipit Christus turbis Scribarum & Phariseorum doctrinam acceptare, opera verò eorum praua nequaquam imitari. *Super cathedram Moysi sederunt scriba & Pharisæi. Omnia ergò quæ dixerint vobis seruate & facite: secundum opera verò eorum nolite facere, dicunt enim & non faciunt.* Disce hinc, si Superior aut Concionator es, prius facere quam docere; si subditus es, parere cuiuis legitimo superiori, quamsumuis imperfecto, tanquam vicario Christi, si nihil Christo contrarium iubeat. Cœca obedientia, vita exemplaris.

II. Reprehendit arrogantiam Phariseorum, ex omnibus operibus suis humanum plausum, & inanem gloriam captantium. *Omnia opera sua faciunt, vt videantur ab hominibus. amant primos recubitus in cœnis, & primas cathedras in Synagogis, & salutationes in foro, & vocari ab hominibus Rabbi. Vos autē nolite vocari Rabbi. Vnus est enim Magister vester, omnes autem vos fratres estis.* Quam multi verbo has arrogantiæ sordes detestantur,

stantur, & facto tamen ipso easdem amplectuntur! Ne his coram Deo annumereris, profundissimam Christi humilitatem corde, ore & opere æmulari indesinenter contende. Horror superbiæ & vanæ gloriæ, Feruor proficiendi in intima humilitate.

III. Acriter castigat multiplicem eorum hypocrisin, quod comedant domos viduarum, orationes longas orantes: quod deciment mentham, anethum, & cyminum, & relinquant qua grauiora sunt legis, Iudicium, misericordiam & fidem, excolantes culicem, camelum autem glutientes: quod mundent id quod deforis est calicis & paropsidis, intus autem pleni sint rapina & immunditia: quod similes sint sepulchris dealbatis, qua à foris parent hominibus speciosa, intus verò sunt plena ossibus mortuorum, & omni spurcitia, sic & illi à foris parent hominibus iusti; intus autem pleni sunt hypocrisi & iniquitate. Quis has exprobrationes mansuetissimi Saluatoris, & Doctoris infallibilis veritatis scrutantis corda & renes audiat, & quicquid Pharisaicam hypocrisin olere videatur, non exhorrescat? Horror hypocrisin olere videatur, non exhorrescat? Horror hypocrisis, amor simplicitatis & sinceritatis, cura puræ intentionis.

De

V. *De Iudæorum ingratitudine & crudelitate in missos ad se Prophetas.*
Matt. 23.

1. CVm Iesus Scribis & Phariſæis exprobraſſet, quod ſuo ipſorum teſtimonio faterentur ſe eſſe filios eorum, qui Prophetas occiderunt, videnſque eorum erga ſe ſuoſque odium, & quid mox eſſent facturi, dixit: Ideò *Ecce ego mitto ad vos Prophetas, & ſapientes, & ſcribas, & ex illis occidetis.* Quam inæſtimabilis bonitas Dei, eos etiam, quos ingratos & refractarios præuidit, tot modis, per tot præcones miſſos, ad ſe agnoſcendum, amandumque allicientis? tantaſque perſecutiones electorum ſuorum permittentis, tantamque eorundem gloriam inde elicientis? vt patet in D. Stephano ab inimicis contumeliosè lapidato, alijſque Apoſtolis & viris Apoſtolicis ignominiosè tractatis, immaniterque trucidatis, à Chriſto verò ſic exaltatis. Quam ardenter redamanda illa infinita bonitas! quam reuerenter ſuſpicienda & laudanda in omnibus diuinorum conſiliorum incompre-

henſi-

hensibilitas ! Amor Dei , resigna-tio.

II. *Ierusalem , Ierusalem , quæ occidis Prophetas , & lapidas eos, qui ad te missi sunt , quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti!* Si tanta charitas amantissimi Saluatoris erga reprobos, quanta erit erga electos ? Si admiramur naturalem amorem gallinæ rostro, vnguibus, clamore pullos suos contra miluos cum periculo vitæ defendentis , fame & macie se, vt illos alat, conficientis , alis eosdem contra frigus , æstum , aliaque incommoda contegentis: quanto magis suspicere, reuereri, æmulari, & compensare conari nos oportet amorem Christi hæc omnia & multo plura tenerrimi amoris signa electis suis, imò etiam ingratis & reprobis, longè eminentius exhibentis; tenerrimo filialis amoris affectu sic amantem purè propter se redamando, nobisque commissos, imo omnes proximos propter ipsum simili dilectione prosequendo ? Amor Iesu, zelus animarum.

III. *Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.* Quam displiceat Deo in-

gratitudo, præsertim in filijs gratiæ tot peculiaribus diuinæ dulcedinis benedictionibus præuentis, manifestè declarat tam miserabile Iudaici populi, tam peculiaribus prærogatiuis à diuina bonitate ornati, hic à Christo prædictum excidium. Hoc inspice, pauе, caue. Horror ingratitudinis.

I. De humilitatis actibus internis, externisque perfectè exercendis. 6. p. med. 47

II. De medijs humilitatis obtinendæ, & incitamentis. 48

---

26. hebd. post Trinit. **Dominica XXVI. Post Trinitatem.**

De extremo die Iudicij. Matth. 25.

I. CVM *venerit filius hominis in maiestate sua, & omnes Angeli cum eo congregabuntur ante eum omnes gentes, & separabit eos ab inuicem, sicut pastor segregat oues ab hœdis.* Quam horrenda illa sepa-

separatio reproborum ab electis. Hanc si times, cauc, ne te nunc à filijs gratiæ per vllum peccatum sponte segreges. Horror peccati.

II. *Tunc dicet his, qui à dextris eius erunt: venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum. Esurivi enim & dedistis mihi manducare. quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis.* Quam suauem, & liberalem in minimis etiam sibi, suisque præstitis obsequijs remunerandis, se erga electos, vti in hac vita exhibuit, ita & in iudicio, & æternùm in cœlo exhibebit misericordissimus Saluator. Quam proinde æquum foret, & te in eo redamando, omnique obsequiorum genere demerendo esse liberalem!

III. *Tum dicet & his, qui à sinistris eius erunt: discedite à me maledicti in ignē æternum:* Quam suauem & amabilem se electis Saluatorem & remuneratorem, tam seuerum & terribilem reprobis Iudicem & vindicem exhibebit. O fulmen terrificum quo præcipitabuntur in tartarum impij, non solum mala commissa, sed bona omissa æternùm luituri. Vis tunc illud non timere? nunc time, dum tempus est gratiæ.

Pro hac hebdomada, si occurrat, usurpari poterunt modi orandi 1. *part. meditat. Dom.* 5. *&* 6. *post Epiphaniam positi, illo anno omissi.*

Vel ha residua de virtutibus meditationes ex 6. *parte meditat. sub finem.*

II. De Mansuetudine & Clementia.
III. De Temperantia, Abstinentia, Sobrietate.
IV. De Castitate.
V. De Constantia.
VI. De Studiositate.
VII. De Taciturnitate & Modestia.

Finis Meditationum Quartæ Partis.

QVIN

QVINTA PARS MEDITATIONVM.

DE FESTIS B. VIRGINIS, & Sanctorum per annnum.

IN hac 5. parte pro præcipuis festis B. Virginis, & Sanctorum solemnius celebrari consuetis, assignantur Meditationes accommodatę, tum ad Deum mirabilem in Sanctis suis glorificandum, tum ad eximias eorum virtutes ac res præclarè gestas æmulandas. Modũ autem disponẽdi puncta meditationis de vitis Sanctorum penè eundẽ in omnibus obseruare libuit, quod & facillimus, & simul vtilissimus esse videatur, & quidem desumptum ex 5. part. med. R P. Lud. de Pont. med. 39.

in qua ex illo Apostoli: *Quos præscivit & prædestinavit conformes fieri imaginis filij sui: Quos autem prædestinavit, hos & vocavit: & quos vocavit, hos & justificavit, quos autem justificavit, illos & glorificavit.* Docet hæc tria potissimum de quouis Sancto posse considerari. 1. Peculiarem liberalitatem Dei talem Sanctum prædestinantis, vocantis, justificantis, à multis periculis & miseriis præseruantis vel liberantis, singulari prouidentia protegentis, gubernantis, atque ad felicem ex hac vita transitum deducentis. 2. Strenuâ Sancti cum diuina gratia cooperationem in abnegatione sui, & imitatione Christi. 3. Copiosam laborum & meritorum eius tam in hac, quam in altera vita remunerationem. Iuxta hanc formulam præmitto meditationem generalem, quæ cuiuis Sancto, cuius vita nota sit, facilè possit aptari, eo consilio, vt quilibet de quouis peculiari patrono suo, aut de Sancto sui Ordinis, quem maximè gestiat æmulari, meditationis formandæ idæam (qualem in nonnullis Sanctis aut Beatis Societatis nostræ suo loco inferetam videre licet) in promptu habeat. Porrò vt hæ meditationes de Sanctorum

Rom. 8.

rum festis per annum occurrentibus, cum reliquis meditationibus ab aduentu Domini in singulos anni dies vsque ad eundem aduentum digestis conueniant, placuit eas iuxta ordinem diuini officij, cum vniuersali Ecclesia à festo S. Andreæ auspicari.

Meditatio generalis de electione, vocatione & iustificatione; de cooperatione cum gratia propria vocationis, vita & conuersatione; de felici consummatione, & glorificatione cuiusuis Sancti.

I. PRæludium. Constitue te in conspectu Dei & Sanctorum ante thronum diuinæ Maiestatis, vel prostratorum & coronas suas demittentium, vel stantium & ingeminantiũ: *Benedictio, & claritas, & sapientia, & gratiarum actio, Deo nostro in sæcula sæculorum*, prout eos vidit D. Ioannes in Apocalypsi; Atque inter hos, in Sanctum, cuius festum agis, aut quẽ imitari gestis, ineffabili gaudio pro collatis sibi beneficijs Deum collaudantem peculiariter oculos mentis conijce. Apoc. 4. & 7.

2. Efflagita gratiam clarius agnoscendi, quot quantisque Deus hunc Sanctum gratijs præuenerit, quam strenuè his ipse cooperatus fuerit, quam gloriosè ideò coronari meruerit: & quot te quoque gratijs præuenerit, & copiosè, si ijs cooperari volueris, remunerare paratus sit, vt ardentius Deum in Sancto suo glorificare & amare, eiusque præclaras virtutes imitari, & sic te quoque gratum tantæ gratiæ & liberalitati diuinæ valeas exhibere.

I. Expende immensam, inæstimabilem, æternam & incomprehensibilem liberalitatem Dei erga talem sanctū, quam luculenter ostendit 1. Illum ad talem gloriam ab æterno ex gratuita misericordia prædestinando, præ tam multis alijs in vas misericordiæ, in quo ostenderet diuitias gratiæ & gloriæ suæ, eligendo. 2. Tam suauiter, efficaciter, mirabiliter in Christo regeneratum ad fidem vocando. 3. A tot grauibus peccatis, periculis salutis, tentationibus, miserijsque mentis & corporis præseruando vel liberando. 4. Ad talem statum in quo non saluari tantum, sed insignem gloriæ coronam pos-

posset promereri, mirabiliter illum euehendo. 5. Tam suauia & efficacia media eximiam sanctitatẽ consequendi, plurimos alios verbo & exemplo Christo lucrandi, tandemque donum perseuerantiæ obtinendi eidem suppeditando. Similem Dei in te quoque eligendo, vti speras, vocando, iustificando, tot gratijs præueniendo, hucusq; deducẽdo recole & admirare. His expensis excita affectus congratulationis de tot gratiæ prærogatiuis Sancto illi concessis: gratiarum actionis & laudis pro tanta Dei in illum & te liberalitate; Amoris, & zeli cooperandi diuinæ gratiæ.

II. Quam strenuè contenderit talis Sanctus acceptis naturæ & gratię talẽtis rectè vti, seque vicissim gratũ pro tot gratię prerogatiuis exhibere. 1. Vel assiduo constantique studio proficiẽdi indies in triplici via perfectionis, ad eximiam mentis puritatem, virtutũ soliditatem, & vnionem cũ Deo aspirando, aliosque verbo & exemplo ad similem perfectionem impellendo. 2. Vel eximio studio perfectæ abnegationis mundi & sui, inuictæ patientiæ & magnanimitatis in quibusuis arduis pro gloria Dei & salute animarum

aggrediendis & tolerandis; & eximiæ imitationis heroicarum virtutũ Christi. 3. Vel ardenti zelo excellendi in assiduo exercitio certarum quarundam virtutum, quibus maximè claruerunt. His ponderatis Sancto illi de tam strenua cooperatione cum diuina gratia congratulare, Deo gratias age, imitari statue.

III. Quam liberaliter Deus Sancti huius sanctos conatus adhibitos, labores exantlatos, cruciatus toleratos remunerarit tam in hoc, quam in altero sæculo: In hoc quidem tot extraordinarijs gratiæ præsidijs, tot cœlestibus solatijs, tanta miraculorum gratia, tot animarum, mira per ipsum conuersione, tam paterna protectione per totã vitam, peculiari assistentia in morte, vel in martyrio feliciter consummando: post mortem quoque tam celebri eius in Ecclesia memoria, tanta non sarò miraculorũ gloria: In altero verò seculo in die vniuersalis iudicij coram toto mundo illum honorando & laudando: in cœlo tantis essentialis & accidentalis gloriæ præeminentijs cumulando: singulis eius meritorijs suspirijs & operibus peculiares gloriæ gradus retribuendo: insuper tot extraor-

traordinarijs Laureolis, vel Virginũ, vel Martyrum, vel Doctorũ, & peculiaribus tam animæ quã corporis glorioſi dotibus & gaudijs eundem exornando. His conſideratis congratulare Sancto de tanta gloria, excita ſpẽ deſideriuḿq; ſimilis gloriæ ſimilibus medijs, quibus ille vſus, promerendæ.

In feſto S. Andreæ Apoſtoli.

30. Nou.

De Euangelio feſti vide 4. part. med. hebd. 5. poſt Trinit. med. 2. & 3. & heb. 7. med. 3.

De vita S. Andreæ Apoſtoli.

1. COnſidera quã benignè Filius Dei cum Patre & Spiritu S. vti ab æterno elegit B. Andream in primum ſuũ diſcipulũ, in Apoſtolũ, & quidẽ ex primarijs vnũ, in crucis opprobrij ſocium, in iudicio extremo aſſeſſorẽ, in cœlo regni & gloriæ conſortem: ſic in tempore eundem tali loco & tempore naſci voluerit, talibus naturæ & gratiæ dotibus inſtruxerit, tam ſuauiter primum ad Ioannem Baptiſtam perfectioris vitæ deſiderio inflammatum audiendum, deinde ad ſe ſequendum inuitarit, tam efficaciter traxerit & pertraxerit, tam paternè erudierit, fo-

uerit, atque ad amorem crucis animarit, vt sic tandem præfixum æternæ prædestinationis suæ scopũ per mortẽ crucis attingeret. Quam peculiari te quoque fauore ab æterno respexerit, & ad certum gloriæ gradum, vti speras, elegerit; sic in tempore dotarit, atque ad talem statum vocarit, in eodẽ sic conseruet, foueat, atque ad celsiorem gratiæ gradum exstimulare & promouere non desinat. Quàm peculiarem peculiaris iste fauor exigit gratitudinis, amoris, & feruoris cooperandi excessum!

II. Quomodo ille huic peculiari dilectioni Domini erga se de qua meritõ canit Ecclesia: *Dilexit Andream Dominus in odorem suauitatis*) & tã raræ gratiæ gratum se exhibuerit, eximio quadruplici zelo Magistro suo acceptissimo, 1. Zelo propriæ perfectionis, quẽ ostẽdit tam auidè se in Ioannis primũ mox in Christi ipsius disciplinã dando, semperq; ad perfectiora anhelando. 2. Zelo intimæ cum Deo coniunctionis augendæ per assiduũ deuotionis exercitium, & quotidianum agni immaculati sacrificium, de quo ipse ad Tyrannum idolis immolare imperantem aiebat: *Ego omnipotenti Deo*

Deo immolo quotidie non taurorum carnes nec hircorum sanguinem, sed immaculatum Agnum in altari: cuius carnem postquam omnis populus credentium manducarit, Agnus qui sacrificatus est, integer perseuerat & viuus. 3. Zelo animarum Christo lucrandarum, quem exercuit post ascensionem Domini per Scythiam, Epirum, Thraciam, Achaiamq́; Christi gloriam prædicando, & tot barbaras cæcasque gentes Euangelicæ veritatis lumine colluſtrando. 4. Zelo insatiabili Magistro suo Christo crucifixo se penitus non solum in vita, sed etiam in morte conformandi, eiusque gloriam amoremque propagandi, quem ardentissimum demonstrauit tanta libertate spiritus coram Ægea Proconsule supplicium crucis minitante, crucifixi Domini infinitam charitatem & crucis mysteria extollendo; ad crucem, cui ab eodem adiudicatus erat, tanquam ad optatissimã vitæ suæ metam, quantumuis virgis dilaniatus, tam hilariter properando; à longè conspectam tam amicè salutando; tam cupidè eandem tanquam suggestum conscendendo; ex eaque biduum viginti millia hominum circumstantium tam ardenter ad cõstan-

tem amorem Domini ex amore pro nobis crucifixi exhortando; & ne ab ijs de cruce, quod facere attentabant, deponeretur, instantissimis precibus extorquendo. Hunc quadruplicem Apostoli imitare zelum, & quadruplex gratissimum Deo obtuleris sacrificium.

III. Quomodo Christus hunc eundem quadruplicem illius zelum remunerarit, in hac quidem vita ad præcelsum gratiæ gradum eum promouendo: cœlestium consolationum dulcedine eum toties inebriando; & sua præsentia pendentem in cruce recreando; tot millium animarum mira conuersione labores eius blandè solando; ac demum ex crucis patibulo inter eximium, qui crucem cinxerat, splendorem, animam eius ad sublime cœlorum solium magno cũ triumpho deducendo: In altera verò eximiam eximijs eius meritis debitam iustitiæ coronam liberalissimè offerendo. Spes similis gloriæ & remunerationis, & desiderium eam promerendi feruentiæmulatione quadruplicis eius zeli.

Possent de hoc quadruplici eius zelo aliæ quatuor meditationes formari hoc modo:

1. Expendatur quam perfectus in se fue-

rit

rit talis zelus, quam purus, intensus, fortu.
2. Quomodo illum quo ad internos actus.
3. Quomodo quo ad externos. Et quo fru-
du, vel ob qua motiua, exercuerit. De hu
consulenda Meditationes sexta partis, de
virtutibus hic insinuatu.

De vita S. Francisci Xauerij. 2. Decēb.

1. EXpende quomodo Deus B. Franciscum Xauerium, quem vti ab æternitate in Apostolū Indorum elegerat, atque ad tam sublimem gloriam prædestinarat, tam suauiter in tempore paterna sua prouidentia ad hunc finem per tam suauia media direxerit, tantis naturæ & gratiæ præsidijs eum muniendo; tam mirabiliter per seruū suum Ignatium in eodem contubernio Parisijs cum illo literis operam dantem ad contemptum mundanę vanitatis, & amorem Christianæ perfectionis pertrahendo; ad religiosum institutum amplectendum permouendo; spiritu Apostolico replendo; ad Indicam expeditionem tum interno impulsu, tum obiecta illi sæpius in somno visione Æthiopis, quem hume-

ris gestaret, auidè desiderandam, inflammando; tandemque ad eandem, in locum alterius prius designati R.P. Nicolai Bobadillæ ægrotantis, gaudio tripudiantẽ destinari per B. Ignatium curando. Quàm mira Dei in his omnibus elucet prouidentia; quam suspice & venerare, & similem tibi à puero exhibitam grato animo recole. Gratitudo, amor Dei & vocationis.

II. Quomodo se pro tot gratijs gratũ exhibere, atque ad vberiores promerendas indies magis disponere conatus fuerit, assiduo Deo perfectius omni possibili modo placendi studio, maximè tamen in his virtutibus excellere satagendo. 1. In virginea mentis & corporis munditia, quam inuiolatã tota vita conseruauit; & eximia conscientiæ puritate & innocentia, quam sibi semper commendatissimã habuit, leuissimas etiam maculas sollicitè cauendo, quotidiana confessione, quando id licebat, eas expiando, omnes labendi occasiones euitando. 2. In heroica patientia & sui victoria, leprosis, fœdisq; alijs morbis laborantibus impigrè ministrando, non semel è morbidi vlcere pus sugendo, omnes inordinatos animi motus rationis imperio

statim

statim compescendo. 3. In profunda humilitate, submississimè de se sentiẽdo; summum honorem quibusuis sacerdotibus & religiosis, deferendo, contempto Academicorum honorum plausu, ad rudes, pueros & mendicos erudiendos se promptissimè demittendo. 4. In absolutissima obedientia, ad omne non imperium solum, sed nutum Superiorum, se quoad intellectum, affectum & executionem cœcè, velociter, hilariterque accommodando. 5. In vera deuotione & arctissima cum Deo coniunctione per assiduum exercitium meditationis, orationis vocalis, crebræque mentis in Deum, inter alia etiam negotia, eleuationis. 6. In gratitudine & agnitione beneficij vocationis ad Societatem, maximi eam semper æstimando, eius viuendi institutum, quod apud S P. Ignatium altè imbiberat, accuratissimè obseruando, omnibus suis amorem vocationis inculcando. 7. In ardenti zelo gloriæ Dei & salutis animarum, cui alter etiam orbis nimis angustus videbatur: quem testantur tot ab eo terra mariq; suscepti in hunc vnicum finẽ labores, tot insularum, marium, prouinciarum peregrinationes, & decies cen-

centena millia hominum eius operâ in gremium Ecclesiæ perductorum. & In-
nuicta animi fortitudine, & ardenti desiderio plura magisque ardua pro amore Christi crucifixi faciendi & patiendi; ; plura & præsentiora vitæ pericula adeundi; sanguine demùm fuso hunc amorem testandi. Congratulatio & gratiarum actio pro tot illi à Deo collatis charismatis, & zelus eum in his octo virtutibus imitandi.

III. Quàm abundè Deus hos eius pios conatus compensârit, In hac quidem vita, tam miram gratiam tot centena millia animarum conuertendi illi largiendo; tanta diuinarum consolationum affluentia cor eius inundando, vt exclamare cogeretur: *Satis est Domine, satis est*; tam extraordinariam gratiam miraculorum impertiendo, ita vt futura prædiceret absentia quasi coram videret, idem eodem tempore geminis in locis valdè disitis periclitantibus opem ferret, viginti quinque de mortuos ad vitam reuocaret; ad Angelicam denique eius integritatem toti mundo propalandâ, corpus eiusdem exanime in viua calce tot annis incorruptum conseruando: In altera verò vita coronam gloriæ tot eius illustru-

lustribus meritis, heroicis desiderijs & laboribus plurimis debitam ei reddendo, cum eximijs Virginitatis, Doctoratus iustitiæ, & Martyrij in voto aureolis, & ineffabili, de tot opera sua saluatis, gaudio. Congratulatio de tanta eius gloria, spes similis retributionis cum ardore eam promerendi.

Si cui libuerit, poterit singulas de singulis illis octo virtutibus puncto 2. contentis instituere meditationes, in singulis expendendo. 1. In quam perfecto gradu eas habuerit. 2. Quomodo earundem actus internos externosque, & quam perfectè frequentarit. 3. Quomodo diuina liberalitas conatum eius in singulis exercendis adhibitũ remunerarit. De his latius videri poterunt meditationes de ijsdem virtutibus, quæ sexta parte habentur.

In festo S. Nicolai. 6. Decẽb.

De Euangelio. Luc. 12.

Sint lumbi vestri præcincti.

I. EXpende quàm serió Christus inculcet assiduum studium eximiæ castitatis, & exemplaris cõuersationis, dum iubet lumbos præcingi, & lucer-

nas ardentes in manibus teneri. Quàm præclarè vtrumque D. Nicolaus præstiterit, perpetuam virginitatem illibatam conseruando, & eximio omnigenæ sanctitatis fulgore totam Ecclesiam irradiando. Feruor mortificationis, & conuersationis exemplaris.

II. Quàm assiduè vigilare nos velit Dominus tota vita in studio tum propriæ perfectionis, tum proximorum promouendæ; & quàm constanter B. Nicolaus id fecerit, vsq; ad aduentum cœlestis Sponsi, ad æternas illum nuptias euocantis: Zelus æmulandi.

III. Quàm efficax nobis æterna Veritas proponat medium & motiuum in prædicta sacra vigilantia semper persistendi, videlicet memoriam incertitudinis horæ mortis, quæ si semper præ oculis haberetur, facilè subrepens tepiditatis sopor excuteretur. Quàm sedulò D. Nicolaus se hoc eodem stimulo ad indefessum in via perfectionis progressum vehementiùs incitarit, tandemque accenseri meruerit beatis illis seruis, quos cum venit Dominus, inuenit vigilantes. Memoria mortis, & zelus proficiendi.

De

De vita S. Nicolai Episcopi.

I. EXpende quàm paternè Deus sanctum Nicolaum ad tantam gloriam, ad quam eum prædestinarat, à pueritia quasi manu ducere sit dignatus, lactentem ad ieiunium feria quarta & sexta vsque ad vesperam seruandum, totaque deinceps vita continuandum instigando; Adolescenti misericordiæ & liberalitatis spiritum inspirando, vt omnes opes suas in pauperes erogaret; spiritum insuper deuotionis largiendo, vt loca sancta inuisere, in oratione pernoctare, neglecto mundo soli Deo vacare vnicè ipsi in votis esset; tandemque ipsum è latebris extractum, ad Myrensem Pontificatum euehendo, amplissimumque illi sanctorum laborum subeundorũ, & persecutionum tolerandarum campum assignando. Quàm alacriter & securè ad prædestinatum sibi brauium currit, quem benignè & suauiter diuinæ prouidentiæ manus ducit! Quàm & tu alacriter ad simile brauium apprehendendum properares, si diuinæ prouidentiæ te trahentis & regentis manum promptius sequi contende-

res!

res! Gratitudo, Amor Dei vocantis & feruor cooperandi gratiæ vocationis.

II. Quàm promptè D. Nicolaus manum diuinæ prouidentiæ vocantis, trahentis, impellentis sequi studuerit, 1. In conseruanda & augenda eximia puritate mentis & corporis per assiduum exercitium ieiunij & mortificationis. 2. In profusa liberalitate erga egenos, intimaque compassione erga omnes afflictos, quauis oblata opportunitate tota vita exercenda. 3. In assiduo studio orationis, intimæq; cum Deo coniunctionis. 4. In indefesso conatu diuinæ gloriæ, & salutis animarum promouendæ. 5. In propugnanda fortiter Catholica veritate, quam cum præsenti capitis periculo contra edictum Diocletiani & Maximiani Myræ constanter prædicauit; propter hanc exilium & diuturni carceris molestias patienter vsq; ad Constantinum Magnũ sustinuit, pro eiusdem defensione in Concilio Nicæno Arianam hæresin cum trecentis decem & octo Patribus condemnando acriter dimicauit. Zelus in his ipsum æmulandi.

III. Quo-

III. Quomodo illum Deus glorificarit: In hac quidem vita miraculorum claritate eius sanctitatem manifestando, cum illi inter cœtera penè innumera concessum fuerit iratum mare precibus suis exarmare, mortuum nautam vitæ restituere, tribunos tres per calumniam oppressos se viuentem adhuc inuocantes longè dissitos, apparendo Constantino, eumque sententiam mutare iubendo, liberare: Mortem ei optatissimam concedendo, vt videlicet Angelos sibi occurrentes cernens, recitansque Psalmum, *In te Domine speraui*, in hisce verbis: *In manus tuas comonendo spiritum meum*, animam efflaret. Post mortem per oleum ex tumulo eius scaturiens, insignem eius misericordiam & sanctitatem mundo propalando: In altera porrò vita illustribus eius meritis proportionatum gloriæ brauium liberalissimè impertiendo. Congratulatio, spes gloriæ, & feruor eam similibus meritis promerendi.

8. Decēb. In festo immaculatæ Conceptionis B. Virg. MARIÆ.

De immaculata Conceptione eiusdem B. Virginis.

I. EXpende quam eximijs Sanctissima Trinitas B. Virginem ab æterno, ex æterna gratuitaque dilectione decreuerit ornare naturæ, gratiæ & gloriæ prærogatiuis, quibus postmodum in tempore ornata fuit, talibus nimirum, quæ deberentur primogenitæ filiæ inter omnes puras creaturas eminentissimæ, futuræ Matri Verbi incarnandi sublimissimæ, Sponsæ Spiritus sancti electissimę, Dominæ mundi, Reginæ cœli augustissimæ, Et quidem tanto eminentiore modo & ampliore mensura, quo magis & perfectius infinitæ suæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis thesauros in illam vnam supra omnes puras creaturas ditandam sublimandamq; coaceruare statuerat; & quo maior eiusdē Virginis dignitas, puritas, sanctitas, ob officia illi subeunda, meritò esse debebat. Quàm in-

æsti-

æstimabilis proinde fuerit prærogatiuarum illi prædestinatarum præeminentia! Quàm incomparabilis diuinæ liberalitatis erga eandem superefluentia! Congratulatio & gratiarum actio pro tam sublimi, tam extraordinariæ prędestinationis B.V. beneficio.

II. Quàm liberaliter illã primo conceptionis instanti cœperit eadem sanctissima Trinitas eminẽtissimis, prout ab æterno decreuerat, nobilitare prærogatiuis. Quarum 1. fuit, præseruatio ab omni genitalis culpæ macula, vt ne vnico quidẽ momento peccati & diaboli iugo subiacuisse, aut vlla labecula infecta fuisse dici posset illa, cui peculiarissime cõuenit illud cœlestis Sponsi elogium: *Tota pulchra es, amica mea, & macula nõ est in te.* Et quæ paritura erat Fontem omnis munditię, Solem iustitiæ, Speculum sine macula, Iesum Filium Dei. 2. Immunitas à fomite peccati, cum quo vti & originali labe reliqui nascimur damnati antequã nati. 3. Superabundantissima gratiæ sanctificantis, fidei, spei, caritatis, aliárumq; virtutum supernaturalium ac donorũ Spiritus sancti infusio. 4. Confirmatio in gratia excellentissima, vt ne leuissima quidem venialis culpæ labecula si-

neret vnquã mentis nitorem obfusca-
ri. 5. Peculiarissima diuinę prouiden-
tię eam in omnibus dirigentis & qua-
manuducentis assistentia. Quã hæ sin-
gulæ prærogatiuæ sublimes fuerint,
quanto interuallo omnes omnibus E-
lectis vnquam collatas & conferendas
excesserint? Affectus ijdem congratu-
lationis, gratiarũ actionis, admiratio-
nis & laudationis diuinæ liberalitatis.
III. Quàm feruenter B Virgo vsu ra-
tionis ex speciali priuilegio dotata il-
tum cœperit elicere affectus intimæ
humilitatis, gratitudinis, amoris, ob-
lationis sui & zeli gloriæ Dei, ac deinc-
eps reliqua vita frequentarit; & qui-
dem tantò feruentius, quò illuminata
diuinitus charismatum sibi communi-
catorum sublimitatem, diuinæ liber-
litatis erga se inæstimabilitatẽ, & gra-
tuitæ dilectionis incomprehensibili-
tatem, præ omnibus puris creaturis
clarius agnoscebat, firmiusq; viua fide
apprehendebat: quò intensiores ea-
rundem virtutum habitus initio infu-
sos acceperat; quò eosdem singulis
penè momentis studiosius nouis insu-
per præuenta gratiæ præsidijs augebat.
Obstupesce horum affectuum præ-
minentiam, & imitare.

In

In Festo S. Thomæ Apostoli. 21. Decēb.

De *Euangelio Festi Ioan.* 20. *vide* 3. *part. medit. hebd.* 1. *post Pascha medit.* 3.

De vita eiusdem S. Thomæ.

I. EXpende miram diuinæ bonitatis abyssum in Thoma ad Apostolici muneris sublimitatem ab æterno prædestinando, & in tempore vocando, quantumuis graui illius præuiso incredulitatis lapsu: in eodē tam paternè cum reliquis Apostolis ad prędestinatum brauium deducendo; in incredulitatis baratrum lapsum, & quidem pertinaciter obduratum, tam misericorditer erigendo, tam potenter emolliendo, & tam vehementer inflammando, vt illius postmodum zelo gloriæ Christi propagandæ orbis nimis angustus videretur. Suspice & extolle tantam Dei erga illum bonitatem, & similem tibi præstitam humili gratoque animo recole. Gratitudo, amor, zelus compensandi infinitam Dei sic eligentis, vocantis, deducentis quemuis electum, & te præsertim, benignitatem.

II. Quam feruenter ille diuinam erga se liberalitatem, gratuitamque misericordiam pro virili compensare sit conatus. 1. Insigni feruore pœnitentiæ, errorem suum tanto affectu retractando, tantis lacrymis eluendo, tot pijs obsequijs resarciendo. 2. Ardentissimo zelo gloriam Christi propagandi, omnesque à via veritatis aberrantes, si posset, ad Saluatorem suum agnoscendum, adorandum, amandumq; pertrahendi; in hunc finem tot vasta maria, remotasque terras peragrando, indefesso spiritu Euangelium Parthis, Medis, Persis, Hircanis, Bactrisq; prædicando, tandemq; ad ipsos Indos penetrando. 3. Simili ardentissimo zelo pro amore & gloria dilecti Magistri sui sanguinẽ fundendi, quem prodidit ante eius passionem, adhortando condiscipulos formidolosiores: *Eamus & nos, & moriamur cum illo.* Et multo magis post eiusdem ascensionem, toties apud tot efferas gentes præsenti capur suum periculo exponendo, tandemq; apud Indos Calaminæ, dum ante sacrã crucem precaretur, furori Barbarorum irruentium sagittis se primum transfigendum, tum hasta traijciendum generosè offerendo. Quas non eluant cri-

Ioan. 11.

criminum maculas lacrymæ triplices: compunctionis, compassionis, amoris, quales vbertim speculum verè pœnitentis Thomas toties fudit? quas non expient pœnas ijsdē debitas opera pœnitentiæ, zeli animarum, amoris Christi crucifixi? si cum eodem Diuo Thoma sincerè, feruenter & constanter vsurpentur? Zelus in his feruorem Thomæ æmulandi.

III. Quàm largiter feruorem eius Christus remunerarit; In hac quidem vita tot nouis gratiæ auxilijs eum prę-ueniendo, lassum confortando, cur-rentem promouendo, pios conatus eius in conuersione tot millium ani-marum peculiari fauore secundando, tandemque glorioſi martyrij gratiam eidem offerendo; In altera repositam iustitiæ coronam, tantis eius labori-bus meritisque debitam retribuendo, cum ineffabili gaudio de tanto nume-ro tot animarum à se conuersarum. Spes similis retributionis, & feruor eam promerendi.

In festis Natiuitatis Domini, S. Stepha-ni, S. Ioannis Euangelist. SS. Innocentium, Circumcisionis & Epiphaniæ, vide medi-tationes ordine assignatas 1. part. meditat. suis locis. 25. 26. 27. 28. Decemb. 1. & 6. Ianuar.

2. Febr. In festo Purificationis, vide ibid. hebd. 4. post Epiphaniam medit. 2. & 3.

---

24. Febr. # In Festo S. Matthiæ Apostoli.

De Euangelio festi: Matt. 11. *vide* 1. *part. medit. hebd.* 20. *post Trinit. medit.*

De vita S. Matthiæ Apostoli.

I. EXpende admirandam diuinæ electionis abyssum in Matthia in locum Iudæ proditoris subrogando, quem vti ab æterno ad duodecimum Apostolici culminis thronum olim in cœlo possidendum elegit is, de quo
Prou. 16. scriptum: *Sortes mittuntur in sinum, sed à Domino temperantur*, ita in tempore eidem, cum inter ipsum & Barsabam per sortem missam diuinæ suæ voluntatis indicium exquireretur, è cœlo suffragium tulit: *Nam cecidit sors super*
Actor. 1. *Matthiam, & annumeratus est cum undecim Apostolis.* O quanta gratia sic gratis ab æterno eligi, sic gratis in tempore vocari, gratis tantis gratiæ Apostolicæ prærogatiuis sublimari, vt mereatur accenseri secundarijs fundamentis

&c.

Ecclesiæ militantis, assessoribus futuris Christi Iudicis, Principibus curiæ triumphantis! Similem gratiam diuinæ prouidentiæ & bonitatis te ad statum Apostolicæ perfectionis ab æterno eligentis, & in tempore vocantis, tibi gratis collatam grato humiliq́ue animo agnosce, reuerere, gratias age, & cooperari statue. Admiratio, gratitudo, amor, zelus cooperandi gratiæ vocationis.

II. Quomodo tam gratuitæ gratiæ gratum se exhibere B. Matthias studuerit, 1. Cum intimo humilitatis sensu eam sibi immerenti, præ tot alijs ex gratuita misericordia exhibitam agnoscendo, & cum casto & filiali timore, ne eadem gratia, qua Iudas culpa sua exciderat, se redderet indignũ, pauendo & cauendo. 2. Intimo gratitudinis affectu hoc tam singulare beneficium maximi æstimando, liberalitatem largitoris medullitus magnificando; & eximio perfectissimè illi gratificandi studio compensare desiderando. 3. Ardenti zelo propriæ perfectionis & salutis proximorum cum summa omnium virium mentis & corporis cõtentione promouendæ. 4. Insatiabili zelo diuinæ gloriæ propagan-

dæ, & Euangelicæ veritatis longè latéque per Iudæam Æthiopiamq; prædicandæ 5. Simili zelo martyrij consequendi, contra pertinaces & perfidos Iudæos Christi crucifixi gloriam constanter propugnando, fortiterque pro amore eiusdem non solum conuitia, falsasque accusationes perferendo, sed corpus lapidibus impetendum, caputque securi feriendum generosè offerendo. Congratulatio de tam heroicis eius virtutibus, & zelus eas æmulandi.

III. Quomodo eundem Deus glorificarit; in hac quidem vita tot miraculis eius sanctos conatus comprobando, tot gratijs & consolationibus cumulando, tam glorioſam martyrij palmam illi offerendo; In altera verò repositam iustitiæ coronam, & quidem tanto Apostolo & Martyre dignam, cum insigni de tot à se conuersis gaudio retribuendo. Congratulatio, spes gloriæ, & feruor eam promerendi.

25. Mart. *In festo Annunciat. B. V. vide 1. part. med. hebd. 1. Aduentus. Medit. de Decreto Incarnationis 2. & 3. Et hebd. 3. Aduentus medit. 3. 4. 5. & 6.*

In

In festo SS. Apostolorum Philippi & Iacobi minoris. 1. Maij.

De vita SS. Philippi & Iacobi.

I. EXpende quam suauiter vterque & efficaciter à Christo ad muneris Apostolici sublimitatem, vti ab æterno prædestinatus erat, in tempore sit vocatus, ijsque dotibus, quæ ad respondendum tantæ gratiæ requirebantur, ornatus: quam benignè triennio à cœlesti illo Magistro ad omnem perfectionem formatus, mysteria fidei edoctus, atque ad amorem crucis & tribulationis animatus. O quam suauiter, efficaciter, mirabiliter ad se agnoscendum, amandum, & sequendum omnes trahit is, qui est via, veritas, & vita, quotquot ad insignem gratiæ & gloriæ gradum prædestinauit, idque ex quam gratuita misericordia & dignatione! Annon & te simili ratione ad se traxit, & nunc trahit! Gratitudo, amor, zelus gratiæ oblatæ cooperandi.

II. Quam præclarè vterque acceptis

Apostolicæ gratiæ talentis cooperari contenderit: Philippus quidē 1. Eximium animi candorem in omnibus præ se ferendo, absque fuco & dolo eum Christo & hominibus agendo, sincereque diuinum obsequium intendendo. 2. Magno zelo gloriæ Dei quam plurimos è Scythis, Phrygibusque, ad quos destinatus erat, ad lumen veritatis secum agnoscendum perducere conando. 3. Inuicto animi robore pro Magistri sui crucifixi honore defendendo, Hierapoli Phrygiæ se crucifigendum, lapidibusque obruendum Barbaris offerendo Iacobus verò 1. Eximiam vitæ innocentiam cum stricta à carne & vino abstinentia, à puero vsque nonagesimum sextum ætatis annum coniungendo. 2. Ardua longaque precandi consuetudine genibus callum instar camelli obducendo. 3. Primitiuam Hierosolymis Ecclesiam triginta annis sanctissimè ad omnem pietatem informando & administrando, tandemque pro defensione gloriæ Christi, & prædicatæ à se fidei sanguinem fundere gestiendo. 4. Dum è templi fastigio deiectus cruribus fractis semiuiuus iaceret, manibus ad cœlum leuatis pro ini-

inimicis orando: *Ignosce eis Domine, quia nesciunt quid faciunt*, vsque dum fullonis fuste grauiter percusso capite, animam Deo reddidit. Congratulatio, gratiarum actio pro collata illis hæc faciendi & patiendi gratia, & zelus æmulandi.

III. Quàm peculiaribus Deus, sanctos vtriusque labores, molestias, cruciatusque amore sui toleratos remunerarit: In hac quidem vita tantis fauoribus, solatijs, miraculis; In altera tantis gloriæ essentialis & accidentalis prærogatiuis. Congratulatio, spes gloriæ, feruor eandem sanctè viuendo acquirendi.

In Festo Inuentionis S. Crucis. 3. Maij.

De Euangelio Festi Ioan. 3. vide 4 part. med. post Trinit. hebd 5. medit. 5. de Nicodemo.

In Festo B. Aloysij Gonzagæ Societatis IESV. 21. Iunij.

De vita eiusdem B. Aloysij.

I. EXpende admirandam Dei bonitatē in B Aloysio in tam peculia-

rem gratiæ filium ab æterno eligendo: extraordinariam liberalitatem in eo talibus naturæ & gratiæ præsidijs in tempore cumulando: pluſquam paternam prouidentiam in eodem à teneris annis ad ſe trahendo, ab amore mundi auellendo, in mundo tam immundo mundum conſeruando, ad Societatē Ieſu tam ſuauiter & efficaciter voce de cælo demiſſa ipſo die D. Virginis aſſumptæ Sacro: *Ingredere Societatem Ieſu*: ineffabili poſt cœleſte epulum gaudio delibutum vocando: tandem tot difficultatibus remorisq; ſublatis voti compotem factum, tam miris vijs ad ſublime extraordinariæ perfectionis faſtigium tam breui tempore deducendo. Congratulatio, gratiarum actio, Dei glorificatio.

II. Quàm ſedulò tam profuſam diuinæ erga ſe benignitatis largitatem pro modulo ſuo rependere ſit conatus,

1. Eximium conſcientiæ nitorem, candidamque Angelicæ innocentiæ in baptiſmo acceptam ſtolam ab omni non ſolum grauioris, ſed etiam leuiſſimæ noxæ labecula immunem ſeruare ſatagendo, accurata occaſionum fuga, iugi adſe, ad cogitationes & actiones ſuas omnes vigilātia, viua Dei præ-

Præsentis memoria. 2. Virginitatis florem, quem puer Florentiæ ante effigiem B. Virginis Deo, Virgineæque Matri consecrarat, illibatum tota vita conseruando, stricta sensuum custodia, crebra inedia, assidua corporis afflictatione, humili assiduaque diuinæ protectionis imploratione; 3 Humillimè de se semper sentiendo, eoque magis, quo genere, indole, gratia, sanctitate maior erat, se infra omnes deprimendo. 4. Gratiam vocationis suæ maximi faciendo, eamque omnibus diuitijs, delicijs, & titulis mundi longissimè præferendo. 5. Obedientiæ absolutissimæ, & exactissimæ omnium regularum obseruationis exemplo omnibus prælucendo. 6. Peculiarem planeque filialem erga B. Virginem Matrem suam, cuius ope gratiam vocationis se impetrasse recolebat, deuotionis affectum tota vita continuando. 7. Erga SS Eucharistiam, vtpotè fontem omnium gratiarum similem, imò longè maiorem peculiarissimæ deuotionis ardorem demonstrando, in eadem crebrius interdiu interuisenda, piè adoranda, deuoteque manantibus præ gaudio lacrymis statutis diebus sumenda. 8. Ardentissimè reda-

mando Deum sic se amantem, ita vt vel refricata solum diuinæ bonitatis, aliorumque attributorum, & beneficiorum diuinorum memoria, ipsi lacrymas amoris excuteret, & nihil ipsi optatius foret; quam de dilecto suo audire & loqui, eiusque in deuotionis exercitijs suauissimo alloquio frui.

9. Ardentissimè animarum salutem sitiendo, atque ad Indicæ expeditionis labores in barbaris ad Christum adducendis vehementer anhelando. Congratulatio, zelus æmulandi.

III. Quam copiosè Deus Sanctos eius paucorum annorum labores remunerarit: In vita quidem tam peculiari in omnibus assistentia, tam rara diuinarum visitationum affluentia, tam optata in morte securitate, & filiali confidentia; Post mortem verò insigni essentialis & accidentalis beatitudinis palma, & virginitatis Laureola, & tam celebri eius insuper in terris apud mortales memoria. Congratulatio, spes & zelus similem coronam promerendi.

In

In Festo Natiuitatis S. Ioannis Baptistæ. 24. Iun.

De vita S. Ioannis Baptistæ.

I. COnsidera profusissimam Dei erga B. Ioannem liberalitatem, quem vti ab æterno ad gloriam antesignano Prophetarum, principi Martyrum, primicerio Virginum, Prodromo venturi Saluatoris hominum debitam prędestinauit: sic in tempore omnibus naturæ & gratiæ præsidijs necessarijs abundè instruxit, & paterna sua prouidentia suauiter & efficaciter ad eandem consequendam deduxit, eum in vtero matris sanctificãdo, ab amore mundi puerulum abstrahendo, è sinu parentum in solitudine abducendo, ad Angelicam istic vitam agendam instigando, tandemque inde ad officium præcursoris complendum euocando. Admiratio, congratulatio, gratiarum actio.

II. Eximium B. Ioannis in cooperãdo tot communicatis sibi peculiaris gratiæ

gratiæ prærogatiuis conatum tota vita continuatum, qui elucet ex quadruplici eius ardentissimo zelo propriæ perfectionis, salutis proximorũ, gloriæ Christi, & martyrij: Nam 1 nõ solum obnixè studuit angelicam puritatem mentis & corporis ab omni labecula immunem, illibatamque à primo vitæ exordio vsque ad extremum halitum conseruare, ab omni hominũ consortio se ad trigesimum ætatis annum segregando, asperrimam vitam agendo, locustis & melle siluestri victitando; sed insuper in solidis virtutibus, & in deuotionis, arctiorisque cum diuina voluntate coniunctionis exercitijs, instructore Spiritu sancto, indies proficere contendit, intimæ humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, aliarumque virtutum actus frequentando, & dies noctesque diuinæ contemplationi vacando.

2. Omnes non solum verbo, sed etiam vitæ exemplo ad seriam pœnitentiam agendam, atque ad Christum verum Messiam agnoscendum permouere, vsque dum vita deficeret, non desijt.

3. Vt Christi gloriam promoueret, omnesque quos posset ad ipsum audien-

diendum sequendumque pertraheret, se deseri, suamque existimationem diminui æquo lætoque animo sustinuit.

4. Pro veritatis prædicatione & iustitiæ propugnatione, vt cœlesti Sponso candido & rubicundo euaderet similior, carceris squalorem, & Herodiani mucronis aciem non exhorruit. Admiratio, & imitatio huius quadruplicis zeli.

III. Liberalissimam Dei in eodem remunerando, glorificandoque munificentiam: In hac quidem vita tanta omnium gratiarum prærogatiua, tam peculiari protectione & assistentia, tanta cœlestium illustrationum & consolationum affluentia: In altera tanta gloriæ essentialis sublimitate, tanta triplicis aureolæ Virginum, Martyrum, Doctorum præeminentia. Congratulatio, spes, desideriumque similis gloriæ promerendæ.

In

29. Iun. In festo SS. Petri & Pauli Apostolorum.

De Euangelio festi Matth. 16. *vide* 4. *part. med. hebd.* 18. *post Trinitatem, medit.* 4. *De Confessione Petri.*

De vita S. Petri Principis Apostolorum.

I. EXpende miram Filij Dei prouidentiam & bonitatem in B. Petro ad tantam sublimitatem in terris, & tantam gloriam in cœlis euehendo: quem sicut ab æterno in Ecclesiæ caput & præcipuum post se fundamentum, suumque in terris vicarium, & in morte crucis socium elegit; ita in tempore necessarijs charismatis ad tam sublime munus rectè administrandum, brauiumque tali capite dignum promerendum ditauit, tam suauiter vocauit, tam paternè instruxit, exercuit, probauit, lapsum respexit, erexit, confirmauit, in omnibus dire-

direxit, è tot periculis eruit, ad crucis consortium inuitauit, & animauit. Quam merito proinde eadem diuina bonitas & prouidentia in beato illo Apostolo sic exaltando mirabiliter elucens suspicienda, prædicanda, amanda! Admiratio & laudatio diuinæ sapientiæ & bonitatis, gratiarum actio.

II. Quam feruenter B. Petrus hanc tam obstupescendam Domini erga se bonitatem & liberalitatem recompensare sit conatus, feruenti assiduoque exercitio harum sex præcipuè virtutum: 1. Ardentissimæ fidei quam vbique ostendit præ cæteris discipulis Christum verum Messiam confitendo: *Tu es Christus filius Dei viui*, super aquas ambulando, ad eundem post resurrectionem in littore stantem vt citius veniret, se in mare demittendo. Matt. 16. Matt. 14. Ioan. 21.

2. Profundissimæ humilitatis, quam prodidit videns miram capturam piscium exclamando. *Exi à me Domine, quia homo peccator sum*; recusando sibi à Christo lauari pedes: *Domine tu mihi lauas pedes*; permittendo se à Paulo publicè reprehendi. Ioan. 4. Luc. 5. Ioa. 13. Gal. 2.

3. In-

3. Intensissimæ pœnitentiæ, quam exercuit post lapsum amarè flendo & tota vita audito Galli cantu eundem fletum innouando.

4. Inflammatissimi amoris erga Christum, quem ostendit, cum ab eo rogatus *Diligis me plus his?* Respondit, *Domine tu omnia scis, tu scis quia amo te.* Cum prædicentem eundem passionem suam increpauit: *Absit à te Domine, non erit tibi hoc*; Cum nocte qua captus Dominus dixit: *Etsi omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor.*

Ioa. 21.

Matt. 16.

Matt. 26.

5. Eximij zeli animarum, quo incensus post acceptum Spiritum sanctum primus concionari cœpit tanto feruore spiritus, vt statim tria millia hominum ad Christum conuerterit: tot prouincias Euangelij seminandi causa peragrauit, tot Ecclesias fundauit, ipsam arcem & caput omnium superstitionum Romam expugnare non formidauit.

6. Zeli pro Christo patiendi, & Christo dilecto Magistro suo pro se crucifixo se conformandi, quem demonstrauit voce & scripto omnes secum ad Christi patientis vestigia sequenda exhortando: tot vincula, tot flagella, tot opprobria cum gaudio tole-

tolerando, ad mortem crucis subeundam, voluntate Christi, sibi, dum furori Neronis suasu Christianorum cederet, obuiantis, & dicentis : *Vado Romam iterum crucifigi*, intellecta, se vltro offerendo. Zelus in his D. Petrum imitandi.

III. Quanta gloria eundem Dominus coronarit : In hac quidem vita tanta Apostolicæ sublimitatis prærogatiua, tanta Ecclesiæ Romanæ à se fundatæ firmitate, & inconcussa in vera fide constantia, tam extraordinaria tot miraculorum gratia, tam celebri eius in toto orbe memoria : In altera verò tam inæstimabilibus beatitudinis essentialis & accidentalis brauijs, tam illustribus eius virtutibus meritisque proportionatis. Congratulatio, spes, & feruor similis gloriæ simili feruore spiritus impetrandæ.

De vita S. Pauli Apostoli.

I. EXpende quam abundè diuinæ pietatis viscera Deus exercuerit erga B. Paulum, quem vti ab æternitate elegit, ita in tempore assumpsit in vas electionis, in quo diuitias bonitatis & misericordiæ suæ toti mũdo spectan-

ſpectandas exhiberet, tam patienter electos ſuos perſequentem tolerando; tam mirabiliter ad agnitionem veritatis conuertendo; tam potenter & repentè lupum ſæuientem in agnum manſuetum, Eccleſiæ perſecutorem in eiuſdem propugnatorem, Magiſtrum erroris in Doctorem veritatis conuertendo; tantaque cœleſtium chariſmatum affluentia eundem cumulando; tam admiranda myſteria tam miro modo ipſi in tertium cœlũ rapto reuelando; tamque peculiari prouidentia ipſi vbique in omnibus aſſiſtendo, vt merito ea, quæ fecit, dixit, ſcripſit, tolerauit, orbis obſtupeſcat vniuerſus. Infinitæ Dei benignitatis admiratio, laudatio, gratiarũ actio.

II. Quam ſtrenuè B. Apoſtolus tantæ gratiæ ſibi communicatæ collaborarit, idque potiſsimum heroica aſſiduaque exercitatione harum virtutũ. 1. Summæ ſubmiſsionis ſuique deſpicientię, quam exercuit ſe nouiſsimum Apoſtolorum & primum peccatorem reputando, imo nihil ſe eſſe ſentiendo, & licet à Deo eſſet edoctus, nihilominus Euangelium ſuum cum Apoſtolis conferendo, ne forte in vanum curreret.

1. *Cor.* 15.
1. *Tim.* 1.
2. *Cor.* 12.
Gal. 2.

2. In-

2. Intimæ gratitudinis pro gratia vocationis, quam toties extollit, alijsque agnoscendam inculcat.

3. Ardentisimi zeli animarum, qua inflammatus per tot vastisimas regiones, insulas, maria, reuelatæ sibi Euangelicæ veritatis Iudæis & gentibus prædicandæ gratia discurrit, omnibusomnia fieri non dubitauit, imò anathema esse pro fratribus secundum carnem Iudæis optauit. *Rom. 9.*

4. Tenerrimi erga dulcisimum Saluatorem suum Iesum amoris, quem semper in corde, in ore, in calamo habuit, ita vt in suis Epistolis quingenties nomen eius pijsimè vsui parit, cuius gloriæ propagandæ se totum impendit, cui se tam arctè coniunctum, & quasi agglutinatum sensit, vt dicere ausus sit: *Quisnos separabit à charitate Christi.* *Rom. 8.*

5. Insatiabilis desiderij amore dilecti sui durisima quæque patiendi, seque eidem amore sui tam dira, tam indigna patienti conformandi: vnde exclamat: *Absit mihi gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi* Et: *Placeo mihi in infirmitatibus, in contumelijs, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustijs pro Christo.* Zelus has virtutes imitandi. *Gal. 6.* *2. Cor. 12*

III. Quam

III. Quam copiosè Deus tot eius pro gloria sua susceptos labores, toleratas persecutiones, calumnias, cruciatus remunerarit; in præsenti vita tanta abundantia consolationum, tam felice conuersione tot gentium, tanta celebritate miraculorum; In futura verò corona iustitiæ pretiosissima, de qua ipse confidenter ait: *in reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus Iudex.* Insuper & aureola Martyrij, & Doctoratus, incredibili gaudio, de gloria tot millium hominum olim per eius prædicationem conuersorum, & ad finem vsque mundi per Epistolarum eius lectionem saluandorum. Congratulatio, zelus pro corona iustitiæ legitimè certandi.

2. Tim. 4.

Nota, de his virtutibus SS. Petri & Pauli breuiter indicatis posse per octauam plures instituì meditationes: iuxta modum in vita S. Andreæ supra declaratum.

2. Iulij.

In festo Visitationis B. Mariæ Virginis. *vide* 1. *par. hebd.* 4. *aduentus med.* 4.

In

In festo B. Mariæ Magdalenæ. 22. Iulij.

De Euangelio festi Luc. 7. vide 4. p. medit. hebd. 16. post Trinit. medit. 4. & 5.

De vita S. Mariæ Magdalenæ.

I. EXpende incomprehensibilem diuinæ miserationis misericordissimi Saluatoris nostri erga Mariã Magdalenam excessum, quam licet præuideret culpa sua futuram vas contumeliæ & dæmonum hospitium, nihilominus ab æterno elegit in vas misericordiæ, in quo potentiam gratiæ suæ ostenderet, & verè pœnitentium speculum, quod omnibus resipiscentibus peccatoribus imitandum proponeret: idque æternum pietatis suæ decretum executioni mandauit ex gratuita bonitate sua, modo tam suaui & efficaci, tam repente eam ad pœnitentiam exstimulando, tanta gratia præueniendo, tanto amoris æstu inflammando, ad tantam perfectionem breui temporis spatio euehendo. Infinitæ Dei misericordiæ erga illam, te, omnesque resipiscentes peccatores admiratio, laudatio, gratiarum actio.

II. Quam viciſſim illa ſe erga liberaliſsimum Dominum exhibuerit liberalem. 1. Affectus internos externoſque veræ pœnitentiæ & compunctionis in prima ſua conuerſione inchoatos tota vita continuando, largiſsimaſque compunctionis, compaſsionis, & amoris lacrymas indies profundendo.

2. Profundiſsimæ humilitatis & intimæ gratitudinis affectus frequentando, ſuarum miſeriarum & miſerationū Domini abyſſum iugiter intuendo.

3. Amorem ergo Saluatorem ſuum Ieſum ſemper ardentiſsimum demonſtrando, eumque nouis quotidie augere incrementis non ceſſando: cuius amoris telo ſemel ſalubriter fauciata vix potuit à dilecto ſuo, à quo audierat, *Remittuntur tibi peccata tua*, vnquam diuelli: hunc ſecuta eſt prædicantem, comitata patientem, non deſeruit crucifixum, requiſiuit ſepultum, ſecuta oculis & animo in cœlos aſſumptum. Luc. 7.

4. Magno zelo conando quotquot poſſet ad amorem eiuſdem dilecti ſui verbo & exemplo trahere, quod non ſolum in Iudæa, quoad vſque licuit, præſtitit, ſed etiam in Gallias relega-

ta,

ra, vbi se nouam illis populis amoris erga crucifixum Magistram exhibuit.

5. Veræ deuotionis & diuinæ contemplationis exercitijs auidissimè inhiando, & constantissimè vacando, non solum quoties illi ad pedes Domini sedere & audire verba gratiæ ex ore eius concedebatur, sed tota insuper reliqua vita, maximè illis triginta annis, quibus post Christi ascensionem in exilium relegata, in spelunca propè Massiliam angelicam vitam duxit. Hos dignos veræ pœnitentiæ fructus in Magdalena suspice, & æmulari propone.

III. Quam superabundè Christus pios eius affectus, desideria, & conatus remunerarit; in hoc quidem exilio eam apud Simonem de audacia, apud sororem de otio, apud Iudam de prodigalitate accusatam defendendo; tantam illi tot amoris obsequia sibi deferendi oportunitatem gratiamque largiendo; tot fauoribus extraordinarijs eam cumulando; in vasta solitudine diuinarum rerum cõtemplatione suspensam per Angelos in aera eleuando, cœlesti harmonia recreando, dulcissima visitatione sua dignando: In patria porrò tantò amplioribus glo-

gloriæ prærogatiuis, quantò maiores tot heroicis amoris, aliarumque virtutum actibus thesauros gratiæ coaceruarat in terris. Congratulatio, spes, propositumque similem gloriam *faciendo dignos fructus pœnitentiæ acquirendi.*

---

25. Iulij. ## In festo S. Iacobi Apostoli.

De Euangelio festi Matth. 20. Vide 4. p. med. hebd. 23. post Trinit. med 5.

De vita eiusdem S. Iacobi Maioris.

I. EXpende quam peculiariter filius Dei B. Iacobum ab æterno dilexerit, quàm misericorditer elegerit, quàm suauiter postmodum in tempore vocarit, & asciuerit in Apostolum, & quidem vnum exijs, quos sibi familiarissimos in maximis mysterijs testes adhibuit, qui primus omnium se in bibendo calice passionis sequeretur, primus beato eius conspectu in cœlo frueretur. Laudatio & amor Dei sic vocantis, & gratiarum actio pro gratia vocationis.

II. Quam

II. Quam liberaliter is respondere studuerit tam gratuitæ dilectioni, electioni, vocationi:

1. Gratiam Apostolicæ vocationis magni semper æstimando, intimè amando, omnibus mundi blandimẽtis præferendo, se indignum ea reputãdo.

2. Ardentissimè semper Dominum, à quo se tam peculiariter diligi sentiebat, redamando, eiusque gloriam promouere conando.

3. Magno feruore in conuersionem Iudæorum, & Hispanorum, ad quos Euangelica luce collustrandos excurrit, impense incumbendo, quantumuis laborieius non responderet optatus fructus.

4. Pro honore Magistri sui tuendo, eiusque cœlesti doctrina propugnanda promptissimè iugulum offerendo. Zelus imitandi.

III. Quomodo eum Christus glorificarit: in hac quidem vita, tanta miraculorum celebritate, tanta in martyrio subeundo magnanimitate, & tanta populorum ad eius sacras reliquias ex toto orbe Compostellam confluentium veneratione; In altera condigna Apostoli culminis gloria, & martyrij aureola.

31. Julij. In festo S. Ignatij Fundatoris Societatis Iesu.

De Vocatione, cooperatione, & glorificatione eiusdem.

I. EXpende inuestigabiles diuitias potentiæ, sapientiæ, bonitatis & liberalitatis Dei, quas abundè in seruum suum Ignatium profudit, illum ad tantam gratiam & gloriam ab æterno prædestinando, in caput, ducem ac fundatorem nouæ religiosæ familiæ in subsidium Ecclesiæ, in tot recens exortis hæresibus profligandis, laborantis his nouissimis temporibus erigendæ, ex gratuita dilectione eligendo, & necessarijs tum naturæ, tum gratiæ præsidijs munire statuendo: in tempore verò eundem inter fratres suos natu minimum, è sæculari militia saucium ad spiritualis militiæ Principatum, vti alterum Dauidem à pascendo grege ouium ad regnum, & alterum Saulum prius prostratum, deinde erectum, & in Doctorem gentium eleuatum, tam suauiter, efficaciter,

citer, & mirabiliter ad se perfectè sequendum vocando: Primum quidem per piorum librorum de vita Christi & Sanctorum lectionem, per suauissimam B. Virginis & S. Petri apparitionem, per abundantem internarum illustrationum impulsuumque communicationem ad serium odium vanitatum mundi, ad solidum contemptum sui, ad veram peccatorum suorũ agnitionem, detestationem, expiationem illum inducendo; deinde ad præteritæ vitæ noxas, negligentiasque resarciendas, per voluntariam paupertatem, per assiduam corporis afflictationem, per ærumnosam ad terram sanctam, Christi vestigijs olim consecratam, peregrinationem impellendo; tandemque ad maiorem diuinæ Maiestatis gloriam quam latissimè perfectissimeque, per se, alioſque opera sua adiutos propagandam, salutemque plurimorum in densissimis infidelitatis hæreseos, ignorantiæque tenebris alias pereuntium verbo & exemplo, consilio & auxilio promouendam excitando: atque ad hunc finem assequendum, eundem quantumuis iam virum maturum 33. annos natum ad auspicanda puerilia latinæ lin-

guæ rudimenta, laborioſumque humanioris literaturæ, Philoſophiæ & Theologiæ curriculum emetiendum vehementer impellendo. Suſpice in his omnibus admirandam Dei erga illum prouidentiam, gratias age, & ſimilem eiuſdem erga te humili gratoque animo recole.

II. Quam liberaliter B. Ignatius hanc tantam erga ſe Dei liberalitatem recompenſare contenderit.

I. Aſsiduo ſtudio eximiæ puritatis conſcientiæ indies augendæ per continuam mortificationem, quotidianam confeſsionem, crebramque ſuorum ſingulis penè horis diſcuſsionem.

II. Indefeſſo ſtudio proficiendi in ſolidis virtutibus, earundem actus tum internos tum externos quam intenſiſsimos frequentando, quarum hæ fuere præcipuæ, 1. Profunda humilitas, qua abyſſum nihili ſui penetrabat, neminem ſe ingratiorem, & tot extraordinarijs Dei beneficijs indigniorem reputabat. 2. Intima gratitudo, qua inexhauſtam diuinæ largitatis abyſſum iugiter ſuſpiciebat, magnificabat, compenſare ſatagebat. 3. Obedientia abſoluta, qualem ipſe in regulis, & in Epiſtola de obedientia, quaſi vi-

uis.

uis coloribus depinxit, sed multò perfectius vita ipsa expresit. 4 Patientia & longanimitas in quibusuis aduersitatibus de manu Dei acceptandis, cum eximio desiderio imitandi filium Dei, in persecutionibus, calumnijs, opprobrijs, iniurijsque hilari animo perferendis. 5. Magnanimitas & eximia fiducia in diuina prouidentia in quibusuis casibus occurrentibus. 6. Eximia erga proximos omnes, maximè verò erga inimicos, maleuolos, & malè de se, suisque meritos charitas & beneuolentia. 7. Sincerus zelus animarum ad vnicam gloriam eius, qui eas creauit, & tanto pretio redemit. 8. Ardens zelus maiorem gloriam & obsequium Dei semper, & in omnibus, omni possibili modo quærendi, & quam latissimè per se, omnesque alios promouendi

III. Constanti & insatiabili studio arctissimæ vnionis cum Deo, per exercitia deuotionis, amoris & glorificationis Dei; absolutissimæque voluntatis suæ cum diuina conformationis per assiduum exercitium omnimodæ resignationis semper intendendæ; quę omnia constant ex eius vita. Congratulatio, gratiarum actio pro concessis

ipsi tot charismatis, & zelus æmulandi eius feruorem in cooperando prædictis modis diuinæ gratiæ.

III. Quam peculiariter quoque Deus sanctos eius pro gloria sua labores susceptos compensarit; in præsenti quidem vita tam peculiari in omnibus, quæ aggressus est, assistentia, tam vberi cœlestium consolationum copia, tam subita & felici ordinis à se fundati propagatione, totque millium animarum per se suosque conuersione; In futura porrò digna tam heroicis eius desiderijs & conatibus tum essentiali, tum accidentiali gloria, & incredibili gaudio de diuinæ Maiestatis gloria per totum orbem opera Societatis à se fundatæ, hucusque propagata, ac deinceps propaganda. Quam verè nunc experitur in se compleri illud diuinæ liberalitatis promissum.

1. Reg. 2. *Qui me honorificauerit, glorificabo eum.*

Nota, per Octauam posse institui de singulis virtutibus In puncto 2. insinuatu meditationes, iuxta modum assignatum in festo S. Andreæ, & S. Francisci Xauerij.

In

In festo S. Laurentij Martyris. 10. Aug.

De Euangelio festi. Ioh. 12.

I. COnsidera quam seriò Christus ad assiduum mortificationis tam sponte assumptæ, quam aliundè illatæ studium, & crucis martyrijque consortium omnes excitet, proposita eius necessitate sub similitudine grani tritici, quod fructum non fert, nisi prius mortuum fuerit: Sic qui amat animam suam, præter debitum ei indulgendo, absurdas eius cupiditates non mortificando; non solum nullum vitæ æternæ fructum affert, sed insuper eandem perdet. Qui verò odit, non indulgendo sed mortificando, multum fructum affert, & in vitam æternam illam conseruat. Zelus mortificationis & martyrij.

II. Quam suauiter ad idem exemplo suo omnes prouocet. *Qui mihi ministrat, me sequatur, & vbi ego sum: illic & minister meus erit.* Quã studiosè Christus tota vita vltro quæsiuit omnigenã mortificationem, quam promptè

oblatam acceptauit! Admirare, gratias age, imitare.

II. Quam efficaciter inuitet proposito præmio: *si quis mihi ministrauerit, honorificabit illum Pater meus.* Vt sit videlicet socius gloriæ & consolationis, qui fuit socius temporalis mortificationis & passionis. Feruor proficiendi in zelo mortificationis & Martyrij.

De vita S. Laurentij Martyris.

I. EXpende quam admiranda Dei eluxerit bonitas & prouidentia in B. Laurentio ad talem tam nobilis Martyrij palmam ab æterno prædestinando; & tam suauia illi in tempore media eam adipiscendi prouidendo, videlicet tali tempore, licet ex Hispania oriundus, Romæ S. Sixto Leuita seruiret, cum Valeriani persecutio in Christianos sęuiret; à quo cum ad supplicium raperetur, audiret: Post triduum me sequeris Sacerdotem Leuita. Similis Dei prouidentia resplendet in quouis electo, & in te, vti speras, ad prædestinatam gloriam, sic deducendo. Admiratio, amor, gratiarum actio.

II. Quam gnauiter is oblata sibi tanta gratia

gratia vti contenderit. 1. Angelicam mentis & corporis puritatem, quam Leuitici ordinis requirit sublimitas, studiosissimè conseruando. 2. Thesauros Ecclesiæ ex mandato S. Sixti, ne in tyranni manus deuenirent, in pauperum sinus recondendo. 3. Omnes ad fidei constantiam verbo & exemplo animando 4. Summo ardore ad martyrium amore Domini pro se crucifixi anhelando. 5. Inuicta animi constantia tam atroces cruciatus sustinendo, & in craticula candente semitostus tyranno insultando. Zelus in his illum pro viribus imitandi.

III. Quanta illum gloria Deus decorarit, In terris quidem tanta miraculorum gratia, tanta cœlestis dulcedinis inter tormenta inundantia, tam celebri gestorum eius per totum mundum memoria; In cœlis vero pretiosa iustitiæ corona, & triplici accidentalis gloriæ aureola. Congratulatio, spes, desiderium que similis beatitudinis similibus meritis acquirendæ.

15. Aug. In solennitate Assumptæ B. Virginis, & per Octauam.

I. De triplici obsequio à B. Virgine Christo exhibito.

Ex Euangelio. Luc. 10.

I. EXpende quanto excellentiori modo B. Virgo, quam Martha, Filium Dei venientem in castellum huius mundi hospitio exceperit, non in domum vt Martha, non vti Dauid arcam fœderis in Regiam suam, nec vt Salomon, in templum à se exstructum, sed in virgineum vterum nouem mensibus, & in cor suum æternum per gratiam inhabitandum: Idque intensissimo humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis affectu, inquiens: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*; nec solum tunc sic excepe-

Luc. 1.

rit, sed tota etiam vita cordis saltem hospitio fouerit, eminentiori semper prædictorum affectuum excessu. Quæ illa proinde ineffabili filialis amoris affectu migrans ex hoc mundo vicis-

sim

sim fuerit excepta à Filio in sublimissimum cœli solium? Congratulare B. Matri de tanta gratia & gloria, diuinam erga eam benignitatem admirare & extolle, eamque in frequentandis prædictis affectibus humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis imitari statue.

II. Quanto sublimiori modo, quàm Mar. Magdalena sederit ad pedes Domini, audiens verbum illius, & vacans tota vita contemplationi diuinorum attributorum, beneficiorũ, mysteriorum vitæ, mortis & resurrectionis filij fui: Et quidẽ tanto sublimiori, quanto clariorem habebat omnium illorum cognitionem, ob lumen fidei & donorum Spiritus sancti, sapientiæ, intellectus, scientiæ, consilij maximum illi primitus infusum; & quanto intensiorem habitum caritatis, deuotionis, aliarumq; virtutũ infusum acceperat, indiesque mirum in modum auxerat. Quanto ergo meliorem partem inestimabilis gloriæ illi, quàm Magdalenæ assignarit? Congratulatio, zelus proficiendi in deuotionis exercitijs.

III. Quanto eminentiore modo eadẽ B. Mater Filio omnia maternæ charitatis obsequia, quã sollicita Martha

eidem

eidem ceu peregrino hospitalitatis officia, præstiterit; idque triginta tribus annis, tum quoad externam sedulitatem & decentiam, tum quoad internam deuotionem, & quidem tanto perfectius & affectuosius, quanto clarius talis Filij infinitam dignitatem agnoscebat; quanto tenerius eundem diligebat; & quanto vicissim altius se ab illo sublimari, & intensius redamari sentiebat. Quanto ergo augustiorem ab eodem Filio suo æquissimo meritorum æstimatore hodie receperit iustitiæ coronam? Congratulatio, gratiarum actio, zelus imitandi illam in operibus charitatis & misericordię erga proximos perfectè exercendis.

II. *De præparatione B. Virginis ad mortem.*

I. COnsidera quam feruenter & ardenter B. Virgo optarit dissolui, & esse cum Christo filio, ex purissimo eius amore, nunc seipsam alloquendo: *Psal.* 119. *Heu mihi quia incolatus meus prolongatus* *Psal.* 141. *est!* Nunc Filium: *Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo.* Nunc Angelos interpretes desiderij sui adhibendo: nihilominus cum omnimoda resignatione in manus diui-

na

næ prouidentiæ identidem ingeminarit: *Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat.* Desiderium patriæ cum resignatione ad longiores grauioresque labores viæ. Luc. 22.

II. Cognito diuinitus vitæ suæ sensim appropinquare terminum, quam seriò se ad mortem præpararit, in dies & horas, nouo feruore frequentando feruentia Dei clarè videndi desideria, actus perfectissimæ resignationis, amoris, zeli gloriæ Dei solito feruentius multiplicando, maiorem in omnibus ordinarijs suis exercitijs deuotionis erga Deum, erga proximum, erga seipsam adhibere conando feruorem. Zelus eam æmulandi in quotidiana renouatione feruoris proficiẽdi.

III. Quàm læto & resignato animo exceperit nuncium per Gabrielem de migratione sua instante sibi à Filio transmissum, respondendo: *Lætata sum in his quæ dicta sunt mihi. Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundũ verbum tuum.* Psal. 121. Quanto item gaudio Apostolos congregatos amplexata & consolata sit, benedictionemque ijs impertierit amore languens, & ad Filium anhelans: tantò sanè ardentius, quanto tenerius eum amabat, & propius resolutionem

cor-

corporis sui instare sentiebat; quanto affectu ingeminarit: *Adiuro vos filiæ Ierusalem, si inueneritis dilectum meum, vt nuncietis ei, quia amore langueo.* Quanto gaudio iam iam appropinquantem dilectissimum viscerum suorum videre, alloqui, amplecti desiderarit! Zelus hos affectus amoris, resignationis imitandi.

Cant. 5.

III. *De dormitione B. Virginis, & assumptione quoad animam.*

I. COnsidera quanto lætitiæ amorisque sensu, quam feruenti frequentatione feruentissimorum affectuum humilitatis, fiduciæ, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei, Virgo beata in suauissima Angelorum & Apostolorum præsentia, nullo morbo, nullo dolore, grauata, sed amoris ardentissimi telo saucia, benignissime inuitata à Filio præsente, innumerabilibus ornatam meritis animam placidissimè efflârit, in hæc aut similia suspiria erumpens: *Paratum cor meum Deus, paratum cor meum. Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. In manus tuas Deus meus, Fili mi, commendo spiritum meum. Inueni quem diligit anima mea, tenui eum, nec dimit-*

dimittam. Congratulatio, gratiarum actio pro tam eximia in morte illi indulta gratia, desiderium similis beatæ mortis.

II. Considera quàm dulciter Christus Dominus sanctissimam Matris suæ animam diuinis brachijs exceperit, quamque illa gloriosè innixa super dilectum Filium suum ex huius mundi deserto in cœlestem paradisum delicijs affluens ascenderit, inuitante æterno Patre: *Accumbe nunc in iucunditate, quoniam inuenisti gratiam coram me.* & Spiritu sancto: *Veni de Libano sponsa mea, veni, coronaberis.* Accinentibusque sanctis Angelis: *Tu gloria Ierusalem, tu lætitia Israel, tu honorificentia populi nostri, quia semper fecisti viriliter, eò quod castitatem amaueris, & ideo eris benedicta in æternum.* Congratulatio, gratiarum actio, spes gloriæ. Iudit. 12. Cant. 4. Iudit. 15.

III. Quanto amore & triumpho fuerit in cœlo excepta, à Patre vt Filia, à Filio vt Mater, à Spiritu sancto vt Sponsa dilectissima, à tota Curia cœlesti vt Regina hominum & Angelorum, & pro meritis gloria & honore coronata. Affectus ijdem.

De

IV. *De magnitudine gloriæ essentialis B. Virginis, & mediis quibus eam est consecuta.*

I. EXpende quam immensa, sublimis, & incomprehensibilis sit collata beatissimæ animæ Deiparæ essentialis beatitudo in visione, amore, & fruitione beatifica consistens, quæ æstimari potest. 1. Ex infinita Dei liberalitate in quibusuis iustorum obsequijs supra condignum remunerandis, iuxta illud: *Luc. 6.* *Mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & superefluentem dabunt in sinum vestrum.* Si enim omnia iustorum etiam minima merita supra condignum remunerantur, quanto magis B. Matris penè innumerabilia & inæstimabilia? 2. Ex infinita iustitia Dei, quæ si in numero, pondere, & mensura singula meritoria opera iustorum, etiam minutissima vsque ad haustum frigidæ indigenti porrectum æstimat, ponderat, & compensat, iuxta *Ibidem.* illud: *In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.* Quantò magis maxima & perfectissima B. Virginis Matris penè in infinitum multiplicata obsequia? Ex præeminentia sanctificantis gratiæ, quæ est semen gloriæ, quò enim illa in

hac

hac vita fuit acquisita sublimior, tantò etiam gloria in altera ei correspõdens reddetur excellentior. Qualis ergo reddita fuerit post mortem Deiparæ sublimitas gloriæ, cui tanta fuit in instanti conceptionis infusa plenitudo sanctificantis gratiæ, quam tota deinceps vita in singula penè momenta tantis auxit incrementis? Vnde non immerito nõ pauci Theologi sentiunt collatam ipsi vni gloriam, omnium Sanctorum simul sumptorum gloriâ fuisse maiorem. Congratulatio, gratiarum actio, diuinæ liberalitatis collaudatio.

II. Quomodo tantam animæ beatitudinem promeruerit olim in terris,

1. Conando in singula penè momenta seipsa euadere sanctior, Deoque gratior, vt proinde omnes eius virtuosæ actiones ob solam dignitatem personę euaserint quoque indies digniores.

2. Multiplicando actus meritorios tum internos, tum externos caritatis, & præcipuarum virtutum ex motiuo eiusdem charitatis.

3. Frequentando eosdem quàm intensissimos toto conatu, secundum omnem virtutem à Deo acceptam ex tota latitudine habitus acquisiti, &

non

non rarò etiam supra, accedente nouâ actuali gratia.

4. Exercenda eosdem circa obiecta maximè ardua, & superaddendo desiderio longè vires excedentia.

5. Plerosque maximè meritorios virtutum actus, vt humilitatis, gratitudinis, amoris, resignationis, zeli gloriæ Dei & similes longo tempore, ferè tota vita continuando.

6. Omnia agendo & patiendo ex optima intentione tum aliarum virtutum, tum præcipuè purissimi amoris, honoris & beneplaciti Dei, in vnione infinitorum meritorum Filij. Congratulatio, zelus in his eam æmulandi.

III. Quomodo hanc tantam eius gloriam suspexerint sancti Angeli, æternumque suspecturi sint omnes Beati, diuinamque in ea liberalitatem & magnificentiam collaudaturi: & quàm ineffabile gaudium ex participatione tantæ illius gloriæ percepturi? Congratulatio, gratiarum actio, spes gaudij ex B. Virginis gloria participandi.

V. *De assumptione eiusdem quoad corpus.*

I. COnsidera qua reuerentia & deuotione corpus eius sanctissimũ ab

ab Apostolis mira Dei prouidentia Hierosolymæ congregatis, alijsque Christianis fuerit elatum, miraculis clarificatũ, in Gethsemane terræ mandatum, incorruptum diuinitus conseruatum, concentu Angelico honoratum breui resuscitandum. Quanto id è cœlo gaudio beata eius anima viderit, diuinæque erga se liberalitati gratias egerit. Congratulatio, gratiarum actio.

II. Quanta exultatione glorioſa eius anima tertio die iussu SS. Trinitatis è cœlo descendens, comitantibus Angelis, ad Virgineum suum corpus redierit, illudque glorioſum resumpserit: quanto stupore, quanto gaudio perfusa fuerit, cum tantam sibi corporis & animæ gloriam collatam conspexit: quanta deuotione diuinam erga se munificentiam collaudarit: quanto affectu intimæ humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei sic se exaltatam videns solenne suum canticum Magnificat ingeminarit! Congratulatio, affectuum humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei frequentatio.

III. Quanto cum triumpho comitantium Angelorum, diuinasq; laudes con-

concinentium, cœlorum Regina aerem, cęlosq; transcendens in altissimũ cœli empyrei locum ante SS. Triados solium deducta, ad dexteram Filij collocata, super omnes Angelorum choros exaltata sit: quanta submissione ante thronum Dei prostrata, tantum infinitæ Dei erga se benignitatis excessum venerabunda suspexerit, & magnificarit, atque in Deo suo, non in se exultarit, consuetos sibi affectus humilitatis, gratitudinis, amoris æternùm continuatura. Congratulatio, eorundem affectuum cantici *Magnificat* pia frequentatio.

VI. *De Magnitudine gloriæ corporis eius glorificati.*

I. EXpende quam inæstimabilis fuerit illius glorioßsimo corpori collata gloria & beatitudo, tum quoad dotes corporum glorificatorum, quæ sunt: Claritas, impatibilitas, subtilitas, agilitas, in eminentissimo gradu illi communicatas; Tum quoad singulorum sensuum oblectationes in simili eminentißimo gradu eidẽ concessas, cuius gloriæ magnitudo aliquo modo æstimari potest 1. Ex magnitudine gloriæ beatæ eius animæ in cor-

pus

pus redundantis 2. Ex summa eiusdem corporis, nulla vnquam peccati labecula aspersi, puritate, & plusquam Angelica innocentia. 3. Ex sanctissimo omnium sensuum & membrorum vsu secundum diuinum beneplacitum, tota vita, absque vlla imperfectione, continuato. 4. Ex ineffabili eiusdem corporis, ex quo Filius Dei carnem assumere dignatus est, dignitate. Congratulatio, gratiarum actio pro tanta virginei corporis virgineæ Matris gloria.

II. Quomodo eam in vita promerueri: 1. Assiduo feruentiq; studio non solum Angelicam puritatem illibatam conseruandi, sed etiam in dies & horas in eximia perfectione proficiendi, neque id solum crebrius pia maioris profectus desideria renouando, sed etiam necessaria media sollicitè strenueque adhibendo. 2. Iugi exercitio internæ externæque mortificationis, nunquã propriæ sensualitatis, voluntatis, & iudicij instinctum, sed semper in omnibus diuinæ voluntatis ductũ sequendo. 3. Ardua quæque amore Dei promptissimè faciendo & patiendo, & multo plura & magis ardua facere & pati desiderando, cum insatia-

bili desiderio perfectissimè diuinæ Maiestati propter se, semper & in omnibus gratificandi, eiusque gloriam promouendi. Zelus in his eam æmulandi.

III. Quàm attoniti hanc ineffabilem glorificati corporis eius pulchritudinem admirati fuerint, æternumque admiraturi sunt omnes incolæ cœlestis Ierusalem, quàm mirificè splendore eius coruscantem cernunt: quamq; incredibile gaudium ex beato illius conspectu consortioq; participarint, æternumque participaturi sint, maximeque illi, qui in hac vita eam deuotius coluerint, tenerius amarint, studiosiusq; imitari contenderint. Congratulatio, spes felici eius aspectu in cœlis fruendi, desideriumq; eam perfectius colendi, amandi, imitandi.

VII. *De variis coronis, & laureolis Reginæ cœlorum à SS. Trinitate impositis.*

I. EXpende quomodo B. Virgo non solum fuerit eleuata super nouem choros Angelorum ad dexteram Filij, iuxta illud: *Astitit Regina à dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate.* Sed

Psal. 44.

Sed omnium insuper & singulorum coronis gloriæ, & quidem in gradu excellentiori coronata, quas promeruit perfectioribus actibus earum virtutum, quas & perfectiores habuit, & perfectius exercuit quàm Angeli, qui dum essent viatores, easdem exercuêre, sicque gloriam suis meritis respondentem sibi peperêre. Si enim primo Angelo, qui postea per superbiam corruit, concessa fuerunt nouem genera pretiosorum lapidum, id est, ornamenta & perfectiones nouem chororum Angelorum, iuxta illud Ezechielis: *In deliciis paradisi Dei fuisti, omnis lapis pretiosus ornamentum tuum, Sardius, Topazius & Iaspis, Chrysolitus & Onyx & Beryllus, Sapphirus & Carbunculus & Smaragdus*: Quanto eminentiori iure, & modo his ornata fuerit Regina Angelorum? Admiratio, congratulatio, desiderium eius plusquam Angelicam perfectionem saltem à longè imitandi. Ezech. 28.

II. Quomodo triplici pretiosissima corona à SS. Trinitate fuerit coronata: A Patre corona potestatis post Christum summæ super omnes creaturas cœlestes, terrestres & infernales: A Filio corona sapientiæ & cognitio-

bis eminentissimæ, non solum diuinæ essentiæ, sed etiam omnium rerum creatarum, omniumque quæ ad dignitatem & munus Matris & Aduocatæ omnium hominum pertinerent: A Spiritu sancto corona caritatis ardentissimæ, non solum erga Deum, sed omnes etiam proximos cum materno zelo eorum salutẽ promouendi. Quomodo tres cœlestes Angelicæ hierarchiæ videntes eam tam pretiosis coronis redimitam obstupuerint, submissè adorarint, eidem congratulatæ sint, Deumque illam sic exaltantem glorificarint! Quanto porro ima intimæ humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ diuinæ sensu, coronas illas suas ante thronum Dei prostrata demiserit, illique eas omnes acceptas retulerit? Congratulatio, gratiarum actio pro coronis illi collatis, zelus imitandi prædictos eius affectus humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ Dei.

III. Quomodo præterea coronata fuerit triplici accidentalis gloriæ corona, videlicet Laureola Virginitatis, & quidem excellentissima tanquam Primiceria Virginum: Laureola Martyrij, tanquam Regina Martyrum: Laureola magisterij, tanquã Magistra Do-

Doctorum. Quas Laureolas promeruit Angelicam puritatem mentis & corporis illibatam, summa sollicitudine conseruando: Patienti Filio cum acerbissimo doloris sensu compatiendo, eademque cum illo opprobria & tormenta sustinere desiderando: Mysteria fidei ipsos Apostolos, omnesq; quotquot poterat Christianos zelosissimè edocendo. Omnes verbo, consilio, exemplo ad eximiæ perfectionis studium excitando, omnes omninò homines, quotquot tunc erant, & futuri erant, visceribus charitatis intimè complectendo, omnium salutem promouere, gloriamque Dei propagare quàm perfectissimè per se, aliosque omni possibili modo desiderando. Cõgratulatio, imitatio.

De Corona stellarum duodecim eidem impertita. VIII.

I. EXpende quomodo Regina Sanctorum omnium insuper à SS. Trinitate coronata fuerit corona stellarum duodecim, quâ eam redimitam vidit B. Ioannes, id est, gloria duodecim ordinum, SS. videlicet, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, *Apoc. 12.*

Martyrum, Confessorum, Doctorum, Sacerdotum, Monachorum, Eremitarum, Virginum, Viduarum, Coniugatorum SS. Et quidem in tanto excellentiori gradu, quo illius vnius gratia & sanctitas istorum omnium gratiam & sanctitatem longiori interuallo superabat. Congratulatio, gratiarum actio pro collata illi tanta gratia & gloria, spes in eius patrocinio.

II. Quomodo tantam omnium Sanctorum peculiarem gloriam in tam eminenti gradu sibi in vita comparari; exercendo quoad actus internos & externos omnes illas virtutes, quibus singuli Sanctorum Ordines eminuerunt, videlicet fidem Patriarcharum, spem Prophetarum, charitatem Apostolorum, fortitudinem Martyrum, patientiam Confessorum, zelum Doctorum, deuotionem Sacerdotum, solitudinem Eremitarum, obedientiam Monachorum, puritatem Virginum, humilitatem Viduarum, fidelitatem Coniugatorum: Et quidem tanto perfectius, quanto perfectiores eatum habitus infusos acceperat, eosdemque indies maioribus incrementis auxerat; quo sublimiore sanctificante gratia eminebat; quo se capaciorem nouo-

rum

rum auxiliorum efficacis gratię in horas ac momenta singula reddebat. Cōgratulatio, gratiarum actio, zelus imitandi.

III. Quomodo omnes beati Patriarchæ, Prophetæ & Iusti hanc tantam Reginæ suæ gloriam obstupuerint, illi congratulati sint, diuinamque erga illam liberalitatē magnificarint. Quanto congratulationis, exultationis & glorificationis Dei affectu, omnes Sanctorum ordines idem in omnem æternitatem sint continuaturi, maximè illi, qui peculiari deuotione in vita eam colere, amare, & imitari contenderunt? Affectus ijdem.

In Festo S. Bartholomęi Apostoli. 24. Aug.

De Euangelio Festi vide 1. part. medit. hebd. 10 post Trinit. medit. 2.

De vita eiusdem S. Bartholomæi.

I. EXpende ex quam peculiari dilectionis affectu filius Dei Bartholomæum ab æterno duodenis Ecclesiæ suæ Principibus annumerandum

elegerit, & in tempore vocarit, traxerit, instruxerit, tandemq; ad optatum muneris Apostolici, & nobilis martyrij brauium deduxerit: quam varijs & miris modis, alios quoque Electos omnes & singulos ad se trahere, deducere, atque ad optatam tandem metam perducere consueuerit: Et te, præ tam multis, quàm mirabiliter vocauerit, traxerit, & hucusque sic deduxerit. Gratitudo, amor, feruor gratiæ vocationis respondendi.

II. Quomodo ille tam peculiari gratiæ respondere contenderit, triplicem potissimum zelum assiduè exercendo.

1. Zelum deuotionis, centies interdiu, & centies noctu flexis genibus Deo supplicando.

2. Zelum glorię Dei & salutis animarum, quem exseruit per citeriorem Indiam, & maiorem Armeniam indefesso labore Euangelium regni disseminando, & tot idololatrarum millia, atque in his Regem ipsum Armeniæ Polymium, cum coniuge & duodecim ciuitatibus, ad Christum agnoscendum, colendumque pertrahendo.

3. Zelum Martyrij pro Christo fortiter subeundi, quem ostendit, dum inuicto hilariq; animo pellem sibi viuo

ab

ab Astyage Regis conuersi fratre detrahi permisit, & caput ferro truncandum obtulit. Zelus imitandi.

III. Quàm gloriosè Christus hunc eius triplicem zelum compensarit, in præsenti vita peculiaribus copioſę gratiæ præsidijs, & solatijs: In futura eximijs gloriæ essentialis & accidentalis brauijs. Congratulatio, gratiarum actio, spes, ardorque simili zelo similem gloriam acquirendi.

In Festo Natiuitatis B. Virginis MARIÆ, & per octauam. 8. Sept.

De Natiuitate B. Virginis. I.

EXpende quantum nata hac Virguncula, tanquam orta aurora veri Solis iustitiæ prænuncia, in cœlo, mundo & limbo fuerit exortum gaudium. In cœlo quidem, quomodo SS. Trinitas in tali Filia, Matre, Sponsa, in qua ditanda tam inæstimabiles infinitæ potentiæ, sapientiæ & bonitatis suæ thesauros tam liberaliter expenderat, nunc in lucem edita sibi cõplacuerit: quomodo omnes cœlestes

hierarchiæ beatorum Spirituum cernentes illam, cuius ope, vt promissum erat, cœlestis Ierusalem ruinæ essent instaurandæ, exultarint, Deumq; tam fidelem in promissis, & liberalem glorificarint: In limbo, quàm ineffabili gaudio SS. Patriarcharum progenitorum eius, Prophetarum & Iustorum animæ delibutæ fuerint, cum ex diuina reuelatione huius tam optatæ auroræ ortum didicissent: In mundo, quàm incredibili exultatione cordis sibi congratulati fuerint pij parentes eius de tali filiola sibi diuinitus promissa, & miraculosè concessa, quæ Mater esset futura Saluatoris mundi? Quàm humili gratoque animo diuinam erga se liberalitatem magnificarint. Quàm æquum fuisset, vt totus mundus illa tam beata hora, si beneficium sibi collatum agnouisset, in festiuos plausus & voces laudis, & gratiarum actionis erupisset! Vtinam nunc saltem nos, quibus diuinæ pietatis per hanc Virgunculam humano generi exhibendę consilium innotuit, mundi ignorantis vices suppleamus, & totis præcordiorum medullis cum Ecclesia exclamemus: Natiuitas tua Dei genitrix Virgo, gaudium annunciauit

ciauit vniuerso mundo! Congratulatio, gratiarum actio, diuinæ bonitatis laudatio.

H. Quàm longo interuallo hæc Virguncula non solum omnes progenitores suos, qui ab Euangelistis Matthæo & Luca recensentur, & quidem eorũ non paucos eximijs Dei donis ac virtutibus illustrissimos, sed ipsos etiam Angelicos Spiritus superarit singulari prærogatiua omnium gratiarum: ac proinde quomodo tantã diuinorum charismatum in eam vnam congestorum præeminentiam suspexerint, Seraphini tantum charitatis ardorem, Cherubini tantam scientiæ plenitudinem, Throni tantam internæ pacis abundantiam, reliqui Angeli tantam omnium virtutum ac donorum excellentiam: attonitique in has voces eruperint: *Quæ est ista quæ ascendit per desertum quasi virgula fumi ex aromatibus myrrhæ, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij?* Admiratio, congratulatio, gratiarum actio. Cant. 3.

III. Quam ex peculiari prouidentia Dei gratiosissimum MARIÆ nomen ab Angelo prænunciatum, illi fuerit à parentibus impositum, quod præcipua eius officia & priuilegia indicaret

(cum Maria idem sit quod Domina, exaltata, illustrata, & illustrans, Magistra populi, mare amarum, stella maris) quod videlicet esset futura Domina mundi, Regina cœli, exaltanda supra omnes creaturas ad solium Filij: illuminanda altissima cognitione secretorum cœlestium; illuminatura splendore scientiæ & sanctitatis suæ vniuersum mundum: futura ob compassionem erga Filium mare amarum, & Regina martyrum; Stella maris in periculoso mundi pelago naufragantium, refugium peccatorum, solatium afflictorum. Quam gratulandum ergo illi de tanta nominis excellentia, & nobis de tam fida inter tentationum & aduersitatum procellas anchora diuinitus concessa! Quanto affectu audiendum mellifluui Bernardi consilium: *In periculis, in angustijs, in rebus dubijs Mariam cogita, Mariam inuoca, non recedat ab ore, non recedat à corde, & vt impetres eius orationis suffragium, non deseras conuersationis exemplum.* Congratulatio, Dei glorificatio, peculiaris erga B. Virginem deuotio.

Homil. 4. super Missus.

De actibus internis externisque virtutum à B. Virgine in ætate tenera frequentatis. II.

I. EXpende quam intensos B. Virgo in hanc lucem edita affectus humilitatis, reuerentiæ, gratitudinis, amoris erga Deum, resignationis, seu oblationis suijpsius, zeli diuinæ gloriæ, quos in vtero, vsu rationis miraculosè præuenta inchoarat, nouo feruore renouarit, atque indies eosdem intensiores frequentare studuerit pro mensura scientiæ clarioris, & gratiæ amplioris sibi communicatæ. Quomodo Angeli meritò admirabundi magnos illius in sanctitate & gratia progressus suspexerint: *Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra vt luna, electa vt sol, terribilis vt castrorum acies ordinata* ! O quam verè fundamenta & initia perfectionis eius fuêre in montibus altis, in sublimissimis præcipuarum virtutum actibus? O si similes illis in meta viæ vel semel elicere posses, quales illa initio viæ toties frequentauit? Congratulatio, zelus imitandi.

II. Quomodo eosdem, similesque affectus triennio in parentum domo indies tanto perfectius frequentarit, quanto clarius indies diuinæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis, liberalitatis, charitatis abyssum, beneficiorum sibi populoque suo collatorum magnitudinem, bonorum gratiæ & gloriæ per promissum Messiam mox venturum mundo conferendorum excellentiam diuina illustratione cognoscebat, quam ardenter iam tunc etiam cœperit celeriorem Saluatoris aduentum efflagitare, seque in postremam pedisequam ad omne eius, dignissimæque eius matris futuræ obsequium offerre! Affectus ijdem.

III. In quantam illa pios parentes, & domesticos familiaresque omnes rapuerit sui admirationem plusquam angelica innocentia, modestia, & morum grauitate coniuncta, cum eximia erga parentes & maiores reuerentia, erga æquales affabilitate & verecundia, erga pauperes & afflictos misericordia, erga omnes charitate, & obseruantia, ita vt omnes illam tanquam de cœlo lapsam omnis virtutis ideam suspicerent, obseruarent, æmulariqueoptarent. Quam gratum fuit illa spectacu-

ctaculum Deo, Angelis & hominibus! Congratulare & æmulare.

Possunt per octauam aliæ sex meditationes formari de 12 priuilegijs, & præcipuis 12. virtutibus assignatis in duplici modo recitandi corollam B. Virginis, qui traditur 1. p. industriarum cap. 13. §. 4.

De 4. Priuilegijs B. Virginis ab æterno Patre collatis. III.

I. EXpende quam eximiæ sint singulæ harum 4. Prærogatiuarum, 1 Quod B. Virgo sit à Patre ab æterno electa in matrem filij.

2. Præseruata in conceptione à labe originali.

3. Ornata tot eximijs charismatis & virtutibus.

4. Per internuncium Gabrielem assumpta in Matrem filij Congratulatio, gratiarum actio, Dei glorificatio.

II Quam gratam se B. Virgo pro his omnibus exhibuerit frequentando actus intimæ humilitatis, gratitudinis, amoris, zeli gloriæ eius, conando ijsdem sanctè vti iuxta eius beneplacitum. Zelus imitandi.

III. Quam

III. Quam eximia quoque sint beneficia tibi his similia collata. 1. Quod sis ab æterno, vti speras, prædestinatus in filium Dei. 2. Liberatus per baptismum ab originali. 3. Multis peculiaribus gratijs præ alijs ex gratuita liberalitate præuentus. 4. Assumptus in spiritualem matrem eorum, quos oratione, verbo & exemplo Deo parere potes iuxta gratiam vocationis. Quam te quoque simili modo oporteret esse gratum, prædictos affectus cum B. Virgine frequentando, acceptisque talentis rectè vtendo! Gratitudo, fermor cooperandi gratiæ.

IV. *De 4. Prærogatiuis eidem à Filio conceßis.*

I. SImili modo expende quam sublimes sint singulæ 4. harum prærogatiuarum, 1. quod filius Dei ab ea dignatus sit in vtero gestari. 2. infans lactari. 3. Adolescens educari. 4. Habere eandem perpetuam comitem & sociam laborum, dolorum, gaudiorum. Congratulatio, gratiarum actio, Amor.

II. Quam

II. Quam eximiè se pro his B Mater gratam præstiterit, summa cum perfectione omnia materna obsequia illi deferendo, intimè eum amando, ardenter imitando. Zelus imitandi.

III. Quanta quoque tibi his similia sint collata, & nunc conferantur ab eodem beneficia; & quantam vicissim à te exigant gratitudinem, & zelum eundem redamandi, animasque ipsi lucrandi, quod videlicet dignetur toties à te in sacra communione sumi, & in corpore gestari. 2. Lactari in pueris, quos tibi instruendos offert. 3. Educari in adultioribus, quos tibi in viam salutis dirigendos tradit. 4. Habere te quoque socium suorum laborum, opprobriorum, dolorum, gaudiorum. Gratitudo, Amor zelus animas Christo lucrandi.

V. *De 4. Prærogatiuis eidem à Spiritu sancto communicatis.*

I. EXpende quam hæ quoque 4. sint inæstimabiles prærogatiuæ, quod à Spiritu sancto sit assumpta, & supra omnes puras creaturas euecta 1. In Sponsam electissimam 2. In templū & sacrarium peculiarissimum 3. In Reginam & aduocatam hominum. Congratulatio, Dei glorificatio, gratiarum actio.

II. Quam humili, grato, inflammatoque mentis affectu se his reputarie indignam!, diuinamque in se sic exaltando liberalitatem magnificarit. Zelus imitandi.

III. Quam peculiaris quoque tibi à Spiritu Sancto sit exhibita dilectio, quod te assumpserit 1. In sponsam per gratiam iustificationis 2. In templum per gratiam peculiaris protectionis & conseruationis in statu gratiæ. 3. In seruum peculiarem Reginæ Angelorum per donum reuerentiæ & deuotionis erga eam communicatum. 4. In clientem & filium aduocatæ hominum, per filialem fiduciam & amorem erga

erga eandem inspiratum. Et quam par sit te tantæ gratiæ gratum exhibere affectu & effectu. Gratitudo. Zelus ductum Spiritus S. promptè sequendi.

De 4. Virtutibus præcipuis B. Virginis erga Deum. VI.

I. EXpende in quam eximio gradu habuerit B. Virgo virtutes 4. erga Deum, Fidem, Spem, Charitatem, Religionem. Congratulatio, gratiarum actio, zelus imitandi.

II. Quam latè, purè, intensè, constanter, insatiabiliter earum actus internos frequentarit. Zelus imitandi.

III. Quam perfectè earum quoque actus exercuerit. Zelus imitandi.

De

VII. De 4. Virtutibus illius erga seipsam.

I. EXpende quam perfectæ fuerint virtutes illæ, quam puræ, intensæ, constantes, quibus erga seipsam prædita fuit, nimirum Humilitas, Virginitas, Fortitudo, Patientia. Congratulatio; zelus imitandi.

II. Quam eximiè earum actus internos multiplicarit.

III. Quam perfectè externos quoque tota vita exercuerit. Affectus ijdem.

VIII. De 4. Virtutibus eiusdem erga proximos.

I. EXpende simili ratione quam eximiæ in ea fuerint virtutes, quibus enituit erga proximos; nimirum, charitas proximi, obedientia, misericordia, modestia.

II. Quomodo earum actus internos frequentarit.

III. Quomodo externos exercuerit, affectus ijdem congratulationis.

In

In festo Exaltationis S. Crucis. 31. Sept.

De illo Euangel. Ioan. 12.

Ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum.

I. EXpende quomodo Christus exaltatus à terra per crucifixionem traxerit ad fidem infinitam penè gentilium multitudinem. 1. Peccata eorum pretio sanguinis, redimendo. 2. Gratiam vberem veræ conuersionis impetrando. 3. Flammis amoris ex morte crucis potissimum relucentis alliciendo. Gratitudo, amor.

II. Quomodo tot millia martyrum ad tam generosam tui in opprobrijs & tormentis fortiter subeundis imitationem traxerit, gratiam copiosam impetrando, exemplo præeundo, amore prouocando. Glorificatio Christi & imitatio.

III. Quomodo tot etiam millia religiosorum traxerit, & hucusque trahat eodem modo ad se perfectè sequendam

dum per heroicam mundi, suique ipsius abnegationem, continuam mortificationem, & ardentem opprobrij crucis suæ affectationem. Gratitudo, amor, zelus imitandi.

---

21. Sept. In festo S. Matthæi Apostoli & Euangelistæ.

De Euangelio festi, seu de conuersione & vocatione Matthæi, Matth. 9. vide meditat. 3. hebd. 8. post Trinitatem.

De vita eiusdem S. Matthæi.

1. EXpende miram filij Dei Matthæum, quem præsciebat libera voluntate sua publicanum futurum, & lucro pecuniarum magis quam saluti suæ inhiaturum, in discipulum suum, in Apostolum, in Euangelistam, in Martyrem ab æterno eligentis, in tempore tam suauiter, & efficaciter vocantis dilectionem; miram diuinæ ipsius gratiæ in corde eius ab amore diuitiarum in momento auellendo, sicque prodigiosè camelum per foramen

men acus traducendo potentiam: miram denique in eodem in Apostolici muneris functione & Euangelij conscriptione dirigendo, atque ad optatam laborum suorum metam deducendo prouidentiam. Qualis eiusdem in te quoque ab æterno eligendo, sic in tempore vocando, & hucusque deducendo elucet gratuita benignitas, gratiæ eius potentia, paterna prouidentia! Gratitudo, amor, zelus gratiæ cooperandi.

II. Quam vicissim ille se liberalem erga Christum exhibuerit 1. zelo feruentis conuersionis, iniustè acquisita reddendo, Pauperibus omnia erogando, seipsum in perpetuum Christi seruum mancipando.

2. Zelo salutis plurimorum conuertendorum, quem exseruit publicanos ad conuiuium à Christo conuertendos inuitando; Æthiopibus, Christi gloriam in prædicando; vitam eiusdem & miracula à se conscripta posteris relinquendo, vt quod ore non potuit, calamo per totum orbem Euangelicæ veritatis radios diffunderet, & dilecti magistri sui agnitionem, cultum, amorem omnibus hominibus, ad finem vsque mundi nascituris instillaret.

3. Ze-

3. Zelo martyrij, quo incensus non solum nullam barbarorum & idololatrarum rabiem exhorruit, sed etiam auidissimè glorioſam pro Christo mortem exoptauit, quam tandem obtinuit, dum ad aram diuinissimam æterno Patri hostiam offerens secum cœsus, seipsum quoque victimam immolare meruit. Congratulatio, feruor hunc triplicem zelum imitandi.

III. Quomodo Christus eundem clarificarit tanta miraculorum gloria, tanta diuinorum solatiorum, & peculiari gratiæ auxiliorum abundantia in terris; tanta præeminentia essentialis & accidentalis gloriæ tanto Apostolo, Euangelistæ, Martyri debitæ in cœlis. Spes similis gloriæ simili zelo obtinendæ.

In festo S. Michaelis. 29. Sept.

De Euangelio festi Matth. 18. vide 4. part. medit. hebd. 20. Post Trin med. 2. I.

De Electione, Vocatione, & Glorificatione beatorum Angelorum. II.

I. EXpende ex quam gratuita dilectione Deus omnes & singulos beatos Angelos, præ tam multis alijs culpa sua reprobandis, ab æterno ad certum gradum gloriæ elegerit, & in tempore à primo instanti conditionis suæ ad eundem promerendum tot naturæ dotibus, & gratiæ præsidijs instruxerit, tam eximia gratiæ iustificantis, fidei, spei, charitatis, aliarumq; virtutum ac charismatum supernaturalium præeminentia dotarit, tam suauiter & efficaciter in gratia conseruarit, à lapsu præseruarit, ad rectè vtendum acceptis talentis exstimularit. Congratulatio, gratiarum actio.

II. Quomodo gratos se illi vicissim diuinæ liberalitati, dum essent viatores, exhibuerint, 1. Purè ardenter, fortiter actus fidei, spei, charitatis, religionis, humilitatis, gratitudinis, obedientiæ, resignationis, aliarumq; vir-

tutum pro mensura gratiæ sibi communicatæ elicere conando: videlicet veritates sibi reuelatas, maximè de incarnationis mysterio, & æterno hominibus & angelis instituendo regno, &c. firmiter credendo; gloriam promissam cum necessarijs auxilijs sperando; redamando Deum propter se infinitè amabilem; eundem adorando, & auctorem omnium bonorum agnoscendo; sibi nihilum suum, Deo omnia accepta dona ascribendo; ad nutum eius omnem se paratos offerendo; omne Dei decretum & beneplacitum approbando & amplectendo; Filium Dei incarnandum in Regem suum reuerenter acceptando, ad eundem adorandum, hominesque ad eius cultum, agnitionem, amoremque excitandos se promptos offerendo.

2. Lucifero & assectis eius ab hoc sancto proposito eos auocare molientibus fortiter resistendo, & ne tenuissimæ quidem imperfectionis labecula se inquinari permittendo.

3. Eo feruentius solidiusque prædictos actus intendendo, quo impudentius & impetuosius se à rebellibus Angelis ad defectionem sollicitari sentiebat, eoque zelosius constantiusque eorundem

rundem impijs conatibus obsistendo. Congratulatio. Zelus imitandi.

III. Quam superabundanter singulos eorum Deus pro mensura meritorum longè supra condignum remunerarit inenarrabili gloria; reprobis instar fulguris deiectis in tartara. Spes gloriæ, Feruor cooperandi diuinæ gratiæ.

De hu prolixius videri potest medit. 2. 2. 9. medit. de lapsu Luciferi.

De studio triplicis perfectionis Angelorum in via. III.

I. EXpende quam singuli beatorum spirituum olim in via fuerint puri ab omni næuo peccati, & quam sollicitè puritatem illam illibatam conseruare, augereque studuerint contra socios apostatas eam impugnantes. Congratulatio, Zelus imitãdi.

II. Quam illuminati fuerint & rerum diuinarum scientia, & virtutum præeminentia, & quomodo in his proficere contenderint, scientia infusa recte vtendo, & virtutum infusarum actus frequentando. Congratulatio, zelus imitandi.

III. Quam Deo vniti per amorem & voluntatis suæ cum diuina conformi-

tatem fuerint, arctiusque se eidem vnire semper & in omnibus conati fuerint. Affectus ijdem.

IV. De 3. Angelorum præcipuis erga homines officijs.

I. QVam sollicitè Angeli homines sibi commissos satagant purgare, ad agnitionem & detestationem peccatorum admissorum excitando, ad eadem dignis pœnitentiæ fructibus expianda impellendo, à committendis in futurum absterrendo. Gratitudo, zelus maioris puritatis.

II. Quam sedulò clientes suos illuminent, atque ad profectum in solidis virtutibus exstimulent, dignitatem virtutum illis ob oculos mentis ponendo, modum eas perfectè exercendi suggerendo, occasiones offerendo, auxilia gratiæ necessaria impetrando. Gratitudo, zelus proficiendi in virtutibus.

III. Quam similiter studiosè eosdem perficere, atque ad intimam cum Deo vnionem perducere laborent, motiua cur Deus sit super omnia diligendus, diuinæque eius voluntati in omnibus acquiescendum, vias ac modos id con-

consequendi suggerendo, gratiam efficacem à Deo efflagitando. Gratitudo, Feruor proficiendi in vnione cum Deo.

De 3. Angelorum exercitijs erga Deum. IV.

I EXpende quam clarè nunc semper videant Deum visione beatifica, quem per fidem obscurè cognouerũt, & firmiter crediderunt in via, ita vt ne momento quidem ab eo contemplando possint cessare: quam æquum esset te quoque iugiter eum quasi præsentem semper intueri, per suaue exercitium præsentiæ Dei in via, quem beatè te æternum illis contemplaturum speras in patria! Congratulatio, Feruor frequentandi exercitium præsentiæ Dei.

II. Quam beatè nunc ament clarè visum in æternitate, quem obscurè per fidem reuelatum amarant in tempore. Æmulare eosdem, per exercitium assiduum amoris Dei.

III. Quam ineffabili gaudio nunc eundem possideant, ad quem olim vnice anhelabant. Congratulatio, spes & desiderium beatæ fruitionis Dei.

VI. De præcipuis virtutibus Angelorum.

EXpende quam eximiæ sint virtutes Angelorum.

1. Erga Deum: Religio, gratitudo, Amor, obedientia.

2. Erga seipsos: Puritas, humilitas, fortitudo, constantia.

3 Erga homines: Charitas, mansuetudo, patientia, misericordia. Quam perfectè harum singularum virtutum actus olim viatores exercuerint, & nũc beati exercere non desinant! Admiratio, congratulatio, imitatio.

VII. De beneficijs Angelorum tutelarium in suos clientes.

1. EXpende multitudinem & magnitudinem beneficiorũ ab Angelo tuo tutelari hucusque tibi, quoad corpus & animam præstitorum: à quot & quam grauibus vitæ corporalis & simul spiritualis periculis te præseruarit, occasiones incidendi remouendo, præmonendo, absterrẽdo; & quot quantisque periculis miris modis eruerit, iam labentem ne collidereris, sustentando, lapsum erigendo, ad

ad pœnitentiam reuocando; Quam sollicitè tibi omnia subsidia corpori, animæque necessaria à Deo impetrarit; Quam multifariam, quam suauiter, & efficaciter te ad perfectiora semper excitarit? Agnosce, gratias age, ingratitudinem tuam detestare.

II. Multitudinem & magnitudinem similium beneficiorum, quæ tibi etiamnum quotidie exhibere non desinit, præcipuè quam sedulò, te ad alacrius constantiusque progrediendum in triplici via perfectionis pijs inspirationibus monendo, arguendo, impellendo exstimulet; Quam promptè pia desideria tua & obsequia Deo præsentet, ampliora auxilia gratiæ tibi efflagitet, te contra variarum tentationum incursus præmuniat, & tot tantisque diaboli insidijs laqueisque eripiat. Et quid plus à te in vicem reposcit quam vt Deum perfectius ames & glorifices secum in hac vita, idem beatius continuaturus in altera. Gratitudo, Feruor sequendi ductorem tuum ad feruentius studium perfectionis exstimulantem.

III. Multitudinẽ item & magnitudinem similium beneficiorum, quæ tibi

exhibere gestit vsque ad extremum vitæ momentum; maximè quam peculiari cura ac sollicitudine tibi assistere paratus sit in dono perseverantiæ, & brauio gloriæ obtinendo; circa extremum cum doloribus mortis & dæmonis insidijs agonem in fide & fiducia te confortando, ad intimam pœnitẽtiam maturè excitando, ad intensos contritionis, amoris, resignationis actus frequentandos inuitando. Gratitudo, Feruor maturè se ad felicem mortem disponendi.

---

1. Octob.

In Festo B. Francisci Borgiæ.

De vita eiusdem B. Francisci.

I. EXpende quam mirabiliter Deus B. Franciscum, quem ab æterno ad eximium sanctitatis & beatitudinis gradum prædestinarat, & in tertium Præpositum Generalem Societatis Iesu elegerat, in tempore ex medijs aulicarum curarum, sæcularium dignitatum, & mundi vanitatum fluctibus extraxerit; ex intuitu cadaueris Isabellæ Augustæ ad fluxas caducasque mundi blandicias deserendas exstimularit; tandemque

demque tot difficultatibus perruptis, & humanis respectibus conculcatis, ad optatum, tranquillumque religionis recens natæ portum deduxerit; atque ad tantam breui sanctitatem euexerit, vt omnium in se oculos animosque conuerteret, multos ad sui imitationem prouocaret, socijsque suis omnibus feruore spiritus, omniumque virtutum exemplis præluceret. Congratulatio, gratiarum actio, feruor imitandi, & gratiæ vocationis cooperandi.

II. Quomodo hanc tam peculiarem Dei erga se dilectionem recompensare conatus sit, continuo constantique studio.

1. Eximiæ puritatis conscientiæ, conseruandæ, atque in dies & horas augendæ, per assiduam ad seipsum vigilantiam, per creberrimam sui discussionem, per iteratam bis quotidie confessionem, per accuratam sensuum custodiam.

2. Assiduæ tam internæ quam externæ mortificationis, cuius ope minus ordinatos motus animi omnes frenoration is compescuit, corpus penè continuis afflictationibus macerauit, voluntatis & iudicij proprij impetus refrenauit.

3. Profundæ humilitatis & desicientiæ sui, cuius in omni vita studiosissimus fuit, ita vt multo feruentius semper & vbiq́ue sui ipsius quæreret depressionem, quam ambitiosissimi quiq́ue sui exaltationem.

4. Intimæ gratitudinis pro gratia vocationis, quam maximi semper fecit, omnibusq́ue mundi opibus, delicijs, honoribus longè ante tulit.

5. Peculiaris deuotionis erga B. Virginem, ad cuius honorem propagandum effigiem eiusdem à D. Luca depictam æri inciſam, primus per totum orbem spargi curauit.

6. Peculiaris item deuotionis erga V. Sacram. quam ostẽdit interdiu septies illud, vbi licebat, piè inuisendo, accurata, prolixaq́ue præmissa præparatione quotidie celebrando, & post missam deuotissimè gratias agendo, familiarissimeq́ue cum dilecto suo manantibus gaudio lacrymis agendo, alijsq; similem deuotionem inculcando.

7. Ardentis zeli animas è diaboli laqueis expediendi; Christoq́ue lucrandi, quem quoad vixit, vbicunque & quacunque ratione potuit, intensissimum semper exseruit.

8. Arctissimæ cum Deo coniunctionis per

per assiduum contemplationis, orationis, recollectionis, amoris, resignationis & glorificationis Dei exercitium. Zelus in his eius feruorem æmulandi.

III. Quomodo illum Deus, cuius gloriæ se totum impenderat, vicissim glorificarit; in hac vita tam extraordinaria auxiliorum gratiæ, diuinorum solatiorum, & peculiarium charismatum affluentia: In altera tot tamque eximijs eius virtutibus & meritis correspondente gloria Congratulatio, spes & feruor similis gloriæ virtutum eius imitatione promerendæ.

In festo SS. Apostolorum Simonis & Iudæ.

De Euangelio. Ioan. 19.

I. COnsidera quam seriò Christus dilectionem mutuam affectu, verbo & opere ipso sincerè exhibendam inculcet: *Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem.* Charitas fraterna.

II. Quam efficaciter ad consortiũ passionis & crucis, ad tolerantiam persecutionum & opprobriorum, exemplo suo discipulos inuitet: *Si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis odio habuit.* Zelus imitandi Christum in per-

secutionibus & tribulationibus æquanimiter sustinendis.

III. Quam graue maneat iudicium ex malitia peccantes, obstinatos, ingratos, quibus nulla apud iustum iudicem erit excusatio. Horror obstinationis, ingratitudinis.

De vita SS. Simonis & Iudæ.

I. EXpende quam misericorditer & hi duo fratres ab æterno prædestinati, quam efficaciter in tempore à filio Dei vocati sint ad Apostolici muneris sublimitatem; quam suauiter ab eodem in omni perfectione informati, quam abundè necessarijs gratiæ præsidijs instructi, quam miris modis ad gloriam sibi prædestinatam deducti. His expensis, tibique applicatis eliciendi affectus gratitudinis, amoris, zeli, cooperandi gratiæ.

II. Quomodo tam inæstimabili eius erga se dilectioni, & tam sublimi gratiæ vocationis respondere conati sint.

1. Feruenti studio eximiæ perfectionis, quam in Magistro suo Christo veluti exemplari expressam suspiciebant, & vita quoque sua exemplari exprimere satagebant, vt sic gratiores se exhiberent:

hiberent illi, à quo tam peculiaribus essent gratijs præuenti.

2. Zelo gloriam Christi longè lateque propagandi, salutemque plurimorum promouendi, quem exseruêre prouincias, quæ sibi in orbis partitione obuenerant, peragrando, Euangelicæq; veritatis luce collustrando, Simon quidem Ægyptum, Iudas verò Thadæus frater eius Mesopotamiam, ac deinde simul Persidem.

3. Ardenti zelo ardua quæq; faciendi & patiendi pro amore & gloria dilecti, quem ostenderunt tum tota vita, tum verò maximè, quando in Persidem cõuenientes simul vno eodemq; die meruerunt de morte gloriosè triumphare, sanguinemque pro eo profundere, qui prius eum pro ipsis profundere fuisset dignatus. Congratulatio, zelus imitandi.

III. Quàm abundè glorioſos illorum labores Christus remunerarit, miraculorum gratia, & diuinorum fauorum affluentia in terris: Et Apostolicæ sublimitatis corona, martyrijq; palma in cœlis. Congratulatio, spes & desiderium similes coronas gloriæ promerendi.

1. Novēb. In Festo omnium Sanctorum, & per Octauam.

Meditationes de Euangelio Matt. 5. vide 9. assignatas 4. par. med. hebd. 10. 11. & 12. post Trinit.

De Electione, vocatione, iustificatione, & glorificatione Sanctorum.

I. EXpende abyssum immensæ, infinitæ, æternę & incomprehensibilis misericordiæ & benignitatis Dei in singulis Sanctorum, ex gratuita bonitate & charitate, ab æterno ad certum gloriæ gradum, quem infallibiliter consequerentur, eligendis: in tam suauibus & efficacibus medijs ad finem illum necessarijs singulis prouidendis: in ijsdem tam varijs ac miris modis in tempore ad statum gratiæ vocandis, in via perfectionis promouendis, ad donum perseuerantię consequendum, & brauium propositæ gloriæ feliciter apprehendendum deducendis. Admiratio, congratulatio, Dei glorificatio, gratiarum actio.

II. Serium, feruentem, & constantem conatum à singulis pro mensura gratię sibi communicatæ adhibitum in coo

perā-

perando diuinæ vocationi, talentisq; acceptis strenuè vtendo, per assiduum, indefessumque studium indies proficiendi in maiore animæ puritate, in virtutum soliditate, in vnione cũ Deo, suæq; voluntatis cũ diuina conformatione. Congratulatio, zelus imitandi.

III Abyssum diuinæ liberalitatis in singulorum sanctis desiderijs & conatibus abundè supra condignum remunerandis: In præsenti quidem tanta abundantia peculiarium gratiæ auxiliorum, fauorum, solatiorum: In futuro verò tanta inæstimabilium supereffluentia essentialis gloriæ pręmiorũ, accidentalium gaudiorũ, & variarum laureolarum. Congratulatio, Dei glorificatio, spes & desiderium similis retributionis eximio studio perfectionis promerendæ.

In Festo S. Martini Episcopi & Confessoris. 11. *Nou.*

De Euangelio Luc. 12. De lumbis præcingendis vide supra in Festo S. Nicolai.

De vita eiusdem S. Martini.

I. EXpende modo consueto, quam misericorditer B Martinus ab æterno

terno à Deo prædestinatus sit ad tantã gloriam per tam suauia media promerendam: quàm efficaciter ad veram fidem, inuitis licet parentibus paganis, fuerit vocatus, & decennis in Catechumenorum numerum adscriptus, ex profana militia, ad sacram cœlestemq; traductus, & natus 18 annos in Christo per baptismum renatus, à S. Hilario in Acolythorum numerum redactus, tandem ad Turonensem cathedram euectus sit, totque peculiaribus præuentus gratijs, quibus ad supremum sanctitatis culmen proueheretur. Congratulatio, Dei glorificatio, gratiarum actio.

II. Quàm se liberalem vicissim erga tam liberalẽ in se Deum præstare contenderit, assiduo, feruenti & constanti studio, exercitioque harum potissimum virtutum.

1. Profundæ humilitatis, ex qua famulo suo seruilia obsequia præstitit, honores & dignitates fugit, cineri incubans mori voluit.

2. Intimæ misericordiæ in pauperes, & compassionis erga afflictos.

3. Ardentis zeli quam plurimos ab idololatria & amore mundi ad Christi cultum, amoremq; pertrahendi.

4. Exi-

4. Eximiæ deuotionis, arctissimæq; cum Deo coniunctionis, ita vt ne moriens quidem inuictum ab oratione spiritum relaxaret.

5. Similis zeli martyrij & opprobrij Christi ex amore eius participandi, ita vt licet eius animam gladius non abstulerit, coronam tamen martyrij non amiserit.

6. Perfectæ resignationis in manus diuini beneplaciti, ex qua nec mori timuit, nec viuere recusauit. Zelus imitandi.

III. Quomodo Deus illum vicissim glorificârit, In terris quidem tantam miraculorum gratiam illi cõcedendo, tam peculiari SS. Angelorum assistentia in fanis idolorum subruendis adiuuando, in morte eorundem concentu recreando; In cœlis verò, eius animam tot occurrentium Angelorum plausu excipiendo, tot tantisque palmis, aureolisque coronando: sacrum verò eius corpus tot prodigijs clarificando, ipsumque veluti nitidissimum speculum religiosæ obseruantiæ, exẽplar Ecclesiasticæ disciplinæ, Ideam Episcopalis præeminentiæ, toti mundo suspiciendum, colendum, æmulandumq; proponendo. Congratulatio, gra-

gratiarum actio, spes & feruens desiderium exemplo eius ad eximium sanctitatis, gratiæ & gloriæ gradum contendendi.

In Festo Præsentationis B. V.

De solemni eius oblatione in templo.

I. COnsidera, posteaquam beata Virguncula, ætate quidem vix trimula, sed sublimissimorum mysteriorum notitia Cherubinos, & teneritimorum erga Deum affectuum præeminentia Seraphinos longè excedens, se à parentibus precibus à Deo impetratam, diuinoq; seruitio consecratam cognouisset, quanto gaudio exultarit, quanto intimæ humilitatis & pietatis sensu, tam admirandę Dei prouidentię & bonitati erga se suosque parentes gratias egerit, quanto desiderio ad diuinum seruitinm anhelarit, quoties ingeminarit illud: *Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam!* Psal. 54. Quanto feruore ad templum Domini, mox futura viuum templum Filij Dei, deduci à pijs parentibus flagitarit, nec flagitare donec impetrasset, destiterit: idque feruentius, quo se suauius & efficacius à Spiritu sancto illuc inuitari, his

his internis susurris sentiebat: *Audi Filia, & inclina aurem tuam, & obliuiscere populum tuum, & domum Patris tui, & concupiscet Rex decorem tuum*: Et quò clarius perspiciebat, quãta esset gratia à Deo tam peculiariter ab æterno eligi, tam mirabiliter in funiculis charitatis trahi, tam amabiliter in peculiarem Sponsam assumi! O si & tu, qui ad statum vel gradũ perfectionis sublimiorem à Deo vocaris, similem tibi præstitam gratiam agnosceres, quàm te gratum exhiberes, quàm feruenter vocantem Deum sequi satageres! Gratitudo, feruor gratiæ vocationis respondendi. Psal. 44.

II. Quomodo à pijs parentibus libenter sanctis Filiolæ votis annuentibus Hierosolymam fuerit deducta; solemnibus Deo cæremonijs offerenda, diuinoq; seruitio mancipanda, quantumuis esset vnicum eorum delicium, vnica familiæ spes & fessæ ætatis solatium. Quàm porrò illa piè, alacriter & feruenter quindecim templi gradus in vehementi impetu diuini spiritus conscenderit, seque humi ante aram prostratam hostiam viuam, sanctam, Deo placentem, quoad corpus, animã, viresque suas omnes diuinæ Maiestati ob-

obtulerit, æternumq; consecrarit; obstupescentibus Angelis tantam in tantilla Virguncula virtutum, gratiarum, & prærogatiuarum eminentiam, admirantibus Parentibus, Sacerdotibus, alijsq; præsentibus tantam in tantilla ætatula prudentiam, maturitatem, pietatem. O quàm ardentes intimæ humilitatis gratitudinis, amoris, resignationis, oblationis sui zeli diuinæ gloriæ tunc ineffabili diuini spiritus dulcedine inebriata elicuerit, quos tota vita sibi familiarissimos habuit, atque in mellifluo cãtico suo expressos postmodum nobis æmulandos reliquit! Hos suspice, & exemplo illius elice, ac deinceps frequentare propone.

III. Quàm grata fuerit SS. Trinitati, oblatio super omnia sacrificia & oblationes illi ab origine mundi immolatas; tantò sanè gratior, quantò hostiæ immolatæ dignitas maior, sanctitas seipsam offerentis sublimior, affectus immolationis inflammatior. Quàm proinde ineffabili infinitæ dilectionis affectu illam æternus Pater susceperit in Filiam electissimam alis paternæ prouidentiæ suæ singulariter protegendam; Filius in Matrem gratiosissimam supra omnes puras creaturas sub-

sublimissimè exaltandam; Spiritus sanctus in Sponsam dilectissimam extraordinarijs gratiarum omnium prærogatiuis modo eminentissimo exornandam! Quanta exultatione illi Angelici Spiritus de tanta diuinorũ charismatum affluentia congratulati fuerint, diuinamque erga eam liberalitatem suspexerint & magnificarint! His expensis eidem congratulare, Deoque pro beneficijs illi collatis gratias age, eamque in perfecta oblatione tui imitare.

De vita eius in templo sanctissima.

I. COnsidera quomodo peracta solemni oblatione, parentibus lacrymis madentibus, ægreque se à tam chari pignoris aspectu diuelli sinentibus, illa siccis oculis, blando vultu, ore placido, Sacerdotibus alijsque stupore attonitis, valedixerit, atq; exultabunda ad dudum desiderata templi adyta, soli Deo deinceps quietius vacatura properarit, illud identidem ingeminarit: *Vnam petij à Domino, hanc requiram, vt inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ!* Psal. 26. Quo pietatis sensu Parthenonem templo vicinam (vbi plures aliæ

aliæ virgines diuinis obsequijs deuotæ templi sumptibus alebantur) subiens, tam paternæ Dei erga se prouidentiæ gratias egerit, eiusque diuino seruitio se totam ex momento hoc, excluso omni sæculari affectu, solidè perfectèq; impendere statuerit, quotidieque crebrius hæc eadem inflammata sua desideria nouo semper feruoris incremento renouarit. Amor vocationis, & feruor perfectè eidem cooperandi.

II. Quomodo indies magnis passibus progressa sit in via omnigenæ perfe-

Prou. 4. ctionis, *quasi lux splendens, que procedit & crescit vsq; ad perfectam diem*, conando Angelicam mentis & corporis puritatem illibatam conseruare, in constanti solidarum virtutum exercitio magis magisque efferuescere, in arctissima cum Deo vnione per sublimiores indies, amoris, deuotionis, zeli gloriæ Dei excessus proficere: omnesque actiones suas ordinarias cum puriore semper intentione, maiore attentione, deuotione, ædificatione, omnique possibili perfectione peragere. Quo item zelo omnes socias ad assiduum in omni sanctitate & iustitia progressum faciendum inflammare studuerit, omnibus

nibus exemplo pietatis erga Deum, reuerentiæ erga Sacerdotes, obseruantiæ erga Superiores, humilitatis, comitatis, charitatis erga æquales præeundo: omnes morum grauitate, discreta affabilitate, totius corporis honestate, silentij & secessus amore non solum in admirationem rapiendo, sed etiam ad imitationem prouocando. Similē tibi Deus ad statum sublimiorem vocato quotidie offert gratiam, impensè in propriæ, proximorumque perfectionis studium incumbendi; vtinam simili quoq; feruore huius Virgunculæ assiduum diuinæ gratiæ strenuè cooperandi zelum æmulareris! Congratulatio, zelus imitandi.

III. Quàm incenso diuinæ Maiestati se in perfectissimum holocaustum immolandi desiderio, ad illibatum Virginitatis florem, æternùm conseruandū prima omnium, absque vllo exemplo, ex peculiari instinctu Spiritus sancti se voto astrinxerit, vt sic expeditius omnibus mundi soluta curis soli Deo vacare, & si illi placeret, augustissimæ Matri veri Messiæ, quem breui nasciturum ex Virgine certo credebat, & videre optabat, velut minima pedissequa inseruire posset. Quoties hæc sua

vota

vota ac sanctissima desideria in dies renouarit, seque quotidie ad vberiores diuinorum charismatum influxus recipiendos nouo semper feruore disposuerit, conando ad supremum mysticæ
Gen. 28. illius, quam Iacob Patriarcha vidit, scalæ apicem conscendere, per gradus lectionis, orationis, contemplationis, satagens ascensiones in corde suo disponere, atq; ire de virtute in virtutẽ,
Psal. 83. donec videretur Deus Deorum in Sion. Zelus Angelicæ puritatis, solidæ deuotionis, & eximiæ perfectionis.

---

2. Nou. ## In Festo S. Catharinæ Martyris.

De Euangelio Matth. 25. De parabola decem Virginum.

I. COnsidera, cum in Ecclesia militante, vt patet ex hac parabola, mali, fatui, & tepidi, bonis, prudentibus & feruidis permixti sint, quam cuique merito curandum sit, ne nuda fide, & externa specie probitatis cõtentus, vacuaq; lampade instructus, aduentũ cœlestis Sponsi ad iudicium prius, quàm ad nuptiale conuiuium singulos euocaturi exspectet, sed oleo insu-

insuperabundare, seu charitatis igne intus ardere, & veræ sanctitatis radijs fortis lucere satagat. Feruor in vera perfectione solidè proficiendi, horror tepiditatis, & hypocrisis.

II. Quàm efficax ad hunc feruorem concipiendum, vrgendumque sit medium, crebrò & seriò cogitare de incerta hora mortis & iudicij particularis. *Media nocte clamor factus est, Ecce sponsus venit.* Renouatio feruoris ex memoria vitæ breuitatis & incertitudinis.

III. Similiter quantopere ad huius feruoris renouationem conferat profundè expendere, clausam semel veniæ, gratiæ, & misericordiæ ianuam, in æternum nunquam reserandā: claudi porrò tremendo illo momento, quo anima è corpore egressa init viam beatæ aut miseræ æternitatis. Per memoriam mortis & æternitatis crebra renouatio feruoris proficiendi, & ad perseuerantiæ donum contendendi.

De vita eiusdem S. Catharinæ.

I. COnsidera quàm misericorditer eam Deus ab æterno nō solum ad insignem gloriam essentialem, sed etiam ad triplicē aureolam Virginum,

Martyrum, Doctorum propriam prædestinarit; & in tempore omnia præsidia gratiæ necessaria tam paternè illi prouiderit; curando vt Alexandriæ talibus parentibus nasceretur, talibus naturæ donis ornaretur, sic à puericia educaretur, & non minus Christiana pietate, quàm omni politiore literatura imbueretur, & tali tempore, quo de Maximini impietate in Christianos ibidē sæuiente gloriosè posset triumphare; superaddendo illi insuper abūdantem gratiam, sublimē sapientiam, facundiam singularem, inuictamq; animi generositatem ad mundum, carnem, tyrannum, diabolumq; debellandum, fastuosaque sapientum huius sæculi supercilia dulci iugo Christi subiuganda. Suspice hanc Dei erga illam, & te quoque, cui tot naturæ & gratiæ præsidia præ multis alijs tam paternè prouidit, liberalitatē, venerare, dilauda, gratias age, illi cooperari statue.

II. Quomodo illa se erga Deum tam liberalem in se viciſſim præstiterit liberalem: 1. Angelicam mentis & corporis puritatem sollicitè conseruando, atque pro ea propugnanda mundi, carnis, Tyranni blanditias, tormenta, mortem ipsam contemnendo. 2. Iura

cum

cum intentione diuini honoris & obsequij, non minus in humanæ scientiæ ac sapientiæ, quàm eximiæ Christianæ pietatis ac perfectionis studium à teneris annis constanter incumbendo. 3. Magno zelo gloriæ Dei, cum 18. annos nata esset Maximini in Christianos immanitatem publicè Alexandriæ arguendo & refellendo. 4. Simili zelo quinquaginta Philosophos seu Oratores ad se peruertendam congregatos, vti & ipsius Tyranni vxorem & Porphyrium belli ducem ad Christum conuertendo, atq; ad martyrium animando. 5. Amore dilecti Sponsi sui infracto animo atrocem diuerberationem, vndecim dierum inediam, & carceris squalorem sustinendo, rotam acutis instructam cultris non exhorrescendo, securi caput intrepidè submittendo. His expensis illi congratulare, & pro virili imitari desidera.

III. Quam liberaliter Deus pia eius obsequia remunerârit; In hac quidem vita illi gratiam tot animas cœlo lucrandi impertiendo, tantum animi robur in tormentis concedendo; à terribili illa rota eam miraculosè præseruando; eius virgineam integritatem, dum ex eius resecta ceruice lac pro

sanguine fluere voluit, toti mundo manifestando; Corpus eius in monte Sinai Angelico ministerio sepeliri, oleumq; ex eiusdem tumulo morbidis salutare manans per orbem diuidi volendo: In altera porrò tam eximia essentialis beatitudinis corona, & triplici, Virginitatis, Martyrij, & cœlestis Doctoratus aureola eam decorando, Præsidemq; studiorum Christianis loco fabulosæ Palladis constituendo. Spes gloriæ, & feruor eam promerendi studio eximiæ perfectionis.

In Festo Dedicationis Ecclesiæ.

De Euangelio Festi, seu de Zachæo Luc. 19. vide 4. part. hebd. 24. medit. 2. Vel. Quod homo sit peculiare templum SS. Trinitatis. 3. par. med. post Dom. SS. Trinitatis, med. 2.

Finis Meditationum Quintæ Partis.

SEXTA

SEXTA PARS MEDITATIONVM.

DE PRÆCIPVIS Virtutibus.

HÆc sexta & postrema Pars exhibet Meditationes de præcipuis Virtutibus Theologicis & moralibus, eo fere ordine, quo natura earum dignitasque requirit, digestas: in quibus singularum ferè natura, proprietates seu conditiones, quibus digniores reddantur, actusque tam interni quàm externi, nonnullarum etiam fundamenta & incitamenta non subtiliter iuxta stateram Theologicam, sed ruditer iuxta normam practicam expendenda proponuntur, affectusq; congruè inde cum propositis practicis eliciendi assignantur; in nonnullis etiam

iam methodus actus earum internos prolixius continuandi traditur. Quæ omnia si profundius penetrentur, altiusque memoriæ infigantur, magnum afferent lumen, subsidiumque, tum ad discursus solidiores in alijs etiam de vita Christi & Sanctorum, similibusque meditationibus expeditius formandos, affectusque his congruentes efficacius eliciendos, prolixiusque producendos. Quare consultum erit, non solum crebrius eas pro ordinaria meditatione assumere, sed etiam crebriore earum lectione præcipuos virtutum crebrius inter meditandum occurrentium, & cuique magis necessariarum internos & externos actus, modosque eos cum eximia perfectione exercendi sibi familiares reddere; quod plurimum conducet ad eosdem actus pro re nata, siue intra siue extra

meditationem cum insigni profectus spiritualis, meritorumq; incremento frequentandos.

De perfecta Fidei dignitate, proprietatibus, fundamentis.

I. Meditat.

I. PRæludium. Constitue te in conspectu Dei trini & vnius, ineffabili splendore circumdati, B. Virginis & Sanctorum in hac virtute excellentium, qui nunc omnia fidei mysteria clarè facie ad faciem cum summa exultatione intuentur in cœlis, quæ olim obscurè quasi per speculum & in ænigmate, cum eximia intellectus abnegatione crediderunt in terris.

2. Prælud. Pete gratiam clarius cognoscendi naturam dignitatemque solidę fidei, in eadem indies proficiendi, & ad finem vsque perseuerandi. Simili modo pro sequentibus quoque Meditationibus iuxta hanc formulam, præludia singulis accommodata paucis mutatis facile poterunt formari.

I. Punct. Expende quam eximium Dei donum sit Fides (quæ est virtus ex gratuita gratia intuitu meritorũ Christi intellectui diuinitus infusa, qua omnibus à Deo reuelatis facilè firmiterque assentiri possumus, propter nudam auctoritatem eiusdem Dei reuelantis) quam sit admirabile lumen omnes errorum tenebras dispellens,

viamque ad beatam æternitatem demonstrans: quàm inexpugnabile scutum contra omnium tentationum, persecutionum, & tribulationum incursum? quàm præclarũ omnium virtutum meritorum & cœlestium charismatum fundamentum, sine quo nemo potest peruenire ad filiorum Dei consortium. Quanti proinde hoc diuinum donum, lumen, scutum, fundamentum omnium gratiarum sit æstimandum? Quàm humili, gratoq; animo agnoscendum, id tibi præ tot millenis millibus ab orbe condito gratis collatum? quàm feruenti obsequio merito compensandum? Gratitudo pro dono Fidei.

II. Qualis debeat esse Fides, vt perfecta sit, videlicet, *Recta, magna, forta. Recta & pura erit* 1. Si nullam habeat admixtionem vllius contra Catholicam veritatem erroris, aut vllius contra quamuis eius articulum hæsitationis. 2. Si procedat ex corde puro, gratia & charitate informato. 3. Si rectà tendat in Deum, propter Deum infallibilis veritatis. *Magna & intensa erit*, 1. Si se extendat ad omnia à Deo, quouis modo, siue per traditionem, siue per Ecclesiæ definitionem reue-

lata-

lata. 2. Si his omnibus, quantumuis obscurè reuelatis, multò firmius, quàm ijs quæ euidentissimè cognoscimus, & quasi manibus palpamus, assentiatur absque vlla formidine. 3. Si in nullo, quantumuis arduo articulo, humanas rationes curiosè exquirat, sed vnicæ auctoritati Dei reuelantis penitus acquiescat, persuadens sibi verissimum esse illud D. Gregorij: Homil. 26. in Euangel. *Fides non habet meritum, cui humana ratio præbet experimentum. Fortis & constans erit* 1. *si in captiuitatem redigens omnem intellectum in obsequium Christi*, nullis contrarijs hæreticorum argutationibus, nullis humanis rationibus se in vacillationem aut dubitationem circa quemuis articulum induci sinat. 2. Si nec quibusuis contra veritatem reuelatam tentationibus & suggestionibus diabolicis in minimo vnquam cedat. 3. Si demum nec vllis persecutionum procellis, nec cruciatibus corporis, nec morte ipsa fracta succumbat. Quam grata Deo talis fides, quæ tantum Deo infinitæ Veritatis defert honorem! quam meritoria nobis, quæ tot eximias de curiositate nostri intellectus, diaboli astutia, mundi

2. Cor. 10.

fallacia reportat victorias? quàm ardenter ergo quotidie fidei incrementum nobis petendum: *Domine adauge nobis fidem*? quàm sollicitè per frequentatos fidei actus idem acquirendum? Zelus proficiendi in perfecta fide hic potest excitari, hoc vel simili modo. 1. Desiderando tam puram, intensam, constantemque fidem acquirere, augere, illibatamque conseruare; eandem alijs omnibus optando, & pro se alijsque obnixè petendo. 2. Dolendo de nostra aliorumque in hac eximia fide acquirenda socordia, veniamq; deprecando. 3. Proponendo per assiduum fidei exercitium comari intendere fidei habitum, eiusque per orationem crebrius pro se alijsque a Deo exposcere augmentum.

Luc. 17.

III. Quàm firmis hæc fides innitatur fundamentis. Quorum 1. & quidem præcipuum, *Infallibilis veritas Dei*, quæ secundum quatuor dimensiones expendi potest, quod se *latissimè* ad omnia reuelata, imò reuelari possibilia extendat: quod sit *infinitè sublimis seu perfecta*, cui nihil possit addi vel demi; quod sit *æterna & immutabilis*: Nam *veritas Domini manet in æternum*: quod demum sit *Incomprehensibilis*, quæ nequeat

Psal. 116.

queat ab vllo creato intellectu, etiam creari possibili comprehendi. 2. Est *Immensa, infinita, interminabilis, & inscrutabilis sapientia Dei*, quæ infinitè plura nouit adinuenire, quam creatus intellectus possit capere. 3. *Infinita potentia Dei, qui facit magna & inscrutabilia & mirabilia absque numero; qui omnia quæ voluit, fecit, in cœlo & in terra, cui non est impossibile omne verbum.* De qua rectè Augustinus: *Demus Deum aliquid posse, quod nos fateamur inuestigare non posse. In rebus miris tota ratio facti est potentia facientis.* 4. *Infinita eiusdem bonitas*, quæ multo plura & mirabiliora parata est amore salutis hominum præstare, quàm humana fragilitas possit cogitare aut optare. Quid inter omnia fidei nostræ mysteria nimis creditu difficilè videatur, si hæc fundamenta profundius penetrentur? Quàm prompto igitur, resolutoque animo omnibus illis firmissimè assentiendum, ob nudam auctoritatem reuelantis Dei infinitè veracis, sapientis, potentis, benefici? Renouandus prædictus zelus proficiendi in perfecta fide.

Omnipotentia Dei.

Iob. 5. Psal. 118. Luc. 1.

Ep. 2. ad Volus.

II. De actibus Fidei perfectæ exercendis.

EXpende quinam sint præcipui interni actus Fidei, & quam singuli Deo honorifici, nobisque meritorij: cuiusmodi sunt, 1. Firmiter assentiri omnibus à Deo reuelatis ob nudam authoritatem infallibilis veritatis reuelantis, & detestari omnes errores & suggestiones diabolicas veræ fidei oppositas. 2. Desiderare hanc veram fidem quoad omnes eius articulos intrepidè confiteri, propugnare, alijsque inculcare. 3. Optare pro veritate cuiusque articuli propugnanda dirissima quæque pati, & sanguinem fundere. Quàm perfectè secundum omnem dimensionem hi actus, & quanto cum merito possint exerceri, videlicet *Latissimè*, ob solam auctoritatem primæ & infallibilis veritatis, item ad maiorem eius gloriam, amorem, beneplacitum: *Intensissimè* quoad firmissimum assensum intellectus, & pijssimum affectum voluntatis erga omnes fidei articulos; *Constantissimè* quoad perseuerantiam in fide perfectè exercenda, inter quæuis prospera & aduersa, inter quasuis tẽtationes, mentis obnubilationes, desolationes, persecutiones,

nes, cruciatus : *Profundissimè*, quoad profundissimam submissionem; & abnegationem omnis curiositatis & repugnantiæ intellectus, & heroica desideria omni possibili perfectione fidei actus frequentandi. His expensis, hi affectus poterunt prolixius elici his vel similibus desiderijs : O quam incomprehensibilis est veritas, potentia, sapientia, & beneficētia tua, Deus, quam meritò omnia, quæ nobis reuelare dignatus es, firmissimè sunt credenda propter tuam vnius auctoritatem! Credo omnia quæ nobis, siue per scripturam, siue per traditionem, siue per Ecclesiæ definitionem, circa mysterium SS. Trinitatis, Verbi incarnationis, sacramentorum institutionis, iustificationis, prædestinationis, glorificationis, aliaque omnia credenda proponis; omnia hæc profiteri, propugnare, alijsque inculcare desidero : pro his omnibus & singulis mortem oppetere paratus sum: omnes errores & oppositas his veritatibus quasuis suggestiones detestor: Idque *Purissimè* propter te, ô infallibilis veritas, qui omnia scis, omnia potes, fallere & falli non potes, plura & mirabiliora amore nostri facere quam feceris, paratus es,

ad protestandam tuam infinitam excellentiam, augendamque tuam gloriam: *Intensissimè*, absque vlla hæsitatione, resolutissimo intellectus assensu, & deuotissimo voluntatis affectu, imò omni possibili conatu: *Constantissimè*, inter quascumque aduersitatum, desolationum, tentationum, persecutionum, tormentorum, procellas, nunc, semper, in hora mortis, vsque dum clarè te, & quæ reuelasti de te, videam: *Profundissimè*, cum omni possibili demissione, mortificatione, & captiuatione intellectus in obsequiū fidei. Idque non solum meo tenui, sed omnium hominum & Angelorum, etiam possibilium, si in mea potestate id foret, intellectu & affectu. In compensam horum imperfectorum desideriorum meorum, offero tibi omnes perfectissimos fidei actus, ab omnibus pijs viatoribus, Angelis, & hominibus, maximè à beata Virgine vnquam elicitos. Vtinam hos eosdem omnes actus multo perfectius quam ego apprehendere possim, mecum eliciant omnes mihi peculiariter commissi, omnes pij, electi, hæretici infideles, viatores omnes nunc, semper, constanter vsque ad vitæ terminum. Do-

leo

leo de mea tanta in his actibus frequentandis socordia. Cupio & propono deinceps ea compensare crebro horum actuum exercitio, maximè mane, vesperi, in oratione, ingruente tentatione.

II. Expende quam perfectè B. Virgo hos prædictos Fidei actus tota vita frequentarit, quam *pure*, *intense*, *constanter*, *insatiabiliter* iuxta insinuatum modum, idque absque dubio tantò perfectius, 1. quò excellentiore lumine fidei initio conceptionis suæ præ omnibus dotata fuit. 2. Quo profundius fundamenta Fidei supra posita penetrauit. 3. Quo ab omni peruersa intellectus curiositate, obnubilatione, pertinacia, & inordinata voluntatis inclinatione, & reluctantia longius abfuit. His expensis congratulare B. Virgini de tot sublimissimis fidei actibus olim frequentatis, eosdem eius exemplo elice modo quo potes perfectissimo.

III. Quinam sint præcipui actus fidei externi, quomodo perfectè possint vsurpari, quales sunt 1. Fidem veram verbo aut facto ipso profiteri, & errores, hæresesque detestari, fidei professionem edendo, symbolum recitando,

ceremonias Ecclesiæ piè susp iciendo, & vsurpando, Venerab. Sacramentum adorando, piè, & reuerenter Sacro assistendo. 2. Fidem propugnare, aliosq; docere verbo, scripto, exemplo. 3 Irrisiones, contumelias, persecutiones pati ob veræ fidei professionem, coram hæreticis, si res ferat, se Catholicum profitendo, præcepta Ecclesiæ obseruando, orando, SS. Eucharistiam adorando, cruce se signando. Hi perfectè magno cum merito possunt exerceri, si non solum ex arida consuetudine, secundum externam speciem, sed cum actuali ad fundamenta fidei reflexione, & internorum actuum renouatione vsurpentur: ita vt quotiescumque Fides per quoduis opus, aut signum externum foris proditur, toties intus actuali, aut saltem virtuali intellectus, ob auctoritatem Dei reuelantis, assensu, & piæ voluntatis consensu simul exerceatur. Quam præclarè id præstiterit illuminatissima Virgo Deipara, præcipuè assentiendo Gabrieli annuntianti verbi Incarnationē, adorando & tanquam Deum reuerendo Filium incarnatū, natum, passum, mortuum, resurgentem, ascendentem:

multa

multa mysteria fidei Apostolis reuelando: primos Christianos in fide instruendo, & confirmando, loca Filij vestigijs & mysterijs consecrata piè inuisendo, Sacro reuerenter assistẽdo, SS. Eucharistiam adorando, & sumendo. O si in nobis viua Fides arderet, quanta deuotio in omnibus externis fidei & religionis exercitijs resplenderet! Zelus externos actus fidei exemplo B. Virginis piè frequentandi, internosque simul eliciendi.

De perfectæ Spei præstantia, conditionibus & fundamentis. III.

1. EXpende quam eximium quoque Dei donum sit Spes supernaturalis, quæ est, virtus diuinitus infusa voluntatem inclinans ad omnia vera huius & futuræ vitæ bona ex gratia Dei, meritis Christi, nostris quoque meritis præcedentibus quoad nonnulla, nobis, alijsque nobis charitate coniunctis firmiter sperãda, & longanimiter expectanda. Quam firma hæc sit in periculoso huius vitæ pelago

pelago fluctuantibus salutis anchora? quam optatum in omnibus periculis, angustijs, necessitatibus asylum! quam præsens in omnibus aduersitatibus, desolationibus, persecutionibus solatium! Quid hac anchora freti, hac salutis galea muniti, pro gloria Dei non fecerint, quid non pertulerint, quid intentatum reliquerint tot agmina SS. Patriarcharum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum? quam fortiter sese omnibus irruentibus ærumnarum, aduersitatum, persecutionum procellis opposuerint, quam generosè omnes hostium machinationes eluserint, quam gloriosè de mundo, carne, diabolo, & seipsis triumpharint? Quanta ergo gratia hoc gratuito spei dono gratis à Deo donari? quanta alacritate oporteret eidem cooperari? Gratitudo pro infuso spei habitu, & feruor eum augendi.

II. Quales conditiones debeat habere Spes, vt perfecta, Deo grata, & valde meritoria sit, quarum 1. est: vt *recta & pura sit*, seu vt recta feratur in Deum, summum & vnicum bonum nostrum possibile obtineri per idonea ab ipso præscripta media, propter seipsum qui est finis & centrum nostrum summè appe-

appetendam, infiniteque glorificandum. 2 Vt *magna sit extensiuè*, seu vt extendat se ad omnia spei obiecta, quæ sunt, æterna beatitudo animæ & corporis, essentialis & accidentalis, omnia media ad hanc consequendam necessaria; vitiosorum habituum extirpatio, inordinatarum passionum mortificatio, assidua virtutum exercitatio, familiaritatis cum Deo perseuerantia in bono; omnia item auxilia gratiæ actualis ad hæc media rectè vsurpanda requisita. Deinde vt *magna sit intensiuè*, qua prædicta omnia firmissima cum fiducia sperentur; demũ vt *magna sit* quoad durationem, qua eadem licet diu differantur, cum magna longanimitate & resignatione expectentur. 3. Vt *fortis & constans sit*, immobilisque perseueret inter omnes rerum & temporum vicissitudines, inter omnes aduersitatum & periculorum procellas, inter ipsos cruciatus, & mortis angores. Felix qui per assiduum exercitium spei habitum sic intenderit, vt cum D. Iob dicere posit: *Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo.* Et cum Michea: *Iram Domini portabo, quoniam peccaui ei, donec causam meam iudicet: adducet me in lucẽ, iustitiã videbo*

Iob.13.

Mich.7.

videbo iustitiã eius. Zelus proficiendi in Spe tam perfecta hic exercendus, vti supra de Fide dictum.

III. Quam solidis Spes innitatur fundamentis, quæ sunt 1. *Infinita misericordia, benignitas, liberalitas Dei*, erga omnes homines maximè electos, vti & *Infinita eius scientia & potentia*. Quid enim non sperandum filijs à Patre tali, qui vult, scit, & potest omnia ab ijs auertere vera mala, omnia conferre vera bona, prout nouit expedire, ad maiorem suam, eorumque gloriam. 2. *Infallibilitas* liberalissimarum promissionum Dei, facientibus quod in se est, veniam, gratiam, gloriam, cum omnibus auxilijs necessarijs tam liberaliter pollicentis. 3. *Infinitas* meritorũ Christi Domini, quibus omnia, quæ sperare possumus, non solum nobis, sed mille, imò infinitis mundis, si essent, superabundantissimè promeruit. 4. *Multitudo* perfectissimorum obsequiorum B. V. & Sanctorum, quorum tanquam vnius corporis membra efficimur participes: & denique *Conscientia* quoque rectè factorũ, & propriorum meritorũ diuinæ gratiæ, & meritis Christi innixorũ. Quis hæc fundamenta profundius perscrutans

tans in Spem non erigatur, atque ad feruentius diuinæ gratiæ deinceps cooperandum animetur, vt in se experiri mereatur illud D Ioannis: *Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciã habemus ad Deum: & quicquid petierimus accipiemus ab eo: quoniam mandata eius custodimus, & ea quæ sunt placita coram eo facimus.* Idem zelus proficiendi in Spe renouandus, cum actuali reflexione ad hæc fundamenta, & desiderio eximiæ perfectionis. 1. Ioan. 3.

De actibus Spei perfectè eliciendis, & incitamentis. IV.

I. EXpende quinam sint præcipui interni actus Spei, nempè 1. Sibi alijsque charitate sibi coniunctis per gratiam Dei, merita Christi & Sanctorũ, per propria quoque merita, quæ sunt munera Dei, sperare æternam animæ & corporis beatitudinem, veniam, gratiam, perseuerantiam, cum omnibus medijs, auxilijsque gratiæ actualis necessarijs ad hæc obtinenda. 2. Velle ob hanc Spem quosuis labores in studio omnimodæ perfectionis subire, omnes occurrentes remoras superare, ad eximium eiusdem gradum contendere.

dere. 3. Ob hanc eandem Spem desiderare falsa & caduca mundi bona contemnere, ad vera & æterna medullitus anhelare, nulla aduersa formidare, omnes huius vitæ tribulationes momentaneas & leues dueere. Deinde quam singuli perfectè, seu quam *latè, purè, intensè, constanter, insatiabiliter,* possint exerceri. Demum quomodo eos B. Virgo tota vita frequentarit, tantò nimirum, excellentius, 1. Quantò clarius fundamenta spei peruidebat. 2. Quo intensiorem spei habitum infusum acceperat, eundemque toc heroicis actibus intenderat. 3. Quo sublimiore cordis puritate, innocentia, & meritorum superabundantia longè super omnes Sanctos, homines & Angelos eminebat. His expensis prolixè exercendi prædicti actus, e. c. sic: ô Deus infinite misericors & liberalis, quid non meritò sperem de tua infinita beneficentia, liberalitate, potentia, & sapientia, quæ nequeunt comprehendi: per infinita filij merita, quæ non queunt exhauriri, propter infallibilia promissa tua, quæ non valent immutari. Spero in te ô æterna nostra beatitudo, & omne bonum nostrum,

Spei Exercitia

strum, & te propter hæc prædicta mihi, omnibusque electis peccatorum veniam, eadem deinceps emendandi, in omni perfectione proficiēdi, in bono perseuerandi gratiam, animæ & corporis gloriam cum omnibus medijs necessarijs daturum confido: hac spei galea munitus perrumpere cupio omnes difficultates in via perfectionis occurrentes: abominari omnia mundi blandimenta, ab amore æternorum abstrahentia, amplecti & exosculari omnis generis aduersitates ærumnasque pro æterna vita & diuina gloria subeundas, vndecumque obuenturas: idque continuare desidero *purè* propter te infinitè misericordem, benignum & liberalem, ad maius tuū obsequium, non solum quia mihi hæc bona sunt, sed præcipuè quia cedunt ad maiorem tuam gloriam. *Intensè*, cum omni possibili filiali fiducia: *Constanter*, cum summa longanimitate & resignatione inter quæuis prospera & aduersa; cum insatiabili desiderio profundioris diffidentiæ propriæ, & perfectioris confidentiæ in te tota vita, in hora mortis, vsque dum beatè te possideam. Nec hoc solum meo, sed omnium viatorum,

torum, si possem affectu: quorum omnium vti & beatorum comprehensorum, maximè B. V. perfectissimos, olim in hac vita spei actus vnquam elicitos, tibi offero. Vtinam hos eosdem multo eminentiori modo mecum elicerent, omnes mihi commissi, omnes pusillanimes.

II. Quomodo actus externi Spei, qui sunt, prædictos tres internos affectus verbo, & facto ipso demonstrare, perfectè queant exerceri, videlicet ex pura intentione, cum pia ad fundamenta spei reflexione, & interna filialis fiduciæ innouatione, cum magna longanimitate & constantia, & heroicis desiderijs circa difficiliora obiecta fiduciam constanter exercendi. Quam eximiè B. Virgo hos externos fiduciæ affectus reipsa demonstrarit, tota vita, maximè in desponsatione & anxietate Ioſephi, ignari adhuc Incarnationis mysterij, in amissione duodennis filij, in nuptijs Canæ Galileæ, tempore passionis, & triduo mortis, ob rationes puncto 1. allatas. Hoc eximiæ fiduciæ speculum intueri & imitari statue, quauis oblata occasione, maximè tempore desolationis & aduersitatis, nunquam in spe vacillando,

sed

sed certa cum fiducia in sinum diuinæ prouidentiæ, quæ vult, scit & potest, prout placet, confidentes in se iuuare, recurrendo.

III. Incitamenta. 1. Quod spes in Deum non fallat, nec confundat, sed præsentissimum eius auxilium impetret, teste Spiritu sancto. *Quoniam in me speravit liberabo eum.* Et, *In te speraverunt Patres nostri, speraverunt & liberasti eos. In te Domine speravi, non confundar in aternum.* Et, *Respicite filij nationes hominum, & scitote, quia nullus speravit in Domino, & confusus est. Spes non confundit.* 2 Quod spes perpetuam lætitiam & tranquillitatem, inuictũq; in aduersis animi robur suppeditet, & sic verè sit galea nulli peruia ferro, lorica nulli penetrabilis globo, anchora nulli obnoxia naufragio, iuxta illud: *Lætentur omnes qui sperant in eo. Beati omnes qui confidunt in eo. Qui confidunt in Domino sicut mons Sion, non commouebitur in aternum. In Domino sperans non infirmabor.* Vnde rectè Theodoretus. *Gubernatorem habeas Deum & aurigam, & res tuæ, ab illa prouidentia pendeant, nam hoc modo inconcussus manebit & immutabilis.* 3 Quod sperantes in Deo quodammodo omnipotentes reddat,

Psal. 30. Psal. 21. Psal. 30. Psal. 30. Eccl. 2. Rom. 5. Psal. 4. 127. Psal. 25.

vt liberè & audacter dicere possint cū
Phil. 4. Apostolo : *Omnia possum in eo qui me*
Rom. 8. *confortat. Si Deus pro nobu, quu contra*
Iob. 17. *nos.* Et cum D. Iob : *Pone me iuxta te, & cuiusuis manus pugnet contra me!* Cum
Marc. 9. 22 ipsa Veritas disertè asserat : *Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti.* in quæ
Serm. 85. verba D. Bernardus : *Quidni omnia pos-*
in Cant. *sibilia sint innitenti super eum qui omnia potest?* Zelus proficiendi in filiali fiducia.

V. *De Timoris Dei natura, conditionibus & fundamentis.*

1. EXpende quanti æstimandus sit Timor Dei, horrorem cuiusuis peccati homini incutiens, ne temporalem aut æternam pœnam incurrat: ne hæreditatem promissam perdat, & ne offensam Creatoris incurrat. Qui quadruplex est, *Seruilis*; *Mercenarius*, *Initialis*, *Filialis*. Quorum vnus altero perfectior. *Seruilis* horret pœnam à Deo peccatoribus constitutam, *Mercenarius* amissionem exspectatæ mercedis : *Initialis* partim offensionem Dei, partim pœnam, & mercedis iacturam. *Filialis* solam Dei offensam, qui postremus perfectus est, promanans

nans ex perfecta charitate, longeque alijs præferendus. Quanto proinde studio ad huius casti & filialis Timoris Dei fastigium illi erit contendendum, qui cætui electorum filiorum Dei, quorum hic timor est proprius, se sperat annumerandum? Quantum reputandum beneficium Spiritus huius sancti timoris Domini, qui super Christum, aliosq; Electos requieuit, præ tot alijs filijs perditionis repleri? Gratitudo pro dono Timoris Dei, & feruor in eo proficiendi.

II. Quas conditiones hic filialis Timor ad sui perfectionem requirat. 1. Vt *Purus sit*, seu vt ex corde puro procedens, in Deum, propter Deum infinito reuerentiali timore dignissimum tendat, atque à peccato deterreat, non ob horrorem pœnæ, nec ob spem mercedis, sed ob metum diuinæ offensæ. 2. Vt *Magnus sit*, quoad extensionem, intensionem, durationem, seu vt impellat ad omnia, quæ Deo displicent, parua & magna sollicitè fugienda: atque ad omnia, quæ illi placent, promptè amplectenda & perfectè exequenda: & quidem cum eximio zelo minimas etiam offensiunculas diuinæ Maiestatis studiosè euitandi,

omnesque eidem quam accuratissime gratificandi occasiones alacriter arripiendi: idque tota vita cum indefatigabili studio, & insatiabili desiderio, iuxta illud: *Qui timet Dominum nihil negligit.* 3. Vt *fortis* sit, seu vt constans inuictusque inter quosuis mundi allicientis, carnis blandientis, diaboli seducentis perseueret insultus, vt verè de illo dici possit: *Timor Domini sanctus permanens in saeculum saeculi.* Et: *qui timet Dominum nihil trepidabit, & non pauebit, quoniam ipse est spes eius.* Quam pretiosus talis timor Domini est thesaurus, quanto proinde studio quærendus? Zelus eximij profectus in casto timore Domini.

Eccl. 7.

Ps. 18.

Eccl. 24.

III. Quæ sint fundamenta huius diuini timoris, nimirum: *Quadruplex abyssus* 1. *Infinita iustitia Dei* in vindicandis, vel in hac, vel in altera vita omnibus & singulis, magnis & paruis, occultis & manifestis singulorum hominum peccatis, nisi debita pœnitentia & satisfactione expientur. 2. *Inscrutabilium iudiciorum Dei*, inspicientis omnes vias hominum, gressus & vestigia pedum dinumerantis, coram quo iustitiæ nostræ sæpè sunt sicut pannus menstruatæ, ita vt nemo sciat, vtrum

amore,

amore, an odio dignus sit. 3. *Inæffabiliũ pœnarum damni & sensus*, quæ vel per vnum lethale peccatum in momento perpetratum tam temerè & facilè ab insipientibus filijs Adæ incurruntur. *Eccl. 9.* 4. *Incomprehensibilis Maiestatis & excellentiæ Dei*; quæ omnes perfectiones, ob quas creaturis solet timor, reuerentia, veneratio & submissio exhiberi, vt sunt *potentia, sapientia, magnificentia*, eminentissimè in se continet. Quis has abyssos intuens, non satagat seruire Domino in timore, & exultare ei cum tremore, secum illud D. Iobi reputans, profundeque perscrutans: *Nunquid homo, Dei comparatione iustificabitur? Ecce qui seruiunt ei, non sunt stabiles, & in Angelis suis reperit prauitatẽ, quanto magis hi, qui habitant domos luteas, qui terrenum habent fundamentum, consumentur quasi à tinea?* &, *Ecce inter sanctos eius nemo immutabilis, & cœli non sunt mundi in conspectu eius: quanto magis abominabilis & inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem?* (?) *Psal. 2.* *Iob. 4.* *Iob. 15.*

De actibus Timoris Dei, & incitamentis.

I. EXpende quinam sint actus interni Timoris Dei, & quomodo exercendi, quorũ hi præcipui: 1. Deo tanquam vniuersali, potentissimo, iustissimo & absolutissimo Domino per intimam reuerentiam profundissimè se submittere, eius infinitam potentiam, iustitiam, Maiestatem humiliter agnoscendo, reuerenter suspiciendo, filialiter metuendo. 2. Instar mancipij, mercenarij, filij velle diuinæ Maiestatis nutui in omnibus obsecundare, pœnarum temporalium, aut æternarum inflictionem, præmiorum gratiæ & gloriæ subtractionem aut suspensionem, & quamuis amabilissimi Patris offensionem metuendo. 3. Velle & proponere ex motiuo huius Timoris maximè filialis, cautè summa cum reuerentia, in conspectu Dei omnia intuentis, tam iusti, potentis, amabilis ambulare, minimas etiam transgressiones & defectus sollicitè cauendo, & commissos, statim expiando, & per omnia ipsi placere indefesso maioris perfectionis studio conan-

conando. Quàm *perfectè* hi affectus timoris maximè filialis possent exerceri exemplo B. V. & Sanctorum in hoc casto timore Dei excellentium? quam *latè* omnes & singuli, quoad omnia obiecta, quàm *purè* quoad intentionem solius offensæ Dei, ex amore & timore filiali cauendæ, quàm *intensè* quoad intensionem affectuum submissionis, reuerentiæ, & timoris tantæ Maiestati debiti: *constanter* nunc, semper, tota vita, inter qualuis prosperitates & aduersitates: *insatiabiliter* quoad desideria supra vires. His expensis eosdem modo insinuato excita, per plura vel pauciora suspiria.

II. Quomodo actus externi Timoris, qui sunt prædictos internos affectus reipsa exprimere, possint perfectè frequentari: videlicet Deum vbiq; præsentem reuerendo, circumspectéque coram ipso ambulando, eius offensam quamuis cauendo, & seriò omnimodę perfectioni studendo. 1. Cum attenta & pia ruminatione prædictorum fundamentorum Timoris Dei. 2. Cum pia internorum affectuum eiusdem Timoris instauratione. 3. Cum debita omnium mentis & corporis virium, in externis hisce

diuini Timoris actibus exercendis applicatione. Quam perfectè hos internos externosque casti Timoris Dei actus coniunxerit, & frequentarit B. Virgo, quæ tam profunde fundamenta sancti huius Timoris penetrauit: tantoperè vel minimam diuinæ Maiestatis offensam exhorruit: tanto zelo eiusdem gloriæ promouendæ, & voluntatis adimplendæ flagrauit? Zelus exemplo B.V. externos hos Timoris Dei actus perfectè frequentandi.

III. Incitamenta, quorum 1. sit, *Quod Timor Dei sit initium veræ conuersionis* à statu peccati ad vitam gratiæ, & à statu tepiditatis ad feruens studium perfectionis. *Qui timet Deum conuertetur ad cor suum.* Et, *Qui timet Deum faciet bona.* Et: *Qui timent Dominum, inquirent quæ placita sunt ei.* Vnde D. Augustinus in sententijs: *Ad omne opus bonum ducit amor & timor Dei, ad omne peccatum ducit amor & timor mundi.* 2. Quod magnam afferat migraturo ex hac vita fiduciã. *Timenti Dominum benè erit in extremis, & in diebus consummationis illius benedicetur.* *In timore Domini esto tota vita, quia habebis spem in nouissimo, & præstolatio tua non auferetur.* 3. Quod & in hac & in altera vita pariat verũ cordis gaudium.

Ecclí. 7. & 15.

Eccl. 1. Prou. 23.

Timor

Timor Domini gloria & gloriatio, & laetitia, & corona exultationis. Timor Domini delectabit cor, & dabit laetitiam & gaudium, & longitudinem dierum. Quisquis ergo feruenter ad Deum conuerti, fiducialiter mori, æternùm cum Electis omnibus lætari desiderat, in casto timore Domini proficere quotidie studeat. Feruor proficiendi in casto Timore Dei. Eccl. 1.

De Charitatis erga Deum præeminentia & proprietatibus. VII.

I. EXpendens quàm excellens diuinæ liberalitatis donum sit Charitas; quæ est: *Virtus diuinitus infusa inclinans nos ad Deum vt summum bonum per se & in seipso summè propter seipsum diligendum, quem fides nobis velut per speculum & in ænigmate proponit cognoscendũ, spes vt summum bonum nostrum desiderandum.* Quam meritò hæc prima inter Theologicas Virtutes, & fructus Spiritus ab Apostolo numeretur, passimq; tanquam Regina, mater, custos virtutum, radix meritorum, nota filiorum Dei, vestis nuptialis, arrha cœlestis beatitudinis celebretur; ac proinde quam profunda animi submissione, 2. Cor. 15.

hoc tam singulare & gratuitum tibi præ tot alijs, charisma communicatum sit agnoscendum; quam sincera gratæ mentis testificatione acceptandum, quam ardenti mutua dilectione compensandum? Gratitudo pro dono charitatis gratis infusæ.

H. Qualis esse debeat, vt Deo perfectè placeat, videlicet, *Pura, Magna, Fortis.* *Pura* erit, si ex corde puro & conscientia bona, & à grauioribus noxis immuni procedat, rectà in Deum vt obiectum suum tendat, eumque propter seipsum infinitè in se bonum & amabilem amore amoris ipsius, non spe præmij, nec metu supplicij diligat. *Magna* erit, 1. quoad extensionem, si non solum in Deum, sed etiam in omne id, quod amat Deus, feratur. 2. Quoad intensionem, si omni possibili conatu intellectus voluntatis, omniumque virium mentis & corporis exerceatur. 3. Quoad durationem, si in hac vita semper saltem virtualiter continuetur, in æternum actualiter continuari optetur. 4. Quoad insatiabilitatē, si quoad numerum, multitudinem, & varietatem actuum amoris, quoad modum perfectius amandi, & quo-

1. *Tim.* 1.

quoad tempus diutius actus amoris continuandi nunquam satietur. *Fortis* demum erit 1. si animum diligentis omni inordinato erga res creatas omnes affectu exuat. 2. Si proprio iudicio & voluntate insuper exspoliet, diuinoq; iudicio & beneplacito semper & in omnibus conformet. 3. Si nec prosperis, nec aduersis, nec tormentis vllis, nec morte ipsa se debilitari, multò minus superari sinat. O quàm rara in mundo, sed & quàm cara cœlo talis charitas! quàm verè illi conuenit illud cœlestis Sponsi elogium: *Fortis vt mors dilectio, dura sicut infernus æmulatio. Lampades eius lampades ignis atq; flammarũ. Aquæ multæ non poterunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam. Si dederit homo omnẽ substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.* Quàm meritò proinde ad apicẽ huius dilectionis peractus internos externosq; aspirandum, prout petit idem cœlestis Sponsus: *Pone me vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum*? Feruor contendendi ad fastigium perfectæ charitatis; qui hic prolixius poterit exerceri, desiderando Deum, & quicquid ille amat, tam *purè, intensè, & fortiter* amare, prout hic insinuatur. Cant. 8.

III Quam eminenter has perfectæ dilectionis conditiones habuerit charitas B. Virginis. 1. Quod eundem frequentatis tota vita actibus ex tota latitudine habitus elicitis, quotidie intenderit. 3. quod remotis amoris proprij, alijsque impedimentis, perfectæ charitatis immunis fuerit. Huius proinde perfectam charitatem admirare & æmulare.

VIII. *De gradibus charitatis, & medijs eam consequendi.*

I. EXpende, qui sint gradus charitatis, quorum præcipui sunt hi tripices; *Quoad Extensionem ad obiecta, Intensionem graduum, & Intentionem motorum.* Quorum semper duo priores imperfecti; tertius perfectus. Ratione *extensionis* ad obiecta, 1. gradus est amare Deum, & quæ Deus amat, super omnia appretiatiuè in ijs ad quæ obligamur sub peccato mortali. 2. in ijs, ad quæ astringimur sub culpa veniali. 3. in omnibus, quæ Deo placent, quamuis nulla omnino intercedat obligatio. Ratione *Intensionis* graduum primus est facilè amare Deum, & quicquid Deus amat,

amat, tempore consolationis, pacis & prosperitatis, non autem tempore desolationis, tentationis, tribulationis. 2. Amare Deum etiam ingruentibus desolationum, tentationum, aduersitatum procellis, non tamen absq; graui difficultate & lucta. 3. Amare insuper tam in summa aduersitate, quàm in summa prosperitate constanter cum alacritate & gaudio. Ratione *Intentionis* 1. est, amare Deum iustum & potentem timore suppliciorum. 2. Amare eum vt benignum, misericordem, & liberalem spe præmiorum. 3. Amare eundem, vt infinitè bonum, perfectum, & amabilem in se propter seipsum. Vis ergo ad supremum charitatis conniti fastigium, conare Deum & omnia, quæ Deo placent amare intensè, super omnia possibili perfectione, quoad intellectum, affectum, executionem, cum alacritate & gaudio, gratis propter seipsum. Desiderium iuxta hunc supremum gradum perfectè Deum diligendi, hic prolixius exercendum.

II. Quæ media sint ad hunc gradum pertingendi, Quorum 1. sit, vehemens, efficax, & constans desiderium in hac perfecta dilectione Dei quoti-

die proficiendi, quod in meditationibus subindè vehementius inflammandum, crebrisque per diem suspirijs renouandum. 2. Crebra & affectuosa gratiæ ad continuum charitatis incrementum acquirendum necessariæ imploratio. 3. Seria & deuota actuum amoris Dei, tam internorum quam externorum frequentatio. Quàm hæc media singula sunt suauia & efficacia, supremũ huius virtutis cacumen conscendendi? Quàm Deo gratus, nobisque meritorius conatus in his medijs adhibendis impensus? Desiderium hic proponitumque excitandum his medijs strenuè vtendi.

III. Quanto ardore B. Virgo alijque Sancti ad hunc supremum charitatis apicem aspirarint, quanto studio contenderint, quanta sollicitudine & constantia prædicta media tota vita vsurparint, & quam eximio charitatis, meriti, gratiæ, gloriæ incremento. Feruor imitandi.

IX. *De Fundamentis perfecti amoris Dei.*

I. EXpende primum ac præcipuum perfectè Deum super omnia diligendi fundamentum, quod est: *Sum-*

ma

ma bonitas & amabilitas Dei in se, per se, & propter se. cuius magnitudo secundum quatuor dimensiones potest pro modulo nostro inuestigari; Nam quoad *latitudinem* immensa est, continens in se eminentissimè omnes rationes boni per se, & amabilis propter se: quoad *sublimitatem* infinita est, longè excedens omnem creatam, & creari possibilem bonitatem & amabilitatem: quoad *durationem* æterna est, semper sibi similis, omnis profectus & defectus nescia: quoad *profunditatem* incomprehensibilis, quæ à nulla creatura, sed à solo Creatore possit comprehendi. Quàm profundè hanc inuestigabilem infinitæ bonitatis & amabilitatis Dei abyssum B. Virgo penetrarit, seque claro eius intuitu ad eandem ardentius amandam excitarit? quanto profundius eandem Christus infusa scientia & visione beata penetrarit, quanto eminentius amarit? Hæc suspiciens in affectus amoris in sequenti meditatione assignatos, quam potes, perfectissimos prorumpe, eosq; supereminentissimis Christi Domini, & B. Matris eius amoris excessibus vnitos diuinæ Maiestati offer.

II. Al-

II. Alterum fundamentum, quod est *Infinitus amor Dei erga nos*, simili modo expende, & qualem iure suo in vicem à nobis exigat amorem: cum ergo ille sit *immensus* ad omnes omnino homines visceribus suis complectendos, ad omnia bona naturæ, gratiæ, gloriæ illis conferenda se extendens; *Infinitus*, qui intendi nequeat neque remitti; *Interminabilis*, nullis temporum limitibus circumscriptus; *insatiabilis* demum & *incomprehensibilis*, exhauririq; nescius, omniq; creato intellectu imperuius: an non æquum foret, vt amor noster erga Deum sit aliqua saltem ratione illi proportionatus, vt sit, inquam, pro suo modulo *immensus*, seu *latus* ad omnia quæ Deus amat se extendens; summè *intensus* & *sublimis*, quoad intensionem graduum & puritatem intentionis, *æuiternus* saltem virtualiter, seu durans ex nunc, semper, & in omne æuum; *insatiabilis* demum quoad heroica semper perfectius amandi desideria? Quam similis fuerit amor B. V. huic infinitè perfecto amori Dei? quanto adhuc similior creatus & infusus amor Christi Domini? Desiderium tali perfecto amore mutuo infinitum amorem, aliquo saltem

tem modo compensandi hic subijciendum.

III. Simili ratione expende fundamentum tertium, quod est, *infinita beneficentia & liberalitas Dei*, in tot beneficijs (quę omnia sunt eximij amoris erga nos luculenta monumenta) nobis exhibitis, & porrò exhibendis, quæ similiter est *immensa* ad omnes homines, atque ad omnia dona naturæ, gratiæ, gloriæ, quæ singulis conferre ab æterno voluit, in tempore contulit, nunc confert, æternumque conferet, se extendens; *infinita* omnem creari possibilem beneficentiam longissimè excedens, ab æterno in æternum erga electos perseuerans, *incomprehensibilis & inuestigabilis*. An non tanta beneficentia & liberalitas simili saltem beneuolentia & dilectione, cum re ipsa non possit, meritò foret compensanda. Quàm eminenter id præstiterit B. Virgo, quanto eminentius benedictus eius Filius *immenso*, summè *intenso, perenni, insatiabili* beneuolentiæ, & dilectionis affectu, & simili desiderio infinitam Dei beneficentiam compensandi. His expensis simile desiderium excita.

De

X. *De internis amoris Dei actibus perfectè eliciendis.*

1. EXpende quinam sint præcipui actus interni amoris, & quam singuli in se eximij, Deo grati, nobis meritorij, cuiusmodi sunt 1. *Quoad intellectum* medullitus velle & fauere Deo omne suum bonum intrinsecum, quod sit Deus infinitè in se perfectus, infinitè beatus, infinitè amabilis, desiderabilis, laudabilis, omne item bonum eius extrinsecum, quod cognoscatur, adoretur, ametur, omni genere obsequiorum glorificetur à creaturis; demum omne id, quod Deus magni æstimat, & amat in cœlo & in terra. 2. Omnia diuina iudicia, decreta, opera, permissiones quoad nos, omnes & omnia *intellectu* reuereri, approbare, collaudare; *voluntate* acceptare, amplecti, exoscularі. 3. Velle, desiderare, ac proponere exequi sanctissimam Dei voluntatem in omnibus præceptis, consilijs, legibus, & regulis cuiq; proprijs, sanctisque inspirationibus promptè adimplendis. Quanta cum gloria Dei, & augmento meriti hos actus frequentare posses, si tot internis stimulis, quos toties sentis, obse-

qui,

qui, totque auxilijs gratiæ, quibus abundas, strenuè cooperari velles? Feruor frequentandi hos amoris affectus.

II. Quomodo hi actus cum eximia perfectione & merito possint exerceri; videlicet 1. *amplissimè* circa omnia obiecta, magni æstimando, amando, volendo, optando, desiderando Deo omnia, quæ ipse magni æstimat & amat; amplectendo, & exequi desiderando omne eius in omnibus beneplacitum: *purissimè* quoad intentionem, ipsius vnius honoris, amoris, beneplaciti, absque vllo intuitu supplicij, aut præmij: *intensissimè*, omni possibili beneuolentiæ, amoris, zeli gloriæ eius excessu: *constantissimè*, inter quascunq; rerum & temporum vicissitudines, nunc, semper, æternùm & vltra: *insatiabilissimè*, cum inexplebili desiderio perfectius in infinitũ longè supra vires creaturæ Creatorem diligendi. Quam facilè cũ diuina gratia hi actus amoris per se tam meritorij, multo cum maiori meritorum incremento possent prædicto modo subinde, maximè in meditatione prolixius elici, & breuius interdiu frequentari? His expensis vel omnes prædictos, vel aliquos amoris actus

actus elice, iuxta paradigma in Ind. meditat. c. 7. §. 4. asſignatum.

III. Quam ſublimiter B. Virgo ineffabili amoris Dei æſtu flagrantiſsima, hos ſimilesque amoris affectus modo inſinuato, *ampliſſimos, puriſſimos, intenſiſſimos, conſtantiſſimos, inſatiabiliſſimos* totâ vitâ multiplicarit: quantò porrò adhuc ſublimius Chriſtus Dominus perenni inæſtimabilis erga Patrem amoris incendio æſtuans eoſdem à primo conceptionis inſtanti vſque ad ſupremum vitæ halitum continuarit! prout latius id explicatur, 1. p. med. hebdom. 2. poſt Epiph. med. 6. & 7. Renouatio eorundem affectuum amoris ſubnectenda.

IX. *De externis actibus amoris perfectè exercendis.*

I. EXpende quinam ſint præcipui externi actus amoris Dei, & quanti ſinguli apud Deum pretij & meriti, quales ſunt hi triplices, 1. Sublimes ſupradictos intellectus de Deo, eius attributis, omnibusque eius gloriam concernentibus ſenſus, piosque voluntatis affectus publicè priuatimque verbis & factis teſtari, omnibuſq; ſimiles perfecti amoris ſenſus inculcan-

cando, indefesso conatu diuinæ bonitatis & amabilitatis cognitionẽ, amorem, cultumque quauis oblata occasione latius propagare procurando; assiduo studio eximiæ perfectionis in se alijsq; promouendæ ad vnicam Dei gloriam augendã collimando. 2. Verbis similiter & factis demonstrare, se reuerenter approbare, laudare, promptéque acceptare, & amplecti, quicquid diuina prouidentia circa se, omnes, & omnia statuerit, disposuerit, permiserit, quoad animam, corpus, famam, bona fortunæ. 3. Reipsa adimplere conari sanctissimam eius voluntatem, accurata obseruatione omnium præceptorum, consiliorum, regularũ, diuinarum inspirationum, sollicita euitatione & expiatione minimarum præuaricationum, indefesso studio proficiendi indies in omnimoda perfectione, atque omnia quæ facit & patitur, faciendi & patiendi, ex pura diuini amoris, honoris, beneplaciti intentione. Quot occasiones hos actus frequentandi tibi quotidie offert diuina bonitas! quot vberioris gratiæ præsidia suppeditat? quot calcaria admouet? an non tandem tempus torporem excutiendi? Desiderium hos

actus

actus frequentandi hic prolixius eliciendum.

II. Qua ratione perfectè & meritoriè hi triplices actus possint frequentari, Nimirum si exerceantur 1. cum debita aduertentia intellectus, suauiter subindè fundamenta & incitamenta amoris Dei ruminando, sicq; voluntatem, & per eam alias potentias ad vehementiùs amandum, & reipsa amorem exhibendum excitando. 2. Cum inflammato voluntatis affectu internos amoris actus cum heroicis desiderijs vires excedentibus discretè externis interserendo. 3. Cum seria applicatione virium mentis & corporis, opera externa amoris Dei, tam elicita ab ipso, quàm imperata, vt sunt omnia alia opera bona, & indifferentia ex motiuo amoris Dei facta, conando exactè quoad omnes circumstantias peragere. 4. Demum cum crebra renouatione puræ intentionis, nihil in his aliud spectando, quam vnicum Dei honorē, beneplacitum & obsequium. Si cum prædicta perfectione hos actus amoris vel vnico die, vel hebdomada sedulò frequentares, quantum meritorum cumulum cōgregares! quanto maiorem, si id multis annis, tota vita

con-

continuares! Desiderium cum hac perfectione amoris frequentandi hic protrahendum more consueto cum propositis practicis.

III. Quàm perfectè B. Virgo prædicto modo actus externos amoris exercuerit, imò omnia sua opera etiam ex se indifferentia ex motiuo perfectæ charitatis peregerit; tantò vtique perfectius, quantò eius intellectus erat illuminatior, affectus inflammatior, habitus charitatis intensior: quo ipsa deinde à fomite peccati; à remoris amoris proprij erat immunior, in omni virtute solidior, Deo coniunctior! quanto tandem interuallo in his operibus charitatis perfectissimè tota vita continuandis superarit benedictam Matrem benedictissimus Filius, ob similes rationes in ipso longè sublimiores! Desiderium in his B. V. & Christum ipsum imitandi subnectendum.

De Incitamentis amoris Dei. XII.

I. EXpende præcipua aliqua ad assiduum perfecti amoris Dei exercitium incitamenta, quorum primum sit, *Quod sit optimum medium infinitam Dei erga nos dilectionem, benignitatem & liberalitatem modo quo nos possumus præstan-*

stantissimo compensandi. Cum per illud summum quod possumus bonum illi velimus, faueamus, optemus; nosipsos quoad intellectū & affectum in ipsum transformemus; omne quod illi placet, amore eius amplectamur, & exequi conemur; nec ipse aliud quærat tam ardenter nos amando, tam luculenta amoris signa nobis exhibendo, quàm vt amantem redamemus, & amorem reipsa testemur. Quid amanti Deum & infinitas penè eundem redamandi obligationes cognoscenti optatius esse posset, quam in promptu habere tam expeditam rationem tam profusæ Dei liberalitati & dilectioni satisfaciendi? Quoties se B. Virgo & alij Sancti hoc motiuo ad vehementius Deum amandum exstimularint, idque tanto ardentius, quo clarius inæstimabiles diuinæ benignitatis, charitatis, liberalitatis diuitias sibi tam profusè communicatas agnouerunt! Feruor proficiendi in assiduo exercitio amoris Dei.

II. Quod sit efficacissimum medium, immania peccatorum, ingratitudinū, pœnarum restantium debita expeditè dissoluendi, & ingentes meritorum thesauros breui colligendi. Nam per he-

heroicos charitatis actus supposita sacramentali confessione, aut in casu necessitatis vera contritione, grauissimorum scelerum & intolerabilium suppliciorum remissio impetratur, iuxta illud Christi: *Remittuntur illi peccata multa, quia dilexit multum.* Et illud D. Iacobi: *Charitas operit multitudinem peccatorum*, & immensum quodammodo sanctificantis gratiæ augmentum acquiritur, cum per actus amoris ex tota latitudine habitus elicitos, ante acquisitus charitatis & gratiæ gradus semper in duplum augeatur; Quod si pluribus annis hoc perfecti amoris exercitium prædicto modo continuetur, quam incomparabiles tandem meritorum acerui colligentur? quàm inæstimabili cum gratiæ incremento id totâ vitâ continuauit B. Virgo, quàm proinde probabile est vltimo charitatis actu ex tota latitudine habitus elicito gratiam tota vita acquisitam in duplum auxisse? Feruor actus charitatis perfectè frequentandi exemplo B. Virginis.

Luc. 7.

Iacob. 5.

III. Quod demum præstantissimum sit medium, ad optatum perseuerantiæ donũ, & eximium gloriæ brauium securè pertingendi. Quid enim ille

sub finem vitæ timeat ne deseratur à Deo, quem tota vita amauit, cum quo vnus spiritus fuit? paueat qui nõ amat. Et cur non meritò amplum gloriæ expectet brauium, qui tot actibus charitatis tota vita frequentatis conatus fuit continuum gratiæ, quod est semen gloriæ in dies & horas acquirere incrementum? Quanto cum gaudio B. Virgo alijque Sancti charitate feruentiores id in fine vitæ experti fuerint, æternumque experiantur? Vtinam & nos experiamur. Affectus ijdem.

XIII. *De Natura, Proprietatibus, & Incitamentis gaudij spiritualis.*

I. EXpende in quo consistat exercitium gaudij spiritualis, videlicet vt gaudeamus 1. de omnibus bonis Dei intrinsecis, vti de eius infinita essentia, perfectione, beatitudine, amabilitate; & de bonis extrinsecis, vti de omni laude, gratiarum actione, cultu, obsequio, gloria ipsi à creaturis vnquam reddita, reddenda, & possibili reddi. 2. De omnibus bonis naturæ, gratiæ, gloriæ nobis, proximisque nostris tam comprehensoribus: quàm via-

viatoribus vnquam communicatis, & communicandis, quatenus ad maiorē Dei gloriam cedunt. 3. De omni beneplacito Dei circa nos, omnes & omnia ordinantis, permittentis, præcipientis, quæ vult, sicut vult, quando vult, pro sua infinita sapientia. Quam excellens hic sit charitatis erga Deum actus, quo cum exultatione gratulamur & fauemus illi bona omnia quæ habet; optamus & procurare desideramus quæ non habet; ac proinde quanto cum merito posset frequentari exemplo B. Virginis & Sanctorum, qui hoc exercitium inchoatū in via, nunc beatè continuant in patria. Affectus gaudij hic insinuatus eliciendus.

II. Quale debeat esse hoc gaudium, vt sit Deo gratius nobisque fructuosius. 1. *Purum* sit oportet quoad intentionē, honoris, amoris, & beneplaciti Dei, non nostri temporalis aut æterni emolumenti, quod insinuat Apostolus, inquiens: *Gaudete in Domino semper, iterū dico gaudete.* Et Psalmista: *Latamini in Domino & exultate iusti.* 2. *Magnum* quoad extensionem ad omnia prædicta obiecta; quoad intensionem graduum excedens longè omne humanum de bonis caducis gaudium; *Phil. 4. Psal. 31.*

quoad durationem *continuum*; & quoad desideria *æuiternum*. 3. *Fortè & constans*, inconcussum inter læta & tristia perseuerans. In quam excellenti gradu hoc tam perfectum gaudium habuerit B. Virgo, in quanto porrò excellentiori Christus Dominus ob tam claram Dei, diuinorumq; attributorum, beneficiorum sibi Electisq; collatorum & conferendorum, iustissimorum iudiciorum ac decretorum intuitionem: ob tam intensum eiusdem Dei infinitè boni, perfecti, amabilis amorem, ob tam ardentem eius gloriæ promouendæ, & beneplaciti complendi zelum? Zelus ad hunc eximium perfecti gaudij spiritualis gradum contendendi.

III. Incitamenta, quorum 1. sit, quod Deus id vnicè à nobis exigat, toties id nobis in Scripturis inculcans: *Psal.* 99. & 104. *Seruite Domino in lætitia. Lætetur cor quærentium Dominum.* *Eccl.* 25. *In omni dato hilarem fac vultum tuum.* 2. *Cor.* 9. *Hilarem datorem diligit Deus.* 2. Quod suaue sit medium præcauendi, eludendi & superandi varias tentationes, quas dæmones maximè ingruente iustitiæ nocte ingerunt, vt insinuatur apud D. Iob, vbi dæmon *Iob* 40. dicitur *habitare sub vmbra.* Et apud Psalmistam: *Posuit tenebras, & facta est* *Psal.* 103. *nox,*

nox, in ipsa pertransibunt omnes bestiæ sylvæ. 3. Quod in operibus arduis & laboriosis faciendis minuat laborem & tædium, & in ijsdem hilari animo factis duplicet meritum, augeat præmium, mireque insuper ædificet proximum, cum inhabitantis gratiæ Spiritus sancti sit maximum signum. Quanto ergo desiderio anhelandum, quanto studio ad hoc spirituale mentis gaudium connitendum, quod Deus tam ardenter desiderat, quod nobis, proximisque tanta bona conciliat! Zelus proficiendi in hoc sancto gaudio.

De actibus & medijs gaudij spiritualis. XIV.

1. EXpende quinam sint præcipui, & quomodo perfectè exercendi actus interni gaudij spiritualis, quales sunt 1. Gaudere de incomprehensibili Dei vnius in essentia, trini in personis excellentia & Maiestate, de perfectionibus eius, infinitè perfectis, immensitate, æternitate, infinitate, potentia, sapientia, bonitate, iustitia, misericordia, quæ re idem cum ipso sunt; de inæstimabili eius beatitudine, qua se infinitè comprehendit, amat,

seipso fruitur; de infinita amabilitate & gloria, quod à nullis creaturis possit dignè amari & glorificari: hæc omnia illi cum exultatione fauendo, & si per impossibile non haberet, optando: de omni insuper laude, gloria, omnibusq; obsequijs à sanctissima Christi humanitate, B. Virgine, omnibus Sanctis ipsi exhibitis, exhibendis, & exhiberi possibilibus: hæc similiter illi fauendo, & plura & maiora ipsi optando, & pro virili procurare desiderando. 2. Gaudere de omnibus prærogatiuis naturæ, gratiæ, gloriæ sanctissimæ humanitati Christi, B. eius Matri, beatis comprehensoribus, prædestinatis viatoribus omnibus, & nobis vnquam collatis & conferendis, & de omni gloria inde in Deum redundante, & porrò redundatura: hæc similiter cum exultatione illis charismata, Deo gloriam & obsequia ab ijsdem præstita cum exultatione fauendo, & ampliora exoptando. 3. Similiter gaudere de omnibus iustissimis diuinæ prouidentiæ circa nos, omnes, & omnia, iudicijs, decretis, ordinationibus & permissionibus quibuscumque, & cum gaudio velle, desiderare ac proponere in omnibus præceptis,

ceptis, consilijs, inspirationibus eius sanctissimam adimplere voluntatem. Quanto cum merito hi gaudij affectus possint elici circa omnia prædicta obiecta, ex *sincera* intentione honoris & obsequij Dei: summè *intenso* beneuolentiæ, amoris, zeli gloriæ eius, imò omni possibili affectu: *Constantissimè* in omni rerum & temporum vicissitudine, in tempore & æternitate: cum *insatiabili* demum desiderio perfectius hos affectus frequentandi in æternum & vltra. Quàm præclarè eos B. Virgo, & Christus ipse tota vita continuârit, & nunc cum Beatis omnibus continuent æternùm? His consideratis elice prolixius hos modo prædicto affectus.

II. Quinam actus externi sint huius gaudij, & quomodo exercendi. 1. Verbo, vultu, facto ipso hos internos gaudij de bonis Dei, de bonis nobis, proximisque à Deo collatis & conferendis, & de omni diuino beneplacito affectus pro re nata demonstrare. 2. Omnes diuinam gloriam propagandi, propriam proximorumque perfectionem, gratiam, gloriamque augendi occasiones promptè hilariterque quærere & acceptare, omnes ad hunc

finem labores, & molestias subeundas vltrò appetere. 3. Gaudenter omnia tam aduersa quàm prospera de manu Dei acceptare, in omnibus diuinę eius prouidentiæ acquiescere, reipsa diuinæ voluntati in omnibus, quę ipsi grata esse cognoscuntur cum lætitia obtemperare, nulla re aduersa tristari excepta culpa, & de hac ipsa non inordinatè, sed cum spe veniæ & emendationis, illæsa mentis lætitia. Hi actus quanto quoq; cum merito possint vsurpari, si cum sancto illo cordis gaudio, cum pura intentione diuinæ gloriæ, & inexplebili Deo perfectius placendi, & in omnibus promptè gratificandi desiderio exerceantur, exemplo Christi, B. Virginis & Sanctorum Deo in lætitia exactè seruientium. Zelus hos externos gaudij actus perfectè frequentandi.

III. Media ad hoc optatum cordis gaudium pertingendi, quorum vsus sit: Conari remouere omnia impedimenta spiritualis lætitiæ, & radices tristitiæ, vti sunt: incuria & negligentia in cauendis peccatis, & defectibus magis voluntarijs, in extirpandis vitiosis habitibus, in mortificandis passionibus & inordinatis affectionibus erga crea-

creaturas. vbi enim non est conscientiæ puritas, non potest esse vera mentis serenitas, iuxta illud Isaiæ: *Impij quasi mare feruens, quod quiescere non potest, & redundant fluctus eius in conculcationem & lutum, non est pax impijs, dicit Dominus.* Et illud Apostoli: *Tribulatio & angustia in omnem animam hominis operantis malum.* 2. Assiduum studium in soliditate virtutum & omnimoda perfectione seriò proficiendi. quod insinuat Psalmista: *Pax multa diligentibus legē tuam.* Et Apostolus: *Gloria & honor, & pax omni operanti bonū.* Et D. Bernardus: *Vis nunquā esse tristis? benè viue. Nā bona vita semper gaudium habet.* 3. Feruens conatus proficiendi in sapida cognitione Dei, diuinorum attributorum, beneficiorum, præmiorum, promissionū: in perfecta dilectione Dei, & resignatione sui ad nutum eius diuini beneplaciti. His medijs constanter vti est maximum compendium ad verum cordis gaudium. Feruor hæc media feruenter adhibendi.

Isa. 57.
Rom. 2.
Psal. 118.
Rom. 2.
De int. Dom. c. 45.

De Natura, conditionibus, & gradibus perfectæ resignationis. XV.

1. EXpende in quo consistat exercitium absolutæ resignationis, seu

voluntatis nostræ cum diuina conformationis, nimirum in eo, vt quis se absolutè in manus diuinæ prouidentiæ semper & in omnibus resignet, omnia tam læta quàm tristia, tam ardua quàm facilia, tam aduersa quàm prospera, tam acerba quam iucunda de paterna eiusdem manu promptè accepteț: in omnibus, quæ per se vel alios præcipit, quæ immittit, vel permittit, quæ ordinat circa nos, omnes & omnia diuino eius beneplacito, quoad intellectum, affectum, & executionem penitus acquiescat. Quàm merito hoc exercitium passim audiat, ac verè sit omnis perfectionis summarium, cum ad illud requiratur, eximia mentis puritas, non mediocris præcipuarum virtutum soliditas, & eximia erga Deum, & quicquid Deus amat, Charitas: quanta proinde sollicitudine in illud, veluti principale ad culmen perfectionis pertingendi medium foret incumbendum? Feruor seriò vsurpandi hoc exercitium resignationis.

VI. Quibus conditionibus affecta esse debeat hæc resignatio, vt omnibus numeris sit absoluta. 1. *Recta* seu *pura* sit oportet quoad intentionem vnius amo-

amoris & beneplaciti Dei. 2. *Magna* secundum omnem dimensionem, *Magna* quoad latitudinem, extendens se ad omnia, quæ sub obedientiam cadunt, ad omnia quæ vndecunque patienda obueniunt: ad omnia denique, quæ diuisionem donorum naturæ, gratiæ, gloriæ factam aut deinceps à diuina Sapientia faciendam, concernunt: *Magna* quoad longitudinem, perdurans tota vita, in hora mortis, æternum: *Magna* quoad sublimitatem, seu intensionem graduum, tum ipsius resignationis, eximiæ reuerentiæ, fiduciæ, amoris, zeli gloriæ Dei, sine quibus illa perfectè exerceri non potest: *Magna* demum quoad profunditatem, seu quoad insatiabile desiderium in pluribus magisque arduis purius, intensius, se resignandi, & quoad profundissimam abnegationem non solum omnis sensualitatis, sed & propriæ voluntatis iudicij. *Fortu* demum & *Constans* inter omnes difficultates occurrentes, inter quasuis tentationum & desolationum nebulas, inter omnes aduersitatum, molestiarum, cruciatuum procellas immobilis perseuerans. Quàm perfecta fuerit quoad

omnes has conditiones resignatio B. Virginis Deiparæ: quantò perfectior ipsius Christi Domini absolutissimi huius, vti & omnis perfectionis exemplaris? quam imperfecta tua, quàm huic exemplari dissimilis? Zelus in perfecta hac resignatione proficiendi.

III. Qui & quales gradus sint huius resignationis, nimirum hi potissimum tres, quorum vnus semper altero perfectior est: 1. Resignare se & conformare diuinę voluntati in omnibus obligatorijs sub peccato graui, tempore pacis & consolationis patienter, idque potissimum ob timorem pœnæ, & nō absque magna & ancipiti lucta. 2. Resignare se in omnibus obligatorijs sub leuiori culpa, aut periculo lapsus, etiā tempore belli & desolationis libenter ob spem mercedis, cum nonnullā, sed non graui difficultate. 3. Resignare se in omnibus etiam nullo modo obligatorijs, tempore summæ desolationis & afflictionis gaudenter, ex puro amore Dei, cum alacritate & inexplebili in magis arduis se diuinæ voluntati conformandi, cupiditate. Quàm sublimis hic tertius resignationis gradus, quàm Deo gratus, quàm meritorius? Quàm perfectè B. Virgo hunc tota vita con-

scen-

scendit, quantò perfectius Christus Dominus eundem longè transcendit? Desiderium ad hũc resignationis gradum constanter contendendi hic subiungendum.

De fundamentis perfectæ resignationis. XVI.

I. EXpende præcipua veræ resignationis, & nostræ voluntatis cum diuina in omnibus conformationis fundamenta, quæ sunt hæc quatuor. Quorum 1. est, Immensa, infinita, interminabilis, incomprehensibilis *Sanctitas & iustitia Dei*, à qua quicquid fit, iustum & sanctum est, quicquid huic summæ regulæ omnis sanctitatis & iustitiæ conforme est, rectum & æquũ est, quicquid difforme est, distortum & iniquum: quicquid autem Deus vult, decernit, facit, permittit, ordinat, huic regulæ conforme est, atq; ab ea fit, quicquid fit, excepta semper sola formali peccati malitia: *Iustus est Dominus in omnibus viis suis, & sanctus in omnibus operibus suis.* Psal. 144. 2. Immensa, infinita, interminabilis, incomprehensibilis *Potentia* Dei, sine qua nihil factum est, nec fit, nec fiet vnquam, in cœlo & in terra, excepta semper peccati mali-

Amos 3. Isa. 45. tia. *Non est malum in ciuitate, quod non fecerit Dominus. Ego Dominus & non est alter, formans lucem & creans tenebras: faciens pacem, & creans malum: Ego Dominus faciens omnia hæc.* Quod ergo Deus facit, quis infectum velit? 3. Immensurabilis, inscrutabilis, æterna & incomprehensibilis *Sapientia* Dei, omnia ab æterno in æternum prospicientis, nihil casu fieri permittentis, Electis omnibus & singulis omnia & singula media ad prædestinatum sibi gloriæ gradum pertingendi suauiter & efficaciter prouidentis. *Respicit Dominus vias hominis, & omnes gressus eius considerat.* Et, *à sæculo in sæculum respicit, & nihil est mirabile in conspectu eius.* quod ergo infinitæ sapientiæ Dei placet, homuncioni displiceat? quod increata sapientia probat, ob æternas rationes tanquam iustum, sanctum, sibi glorioſum, Electis fructuosum: creata intelligentia humanæ vanitatis ob argutationes quasdam futiles in dubium vocet, discutiat, improbet, & dicat Deo: quid, aut quare sic facis? 4. Infinita similiter secundum omnem dimensionem *Bonitas* Dei, omnia quæ immittit, aut euenire permittit, ex infinito amore ad maiorem suam ele-

electorumque gloriam dirigentis. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundum propositum vocati sunt sancti.* Quid bonus filius de manu tam amabilis Patris acceptare renuat, à quo se tam tenerè diligi certò sperat? His fundamentis singulis vel omnibus ponderatis, excitandum desiderium perfectæ resignationis, eiusque actus præcipui eliciendi iuxta modum in sequenti meditatione positum. Rom. 8.

II. Quomodo in exercitio resignationis his fundamentis sit vtendum, nimirum ex profunda eorum penetratione acuenda est viua fides circa prædictas veritates firmiter apprehendendas; profunda submissio & reuerentia erga inscrutabilia Dei iudicia, decreta, opera: Filialis erga Patrem filiorum suorum salutis & perfectionis amantissimum fiducia: ardensque erga eundem infinitè amabilem electarum animarum Sponsum amoris & zeli gloriæ eius affectus. Quam suaue & iucundum erit hoc resignationis, quantumuis in rebus arduis, exercitium, si seria horum fundamentorum ruminatione, & pia prædictorum affe-

affectuum innouatione condiatur? Feruor hosce pios affectus ad perfectam resignationem necessarios frequentandi.

III. Quàm profundè B. Virgo hæc fundamenta penetrârit, quàm sublimi modo ex eorundem ruminatione prædictos affectus frequentarit: Quantò porrò diuinius Christus Dominus hæc eadem præstiterit, tum ob clarissimam istorum fundamentorum & veritatum inde deductam intuitionem, tum ob intensiorem diuini beneplaciti amplectendi & exequendi feruorem. Zelus imitandi.

XVII. *De actibus internis Resignationis perfectè exercendis.*

I. EXpende quinam sint præcipui actus interni resignationis, & quomodo perfectè exercendi, cuiusmodi sunt hi triplices. 1. Intellectu reuereri, probare, laudare, affectu acceptare, amplecti, exosculari omnia, quæ Deus per se, & quosuis Superiores præcipit, consulit, innuit. 2. Simili modo se habere erga omnia tam aduersa quàm prospera, tam amara quàm dulcia, quę ipse immittit, vel permittit circa nos, omnes, & omnia. 3. Similiter

liter erga omnia, quæ circa nos aliosque ordinat, quoad distributionem donorum naturæ, gratiæ, gloriæ. Hi triplices affectus quanti forent meriti, & quàm Deo accepti, si optimo quo possent modo medullitus eliecrentur, videlicet circa omnia, quę sub resignationem cadunt, ex *sublimissima* intentione, cum *intensissimo* submissionis, reuerentiæ, fiduciæ, amoris, zeli gloriæ Dei affectu, quam diu Deo placuerit, cum desiderijs longè vires excedentibus? e. c. hoc vel simili modo.

O Deus infinitè iuste & sancte, infinitè potens & sapiens, infinitè benigne & misericors, cuius sanctissima voluntas est infallibilis regula omnis iustitiæ & sanctitatis, quam dignum & iustum esset, te tuumque sanctissimum beneplacitum in omnibus submississimè suspici: summè laudari, promptissimè acceptari! Nulla creatura etiam possibilis dignè id præstare potest, nec poterit in æternum. Ego nihilominus minima portio ceaturæ tuæ, pro modulo meo in omnibus, quę diuinæ sapientiæ & bonitati tuæ placuerit mihi per se, aliosq; imponere, quantumuis ardua, & sensualitati, voluntati, & iudicio proprio dissentanca:

nea: in omnibus asperis & blandis, prosperis & aduersis, quæcumque mihi, aliisque, etiam toti congregationi & Ecclesiæ euenire permiseris, quoad corpus, animam, famam, bona externa: in omnibus denique diuisionibus donorum tuorum naturæ, gratiæ, gloriæ, quoad me, omnesque alios vnquam factis, & porrò faciendis: in his inquam omnibus tuum sanctissimum iudicium, decretum, beneplacitum reuereor & accepto, probo & amplector, laudo & exosculor, & quidem ex puro amore tui, absque intuitu vllius supplicij & præmij, licet me scirem annihilandum, nulloque modo remunerandum, aut iusto iudicio tuo (quod auertet infinita bonitas tua) reprobandum: cum intensissimo reuerentiæ, fiduciæ, amoris, zeli gloriæ tuæ, imò omni possibili affectu; idque continuare desidero summa cum constantia inter quæuis acerba, nunc, semper, æternum & vltra: Denique cum explebili desiderio longè supra mensuram virium mearum perfectius in omnibus me tuæ diuinæ voluntati submittendi & conformandi. Idem præstare vellem non solum meo, sed omnium hominum, si eo-

eorum liberæ voluntates in mea potestate forent, inflammatissimo affectu. In horum tepidorum suspiriorum meorum compensam offero tibi omnes incensissimos resignationis affectus tibi placitos vnquam elicitos & eliciendos, in vnione diuinissimorum excessuum resignationis B. Virginis & Christi Domini. Vtinam mecum omnes, maximè hi, omnes fratres mei, religiosi, pij, Electi, omnes peccatores, omnes viatores eosdem hos affectus eliciant modo perfectissimo! Vtinam hos affectus in tot occasionibus oblatis perfectè elicuissem, & non tot defectus oppositos commisissem! Doleo, emendare cupio, & quod neglexi, compensare propono, horum affectuum aliquos per diem renouando, tali oblata occasione reipsa exprimendo, sic hic formanda proposita practica cuique accommodata.

II. Quàm sublimiter B. Virgo hos actus resignationis tota vita quotidie toties frequentarit, quæ illuminatis mentis oculis tam euidenter in omnibus decretis, operibus & permissionibus diuinis inscrutabilem diuinæ prouidentiæ dispositionem agnoscebat:

bat: quæ tam longe ab impedimentis resignationis, amore, voluntate, & iudicio proprio aberat: quæ tam intensè non solum Deum, sed quicquid illi placebat, toto corde diligebat. Zelus imitandi. Vide de his 1. p. med. hebd. 3. post Epiph. med. 7.

III. Quantò sublimius benedictus eius Filius eosdem tota vita continuârit. 1. Ob clariorem diuinæ sapientiæ, potentiæ, iustitiæ, misericordiæ, bonitatis, & beneficentiæ ex his omnibus, quæ fiunt, elucentis intuitionem. 2. Ob intensiorem eiusdem infinitæ bonitatis & amabilitatis amorē 3. Ob ardentiorem nos ad sui æmulationem prouocandi zelum. vide ibidem med. 6. Idem zelus imitandus.

XVIII. *De actibus externis, & Incitamentis resignationis.*

I. EXpende quomodo actus externi & incitamenta huius resignationis internis correspondentes sint perfectè exercendi, hi nimirum triplices: verbo, hilari vultu, facto ipso, hos internos affectus exprimere, & reipsa conformare se diuinæ voluntati. 1. In omnibus obiectis obedientiæ. 2 In obiectis patientiæ. 3. In obiectis reueren-

uerentiæ & submissionis diuinæ prouidentiæ diuidenti singulis talenta, prout vult, debitæ. Quanta hi cum gloria Dei, augmento proprij meriti, & ędificatione proximi frequentarentur, si non ex arida consuetudine, sed cum pia ad fundamenta resignationis reflexione, & prædictorum internorũ affectuum innouatione frequentarentur! Quod assequeris, si in omni occasione resignationis, maximè in re ardua exercendæ, Deum salutis tuæ amantissimum auribus cordis tui insusurrantem audire te putes: Fili hoc volo, vt amore mei facias, feras, acceptes. Ego sum qui hoc iubeo, qui immitto, vel permitto, qui sic ordino. Desiderium perfectè reipsa se in omnibus diuino nutui accommodandi.

II. Quam perfectè hos externos resignationis actus cum internis coniunxerit B. Virgo tota vita, maximè in desponsatione cum Iosepho, in Incarnationis mysterio, in fuga in Ægyptũ, in passione Filij, in ferendis molestijs diuturni exilij! Quanto perfectius Christus ipse tota itidem vita, maximè in instanti incarnationis, & natiuitatis, in horto orans, crucem baiulans, in cruce moriens? Zelus imitandi.

III. In-

III. Incitamenta, quorum 1. sit, quod hoc iuge exercitium perfectæ resignationis hominem resignatum sic cum Deo vniat, vt quasi vnus cum eo spiritus fiat, ac proinde inter omnes rerum & temporum varietates ipse sibi similis perseuerans quodammodo immutabilis appareat, ac singulari modo diuinę immutabilitatis similitudinē participet. Iuxta illud D. Ioannis: *Mundus transit, & concupiscentia eius, qui autem facit voluntatem Dei, manet in æternum.* 1. Ioan. 2. de quo præclarè D. Bernardus: *Eru inter aduersa & prospera mutabilium temporum tenens quandam æternitatis imaginem, vtique hanc inuiolabilem & inconcussam constantis animi æqualitatem, benedicens Dominum in omni tempore, proindeque vendicans tibi etiam in huius mutabundi sæculi dubijs euentibus, cæterisque defectibus perennis quodammodo incommutabilitatis statum, dum te cæperis renouare & reformare in insigne illud antiquum similitudinis æterni Dei, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio, quippe sicut ipse & tu eris in hoc mundo, nec in aduersis timidus, nec in prosperis elatus.* Ser. 21. in Cant. 2. Quod sit compendiosissimum ad insignem perfectionem breui pertingendi medium. qui enim sem-

semper & in omnibus quæ cogitat, desiderat, dicit, facit, patitur, tanquam scopum in quem collimet diuinum sibi præfigit beneplacitum, hoc vnico suaui & efficaci exercitio facilius eximiam animæ puritatem, virtutum soliditatem, & arctissimam cum Deo familiaritatẽ sibi acquirit, quàm si multa plura & asperiora exercitia adhibeat, cum hoc vnicum cetera eminenter in se contineat. Quam consultum ergo erit, huic vni potissimum se dedere, & in re quauis, & quouis propè momento dicere cum D. Paulo: *Domine quid me vis facere?* & cum Christo ipso: *Fiat voluntas tua* de me, à me, in me, circa me, per me, tam in vita quam in morte, tam in tempore quam æternitate. 3. Quod sit expeditum medium augendi meritum viæ, & brauium patriæ, cum in eo tot eximij præcipuarum virtutum Fidei, Spei, Charitatis, zeli gloriæ Dei, humilitatis, obedientiæ, patientiæ, longanimitatis actus eliciantur; tot heroica desideria exerceantur; tot insignes de amore, voluntate & iudicio proprio victoriæ reportentur, & quidẽ hæc omnia toties in die tã facilè frequẽtentur. Quisquis ergo magnus in gratia & gloria

ria esse desiderat, in hoc magnum conformandi se semper & in omnibus diuinæ voluntati exercitium totus incumbat. Zelus frequentandi perfectæ resignationis exercitium.

XIX. De præstantia, & proprietatibus sinceri zeli honoris Dei, & salutis animarum.

I. EXpende quam nobilis partus charitatis & religionis sit hic zelus, qui est incensus affectus sinceri amatoris, quo diuini honoris, & animarum salutis propagationem impensè quærit, & quicquid his aduersatur, fortiter, constanterq; repellit: Quàm gratum sit Deo sacrificium, in quo verus zelator seipsum in holocaustum ignę amoris concremandum immolat, de quo D. Gregorius: *Nullum omnipotenti Deo tale sacrificium, quale est zelus animarum*: Quam peculiare sit diuinę largitatis donum, quod ijs potissimũ in excellenti gradu communicat, quos ad munus Apostolicum vocat. Quid enim sublimius in hoc mundo esse potest, quã esse cooperatorem Filij Dei, in promouenda gloria æterni Patris, & procuranda hominum perfectione & sa-

Hom. 12. in Ezech.

& salute? Si ergo iuxta D. Dionysium, *De cœl. Hierarch. c. 3.* diuinorum omnium diuinissimum est cooperari Deo in conuersione animarum, quanto feruore huic tantæ gratiæ tam sublimis vocationis erit cooperandum? Feruor proficiendi in zelo animarum.

II. Qualis debeat esse hic zelus vt Deo perfectè placeat, videlicet, *Rectus, Magnus, Fortis. Rectus* erit 1. si procedat ex amore amicitiæ, non ex amore concupiscentiæ, seu si purè intendat diuinum honorem & obsequium, non propriam gloriam & emolumentum, iuxta exemplar Christi, qui ait: *Non quæro gloriam meam.* *Ioh. 8.* 2. Si ordinatus sit in procurando prius proprio, quam alieno profectu in via triplicis perfectionis, exemplo Christi, qui cœpit prius facere, quam docere. 3. Si sit discretus, sic impendendo se lucro animarum, vt propriæ non patiatur detrimentum. *Quid enim prodest homini, si vniuersum mundum lucretur, anima verò suæ detrimentum patiatur?* *Matt. 16.* *Magnus* erit extensiuè, si se ad omnes homines, pauperes æquè ac diuites, nobiles & ignobiles, notos & ignotos diffundat; ad omnia media proximos iuuandi quantumuis ardua, laboriosa, abiecta,

amplectenda promptè se offerat, ad omnes occasiones animas lucrandi advigilet, idque insatiabiliter tota vita. *Magnus* intensiuè, si optimo modo, quoad intentionis puritatem, intellectus attentionẽ, voluntatis promptitudinem, omnium virium debitam applicationem, cum heroicis desiderijs multò plura magisque ardua pro gloria Dei & salute animarum faciendi & patiendi exerceantur. *Fortis* erit, si nec laborum in huius zeli exercitijs subeundorum multitudine & grauitate; nec hominum conuertendorum pertinacia & ingratitudine; nec desolationum, oblocutionum, persecutionum, periculorũ varietate & atrocitate, nec demum horrore mortis ipsius, quantumuis acerbissimæ se impediri, multò minus obrui sinat. Talis zelus illius sit oportet, qui & nomen, & meritum veri zelatoris habere desiderat. Desiderium ad culmen tam perfecti zeli feruenter contendendi.

III. Quàm perfectè has omnes conditiones habuerit zelus Apostolorum, & tot Apostolicorum virorum inexplebili siti diuinæ gloriæ & salutis animarum iugiter æstuantium, & cum Apostolo medullitus exclamantium:

Cha-

Charitas Christi vrget nos. Quantò perfectius eaſdem habuerit zelus Chriſti Domini, ex hoc eodem zelo tam mira facientis, tam dira patientis? Feruor hunc zelum imitandi.

De Fundamentis huius perfecti zeli. XX.

AD zelum hunc vehementius inflammandum, expende præcipua eius fundamenta, quæ ſunt infinita diuinæ Maieſtatis ſublimitas; maxima animarum dignitas, inæſtimabilis Dei erga eaſdem charitas.

1. Ergo expende quanta ſit ſublimitas diuinæ Maieſtatis, magnificentiæ, potentiæ, ſapientiæ, beneficentiæ, aliarumque perfectionum, ob quas infinito honore, amore, cultu, obſequio eſt digniſsimus, quæ nullo poteſt creato intellectu apprehendi, cum ſit vndequaq; infinita, immenſurabilis, incomparabilis, interminabilis, incomprehenſibilis: Hanc ſi vel ſemel liceret clarè intueri, nunquam liberet, nunquam liceret ab ea iugiter ſuſpicienda, laudanda, amanda, glorificanda vel ad momentum ceſſare. Hoc experiuntur Beati, cœleſtis patriæ incolæ, clarè intuentes facie ad faciem, quod nos per ſpeculum & in ænigmate obſcurè

cognoscimus; qui sic absorpti sunt in hac infinita Dei excellentia contemplanda, suspicienda, amanda, & glorificanda, vt ne ad momentum quidem possint vlla creata illecebra, aut violentia abstrahi, aut interpellari. Quàm æquum ergo foret hanc eandem Dei infinitam excellentiam, ab omnibus hominibus, in hunc finem conditis, nunc quoque agnosci, adorari, amari, & omni meliori modo glorificari in terris, vt idipsum æternum cum Beatis continuare mereantur in cœlis? His ponderatis desiderium prolixius excita, vt Deus sic ab omnibus glorificetur.

II. Quanta sit dignitas animarum, quæ æstimanda 1. Ex præstantia donorum naturalium illi diuinitus collatorum, quod sint viuæ SS. Triados imagines, creaturæ planè spirituales, intellectuales, liberæ, immortales, æternæ beatitudinis capaces. 2. Ex præstantia donorum supernaturalium ijsdem conferri solitorum, ni ipsæ ponant obstaculum, vti sunt: gratia iustificans, virtutes supernaturales, tot diuinæ illustrationes intellectus, impulsus voluntatis, cœlestes consolationes. 3. Ex præeminentia tot donorum

norum gloriæ essentialis & accidentalis ijsdem promissorum. Cum ergò tanta sit dignitas singularum animarum, quàm dolendum vel vnam earum æternùm perire; nec in hoc, nec in altero sæculo finem suum vltimum assequi, qui est agnoscere, amare & glorificare Creatorem? Zelus eas iuuandi, atque ad finem suum vltimum obtinendum dirigendi.

III. Quanta sit erga easdem SS. Trinitatis charitas, quæ hinc æstimanda, quod vel vnam earum longè pluris, quam omnes creaturas ratione carentes simul sumptas æstimet, longeque vehementius amet, cum has omnes in earum commodum crearit, & hucusque conseruet: Quod Pater ex infinita illa charitate pro vnaquaque ab æterno non dubitarit mittere, & in tempore miserit Filium vnigenitum incarnandum: quod Filius vti ab æterno decreuit, ita in tempore se in pretium redemptionis pro vnaquaque obtulerit: quod Spiritus sanctus vti ab æterno voluit, ita etiam in tempore vnamquamque sanctificare, in viam salutis dirigere, in eadem promouere, & in gratia conseruare paratus sit. Quanto ergò amore complectendæ

animæ, quas tam tenerè diuina Maiestas amat! quanto studio earum perfectioni & saluti inuigilandum, quarum salutem & perfectionem tam ardenter desiderat! Idem affectus renouandus.

XXI. *De zeli huius actibus internis perfectè eliciendis.*

I. EXpende quomodo perfectè exercendi sint præcipui actus interni huius zeli, qui sunt: 1. Ardenter esurire & sitire maiorem diuinę Maiestatis cognitionem, æstimationem, amorem, cultum, obsequium; & maiorem omnium hominum perfectionē, gratiam, gloriam cum omnibus medijs proficiendi in omni sanctitate, & in gratia perseuerandi, per septemplicia desideria oratione Dominica comprehensa, vti explicatum est in meditationibus septem de eadem oratione 4. part. med. hebd. 14. & 15. post Trinit. 2. Intimè dolere de tot iniurijs diuinę Maiestati ab Idololatris, hæreticis, & peccatoribus illatis, de diuino cultu neglecto, de tanta cœcitate, ingratitudine, malitia hominum, Creatorem suum tam temerè & proteruè tot peccatis offendentium, cœcoque impetu in

in æternum interitum ruentium; & feruenter optare & desiderare per se, aliosque iniurias Creatori inferri solitas pro viribus propulsare, animasque à præsenti exitio per idonea media liberare. 3. Optare, desiderare, proponere multa ardua facere & pati ad diuini Numinis honorem, cultumque propagandum ac vindicandum; atque ad perfectionem & salutem animarum procurandam, & promouendam. Perfectè hi affectus possunt exerceri; si *latissimo* charitatis affectu ad omnes diuinam gloriam propagandi, iniurias quasuis diuinæ Maiestatis propulsandi, omnium hominum salutem promouendi vias, ac rationes extendantur; si ex *sincera* intentione solius diuini honoris & obsequij; cum *intensissimo* amoris erga Deum & proximum excessu; cum inuicta inter quasuis occurrentes difficultates *Constantia*; Et cum *inexhausto* demum perfectius etiam longè supra vires Deum glorificandi, proximosque iuuandi desiderio eliciantur. Quàm amplum & præclarum huiusmodi desiderijs, quæ tam facilè cum diuina gratia possunt frequentari, reddetur præmium ab eo, qui iuxta D. Augustinum, bonam

voluntatem coronat, quando non inuenit facultatem! His perpensis prædicti affectus omnes, vel aliqui ad longum exercendi.

II. Quàm perfectè tot Apostolici & zelosi viri, maximeque B. Virgo hæc sancta desideria omnia frequentaris tota vita, maximè Messiæ aduentum expectans; in Ægypto inter idololatras exulans; Filium prædicantem sequens; gloriam eiusdem assumpti propagari ab Apostolis, obscurari à Iudæis cernens; Quàm *purè*, *intensè*, *constanter*, *insatiabiliter*, tum ob clariorem diuinæ Excellentiæ & charitatis, animarumque dignitatis cognitionem, tum ob flagrantiorem erga Deum & proximum dilectionem. Zelus æmulandi.

III. Quantò tandem diuinius Christus Dominus hoc sancto zelo continuò æstuans hos similesque igneos affectus continuarit tota vita, vix conceptus in Virginis vtero, vagiens in præsepio, triginta annis ad prædicationis munus sanctis desiderijs, & priuatis humiliratis, aliarumque virtutum exercitijs se accingens: in deserto 40. diebus ieiunio & diuinæ contemplationi vacans: tempore prædicationis sæpè in oratione pernoctans: tempore pas-

re passionis pro omnibus orans, & se in sacrificium placationis offerens. Feruor imitandi in crebra & pia renouatione prædictorum affectuum.

De zeli actibus externis piè exercendis, & Incitamentis. XXII.

I. EXpende quo pacto præcipui actus externi zeli sint perfectè exercendi, qui sunt 1. Conari omni oblata occasione promouere diuinam gloriam, cultum, obsequium, proximorumque salutem, & in omni perfectione profectum verbo, exemplo, consilio, & auxilio. 2. Conari impedire & amoliri omnia, quæ cedunt in iniuriam Creatoris, & iacturam proximorum perfectionis ac salutis, peccata aliorum commissa lacrymis & voluntarijs satisfactionibus in se expiando, committenda præpediendo, ad seriam pœnitentiam lapsos exstimulando. 3. Nullos labores recusare, nullas difficultates subterfugere, nulla pericula horrere in gloria Dei, & proximorum salute promouenda. Ad hos piè perfectèque frequentandos opus est 1. vt nunquam ex arida consuetudine, sed cum pia subinde ruminatione, aut infinitæ Dei excellentiæ, aut

præstantiæ animarum, aut inæstimabilis Dei erga easdem dilectionis, & cum affectuosa internorum zeli affectuum renouatione exerceantur. 2. Vt heroica desideria supra vires Deum glorificandi, animasq; iuuandi superaddantur. 3. Vt debita cum attentione, promptitudine & contentione omnium virium mentis & corporis ministeria, & media ad diuinum obsequium, & animarum auxilium idonea, vti sunt concionari; cõfessiones audire, docere rudes, monere errantes, iuxta gratiam vocationis cuiusque, adhibeantur. In quantum crescceret multorum in vinea Domini laborantium meritum, si cum tali perfectione facere satagerent ea, quæ quotidie faciunt ad diuinum obsequium! Feruor perfectè actiones zeli externas frequentandi.

II. Quanta cum perfectione plurimi viri, Apostolico spiritu pleni, hos externos zeli actus frequentarint, & cõsueta Dei gloriam & animarum salutẽ promouẽdi ministeria obierint, & media cuiusq; statui congrua vsurparint; quantò perfectius supra hos omnes B. Virgo, Regina Doctorum, & zelosorũ omnium zelosissima se in his exercuerit; quanto tandem interuallo sublimius

mius is, de quo scriptum : *Zelus domus tuæ comedit me.* & quidē tota vita, maximè duodennis Doctores audiens & interrogans ; è templo vendentes & ementes eijciens ; biennio prædicans ; ad passionem properans ; in cruce sitio exclamans. Desiderium tam perfectum zelum reipsa imitandi. Psal. 68.

III. Incitamenta, vti sunt, 1. quod verus zelator mirè Deum sibi deuinciat, & quodāmodo cogat ad vberiora charismata sibi impertienda, quibus tā strenuè vtitur ad eius gloriam, salutemq; animarum, quas tam tenerè diligit, latius propagandam, vt patet in D. Paulo, alijsq; Apostolis, & viris Apostolicis. 2. Quod valdè quoq; sibi demereatur sanctos Angelos, quorum officium imitatur in eorum clientibus purgandis, illuminandis, perficiendis. 3. Quod non solùm ingens gratiæ & gloriæ essentialis mereatur incrementum, sed ineffabile insuper accidentale gaudium, de tanta gloria tot hominum ab æterno interitu ope sua vindicatorum, æternùm Deo laudes cum Beatis omnibus concinentium. Feruor proficiendi in actibus zeli internis externisque perfectius frequentandis.

XXIII. De Charitatis erga proximum Natura, Proprietatibus, Gradibus.

I. EXpende in quo consistat exercitium fraternæ charitatis erga proximum, *quæ est idem cum charitate Dei, habitus inclinans nos ad omnes proximos, tam inimicos, quam amicos sincerè propter Deum diligendos*, nimirum in eo, vt perfectè implere conemur hæc tria legis naturæ & euangelicæ præcepta: Matth. 7. 1. *Quodcunque vultis, vt faciant vobis homines, & vos facite illis* Tob. 4. 2. *Quod ab alio oderis tibi fieri, vide ne tu aliquando alteri feceris.* 3. *Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi.* Quâ copiosam tibi hucusque diuina bonitas gratiam ad illorum obseruationem suppeditarit, & porrò suppeditare parata sit; Quanto igitur studio tantæ gratiæ foret cooperandum? Feruor hęc triplicia charitatis præcepta accuratè obseruandi.

II. Quibus conditionibus prædita esse debeat fraterna charitas, vt Deo gratior, nobisque sit quæstuosior: 1. Vt *Recta* seu *Pura* sit, quoad puritatem intentionis, seu vt ex recto corde procedens, rectà, immediatè quidem, in proximum Deo tam carum tendat, vlti-

vltimatè tamen in Deum ipsum, propter quem ille diligatur. 2. Vt *Magna* sit, quoad extensionem ad omnes proximos, ad triplicia insinuata obiecta, ad omnia inquam vera bona proximo fauenda, optanda, procuranda; ad omnia vera mala ab eo omni ope, si nõ facto, saltem desiderio promouenda, ad omnia eius onera supportanda: *Magna* quoad intensionem graduum, & interiorem dilectionis affectum: *Magna* quoad durationem saltem virtualiter continuam in hac vita, & formaliter continuandam in altera. 3. Vt *Fortis* sit & *Constans* inter quasuis difficultates, desolationes, ærumnas. Quã eminenter has conditiones omnes habuerit charitas B. Virginis? quantò eminentius charitas Christi? quanto desiderio ad illam absolutissimam charitatis erga proximum normam nobis anhelandum, cui quò nostra charitas erit similior, eò quoque erit diuinæ Maiestati gratior? Feruor proficiendi in eximia dilectione proximi.

III. Qui & quales gradus sint fraternæ charitatis, quorum ratione *Extensionis, Intentionis, & Intensionis* possunt assignari triplices; 1. Amare proximum, & obseruare triplicia prædicta.

charitatis præcepta in obligatorijs sub peccato graui; ex metu supplicij; non absque graui lucta & difficultate. 2. Idem præstare in obligatorijs sub veniali culpa; potissimum ex spe præmij; cum minore difficultate & lucta. 3. In omnibus nullo etiam pacto obligatorijs, ex puro amore Dei, cum alacritate & gaudio. Quàm excelsus & pretiosus hic postremus fraternæ charitatis gradus! quanto proinde feruore ad illum cõtendendum exemplo B. Virginis & Sanctorum in hoc charitatis gradu excellentium! *Feruor ad hunc gradum contendendi.*

XXIV. *De Fundamentis Fraternæ Charitatis.*

AD solidiorem in exercitio fraternæ charitatis progressum faciendum, expende præcipua, quibus innititur, fundamenta, cuiusmodi sunt hęc tria:

I. Quod summè amet SS. Trinitas, cum B. Virgine & comprehensoribus omnibus omnes homines capaces gratiæ, & gloriæ, summeque velit à nobis eosdem amari, tanquam viuas sui imagines, & nobilissimas post Angelos creaturas; Pater tanquam filios adoptiuos sibi carissimos; Filius tanquam fra-

fratres & coheredes suos; Spiritus sanctus tanquam Sponsas & templa. Quis porrò intellectu comprehendat, quàm inæstimabilis sit illa SS. Triados erga homines dilectio, ex qua illos tales condidit, tot naturæ dotibus ornauit, sic perditos reparauit, sic conseruare, iustificare, ad sublimiora vrgere, ad brauium disponere nõ desinit, sic quoad corpus & animam, ni ipsi obstent, glorificabit? Quos ergo diuina Maiestas tanti facit, tam impensè diligit, hos homo magni æstimare & impensè amare recusabit? Gratitudo pro tanta Dei dilectione; & Feruor perfectè omnes proximos diligendi.

II. Quod omne id quod fit proximo, sibi factum reputetur, à Christo disertè id asseuerante: *Quamdiu feciſtis vni de his fratribus meis minimis, mihi feciſtis.* &: *Quamdiu non feciſtis vni de minoribus his, nec mihi feciſtis.* Quantoperè ergò cauendum, ne vllum charitatis officium debitum proximo omittamus, ne vllum malum, vllam vè iniuriam illi inferamus, sicque in Christum ipsum peccemus. Quod profundè expendit Diuus Augustinus dicens: *Nemo contemnat quando peccat in fratrem: ait enim quodam loco Apostolus: Domini.* Serm. 16. de verb.

Sic

1. Cor. 8. *Sic enim peccantes in fratres, & percutientes eorum conscientiam infirmam, in Christum peccatis, ideo quia membra Christi omnes facti sumus, quomodo non peccas in Christum, qui peccas in membrum Christi!* Quis hæc pro dignitate ponderans quemuis proximum vel in minimo contristari non horreat? & cuiuis vbicunque potest ex charitate gratificari non gestiat? Feruor hac consideratione sese exstimulandi ad fugiendos defectus charitati contrarios, actusqi eius promptè exercendos.

III. Quod quicquid molestiarum, aut iniuriarum à quibusuis proximis ferendum electis obtigerit, non fiat absque voluntate Dei, id ad maiorem suam, electorumque gloriam permittentis. Quod ergò Deus infinitæ potentiæ, sapientiæ, bonitatis nobis à proximis fieri permittit, cum posset & vellet impedire, nisi sciret & vellet inde maius bonum elicere: quis obuijs vlnis id de manu amantissimi Patris acceptare, & in charitate supportare detrectet? quis malum pro malo reddere præsumat? quis instar canis baculum, quo percussus est, mordentis, & manum eius qui percusit non attendentis, in proximum, à quo læsus est,

est, insurgat, & non potius paternam manum Dei, id iusto iudicio permittentis, cum Dauide, dum à Semei malediceretur, reuerenter suspiciat? Feruens desiderium quæuis proximorum onera portandi, intuitu omnia hæc permittentis Dei. 2. Reg. 15.

De actibus internis fraternæ charitatis perfectè eliciendis, oppositisq; defectibus fugiendis. XXV.

I. EXpende quo pacto queant perfectè elici præcipui actus interni fraternæ charitatis, (qui sunt hi triplices: 1. Velle proximis propter Deum vera bona singulis conuenientia. 2. Nolle ijsdem vera mala. 3. Velle supportare in charitate illorum onera.) Nimirum 1. *Latissimè* erga omnes proximos, quoad omnia obiecta charitatis, quoad omnes occasiones & modos prædictos actus exercendi. 2. *Purissimè* quoad intentionem amoris & honoris Dei, nõ proprij commodi. 3. *Intensissimè* quoad flagrantissimum dilectionis affectum, & intensisimum omnium virium mentis & corporis conatum. 4 *Constantissimè* inter quasuis ingratitudinum, molestiarum, iniuriarum à proximis tolerandarum tempesta-

pestates. 5. *Insatiabilissimè* quoad sublimiora perfectius eliciendi desideria. Quàm facili negotio, quàm ingenti merito sic possent diuina aspirãte gratia frequentari? His ponderatis prolixius hi tripliees actus, vel aliqui eorum insinuato modo poterunt exerceri, his similibusve suspirijs: ô Deus, qui homines ad imaginem tuam conditos, tanto pretio redemptos, ad tantam gloriam, ni ipsi obstent, euehendos, tam ardenter diligis, & ab omnibus diligi cupis, desidero in hoc sanctissimæ tuæ gratificari voluntati: sed pro dignitate id præstare me non posse agnosco. Omni ergo saltem quo possum modo, omnes omninò proximos, etiam inimicos tanquam actu, vel saltem potentia per gratiam carissimos filios tuos, cœlestis regni hæredes, diuinitatis tuæ consortes intimo amore complector: ijsq; faueo omnia vera bona supernaturalia, vti peccatorum veniam, gratiam, perseuerantiam, animæ corporisque gloriam: Et omnia naturæ & fortunæ bona, quatenus illis conducunt ad finem suum vltimum iuxta tuum beneplatium. Gaudeo de ijs quæ habent, non secus ac si ego haberem, tibique pro his gratias

tias ago: ea quæ non habent, ijsdem animitus opto, & quæ possum pro modulo meo procurare desidero. 2. Doleo de omnibus malis spiritualibus & corporalibus omnium peccatorum & afflictorum, tanquam de proprijs, à quibus opto eos liberari, ijsque prout possum, cupio opitulari. 3. Omnia omnium proximorũ ceu filiorum tuorum & fratrum meorum onera, omnes defectus tam naturales quam morales corporis & animę, culpabiles & inculpabiles, omnes molestias & iniurias, si quas mihi ab ijs inferri contigerit, æquo, patienti, hilariqúe animo, cum debita commiseratione supportare, prout potero excusare, & obsequijs compensare medullitus desidero. Atque hos omnes affectus & desideria quauis occasione oblata frequentare cupio, ac propono, non intuitu vllius respectus humani, aut proprij emolumenti, sed vnius amoris & beneplaciti tui: toto affectu intimorum præcordiorum meorum: *Constanter* omnibus difficultatibus perruptis, tota vita, erga omnes etiam maleuolos, quicquid molestiarum, iniuriarumque mihi ab ijs obuenerit, sustinendum: Insuper *Insatiabili* cũ desiderio indies crebrius, pu-

purius, intensius, virilius que circa res magis arduas hos charitatis actus exercendi. Vtinam non solum corde meo, sed omnium hominum cordibus, hos sensus, affectusq; charitatis erga proximos sic frequentare possem! quod non possum facto, desiderio suppleo. Sed & hæc imperfecta desideria suppleant perfectissimi omnium Sanctorum, maximè B. Virginis fraternæ dilectionis excessus, quos offero tibi, ô bone Iesu, in vnione tuorum diuinissimorum similium excessuum infiniti meriti. Vtinam eosdem mecum omni meliore modo tibi placito exerceant nunc, semper exercuissent, ac deinceps exercerent omnes, maximè illi, pro quibus ego soleo, & tu me vis orare.

II. Quam eminenter omnes Sancti, vti S. Ioannes Euangelista, alijq; charitate fraterna eximij, maximeque B. Virgo, Mater pulchræ dilectionis, hos actus internos tota vita frequentarit: at quantò tandem eminentius ille, qui de se ait: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi vt accendatur?* Luc. 12. Et quē ineffabilis erga homines amor è sinu Patris detraxit in vterum Virginis, & tam mira facere, tam dira pati compulit vsq; ad opprobrium crucis.

III. Zelus imitandi.

III. Quinam defectus his charitatis actibus internis oppositi, & quomodo euitãdi, quales sunt hi triplices: 1. Vera bona naturalia & supernaturalia proximis à Deo collata inuidere, de ijs tristari: nolle eos in ijsdem acquirendis, augendis, conseruandisq; adiuuare, ex inuidia, ira, odio, amore propriæ excellentiæ. 2. Vera mala ijsdem fauere, de ijsdem gaudere, nec velle, nec cupere illa amoliri. 3. Onera proximorum tam vera quàm imaginaria nolle æquanimiter ferre, temerè suspicari, iudicare, omnia in peiorem partem interpretari, optare par pari referre.

Quàm facilè hæ omnes pessimæ affectiones possint supprimi, & extirpari, si supra posita fraternæ dilectionis fundamenta seriò ponderentur, & in recenti memoria semper habeantur. Quis enim vel vnum horũ defectuum deliberatè committere non exhorrescat, si cogitet, se dum peccat in proximum, peccare in Filium æterni Patris, in fratrem Christi, in Sponsam Spiritus sancti, imò in ipsum Christum, qui id quod proximo fit, sibi fieri asserit? Insuper si meminerit, quicquid à proximo sibi contigerit fieri, eius nutu

aut

aut permissu fieri, sine quo nihil potest fieri? Dolor de his defectibus excitandus, & feruor eos emendandi & compensandi concipiendus.

XXVI. *De externis fraternæ dilectionis actibus piè exercendis, defectibus oppositis cauendis, & Incitamentis.*

I. EXpende quomodo actus externi fraternæ charitatis possint piè exerceri, cuiusmodi sunt hi triplices: 1. Vultu, verbo, facto ipso demonstrare, nos proximis fauere vera bona, & de ijs gaudere, insuper conari illos in ijs, quæ non habent, acquirendis, pro viribus, consilio & auxilio iuuare. 2. Simili modo ostendere, nulla vera mala nos ijs fauere, aut de ijsdem gaudere, insuper illorum miserijs compati, & eripere eosdem conari. 3. Blando vultu, placido eloquio, pacato animo, reipsa omnia onera eorundem in charitate supportare, iniuriasque beneficijs compensare. Hi omnes externi actus magno cum merito poterunt frequentari, si in ijs exercendis fundamenta prædicta fraternæ dilectionis piè subinde recolantur: si interni affectus ijs correspondentes adjungantur, si semper pura cum intentione,

tione, debita cum attentione, & seria omnium virium cõtentione peragantur. Quanta fuerit perfectio in his dicto modo exercendis Sanctorum in hac charitate excellentium, maximè B. Virginis & Christi Domini, tam clarè semper fundamenta caritatis erga proximum intuentis, tam ineffabili amore, erga Patrem, hominesque vniuersos æstuantis? Feruor perfectè actus externos caritatis frequentandi.

II. Quomodo defectus his oppositi efficaciter cauendi, quales sunt 1. Proximum ex inuidia, odio, aliavè siniſtra affectione impedire, aut negligere cũ possis verbo & exemplo, consilio & auxilio iuuare, in veris bonis adipiscendis & augendis. 2. Quoduis malum corpori, animæ, famæ, bonisque proximi externis inferre. 3. Quouis modo impatientiam in proximi oneribus ferendis exterius prodere, & quasuis molestias, iniuriasque sibi illatas seuerè vindicare, nihil condonare. Hos omnes præcauendi suauis & efficax ratio est crebra prædictorum fundamentorum ruminatio: pia internorum, externorumque actuum fraternæ dilectionis frequentatio: affectuosaque post quemuis vel leuissimum

mum lapsum veræ contritionis excitatio. Quàm facilè hisce medijs, si constanter ea vsurpares, omnes hos defectus præcaueres, eorumque radices euelleres? Feruor hisce medijs omnes contra charitatem defectus extirpandi.

III. Incitamenta ad continuum in fraterna dilectione proficiendi studium, quorum 1. sit: Quod dilectio proximi post dilectionem Dei, maximè nobis tanquã summarium omnis perfectionis in lege naturæ, in lege scripta, & in lege gratiæ commendetur, minis & promissis inculcetur, atque in hac etiam vita non rarò eius violatio grauiter puniatur, obseruatio eiusdem liberaliter remuneretur, vt patet in Iosepho exaltato, & fratribus eius punitis: in Saule reprobato, & Dauide in eius locum assumpto. Vnde re-

Rom.13. ctè Paulus: *Qui diligit proximum, legem impleuit. Plenitudo legis est dilectio.* Et D. Ioannes rogatus cur iam senex toties inculcaret illud: *Filioli diligite vos inuicem*? Respondit: *Quia præceptum Domini est, & si solũ fiat, sufficit.* 2. Quod sit nota discipulorum, & ouium Christi, & filiorum Dei, iuxta illud Christi:

Ioan.13. *In hoc cognoscent omnes, quod discipuli mei*

estis

estis, si dilectionem habueritis ad inuicem. & illud Augustini: *Dilectio sola discernit inter filios Dei & filios diaboli.* & illud Cassiani: *Charitas rubrica est, qua oues Christi discernuntur.* 3. Quod maximũ sub agonem mortis afferat homini solatium, tum ob spem similis misericordiæ, & charitatis sibi à Christo exhibendæ, qualem ipse membris eius impendit; tum ob spem liberalissimæ remunerationis omnium actuum fraternæ dilectionis, quos Christus tanquam sibi exhibitos acceptare promisit. Zelus proficiendi in dilectione proximi.

Tr. 5. in Ioan.

Collat. 16. c. 6.

De Misericordia. XXVII.

I. EXpende quænam sint præcipuæ actiones internæ misericordiæ, & quomodo perfectè exercendæ: Misericordiæ, *qua virtus est, qua alienis miseriis condolemus, & prout possumus, subleuamus*, actiones internæ sunt hæ præcipuæ: 1. Proximorum miserijs tam spiritualibus quàm corporalibus intimè compati: 2. Velle, desiderare, ac proponere opera misericordiæ spiritualia eisdem exhibere, peccantes corrigendo, ignorantes docendo, pro viuis & defunctis orando. 3. Desidera-

re similiter opera misericordiæ corporalia, per se aliosq; erga eosdem exercere. Hi triplices misericordiæ affectus, eò magis erunt meritorij, Deoq; gratiores, quò fuerint quoad *extensionem, intentionem & intensionem*, perfectiores, seu quo latius se ad omnes omnium afflictorum miserias subleuandas extenderint: quo purius ex intuitu amoris Dei, & quo ardentius, quoad intimum compassionis & fraternæ dilectionis affectũ, ex intimis medullis cordium, cum desiderijs vires longè excedentibus fuerint frequentati. Quàm in his exercendis excelluerint tot sancti viri & fœminę misericordiarum, & præ omnibus Mater misericordiæ, quæ ipsum fontem omnis misericordiæ nouẽ mensibus vtero gestauit: at quanto magis misericordissimus Patris misericordiarum Filius, qui ex infinita misericordia miserias nostras absque peccato susciperę, & per omnia fratribus assimilari dignatus est, vt misericors fieret. Feruor in intimis hisce misericordiæ affectibus frequentandis proficiendi.

II. Quomodo externæ misericordiæ actiones piè, magisque meritoriè sint vsurpandæ: quæ sunt, verbo, vultu, & facto

facto ipso intimum compassionis affectum demonstrare: opera misericordiæ spiritualia, & corporalia proximis reipsa exhibere, Nimirum 1. cũ actuali intentione miseris tanquam Christi fratribus, cohæredibus, membris amore eius subueniendi. 2. Cum tenero intensoque commiserationis affectu. 3. Optimo quo potest modo, cum desiderio inexplebili, pluribus afflictis, largius, affectuosiusque succurrendi. Quanta cum perfectione hæc misericordię opera frequentarint Sancti hac virtute conspicui, B. Virgo, Christus ipse, qui *pertransiit benefaciendo & sanando omnes oppressos à diabolo.* Act. 10. Feruor piè opera misericordiæ externa obeundi.

III. Incitamenta, quorum 1. sit, quod misericordia nos maximè assimilet Deo, *Cuius miserationes super omnia opera eius.* Psal. 144. 2. Quod eam nobis Christus vnicè verbo & exemplo commendet: *Estote misericordes, sicut Pater vester misericors est.* Luc. 18. 3. Quod eam in hac & in altera vita copiosè remuneret: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.* Matth. 5. Et: *Iudicium sine misericordia illi, qui non fecit misericordiam.* Superexal- Iacob. 2.

tat autem misericordia iudicium. Affectus ijdem.

XXVIII. De Prudentia.

I. EXpende in quo consistat Prudentia, & quomodo præcipuæ eius actiones perfectè exercendę. Prudentia (prout includit ceu partes & comites, discretionem, docilitatem, sollicitudinem, circumspectionem) *Est virtus intellectus practici, qua quis proposito fine status vitæ, alicuius virtutis, aut operis, media ad illum consequendum conuenientissima per consultationem inquirit, per iudicium inuenit, & per efficax imperium discretè, sollicitè, circumspectèq; executioni mandat.* Complectitur hos 4. præcipuè actus, quorum tres priores interni, quartus externus. Primus est: Præconsiderare finem status vitæ, virtutis, aut alicuius operis, eumque ceu scopum in electione mediorum attentè, sollicitéque intueri. 2. Inquirere media ad finem illum consequendum opportuna & conuenientiora iuxta dictamen rectæ rationis, & normam legum diuinarum, & documentorum maiorum, consideratis omnibus circumstantijs seligere, per diuini lumi-

nis implorationem, practicam præconsi-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

sideratione, & consultationem. 3. Decernere media inuenta & selecta suo loco, tempore, modo, cum alijs debitis circumstantijs adhibere. 4. In omnibus particularibus casibus & occasionibus hęc media discretè, sollicitè, circumspectéque executioni mandare. Quanto cum gloriæ Dei & spiritualis profectus incremento, hi Prudentiæ actus possent ac deberent non solum in electione status, sed in omnibus negotijs & operibus dubijs, & maioris momenti aggrediendis perfectè adhiberi? 1. Cum *pura intentione* finis supernaturalis, maximè diuini honoris, obsequij & beneplaciti. 2. Cum *seria applicatione* intellectus ad inquirenda & seligenda media, non iuxta humanarum & caducarum, sed diuinarum & æternarum rationum momenta. 3 Cum *debita promptitudine* voluntatis proposita ab intellectu media acceptandi. 4. Cum *magno, constantiq; feruore* eadem perruptis omnibus difficultatibus strenuè constanterque adhibendi. His expensis excitandum desiderium sic prædictos prudentiæ actus frequentandi.

II. Quàm præclarè hos prudentiæ actus vsurparit Virgo prudentissima in

electione ſtatus virginitatis: in deſponſatione cum Ioſepho, in reſponſione ad legationem Angeli: tota vita in quouis opere dubio, & maioris momenti, vtendo imploratione gratiæ, practica præconſiderarione, & iuxta æternas rationes cõſultatione: Et quidem eò præclarius, quò ſublimius illuminata diuinitus agnouit ſemper in omnibus finem optimum, rationesque altiſsimas, media Deo gratiſsima. At quantò eminentius Chriſtus hanc prudentiam ſemper exercuit, qui non indigebat conſultatione, cum clariſsimè ſemper optimum finem omnium, quæ fecit, dixit, paſſus eſt, nimirum honorem, amorem, & beneplacitum Patris, & reparationem humanæ ſalutis, & media conuenientiſsima in numero, pondere & menſura ab æterno præordina iugiter intueretur. Zèlus imitandi in pio vſu præconſiderationis practicæ, & debitæ circumſpectionis in omnibus adhibendæ.

III. Incitamenta, 1. Quod prudentia ſit quaſi lux, dux, ſal & condimentum omnium virtutum, qua ſublata

Serm. 49. in Cant. iuxta D. Bernardum: *Virtus vitium erit* 2. Quod eam Chriſtus infinita ſapientia Patris ſuis diſcipulis toties cõmen-

mendet, vti per Matthæum: *Estote ergo prudentes sicut serpentes.* Et in parabola decem virginum, quarum quinque prudentes admittuntur ad nuptias, fatuæ reliquæ excluduntur. Et: *Habete in vobis sal.* Et per Apostolum: *Sermo vester semper sit sale conditus.* 3. Quod neglectus horum actuum prudentiæ sæpè sit causa damnorum irreparabilium in statu temerè eligendo, alijsque rebus dubijs maioris momenti inconsideratè aggrediendis. Vnde monet Ecclesiasticus: *Sine consilio nihil facias, & post factum non pœnitebit.* Affectus idem. Marc. 9. Coloss. 4. Eccl. 32.

De Iustitia. XXIX.

1. EXpende in quo consistat Iustitia latè sumpta, & quomodo præcipuæ eius actiones perfectæ exercendæ. Iustitia prout complectitur religionem erga Deum, pietatem erga parentes, patriam, sanguine iunctos, obseruantiam erga maiores, amicitiam & affabilitatem erga æquales, Est *virtus tribuens vnicuique quod suum est: Deo cultum, Parentibus & Maioribus honorem & obsequium: amicis mutuam beneuolentiam, æqualibus debitum officium & decentem conuersationem, quæ*

excludat blanditiem & morositatem. Cuius actus interni potissimum triplices, videlicet velle reddere quod suum est 1. Deo 2. Maioribus 3. Æqualibus, sic possunt perfectè elici. 1. Volendo, desiderando ac proponendo reddere intellectu, affectu, reipsa Deo omnis generis cultum ipsi debitum. 2. Maioribus & Superioribus omnibus omnē obseruantiam, reuerentiam, obedientiam, obsequium. 3. Æqualibus & inferioribus omnibus beneuolentiam, affabilitatem, omnisque generis officium: idque *Purè* ex intentione tum iustitiæ satisfaciendi, tum diuini beneplaciti complendi: Cum *intenso* conatu omnium virium mentis & corporis, omni meliore modo, quoad omnes circumstantias: *Magna cum constantia* inter quæuis occurrentia impedimenta, & indefessa promptitudine ad maiora ijsdem præstanda. Similiter actus externi his internis respondētes, qui sunt, facto ipso hæc prædicta Deo, maioribus, & æqualibus debita reddere, sic perfectè possunt exerceri. Conando omnibus & singulis integrè quod illorum est reddere, ex motiuo iustitiæ: magno conatu omnium virium mentis & corporis; conueniēti mo-

ti modo, loco, tempore, cum alijs debitis circumstantijs, promptè & alacriter.

Quàm æquum, Deo gratum, nobisque & proximis fructuosum esset, si hæc omnia, quàm facilè possemus, tam studiosè obseruare conaremur! Feruor hos iustitiæ actus modo insinuato perfectè exercendi.

II. Quàm eximia cum perfectione hos omnes iustitiæ actus tum intellectu & affectu, tum opere ipso frequentârint Sancti iustitiæ studiosissimi, maximè B. Virgo, speculum iustitiæ, tum quod longè perspicacius præ omnibus, quid cuique deberetur, agnosceret, tum quod maiore zelo diuinæ voluntati semper & in omnibus gratificandi flagraret. Zelus æmulandi.

III. Incitamenta, 1. Quod iustitia homines iustos, Deo similes & amabiles reddat, iuxta illud: *Iustus Dominus & iustitiam dilexit.* Et: *Dominus diligit iustos.* Et: *Abominatio est Domino via impij, qui sequitur iustitiam, diligitur ab eo.* 2. Quod eosdem beatos reddat, & mira dulcedine repleat, iuxta regium Vatem: *Beati qui custodiunt iudicium & faciunt iustitiam in omni tempore.* Et: *Iusti epulentur & exultent in conspectu Dei,* & de-

Psal. 10. Psal. 45. Prou. 15. Psal. 105. & 67.

& delectentur in latitia. Quin & ab ipsa Veritate: *Beati, qui esuriunt & sitiunt iustitiam*, pronuntiantur. 3. Quod per legem naturæ scriptam in cordibus nostris, per legem Mosaicam & Euangelicam eadem nobis summè inculcetur. *Deut. 25.* *Nō habebis in sacculo tuo diuersa pōdera, abominatur enim Dominus Deus tuus eum, qui facit hæc, & auersatur omnē iniustitiam.* Et: *Matt. 22.* *Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo.* Et: *Rom. 13.* *Reddite ergo omnibus debita, cui tributum, tributum; cui vectigal, vectigal; cui timorem, timorem; cui honorem, honorem.* Feruor proficiendi in Iustitia.

XXX. De Religione.

I. EXpende quid sit, & quomodo eius actus interni piè eliciendi. *Religio est virtus, qua Deo tanquam omnium Creatori ac Domino debitum honorē, cultumq; exhibemus.* Cuius actus interni principales sunt hi triplices. 1. Altè de Deo sentire, profundeq; se illi submittere. 2. Velle ac desiderare omnia diuini cultus exercitia deuotè obire. 3. Velle ac proponere omnes aliarum virtutum actiones, tam internas quàm externas, ex motiuo religionis frequētare: qui sic cum eximia perfectione pos-

possunt exerceri, 1. *Amplissimè* de Deo, diuinisque eius perfectionibus, iudicijs, decretis, operibus, permissionibus, beneficijs, fideiq; mysterijs omnibus sublimissimè sentiendo, hæc omnia reuerenter suspiciendo, laudando, magnificando: Omnia diuini cultus obsequia, & deuotionis exercitia, vti sunt tremẽdi sacrificij, & suiipsius oblatio, sacramentorum susceptio & administratio, adoratio cũ intima mentis & corporis submissione, oratio seu decentium à Deo petitio, obsecratio, seu instans per infinitas Dei perfectiones, Christi infinita merita, B. Virginis & Sanctorũ suffragia, efflagitatio, Dei laudatio, gratiarũ actio, votorũ emissio, & subinde iuramenti in necessitate cum magna reuerentia vsurpatio; hæc inquam omnia tempore suo promptè, pieq; obire desiderando: omnes demũ virtuosas actiones, omnes cogitationes, desideria, verba, opera ad diuinum honorẽ & gloriam semper referre proponendo. 2. *Purissimè* in his omnibus non vllum suum honorem, commodum, solatium; sed vnius Creatoris honorem, cultum, & obsequium spectando. *Intensissimè* hæc præstare desiderando omni possibili reuerẽtia, sub-

missionis, deuotionis affectu. 4. *Constantissimè* inter grauissimas etiam tentationum, ariditatum, desolationum, persecutionum tempestates. 5. *Insatiabilissimè* infinitum, si fieri posset, per se omnesque alios infinitæ Maiestati Dei cultũ exhibere desiderando. Quã eximiè hos omnes affectus frequentarint B. Virgo vas insigne deuotionis, ob sublimem excellentię Creatoris, & vilitatis creaturæ cognitionem; at quantò sublimius Christus Dominus ob longè sublimiorem! His perpensis hi interni affectus religionis prolixius exercendi.

II. Quomodo externi actus, qui sunt, hos triplices dictos affectus opere ipso exprimere, sint piè frequentandi: Nimirum 1. internum de Deo, diuinisq; rebus sublimem, submissumq; sensum verbo & opere pro re nata prodendo. 2. Omnia dicta deuotionis exercitia perfectè obire conando. 3 Omnia externa opera tanquam ad honorem Dei directa exactè decenterque peragere nitendo: atque hæc omnia præstando ex pura diuini honoris & obsequij intentione, debita cum attentione intellectus, deuotione voluntatis, & contentione omnium virium mentis & cor-

corporis, conuenienti modo, loco, tempore, cum exteriori decentia, omniumque ædificatione. Quàm eminenter hæc quoque obseruauit B. Virgo in his externis religionis exercitijs obeundis, paruula Deo ministrans in templo, 33. annis conuersans cum Filio, post eiusdem ascensionem vacans sibi & Deo! Quantò eminentius hæc præstitit erga Patrem æternum deuotissimus Filius in templo orans & docens, ementes, & vendentes inde eijciens, in deserto, in monte, alibiq; in oratione pernoctans, in horto prostratus calicem passionis deprecans! Fernor èxterna religionis exercitia piè, exactèqee peragendi.

III. Incitamenta, Quorum 1. est, *Infinita diuinæ Maiestatis excellentia.* infinito cultu, honore, obsequio dignissima. 2. *Ipsa conditio creaturæ rationalis*, quæ ideò condita, vt quoad intellectum, voluntatem, vires mentis & corporis omnes, se Creatori submittat, eiusque cultui & gloriæ se totam impendat, modo quo potest excellentissimo. 3. *Exemplum* SS Angelorum & Beatorum omnium æternùm Deum adorantium, laudantium, *Sanctus, sanctus, sanctus* submississima cum reuerē-

tia concinentium. Zelus proficiendi in glorificando Deo peractus religionis.

XXXI. *De Proprietatibus, Gradibus, & Fundamentis perfectæ Obedientiæ.*

I. EXpende qualis esse debeat perfecta obedientia (*quæ est Virtus, qua exequimur iussa & præcepta Maiorũ, quia præcepta sunt.* Vel, *Est Virtus inclinans propriam hominis voluntatem ad implendam voluntatem alterius præcipientis.*) Nimirum *Recta & simplex*, quoad intentionem, nõ aliud quàm parere & Deo placere intendendo; *Cæca & humilis*, quoad intellectum, Superiorum iussa, nisi manifestè in ijs peccatum cerneretur, non iudicando nec improbando: *Prompta & hilaris*, quoad voluntatem, libenter & alacriter se voluntati Superioris conformando; *Velox, integra, fortis & constans*, quoad executionem, omnia iniuncta velociter, integrè, fortiter, & constanter adimplere conando. Quàm perfectè habuit has omnes conditiones obedientia Sanctorum in hac virtute excellentium! Feruor ad tam perfectam obedientiam contendendi.

II. Qui sint præcipui gradus obedientiæ;

tiæ; qui è plurimis assignari solitis ratione personarum præcipientium, rerum præceptarum, intensionis obedientiæ, & intentionis, ad hos triplices videntur posse reuocari. Quorum duo priores imperfecti, postremus perfectus. 1. est: Parere Superioribus bonis & discretis; in omnibus in virtute obedientiæ expressè iniunctis; integrè quoad executionẽ, non quoad voluntatis & iudicij cum Superioris voluntate & iudicio conformationem; nec ingruente magna difficultate & tentatione; ob metum pœnam inobedientibus debitam incurrendi. 2. Parere Superioribus etiã indiscretis & discolis; in omnibus, absq; manifesto præcepto, ab ijsdem insinuatis; quoad executionem integrè, & quoad voluntatis proprię abnegationem etiam libenter; in rebus etiã arduis fortiter, non tamẽ absq; magna difficultate: ob spem prę-mij obedientibus promissi. 3. Parere non solum Superioribus, sed omnibus etiam æqualibus & inferioribus, tam indiscretis & discolis, quàm bonis & modestis, nomine Superioris aliquid iubentibus: in omnibus omninò, quæ Superiori placere deprehẽduntur, absque vllo expresso præcepto, nutu & signo:

signo: integrè & velociter quoad executionem; promptè & cœcè quoad perfectam voluntatis & iudicij proprij cum voluntate & iudicio Superioris conformationem: constanter & hilariter quauis occurrente difficultate, tentatione, desolatione; ob nudum Dei per Superiores præcipientis beneplacitum. Quàm sublimis est hic obedientiæ gradus! quā perfectè hunc conscenderunt tot obedientiæ laude clari, maximè Regina omnium in obedientia perfectorum! quantò eminentius eundem transcendit Filius Dei factus omnibus sibi obtemperantibus causa salutis, & exemplar omnis perfectionis! Feruor ad hunc gradum aspirandi & connitendi.

III. Quæ sint fundamenta huius perfectæ obedientiæ, Nimirum hæc tria: 1. Quod in quouis legitimo Superiore tanquam Dei vicario, & diuinæ voluntatis interprete, non sit considerandus talis homo, tali modo imperans, sed Deus, cuius vices gerit, nos per eum sua diuina prouidētia gubernans. Iuxta illud Christi: *Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit* Et illud Apostoli: *Serui obedite Dominis carnalibus cum timore & tremore, in simplicitate*

Luc. 10.
Eph. 6.

tate cordis vestri, sicut Christo. 2. Quod omnia legitimi Superioris, quæ non sunt contra Deum, agnoscenda & amplectenda sint tanquam iussa Dei nobis per Superiorem voluntatem suam insinuantis; iuxta illud Christi: *Super cathedram Moysis sederunt Scribæ & Pharisæi: omnia ergo quæ dixerint vobis facite.* Matt. 23. Et illud Apostoli: *Quodunque facitis ex animo operamini, sicut Domino & non hominibus.* Coloss. 3. Et: *Non est potestas nisi à Deo, quæ autem sunt, à Deo ordinata sunt.* 3. Quod nihil à Superiore legitimo, etiam indiscreto, quantumuis durum & asperum imperetur, absque nutu aut permissu Dei, absque cuius voluntate nec capillus de capite, nec folium de arbore cadit. Qui has veritates profundè penetrat, & recenti memoria versat, facilem sibi ad supremum obedientiæ culmen aditum patere deprehendet. Desiderium his fundamentis in obediendo piè vtendi, exemplo Sanctorum, maximè Christi, & B. Virginis nos ad æmulandum inuitantium.

De actibus Obedientiæ & Incitamentis. XXXII.

I. EXpende quo modo præcipuiactus interni obedientiæ sint perfectè

fectè eliciendi (qui sunt hi triplices: 1. In quouis legitimo Superiore agnoscere & reuereri Deum. 2. Eiusdē imperium & nutum acceptare tanquam diuinum beneplācitum. 3. Eidem vellè ac proponere obedire vt Christo, quoad intellectum, affectum, executionem) nimirū more consueto. 1. *Latè* quoad extensionem ad omnes Superiores, aut vices eorum supplentes, ad omnia iussa, quæ nō sunt Deo contraria. 2. *Purè*, quoad intentionem diuini beneplaciti adimplendi. 3. *Intensè*, quoad eximium conatum in absolutæ voluntatis & iudicij abnegatione, exactaque operis imperati executione. 4. *Constanter & fortiter*, quoad victoriam omnium occurrentium difficultatum 5. *Insatiabiliter*, quoad inexhaustum perfectius indies parendi cuiuis homini propter Deum in omnibus licitis desiderium. Quàm facilè & quāto gratiæ incremento hi affectus possent frequentari, & per eosdem sic frequentatos habitus obedientiæ mirum in modum intendi? His ponderatis affectus ijdem prolixius exercendi, per consueta quintuplicia suspiria iuxta induſt. meditandi.

II. Quomodo actus externi obedien-

tiæ

tiæ piè meritorieque exercendi, qui sunt hos triplices internos affectus verbo & opere ipso exprimere: videlicet 1. ipso loquendi modo & externa reuerentia demonstrando, nos in quouis Superiore Deum agnoscere & venerari, nec tã attendere, quales habeat dotes naturæ & gratiæ, sed potius quod vices gerat diuinæ nos gubernantis prouidentiæ. 2. Omnia iusta eius imperia acceptando, probando & amplectendo, non secus ac si Christũ nos coram monentem audiremus: Hoc ego præcipio; hoc volo vt mei amore facias. 3. Omnia integrè exequi conando, quæ fuerint imperata: atq; hæc omnia præstando ad implendum diuinum beneplacitum; cum debita voluntatis & iudicij proprij submissione, omniũq; virium strenua contentione, inuicto animi robore & constantia, cum decẽti velocitate, alacritate & hilaritate. Quàm sublimiter hos vtrosque actus internos & externos exercuit B. Virgo consentiens in Incarnationis mysteriũ sibi annuntiatum, Ioseph sponsi non recusans imperium, fugiens in Ægyptum! Quantò sublimius Filius eius, cuius tota vita assiduum fuit perfectissimæ obedientiæ exercitium! Idque tum

tum ob eminentissimam prædictorum obedientiæ fundamentorum penetrationem, tum ob ignitissimum diuini beneplaciti semper & in omnibus perfectissimè complendi desiderium. Feruor hos externos obedientiæ actus piè frequentandi.

III Incitamenta, quorum 1. sit, quod obedientia sit præcipuũ medium prædestinationis, quod omnia alia penè includit, ijsque, qui sub obedientia viuunt, suggerit. vnde & Christus ipse primogenitus prædestinatorum de se per Psalmistam ait: *In capite libri scriptum est de me, vt faciam voluntatẽ tuam, volui, & legem tuam in medio cordis mei.* Psal. 39. 2. Quod sit excellentissimum diuinæ Maiestati holocaustum, iuxta illud: *Melior est obedientia quam victima.* 1. Reg. 15. Vnde rectè D. Thomas: *Nihil maius potest homo Deo dare, quam quod propriam voluntatem propter ipsum alterius subijciat voluntati.* 3. Quod sit breuis, suauis & secura ad cœlum via, iuxta illud Christi: *Qui facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse intrabit in regnum cœlorum.* Matth. 7. Zelus proficiendi in perfecta obedientia.

De

De proprietatibus, gradibus, & fundamentis gratitudinis. XXXIII.

I. EXpende quas conditiones requirat perfecta gratitudo, maximè erga Deum (quæ definitur ab Alberto Magno: *Extollentia donorum Dei in anima cum annihilatione sui, & debita cordis reuerentia*; à P Iacobo Aluarez: *Virtus, qua quis beneficia accepta agnoscit, laudat, & pro possibilitate remunerare decernit.* Nimirum 1. vt *Recta* sit, non tam beneficia quàm benefactorem ipsum respiciens, nec tam propriam vtilitatem, quàm illius laudē spectans. 2. Vt *Magna* sit, ad omnia beneficia tam minima quàm maxima se diffundens, cū intenso grati animi affectu, & inexhausto eam compensandi desiderio. 3. Vt *Constans* sit, in prosperis & aduersis eadem perseuerans. Quàm perfectè has conditiones habuerit gratitudo Sanctorum in hac virtute præcellentium. Feruor proficiendi in perfecta hac gratitudine. *Parad. c. 26.*

II. Qui sint præcipui illius gradus, videlicet hi triplices, quorum postremus perfectus, reliqui imperfecti. 1. Gratum esse pro maioribus & manifestioribus donis ac beneficijs Dei, no-

nobis proximisq; collatis, vti creationis, redemptionis; tempore prosperitatis, pacis, consolationis; ex timore pœnæ. 2. Gratum esse etiam pro minimis beneficijs, nõ tamen pro aduersitatibus ærumnisq; à Deo immissis, vel permissis; etiam tempore aduersitatis, belli, & desolationis, sed nõ absq; graui lucta; ob spem mercedis. 3 Gratum esse pro omnibus etiam quibusuis ærumnis, angustijs, afflictionibusque à Deo, ad suam, Electorumq; gloriam permissis; in quibusuis consolationũ, & desolationum vicissitudinibus, cum alacritate & gaudio; intuitu solius gloriæ Dei. Quàm feliciter ad hunc tam sublimem gradum conscenderunt eximij Sancti, cum D. Iob, in quibuscumq; ærumnis, persecutionibus, tormentis exclamantes: *Sit nomen Domini benedictum.* Et cum Psalmista: *Benedicam Dominum in omni tempore.* Et cum D. Paulo in tribulationibus gloriantes! Quantò sublimius supra omnes B. Virgo? & quanto interuallo supra ipsam etiam Matrem, vnigenitus eius, & æterni Patris Filius? Zelus ad hunc supremum gradum gratitudinis contendendi.

Iob. 1.

III. Quæ fundamenta sint huius perfectæ

fectæ gratitudinis erga Deum exercendę. 1. Infinita Dei in beneficijs, donisque conferendis, insuper etiam in quibusuis aduersis ad bonum Electorum suorum permittendis *benignitas, liberalitas, charitas*, cui infinita deberetur gratæ mentis beneuolentia. 2. Ineffabilis *multitudo & magnitudo* tot donorum naturæ, gratiæ, gloriæ collatorum & conferendorum omnibus Electis ab æterno in æternum, quæ omnia infinita gratiarũ actione forent compensanda. 3. Extrema hominis *vilitas & indignitas*, cui ex gratuita Dei liberalitate hæc omnia beneficia, & quidẽ ad finem adeò sublimem, tam largè communicantur. Quis attentè ponderans incenso non exardescat desiderio, se tanto Benefactori gratum pro viribus exhibendi? Feruor ex crebra horum fundamentorum ruminatione se ad gratitudinem exstimulandi.

De actibus Gratitudinis perfectè exercendis, & Incitamentis. XXXIV.

1. EXpende quomodo perfectè queant elici gratitudinis actus interni, (qui sunt 1. Beneficium agnoscere,

scere, magni æstimare, humili gratoq; animo amplecti. 2. Benefactorem similiter magni æstimare, intimè amare, laudare, eiq́ue gratias agere. 3. Velle ac desiderare beneficium pro viribus compensare) videlicet more sępius commemorato; *Latè*, eos exercendo circa omnia beneficia nobis alijsq́ue collata; *Purè* propter tam liberalem & beneficum Dominum; *Intensè* quoad gratitudinis affectum & gratiam rependendi conatum; *Constanter* in prosperis & aduersis; *Insatiabiliter* cum heroicis supra vires desiderijs. Quibus perpensis elici poterunt ijdem affectus gratitudinis, hac vel simili ratione: Quis tam immensæ, infinitæ, interminatæ, incomprehensæ munificentiæ & liberalitati tuæ, Deus fons inexhaustę omnium bonorum, pro tot, tam varijs, tam nobis necessarijs donis naturæ, gratiæ, gloriæ collatis, condignas referat gratias? Nulla creatura, imo nec omnes simul id poterunt in æternum. Ne tamen ego tot gratuitis à te cumulatus beneficijs & gratijs existam ingratus, omnia mihi immerenti, omnibusq́ue maximè Electis collata & conferenda charismata tam corporis quam animæ, tam huius temporis,

poris, quam æternitatis, tanquam grauita munera tua humiliter agnosco, maximi æstimo, reuerenter accepto, meq; tibi pro his obligatissimum, ijsq; indignissimum esse fateor. Te liberalissimum horum cunctorum largitorem veneror, amore complector, laudo, & glorifico, tibiq; medullitus gratias ago. Desidero ex totis præcordijs meis innumera tua & inæstimabilia beneficia, pro mensura virium naturæ & gratiæ mihi à te communicatæ & communicandæ, compensare, ijs piè sancteq; ad tuam gloriam vtendo, intimè te redamando, eximię perfectioni studendo, meque totum cum omnibus, quæ mihi dedisti, tibi redonando, tuoque obsequio impendendo. Atque hæc prædicta omnia præstare desideto *Purè* propter te tam bonum & beneficum infinita gratiarum relatione dignissimum, non ob spem nouorũ beneficiorum, aut metum suppliciorum; omni possibili gratæ mentis affectu, teque laudandi & glorificandi, & quouis modo munera tua compensandi conatu. *Perseueranter* inter omnes rerum & temporum varietates, inter extremas etiam angustias & ærumnas; cum incessabili demum, submis-

soque perfectius hos affectus omnes frequentandi desiderio in perpetuas æternitates. Hæc eadem animitus desideria elicerem, si possem, omnium hominum & Angelorum, imò etiam possibilium creaturarum possibili affectu. At quid hæc frigida mea desideria ad innumera illa tua beneficia? pro quibus proindè offero tibi omnes, omnium seruorum tuorum *amplissimos, purissimos, intensissimos, constantissimos, insatiabilissimos* gratitudinis excessus, maximè B. Virginis, in vnione eorũ, quos Mediator noster Christus Dominus noster olim infinitè perfectos elicuit in terris, elicietq; æternùm in cęlis. O vtinam hos eosdem affectus mecum omnes, modo multò eminentiori elicerent nunc, semper, æternùm! Doleo de mea, omniumq; pro tantis gratijs, tanta ingratitudine.

II. Quomodo externi actus, qui sunt, hos internos verbo, & opere demonstrare, sint perfectè exercendi, videlicet 1. Verbis opportunè diuina beneficia extollẽdo, indignis nobis collata palam profitendo, aliosque, vt ea agnoscant & magnifaciant, excitando. 2. Gratuitam Dei in nos, omnesque liberalitatem deprædicando, ad idem alios

alios exhortando: hymnos, psalmos, aliasque preces, continentes diuinas laudes piè frequentando. 3. Reipsa accepta beneficia compensare conando, per pium eorum vsum iuxta diuinum beneplacitũ, per assiduum perfectionis studium, per continuum dilectionis Dei & oblationis sui exercitium. Idque pura cum intentione, cum pia diuinæ liberalitatis ruminatione, & internorũ gratitudinis affectuum instauratione, cum magna alacritate & constantia. Quàm perfectè hos omnes actus internos externosque exercuerit B. V. tot se extraordinarijs prærogatiuis à Deo ornatã cernens, maximè tot annis in templo, in Filij Dei cõceptione, natiuitate, resurrectione, in pia ex hac vita emigratione! At quantò perfectius Christus eosdem tota vita continuarit, à primo momento incarnationis, vsque ad postremum momentum vitæ mortalis, imò nunc æternùm cum B. Matre, Sanctisque omnibus in cœlis! Idque ob sublimissimam prædictorum fundamentorum gratitudinis, & diuinorum tot priuilegiorum naturæ, gratiæ, gloriæ sibi concessorũ penetrationem; ardentissimamq; infinitæ munificentiæ & liberalitatis Dei

tam clarè cognitæ dilectionem. Feruor hos externos actus gratitudinis perfectè frequentandi.

III. Incitamenta, 1. Quod gratitudo maximè Deo placeat, sicut maximè displicet ingratitudo; vnde recte D. Bernardus: *Nihil ita displicet Deo, præsertim in filiis gratiæ, quemadmodum ingratitudo.* 2. Quod sicut ingratitudo est radix totius mali spiritualis, iuxta D. Augustinum, & ventus quidam deficcãs, & vrens omne bonũ, obstruens fontem misericordiæ super hominem; sic è contra gratitudo sit radix omnis boni spiritualis magis magisque indies fontem diuinæ misericordiæ reseranś, continuoq; ad maiora charismata impertienda Deum prouocans. 3. Quod sicut ingratitudo est exinanitio meritorum, virtutum dispersio, & beneficiorum perditio, iuxta D. Bernardum, sic gratitudo sit optima ratio merita coaceruandi, virtutes acquirendi, gratias acceptas conseruandi. vnde rectè D. Chrysostomus: *Optima beneficiorum custos, est memoria beneficiorum, & perpetua gratiarum actio.* Hæc seriò expendens vitium ingratitudinis exhorresces; & zelo pertingendi ad supremum gratitudinis culmen exardesces.

Serm. 2. de 7. panibus.

Solil. 18.

Serm. 2. in Cant.

Hom. 2. in Matt.

Zelus

Zelus proficiendi in exercitio gratitudinis.

De Simplicitate & Veracitate. XXXV.

I. EXpende quid sit Veracitas seu Simplicitas, & quomodo quoad actus internos exercenda. Nimirum quod sit virtus *inclinans hominem ad omnem hypocrisin, duplicitatem, & multiplicitatem vitandam.* Seu, *qua quis & vita, & sermone talem se demonstrat, qualis est, & non alia, quam circa ipsum sunt, nec maiora, nec minora.* Cuius actus interni principales sunt hi triplices. 1. Talem se exterius verbis & factis, qualis interius est, exhibere velle. 2. Omnem astutiam, dolum, fraudem, æquiuocationem, temerarium iudicium, & suspicionem abominari. Ab operum inutilium multitudine non necessaria alienum esse, omniaque in vnam simplicem Deo placendi intentionem referre. Qui sic possunt exerceri: 1. Desiderando sincerè cum omnibus agere instar innocentũ puerorum, idẽ corde sentire & ore promere, candidè se suis Superioribus aperire, nihil eos celare, ignorantiam, defectus, & errata sua nõ excusare, non tegere, sed ingenuè pro re nata fateri. 2. Proponendo horre-

re & fugere omnem speciem mendacij, nec deliberatè velle mentiri, nec fidem datam violare pro salute totius mundi, abominari omnem astutiam, hypocrisin, fraudem, dolum, æquivocationem, non temerè iudicare, nec in peiorem partem dicta & facta aliorum trahere. 3. Optando & decernendo in omnibus cogitationibus, desiderijs, dictis, factisque ad vnicum Dei beneplacitum tanquam scopum vltimum simplici intentionis oculo collimare: Atque hæc omnia volendo & proponendo præstare semper, in omnibus euentibus, omni oblata occasione: ex puro syncëritatis & increatæ veritatis amore: cum eximio & plusquam puerili candore: inuicta cum constantia, etiam inter persecutiones & tormenta. O quam rara & cara talis in mundo simplicitas! sed & quam mira & magna eiusdem coram Deo pretiositas! Zelus ad hanc perfectam simplicitatem aspirandi.

II Quo pacto eadem exercenda sit quoad actus externos, qui sunt, hos triplices affectus internos verbis & factis exhibere: videlicet cum simili pura intentione, puerili candore, virili constantia, quauis oblata occasione

hanc

hanc verborum, operum, intentionum simplicitatem præ se ferre. Quàm eminuerit hac columbina simplicitate B. Virgo, cuius inæstimabilis verborum, operum, & intentionum sinceritas longè omnem infantilem, & angelicam innocentiam superabat: quantò amplius is, qui est ipsa Veritas increata, candor lucis æternæ, in cuius ore nec dolus, nec mendacium vnquam fuit, nec esse potuit, cum ob vnionem hypostaticā impeccabilis fuerit? Feruor crescendi in exercitio veræ simplicitatis & sinceritatis.

III. Incitamenta. 1. Quod hæc candida simplicitas mirè diuinum fauorem, duplicitas contra odium sibi conciliet, iuxta illud: *Abominatio Domino omnis illusor.* &, *Cum simplicibus sermocinatio eius.* Prou. 3. 2. Quod eadem amabilis sit Angelis, in quibus nulla vnquam duplicitas locum habuit, qui vti innocentes paruulos, ita simplices omnes & candidos tanquam sibi Deoque simillimos tenerrimè diligunt 3. Quod eadem sinceritas omnes, etiā impios, subdolos, hypocritas, in admirationem, amoremque rapiat, mireque ædificet. Affectus ijdem.

XXXVI. De Liberalitate.

I QVomodo sit exercenda liberalitas (*quæ est virtus qua quis immoderato bonorum suorum ac talentorum amore depositò ea alacriter, affluenterq; in propriam ac proximorum vtilitatem, atque in cultum diuinũ impendit*) quoad actus quidem internos. 1. Volendo ac proponendo bona sua temporalia hilariter, affluenter & prudenter in suam aliorumque necessitatem, & honorem Dei sumere. 2. Bona spiritualia doctrinæ, scientiæ, eloquentiæ, prudentiæ, & similia sibi communicata simili modo alijs impertiri. 3. In omnibus omnimodæ perfectionis exercitijs, diuinisque obsequijs, quibus diuina gloria potest promoueri, liberalem se exhibere. Quoad actus verò externos, hæc prædicta tria opere ipso erga quoscunque potest, præstando, & quidem gratis, non intuitu remunerationis, magno beneuolæ mentis affectu, blando hilariq; vultu, cum inexplebili fame pluribus, crebrius, affluentius, promptiusque benefaciendi. Si sic dona à Deo tibi impertita cum alijs liberaliter communicares, quantum meritorum thesaurum tibi coacerua-

res &

res? His consideratis eliciendi dicti affectus interni liberalitatis, cum propositis externos eius actus superaddendi.

II. Quàm perfectè hos liberalitatis actus exercuerit B. Virgo, cuius tam ingens erga Deum, omnes proximos charitas! tanta de omnibus bene merendi cupiditas! quantò perfectius Filius Dei, qui ex infinita liberalitate sua, non solùm tam liberaliter charismata sua nobiscum communicauit: sed seipsum tot modis in socium, Magistrum, Pastorem, cibum, Sacrificium, pretium, præmium nobis ex gratuita benignitate & munificentia donare est dignatus! Zelus se vicissim erga Christum, omnesque proximos eius per gratiam fratres, liberalem exhibendi.

III. Incitamenta. 1. Quod liberalitas nos efficiat similes æterno Patri, qui tam liberalis erga omnes: *Dat omnibus affluenter, & non improperat*: *Solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos.* & vnigenito eius Filio, qui pertransijt benefaciendo: Vnde rectè D. Gregorius Nazianzenus: *Nihil tam diuinum homo habet, quàm de alijs benè mereri.* 2. Quod pro-

Iacob. 1. *Matt.* 1. *Act.* 11. *Orat. de amore pauperũ.*

prouocet Deum ad liberalitatem suam vicissim nobis largissimè exhibendam, nec enim sinit liberalitate se vinci Creator à creatura. 3. Quod ingens mereatur gloriæ incrementum, iuxta illud Christi: *Mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & superefluentem dabunt in sinum vestrum. Eadem quippè mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis.* Feruor in liberalitate proficiendi.

Luc. 6.

XXXVII. De Fortitudine.

1. EXpende quid sit Fortitudo, & quomodo exercenda. *Fortitudo est virtus inclinans ad quauis ardua, mortisq; pericula suscipienda & perferenda fortiter, vt neque prauè timendo, neque temerè audendo ab honesto discedatur.* Vel, *Est virtus qua motus animi illi aduersantes, scilicet timorem, ignauiam, timoris vacuitatem, audaciam, tristitiam in rebus horribilibus, maximè in periculis mortis sustinendis & repellendis moderatur.* Quæ sic perfectè potest exerceri, quoad actus quidem internos 1. Volendo & desiderando quæuis ardua fortiter aggredi & amplecti, subire quosuis labores, molestias, tædia, pericula, ma-

maximè ob defensionẽ cuiuscunq; virtutis. 2. Proponendo nihil vnquã ob quascunq; difficultates, & tentationes occurrentes Deo contrarium admittere. 3. Statuendo in aduersis mentis tranquillitatem conseruare, tribulationes, dolores, tormenta, mortem imperterritè oblata occasione sustinere: idque amore honesti supernaturalis & diuinæ Maiestatis, inuicto animi robore, infracta constantia, & heroica promptitudine ad difficiliora aggredienda & ferenda. Quoad actus verò externos simili modo eadem verbo & facto ipso præstando. His expensis desideria insinuata sunt elicienda.

II. Quam præclarè hanc fortitudinem exercuêre tot inuicti Martyres, maximè Regina Martyrum, passionem filij ex prędictione Simeonis pręuisam iugiter considerans: eidem patienti compatiens: morienti intrepido resignatoque animo astans! quanto porrò sublimius Christus tota vita iugiter quę passurus erat clarissimè intuens; ad passionem properans: angores, persecutiones, opprobria & tormenta omnia intrepidè tolerans! Zelus imitandi.

III. Incitamenta. 1. Quod Christus nos ad exercitium huius virtutis verbis excitet: *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere.*

2. Exemplo suo, & tot millium Martyrum, in quibus ipse mortem, mundum & diabolum triumphauit, ad idem inflammet.

3. Promissis insuper æternæ vitæ inuitet: *Qui perdiderit animam suam propter me, inueniet eam.* Feruor in hac Christiana fortitudine proficiendi.

Matt. 10.

XXXVIII. De Magnanimitate.

I. EXpende quid sit & quomodo exercenda. *Magnamitas est virtus, qua magna, & honorifica opera ob finem virtutis aggrediens honorem non ambit, & oblatum contemnit.* Vel, *Est virtus in omni genere virtutum inclinans ad opera magna & heroica, consentanea animo magno, magna gratia adiuto, magnis præmijs illecto*: cui opponitur præsidentia cum ambitione & inani gloria, & pusillanimitas. Hæc sic potest exerceri, quoad actus quidē internos.

1. Desiderando cum Dei gratia ad supremum gradum triplicis perfectionis.

nis aspirare, per media quantumuis ardua: nec mediocri perfectione esse contentum, sed in omni genere mortificationis & virtutis per actus heroicos ad summam perfectionem contẽdere. 2. Statuendo neque minis, neque præmijs, neque fauore hominum, neque alijs difficultatibus dimoueri se sinere à recto eximiæ virtutis & perfectionis tramite. 3. Volendo in his omnibus solam Dei gloriam, obsequium, beneplacitum, & verum æternũque in cœlo honorem spectare, humanos verò honores non appetere, nec eos nisi coactè ad Dei gloriam, & ob meritũ obedientiæ suscipere. Quoad actus verò externos hęc tria reipsa pręstare conando: Idque *purè, intensè, constanter, insatiabiliter* more consueto. His consideratis prædicta desideria elicienda.

II. Quàm eminenter hæc Magnanimitas resplenduerit in B. Virgine, quæ semper contendebat summè Deo placere eximia vitæ sanctitate: maximè ardua facere & pati amore dilecti infinito amore digniſſimi: idque gratis ex puriſſimo dilectionis affectu, non vllo alio intuitu: Quantò eminentius in Christo, qui in omnibus, quæ cogi-

tauit, voluit, dixit, fecit, passus est, hanc exercuit, cum in his omnibus perfectissimè semper honorem & beneplacitum æterni Patris spectârit, summè ei semper placere contenderit, plura & magis ardua semper facere & pati desiderarit! Zelus imitandi.

III. Incitamenta, 1. Quod Deus magnanimos, magna amore sui molientes, humanos fauores & caducos honores contemnentes, mirificè in hac vita soleant magnis consolationibus, fauoribus, gratijs cumulare.

2. In hora mortis magnam ijs in se cõfidentiam & moriendi securitatem tribuere.

3. In altera vita magnis glorię prærogatiuis remunerare. Feruor in hac magnanimitate proficiendi.

XXXIX. *De Patientiæ & longanimitatis conditionibus, gradibus, fundamentis.*

I. EXpende patientiam (*quæ quatenus longanimitatem includit, est virtus inclinans ad mala huius sæculi æquanimiter, longo etiam tempore toleranda, eorumque remedia diu dilata, à Domino lon-*

longanimiter expectanda) has, vt perfecta sit, valdeque Deo grata, requirere conditiones. 1. vt *Recta* sit quoad intentionem non solum honestatis huic virtuti propriæ, sed etiam diuinæ gloriæ. 2. *Magna* sit extensiuè, seu extendens se ad omnia huius vitæ aduersa, vndecunque proueniant, siue à Deo peculiariter immittantur, siue à diabolo, siue ab hominibus tam probis, quam improbis inferantur, siue à nobis ipsis proficiscantur. *Magna* item intensiuè, seu ita intensa per frequentatos actus, vt facilè possit magnos etiam variarum ærumnarum impetus sustinere. 3. *Fortis & Constans*, seu infracta inter quosuis aduersitatum fluctus perseuerans.

Quam excellenter has conditiones habuit patientia tot Sanctorum, qui huius virtutis laude claruerunt, vti Iobi, Tobiæ, Apostolorum, Martyrum! Zelus ad hanc patientię perfectionem contendendi.

I. Gradus eiusdem expende, qui sunt hi tres. 1. Omnes huius vitæ miserias & tribulationes vndecunque prouenientes patienter tolerare, ne impatientia Deum offendendo

pœnam

pœnam incurramus. 2. Easdem sustinere libenter, vt hac ratione maiorem in cœlo coronam acquiramus. 3. Gaudenter easdem excipere obuijsq; vlnis amplecti, vt Christo patiēti similiores euadamus, magisque placeamus. Quā rari qui primum & secundum gradum patientiæ, quamuis imperfectum, perfectè conscendant! quantò rariores, qui supremum attingant! ad quem tamen omnibus, maximè ijs, qui maioribus diuinæ gratię præsidijs abundāt, omnibus neruis est contendendum. Feruor ad supremum patientiæ gradum anhelandi.

III. Fundamenta exercitij perfectæ patientiæ, quæ sunt. 1. Quod omnes vitæ ærumnæ & afflictiones, siue animam, siue corpus, siue famam, siue bona externa concernentes, vndecunque Electis obtingant, tanquam filijs à Deo æquissimo & potentissimo vniuersorum Domino, sapientissimo prouisore, amantissimo Patre, veluti singularis suæ prouidētiæ & amoris erga eosdem indicia, & efficacia eorū prædestinationis media, ex æterno gratuitoque infinitæ dilectionis affectu immittantur, aut permittantur, vti patet ex fundamentis resignationis supra probatis. Quod

Quod omne id, quod in hac vita patimur, aut pati possumus modicum, leue, & momentaneum sit, 1. Respectu peccatorum nostrorum tot, & tam grauium. 2. Respectu suppliciorum æternorum, aut temporalium ijsdem debitorum. 3 Respectu eorum, quæ amore nostri dignatus est pati filius Dei. 4. Respectu solatiorum, quibus remunerare solet Deus eximiam patientiam suorum seruorum in hac vita. 5. Respectu eorum præmiorũ, quibus eãdem coronare paratus est in futura. Quam profundè has veritates penetrarunt Sancti patientia clari! Quãto profundius patiẽtissima & profundissima Regina Mãrtyrum & Doctorũ! Quanto supra omnes puras creaturas adhuc profundius increata Sapientia Patris, absolutissimæ patientiæ speculum! Zelus intuitu harum veritatum eximiam Sanctorum, B. Virginis, & ipsius Christi Domini patientiam imitandi.

De actibus Patientiæ, & Incitamentis. XL.

I. EXpende quo pacto actus interni Patientiæ perfectè queant elici: qui sunt hi quadruplices: Velle desiderare, proponere æquo, libenti, hilariqúe

riqúe animo tolerare omnes humanas miserias concernentes 1. Animam. 2. Corpus. 3. Famam. 4 Bona externa: Nimirum hoc simili vel modo. 1. Volendo ac proponendo de manu Dei acceptare omnes mentis obtenebrationes, ariditates, desolationes, anxietates, tentationes quascumque ille obtingere permiserit. 2. Omnis generis molestias corporis dolores, morbos, cruciatus 3. Omnigenas humiliationes, reprehensiones, calumnias, opprobria, iniurias undecunque eas inferri contigerit. 4 Direptionem rerum temporalium, penuriam rerum necessariarum, & damna quæcunque nostris & amicorum bonis illata: atque hæc & omnia alia ad crucem Christi pertinentia volendo desiderando ac statuendo sustinere, imò amplecti & exoscular, tanquam flagella amantissimi Patris, monumenta peculiaris amoris, & media æternæ nostræ prædestinationis, non tam intuitu supplicij aut præmij, quam puri amoris Dei, & zeli Christum æmulandi: non tantum æquo pacatoque animo, sed alacri & gaudenti cum exultatione & gratiarum actione: cum insuperabili

con-

constantia, quantumuis multiplicentur, & intendantur aduersa: Demum cum insatiabili auiditate, amariores tribulationum calices amore Christi vsque ad fundum ebibendi. Quantì pretij & meriti sunt tam heroica patiendi, desideria! & tamen quam facilè possent cum diuina gratia frequentari! His ponderatis ijdem actus interni modo indicato prolixius eliciendi.

II. Quomodo actus externi quadruplices, internis correspondentes exercendi, nimirum quadruplicia illa desideria opere ipso complendo, quauis oblata occasione: omnia aduersa de paterna manu Dei acceptando, sereno vultu, placido ore, pacato animo, cum alacritate & gaudio, in omnibus Deum laudando, gratias agendo, ad grauiora se promptè offerendo. Quam heroicè hos internos externosque patientiæ actus frequentauit Mater dolorum in turbatione Ioseph Sponsi: in cæde innocentum, & fuga in Ægyptum: in amissione duodennis filij: in eiusdem passione: in molestijs huius exilij tot annis resignato, hilarique animo tolerandis! Quantò perfectius vir dolorum in tot

priuatæ

priuatæ vitæ tædijs, ærumnisque 30. annis exantlandis: in tot fatigationibus & persecutionibus tempore triennalis prædicationis sustinendis: in tot angoribus, cruciatibus, opprobrijs tempore amarissimæ passionis tolerandis! Zelus imitandi.

III. Incitamenta 1. Quod tolerantia omnis generis aduersitatum sit peculiaris Dei erga Electos amoris indicium, iuxta D. Petrum: *Communicantes Christi passionibus gaudete, vt & in reuelatione gloriæ eius gaudeatis exultantes. Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis, quoniam quod est honoris, gloriæ & virtutis Dei, & qui est eius Spiritus, super vos requiescit.* 1. Pet. 4.

2. Quod sit regia ad cœlum via, quam Sanctus Sanctorum, & omnes electi, ad insignem vnquam gloriam euecti, tenuerunt, iuxta D. Lucam. *Nonne oportebat pati Christum, & sic intrare in gloriam suã?* & *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.* & iuxta Apostolum: *Omnes qui piè volunt viuere in Christo Iesu, persecutionem patientur.* Luc. 24. Act. 14. 2. Tim. 3.

3. Quod sit efficacissimum medium breui tempore eximiam gloriæ coronam promerendi. Iuxta Apostolum: Id

Id quod in præsenti est momentaneum & leue tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis. 2. Cor. 4.

De Constantia. XLI.

1. EXpende quomodo valdè meritoriè sit exercenda Constantia (*Quæ est virtus inclinans ad stabiliter perseuerandum in bono, superatis omnibus impedimentis vsque ad finem; cui aduersatur pertinacia in malo, & inconstantia in bono.*) Quoad actus quidem internos sic, 1. Nolendo statum studiumque perfectionis semel susceptum, modumque virtuosè viuendi, & in spiritu proficiendi, vnquam deserere. 2. Desiderãdo in assiduo triplicis perfectionis aut cuiusuis virtutis studio constãter progredi, nec ob vllam difficultatẽ quicquã de feruore remittere. 3. Proponẽdo quosuis labores, molestias & remoras in studio eximiæ perfectionis occurrentes constanter vsque ad mortem conari superare: idq; amore Dei, & zeli imitandi constantiam Christi, heroico affectu & conatu, inuicto animi robore, & inexhausta diutius, & in magis arduis constantiam probãdi cupiditate. Quoad externos verò actus,

actus, hæc omnia verbo & opere ipso declarando, ex pura intentione, cum debita voluntatis promptitudine, omniumque virium applicatione. His consideratis, prædicta desideria elicienda cum propositis practicis.

II. Quam excellenter hanc Constantiam exercuerit B. V. tota vita in omnibus suis actionibus, maximè in annunciatione incarnandi Verbi mysterij, præferendo votum virginitatis dignitati Matris Dei, astando cruci morientis filij: ad maiorem sanctitatem indefesso labore contendendo per actus omnium virtutum intensiores vsque ad extremum spiritum! Quantò excellentius Christus Dominus tota vita in omnibus quæ dixit, fecit, passus est, maximè in cruce, vbi consummauit perfectissimè opus nostræ redemptionis! Zelus imitandi.

III. Incitamenta, quod constantiam in bono Deus maximè nobis inculcet. 1. Monitis, *Si spiritus potestatem habens ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris. Confide in Deo, & mane in loco tuo.* 2. Minis, *Iustitia Iusti non liberabit eum in quacumque die peccauerit. Ecce venio citò, tene quod habes,*

Eccl. 10. & 11.

Ezech. 33.

Apoc. 3.

vt nemo accipiat coronam tuam. 3. Promissis, *Esto fidelis vsque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* & : *Qui perseuerauerit vsque ad finem, hic saluus erit.* Apoc. 2. Feruor proficiendi in constantia.

De Temperantia, Abstinentia, & Sobrietate. XLII.

1. EXpende in quo consistat Temperantia, Abstinentia, & Sobrietas, & quomodo exercendæ. Temperantia in genere. *Est virtus quæ cohibet appetitum ab ijs, quæ turpiter appetuntur.* Abstinentia *quæ in ciborum*, Sobrietas *quæ in potionis maximè inebriantis sumptione debitum modum constituit.* Hæ sic possunt meritoriè exerceri, quoad actus quidem internos, volendo, desiderando, ac proponendo actus eius externos sequentes exercere. 1. In ijs, quæ spectant ad corporis voluptatem, omnem honestatem amplecti, omnem turpitudinem erubescere, & in ijs assumendis pro mensura necessitatem habere. 2. Non appetere nec sumere cibos vetitos: non lautiores: non communes exquisitius conditos: non singulares: non extra tempora consueta, & necessitatem: non excedere in quantitate,

modo

modo & numero esculentorum, & de his subtrahere quæ sanitati nō nocent. 3. Non excedere in mensura, modo, & qualitate potus, & aliquando à potu necessario abstinere, & sitim sanitati non officientem pati. Quoad actus verò externos hęc omnia reipsa præstare: idque ob finem naturalem, maximè ob Dei gloriam, omni oblata occasione, magna alacritate animi, & constāti victoria sui. Feruor perfectè hos actus internos externosque frequentandi.

II. Quam eximiè hos actus exercuerint Sancti Temperantię studiosissimi, quantò excellentius B.V. à teneris annis vsque ad mortem, Angelicam vitā æmulans in terris, nauseans omnia terrena oblectamenta, anhelans ad cœlestia; prouocata insuper exemplo filij 40. dies ieiunantis, & aliàs sæpius esurientis, sitientis, in summa siti morientis. Zelus æmulandi.

III. Incitamenta 1. Quod Temperantia mirè placeat Deo, eam toties nobis commendanti, vti per Ecclesiasticum:

Eccl. 37. *Noli auidus esse in omni epulatione, & non te effundas super omnem escam*, & per Apostolum: *Carnis curam ne feceritis in*

Rom. 13. *concupiscētijs.* & per Vnigenitum suum:

Luc. 21. *Attendite vobis, ne fortè grauentur cor-*

da

da vestra crapula & ebrietate.

2. Quod animæ plurimum prosit, eius hostes domando (vti præfiguratum in sobrio Daniele) luxuriam, iram, auaritiam, ventris curam, diaboli infestationes, mentemque ad arcana Dei capienda idoneam reddendo, & suauitate cœlestium deliciarum saginando.

3. Quod corpori quoq; plurimũ prosit ad sanitatem, vitamq; longiorem cõseruandam: *In multis escis erit infirmitas, & per crapulam multi perierunt, qui autem abstinens est, adijciet vitam.* Eccl. 37.

De Castitate. XLIII.

I. EXpende quomodo Castitas perfectè sit exercenda, (quæ est virtus, *qua quis promptè & delectabiliter ad maius Dei obsequium corpore & mente carnis voluptatibus abstinet*) quoad actus quidem internos sic: 1. Magni eam faciendo, intimeque amando, cum omnibus medijs necessarijs ad eam agendam & conseruandam, eaque proponendo adhibere. 2. Abominãdo intellectu & affectu omnem impuritatis speciem; cum omnibus quæ Angelicã puritatem possunt coinquinare, eaq; vitare statuendo. 3. Quam primùm desideria & motus indecentes reprimendo,

mendo, fœdisque cogitationibus resistendo. Quoad actus externos verò sic: 1. Abstinendo ab omni impuritatis specie in verbis, moribus, motibus corporis. 2. Præcauendo omnia pericula & occasiones lædendæ castitatis. 3. Sollicitè adhibendo media necessaria ad eandem Castitatem conseruandam; Idque purè ob honorem & beneplacitum Dei, summa mentis vigilantia, seria in adhibendis medijs contentione, magna in maximis etiam tentationibus constantia, & insatiabili desiderio maioris puritatis. Feruor Angelicam mentis & corporis puritatem conseruandi, & augendi.

II. Quam luculentum huius Angelicæ virtutis exemplum nobis præbuerit B. Virgo, quæ tantò eam perfectius coluit, pluris æstimauit, intimius amauit, sollicitius exercuit, quò Deo sciebat esse gratiorem, eam augendam & conseruandam sedulò adhibendo, idque tota vita. Zelus B. Virginem in studio huius virtutis imitandi.

III. Incitamenta. 1. Quod Castitas in amorem sui rapiat cœlestem sponsum, *Cant. 6.* *qui pascitur inter lilia*, eumq; mirè sibi deuinciat, iuxta illud: *Qui diligit cordis*

Prou. 2. *munditiam, propter gratiam labiorum suorum*

rum

suorum habebit amicum Regem. Insuper etiam singularem Angelorum fauorẽ sibi conciliet, qui eos maximè diligũt, quos sibi simillimos cernunt. 2. Quod castorum mentes idoneas reddat ad extraordinariã diuinæ largitatis charismata percipienda, vt patet in D. Ioanne Euangelista, cui tam sublimia constat reuelata mysteria, multisque alijs angelica puritate conspicuis mirè à Deo illuminatis, atque ad sublimem Sanctitatis gradum euectis. 3. Quod peculiarem in cœlo mereatur aureolam, nullis alijs præterquam Virginibus secuturis Agnum quocumq; ierit, & cantaturis canticum nouum impertiendam. Zelus in studio angelicæ puritatis proficiendi; omnesque eius lædendæ occasiones euitandi.

De Mansuetudine & Clementia. XLIV.

1. EXpende quomodo perfectè exercenda sit Mansuetudo, (*qua est virtus, que iram aduersus iniuriam inferentes comprimit*:) quoad actus quidem internos, volendo, desiderando, & proponendo hos externos illius actus exercere. 1. Nec verbo austeriore, nec vultu seueriore, nec alio signo iram exsurgentem exterius prodere, sed vel

pacato animo silenter iniurias ferre, vel placido vultu, & blando sermone discretè calumniatoribus respondere. Interius iram pijs considerationibus cohibere, pacatum animum conseruare, iniurias illatas non grauiter apprehendere, sed excusare. 3. Ex animo offensas remittere easque interna beneuolentia, externaque beneficentia compensare. Quoad externos porrò actus hæc tria prædicta verbo, vultu, facto ipso præstare. Idque ex *pura* intentione non solum honestatis huiusce virtutis, sed etiam honoris & beneplaciti diuinæ Maiestatis; *Magno* internæ beneuolentiæ affectu, & serio omnium virium conatu; *Constanter & Indefatigabiliter* quauis oblata occasione. Quam excellenter hos perfectæ mansuetudinis actus internos, externosque exercuit B. Virgo erga calumniatores, persecutores, occisores filij! Quantò excellentius Christus ipse, tum tota vita, tum præcipuè in passione sua! Zelus hos mansuetudinis actus frequentandi.

II. Quomodo Clementia Mansuetudini affinis, *quæ vindictam pœnasque infligendas moderatur*, sit exercēda; quoad actus quidem internos: 1. Volendo & propo-

proponendo debitas delinquentibus pœnas moderatè remittere. 2. Defectus aliquos non nimis graues subindè dissimulare. 3. In proteruos, & bonum commune lædentes, cum aliter nequeant coerceri, seueritate vti. Quoad verò externos hæc eadem reipsa discretè præstare, recta cum intentione diuini obsequij, & verbi boni tum delinquẽtium, tum aliorum, quorum indẽnitati & vtilitati consulitur: cum debita interna mentis tranquillitate & beneuolentia, exterioriq; vultus serenitate & decentia. Quam eximiè hos elicuerint Sancti Clementiæ laude clari, Moyses, Dauid, Petrus, Paulus, alij, & supra omnes Christus Dominus defectus suorum discipulorum toties dissimulans, peccatores tam benignè in gratiam recipiens, adulteram compunctam à periculo lapidationis eruens, blasphemantibus & crucifigentibus se parcens. Zelus Clementiam Saluatoris & Sanctorum æmulandi.

III. Incitamenta, quorum 1. sit exemplum *Infinitæ Mansuetudinis & Clementiæ Dei*, qui innumeris hominum peccatis in momenta penè singula prouocatus, non se continuò irritari, nec à solitis beneficijs exhibendis dimoueri

finit; nec statim promeritas pręuaricatoribus pœnas semper infligit, sed in longum plerumque tempus, dans locum pœnitentiæ differt.

1. *Pet.* 2. 2. Exemplum Christi Domini, (*qui cum malediceretur, non maledicebat: cum pateretur, non comminabatur,*) quàm meritò proinde audiendus, dum nos ad se inuitandum inuitat, *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.*

Matt. 11. 3 Exemplum sanctorum Angelorum tutelarium, tanta mansuetudine & clementia clientum suorum tantam ingratitudinem, contumaciam, proteruiamque tanto tempore tolerantium. Feruor proficiendi in mansuetudine & clementia.

XLV. *De Natura, Conditionibus, & Gradibus Humilitatis.*

I. EXpende in quo consistat perfecta Humilitas; (quę iuxta D. Bernardum: *Est virtus, qua quis ex verissima sui cognitione sibi vile sit.* vel iuxta D. Thomam: *Virtus refrenans impetum animi, ne tendant in magna:* vel, *ne existimet se esse supra id quod est:*) Nimirum, in eo, vt quis 1. Quoad intellectum sublimitatem Dei tanquam fontis infiniti omnium bonorum viua fide appre-

Lib. de grad. humil.

2. 2. q.

apprehendat; & quoad voluntatem eidem se cum magna reuerentia submittat. 2. Vt similiter quoad intellectum suam propriam vilitatem & abyssum nihili sui profundè penetret, seque vilem & despicabilem verè coram Deo agnoscat; & quoad voluntatem ex animo se despiciat, despicique ab alijs exoptet. O quam pretiosa Margarita est hæc Humilitas, qua æterna potest in cœlo tam facilè comparari sublimitas! Desideriũ verę humilitatis.

II. Quas exigat Humilitas, vt maioris sit pretij & meriti, conditiones: videlicet 1. vt *pura & recta* sit, seu vt ex corde puro gratia informato prodeat; rectaque in depressionem sui, & exaltationem Dei tendat. 2. vt *Magna* sit, quoad latitudinem, ad omnes seipsum humiliandi, contemptumque ab alijs quibuscumque patiendi occasiones, modosque se extendens quoad longitudinem, ad finem vsque vitæ, & vltra perdurans: quoad sublimitatem, summum sui contemptum appetens: quoad profunditatem infra omnes, nemine dempto, se demittens, & profundiùs demittere exoptans. 3. vt *Fortis & constans* sit, eadem inter summos honores & summas contumelias

inconcussa perseuerãs. Quantò rarior tam perfecta humilitas est in mundo, tanto carior est, & pretiosior in cęlo. Feruor ad hanc humilitatis perfectionem anhelandi.

III. Quinam præcipui gradus Humilitatis, hi videlicet triplices, ex plurimis passim à varijs assignari solitis. 1. Scipsum vilem agnoscere & reputare: nõ magni æstimare, nec alijs præferre. 2. Velle ab alijs quoque vilipendi, reputari, tractari, non magni æstimari, laudari, honorari. 3. Se omnium vilissimum, miserrimum, pessimum, spectando ea quæ ex se habet, reputare, & ab alijs reputari optare, & si id fiat, gaudere, quantumuis magnis honoribus, donis, & virtutibus affluat: idque non intuitu supplicij, quod metuat, nec præmij, quod speret, sed vnici beneplaciti Dei, quod solum quęrat; nec id solùm tempore pacis & consolationis cum æquanimitate & promptitudine, sed etiam tempore cuiusuis tentationis & desolationis, cum alacritate & exultatione. O quã hic postremus humilitatis gradus est sublimis! quam rari ad illum pertingunt! quãto studio proindè ad illum contendendum omni, qui magnos Sanctos, tam feliciter

eum.

eum conscendentes, imò ancillam SS. Trinitatis humillimam, in hoc gradu excellentissimam, post filium huius virtutis speculum perfectissimum, cupit æmulari.

De Fundamentis perfectæ Humilitatis. XLVI.

I. EXpende 1. Fundamentum humilitatis, quod est hominem absque concursu Dei nihil esse, nihil posse, nihil facere, & quidem tam in naturalibus quam supernaturalibus, excepta sola peccati malitia, quę solũ priuatio boni est, nihil est, imò peius nihilo est; discurrendo per tria tẽpora, quid homo fuit, est, erit: quid potuit, potest, poterit: quid fecit, facit, faciet absque auxilio & concursu diuino; quid nisi purum, putum nihil? iuxta illud Apostoli: *Qui se existimat aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit.* & *Non sumus sufficientes aliquid cogitare à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra à Deo est* & illud Christi: *Sine me nihil potestis facere.* Gal. 6. 2. Cor. 3. Iob 15. Quã clarè hoc agnouere magni Sancti humilitate conspicuit? quantò clarius Virgo humillima? Si & tu agnosceres, quam falè te vilem agnosceres & deprimeres? His expensis excitandus affectus propriæ vilipensionis, iuxta primum gradum humilitatis.

II. Expende fundamentum alterùm humilitatis, quod est, omnia bona naturæ & gratiæ habere hominem à Deo, à se autem solum peccatum, vitiosos habitus, & miserias peccatum consequentes, ideoque omni contemptu, illusione, contumelia, iniuria & opprobrio dignum; Discurrendo per omnia dona quæ habet, de quibus omnibus sentiendum cum Apostolo: 1. Cor. 15. *Gratia Dei sum id quod sum.* Similiter discurrendo per grauiora peccata à se commissa, quorum vnumquodque cum læserit infinitam Dei Maiestatē, an non dignum puniri omni contumelia, quæ vnquam homini illata est, aut inferri in hac vita potest, cū iustè æternùm gehennali puniatur pœna, & quidem infra condignum? Quam benè & hoc apprehenderunt Sancti olim lapsi, in gratiam recepti, imò etiam alij à lapsu grauiori gratuita Dei gratia præseruati! Quis se nimis ab alijs deprimi, contemni, illudi, contumelijs vexari, dicere & cogitare auderet, si veritatem prædictorum viua fide apprehenderet, crebroque memoria versaret? Desiderium omnis generis humiliationes, ignominias, contumelias submisso animo ferendi,

imò,

imò appetendi, iuxta gradum humilitatis.

III. Similiter expende tertiũ fundamentum, quod est hominem, quantumuis magnis Dei donis, & virtutibus præditum, debere se vilissimum, pessimumque omnium, secundum id quod ex se habet, meritò reputare, infra omnes demittere, & omne bonũ quod habet, Deo in solidum asscribere, cum ex se nihil sit, possit, habeat, & donis à Deo gratis acceptis melius vti debuerit; Insuper cum gratuita sit misericordia Dei, quod actu omnium miserrimus & pessimus non sit, & minima dona naturæ, & gratiæ non acceperit. Vnde quisque meritò de se sentire deberet, quod sentit Apostol°: *Ego sum minimus Apostolorum, & non sum dignus vocari Apostolus.* Et quod sentit S. August. inquiens: *Nisi tu hoc mihi fecisses (præcidens scilicet laqueos peccatorum, tollens occasiones & causas) ego omnia peccata mundi fecissem, Quoniam scio Domine, quod nullum peccatum est, quod fecerit vnquam homo, quod non possit facere alter homo, si creator desit, à quo factus est homo. Sed quod non facerẽ, tu feciſti; quod abstinerẽ, tu iussisti; & quod tibi crederẽ, gratiã tu infudisti.* Quam profundè 1. Cor. 15. Solil. 15.

penetrarunt hanc abyssum illuminatissimi Sancti, quantò profundius singularis illa aquila Virgo beata, quanto diuinius tam humilis Virginis humillimus Filius infra omnes se humiliãs, infinito interuallo omnibus charismatum prærogatiuis vniuersos supergrediens? Tu quoque si hanc abyssum intueberis, infra omnes etiam abiectissimos & peruersissimos te, quantiscunq; sis ornatus donis naturę & gratię, facilè deprimes. His ponderatis elicienda desideria infra omnes se humiliandi iuxta tertium gradum humilitatis.

LVII. *De actibus humilitatis interni, externisque perfectè exercendis.*

I. EXpende quomodo actus interni triplices (qui sunt, vilem se reputare; vilem reputari velle; pessimum omnium se æstimare, æstimariq; velle) perfectè sint eliciendi, nimirum 1. *Latè* circa omnia obiecta, occasiones, modosq; humilitatis exercẽdę: quoad intellectum & affectum se vilem & contemptibilem quoad omnia, omnibus donis naturę & gratiæ indignum, absque Deo nihil esse, posse, facere agnoscendo, & sentiendo: se nullo honore, fauore, sed omni potius contemptu

temptu & opprobrio, ob tot peccata sua dignum reputando: talemque haberi & tractari ab omnibus, si sine offensa Dei fieri posset, desiderando: Nulla omnino bona naturæ & gratiæ sibi, sed Deo insolidũ ascribendo, nulli ob ea se præferendo, sed se abiectissimum & vilissimum omnium, secundum id, quod ex se habet, reputando, seque talem reputari optando. 2. *Purè* ob vnicum Dei honorẽ, amorem, beneplacitum, non ob vllum alium finẽ, & respectum ordinatum. 3. *Intensè* omni possibili conatu intellectus & voluntatis. 4. *Constanter* inter quasuis exaltationis & depressionis, consolationis & desolationis, pacis & belli vicissitudines. 5. *Insatiabiliter* quoad inexplebilẽ maioris humiliationis sui, & exaltationis Dei appetitum. Quàm crebrò, quam facili negotio, quanto cum merito possent sic, nunc hi, nunc illi, nunc omnes simul interni humilitatis actus in meditatione, aliasq; cũ Diuina gratia frequentari! His expensis eliciendi hi tres affectus, aut aliqui eorũ prolixius, iuxta exemplar positũ in Enchiridio Industriarũ c. 7. §. 3.

H. Quo pacto externi actus similiter triplices, his internis correspondentes

sint valdè meritoriè exercendi. videlicet 1. Discretè verbo, ipsoque modestè loquendi modo, muloque magis facto ipso vilem de seipso existimationē prodendo, nihil ad laudē sui proferēdo, officia humilia libenter amplectēdo, vltroq; petendo, speciosa vero refugiendo, ægreq; oblata admittendo. 2. æquo hilarique animo, blando ore, serena fronte ferendo admonitiones, reprehēsiones, exprobrationes, irrisiones, aculeata & iniuriosa verba, nō se temerè excusando, arguentes non redarguendo, non similia dicteria regerendo; Item simili mentis, oris & frontis serenitate ferre se ab alijs postponi, ad nihil idoneū iudicari, negligi, contemni, rideri. 3. Verbis & factis ipsis pro re nata declarando, quod se abiectissimū & pessimum dicto modo reputet, & reputari se optet, & gaudeat, soliq; Deo quidquid boni habet in solidum cum omni honore & gloria ipsi soli debita transcribat: Atque hæc omnia faciendo non fucatè, vt quis humilis appareat, sed sincere coram Deo, vt illi soli propter seipsum placeat; cū profunda ruminatione sui nihili & intima depressione sui, & magna cū constantia inter magnas etiam occurren-

rentes difficultatũ & tentationũ remoras tota vita, cũ heroicis insuper desiderijs in pluribus, magisque arduis, & perfecti⁹ se humiliãdi. Feruor hos & similes actus æternos humilitatis perfectè frequẽtãdi, iuxta modũ insinuatũ.

III. Quam perfectè hos internos, externosque humilitatis actus frequẽtarint maximi Sancti in oculis suis minimi: & supra omnes ancilla Domini humillima, à primo momento vsus rationis, paruula in domo paterna, in tẽplo, de despõsatione Ioseph, in cõceptione Verbi incarnati, in visitatione Elisabethæ, in natiuitate, oblatione, persecutione, passione filij, tota vita, idq; intellectu, affectu, verbis, moribfactis ipsis: Quanto porrò perfectius filius Dei eosdẽ tota vita continuarit, seipsum exinaniens, profundissimeq;, qua homo se demittens, omnia humanitati suæ collata charismata infinitæ liberalitati diuinæ accepta referens, idq; potissimum primo instanti Incarnationis in Virgineo vtero, natus in vili stabulo, exulans in Ægypto, fabrilẽ tot annis exercẽs, pauperibus discipulis ministrans: pedes etiã Iudæ lauans, Barabbę se postponi, sperni, illudi, opprobrijs saturari, inter latrones crucifigi permittens? Zelus imitandi,

XLVIII. De medijs humilitatis obtinendæ & Incitamentis.

1 EXpende media interna ad obtinẽdam perfectam humilitatem adhibenda, cuiusmodi sunt, quoad intellectum 1. Conari profundè penetrare supradicta fundamenta humilitatis, viuaq́ue fide veritates illis cõprehensas apprehendere. 2. earundem veritatum cognitionem altè memoriæ infligere, crebroque renouare, ruminando aliquas illustriores SS. Scripturæ, aut SS Patrum sententias, quibus eædem veritates astruantur. 3. Prę̃munire animum contra superbiæ impugnationes, aut vanæ complacentiæ titillationes obrepere solitas, abyssum vilitatis & nihileitatis suæ infinitæq́; excellentię, & sublimitatis Diuinæ crebrò intuendo; omnia quæ habet bona gratuita Dei munera esse iudicando, seq́; secũdum se spectatum omnium vilissimũ & miserrimum coram Deo sincerè agnoscendo. Quoad voluntatem verò frequentare actus triplices internos humilitatis prolixius in meditatione, aut alias prę̃misso solito discursu, quo illi vehementius inflammentur. 2 Eosdem actus vel omnes, vel nunc hos, nunc

nunc illos, crebro, interdiu, maximè tempore tentationis superbiæ, aut inanis gloriæ renouare, per modum piarum aspirationum. 3. Certum numerũ actuum humilitatis eliciendorum sibi præfigere per modum examinis particularis, strenuèque propositum, vsque dum habitus acquiratur, vrgere. Quã hæc media suauia & efficacia sint, ad omnes superbiæ impetus retundendos, profundiusque veræ humilitatis radices figendas. Feruor his medijs serio vtendi.

II. Media externa, qualia sunt 1. actus externos triplices humilitatis cum pura intentione, debita intellectus attentione, & voluntatis promptitudine quauis oblata, vel quæsita occasione frequentare, vltrò petendo & libẽter amplectendo oblata humilia officia & abiecta munia, non fugiendo, sed quærendo occasiones tolerandi contemptum sui, reprehensiones, irrisiones, contumelias, iniurias, se vilissimum haberi & tractari gaudendo. 2. defectus externos humilitatis actibus contrarios, per examen particulare eradicare conari. 3. Eosdem defectus sæpius admissos voluntarijs pœnitentijs expiare. Quæ media si seriò cum seria umi-

rumination fundamentorum humilitatis, & pia eius internorũ affectuum innouatione frequententur, non facilia solum, sed etiam valde efficacia ad habitum humilitatis acquirendum esse deprehendentur. Desiderium hæc strenuè constanterque adhibendi.

III. Incitamenta. Quorum 1. sit, quod assiduum perfectæ humilitatis exercitium nõ solum nos conformes reddat Christo, B. Virgini, & magnis Sanctis in terris, sed etiam in cœlis, qui intimam humilitatem inchoatam in via, continuant in patria: & quidem cò sublimius, quò abyssum sui nihili, & infinitę excellentię Dei intuentur clarius, vti reuelatum D. Ioanni, qui vidit beatos prostratos in facies suas, & mittentes coronas suas ante thronum Dei adorare viuentem in sæcula sæculorum. *Apoc. 4. & 5.* 2. Quod animam humilis reddat capacem omnium donorum etiam maximorum naturæ, gratiæ, & glorię, quæ illi Deus voluerit infundere, vt patet in humillima Christi Domini, & B. Virginis anima. 3. Quod sit optimum medium ad intimam cum Deo familiaritatem, arctissimamq; vnionẽ pertingendi. *At quem enim* (vt ait per Isaiam) *respiciam, nisi ad pauperculum, & con-* *Isa. 66.*

contritum spiritu, & trementem sermones meos? Vnde rectè D. Augustinus: *Altus est Deus, humilias te & descendit ad te: Erigis, & fugit à te: quare? quia excelsus est, & humilia respicit, & alta à longè cognoscit.* Zelus proficiendi in profunda humilitate. *Serm. 2. de Ascen.*

De Studiositate. XLIX.

I. EXpende quomodo piè exercenda sit Studiositas, (*qua est virtus, qua immoderatum appetitum sciendi moderatur, & ad moderatum studium scientiarum impellit.* Vitia ei opposita sunt curiositas & negligentia:) nimirum sic quoad actus internos, desiderando, & proponendo hos sequentes externos exercere. 1. Nolle scire noxia, prohibita, curiosa, inutilia: neque scientiã saluti & veræ virtuti præferre. 2. Studere rebus vtilibus ea diligentia, fine, loco, tempore, modo quo oportet, & ad hæc addiscenda appetitum dormiturientem excitare. 3. Intellectum & affectum, sensusq; tum internos, tum externos ab inutilium, & noxiarum curiosa perceptione reprimere. Quoad actus externos, hæc prædicta omnia reipsa præstando, idque cum recta finis supernaturalis intentione: cum seria intellectus, omniumque virium

rium applicatione: cum discreta in labore studendi cõtinuando assiduitate & constantia. Feruor hos studiositatis actus perfectè meritorieq; exercendi.

II. Quam præclarè in hac virtute excelluerint tot viri Sancti, eiusque præsidio cum Diuina gratia eximiam scientiæ præeminentiam sint assecuti, qua & sibi ingens augmentum gratiæ & gloriæ pepererunt, & toti mundo mirificè præluxerunt: quales fuêre D. Hieronymus, Augustinus, Thomas Aquinas, multi etiam recentiores, vti Bellarminus, Franciscus Suarez, alijque, qui non minus eximia vitæ integritate & sanctitate, quam ingenij subtilitate & scientia posteros in admirationem rapuerunt. Zelus æmulandi.

III. Incitamenta, 1. Quod hæc iuxta normam studiositatis in scientiarum studiũ incumbendi ratio sit Deo gratissima, cùm eius præcipuè gloriã intendat, mirificeque augeat. 2. Quod sit optimum instrumentum propriæ alienæque perfectionis promouendæ, cum scientia virtuti coniuncta intellectum mirificè illuminet, & voluntatem ad perfectionis studium vehemẽter inflammet. 3. Quod animam ad peculiarem Doctorum aureolam in cœlo

lo promerendam disponat. Feruor iuxta huius virtutis præscriptum studijs vacandi.

De Taciturnitate & Modestia. L.

I. EXpende quomodo exercenda sit, vt Deo magis placeat discreta taciturnitas (*quæ est virtus, qua immoderatus loquendi appetitus tum inutilia, tum etiam vtilia, sine debito modo, & tempore cohibetur, habetq; vitia opposita loquacitatem, & nimiam taciturnitatem:*) quoad actus quidem internos sic: volendo & proponendo hos sequentes actus externos exercere, qui sunt: 1. Nihil illicitum, inutile, & otiosum proferre, 2. Nec bona extra tempus & locum sine debitis circumstantijs, non ad ostentationem, sed ad Dei gloriã, nostram aliorumque necessitatem, & vtilitatẽ. 3. Ad spiritum recolligendum certis temporibus promptè secessum captare, atque ab ordinario etiam docendi, & monendi officio cessare. Quoad externos verò actus hæc eadem facto ipso præstando, idque pura intentione Diuini beneplaciti, & spiritualis nostri, aliorumque profectus, seriò prudenter, constanter. Quam egregiè id præstiterit B. Virgo paruula in templo:

salu-

salutata ab Angelo, Elisabetham inueniens: ante & post ascensionem filij parum cum hominibus, multũ cum Deo colloquens! Quanto perfectius Christus Dominus penè vsque ad 30. annũ silens: 40. diebus in eremum, sępius in montes, & loca deserta secedens: ante passionem in ciuitate Ephrem latitãs: apud Herodem & Pilatum tacens: sicut agnus obmutescens cùm duceretur ad victimam: Zelus perfectè seruandi laudabile silentium, & amandi secretum.

II. Quomodò piè meritorieq; sit exercenda modestia (*qua est virtus, qua externos corporis motus, & gestus moderatur, ludis & iocis moderationẽ adhibet, cultui & apparatui persona debitum modum imponit, vitia illi opposita sunt insolentia & rusticitas*:) quoad actus quidem internos sic: Desiderando, ac proponendo actus sequentes exteruos exercere. 1. Caput, oculos, frontem, labia, linguã, vestes, manus, incessum, & omnes corporis motus & gestus decenter, religioseque componere. 2. Ludis & iocis animi remittendi gratia vti raris, decentibus, statui, personæ, & ædificationi aliorum congruentibus. 3. In vestibus & supellectile omnem cauere immun-

immunditiam, exquisitum nitorem, mollitiem, ambitionem & curiositatem, & quicquid minus ordinatum affectum redolet, minusque ædificat. Quoad externos verò actus, hæc omnia reipsa præstare conando, idque sincero animo, non hominibus, sed Deo placendo, debita cum diligentia, constantia, decentia & ædificatione. Quam eminenter hac virtute excelluerit B. Virgo, aspectu, verbo, gestu, & omni corporis motu, diuinum quid præ se ferens, omnes ædificans, idque eò perfectius, quò purior erat in his omnibus eius intentio, maiorque cum Deo, quem præsentem iugiter reuerebatur, coniunctio? Quantò adhuc eminentius Christus eadem præcelluerit puer duodennis Doctores in admirationem rapiens: in prædicatione docens, cum omnium stupore tanquã potestatem habens: Seruos submissos ad se apprehendendum attonitos reddens: omnes mira morum grauitate, suauitate, gratia in admirationem sui, venerationem & amorem mirificè trahens? Zelus imitandi.

III. Incitamentum ad assiduũ vtriusque virtutis exercitium, cuiusmodi sunt,

sunt, quod per illud zelus triplex Deo tam honorificus, nobis tam necessarius, proximis tam fructuosus mirum in modum promoueatur. 1. Zelus Diuinæ Maiestati vbique præsenti debitã reuerentiam, cultum, obsequiumque perfectè exhibendi, arctissimamque cum eo familiaritatem per crebras piorum affectuum & suspirriorum eiaculationes iugiter fouendi. 2. Zelus ad eximiam conscientiæ puritatem, mentis tranquillitatem, & virtutum soliditatem pertingendi. 3. Zelus ardens proximos omnes Christo lucrandi, atque ad serium eximiæ perfectionis vniuscuiusque statui propriæ studium efficaciter, verbo & exemplo pertrahendi. Ad quem triplicem zelum acquirendum, augendum, conseruandum, quantum conferat accurata linguæ custodia, & religiosa modestia, quàm clarè quotidiana probat experientia? Zelus in vtraque hac virtute constanter proficiendi.

Finis Meditationum Sextæ Partis.

ora, geme, tale.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

DIARIVM M
DITATIONVM
AB OCTAVA COR
poris Xpi
vsq
AD ADVENTVM
R. P. CHRISTO
MEYERI. S.
I
Th 2
4478
4476
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN